

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
SO SÍDLOM V MARTINE**

Kuzmányho 27

036 80 Martin

**VÝROČNÁ SPRÁVA
O ČINNOSTI RÚVZ Martin
ZA ROK 2019**

1. Identifikácia úradu

Názov: Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine
IČO: 17335621
Sídlo: Kuzmányho 27, 036 80 Martin
Rezort: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
Regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu:
MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH
Kontakt: e-mail: mt.riaditel@uvzsr.sk, mt.zaborsky@uvzsr.sk
tel., fax: 043/4134863, mobil: 0911 514 878

Územný obvod : okres Martin a Turčianske Teplice

Banka	Štátna pokladnica	kód banky 8180
Číslo účtu	7000166977	príjem ŠR –príjmy z vlastníctva majetku
	7000166985	príjem ŠR –pokuty a penále
	7000166993	príjem ŠR –poplatky a platby z nepriem. predaja a služieb
	7000167005	príjem ŠR –úroky z domác.pôž. a vkladov
	7000167013	príjem ŠR –iné nedaňové príjmy
	7000167021	Výdavkový účet ŠR
	7000167048	BÚ –sociálny fond
	7000167056	BÚ –depozitný účet
	7000167064	BÚ –mimorozpočtové prostriedky, dary a granty
	7000224794	príjem ŠR –kapitálové príjmy
	7000342416	príjem ŠR –správne poplatky
	7000342424	príjem ŠR –tuzemské bežné transfery
	7000525503	príjem ŠR –tuzemské bežné granty

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

RUVZ Martin plní všetky úlohy v rámci programového rozpočtovania na programe **0790203 – ochrana zdravia**.

Územný obvod pokrýva okresy Martin a Turčianske Teplice. Prevádzky, ktoré sa tu nachádzajú, sú zväčša priemyselného charakteru, mnohé prevádzky výrobných firiem so zahraničnou účasťou. V regióne majú bohaté zastúpenie aj prevádzky cestovného ruchu využívané na letnú a zimnú turistickú sezónu.

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sú výrobne minerálnych a stolových vôd – Fatra, Kláštorňa a Budiš.

V Martine je sídlo univerzitnej nemocnice (UNM) a Jesseniovej lekárskej fakulty – JLF UK, čo znamená zvýšené nároky na prácu jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Martine, vrátane zabezpečenia teoretickej ale aj praktickej výučby študentov JLFUK.

Odborné činnosti na úseku verejného zdravotníctva zabezpečujú pracovníci oddelení hygieny výživy, hygieny životného prostredia a zdravia, preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie, hygieny detí a mládeže, epidemiológie a referátu podpory zdravia. Ťažiskovou činnosťou odborných

pracovníkov jednotlivých oddelení je najmä výkon štátneho zdravotného dozoru, posudková činnosť, plnenie programov a projektov na úseku verejného zdravotníctva, preventívne aktivity na úseku ochrany a podpory zdravia a intervenčné aktivity vedúce k prevencii ochorení významne podmienených aj rizikovými faktormi životného štýlu.

Poslaním úradu je vykonávať štátny, nezávislý a efektívny dohľad nad plnením povinností právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov na úseku verejného zdravotníctva, ktoré vymedzujú platné právne predpisy. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine svojimi preventívnymi aktivitami významnou mierou ovplyvňujú determinanty zdravia, zdravé a zdravie podporujúce životné a pracovné podmienky. V prípade zistených závažných nedostatkov využívajú aj represívne aktivity, vrátane ukladania sankcií.

Prešetrujú podnety občanov, poukazujúce na nevyhovujúce podmienky v pracovnom alebo životnom prostredí, spolupracujú s obcami, inými orgánmi dozoru, národnými a medzinárodnými inštitúciami.

Na oddelení hygieny výživy je zabezpečovaný dohľad nad výrobou, manipuláciou a predajom pokrmov v zariadeniach spoločného stravovania, dohľad nad zdravotnou bezpečnosťou kozmetických výrobkov, obalových materiálov. V rámci programov a projektov sú plnené ďalšie špecifické úlohy (sledovanie prídavných látok v potravinách, obsahu jódu v kuchynskej soli, kontrola potravín určených pre dojčenskú výživu a pre osobitné výživové účely, kontrola dodržiavania odporúčaných výživových dávok). Rýchly výstražný systém zabezpečuje neodkladný dozor a opatrenia pri výskyte nebezpečných výrobkov – obalových materiálov, kozmetických výrobkov a potravín na trhu.

Na úseku hygieny detí a mládeže je zabezpečovaný systematický dohľad nad životnými a pracovnými podmienkami detí a mládeže v predškolských a školských zariadeniach, vrátane dohľadu nad podmienkami ich stravovania, podmienkami pri organizovaní zotavovacích podujatí v schválených rekreačných/ubytovacích zariadeniach regiónu.

Na oddelení hygieny životného prostredia a zdravia je zabezpečovaný monitoring kvality pitnej vody, kontrola vôd určených na kúpanie vo všetkých zariadeniach, kúpalísk; dohľad nad podmienkami pri poskytovaní služieb starostlivosti o ľudské telo; kontroly ubytovacích zariadení, činnosti vykonávané na úseku pohrebníctva.

Na oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie je zabezpečovaný dohľad nad pracovnými podmienkami, vrátane identifikácie faktorov práce a pracovného prostredia/ pracovných podmienok, ktoré môžu významne ovplyvňovať zdravie zamestnancov alebo viesť ku chorobám z povolania alebo k iným poškodeniam zdravia z práce; vykonáva sa prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania, ohrozenie chorobou z povolania; je zabezpečovaný dohľad nad dodržiavaním legislatívy v oblasti chemických látok a zmesí, karcinogénov a mutagénov; riešenie pracovných podmienok na chránených pracoviskách s ich následnou kontrolou; poskytuje poradenstvo v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci; poskytuje súčinnosť iným štátnym subjektom v oblasti prevencie priemyselných havárií.

Oddelenie epidemiológie systematicky zbiera údaje o výskyte prenosných ochorení, určuje potrebné protiepidemické opatrenia, usmerňuje povinné očkovanie osôb, vrátane kontroly zaočkovanosti, vykonáva na úseku prevencie ochorení HIV preventívno-výchovné aktivity a vedie register HIV pozitívnych osôb. Úzko spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami, zariadeniami sociálnych služieb vo všetkých otázkach prevencie infekčných ochorení, vrátane nemocničných nákaz.

Referát podpory zdravia poskytuje poradenstvo na úseku zdravej výživy, boja proti alkoholizmu a iným návykovým látkam, na úseku odvykania od fajčenia. Svojimi aktivitami sa snaží ovplyvniť nežiadúci stav vo výskyte tzv. civilizačných ochorení, na ktorých sa významnou mierou podieľa nezdravý životný štýl, nezdravé stravovanie a nadmerná konzumácia alkoholu, tabakizmus a zneužívanie iných návykových látok. Aktivity referátu sú orientované na celú vekovú škálu populácie, od detí po seniorov, špecificky orientované na preventívne opatrenia podľa potrieb jednotlivých vekových skupín.

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002, ktorým vláda SR schválila opatrenia na zdokonalenie kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami.

4. Činnosti organizácie

4.1 Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení.

a) Hygiena životného prostredia a zdravia

V roku 2019 pracovníci oddelenia HŽPaZ v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonali 542 kontrol v okrese Martin a Turčianske Teplice. V rámci kontrol ukladali opatrenia na odstránenia nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru, ukladali pokuty za iné správne delikty, vydávali rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, schvaľovali prevádzkové poriadky v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, v ubytovacích zariadeniach, v športovo-telovýchovných zariadeniach. Pracovníci oddelenia vydávali záväzné stanoviská k územnoplánovacím podkladom, k návrhom na územné konanie, k územným plánom, k návrhom na kolaudáciu stavieb, k návrhom na zmeny v užívaní stavieb, k návrhom na určenie osobitného režimu územia. Mimo územných, kolaudačných konaní a konaní k zmene účelu užívania stavieb alebo ich častí bolo vydaných 35 odborných vyjadrení k posúdeným projektovým dokumentáciám ako platená služba (v rámci stavebného konania, k realizačným projektom a pod.).

V zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov bolo vykonaných celkovo 200 kontrol, pričom nebolo potrebné uložiť sankčné opatrenia.

Oddelenie hygieny životného prostredia v rámci svojej činnosti (vydávanie rozhodnutí, vypracovávanie záväzných stanovísk pre rozhodovacie procesy iných orgánov štátnej správy, posudzovanie projektových dokumentácií a vydávanie odborných stanovísk) spolupracuje s inými oddeleniami RÚVZ so sídlom v Martine. V tejto súvislosti bolo vydaných 7 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, 6 odborných stanovísk, 4 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb a 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu stavieb.

Vo vyhodnocovanom období bolo prijatých a riešených 15 podnetov, z toho 2 opodstatnené podnety, 11 neopodstatnených podnetov, 2 podnety boli odstúpené na priame riešenie na príslušný orgán. Spôsob riešenia jednotlivých podnetov je uvedený v príslušných kapitolách výročnej správy.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V rámci štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. bolo v roku 2019 evidovaných 1644 podnikateľských subjektov, v ktorých bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných 373 previerok, z toho bolo vykonaných:

- v zariadeniach spoločného stravovania, vrátane hromadných akcií – 298 kontrol,
- vo výrobniach a skladoch potravín – 25 kontrol,
- v distribučnej sieti – 50 kontrol.

Celkovo bolo odobratých 104 vzoriek hotových jedál a pokrmov rýchleho občerstvenia na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických (kritériá hygieny procesu výroby, kritéria bezpečnosti) a chemických ukazovateľoch, z toho nevyhovelo 7 vzoriek.

Za zisťované nedostatky pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli uplatňované podľa zákona č. 355/2007 Z. z. sankcie a opatrenia, a to : podľa § 57 bolo uložených 14 pokút v celkovej sume 3850,00 €; podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených 30 blokových pokút v sume 2130,00 €; podľa § 58 bolo uplatnených 6 náhrad nákladov v sume 291,00 €; podľa § 12 ods. 3 písm. e) bolo vydané 1 opatrenie a podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných 5 opatrení na mieste.

Podľa §10 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov bola uložená 1 pokuta v sume 500,00€.

c) Hygiena detí a mládeže

Výkon štátneho zdravotného dozoru v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z. je uvedený v texte výročnej správy, oddelenie HDM, (kontroly v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, kontroly v rámci posudkovej činnosti, kontroly pri prešetrovaní podnetov atď.).

V roku 2019 odborní pracovníci oddelenia HDM RÚVZ so sídlom v Martine v rámci činností presahujúcich rámec štátneho zdravotného dozoru evidovali spolu 3663 výkonov.

V okrese Martin a v okrese Turčianske Teplice bolo v roku 2019 evidovaných 981 zariadení pre deti mládež, z toho 434 neštátnych súkromných zariadení. V týchto zariadeniach bolo vykonaných 1041 kontrol, bolo riešených 7 podnetov, vykonaných bolo 474 kontrol fajčenia a 156 iných výkonov (vydaných 152 rozhodnutí, 4 záväzné stanoviská), bol vykonaný odber 90 vzoriek a posúdených 90 protokolov z laboratórnych analýz vzoriek (mikrobiologické vyšetrenie - 35 vzoriek pieskov, 50 vzoriek hotových pokrmov, 1 vzorka lahôdkárskeho výrobku, 3 stery z prostredia na vyšetrenie prítomnosti plesní a 1 vzorka pitnej vody, ktorá bola vyšetrená v rozsahu minimálnej analýzy). ŠZD bol zameraný aj na kontrolu pestrosti stravy a dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov, celkovo bolo vykonaných 136 vyhodnotení pestrosti stravy (všetky jedálne lístky vyhoveli požiadavkám pestrosti stravy - koeficient nebol nižší ako 0,5) a vyhodnotení dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky podľa Prílohy č.1 k Vyhláške MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania. Na základe výsledkov hodnotenia zásad na zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach školského stravovania boli najčastejšie zisťované nedostatky : nedodržaná časová štruktúra jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní, neboli zaraďované prívarky s využitím najmä strukovín dvakrát za mesiac, nebola zaraďovaná zelenina denne a podľa sezónnosti čerstvá zelenina, neboli zaraďované raz týždenne hlavné jedlá z rýb, nedodržaná zásada zvýšenia podielu potravín s obsahom bielkovín okrem mlieka na desiatu a olovranť. Ďalších 66 hodnotení jedálnych lístkov bolo vykonaných v rámci projektu ÚVZ v SR č.4.4.: „Hodnotenie jedálnych lístkov v MŠ a ZŠ“.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

V rámci výkonu ŠZD sa pracovníci oddelenia PPLaT zameriavali na posudzovanie pracovných podmienok zamestnancov, mieru expozície zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia a realizáciu náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. Okrem toho sú sledované výsledky a intervaly lekárskech preventívnych prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou.

V roku 2019 oddelenie PPLaT prešetrovalo celkom 17 podozrení na chorobu z povolania (DNJZ), oproti roku 2018 sme zaznamenali nárast počtu prešetrovaných podozrení na profesionálne ochorenia.

Odborní pracovníci oddelenia PPLaT v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a zdravia pri práci vydali celkom 108 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky a na zaradenie prác do 3. a 4.kategórie z hľadiska zdravotných rizík; bolo uložených 15 pokút v celkovej sume 8250,00 € podľa § 57 – iné správne delikty; boli vydané 3 pokyny na odstránenie zistených nedostatkov; 46 záväzných stanovísk;

V rámci štátneho zdravotného dozoru v oblasti ochrany, podpory a rozvoja zdravia, v oblasti verejného zdravotníctva a zdravia pri práci boli riešené komplexne podmienky v pracovnom a životnom prostredí v roku 2019 :

- bolo vykonaných 365 zaevidovaných obhliadok/kontrol (štátny zdravotný dozor so záznamom);
- v 2325 prípadoch boli právnym subjektom poskytnuté konzultácie k problematikám z rôznych oblastí činností preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie;
- boli vydané odborné stanoviská, vrátane projektovej dokumentácie pre rôzne stupne stavebného konania (215);
- v 354 prípadoch bolo právnym subjektom poskytnuté poradenstvo nielen v oblasti pracovných podmienok, ale aj v ochrane zdravia pri práci, v oblasti zdravého životného štýlu, zdravého stravovania, s využitím vlastného dotazníkového prieskumu;
- v dvoch prípadoch bolo poskytnuté skupinové odborné poradenstvo v oblasti ochrany zdravia pri práci;

- odborní pracovníci oddelenia PPLaT riešili 17 podnetov samostatne ako oddelenie PPLaT; ďalšie v spolupráci s oddeleniami HV, HŽP, Epid. RÚVZ so sídlom v Martine.

e) Epidemiológia

Za sledované obdobie odborní pracovníci oddelenia epidemiológie v zdravotníckych zariadeniach vykonali 486 ŠZD. Z celkového počtu bolo v zdravotníckych zariadeniach s lôžkovými oddeleniami vykonaných 474 ŠZD a v ambulanciách všeobecných a odborných lekárov bolo vykonaných 12 ŠZD.

f) Podpora zdravia a výchova k zdraviu

Štátny zdravotný dozor nevykonáva.

4.2 Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

a) Hygiena životného prostredia a zdravia

Oddelenie HŽPaZ nevykonávalo úradnú kontrolu potravín.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V rámci úradnej kontroly potravín v zmysle kompetencií zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení bolo v roku 2019 evidovaných 1644 podnikateľských subjektov, v ktorých bolo v rámci úradnej kontroly vykonaných 216 previerok.

Úradnej kontrole podliehali zariadenia spoločného stravovania, výrobné cukrárskych výrobkov, lahôdkarských výrobkov v zariadeniach spoločného stravovania, potravinárske podniky vyrábajúce a manipulujúce s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami, novými potravinami.

Celkovo bolo odobratých 141 vzoriek potravín, vrátane materiálov a predmetov určených na styk s potravinami na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických (kritériá hygieny procesu výroby, kritéria bezpečnosti) a chemických ukazovateľoch, z toho nevyhovelo 11 vzoriek v mikrobiologických ukazovateľoch a 1 vzorka v chemických ukazovateľoch.

Za zisťované nedostatky pri výkone úradnej kontroly boli uplatňované podľa zákona č. 152/1995 Z.z. sankcie a opatrenia, a to : podľa § 28 bolo uložených 9 pokút v celkovej sume 6550,00 €; v blokovom konaní podľa § 29 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených 21 blokových pokút v sume 1530,00 €; podľa § 20 ods. 4 bolo uložených 6 náhrad nákladov v sume 231,50 € a podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č. 882/2004 bolo vydaných 5 opatrení.

c) Hygiena detí a mládeže

Výkony úradnej kontroly potravín v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 152/1995 Z.z. sú uvedené v časti Výročnej správy ÚKP 2019 – správa je spracovaná za oddelenia HV a HDM.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Výkon úradnej kontroly potravín nevykonáva.

e) Epidemiológia

Výkon úradnej kontroly potravín nevykonáva.

f) Podpora zdravia a výchova k zdraviu

Výkon úradnej kontroly potravín nevykonáva.

4.3 Výkon práce v ohniskách

a) Hygiena životného prostredia a zdravia

Oddelenie HŽPaZ nevykonávalo práce v ohnisku nákaz.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V priebehu roka 2019 nebol hlásený hromadný výskyt alimentárnych nákaz, na ktorého prešetrovaní by sa podieľalo oddelenie hygieny výživy.

c) Hygiena detí a mládeže

Činnosťami výkonu práce v ohniskách nákazy sa venuje predovšetkým oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Martine. V 1 ohnisku nákazy sme spolupracovali s oddelením epidemiológie – sumárna správa sa nachádza vo Výročnej správe 2019, oddelenie epidemiológie.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Oddelenie PPLaT nevykonávalo práce v ohnisku nákaz.

e) Epidemiológia

Epidemiologická situácia v roku 2019 v okrese Martin bola ovplyvnená sporadickými a epidemickými výskytmi prenosných ochorení (najmä alimentárne nákazy).

Celkový počet hlásených infekčných ochorení v sledovanom období bol 1384, čo predstavuje chorobnosť 1434,12/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2018 (1148,70/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 24,85 %. Stále pretrváva nedostatočné hlásenie infekčných ochorení v zmysle platnej legislatívy, v dôsledku čoho je počet hlásených ochorení nižší ako je skutočnosť.

Počet vydaných 64 lekárskeho dohládov (kontakty s VHE, VHA, pertussis, poranenie zdravotníckeho pracovníka).

f) Podpora zdravia a výchova k zdraviu

Oddelenie PZVkJ nevykonávalo práce v ohnisku nákaz.

4.4 Monitoring

a) Hygiena životného prostredia a zdravia

Za hodnotené obdobie bolo odobratých 87 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z toho v rozsahu minimálneho rozboru 75 vzoriek a v rozsahu kompletnej analýzy 12 vzoriek.

Prehľad kvality pitnej vody podľa výsledkov monitoringu je uvedený v tabuľke č. 1.2. príslušnej časti výročnej správy oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru na kúpaliskách s celoročnou prevádzkou bolo spolu odobratých 102 vzoriek bazénovej vody, z toho 87 vzoriek bolo odobratých na náklady prevádzkovateľov a 15 vzoriek v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru.

Počas kúpaciej sezóny príslušného roka bolo na umelých nekrytých kúpaliskách v okrese Martin a Turčianske Teplice odobratých spolu 54 vzoriek bazénovej vody.

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v tabuľke č. 2.6.

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

V roku 2019 sa oddelenie hygieny výživy nepodieľalo na cieľnom monitoringu.

c) Hygiena detí a mládeže

1. „Mimoriadna cieľná kontrola zameraná na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach“
2. Monitoring o zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia
3. „RASFF NEWS“ oznámenie 2019.0311 - Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané.

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

Oddelenie PPLaT nevykonávalo cieľne monitoring v pracovnom prostredí.

e) Epidemiológia

Oddelenie Epidemiológie nevykonávalo monitoring.

f) Podpora zdravia a výchova k zdraviu

Oddelenie PZVkJZ nevykonávalo cielene monitoring.

4.5 Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

V zmysle § 16 zákona č. 355/2007 Z.z., bolo v roku 2019 podaných 344 žiadostí o overenie odbornej spôsobilosti a vydanie osvedčenia na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti.

Z toho bolo vydaných osvedčení:

- v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení	1
- v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo	5
- pri výrobe, manipulácií a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov	276
- vydaných duplikátov	25

4.6 Posudková činnosť

Analýzy posudkovej činnosti jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Martine, vyplývajúcej z § 13 zákona č. 355/2007 Z.z. so zhodnotením jednotlivých výkonov je podrobne uvedená v textovej časti výročnej správy podľa jednotlivých oddelení. Veľká časť posudkovej činnosti súvisela s podaniami, smerujúcimi ku schvaľovaciemu konaniu, okrem iného aj stavieb a prevádzok, ktoré z pohľadu verejného zdravotníctva a ich významu v zmysle ochrany zdravia, resp. možného ohrozenia zdravia návštevníkov, zamestnancov, príp. životného prostredia sú málo významné, až nevýznamné, ale musia byť posúdené v zmysle platnej legislatívy (obchodné prevádzky, kancelárie, cestovné agentúry, zotavovacie podujatia...).

4.7 Národné referenčné centrá

RÚVZ so sídlom v Martine nedisponuje NRC.

4.8 Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva SR

a) Hygiena životného prostredia a zdravia

Oddelenie sa v rozsahu kompetencií a náplne práce odboru hygiena životného prostredia a zdravia so zameraním na znižovanie negatívneho vplyvu zložiek a faktorov životného prostredia na zdravie ľudí aktívne podieľa na:

Plnenie akčného plánu pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky - NEHAP V.

1.7. Zhodnotenie dodržiavania hygienických požiadaviek v prevádzkach solárií

b) Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov

- 3.1 Bezpečnosť PC fliaš vo vzťahu k migrácii bisfenolu A
- 3.2 Monitoring príjmu kuchynskej soli
- 3.3 Bezpečnosť obalových materiálov na kozmetické výrobky

Mimoriadne úlohy:

- Mimoriadna cielena kontrola zameraná na výživové doplnky obsahujúce dinitrofenol (DNP)
- Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019 v Slovenskej republike
- Výkon mimoriadnej cielej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnych služieb, a to buď v zariadeniach pre seniorov, domovoch sociálnych služieb alebo v špecializovaných zariadeniach

c) Hygiena detí a mládeže

- 4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti
- 4.4 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ
- 4.5 Úrazy u detí v SR
- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na rok 2017-2020
- Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)
- Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na rok 2017-2020

d) Preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia

- 2.1. Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce
- 2.1.1. Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)
- 2.1.2. Znižovanie zdravotných rizík z látok a zmesí klasifikovaných ako toxické
- 2.1.3. Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém
- 2.2. Intervencie na podporu zdravia pri práci
- 2.2.1 Zdravé pracoviská
- 2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

e) Epidemiológia

- Národný imunizačný program SR (NIP)
- Surveillance infekčných chorôb
- Informačný systém prenosných ochorení
- Nozokomiálne nákazy
- Enviromentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV
- Surveillance akútnych chabých paréz
- Národný program prevencie HIV/AIDS
- Poradňa očkovania

f) Podpora zdravia a výchova k zdraviu

- 9.1. Národný program podpory zdravia
- 9.1.1 Sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky a zdravotného uvedomenia
- 9.2 Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 - 2025
- 9.2.1 Vyzvi srdce k pohybu: Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospelaj populácie
- 9.4 Národný akčný plán pre problémy s alkoholom v Slovenskej republike
- 9.5 Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia
- 9.6 CINDI program SR
- 9.7 Akčný plán realizácie Národnej protidrogovej stratégie SR na obdobie rokov 2017 – 2020
- 9.8 Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020

4.9 Ostatné úlohy

Spolupráca so samosprávou miest a obcí:

Spolupráca regionálneho hygienika RÚVZ a odborných pracovníkov s MÚ Martin, MÚ Vrútky, MÚ Turčianske Teplice, členstvo v krízových štáboch okresu Martin a Turčianske Teplice.

Aktívna účasť prof. MUDr. Hudečkovej, PhD., MPH na:

- príprave legislatívnych materiálov, odborných usmernení
- príprave odborných podkladov
- kategorizácií vakcín (v Kategorizačnej komisii MZ SR a Pracovnej skupine J07 pre kategorizáciu vakcín)
- príprava podkladov a podnetov pre zasadania Pracovnej skupiny pre imunizáciu ÚVZ SR (predseda PSPI)
- príprava podkladov pre zasadanie Pracovnej skupiny J07 pre kategorizáciu vakcín (predseda)
- podklady – pre Poradný zbor Hlavného hygienika SR pre odbor epidemiológia
- organizovanie celoslovenských odborných podujatí

Krajskí a hlavní odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR:

- 1 - hlavný odborník ministra zdravotníctva SR pre odbor epidemiológie
- 1 - člen poradného zboru HH SR pre PPL a T
- 1 – krajský odborník HH SR za Žilinský kraj pre HDM
- 1 - člen poradného zboru HH SR pre Výchovu k zdraviu

Vzdelávacie aktivity v roku 2019:

V roku 2019 bolo na vzdelávaní celkom 356 účastí na 37 akciách. Vzdelávacie akcie boli usporiadané SZÚ Bratislava, UVZ SR Bratislava, ÚV SR, vlastné odborné semináre, semináre a školenia usporiadané inými vzdelávacími inštitúciami.

Podrobne uvedené v texte výročnej správy.

4.10 Laboratórne činnosti

RÚVZ so sídlom v Martine nedisponuje laboratórnou zložkou; odoberané vzorky sú zasielané na RÚVZ so sídlom v Žiline, resp. na iný určený RÚVZ v SR.

5. Rozpočet organizácie

A. PRÍJMY

Pre rok 2019 mal RÚVZ Martin stanovený rozpočet príjmov vo výške 50 000,-€ ,ktorý bol upravený MZ SR dňa 16.12.2019 a 18.12.2019 na výšku **45 460,-€**.

Plnenie príjmov v organizácii bolo zabezpečované poskytnutím platených služieb v súlade s § 26 Zákona č. 523/2004 Z.z. organizáciám a obyvateľstvu, za porušenie predpisov a z prenájmu nehnuteľného majetku štátu.

Prehľad plnenia príjmov podľa podpoložiek:

Druh príjmu:	suma v €
- z prenájmu budov	23 613,80
- za porušenie predpisov	18 458,50
- za predaj výrobkov, tovarov a služieb	4 082,72
- iné	539,48
Príjmy spolu:	46 694,50

B. V Ý D A V K Y

KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY

Kapitálové výdavky pre RÚVZ Martin v roku 2019 boli schválené v sume 59 000,-€ na financovanie rekonštrukcie a zateplenia strechy v budove A. Z toho boli v roku 2019 pridelené výdavky v sume 5400,-€ na projektovú dokumentáciu k rekonštrukcii a zatepleniu strechy v budove A.

BEŽNÉ VÝDAVKY

Rozpis limitu bežných výdavkov bol rozpísaný v systéme štátnej pokladnice a listom MZ SR č. S04166-2019-OVVHR-21 z 24.1.2019, bol upravený v systéme štátnej pokladnice a listom z MZ SR osem krát . Prehľad o úpravách v priebehu hodnoteného obdobia je v prílohe č. 1 .

Úpravami bol limit bežných výdavkov na rok 2019 stanovený nasledovne:

POLOŽKA	ROZPOČET v €		Rozdiel 2 – 1
	Pôvodný	Upravený	
	1	2	3
príjmy	50 000,00	45 460,00	-4 540,00
bežné výdavky	589 142,00	632 437,26	43 295,26
v tom: mzdy a platy	346 619,00	381 163,00	34 544,00
poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní	121 144,00	134 895,36	13 751,36
tovary a služby	114 379,00	113 901,45	-477,55
bežný transfer	7 000,00	2 477,45	-4 522,55
kapitálové výdavky	0,00	5 400,00	5 400,00

Počas hodnoteného obdobia bola dodržiavaná stanovená regulácia čerpania rozpočtových prostriedkov v jednotlivých mesiacoch, v súlade s podmienkami štátnej pokladnice.

610 Mzdy, platy, služ. príjmy

RÚVZ Martin obdržal rozpis záväzných ukazovateľov ŠR listom MZ SR č. S04844-2019-OÚ-35 z 28.1.2019, kde bol stanovený počet zamestnancov 39 osôb.

Mzdové prostriedky boli čerpané priebežne podľa platových dekrétov. Ušetrené prostriedky za neobsadené pracovné miesta boli vyplatené v osobných príplatkoch a odmenách.

Prehľad čerpania mzdových prostriedkov:

Mzdový limit v €	381163,00
Čerpanie v €	381163,00
z toho štátna služba	310349,54
verejný záujem	70813,46
Priemerný evidenčný počet pracovníkov	34,60
z toho štátna služba	28,20
verejný záujem	6,40
Plánovaný počet pracovníkov	39
z toho štátna služba	32
verejný záujem	7
Priemerná mzda pri evidenčnom počet pracovníkov	918
z toho štátna služba	917
verejný záujem	922
Priemerná mzda pri plánovanom počet pracovníkov	814
z toho štátna služba	808
verejný záujem	843

620 Poistné a príspevok do poisťovní a NÚP

Poistné a príspevok do poisťovní a NÚP boli v priebehu roka vyplácané v termínoch splatnosti.

631 Cestovné náhrady

Čerpanie na cestovnom vykazuje porovnateľné náklady s rokom 2018. Čerpanie je na úrovni 85% výdavkov roku 2018.

	<u>k 31.12.2017</u>	<u>k 31.12.2018</u>	<u>k 31.12.2019</u>
cestovné:	3 140,26 €	2 845,49 €	2432,17 €

632 Energie, voda a komunikácie

Výdavky na energie, spotreba elektrickej energie, vody a tepla boli v roku 2019 v sume 20 312,33 € a za poštové služby v sume 1 738,20 €, čo je porovnateľné s rokom 2018. Čerpanie na položke 632 je na úrovni 90 % výdavkov roku 2018.

633 Materiál

V tejto položke najvyššie výdavky boli na všeobecný materiál, t.j. podpoložke na ktorej sa účtuje najväčší podiel spotrebného materiálu pre organizáciu. Patria sem výdavky na diagnostický materiál pre poradňu zdravia a meracie prístroje, ktoré používajú oddelenia pri ŠZD, výdavky na nákup kancelárskych potrieb, papiera, čistiacich a hygienických prostriedkov. Vyššie čerpanie je na podpoložke interiérové vybavenie, kde boli zakúpené nové kancelárske stoličky a skrine na odd. HDM na racionálne ukladanie spisovej dokumentácie. Taktiež boli zakúpené diagnostické prístroje na odd. epidemiológie a pre poradňu zdravia. Čerpanie na položke materiál je na úrovni 90 % oproti roku 2018. Čerpanie na jednotlivých podpoložkách je primerané potrebám a rozpisu limitu.

634 Dopravné

Organizácia v priebehu roka prevádzkovala 4 vozidlá, prehľad vozového parku je v tabuľke . V priebehu roku celkom bolo odjazdených **38040 km**. Celkové náklady sú na úrovni 94 % oproti roku 2018.

Vozový park je nasledovný:

Automobil	Rok nadobudnutia	Stav tachometra	Vykonané opravy	Náklady
Ford Fusion	29.4.2014 vyrobené 2004	247095	bežná údržba, výmena oleja, servis klimatizácie	455,16 €
Mazda 3	25.10.2019 vyrobené 2007	129389	kompletná servisná prehliadka a odstránenie závad, STK a EK	771,96 €
VW Golf	25.1.2017 vyrobené 2008	206574	bežná údržba, výmena olej servis klimatizácie, zapalovanie, autobatéria	726,65 €
Hyundai i 30	24.10.2017	40675	bežná údržba, elektronové disky, garančná servisná prehliadka	860,22 €
Ford Focus	25.1.2017 vyrobené 2004	predané 11/2019	bežná údržba, kompletný servis motora, vyššia spotreba a poškodený motor	670,91 €

635 Rutinná a štandardná údržba

V dôsledku nedostatku finančných prostriedkov sa vykonáva len bežná údržba podľa potreby a stavu majetku. V havarijnom stave sú okná na budovách „B“, „C“, a „OKB“, hlavný prívodný kábel el. energie, rozvod el. energie v budovách, hlavné rozvody kúrenia a TÚV z výmenníkovej stanice do jednotlivých budov, regulácia a meranie vykurovania v jednotlivých budovách.

Čiastočne je možné uvádzaný havarijný stav riešiť, ak sa podarí ušetriť finančné prostriedky prevažne na energiách aj to len koncom roka a za predpokladu, že nebude organizácii krátený rozpočet. Na uvedenej položke sa účtuje bežná údržba prevádzkových zariadení a budov.

V roku 2019 bola vykonaná výmena podlahovej krytiny v dvoch kanceláriách a drobné údržbárske práce. Čerpanie na údržbu je na úrovni 48 % oproti roku 2018 .

636 Nájomné za prenájom

RÚVZ nemá prenajaté priestory ani iné zariadenia.

637 Ostatné tovary a služby

V tejto položke bolo naplánované čerpanie na právne služby v súdnom spore. Ostatné čerpanie na jednotlivých položkách je obdobné ako minulý rok .

Čerpanie je na úrovni 112 % výdavkov roku 2018.

642 Bežné transfery

V tejto položke bolo v roku 2019 čerpanie na nemocenské dávky v sume 2 477,45 €.

630 Program OEK0G01 Informačné technológie

V tejto položke sa sleduje účtovanie výdavkov na informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu. V RÚVZ so sídlom v Martine sa jedná hlavne o položky 632004 komunikačná infraštruktúra, 632005 telekomunikačné služby, 633002 výpočtová technika, 633013 obstaranie softvéru, 635002 údržba výpočtovej techniky a 635009 údržba softvéru.

Čerpanie je obdobné ako minulý rok.

MIMOROZPOČTOVE HOSPODÁRENIE DEPOZITNÝ ÚČET

Depozitný účet vykazoval k 31.12.2019 zostatok 54 283,17 €, čo predstavuje finančné prostriedky na mzdy a odvody za december 2019.

SOCIÁLNY FOND

so Martine	Tvorba SF	Zostatok k 1.1.	912,27 €	RÚVZ sídлом v v priebehu hodnoteného tvoril a spravoval fond v súlade s rozpočtovými pravidlami. príjmov bola
		Prídel z objemu miezd	5 561,53 €	
		Spolu	6 473,80 €	
obdobia sociálny	Použitie SF	Príspevok na stravovanie	3 356,97 €	
		Kultúrne a športové akcie	1 482,31 €	
		Regenerácia sily	610,00 €	
		Jubileá	70,00 €	
Zdrojmi		Zostatok k 31.12.	954,52 €	

Zdrojmi povinná tvorba v zmysle platných právnych predpisov v objeme 1,50% pre všetkých zamestnancov. Čerpanie v hodnotenom období bolo v zmysle platnej Kolektívnej zmluvy.

HOSPODÁRENIE S MAJETKOM ŠTÁTU POHĽADÁVKY A ZÁVAZKY

RÚVZ so sídlom v Martine na účte číslo 316 vykazoval pohľadávky vo výške **16 758,00 €**. Vymáhanie pohľadávok sa rieši v prvom rade zasielaním upomienok a v prípade trvania pohľadávky dlhšie ako rok sa táto postúpi na vymáhanie Slovenskej konsolidačnej a.s. v zmysle zákona 374/2014 Z.z..

Z toho po lehote splatnosti sú pohľadávky vo výške **14 758,00 €**.

RÚVZ so sídlom v Martine na účte číslo 321 vykazoval záväzky vyplývajúce z neuhradených faktúr za hodnotené obdobie vo výške **2 304,94 €**.

Z toho do lehoty splatnosti 2 277,51 €, po lehote splatnosti **0 €**.

RÚVZ so sídlom v Martine na účte číslo 326 vykazoval záväzky vyplývajúce z nevyfakturovaných dodávok za hodnotené obdobie vo výške **1 907,00 €**.

RÚVZ so sídlom v Martine na účte číslo 323 vykazoval rezervy vyplývajúce z nevyfakturovaných dodávok za hodnotené obdobie tvorené odhadom vo výške **315,00 €**.

STAV A POHYB MAJETKU

K 31.12.2019 RÚVZ so sídlom v Martine vykazuje objemový stav majetku po odpise a záväzkov v nasledujúcej tabuľke.

Spracovanie stavu všetkého majetku bolo uskutočnené prostredníctvom výpočtovej techniky, programom vytvoreným v RÚVZ so sídlom v Martine.

počiatočný stav HIM k 01.01. - ZC	149 071,81 €
prírastky HIM v roku	18 734,65 €
prírastky obstaranie DHM	5 400,00 €
úbytky HIM v roku (odpisy)	26 558,65 €
stav majetku HIM k 31.12. - ZC	146 647,81 €
operatívna evidencia drobného majetku DHM - OC	117 730,17 €
operatívna evidencia ostatného majetku OHM - OC	20 566,21 €

6. Personálne obsadenie organizácie

V organizácii bolo v roku 2019 plánovaných **39** funkčných miest.

RÚVZ so sídlom v Martine obdržal rozpis záväzných ukazovateľov ŠR listom MZ SR č. S04844-2019-OÚ-35 z 28.1.2019, kde bol stanovený počet zamestnancov 39. Počas sledovaného obdobia RÚVZ so sídlom v Martine neprekračoval limit zamestnancov. Obsadzovanie uvoľnených pracovných miest, aj na zastupovanie počas materskej dovolenky je riešené doplnením cez výberové konania .

V roku 2019 bolo cez portál Úradu vlády SR www.open.slovensko.sk vyhlásených 14 výberových konaní.

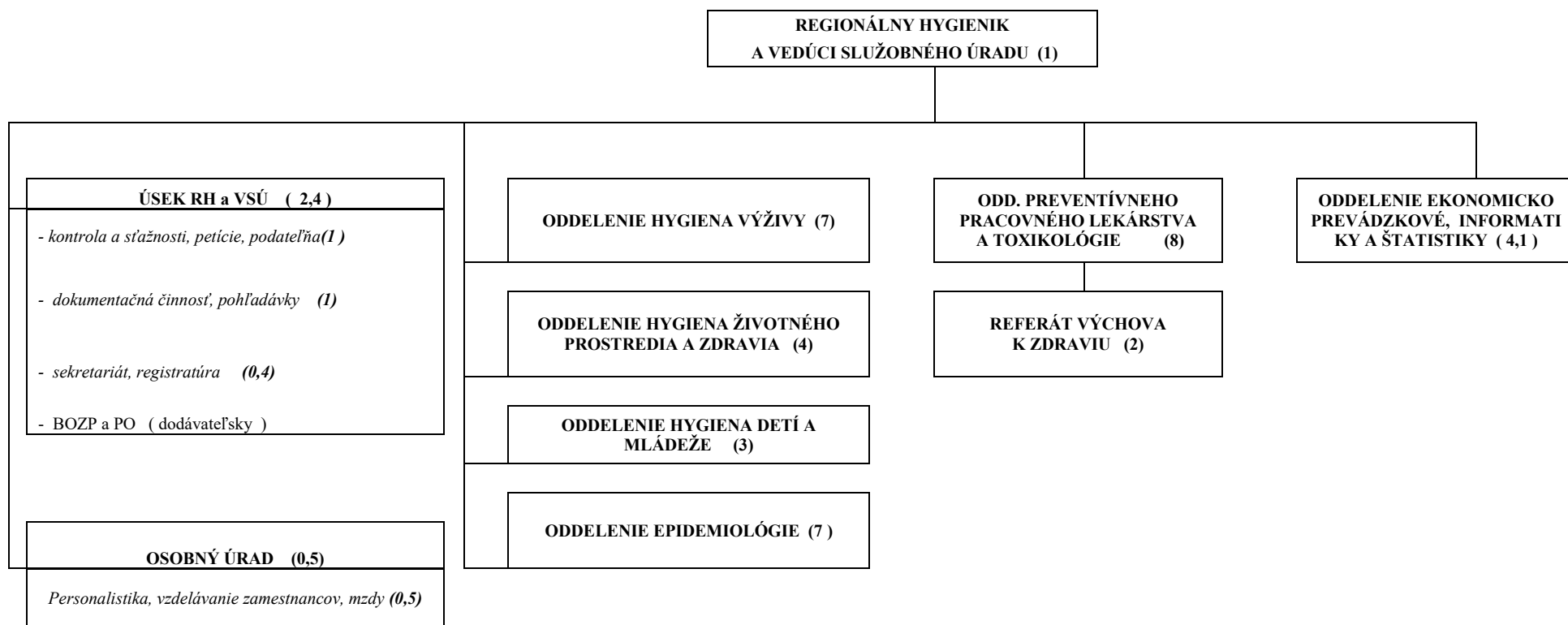
V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba) zamestnanci:

materská dovolenka	0
rodičovská dovolenka	3
neplatené voľno	2

Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2019 podľa kategórií a odborov

	Lekár	Verejný zdravotník	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
			VŠ	ÚSV		
HŽP		4				4
HDM		3				3
PPL		7,1				7,1
HV	1	4				5
PZ		2				2
EPI	0,1	6				6,1
Úsek RH	1		2,4	1		4,4
HTČ				2	1	3
Spolu	2,1	26,1	2,4	3	1	34,6

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine

Počet zamestnancov - 39

7. Ciele a prehľad plnenia

Podrobne uvedené v textovej časti výročnej správy podľa jednotlivých oddelení.

8. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Podrobne uvedené v textovej časti výročnej správy podľa jednotlivých oddelení.

9. Hlavné skupiny odberateľov

Fyzické osoby – podnikatelia, právnické osoby, orgány štátnej správy (okresné úrady, MZ SR, MPaRV SR, MPSVaR, RVPS, ŠVPS SR, IP), medzinárodné inštitúcie - EFSA, orgány samosprávy - obce, mestá, Žilinský samosprávny kraj, ÚVZ SR, JLF UK Martin, UNM, ZP. Okrem uvedených inštitúcií spolupracuje RÚVZ so sídlom v Martine s verejnosťou a organizáciami ako: SČK, kancelária Zdravé mesto Martin, MVO Turčianske Venuše, MVO Liga proti rakovine...

10. Prílohy :

1. Analýza činnosti jednotlivých oddelení RÚVZ so sídlom v Martine je podrobne rozpísaná v textovej časti.
2. Publikačná a prednášková činnosť.

**ANALÝZA ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDELENÍ
RÚVZ MARTIN ZA ROK 2019**

KONTROLA, SŽAŽNOSTI A PETÍCIE

RÚVZ so sídlom v Martine vykonáva kontrolnú činnosť v zmysle zákona NR SR č. 10/1966 Z.z. o kontrole v štátnej správe v platnom znení. RÚVZ má vypracované „Zameranie kontrolnej činnosti na rok 2019“ a následne „Plán kontrolnej činnosti na rok 2019“, v zmysle ktorého boli vykonávané kontrolné akcie. Kontroly podľa cit. zákona sú vykonávané na základe písomného poverenia generálneho tajomníka služobného úradu RÚVZ so sídlom v Martine. Evidencia kontrolných akcií je vedená v osobitnej evidencii na úseku generálneho tajomníka služobného úradu.

Vybavovanie sťažností a petícií sa uskutočňovalo v zmysle zákona NR SR č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach. Sťažnosti a petície sú vedené v osobitnej evidencii na úseku generálneho tajomníka služobného úradu.

1. Prehľad petícií, sťažností a iných podaní v roku 2019:

- 1.1. V roku 2019 neboli RÚVZ so sídlom v Martine doručené ani riešené petície občanov.**
- 1.2. V roku 2019 RÚVZ so sídlom v Martine neboli doručené ani riešené podania, ktoré by spĺňali náležitosti sťažnosti podľa zákona NR SR č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach.**
- 1.3. V roku 2019 bolo riešených 66 podnetov občanov, z toho 3 podnety prešli na riešenie v roku 2020. Doručené podnety sa týkali najmä hygienických nedostatkov v zariadeniach spoločného stravovania, nevyhovujúcich podmienok na pracovisku a nadmerného hluku v životnom prostredí.**

Vyhodnotenie podaní:

Opodstatnené podnety	34
Neopodstatnené podnety	17
Odstúpené podnety	5
Prijaté sťažnosti	0
Prijaté petície	0
Protispoločenská činnosť	0

Opodstatnenosť troch podnetov sa nedala toho času objektívne posúdiť. Štyri podnety nebolo možné riešiť v kompetencii RÚVZ Martin.

- 1.4. V roku 2019 RÚVZ so sídlom v Martine nebola podaná sťažnosť na činnosť RÚVZ, alebo jeho zamestnancov.**

Vyhodnotenie riešenia petícií, sťažností a iných podaní v roku 2019 – prílohy 1 – 4.

- 2. RÚVZ so sídlom v Martine neriešil v roku 2019 žiadnu protispoločenskú činnosť.**
- 3. RÚVZ so sídlom v Martine neeviduje žiadne oznámenie na podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie.**

4. Kontrolná činnosť v roku 2019 - zákon NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v platnom znení:

V zmysle zákona NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v platnom znení je vypracovaná smernica č. 4/2007 na vykonávanie kontrolnej činnosti v RÚVZ Martin. Na základe uvedeného bol pre rok 2019 spracovaný plán a zameranie kontrolnej činnosti.

V roku 2019 boli uskutočnené kontroly:

1. Na základe vyžiadania ÚVZ SR: Vyhodnotenie plnenia úloh na úseku predchádzania korupcie a úplatkárstva v RÚVZ za rok 2018 - Akčný plán boja proti korupcii. Správa bola odoslaná na ÚVZ SR.
Nedostatky neboli zistené.
2. Kontrola dodržiavania smernice č.1/2008 „Pracovné cesty zamestnancov RÚVZ Martin“ za obdobie od 1.7. – 31.12.2018.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 04. 03. 2019
3. Plnenie príkazov generálneho tajomníka služobného úradu RÚVZ so sídlom v Martine za rok 2018 a plnenie príkazov Ministra zdravotníctva SR za rok 2018.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 05. 04. 2019
4. Kontrola výkonu kontroly v RÚVZ za rok 2018 a plnenie ustanovení zákonov :
 - a) NR SR č.9/2010 Z.z. o sťažnostiach v platnom znení
 - b) NR SR č. 85/1990 Zb o petičnom práve v platnom znení
 - c) NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v platnom znení
 - d) Zákon NR SR č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a auditeNedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 02. 05. 2019
5. Kontrola dodržiavania služobného predpisu č. 2/2007 „ Hospodárenie s majetkom v správe RÚVZ Martin“ za obdobie od 1. 1. do 31. 12. 2018.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 07. 06. 2019
6. Kontrola dodržiavania služobného predpisu č. 1/2015 „ Dopravný poriadok RÚVZ Martin" za obdobie od 1. 1. do 30. 6. 2019.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 10. 07. 2019
7. Vyhodnotenie plnenia úloh smernice č. 2/2000 „Akčný plán boja proti korupcii“ – za obdobie od 1. 1. – 30. 6. 2019.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 05. 08. 2019
8. Kontrola výkonu kontroly v RÚVZ za 1. polrok 2019 a plnenie ustanovení zákonov :
 - a) NR SR č.9/2010 Z.z. o sťažnostiach v platnom znení
 - b) NR SR č. 85/1990 Zb o petičnom práve v platnom znení
 - c) NR SR č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v platnom znení
 - d) Zákon NR SR č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v platnom zneníNedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 03. 09. 2019

9. Kontrola spisovej agendy na jednotlivých oddeleniach RÚVZ Martin za obdobie od 1.1. 2019 do dňa vykonania kontroly (evidencia, zakladanie, číslovanie obsahu spisu, vyznačovanie právoplatnosti a pod.)
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 02.10.2019
10. Kontrola správnosti a včasnosti vyberania a platenia správnych poplatkov podľa zákona č. 286/2012 Z.z. za obdobie od 1. 1. 2019 do dňa vykonania kontroly.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 22. 10. 2019
11. Kontrola dodržiavania služobného predpisu č. 2/2016 „Podmienky na overenie OS na epidemiologicky závažné činnosti a vydanie osvedčenia OS od 1.1.2019 do dňa vykonania kontroly.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 27. 11. 2019
12. Kontrola dodržiavanie smernice č. 4/2016 „Verejné obstarávanie v podmienkach RÚVZ Martin“ za obdobie od 1. 1. do 31. 12. 2019.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 07. 01. 2020
13. Kontrola plnenia nápravných opatrení prijatých z kontrol vykonaných v roku 2019 v RÚVZ Martin.
Nedostatky neboli zistené.
Záznam dňa 09. 01. 2020.

4.2. Finančné kontroly v roku 2019 - zmysle zákona NR SR č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole v platnom znení.

V roku 2019 bola vykonaná 1 finančná kontrola na mieste v zmysle zákona NR SR č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole v platnom znení:

Hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami určenými na pohostenie a dary za obdobie od 1.1. do 31. 12. 2019.

Nedostatky neboli zistené

Správa vyhotovená dňa 07. 01. 2020.

Pri všetkých finančných operáciách bola vykonávaná základná finančná kontrola.

Ďalej boli vykonané 4 **inventarizácie peňažných prostriedkov v hotovosti** a cenín v pokladnici RÚVZ Martin.

Nedostatky neboli zistené.

4.3. Iné kontroly vykonané v RÚVZ Martin:

- a) V roku 2019 bola na základe príkazu generálneho tajomníka služobného úradu RÚVZ so sídlom v Martine vykonaná preverka BOZP.
- b) Vonkajšie kontroly vykonané iným orgánom v RÚVZ Martin podľa zákona NR SR č. 10/2006 o kontrole v štátnej správe v platnom znení:

- v roku 2019 neboli vykonané.

Kontrolná činnosť v RÚVZ so sídlom v Martine bola vykonávaná v zmysle Plánu kontrolných akcií na rok 2019, ktorý bol zameraný na kontrolu plnenia úloh štátnej správy, hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu, vybavovanie sťažností, petícií a iných podaní, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a opatrení vydaných na ich základe a na plnenie opatrení na nápravu zistených nedostatkov.

Pri kontrolných akciách nebolo zistené porušenie ustanovení platnej legislatívy, ani vnútorných smerníc vedúceho služobného úradu a regionálneho hygienika RÚVZ so sídlom v Martine.

Tabuľka „A I“ – Údaje o počtoch, druhoch, spôsobe vybavenia a opodstatnenosti petícií a sťažností za rok 2019

Názov vyplňujúceho subjektu: RÚVZ so sídlom v Martine Adresa:Kuzmányho 27, Martin PSČ:036 80		Ministerstvo* úošs*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
a	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	d4
1.	CELKOM			0	0				
1.1	- z toho z r. 2018			0	0				
1.2	- z tohto za r. 2019			0	0				
1.3.	vybavených v r. 2019			0	0				
1.4.	nevybavených (k31.12.2019)			0	0				
2.	SPÔSOB VYBAVENIA								
2.1	Postúpením			0	0				
2.2	Prešetrením/ Prekontrolovaním			0	0				
2.3	Odložením, vrátením			0	0				
3.	OPODSTATNENOSŤ								
3.1	opodstatnených			0	0				
3.2	neopodstatnených			0	0				
3.3	nevyhodnotených			0	0				
4.	OPAKOVANE PODANIA CELKOM								
4.1	- z toho opodstatnené			0	0				
4.2	neopodstatnené			0	0				
5.	PODANIA OZNAČENÉ AKO SŤAŽNOSŤ								

Vyhotovil:Svetlana Neupauerová, podpis..... dňa 2.1.2020, tel. 043/401 29 11

* čo sa nehodí, škrtnite!

**Tabuľka „A II“ – Údaje o odložených a vrátených sťažnostiach a odložených petíciách
za rok 2019**

Názov vyplňujúceho subjektu; RUVZ so sídlom v Martine Adresa: Kuzmányho 27, Martin PSC:036 80		Ministerstvo * ÚOŠS*		organizácie		OÚ		organizácie	
		PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ	PET	SŤ
a	b	c1	d1	c2	d2	c3	d3	c4	(14)
2.3	Odložením, vrátením CELKOM z toho podľa:			0	0				
2.3.1	§ 6 ods. 1 písm. a) zákona o sťažnostiach, § 5 ods. 4 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.2	§ 6 ods. 1 písm. b) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.3	§ 6 ods. 1 písm. c) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.4	§ 6 ods. 1 písm. d) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.5	§ 6 ods. 1 písm. e) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.6	§ 6 ods. 1 písm. f) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.7	§ 6 ods. 1 písm. g) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.8	§ 6 ods. 1 písm. h) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.9	§ 6 ods. 1 písm. i) zákona o sťažnostiach, § 6a ods. 1 zákona o petičnom práve			0	0				
2.3.10	§ 6 ods. 1 písm. j) zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.11	§ 6 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				
2.3.12	§ 8 ods. 3 zákona o sťažnostiach			0	0				

Vyhotovil: Svetlana Neupauerová, podpis..... ,dňa 2.1.2020, tel. 043/401 29 11.

* čo sa nehodí, Škrtnite!

Zostava „B“ – Údaje o zameraní petícií a opodstatnených sťažností a opatrenia na odstránenie nedostatkov za rok 2019

B.1 Zameranie (a príčiny) všetkých petícií:

B.2 Zameranie (a príčiny) opodstatnených sťažností:

B.2.1 - súhrnne

B.2.2 - opakovaných

B.3 Charakter opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku: B.3.1

Opatrenia **pracovnoprávne:**

- voči zamestnancom vlastného subjektu pracujúcim na úseku (odbore) kontroly:
- voči zamestnancom vlastného subjektu na iných úsekoch činnosti:
- voči zamestnancom iných subjektov podľa § 24 zákona o sťažnostiach (s uvedením výšky pokuty):

B.3.2 Opatrenia **iné**, napr.:

- odstúpené na konanie trestnoprávne:
- odstúpené na konanie súdne:
- organizačné:
- iné (pomenujte):

Za subjekt (názov) RÚVZ so sídlom v Martine
vyhotovil (čit. meno, priezvisko, titul): Svetlana Neupauerová
tel. 043/401 29 11

Dňa 2.1.2020..... počet príloh: 0 listy

Tabuľka „C“ – Údaje o počtoch iných podaní
(žiadosti, podnety, návrhy, oznámenia a pod.) za rok **2019**

RÚVZ so sídlom v Martine Kuzmányho 27 036 80 Martin		Ministerstvo* ÚOŠS*	organizácie	OÚ	organizácie
a	b	c1	c2	c3	c4
1	CELKOM >		66		
1.1	- z toho z r. 2018		4		
1.2	- z toho za r. 2019		62		
1.3	vybavených v r. 2019		63		
1.4	nevybavených (k 31.12.2019)		3		

Poznámka: Tabuľka zahŕňa len údaje o počtoch iných podaní, ktoré sú okrem hlavnej agendy
vybavované v orgánoch verejnej správy na úseku petícií a sťažností

Vyhotovil: Svetlana Neupauerová , podpis..... dňa 2.1.2020, tel. 043/4012911

* čo sa nehodí, škrtnite!

HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA

I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

1. Pitná voda

- 1.1 Zásobovanie pitnou vodou
- 1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi
- 1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody
- 1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní
- 1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou
- 1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody
- 1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

2. Voda na kúpanie

- 2.1 Prírodné kúpacie oblasti
- 2.2 Umelé kúpaliská
 - 2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou
 - 2.2.2 Kúpaliská so sezónou prevádzkou

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

- 3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

4. Pôsobenie zdrojov hluku

- 4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí
- 4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor

Zariadenia občianskej vybavenosti

- Zariadenia cestovného ruchu
- Zariadenia starostlivosti o ľudské telo
- Zariadenia sociálnych služieb
- Zdravotnícke zariadenia
- Telovýchovno-športové zariadenia
- Pohrebníctvo

III. Poskytovanie informácií verejnosti

IV. Ďalšie činnosti

- Uplatňovanie procesu HIA v praxi
- Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií
- Hromadné podujatia pre verejnosť
- Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody

Prílohy: Tabuľková časť

PERSONÁLNE OBSADENIE ODDELENIA

Mgr. Zuzana Rošaková – vedúca oddelenia

Mgr. Pravňanová Adriana

Ing. Ivana Vaňková

Mgr. Baculáková Jana – MD

I. ANALÝZA ZLOŽIEK ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Pitná voda

1.1 Zásobovanie pitnou vodou

V zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov v roku 2019 došlo len k minimálnym zmenám. V okrese Martin je 99,99 % zásobovanosť obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov, z celkového počtu 96 277 je zásobovaných 96 269 obyvateľov. V okrese Turčianske Teplice z celkového počtu 15 882 obyvateľov je zásobených 15 852 obyvateľov, t.j. 99,81 %. Údaje o zásobovanosti obyvateľstva pitnou vodou sú získané z evidencie prevádzkovateľov verejných vodovodov. V súvislosti s uvedenými údajmi je nutné zdôrazniť, že ide o deklaratórne údaje, ktoré s najväčšou pravdepodobnosťou nebudú celkom korelovať s realitou. Uvedené je možné dedukovať na základe záujmu verejnosti ku svetovému dňu vody, resp. v priebehu roka sa obyvatelia zaujímajú, či majú v studni pitnú vodu, príp. akým spôsobom sa dá zistiť kvalita vody na ľudskú spotrebu v studni.

Verejné vodovody sú vybudované v každej obci. Ide o 14 verejných vodovodov, z toho je 6 skupinových. Pitná voda je dodávaná zo 49 vodných zdrojov podzemnej vody a dvoch zdrojov povrchovej vody (vodná nádrž Turček a Mlynský potok Martinské hole).

Za vyhodnocované obdobie nepribudli žiadne nové zdroje zásobovania.

V priebehu roka bolo skolaudovaných 5 stavieb v súvislosti s rozšírením rozvodov verejného vodovodu prevažne z dôvodu rozšírenia individuálnej bytovej výstavby, v jednom prípade z dôvodu výstavby športového areálu (IBV Pri Jordáne II, Žabokreky Horné záhrady II, IBV Priekopa Krč a Klíny, IBV Blatnica, Šport Park Pltníky Martin).

V roku 2019 bolo ďalej vydané záväzné stanovisko na využívanie vodného zdroja „vrátaná studňa“ na zásobovanie pitnou vodou pre rekreačné zariadenie (penzión).

Dezinfekcia vody vo verejných vodovodoch sa vykonáva chlórovaním, a to chlórnanom sodným, plynným chlórnom - elektronickými dávkovacími čerpadlami na meranie a reguláciu obsahu chlóru vo vode. V jednej obci v okrese Martin (Bystrička) a v 3 obciach okresu Turčianske Teplice (Turček, Rudno, časť obce Horná Štubňa) je zdravotné zabezpečenie riešené UV žiarením. V spôsobe úpravy pitnej vody vo verejných vodovodoch v roku 2019 sme nezaznamenali zmeny.

V súvislosti s prípravou na reportovanie údajov o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu vo veľkých a malých zásobovaných oblastiach 2017-2019 pre Európsku komisiu boli ÚVZ SR poskytnuté podklady vychádzajúce z porovnania zoznamu „Veľkých a malých zásobovaných oblastí za rok 2017“ s Informačným systémom o pitnej vode a príslušnou vodárenskou spoločnosťou.

Počas hodnoteného obdobia neboli zistené problémy v zdravotnom zabezpečení pitnej vody.

1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi

Počas vyhodnocovaného obdobia nedošlo k dlhodobému odstaveniu dodávky pitnej vody ani k regulácii dodávky pitnej vody. Možno konštatovať, že sa kvalita pitnej vody v okresoch Martin a Turčianske Teplice oproti minulému kontrolovanému obdobiu výrazne nemení.

1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody

RÚVZ so sídlom v Martine v roku 2019 nepovoľoval v okrese Martin ani Turčianske Teplice žiadnu výnimku na použitie vody, ktorá nespĺňa limity ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní

V okrese Martin a Turčianske Teplice je evidovaných 19 hygienicky významných individuálnych vodovodov. Jedná sa o vodovody, ktoré boli schválené orgánom verejného zdravotníctva pre zásobovanie zariadení podnikateľských subjektov, nachádzajúcich sa v oblastiach mimo trasy verejných vodovodov prevádzkovaných vodárenskou spoločnosťou. Štátny zdravotný dozor v nich vykonávajú tie oddelenia, do pôsobnosti ktorých spadá príslušné zariadenie. Prevádzkovatelia vodovodov zabezpečujú kontrolu kvality pitnej vody a laboratórne rozbory predkladajú orgánu verejného zdravotníctva.

V okrese Martin ani Turčianske Teplice nie sú evidované verejné studne.

1.5. Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou

V roku 2019 boli odbery vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov u spotrebiteľa v rámci monitoringu plánované v zmysle „Usmernenia UVZSR pre monitorovanie kvality pitnej vody“, na základe ktorého bol prehodnotený počet odberov pre minimálnu a úplnú analýzu vzoriek pitnej vody pre malé a veľké zásobovacie oblasti v okrese Martin a Turčianske Teplice. Pitná voda na sledovaných odberných miestach u spotrebiteľa má dlhodobu vyhovujúcu/stabilnú kvalitu a prevádzkovateľ si plní povinnosti v oblasti monitorovania podľa §17a odsek 2 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z.. Pracovníci oddelenia vykonávajú akreditovaný odber a transport pitnej vody do spádového skúšobného laboratória, kde je vykonávaná akreditovaná analýza vzorky pitnej vody.

Za hodnotené obdobie bolo odobratých 87 vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov, z toho v rozsahu minimálneho rozboru 75 vzoriek a v rozsahu kompletnej analýzy 12 vzoriek.

Z celkového počtu odobratých vzoriek pitnej vody z verejných vodovodov 3 vzorky v rozsahu minimálneho rozboru nevyhoveli limitom ukazovateľov kvality pitnej vody v mikrobiologických ukazovateľoch (koliformné baktérie, enterokoky, kultivovateľné mikroorganizmy, E.coli) v nasledovných obciach: Folkušová, Benice a Čremošné.

Na základe uvedeného boli odbery vzoriek pitnej vody na príslušných odberných miestach bezodkladne zopakované. Hodnoty prekročených ukazovateľov kvality pitnej vody na príslušných odberných miestach v rámci kontrolného odberu, spĺňali najvyššie medzné hodnoty stanovené platnou legislatívou.

Prehľad kvality vody podľa výsledkov monitoringu je uvedený v tabuľke č. 1.2.

V súvislosti s hromadným zásobovaním pitnou vodou boli v posudzovanom roku riešené tri podnety. Jeden z nich sa týkal nevyhovujúcej senzorickej kvality pitnej vody dodávanej verejným vodovodom v obci Bystrička pri Martine. Na základe výsledkov monitoringu pitnej vody v zásobovanej oblasti je možné konštatovať, že hodnoty ukazovateľov kvality pitnej vody vrátane ukazovateľov, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť vlastnosti pitnej vody sú dlhodobu vyhovujúce. Podľa vyjadrení prevádzkovateľa verejného vodovodu je v danej lokalite zrealizovaná rekonštrukcia úseku verejného vodovodu, pričom rekonštruovaný úsek

zahŕňa aj nehnuteľnosť p. sťažovateľky. Súčasťou predložených dokladov prevádzkovateľom boli výsledky monitorovania kvality pitnej vody (protokoly o skúške pitnej vody) za posledných 5 rokov, na základe ktorých nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt sledovaných ukazovateľov kvality pitnej vody stanovených príslušným právnym predpisom, odobratej na príslušnom odbernom mieste monitorujúcom distribučnú sieť pitnej vody pre danú obec. Prevádzkovateľ zabezpečuje pravidelnú údržbu zrekonštruovaného úseku vodovodných potrubí na verejnom vodovode. Zároveň bola sťažovateľka upovedomená na znenie §17d zákona č. 355/2007 Z.z v zmysle, ktorého sú vlastníci bytových budov povinní zabezpečiť, aby domový rozvodový systém pitnej vody od miesta pripojenia pitnej vody od dodávateľa po miesto odberu pitnej vody nepriaznivo neovplyvňoval kvalitu pitnej vody. Ak je nedodržanie požiadaviek na kvalitu pitnej vody spôsobené domovým rozvodným systémom bytovej budovy je na vlastníckovi bytovej budovy zabezpečiť opatrenia na obnovenie vyhovujúcej kvality pitnej vody.

Ďalší podnet sa týkal znečisťovania životného prostredia a spodnej vody žumpou, ktorá sa nachádza v blízkosti studne pri rodinnom dome. Orgán verejného zdravotníctva nie je kompetentný riešiť porušovanie, resp. nedodržiavanie platných právnych predpisov na úseku ochrany vôd, resp. nakladania s odpadovými a splaškovými vodami, ani povinnosti a právomoci obce. Z uvedeného dôvodu bolo podanie odstúpené na priame vybavenie na Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie Martin. Zároveň bolo sťažovateľovi oznámené, že orgán verejného zdravotníctva kvalitu vody v súkromných studniach nemonitoruje. Za kvalitu pitnej vody vo vlastnej studni a overenie jej kvality je zodpovedný majiteľ/vlastník studne. V prípade technických možností napojenia objektu na verejný vodovod, je nevyhnutné pred používaním vody neznámej kvality (napr. zo studne, prameňa, vrtu apod.) na pitné účely uprednostniť napojenie na verejný vodovod, nakoľko verejný vodovod (kvalita pitnej vody) podlieha pravidelnej kontrole a monitoringu nielen prevádzkovateľom vodovodu, ale aj príslušným orgánom verejného zdravotníctva.

V rámci podnetu, týkajúceho sa nekvalitnej pitnej vody z verejného vodovodu v obci Turčianske Kľačany vykonali odborní pracovníci štátny zdravotný dozor zameraný na odber vzorky pitnej vody zo spotrebiska rodinného domu sťažovateľa, v rozsahu minimálnej analýzy. Po preštudovaní vyhotoveného protokolu bolo zistené, že hodnoty sledovaných fyzikálno-chemických ukazovateľov, mikrobiologických a biologických ukazovateľov vyhovovali vyhláske MZ SR č. 247/2017 Z.z.. V ukazovateli železo bola stanovená hodnota 0,23 mg/l, pričom medzná hodnota/limit je 0,20 mg/l. Jednalo sa o minimálne prekročenie medznej hodnoty zdravotne nevýznamného ukazovateľa.

Prehľad kvality vody podľa výsledkov štátneho zdravotného dozoru je uvedený v tabuľke č. 1.3.

1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody

Prevádzkovú kontrolu kvality pitnej vody verejných vodovodov v okrese Martin a Turčianske Teplice zabezpečuje vodárenská spoločnosť Turčianska vodárenská spoločnosť a.s. Martin (ďalej len TURVOD a.s., Martin) - 14 verejných vodovodov, z toho 6 skupinových vodovodov a v dvoch obciach (Folkušová, Čremošné) – príslušná obec prostredníctvom odborne spôsobilej osoby – AQUASPIŠ spol. s r.o. Spišská Nová Ves. Z celkového počtu 135 odobratých vzoriek z rozvodnej siete prevádzkovateľom TURVOD a.s., Martin. Z doručených podkladov prevádzkovateľa verejného vodovodu evidujeme 2 nevyhovujúce vzorky a to vo fyzikálno – chemickom ukazovateli železo a v mikrobiologických ukazovateľoch (kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 st. C a enterokoky). Prevádzkovateľ riešil opatrenia na obnovenie vyhovujúcej kvality pitnej vody: preplachy potrubí, zvýšenie dávky dezinfekčného prostriedku (v prípade mikrobiolog. ukazovateľov) a opakovaný odber v najbližšom možnom

termíne. Následne v opakovane odobratých a vyšetrených vzorkách pitnej vody prekročenie stanovených limitov kvality pitnej vody v sledovaných ukazovateľoch nebolo zistené, nález sa nezopakoval.

Vo vzorkách z verejných vodovodov, ktorých prevádzkovateľom sú obce, nebolo zistené prekročenie legislatívne stanovených limitov ukazovateľov kvality pitnej vody.

1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva

V sledovanom období sa na území okresov Martin a Turčianske Teplice nevyskytla žiadna epidémia, ani iné ochorenie, ani zdravotné problémy, ktoré by súviseli s pitnou vodou (Tab. č. 1.5).

2. Voda na kúpanie

2.1. Prírodné kúpacie oblasti

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa nenachádzajú vyhlásené prírodné kúpacie oblasti vhodné na kúpanie.

V regióne Turiec sa nachádzajú tri jazerá využívané pre neorganizovanú rekreáciu (Ontáριο Biele brehy Sučany, Lipovecké jazerá–štrkovisko, Rybník Ďanová) bez štatútu „vody vhodnej na kúpanie“.

2.2 Umelé kúpaliská

2.2.1 Kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V prevádzke kúpalísk s celoročnou prevádzkou nie sú žiadne zmeny. Štátny zdravotný dozor sa vykonával:

- Plaváreň Fit Klub s.r.o., Martin, ZŠ Hurbanova, Martin – Košúty s dvoma bazénmi (detský a plavecký),
- Plaváreň SUNNY, Martin, s jedným plaveckým bazénom,
- Bazén v Hoteli Victoria, Martin, ktorý poskytuje služby v rámci vodného a relaxačného centra s komplexom služieb pre hotelových hostí a vo večerných hodinách aj pre verejnosť,
- Spa & AQUAPARK v areáli SLK Turčianske Teplice, ktorý je využívaný kúpeľnými hosťami aj verejnosťou.

Kvalita vody bola kontrolovaná počas prevádzky kúpalísk prevádzkovateľmi a odbornými pracovníkmi v rámci štátneho zdravotného dozoru, s výnimkou letnej odstavky, počas ktorej bola vykonaná celková výmena vody vo všetkých bazénoch vrátane údržby priestorov a zariadení prevádzky kúpalísk. Uvedené sa netýka Zariadenia SPA & Aquapark Turčianske Teplice, ktorý je prevádzkovaný celoročne, okrem detského bazéna.

Celkovo bolo spolu odobratých 102 vzoriek bazénovej vody, z toho 87 vzoriek bolo odobratých na náklady prevádzkovateľov a 15 vzoriek v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Z celkového počtu odobratých vzoriek nevyhovelo 23 vzoriek t.j. 22,55 %. Celkovo bolo vyšetrených 1349 ukazovateľov, pričom prekročenie medznej hodnoty bolo v 31 prípadoch (4 vzorky v mikrobiologických ukazovateľoch a 27 vzoriek vo fyzikálno – chemických ukazovateľoch). Prekročenie medzných hodnôt v mikrobiologických

ukazovateľoch kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 stupňoch, E. coli, črevné enterokoky, Pseudomonas aeruginosa bolo zistené len v jednom bazéne určenom pre verejnosť v zariadení SPA & Aquapark Turčianske Teplice, v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Prevádzkovateľom boli uložené opatrenia na zlepšenie kvality vody: vykonať nárazovú dezinfekciu bazéna a dôkladnú dezinfekciu potrubí, ako aj ostatných zariadení súvisiacich s prevádzkou bazéna, zabezpečovať priebežnú dezinfekciu bazénovej vody v bazéne tak, aby voda na kúpanie spĺňala medzné hodnoty mikrobiologických ukazovateľov podľa vyhlášky MZ SR č.308/2012 Z.z., dopúšťať väčšie množstvo riediacej vody, najmä počas zvýšenej návštevnosti pre zabezpečenie vyhovujúcej kvality bazénovej vody v bazéne, upozorňovať návštevníkov bazéna na nutnosť dôkladnej očisty tela pred vstupom do bazéna. Po zabezpečení opatrení prevádzkovateľa vykonali kontrolný odber vzoriek bazénovej vody, na základe ktorých vzorka vody vyhovovala medzným hodnotám ukazovateľov kvality bazénovej vody.

Najčastejšie prekročené medzné hodnoty vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch boli nasledovné: voľný chlór, viazaný chlór, reakcia vody pH, chemická spotreba kyslíka manganistanom. Na základe uvedeného bola prevádzkovateľom uložená povinnosť pravidelne kontrolovať množstvo voľného chlóru, viazaného chlóru a pH, tak, aby v čase prevádzky zariadenia hodnoty voľného a viazaného chlóru, pH spĺňali limity stanovené vyhláškou MZ SR č. 308/2012 Z.z..

Na kúpaliskách s celoročnou prevádzkou bol vykonávaný štátny zdravotný dozor zameraný okrem odberu vzoriek bazénovej vody aj na prevádzkovú hygienu, zabezpečenie dozoru plavčíkom, zabezpečenia údržby a čistenia priestorov, zariadení, dodržiavanie teplôt vody v bazénoch...)

Nebolo zistené žiadne ochorenie v súvislosti s využívaním služieb umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou.

V roku 2019 neboli na RÚVZ so sídlom v Martine prijaté podnety, týkajúce sa prevádzky kúpalísk s celoročnou prevádzkou.

Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou v regióne Turiec je uvedený v tabuľke č. 2.3

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou je uvedený v tabuľke č. 2.4

2.2.2 Kúpaliská so sezónnou prevádzkou

V kúpacej sezóne 2019 sa vykonával štátny zdravotný dozor na 4 umelých kúpaliskách: v okrese Martin boli v prevádzke 2 netermálne umelé kúpaliská, v okrese Turčianske Teplice bolo v prevádzke 1 termálne umelé kúpalisko a 1 netermálne kúpalisko. Zmeny v prevádzke kúpalísk neboli žiadne. V kapitole sú uvedené aj vonkajšie bazény v areáli SPA&Aquapark, ktorých prevádzkovateľom je od apríla 2019 spoločnosť KTT – INVEST, a.s. Turčianske Teplice, ktoré poskytujú služby verejnosti ako aj návštevníkom kúpeľov. Prevádzkovatelia pred sezónou zabezpečili bežné prípravné práce (údržba technologických zariadení, vonkajšie úpravy plôch okolo bazénov, opravy dna a stien bazénov a pod.). V rámci kontrol pripravenosti kúpalísk na začiatok kúpacej sezóny 2019 odborní pracovníci RÚVZ Martin dbali na dodržiavanie požiadaviek vyplývajúcich z platnej legislatívy, najmä povinnosti prevádzkovateľa predkladať výsledky kontroly kvality vody na kúpalisku pred začiatkom kúpacej sezóny. S jednotlivými prevádzkovateľmi boli riešené podmienky posúdenia a schválenia aktualizovaných prevádzkových poriadkov.

V rámci kontroly pripravenosti na kúpaciu sezónu 2019 bolo zistené, že prevádzkovateľ umelého kúpaliska Vrútky sa do času kladného posúdenia návrhu nezdržal vykonávania posudzovaných činností, tzn. vykonával činnosť bez vydaného rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky. Na základe uvedeného bola prevádzkovateľovi umelého kúpaliska uložená sankcia.

Na základe zhodnotenia pripravenosti kúpalísk bola pre ÚVZ SR zaslaná správa o pripravenosti prírodných a umelých kúpalísk a prírodných vodných plôch na kúpaciu sezónu 2019 v okresoch Martin a Turčianske Teplice.

Počas KS 2019 bolo na umelých nekrytých kúpaliskách v okrese Martin a Turčianske Teplice, vrátane vonkajších bazénov v SPA & Aquaparku Turčianske Teplice odobratých spolu 52 (23 vzoriek v rámci ŠZD, 27 vzoriek – prevádzkovatelia) vzoriek bazénovej vody, počet analýz/vyšetrovaných ukazovateľov bolo 689, medzné hodnoty boli prekročené v 15 vzorkách.

Z výsledkov stanovení jednotlivých ukazovateľov kvality vody na kúpaliskách bolo 20 s prekročenou medznou hodnotou, z toho prekročenie medzných hodnôt chemicko - fyzikálnych ukazovateľov v 9 prípadoch; prekročenie medzných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov v 12 prípadoch, prekročenie medzných hodnôt biologických ukazovateľov nebolo zaznamenané.

Počas LTS 2019 boli cez informačný systém pre vodu na kúpanie zasielané hlásenia o celkovej hygienickej situácii na vonkajších kúpaliskách v okresoch Martin a Turčianske Teplice. Aktuálne informácie o kontrole kvality vody a situácii na vonkajších kúpaliskách počas LTS 2019 boli v týždenných intervaloch uvádzané aj na webovej stránke nášho úradu.

Zhodnotenie kúpaciej sezóny bolo pre ÚVZ SR zhrnuté a zaslané v Správe o vyhodnotení LTS 2019.

Umelé kúpalisko „Letné kúpalisko SUNNY“:

- celkovo odobratých 10 vzoriek bazénovej vody z plaveckého a detského bazéna, počet analýz 126 (plavecký a detský bazén)
- 3 vzorky nevyhoveli požiadavkám Vyhlášky č. 308/2013 Z.z.
- počet prekročení MH v mikrobiologických ukazovateľoch: 2x a počet prekročení MH: fyzikálno-chemické ukazovatele: 2x

Umelé kúpalisko „Letné kúpalisko Vrútky“:

- celkovo odobratých 15 vzoriek bazénovej vody z plaveckého, detského stredného a detského malého bazéna, počet analýz 189 (plavecký, detský stredný a detský malý bazén)
- 7 vzoriek nevyhovelo požiadavkám Vyhlášky č. 308/2013 Z.z.,
- počet prekročení MH v mikrobiologických ukazovateľoch: 9x a počet prekročení MH: fyzikálno-chemické ukazovatele: 2x

Umelé kúpalisko „Termálne kúpalisko Vieska“:

- celkovo odobratých 8 vzoriek bazénovej vody z plaveckého a detského bazéna, počet analýz 102 (plavecký, detský bazén),
- 2 vzorky nevyhovela požiadavkám Vyhlášky č. 308/2013 Z.z.,
- počet prekročení MH: fyzikálno-chemické ukazovatele: 3x.

Umelé kúpalisko „Kúpalisko pri ŠRZ Drienok Mošovce“:

- celkovo odobratých 6 vzoriek bazénovej vody z plaveckého plytkého a bazénu so šmýkačkou, počet analýz 77 (plavecký plytký, bazén so šmýkačkou),
- 3 vzorky nevyhoveli požiadavkám Vyhlášky č. 308/2013 Z.z.,
- počet prekročení MH v mikrobiologických ukazovateľoch: 1x počet prekročení a MH: fyzikálno-chemické ukazovatele: 2x.

Prevádzkovatelia kúpalísk pravidelne v stanovených intervaloch zabezpečovali meranie pH, voľného a viazaného chlóru, vrátane následnej evidencie do prevádzkových denníkov.

Z výsledkov stanovení jednotlivých ukazovateľov kvality vody na kúpaliskách, vykonaných v rámci štátneho zdravotného dozoru, vyplynulo:

V prípade mierneho prekročenia medzných hodnôt pH, voľného a viazaného chlóru v čase ŠZD orgán verejného zdravotníctva jednotlivým prevádzkovateľom uložil opatrenia na dodržiavanie medzných hodnôt týchto ukazovateľov kvality vody na kúpanie a ich pravidelnú kontrolu.

Prekročenie medzných hodnôt mikrobiologických ukazovateľov:

Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C – neplavecký bazén LK Sunny Martin, neplavecký a detský bazén na LK Vrútky, neplavecký bazén LK pri ŠRZ Drienok Mošovce

Pseudomonas aeruginosa: neplavecký bazén LK Sunny Martin, neplavecký a detský bazén LK Vrútky

Prevádzkovateľom kúpalísk bolo nariadené vypustenie bazénov s následným mechanickým vyčistením a dezinfekciou.

Prekročené chemicko - fyzikálne ukazovatele:

Chemická spotreba kyslíka manganistanom – letné kúpalisko Vrútky

pH – letné kúpalisko Sunny Martin, Vrútky a Termálne kúpalisko Vieska Turčianske Teplice

voľný chlór – kúpalisko pri ŠRZ Drienok Mošovce, Termálne kúpalisko Vieska Turčianske Teplice.

Prevádzkovatelia zabezpečovali kontrolu kvality vody na kúpanie prostredníctvom laboratórií INGENIO – ENVILAB, s.r.o. Žilina (Spa & Aquapark Turčianske Teplice) a GEL Turčianske Teplice (ostatné kúpaliská). Protokoly z vyšetrenia vzoriek pracovníci oddelenia pravidelne vkladali do registra vzoriek Informačného systému o kúpaliskách a kvalite vody na kúpanie ÚVZ SR.

Prevádzkovateľ umelého kúpaliska pri ŠRZ Drienok Mošovce si počas kúpaciej sezóny 2019 neplnil legislatívou stanovené povinnosti týkajúce sa predkladania výsledkov kontroly kvality vody na kúpalisku v elektronickej alebo písomnej forme. Z uvedeného dôvodu bola prevádzkovateľovi uložená sankcia. Prevádzkovatelia ostatných kúpalísk predkladali protokoly o skúške vody na kúpanie z jednotlivých bazénov v intervaloch stanovených platnou legislatívou.

Súčasťou výkonu ŠZD bola aj kontrola počtu plavčiek pri jednotlivých bazénoch na uvedených kúpaliskách, kontrola a vybavenie miestností na poskytovanie prvej pomoci.

Nebolo zaznamenané hlásenie zdravotných problémov v súvislosti s kúpaním a pobytom v areáloch kúpalísk okresu Martin ani Turčianske Teplice.

V rámci KS 2019 neboli v súvislosti s prevádzkou umelých kúpalísk riešené žiadne podnety.

Umelé kúpaliská so sezónnou prevádzkou sú uvedené v tabuľke č. 2.5.

Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou je uvedený v tabuľke č. 2.6.

3. Kvalita ovzdušia uzatvorených priestorov

3.1 Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Nesledovalo sa v stanovenom rozsahu (Tab. č.3.1).

4. Pôsobenie zdrojov hluku

4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

Najvýznamnejším zdrojom hluku v meste Martin, ako aj v celom regióne je automobilová doprava. Predpokladom zníženia podielu hluku z automobilovej dopravy je vybudovanie rýchlostnej cesty R3 a uvedenie celého úseku diaľnice D1 Dubná Skala – Turany do trvalej prevádzky. K zdrojom hluku v obytnom a životnom prostredí môžeme zaradiť hluk produkovaný činnosťou niektorých prevádzok výrobného charakteru, ale aj prevádzky spoločensko-rekreačného typu.

4.2 Opatrenia na zníženie hlučnosti

V rámci posudzovania podkladov k zámerom a k projektovým dokumentáciami pre územné konanie stavieb a návrhov na zmeny využitia územia v územných plánoch zón – tam, kde predpokladáme negatívne ovplyvnenie obytnej, prípadne rekreačnej funkcie zóny, resp. priamo jednotlivých objektov hlukom, prípadne vibráciami, vyžaduje orgán verejného zdravotníctva predloženie posúdenie dopadu hluku a vibrácií (hlukových štúdií, štúdií k možným prenosom vibrácií v stavbách konštrukciami), vrátane návrhu opatrení na elimináciu týchto faktorov v životnom prostredí.

V roku 2019 boli posudzované hlukové pomery spracované v zámeroch činností „Polyfunkčný objekt Leopolis Martin-Záturčie“ a „Revitalizácia námestia Vajanského Martin“. Hlukové štúdie boli posudzované aj v rámci návrhu umiestnenia bytových domov resp. hromadnej bytovej výstavby v blízkosti železničnej trate a cesty (pozemnej dopravy), v lokalitách, kde sa dá oprávnene predpokladať zvýšená hlučnosť (polyfunkčné objekty).

V prípade umiestnenia najmä bytových domov v lokalitách, kde sa dá oprávnene predpokladať zvýšená hlučnosť (polyfunkčné objekty, doprava (železničná, cestná) dynamická a statická...) vyžadujeme v rámci kolaudačného zisťovania, príp. v dostatočnom predstihu pred kolaudačným konaním, predloženie objektivizácie a hodnotenia hluku a vibrácií vo vnútornom prostredí obytných miestností pri súčasnom zabezpečení vetrania týchto priestorov pre časový interval deň, večer a noc za účelom preukázania splnenia prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku a vibrácií vo vnútornom priestore navrhovaných obytných miestností v zmysle platnej legislatívy.

V súvislosti s prevádzkou zrekonštruovaného objektu obchodu a služieb vo Vrútkach bola predložená hluková štúdia zameraná na meranie hluku zo vzduchotechnických zariadení umiestnených na streche objektu. Hluková štúdia preukázala prekročenie ekvivalentnej hladiny A zvuku v dotknutom vonkajšom priestore v obytnom území. Na základe výsledkov meraní, boli prevádzkovateľom objektu navrhnuté protihlukové opatrenia, t.j. vybudovanie protihlukovej steny v bezprostrednej blízkosti vzduchotechnickej jednotky, ktorá svojimi vlastnosťami zabezpečí dostatočný akustický útlm vzhľadom na nízku hladinu akustického tlaku, o ktorú bola prekročená povolená hladina hluku s dostatočnou rezervou.

Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí

Pracovníci oddelenia HŽPaZ riešili v sledovanom období podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí (Tab. č. 4.1) nasledovne:

Podnet na hluk zo vzduchotechnických jednotiek objektu obchodu a služieb vo Vrútkach. Podnet bol riešený v spolupráci s Mestom Vrútky, ako vecne a územne príslušným stavebným úradom a zástupcami investora stavby. Z výkonu štátneho zdravotného dozoru vyplynula povinnosť pre investora stavby vypracovať hlukovú štúdiu/objektívizáciu hluku odborne spôsobilou osobou za účelom posúdenia vplyvu stacionárnych zdrojov hluku - vzduchotechnické zariadenia na okolité obytné prostredie. V prípade prekročenia povolených limitov, resp. pri výsledkoch, blížiacich sa týmto hodnotám realizovať protihlukové opatrenia s následným overením ich účinnosti formou merania s predložením protokolov z týchto meraní. Na základe výsledkov meraní hluku, ktoré preukázali prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí obytného územia, boli investorom stavby navrhnuté protihlukové opatrenia, t.j. vybudovanie protihlukovej steny v bezprostrednej blízkosti vzduchotechnickej jednotky.

Podnet na hluk z ventilátorov umiestnených na zadnej stene hotela Viktória, v tesnej blízkosti pozemkov a okien obytných miestností. V súvislosti s podnetom bol vykonaný štátny zdravotný dozor, v rámci ktorého bol prevádzkovateľ Hotela vyzvaný na vykonanie objektívizácie hluku vo vonkajšom prostredí zo zdroja hluku – klimatizačné jednotky na okolité obytné územie a predloženie výsledkov. Prevádzkovateľ si splnil povinnosť objektívizácie hluku, ktorá nepreukázala prekročenie prípustnej hodnoty ekvivalentnej hladiny A zvuku posudzovaného zdroja hluku v kategórii územia II (vonkajšie prostredie, priestor pred oknami obytných miestností rodinných domov).

II. ANALÝZA HYGIENICKEJ PROBLEMATIKY V OBJEKTOCH, V KTORÝCH JE VYKONÁVANÝ ŠTÁTNY ZDRAVOTNÝ DOZOR

Zariadenia občianskej vybavenosti

V problematike zariadení občianskej vybavenosti uvádzame spracovanie výkonov (posudzovanie návrhov na zriadenie prevádzok, konzultácie, obhliadky, kontroly) v prevádzkach, v ktorých sa vo vyhodnocovanom období vykonával štátny zdravotný dozor.

▪ Zariadenia cestovného ruchu (Tab. č. 5.1)

Evidujeme 158 ubytovacích zariadení v oboch okresoch s celkovou ubytovacou kapacitou cca 4 861 lôžok (okres Martin - 91 ubytovacích zariadení, okres Turčianske Teplice - 61 ubytovacích zariadení). V stĺpci „Iné“ ubytovacie zariadenia uvádzame liečebné domy v Slovenských liečebných kúpeľoch v Turčianskych Tepliciach t.j. Aqua, Veľká Fatra I., Veľká Fatra II., Liečebný dom „G“, Hotel Royal Palace***** Turčianske Teplice (pôvodne Grandhotel Elizabeth).

Prehľad ubytovacích zariadení pre cestovný ruch v spádovom území RÚVZ Martin je uvedený v tabuľke č. 5.1.1.

V roku 2019 bolo vydaných 17 rozhodnutí k uvedeniu ubytovacích priestorov do prevádzky, z toho 4 rozhodnutia pre nové ubytovacie prevádzky, z toho 2 rozhodnutia pre ubytovacie zariadenie súvisiace s výkonom práce - robotnícka ubytovňa. V 11 prípadoch ide o zmenu prevádzkovateľa v už existujúcich a prevádzkovaných ubytovacích zariadeniach. Na uvedenie sezónnych zariadení do prevádzky (ATC) boli vydané 2 rozhodnutia. Súčasťou ŠZD boli

konzultácie, ktoré sa týkali podmienok pre zriadenie prevádzky, konzultácie k prevádzkovým poriadkom, resp. navrhovaného dispozičného riešenia ubytovacích zariadení.

Prehľad ubytovacích zariadení súvisiacich s výkonom práce v spádovom území RÚVZ Martin je uvedený v tabuľke č. 5.1.2.

V roku 2019 bol riešený jeden podnet v súvislosti s ubytovacím zariadením pre cestovný ruch:

Nevyhovujúce podmienky na ubytovanie na povale Chaty pod Chlebom. V predmetnom ubytovacom zariadení bol vykonaný ŠZD zameraný na preverenie dodržiavania povinností prevádzkovateľa ubytovacieho zariadenia najmä zákon č. 355/2007 Z.z. a vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z.z.. Výkonom ŠZD bolo zistené, že priestory povaly na Chate pod Chlebom nespĺňajú požiadavky na ubytovacie zariadenie. Z uvedeného dôvodu a s prihliadnutím na umiestnenie stavby a z toho vyplývajúcu sekundárnu a zároveň nevyhnutnú funkciu stavby (vysokohorská chata, ktorá má o.i. aj funkciu záchytného „bodu“ v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok, zároveň slúži aj pre potreby horskej záchranej služby) je možné predmetné priestory (povala) využívať výlučne ako núdzové ubytovanie/úkryt pre turistov v prípade nepriaznivých poveternostných podmienok a v prípade ohrozenia života. V súvislosti s objektom Chaty pod Chlebom, RÚVZ so sídlom v Martine vydal súhlasné záväzné stanovisko na územné konanie stavby: „Chata pod Chlebom – rekonštrukcia a prístavba“.

▪ **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo (Tab. č.5.2)**

V roku 2019 bolo vydaných spolu 49 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky. V štyroch prípadoch bolo vydané rozhodnutie o zastavení konania na prevádzky: permanentný make-up, pedikúra, nechťový dizajn a solárium vzhľadom k tomu, že prevádzkovateľ nepredložil potrebné doklady/podklady potrebné ku komplexnému posúdeniu predmetnej služby a neboli splnené požiadavky na stavebno-technické, dispozičné riešenie, priestorové usporiadanie posudzovaného zariadenia starostlivosti o ľudské telo. V sledovanom roku bolo vydaných 16 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky pre nové zariadenia v oblasti poskytovania služieb a to kaderníctvo, holičstvo, pedikúra, nechťový dizajn, vizáž. Ďalšie rozhodnutia sa týkali zmeny prevádzkovateľa v už existujúcich prevádzkach alebo vydania rozhodnutí pre jednotlivé podnikateľské subjekty v priestoroch, ktoré využívajú spoločne, resp. pri zmene miesta prevádzky u toho istého podnikateľa alebo z dôvodu rozšírenia poskytovaných služieb.

V roku 2019 odborní pracovníci odd. HŽP pokračovali v spolupráci s Meracou skupinou OOFŽP ÚVZ SR v plnení úlohy Mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru (ďalej len „ŠZD“) zameraného na kontrolu zákonom predpísaných dokladov, písomností a dodržiavanie požiadaviek zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášky MZ SR č. 554/2007 Z.z. v prevádzkach solárií. V rámci výkonu ŠZD bolo odborne spôsobilými osobami ÚVZSR vykonaná aj objektivizácia ultrafialového žiarenia meraním používaných opaľovacích prístrojov.

V roku 2019 bol ŠZD vykonaný v zostávajúcich dvoch zariadeniach s opaľovacími prístrojmi, pričom bolo skontrolovaných, resp. bola overená efektívna ožiarenosť (celková účinná ožiarenosť) a minimálna erytemálna dávka dvoch opaľovacích prístrojov. V rámci výkonu ŠZD nebolo zistené prekročenie limitov celkovej účinnej ožiarenosti, avšak v jednom prípade prevádzkovateľ nevykonával meranie ultrafialového žiarenia trubíc/žiaričov po ich výmene. RÚVZ so sídlom v Martine za nesplnenie povinnosti prevádzkovateľa opaľovacieho

zariadenia ustanovených platnou legislatívou (nevykonanie merania UV žiarenia po výmene žiaričov) uložil sankciu.

ŠZD bol vykonaný spolu (rok 2018 a 2019) v 5 prevádzkach, pričom bolo skontrolovaných, resp. bola overená efektívna ožiarenosť (celková účinná ožiarenosť) a minimálna erytemálna dávka 8-ich opaľovacích prístrojov. V rámci výkonu ŠZD bolo zistené prekročenie limitov celkovej účinnej ožiarenosti v 3 prípadoch, v 1 prípade nebolo vykonané meranie ultrafialového žiarenia prevádzkovateľom pre nový opaľovací prístroj, v 2 prípadoch nebolo vykonané meranie po výmene UV žiaričov v opaľovacom zariadení. RÚVZ so sídlom v Martine za nesplnenie povinností prevádzkovateľa opaľovacích zariadení ustanovených platnou legislatívou (nedodržanie limitov UV žiarenia používaných opaľovacích prístrojov, nevykonanie merania UV žiarenia nového, používaného opaľovacieho prístroja, nevykonanie merania UV žiarenia po výmene UV žiaričov opaľovacieho prístroja) uložil celkovo štyri sankcie v celkovej sume 900 eur.

Pri výkone ŠZD sa odborní pracovníci okrem iného zameriavali na: prevádzkovú dokumentáciu vrátane dokladu o objektivizácii UV žiarenia vykonaného odborne spôsobilou osobou; odbornú a zdravotnú spôsobilosť pracovníkov; schopnosť pracovníkov informovať zákazníkov o škodlivých účinkoch (zdravotných rizikách) UV žiarenia, kontraindikáciách; spôsob likvidácie trubíc ako nebezpečného odpadu a pod.

V okrese Martin sa nachádza 388 zariadení starostlivosti o ľudské telo a v okrese Turčianske Teplice 46 zariadení.

V rámci ŠZD bolo vykonaných 55 kontrol. V rámci poradenskej činnosti, pred uvedením priestorov zariadenia starostlivosti o ľudské telo do prevádzky, bolo vykonaných približne 16 predobhliadok za účelom posúdenia vhodnosti priestorov pre výkon konkrétnych EZČ.

Na základe hlásení ÚVZ SR o výskyte nebezpečných kozmetických výrobkov Rapex, v rámci spolupráce s odd. hygieny výživy, odborní pracovníci vykonali 70 prešetrovaní (preverovanie používania nebezpečných kozmetických výrobkov v príslušných zariadeniach starostlivosti o ľudské telo).

Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo v spádovom území RÚVZ Martin je uvedený v tabuľke č. 5.2.

V súvislosti so zariadeniami starostlivosti o ľudské telo bol v roku 2019 riešený jeden podnet týkajúci sa poskytovania služieb tetovania v neschválených priestoroch (byte).

V rámci šetrenia podnetu bolo zistené, že osoba poskytujúca službu tetovania nemá vykonaný zápis v živnostenskom registri ako fyzická osoba podnikateľ ani ako právnická osoba a v zmysle podnetu vykonáva podnikateľskú činnosť, bolo podanie odstúpené na príslušný okresný úrad, odbor živnostenského podnikania a daňový úrad. V súvislosti s podnetom RÚVZ vydal stanovisko pre Okresné riaditeľstvo policajného zboru Martin, Odbor poriadkovej polície. Na základe odstúpení podania a vydaného stanoviska príslušným orgánom verejného zdravotníctva, osoba poskytujúca službu tetovania požiadala o vykonanie skúšky o odbornej spôsobilosti, ktorú úspešne absolvovala. Návrh na uvedenie priestorov na poskytovanie služieb tetovania, do prevádzky touto osobou nebol podaný.

▪ Zariadenia sociálnych služieb (Tab. č.5.3)

V regióne evidujeme 47 zariadení sociálnych služieb, z toho je 39 zariadení v okrese Martin a 8 zariadení v okrese Turčianske Teplice.

V okrese Martin evidujeme 12 a v okrese Turčianske Teplice 4 zariadenia sociálnych služieb typu: zariadenie pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia,

zariadenia opatrovateľskej služby a zariadenie podporovaného bývania (Dom sociálnych služieb – Kňažský dom v Turčianskych Tepliciach).

Zariadenia núdzového bývania a domovy na polceste sa nachádzajú v Kláštore pod Znievom a v Martine.

V okrese Martina sa nachádzajú 2 resocializačné strediská (Resocializačné stredisko pre drogovovo závislých, Martin – Priekopa a Centrum na liečbu drogových závislostí v Šútove); 2 krízové strediská (Liga proti rakovine a Žena v tiesni).

Zariadenia sociálnych služieb pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek - denné stacionárne evidujeme 3 zariadenia tohto typu v okrese Martin a 1 zariadenie v okrese Turčianske Teplice.

2 nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu v Martine, 1x chránené pracovisko pre komunitné a denné centrum v Kláštore pod Znievom a 3 komunitné centrá v okrese Martin (mesto Martin a Sučany).

V okrese Martin evidujeme 4 denné centrá pre seniorov Martin- Priekopa, Martin – Tomčany, Vrútky, Žabokreky, 1 zariadenie na poskytovanie stravy pre seniorov – jedáleň v Martine a 2 denné centrá v Turčianskych Tepliciach. Poskytovanie sociálnej služby v práci a v stredisku osobnej hygieny neevidujeme.

Služby ako denná opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská služba, predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok, odľahčovacia služba, pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností a sociálne poradenstvo poskytuje a zabezpečuje v meste Martin oddelenie sociálnej starostlivosti a zdravotníctva Mestského úradu a v meste Turčianske Teplice oddelenie opatrovateľskej služby a sociálne oddelenie.

V posudzovanom roku boli oddelením hygieny životného prostredia a zdravia pre zariadenia sociálnych služieb vydané:

- 2 rozhodnutia na zmenu v prevádzkovaní priestorov poskytovateľov sociálnej služby: Centrum sociálnych služieb Horný Turiec Turčianske Teplice; BENETRIX, n.o. Martin;
- 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov nového zariadenia sociálnej služby, do prevádzky: Zariadenie pre seniorov Vrútko;
- 2 súhlasné rozhodnutie na schválenie zmeny prevádzkového poriadku pre sociálne zariadenia: BENETRIX, n.o. Martin a Domov sociálnych služieb Méta Martin;
- 3 rozhodnutia na uvedenie zariadenia do prevádzky: „Útulok Matky Terezy, Borcová, Útulok Sv. Bartolomeja, Vrútko, Útulok Sv. Terézie Kláštor pod Znievom“.

Štátny zdravotný dozor v detských domovoch a domovoch sociálnych služieb pre deti vykonáva oddelenie HDM (3 zariadenia slúžia pre deti aj dospelých). Oddelenie hygieny výživy vykonáva samostatne kontroly v prevádzkovej časti stravovania (stravovacie zariadenia uzavretého typu) v zariadeniach sociálnych služieb, ktoré poskytujú svojim klientom aj stravu. Nakoľko v podstatnej časti týchto zariadení sú vyhlásené rizikové práce, vykonávané činnosti naplňajú charakter zdravotného rizika aj v ostatných zariadeniach daného typu, spolupracujú na riešení problematiky zariadení sociálnych služieb aj pracovníci oddelenia PPLaT.

V rámci mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnej starostlivosti, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti, ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia bola vykonaná kontrola v spolupráci s oddelením hygieny výživy, v rámci ktorej boli skontrolované tri zariadenia, v ktorých sa predmetný druh sociálnej služby poskytuje. Z výsledkov ŠZD vyplynuli nedostatky v priestorovom usporiadaní a funkčnom členení v dvoch zariadeniach a nedostatky

v súvislosti s dodržiavaním prevádzkového poriadku v dvoch zariadeniach. Na základe zistení boli prevádzkovateľovi daného zariadenia uložené opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, v jednom prípade bola uložená sankcia za nesplnenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. e) zákona č. 355/2007 Z.z., t.j. nepredloženie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na schválenie prevádzkového poriadku zariadenia.

V sledovanom období bol vykonaný štátny zdravotný dozor v troch zariadeniach sociálnych služieb typu: zariadenie pre seniorov, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, zariadenia opatrovateľskej služby. V rámci výkonu ŠZD nebolo zistené porušenie platných právnych predpisov na úseku verejného zdravotníctva pre daný druh zariadenia.

Prehľad zariadení sociálnej služby v spádovom území RÚVZ Martin je uvedený v tabuľke č. 5.3

V roku 2019 bol v spolupráci s hygienou výživy riešený podnet týkajúci sa prešetrovania postupu pri vydávaní stravy klientom a nevyhovujúce mikroklimatické podmienky (vysoká teplota na izbách) v zariadení Centra sociálnych služieb. Odborní pracovníci oddelenia hygieny životného prostredia vykonali v priestoroch zariadenia sociálnych služieb štátny zdravotný dozor zameraný na preverenie dodržiavania povinností/požiadaviek prevádzkovateľa v súlade s platnou legislatívou na úseku verejného zdravotníctva a súvisiacich predpisov. Pri výkone ŠZD sa zamerali okrem iného na kontrolu mikroklimatických podmienok v náhodne vybraných izbách každého podlažia zariadenia, pričom optimálne a prípustné podmienky tepelno-vlhkostnej mikroklímy pre teplé obdobie roka pre triedu činnosti 0 bolo v súlade s platnou legislatívou na úseku verejného zdravotníctva. Na základe výkonu štátneho zdravotného dozoru v prevádzke zariadenia sociálnych služieb, možno konštatovať, že podnet bol v časti spadajúcej do kompetencie oddelenia hygieny životného prostredia neopodstatnený.

Ďalší podnet sa týkal nevhodných hygienických podmienok v zariadení zabezpečujúcom poskytovanie sociálnej služby krízovej intervencie celoročnou pobytovou formou fyzickým osobám, ktoré sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii (domov pre osamelých rodičov – matky). V rámci výkonu ŠZD boli zistené viaceré nedostatky v súvislosti s dodržiavaním hygienických požiadaviek vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšie štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov. Nedostatky sa týkali najmä znečistených, poškodených a olupujúcich sa náterov stien a stropov, poškodených a necelistvých podláh v izbách pre klientov, hygienických zariadeniach, spoločenskej miestnosti, kuchyne na vlastnú prípravu stravy klientkami, skladov,...; nevhodného skladovania čistej a použitej bielizne; ďalšie zistenia: poškodený a opotrebovaný nábytok, matrace a iné zriaďovacie predmety; nevhodné uloženie chemických a dezinfekčných prostriedkov v rámci zariadenia; nevhodné skladovanie potravinového a nepotravinového tovaru,... K zisteným nedostatkom sa zriaďovateľ predmetného zariadenia vyjadril na ústnom pojednávaní, v rámci ktorého boli navrhnuté termíny na odstránenie nedostatkov. Z dôvodu veľkého rozsahu nedostatkov v danom zariadení a finančnej náročnosti ich odstraňovania, budú opravné práce a nápravné opatrenia prebiehať etapovo, v priebehu roka 2020. Plnenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 355/2007 Z.z. a jeho vykonávacích predpisov (najmä vyhláška MZ SR č. 259/2008 Z.z.) vo vzťahu k zisteným nedostatkom bude predmetom opakovaného výkonu štátneho zdravotného dozoru.

▪ **Zdravotnícke zariadenia**

V súčasnej dobe sa problematike zdravotníckych zariadení (lôžková a ambulatná starostlivosť) venuje oddelenie epidemiológie.

Lekárne

V roku 2019 bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov verejnej lekárne do prevádzky, z dôvodu zmeny prevádzkovateľa/ právneho subjektu.

Agenda týkajúca sa lekární spadá prioritne pod činnosť oddelenia epidemiológie.

Veterinárne zariadenia

Oddelenie HŽPaZ nedozoruje, problematika spadá pod činnosť oddelenia PPLaT.

▪ **Telovýchovno-športové zariadenia**

V roku 2019 boli vydané 4 rozhodnutia na uvedenie priestorov „fitnes centra“ do prevádzky, z toho 2 rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky z dôvodu zmeny právneho subjektu/ prevádzkovateľa a jedno rozhodnutie na uvedenie zábavného a relaxačného Lanového centra, do prevádzky. Pre potreby vydania kolaudačného rozhodnutia bolo vydané záväzné stanovisko na stavbu Športovo rekreačnej zóny mesta Martin „Šport park Pltníky“ s vonkajšou nekrytou tréningovou plochou z umelej trávy a záväzné stanovisko k stavbe „Stavebné úpravy zimného štadióna v Martine – I. etapa“, ktoré pozostávali z úprav časti východného prístavku na I.NP, ktorý obsahoval šatňové, sociálne, pomocné a komunikačné priestory. V rámci zmeny účelu skladových priestorov bolo vydané záväzné stanovisko na zmenu ich účelu na Centrum a Klub športu a zdravia.

Spolu evidujeme 17 fitnesscentier, 1 telocvičňu, 3 kryté tenisové haly, 1 squashovú halu a 1 zimný štadión.

Evidencia vonkajších športovísk v Martine a v obciach regiónu (futbalové ihriská, tenisové kurty a pod.) t.č. nie je komplexne spracovaná.

V roku 2019 boli riešené tri podnety v súvislosti s prevádzkovaním telovýchovných zariadení – fitnes centier:

- podnet na prevádzkovanie fitnes centra X-body Martin v nevyhovujúcich priestoroch suterénu obchodného centra. V rámci výkonu ŠZD nebol priestor, v ktorom sa podľa popisu v podaní majú poskytovať služby fitnes sprístupnený, nebol označený právnym subjektom vykonávajúcim činnosť fitnes resp. inými informáciami naznačujúcimi prevádzkovanie danej činnosti. Na zverejnené telefónne číslo prevádzkovateľ nereagoval. RÚVZ so sídlom v Martine vo svojej spisovej agende neeviduje schválenie resp. kladné posúdenie danej prevádzky fitnes centra. Na základe vyžiadaných informácií od prenajímateľa priestorov, RÚVZ Martin predvolal nájomcu daných priestorov na ústne pojednávanie skutočností uvádzaných v podnete, v rámci ktorého bol nájomca upozornený na § 52 ods. 1 písm. b), e) zákona č. 355/2007 Z. z., ktorý ustanovuje povinnosť pred začatím činnosti v prevádzke predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie z hľadiska vplyvu na zdravie návrh uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 predmetného zákona ako aj návrh na schválenie prevádzkového poriadku a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných činností. Opodstatnenosť podnetu nebolo možné relevantne posúdiť/dokázať.
- podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky a dispozičné členenie priestorov fitnes centra FUNkness centrum, o.z. Martin. Odborní pracovníci RÚVZ Martin v súvislosti s predmetným podnetom vykonali na adrese uvádzanej v podaní, štátny zdravotný dozor. V čase výkonu ŠZD neboli priestory, na uvádzanej adrese, sprístupnené. Na vstupných dverách sa nachádzali identifikačné údaje prevádzkovateľa, názov prevádzky, logo a tel. kontakt. Na základe uvedeného bol prevádzkovateľ predvolaný na ústne pojednávanie, v rámci ktorého bol upozornený na § 52 ods. 1 písm. b), e) zákona č. 355/2007 Z. z.,

ktorý ustanovuje povinnosť pred začatím činnosti v prevádzke predložiť príslušnému orgánu verejného zdravotníctva na posúdenie z hľadiska vplyvu na zdravie návrh uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 predmetného zákona ako aj návrh na schválenie prevádzkového poriadku a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných činností. Opodstatnenosť podnetu nebolo možné relevantne posúdiť/dokázať.

- podnet na nevyhovujúce hygienické podmienky (zima, vlhko, plesne,...) v priestoroch fitnes centra Klub športu a zdravia Martin. Výkonom ŠZD sa potvrdila opodstatnenosť podnetu. Prevádzkovateľovi bola uložená sankcia za nesplnenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z. – nepredloženie návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky a schválenie prevádzkového poriadku.

▪ Pohrebníctvo

V okrese Martin a Turčianske Teplice evidujeme 3 prevádzky pohrebných služieb. Chladiace zariadenie - chladiace boxy pre uloženie ľudských pozostatkov pohrebnej služby využívajú v rámci domov smútku na pohrebiskách v jednotlivých obciach (spolu 54).

V problematike pohrebných služieb neboli v roku 2019 uložené pokuty/sankcie, neboli podané žiadosti o exhumáciu.

V posudzovanom roku bolo vydané odborné stanovisko k projektovej dokumentácii na stavbu súvisiacu s rozšírením a zlepšením pracovných podmienok existujúcej pohrebnej služby „Prístavba k administratívnej budove spojená so zmenou účelu užívania“, pričom prístavba zahŕňala priestory kvetinárstva, chladiaci box, sklad živých kvetov, sklad umelých kvetov, výroba kytíc a vencov, sklad truhiel, chladiaci box, úprava nebožtíka, manipulačný priestor/sklad, príručný sklad/chodba, garáž/ umyvárka a zázemie, parkovacie plochy.

V roku 2019 bol riešený podnet týkajúci sa šíriaceho zápachu v bytovom dome po úmrtí a možnosti jeho čistenia/dezinfekcie. K podnetu vydal RÚVZ Martin stanovisko, v ktorom uviedol, že manipulácia s telom zosnulého ako aj dezinfekcia prostredia, v ktorom sa telo nachádzalo je rizikovou činnosťou, dezinfekciu prostredia (bytu) môže vykonať len oprávnená fyzická osoba podnikateľ/právnická osoba, ktorá má na vykonávanie takejto činnosti vydané súhlasné rozhodnutie príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Sťažovateľovi bolo v súvislosti so vzniknutou situáciou odporúčané kontaktovať príbuzných zosnulého resp. správcu/spoločenstvo vlastníkov bytov bytového domu. V prípade, že zosnulý nemal žiadnych príbuzných, uvedený problém je potrebné riešiť v súčinnosti s políciou, správcom bytového domu/spoločenstvo vlastníkov bytov, za účelom sprístupnenia bytu a následnej dezinfekcie bytovej jednotky.

Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v spádovom území okresu Martin a Turčianske Teplice je uvedený v tabuľke č. 5.4

III. Poskytovanie informácií verejnosti

Vysoký podiel poskytnutých konzultácií tvoria najmä informácie ohľadne požiadaviek na zriaďovanie prevádzok v štádiu podnikateľského zámeru, najčastejšie požiadaviek na priestory (stavebno-technické riešenie, náväznosti jednotlivých priestorov, vybavenosť priestorov atď.) a obsahovú stránku prevádzkových poriadkov. Okrem poskytovania priamych konzultácií klientom využívame aj spôsob podávania informácií (svetový deň vody, výstrahy a odporúčania k smogovej situácii, kvalita vody na kúpanie...) na webovej stránke RÚVZ. Pre médium aktuality.sk boli poskytnuté informácie k postrekom komárov v regióne Turiec.

Informácie pre verejnosť sa týkali hlavne riešení problémov s bytovými priestormi, rôznych susedských sporov, znehodnocovania obytného a životného prostredia. Väčšinou sa jednalo o usmernenie občanov o vecnej príslušnosti úradov a orgánov štátnej správy, samosprávy, spoločenstiev vlastníkov bytov alebo iných správcovských firiem.

V rámci svetového dňa vody bolo občanom poskytnutých približne 30 konzultácií (telefonickou a mailovou formou) a vyšetrenie vzoriek vody z individuálnych zdrojov pomocou testovacích prúžkov pre semikvantitatívne stanovenie dusičnanov a dusitanov bolo v počte 43 vzoriek. Informácie k svetovému dňu vody boli zverejnené aj na webovej stránke úradu.

V súlade so zákonom č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení bolo poskytnutie informácií v dvoch prípadoch.

IV. Ďalšie činnosti

Oddelenie hygieny životného prostredia sa pravidelne zúčastňuje na celoúradnom internom vzdelávaní a to aktívnou a pasívnou účasťou. Prehľad absolvovaných interných seminárov s aktívnou a pasívnou účasťou je spracovaný v tabuľkách: Interné semináre RÚVZ so sídlom v Martine a Odborné Semináre oddelenia HŽPaZ.

Všetky pracovníčky oddelenia (vrátane vedúcej odboru) v marci roku 2019 úspešne absolvovali Medzilaboratórne porovnávacie skúšky (MPS) „Odber vzoriek pitnej vody“ na Výskumnom ústave vodného hospodárstva v Bratislave. V mesiaci august sa zúčastnili akreditačného auditu SNAS, ktorý sa konal na RÚVZ Žilina, ktorého úspešné absolvovanie bolo potrebné pre získanie osvedčenia o akreditácii pre „Odber vzoriek pitnej vody“. Pracovníci oddelenia získali Osvedčenie o akreditácii odberu vzoriek pitných vôd č. S-044 vystavené Slovenskou národnou akreditačnou službou na základe rozhodnutia č. 123/8316/2019/1 zo dňa 16.09.2019. Podmienkou pre získanie Osvedčenia o akreditácii odberu vzoriek pitných bola praktická časť a časť dokumentácie (riadená dokumentácia), ktorá obsahovala o.i.: štandardný pracovný postup, príručku kvality, zabezpečenie kvality pri odbere vzoriek vody a manipulácii s nimi, validačný protokol, regulačné diagramy, prístrojové knihy, návody na použitie, legislatívu a STN normy. V súvislosti s akreditáciou odberovej skupiny pitnej vody sa pracovníci pravidelne zúčastňovali pracovných stretnutí a školení. Zoznam pracovných stretnutí je uvedený v tabuľke: Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov oddelenia HŽPaZ.

Dve pracovníčky oddelenia sú členkami komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti. V roku 2019 bolo vydané 1 osvedčenie o odbornej spôsobilosti pri výrobe a úprave pitnej vody a pri obsluhu vodovodných zariadení pitnej vody a 5 osvedčení o odbornej spôsobilosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

Na oddelení HŽPaZ bola v roku 2019 vykonávaná rezidentská prax 8 lekárov na prelome mesiacov máj- jún.

Oddelenie HŽPaZ zabezpečovalo súvislú odbornú prax pre 5 študentov JLF UK v študijnom programe – Verejné zdravotníctvo, 2. ročník denné bakalárske štúdium. Odborná prax prebiehala v mesiacoch jún - júl v trvaní 18 hodín týždenne.

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení oddelenie HŽPaZ posudzovalo pre MŽP SR, resp. príslušný Okresný úrad životného prostredia ako dotknutý orgán strategické dokumenty a zámery navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie a zdravie. V roku 2019 bolo posudzovaných: 7 oznámení o vypracovaní strategického dokumentu, so záverom, že nie je nevyhnutné predložené strategické dokumenty posudzovať podľa zákona NR SR č.

24/2006 Z.z. (väčšinou sa týkalo o stanoviská k územnoplánovacím dokumentom obcí, v jednom prípade išlo o činnosť - Prívodné potrubie Slovianskych prameňov odvodnenie pozemkov okolo miestnej účelovej komunikácie a prívod vody do areálu rybníctva Brčná); 3 stanoviská k zámerom navrhovaných činností (Polyfunkčný objekt Leopold Martin-Záturčie, Revitalizácia námestia Vajanského Martin, Logisticko-skladová hala Sučany); 1 stanovisko k správe o hodnotení (rýchlostná cesta R3 Mošovce-Horná Štubňa) a 1 stanovisko k záverečnej správe činnosti (ÚPN Turany, návrh).

V rámci schvaľovacích konaní územnoplánovacej dokumentácie obcí boli vydané tieto písomnosti:

1x stanovisko k urbanistickej štúdii (Martin – Veľká hora, Zmena a doplnky č.2)

2x odborné stanovisko k Zadanie pre Územný plán obce (Malý Čepčín, Bodorová)

1x odborné stanovisko ku Konceptu Územného plánu obce Sučany

6x stanovisko k Zmenám a Doplnkom územných plánov, resp. k návrhom územných plánov obcí (Žabokreky, Kláštor pod Znievom, Čremošné, Košťany nad Turcom, Bystrička, Záborie)

1x záväzné stanovisko k Územnému plánu zóny Martin – Veľká hora, Zmena a doplnky č.2

Veľká časť výkonov oddelenia súvisela s činnosťami, vyplývajúcimi zo schvaľovacieho konania stavieb a prevádzok, ktoré z hľadiska verejného zdravotníctva nie sú významné, ale musia byť posúdené v zmysle platnej legislatívy (obchodné prevádzky, kancelárie, cestovné agentúry,...), početné konzultácie a často opakovane posúdenie priestorov pre iný právny subjekt. Spolu bolo pre tento druh prevádzok vydaných 93 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky. Celkovo bolo vydaných 207 rozhodnutí (uvedenie priestorov do prevádzky, schválenie prevádzkových poriadkov, prerušenie konania, zastavenie konania, uloženie pokuty za iný správny delikt).

Na základe požiadaviek projektantov sme poskytovali konzultácie k projektovým dokumentáciám v štádiu ich spracovávania, pred vydaním záväzných stanovísk k územnému konaniu, ku kolaudačnému konaniu a pri zmene užívania stavby. V rámci územného konania, kolaudácie a zmeny v užívaní stavby bolo vydaných 89 záväzných stanovísk. Mimo územných, kolaudačných konaní a konaní k zmene účelu bolo vydaných 35 odborných vyjadrení k posúdeným projektovým dokumentáciám ako platená služba (v rámci stavebného konania, k realizačným projektom a pod.).

Ostatné písomné vyjadrenia (433) sa týkajú odborných stanovísk a rôznych iných vyjadrení k predloženým materiálom, vyjadrení, ktoré predchádzali vydaniu záväzného stanoviska (napr. vyžiadanie objektivizácie, alebo iných podkladov), vyjadrenia v rámci komisionálnych jednaní, písomností v rámci ŠZD, podklady pre vydanie rozhodnutí pre iné oddelenia, stanoviská (správy, čiastkové stanoviská,...), ďalej to bolo písomné poradenstvo a to aj v rámci mailovej komunikácie a pod..

V zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov bolo vykonaných celkovo 200 kontrol, pričom nebolo potrebné uložiť sankčné opatrenia.

Pre oddelenie preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie bola vykonávaná kontrolná činnosť získavania údajov o pracovných zdravotných službách v kontrolovaných podnikateľských subjektoch.

Oddelenie hygieny životného prostredia v rámci svojej činnosti (vydávanie rozhodnutí, vypracovávanie záväzných stanovísk pre rozhodovacie procesy iných orgánov štátnej správy, posudzovanie projektových dokumentácií a vydávanie odborných stanovísk) spolupracuje s inými oddeleniami. V tejto súvislosti bolo vydaných 7 rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky, 6 odborných stanovísk, 4 záväzné stanoviská ku kolaudácii stavieb a 3 záväzné stanoviská k územnému konaniu stavieb.

Vo vyhodnocovanom období bolo prijatých a riešených 15 podnetov, z toho 2 opodstatnené podnety, 11 neopodstatnených podnetov, 2 podnety boli odstúpené na priame riešenie na príslušný orgán.

Spôsob riešenia jednotlivých podnetov je uvedený v príslušných kapitolách výročnej správy.

Podnet neriešený v predchádzajúcich kapitolách

Medializácia prevádzky OC Galéria Martin. Podnet sa týkal nevyhovujúcich hygienických podmienok v priestoroch hygienických zariadení určených pre verejnosť v Obchodnom centre Galéria Martin. V súvislosti s doručeným podaním bol v prevádzke OC GALÉRIA Martin vykonaný štátny zdravotný dozor (ďalej len „ŠZD“) s vyhotovenou fotodokumentáciou zameraný na skutočnosti uvádzané v doručenom podaní. V čase výkonu ŠZD bolo zistené, že hygienické zariadenia pre zákazníkov nachádzajúce sa na 1.NP a 2.NP obchodného centra boli funkčné, udržiavané v čistote a poriadku, vybavené toaletnými potrebami, umývadlá v predsienkach čisté, dávkovače mydla boli u niektorých umývadiel poškodené, resp. odcudzené. Zamestnanci upratovacej spoločnosti vykonávajú komplexné upratovanie spoločných priestorov pred otvorením a počas prevádzky v pravidelných hodinových intervaloch ako aj kontrolu stavu hygienických zariadení, dopĺňovanie zásobníkov mydla, toaletných prostriedkov, čistotu podláh, obkladov, toaliet.... Na základe už medializovaných informácií obchodné centrum Galéria zintenzívnilo kontrolu a obhliadku hygienických zariadení pracovníkmi upratovacej spoločnosti a pracovníkmi súkromnej bezpečnostnej služby v polhodinových intervaloch.

Podľa vyjadrení prevádzkovateľa obchodného centra Galéria problémy (krádež zásobníkov mydla, znečisťovanie podláh, obkladov...) v hygienických zariadeniach dlhodobo, opakovane spôsobujú neprispôsobiví občania a bezdomovcovi pod vplyvom alkoholu, ku ktorým sú pravidelne privolávaní mestskí policajti. Nakoľko neprispôsobiví občania sa zdržiavajú v mestskom podchode, ktorý je v bezprostrednej blízkosti obchodného centra a problémy s týmito občanmi (najmä v zimných mesiacoch) sú dlhodobého charakteru, bude vedenie obchodného centra vzniknutú situáciu riešiť v spolupráci s vedením mesta Martin. Hygienické zariadenia, ktoré neprispôsobiví občania využívajú nie sú verejným WC, ale slúžia pre zákazníkov obchodného centra.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutočnosti uvádzané v doručenom podaní sa v čase výkonu ŠZD nepotvrdili.

▪ Uplatňovanie procesu HIA v praxi *

Posudzované zámery a strategické dokumenty pre ktoré bolo vyžadované predloženie hodnotenie dopadov na zdravie (HIA). Tabuľka 6.1

▪ Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií

(povodne, privalové dažde, horúčavy, ...)

V uplynulom období sa nevyskytli v regióne Turiec mimoriadne situácie spôsobené povodňami, privalovými dažďami, nebolo potrebné riešiť situácie horúčav vznikajúcich dôsledkom klimatických zmien. Dvakrát ročne je zasielaná správa pre ÚVZ SR – správa o povodniach krajskému odborníkovi.

▪ Hromadné podujatia pre verejnosť

(typy hromadných podujatí, problémy pri výkone zdravotného dozoru)

V spolupráci s oddelením hygieny výživy bolo v sledovanom roku vydané odborné stanovisko k povoleniu na zriadenie príležitostného trhu v súvislosti s organizáciou IIHF Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji 2019, tzv. „Fanzóny“. Prevádzkovateľ bol v súvislosti s predmetným podujatím upozornený okrem povinnosti dodržiavania požiadaviek Potravinového kódexu SR, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č.

852/2004 a Vyhlášky č. 533/2007 Z.z. aj na povinnosť zabezpečiť ochranu obyvateľov (obytného prostredia) pred hlukom z reprodukovanej hudby a dodržiavanie nočného klľudu. V súvislosti s predmetným hromadným podujatím nebol prijatý žiadny podnet, nebola uložená sankcia za nedodržanie požiadaviek platnej legislatívy na úseku verejného zdravotníctva.

▪ **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody ***

(štetenie podnetov, záväzné stanoviská v konaniach podľa stavebného zákona)

* v uvedenej problematike oddelenie HŽPaZ v roku 2019 nevykonávalo samostatnú činnosť, resp. neboli zaznamenané zásadné problémy a nedostatky.

Zhrnutie výkonov oddelenia HŽPaZ v r. 2019

Z celkového počtu 817 podaní bolo vydaných 207 rozhodnutí, 89 záväzných stanovísk, 433 odborných stanovísk a iných stanovísk. Celkom bolo poskytnutých 2121 odborných konzultácií. V rámci ŠZD a obhliadok priestorov sme vykonali 542 kontrol a odobrali 162 vzoriek.

Z výkonu ŠZD vyplynuli sankčné opatrenia:

- pokuta za iný správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z.. vo výške 200,- €,
- sankcie za iný správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z.. vo výške 700,- €,
- pokuta iný správny delikt podľa § 57 ods. 33 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z.. vo výške 200,- €,
- pokuta iný správny delikt podľa § 57 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z.. vo výške 400,- €.

Publikačná a prednášková činnosť oddelenia HŽPaZ

Odborné Semináre oddelenia HŽPaZ			
P.č.	dátum konania	Autor	názov prednášky
1.	16.04.2019	Mgr. A. Pravňanová, Ing. I.Vaňková	Legislatíva a prax v pohrebníctve
2.	17.09.2019	Mgr. Z. Rošaková, Mgr. Pravňanová	Aktuálna problematika v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo

Interné semináre RÚVZ so sídlom v Martine				
P.č.	dátum konania	názov prednášky	autor	počet zúčastnených zamestnancov odd. HŽPaZ
1.	26.03.2019	Svrab – stále aktuálny problém	Odd. epidemiológie	3
2.	09.04.2019	Hodnotenie fyzickej záťaže u profesie pomocná kuchárka	Odd. PPLaT	3
3.	30.04.2019	Projekt COSI – childhood obesity surveillance initiative	Odd. HDM	3
4.	14.05.2019	Hodnotenie mikroklimatických podmienok v hypermarkete TESCO	Odd. PPLaT	3
5.	18.06.2019	Výsledky imunologického prehľadu vykonaného v roku 2018	Odd. epidemiológie	3
6.	10.09.2019	Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe	Odd. PPLaT	2
7.	24.09.2019	Seniori – zmeny v starobe, čo nám starnutie prináša	VKZ	3
8.	22.10.2019	Surveillance poranení zdravotníckych pracovníkov v regióne Turiec za roky 2009-2018	Odd. epidemiológie	1
7.	4.11.2019	Meranie a hodnotenie fyzickej záťaže v pracovnom prostredí	Odd. PPLaT	3
8.	21.11.2019	Diéty z pohľadu histórie	VKZ	3
9.	26.11.2019	Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami	Odd. HV	1
10.	19.12.2019	Projekt – Úrazovosť detí SR	Odd. HDM	3

Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov oddelenia HŽPaZ

P.č.	Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Počet zúčastnených zamestnancov
1.	Senzorické skúšky	Senzorické skúšky	23.01.2019	RÚVZ Žilina	3
2.	Odber vzoriek pitnej vody pre zabezpečenie kvality pri ručnom odbere vzoriek pitných vôd	Pracovné stretnutie	21.02.2019	RÚVZ Žilina	2
3.	Pracovné stretnutie v súvislosti s akreditáciou odberov vzoriek pitnej vody	Pracovné stretnutie	25.02.2019	RÚVZ Žilina	3
4.	Pracovné stretnutie v súvislosti s absolvovaním MPS na VÚVH v Bratislave	Pracovné stretnutie	22.03.2019	RÚVZ Žilina	2
5.	Medzilaboratórne porovnávacie skúšky pre odber vzoriek pitnej vody odberovej skupiny	Medzilaboratórne porovnávacie skúšky	12.03.2019	VÚVH Bratislava	3
6.	IX. Martinské dni verejného zdravotníctva	Konferencia s medzinárodnou účasťou	13.03.2019	JLF UK Martin	2
7.	Program monitorovania pitnej vody	Seminár	27.03.2019	Hotel Štrbské Pleso	2
8.	Celoslovenská porada odborov a oddelení HŽP	Celoslovenská porada	12.06.-13.06.2019	Osrblie	1
9.	Krajská porada vedúcich odd. HŽPaZ a ved. odb.skupín	Krajská porada	25.06.2019	RÚVZ Žilina	2
9.	Audit SNAS odberových skupín k akreditácii pitnej vody ZA kraja	Audit SNAS odberových skupín	21.08.2019	RÚVZ Žilina	3
10.	Pracovné stretnutie členov odberovej skupiny v súvislosti s akreditáciou odberov vzoriek pitnej vody	Pracovné stretnutie	12.11.2019	RÚVZ Žilina	3
11.	Konzultačný deň NRC pre pitnú vodu	Odborný seminár	04.12.2019	UVZ SR Bratislava	2

**HYGIENA VÝŽIVY, BEZPEČNOSTI POTRAVÍN
A KOZMETICKÝCH VÝROBKOV**

Obsah

1. Personálne obsadenie odborov/ oddelení hygieny výživy RUVZ
2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov
3. Rozbor činnosti:
 - 3.1 Štátny zdravotný dozor
 - 3.1.1 Posudková činnosť
 - 3.1.2 Kontrolná činnosť
 - 3.2 Úradná kontrola
 - 3.3 Zdravotná neškodnosť potravín
 - 3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín
 - 3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Turistická sezóna

 - 3.4.1 Letná turistická sezóna
 - 3.4.2 Zimná turistická sezóna
 - 3.5. Hromadné akcie
4. Sankčné opatrenia
5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení
6. Poradne správnej výživy
7. Projekty, mimoriadne úlohy

1. Personálne obsadenie odborov/oddelení hygieny výživy

K 31.12.2019 sú na oddelení hygieny výživy **piati pracovníci**, vrátane vedúcej oddelenia.

Meno, priezvisko, titl.	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
Jana Bugajová, Ing.	2002	Agronomická fakulta SPU Nitra, odbor vedecká výživa ľudí	-	-	-
Renáta Šajgalíková, PhDr.	1988	Jesseniova lekárska fakulta Martin, UK Bratislava, odbor verejné zdravotníctvo	-	-	-
Martina Stašová, Mgr.	2000 od 15.04.2019 po MD	Fakulta verejného zdravotníctva SZU Bratislava, odbor verejné zdravotníctvo	-	-	-
Zuzana Holečková, MUDr.	2006	Jesseniova lekárska fakulta Martin, UK Bratislava, odbor všeobecné lekárstvo	-	-	-
Barbora Macková, Mgr.	2014	Jesseniova lekárska fakulta Martin, UK Bratislava, odbor verejné zdravotníctvo	-	-	-

2. Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Senzorické skúšky v súvislosti so zavedením systémov kontroly kvality pitnej vody	Kurz/senzorické skúšky	23.01.2019	RÚVZ Žilina	RÚVZ Žilina	1
Celoslovenská pracovná porada vedúcich pracovníkov oddelení HV a HDM	Porada	20.02.2019	ÚVZ SR Bratislava	UVZ SR Bratislava	1
Krajská porada vedúcich pracovníkov oddelení HV	Porada	26.02.2019	Liptovský Mikuláš	RÚVZ Liptovský Mikuláš	1
XI. Martinské dni verejného zdravotníctva	konferencia	12.03.2019 – 13.03.2019	JLF UK Martin	Ústav verejného zdravotníctva JLF UK, Martin	4
Celoslovenské školenie odborných pracovníkov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Odborné školenie	19.03.2019 – 20.03.2019	Oščadnica	ÚVZ SR Bratislava	2
Odborný seminár – legislatíva týkajúca sa výživových a zdravotných tvrdení výživových doplnkov	Odborný seminár	27.09.2019	Trenčín	RÚVZ Trenčín	2
Celoslovenská porada vedúcich pracovníkov oddelení HV	Celoslovenská porada	11.11.2019 – 12.11.2019	Štrbské pleso	ÚVZ SR	1

Interné semináre RÚVZ so sídlom v Martine

Názov vzdelávacej akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov (za odd. HV)
Svrab – stále aktuálny problém	Odborný seminár	26.03.2019	RÚVZ Martin	Odd. epidemiológie	4
Hodnotenie fyzickej záťaže u profesie pomocná kuchárka	Odborný seminár	09.04.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie PPLaT	4
Projekt COSI	Odborný seminár	30.04.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HDM	4
Výsledky imunologického prehľadu vykonaného v roku 2018	Odborný seminár	18.06.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie epidemiológie	4
Legislatíva a prax v pohrebníctve	Odborný seminár	11.06.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HŽPaZ	3
Hodnotenie mikroklimatických podmienok v hypermarkete TESCO	Odborný seminár	14.05.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie PPLaT	5
Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe?	Odborný seminár	10.09.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie PPLaT	5
Aktuálna problematika v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo	Odborný seminár	17.09.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HŽPaZ	4

Seniori	Odborný seminár	24.09.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie VkZ	5
Surveillance poranení zdravotníckych pracovníkov v regióne Turiec za roky 2009 – 2018	Odborný seminár	22.10.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie epidemiológie	3
Meranie a hodnotenie fyzickej záťaže v pracovnom prostredí	Odborný seminár	29.10.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie PPLaT	2
Diéty z pohľadu histórie	Odborný seminár	20.11.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie VkZ	5
Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami	Odborný seminár	26.11.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HV	5 (prednáška - 1)
Kontrola nebalenej zmrzliny v roku 2019	Odborný seminár	26.11.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HV	5 (prednáška - 1)
Projekt – Úrazovosť detí v SR	Odborný seminár	19.12.2019	RÚVZ Martin	Oddelenie HDM	5

Odborní zamestnanci hygieny výživy pripravili na interné odborné semináre **2 prednášky** (témy: „Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami“ a „Kontrola nebalenej zmrzliny v roku 2019“):

V mesiaci december 2019 odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali školenie (odborná predpríprava) na vykonanie skúšok odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pre pracovníkov občianskeho združenia.

Aktivity v médiách: 0

Iné odborné činnosti :

- konzultačná a poradenská činnosť – **3 501**

- pracovníci oddelenia hygieny výživy sú členmi komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností (5 zamestnancov), z toho 1 zamestnanec je podpredseda komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností.

V roku 2019 zamestnanci odboru hygieny výživy zabezpečovali odbornú prax v letnom semestri bakalárskeho štúdia odboru verejného zdravotníctva pre 5 študentov v trvaní 18 hodín

V roku 2019 zabezpečili pracovníci oddelenia hygieny výživy povinný školiaci pobyt v trvaní jedného týždňa pre 8 lekárov – rezidentov.

3. Rozbor činnosti

3.1. Štátny zdravotný dozor

- RÚVZ so sídlom v Martine – oddelenie hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 2 okresoch: Martin a Turčianske Teplice.

3.1.1 Posudková činnosť (pozn. podľa §13 ods.3,4)

Pri uvádzaní priestorov do prevádzky v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v platnom znení, bolo vydaných 131 rozhodnutí. Okrem toho, oddelenie hygieny výživy spolupracovalo na vydaní ďalších 14 rozhodnutí s inými oddeleniami (HŽP, OE).

Súčasne pri uvádzaní priestorov do prevádzky bolo v rozhodnutiach schválených 59 prevádzkových poriadkov pre zariadenia spoločného stravovania a 14 prevádzkových poriadkov pre ambulatný predaj pokrmov rýchleho občerstvenia a nápojov (Tab.č.3).

V 2 prípadoch boli v rámci správneho konania vyzvaní účastníci konania na doplnenie podania. V 12 prípadoch vzhľadom na chýbajúce podklady pre vydanie rozhodnutia bolo rozhodnutím prerušené konanie. Rozhodnutie o zastavení konania bolo vydané 8 účastníkom konania, z dôvodu nedoloženia vyžadovaných dokladov.

K projektovým dokumentáciám bolo vydaných 21 záväzných stanovísk a 8 kladných odborných vyjadrení. V 8 prípadoch boli záväzné stanoviská vydané k zmene účelu stavieb, v 10 prípadoch na kolaudáciu stavieb a v 3 prípadoch k územnému konaniu stavieb.

Z významnejších plánovaných stavieb boli posudzované projektové dokumentácie, napr. na rekonštrukciu objektov – predajní (OC Kocka, Predajňa DM, Supermarket COOP Jednota Turany, kuchyňa CSS Horný Turiec, zariadenia spoločného stravovania, polyfunkčné objekty);

- na zmenu v užívaní stavieb – kaviareň, pražiareň kávy, 2x prevádzka obchodu a služieb, 4 x zariadení spoločného stravovania (3x reštaurácia, 1 x kaviareň), objekt výkupu diviny;

- na kolaudáciu stavieb: výrobné priestory – tržnica Priekopa, Predajňa BILLA, Hotel Impozant, Western ranč, Bryndziareň Turčianske Teplice, Podjazdové zásobníky, objekt obchodu a služieb, Supermarket COOP Jednota, Čerpacia stanica SLOVNAFT, Porážacie miesto pre porážanie oviec a kôz.

Projektové dokumentácie boli väčšinou konzultované ešte v štádiu rozpracovania, čo sa odrazilo v záverečnom posudzovaní a pri uvádzaní priestorov zariadení do prevádzky. Časť

posudzovaných projektových dokumentácií sa týkala výstavby, resp. rekonštrukcií jestvujúcich objektov na podnikateľské účely v oblasti zriadenia potravinárskych výrobní, obchodných jednotiek, zariadení spoločného stravovania.

V rámci konaní usporiadaných príslušnými stavebnými úradmi sa pracovníci zúčastnili na 18 komisiách (kolaudačné konania; zmeny v užívaní stavby, resp. časti stavby; zmena stavby pred dokončením; dodatočné povolenie stavby; územné konanie).

Pred uvedením priestorov zariadení do prevádzky, resp. do užívania bolo vykonaných 198 obhliadok, z počtu ktorého 25 tvorili predobhliadky, resp. opakované obhliadky.

Na úseku odborného usmerňovania bola v priebehu roka vykonávaná konzultačná činnosť pre orgány štátnej správy, pre fyzické osoby, pre právnické osoby a živnostníkov. V rámci tejto činnosti bolo vykonaných 3501 odborných konzultácií (Tab.č.3).

Konzultácie boli zamerané na problematiku zriaďovania jednotlivých prevádzok potravinárskych a nepotravinárskych činností v zmysle platnej legislatívy, na problematiku vypracovania a dodržiavania hygienických zásad, zásad správnej výrobnéj praxe, prevádzkových poriadkov, získavania dokladu odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností, problematiku označovania nebalených výrobkov.

V roku 2019 boli realizované aj iné výkony v celkovom počte 308 výkonov (expertízy, protokoly o posúdení nevyhovujúcich potravín, prerokovania nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín, iné stanoviská – vyjadrenia k rozšíreniu sortimentu, vyjadrenia na motorové vozidlá určené na prepravu pokrmov, vyjadrenia pre iné oddelenia a iné organizácie (napr. Mesto Martin) a pod..

Orgány verejného zdravotníctva pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona NR SR č.152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) realizujú úlohy a opatrenia, ktoré spočívajú najmä v predchádzaní vzniku a šírení epidemického výskytu ochorení z potravín, na úseku ochrany verejného zdravia a bezpečnosti potravín.

3.1.2 Kontrolná činnosť

- a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.

V priebehu roka 2019 bol štátny zdravotný dozor vykonávaný odbornými pracovníkmi oddelenia hygieny výživy RÚVZ so sídlom v Martine tak, ako to vyplývalo zo zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na základe viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva na rok 2019.

Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný na posudzovanie jednotlivých prevádzok pred ich uvedením do prevádzky, na posudzovanie stavieb, objektov a priestorov pred ich samotnou výstavbou, resp. zmenou účelu, na kontrolu vypracovania a dodržiavania prevádzkových poriadkov, zásad správnej výrobnéj praxe vrátane sanitácie a ich verifikáciu v praxi s následnou evidenciou (skladovanie potravín, tepelné opracovanie, výdaj pokrmov, uchovávanie pokrmov, manipulácia s kuchynským biologickým odpadom a použitými jedlými olejmi a pod.), na dodržiavanie osobnej a prevádzkovej hygieny, na kontrolu odkladania vzoriek pred ich výdajom, ak si to vyžaduje zákon, na kontrolu označovania hotových pokrmov na jedálnych lístkoch.

Pri zistení porušení ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a všeobecne záväzných právnych

predpisov vydaných na jeho vykonanie boli pri výkone štátneho zdravotného dozoru uložené sankčné opatrenia, ktoré sú podrobnejšie uvedené v bode č .4 „Sankčné opatrenia“ výročnej správy.

V rámci posudzovania jednotlivých prevádzok pred ich uvedením do prevádzky a posudzovania stavieb, objektov a priestorov bolo vykonaných **198 kontrol**.

Celkom bolo v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonaných **373 previerok**, z toho bolo vykonaných:

- v zariadeniach spoločného stravovania, vrátane hromadných akcií – **298 kontrol**,
- vo výrobniach a skladoch potravín – **25 kontrol**,
- v distribučnej sieti – **50 kontrol**.

– b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov

V rámci kontroly dodržiavania zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v platnom znení bolo vykonaných **624 kontrol**.

Kontroly boli zamerané na:

- dodržiavanie zákazu fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania s prípravou a podávaním pokrmov, okrem tých, ktoré majú oddelenú časť pre fajčiarov,
- dodržiavanie zákazu fajčenia v prevádzkach rýchleho občerstvenia,
- dodržiavanie zákazu fajčenia v predajniach, na pracoviskách (výrobne a pod.),
- dodržiavanie zákazu fajčenia v obchodných centrách.

Kontroly dodržiavania zákazu fajčenia boli realizované kumulovane s inými kontrolami – štátny zdravotný dozor, úradná kontrola potravín. V jednom prípade sa kontrola vykonala na základe doručeného podnetu od spotrebiteľa. Obsahom podnetu bolo fajčenie v kaviarni umiestnenej v budove divadla a prienik cigaretového dymu do spoločných priestorov divadla, ktoré o.i navštevujú aj deti. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru, v rámci ktorého bola vykonaná aj kontrola dodržiavania zákazu fajčenia bolo zistené, že v priestoroch sa ponúkajú na priamy konzum kysnuté koláče, nachos (t.j. ide o pokrmy), pričom prevádzkovateľ nezabezpečil stavebné oddelenie odbytových a nezabezpečil ani iné opatrenia na ochranu zdravia nefajčiarov. Na základe uvedeného bola prevádzkovateľovi zariadenia uložená podľa § 10 ods. 5 zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení pokuta, voči ktorej sa prevádzkovateľ zariadenia odvolal, avšak odvolací orgán – ÚVZ SR odvolanie prevádzkovateľa zamietol a rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Martine o uložení pokuty potvrdil. Následne bola pokuta uhradená.

Pri ostatných kontrolách bolo zistené, že v zariadeniach spoločného stravovania s prípravou a podávaním pokrmov sú zabezpečené stavebne oddelené priestory, ktoré sú oddelené a označené v zmysle citovaného zákona, resp. je v nich úplný zákaz fajčenia (prevádzky ZSS s jednou odbytovou miestnosťou).

– c) kontroly na základe podnetov/sťažností:

Prehľad a vyhodnotenie prijatých podnetov RÚVZ Martin.

	Celkový počet podaní	Opodstatnené	Neopodstatnené	Nebolo možné dokázať, odstúpené
Zariadenia spoločného stravovania	20	11	9	0
Výrobcovia	0	0	0	0
Dopravcovia a distribútori	0	0	0	0
Hypermarkety, supermarkety	1	0	1	0
Malé a stredné predajne	2	0	1	1
Baliarne	0	0	0	0
Iné	1	0	1	1
SPOLU :	24	11	11	2

Podnety sa týkali dodržiavania hygienických požiadaviek - nedostatočná prevádzková hygiena, používanie špinavého riadu, nevyhovujúca osobná hygiena, nevyhovujúca kvalita a teplota podávaných pokrmov, nevyhovujúce skladovanie potravín, nápojov a pokrmov, predaj sensoricky nevyhovujúcich potravín, fajčenie v prevádzke, nefunkčné hygienické zariadenie, hluk vznikajúci zariadeniami súvisiacimi s činnosťou prevádzky, chýbajúce označenie alergénov v jedálnom lístku, označovanie balených potravín, tovar po DS/DMT, prekontrolovania dokladov o odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov. Podnety boli riešené v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, resp. zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a v zmysle zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v platnom znení.

Podľa obsahu boli 2 podnety odstúpené na priame vybavenie vecne a miestne príslušnému kontrolnému orgánu štátnej správy.

Okrem uvedeného počtu podnetov odborní pracovníci hygieny výživy spolupracovali na riešení ďalšieho 1 podnetu s inými oddeleniami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (HŽP).

3.2 Úradná kontrola

Úradné kontroly boli v roku 2019 vykonávané na základe Viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín vykonávanej orgánmi verejného zdravotníctva, aktualizácie na rok 2019, ktoré boli upravené na podmienky regiónu.

Úradná kontrola bola zameraná na:

1. Epidemiologicky rizikové potraviny (lahôdkarské výrobky, cukrárske výrobky, zmrzlina)
2. Potraviny na osobitné výživové účely, vrátane dojčenskej a detskej výživy
3. Výživové doplnky na báze vitamínov a minerálnych látok
4. Prírodné minerálne vody, pramenité prírodné vody a balené pitné vody
5. Bezgluténové potraviny
6. Potraviny a pokrmy v zariadeniach spoločného stravovania
7. Potraviny na báze GMO
8. Ostatné potraviny z hľadiska zdravotnej bezpečnosti

Pri výkone úradnej kontroly bola sústredená pozornosť na:

1. Preverenie všetkých systémov kontroly, ktoré sú spracované prevádzkovateľmi.
2. Výkon samotnej inšpekcie, zameranej na pracovné prostredie, strojno-technologické vybavenie, skladovanie, expedíciu, dopravu, manipuláciu s polotovarmi, hotovými výrobkami, analýzu postupov pri príprave a spracovaní potravín, označovanie potravín, manipuláciu s odpadom.
3. Vyhodnotenie postupov SVP, analýzu rizík a kritických kontrolných bodov v súlade s legislatívou.
4. Preverenie písomných materiálov a ostatnej evidencie.
5. Samotný výkon kontrol vlastnými meracími prístrojmi, porovnanie meraní uskutočnených prístrojmi, ktoré používajú prevádzkovatelia.
6. Osobitná pozornosť bola venovaná materiálom a predmetom, ktoré prichádzajú do styku s potravinami.

Spolupráca s Regionálnou veterinárnou a potravinovou správou pôsobiacou v okrese Martin a Turčianske Teplice vychádzala predovšetkým zo vzájomnej dohody. Vzájomná informovanosť, riešenie sporných problémov, vykonávanie spoločných obhliadok pred uvedením priestoru do prevádzky v prevádzkach, podliehajúcich aj kontrole RVPS a pod. bola v súlade s platnou dohodou. V rámci spolupráce s RVPS sa v roku 2019 uskutočnili 2 pracovné stretnutia za účelom prerokovania novej dohody, vymedzenia konkrétnych kompetencií ako aj prerokovania nedostatkov zistených pri kontrolnej činnosti.

Na základe výsledkov dozornej činnosti a výsledkov analýz odobratých vzoriek potravinárskych výrobkov boli spracované tabuľkové prehľady výkonu štátneho zdravotného a úradnej kontroly sumárne za okres Martin a Turčianske Teplice v roku 2019.

V rámci úradnej kontroly potravín v zmysle kompetencií zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a v rámci štátneho zdravotného dozoru v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je evidovaných 1644 podnikateľských subjektov, v ktorých bolo v roku 2019 vykonaných spolu 589 kontrol (216 úradných kontrol potravín a materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, 373 v rámci štátneho zdravotného dozoru). Subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami bolo 96, v ktorých bolo zistených 295 nezhôd.

3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi a pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami.

Zmrzlina:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 nachádzalo **12 prevádzok** s výrobou nebalenej zmrzliny, z toho v piatich zariadeniach sa zmrzlina vyrába teplou cestou, v siedmich zariadeniach sa zmrzlina vyrába studenou cestou a v **30 zariadeniach sa realizuje predaj** nebalenej zmrzliny. Pred uvedením priestorov výroby a predaja nebalenej zmrzliny boli v roku 2019 vykonané 4 kontroly u výrobcov a 4 kontroly u predajcov zmrzliny (predajné stánky zmrzliny, vyčlenené predajné úseky v zariadeniach spoločného stravovania). Celkovo bolo vykonaných 67 kontrol, z toho bolo 59 kontrol vykonaných v rámci mimoriadnej kontroly. **V prevádzkach s výrobou** a predajom nebalenej zmrzliny bolo vykonaných **celkovo 30 kontrol**, z toho v rámci ŠZD 5 kontrol a v rámci ÚKP 25 kontrol (7 kontrol na základe žiadosti prevádzkovateľa). **V prevádzkach s predajom** nebalenej

zmrzlina bolo vykonaných **celkovo 36 kontrol**, z toho v rámci ŠZD 4 kontroly a v rámci ÚKP 32 kontrol (4 kontroly na základe žiadosti prevádzkovateľa).

Celkovo **bolo skontrolovaných 39 zariadení** (11 zariadení s výrobou a predajom nebalenej zmrzlina a 28 zariadení s predajom nebalenej zmrzlina).

Celkovo bolo **odobratých 37 vzoriek** zmrzlina na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických ukazovateľoch (kritériá hygieny procesu výroby, kritériá bezpečnosti) z toho 31 vzoriek bolo odoberatých v rámci mimoriadnej kontroly a 6 vzoriek bolo odoberatých v rámci expertízy. Z celkového množstva odoberatých vzoriek **nevyhovela kritériám hygieny procesu výroby 1 vzorka** zmrzlina pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva kvasiniek. 11 vzoriek zmrzlina bolo odoberatých a analyzovaných na chemické vyšetrenie, ktoré vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.

Bolo zistených **61 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SVP, HACCP – 8
- vo vzdelávaní zamestnancov – 1
- v hygiene prevádzky – 4
- v osobnej hygiene – 2
- v odbornej spôsobilosti – 3
- v zdravotnej spôsobilosti – 2
- v označovaní – 15
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 6
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 7
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 7
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné (používanie farbív, ktoré nie sú v zmrzlinaách povolené – 0, iné - 0) – 5.

Najčastejšie zisťované nezhody: v označovaní, v evidencii vyplývajúcej zo zásad správnej výrobnnej praxe, v predkladaní nedostatočne vyplnených dodacích listov; iné nezhody sa týkali nezabezpečenia prívodu tečúcej teplej vody, nekompletného odkladanie vzoriek zmrzlina, vykonania zmien oproti podmienkam schváleným v rozhodnutí RÚVZ, výskytu predmetov vo výrobných priestoroch nesúvisiacich s vykonávanou činnosťou

Za zistené nedostatky ako aj nevyhovujúce výsledky laboratórneho vyšetrenia boli uplatnené náhrady nákladov v počte 1 v sume **80,90 eur** (z toho v sume **38,00 eur** RÚVZ Martin za výkon v teréne, vyhodnotenie laboratórnych výsledkov, prepravné náklady; v sume **42,90 eur** RÚVZ Žilina za laboratórny rozbor nevyhovujúcej vzorky) a sankčné opatrenia (10 blokových pokút v sume 600,00 eur, 1 pokuta podľa § 28 ods.2 písm. f/ zákona č. 152/1995 Z.z. a 3 opatrenia uložené na mieste - 2 x zákaz prevádzky, 1 x stiahnutie zmrzlina z predaja) (viď. časť č. 4 „sankčné opatrenia“).

Minerálne vody, pramenité vody pre dojčatá:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 nachádzala 1 plniareň minerálnej vody, vhodnej na prípravu stravy pre dojčatá.

Bolo zistených **0 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0

- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

V prevádzke plniarne pramenitej vody vhodnej na prípravu stravy pre dojčatá boli odobraté 2 vzorky pramenitých vôd určených pre dojčatá, ktoré vyhoveli v sledovaných ukazovateľoch.

V distribučnej sieti boli odobraté tri vzorky veľkoobjemovo balenej vody z watercoolerov na kontrolu zdravotnej neškodnosti v súlade s 28. hlavou Potravinového kódexu Slovenskej republiky. Obidve vzorky nevyhoveli pre prekročenie kultivovateľných mikroorganizmov pri $t = 37^{\circ}\text{C}$ a pre prekročenie kultivovateľných mikroorganizmov 20°C . O výsledkoch laboratórneho rozboru boli prevádzkovatelia zariadenia informovaní.

Potraviny na osobitné výživové účely a výživové doplnky:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2018 nachádzalo 9 distribučných skladov a 1 baliareň výživových doplnkov v rámci priestorov na výrobu liečiv, v ktorej sa vykonáva balenie výživových doplnkov nepravidelne na základe požiadaviek odberateľa, 2 výrobcovia potravín na osobitné výživové účely a 13 špecializovaných predajní.

Bolo zistených **5 nezhôd** z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 3
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 2.

Najčastejšie zisťované nezhody : nesprávne označenie výživových doplnkov, nevyhovujúce laboratórne výsledky v chemických ukazovateľoch.

Na základe doručeného listu z ÚVZ SR vo veci žiadosti o vykonanie *mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na predaj výživových doplnkov* obsahujúcich dinitrofenol (DNP) v SR, s určením miesta výkonu kontroly - špeciálne predajne výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely (s určením pre športovcov), najmä nachádzajúce sa pri fitness centrách a v obchodných centrách boli odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine vykonané kontroly. V rámci týchto kontrol bolo skontrolovaných 8 prevádzok, z toho v 6 prevádzkach (predajne/sklady, fitness centrá) bola vykonaná úradná kontrola potravín v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a 2 prevádzky boli požiadané telefonicky o zaslanie zoznamu predávaných výživových doplnkov/potravín na regulovanie telesnej hmotnosti, resp. zaslanie informácie o prítomnosti/neprítomnosti látky – dinitrofenol v predmetných druhoch výrobkov.

Pri kontrolách bolo celkom skontrolovaných 23 výrobkov výživových doplnkov. Okrem uvedených výživových doplnkov boli skontrolované aj iné potraviny a nápoje určené pre športovcov a to v počte 10. K dvom prekontrolovaným výživovým doplnkom neboli predložené doklady preukazujúce splnenie oznamovacej povinnosti umiestnenia výživového doplnku na trh v SR voči Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Vzhľadom k vyššie uvedenému RÚVZ so sídlom v Martine postupoval voči prevádzkovateľom, ktorí si nespĺnili povinnosť umiestnenia výživového doplnku na trh v Slovenskej republike najneskôr v deň jeho umiestnenia, v zmysle platnej legislatívy (v jednom prípade bola uložená pokuta, v druhom prípade bola zistená skutočnosť odstúpená na priame vybavenie vecne a miestne príslušnému RÚVZ.

V rámci plánu odberov vzoriek boli v roku 2019 odoberané vzorky výživových doplnkov na laboratórne vyšetrenie mikrobiologických a chemických ukazovateľov v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení. Zároveň bola u výživových doplnkoch vykonaná kontrola označovania.

V rámci laboratórneho vyšetrenia chemických ukazovateľov a na základe označenia výrobku bola u jedného VD uvádzaného na trh vo forme sirupu zistená prítomnosť prídavnej látky - konzervačnej látky – kyselina sorbová/sorban draselný v množstve 782,6 mg/kg, ktorej pridávanie nie je do uvedenej formy výživového doplnku (sirup) povolené.

Na základe zistených skutočností bola odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine vykonaná ÚKP u distribútora výrobku, ktorému sa u l o ž i l o opatrenie podľa § 19 ods. 1, 2 a § 20 ods. 9, ods. 12 písm. a) zákona č. 152/1995 Z.z. - **okamžite stiahnuť potraviny z trhu SR, a to konkrétny druh** výživového doplnku (viď. časť č. 4 „sankčné opatrenia“). Distribútorovi VD bola zároveň podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z. uložená pokuta za správny delikt zistený pri výkone ÚKP spojenej s odberom vzorky výživového doplnku, jej následného laboratórneho vyšetrenia a kontroly označovania v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a osobitnými predpismi upravujúcimi potravinové právo. Distribútor VD sa v zákonom stanovenej lehote odvolal voči rozhodnutiu RÚVZ so sídlom v Martine o uložení pokuty, ktorá nie je t.č. potvrdená/zamietnutá (t.j. rozhodnutie o uložení pokuty nie je t.č. právoplatné).

Na základe doručených listov z ÚVZ SR bola odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine vykonaná ÚKP u distribútora výživového doplnku (ďalej len „VD“), ktorá bola zameraná na zistenie presného zloženia VD a súladu zloženia VD s platnou EÚ legislatívou. Jednalo sa o VD, ktoré obsahovali novú nepovolenú potravinu/látku/zložku. Po vykonaní kontroly údajov predmetných VD a zo zaznamenaných údajov o zložení výrobkov vyplynulo, že VD obsahujú látku/zložku, ktorá sa podľa dostupných informácií nepoužívala v podstatnej miere na ľudskú konzumáciu pred dátumom 15.05.1997 a preto ide o novú potravinu v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 2015/2283 z 25. novembra

2015 o nových potravinách, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 258/97 a nariadenie Komisie (ES) č. 1852/2001 (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2015/2283“).

Na základe uvedeného VD nespĺňali požiadavky platnej EÚ legislatívy a nie je ich možné umiestňovať na trh v Slovenskej republike (ani v EÚ) ako VD, resp. používať látku/zložku do výživových doplnkov. Distribútor zabezpečil stiahnutie VD z trhu (dobrovoľné stiahnutie výrobkov z trhu), pozastavil distribúciu a zrušil požiadavku na výrobu VD. Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine bola prekontrolovaná internetová stránka distribútora, za účelom preverenia zákazu umiestňovania predmetných VD na trh v SR prostredníctvom internetového predaja, ktorý prevádzkuje distribútor. Kontrolou internetovej stránky bolo zistené, že predmetné VD sú momentálne nedostupné.

V rámci plánu ÚKP na rok 2019 bola vykonaná úradná kontrola nových potravín a nových zložiek potravín, ktorých umiestňovanie na trh v rámci EÚ je rozhodnutím Komisie povolené/nepovolené. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali ÚKP v špecializovanom zariadení v súlade so zákonom č. 152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení. Predmetom výkonu ÚKP bola kontrola nových potravín (povolenie uvádzania nových potravín na trh v SR, skladovanie a označovanie nových potravín).

Pri výkone ÚKP bolo zistené, že povolená nová potravina nemá uvedený spôsob užívania na deň v súlade s platnou legislatívou. Z označenia predmetného výrobku vyplynulo, že na výrobku nie sú dodržané podmienky, za ktorých možno novú potravinu používať.

Vzhľadom k tomu, že distribútor novej potraviny sa nenachádzal v našom dozorovanom regióne, bolo predmetné zistenie odstúpené z dôvodu vecnej a miestnej príslušnosti na priame vybavenie príslušnému RÚVZ.

Aditívne látky:

Bolo zistených **0 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Obaly a materiály prichádzajúce do styku s potravinami:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 nachádzalo 5 výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, z toho 3 výrobcovia PET fliaš z predliskov v rámci výroby prírodných minerálnych, pramenitých a balených pitných vôd, 4 sklady a 25 predajní predávajúcich materiály a predmety určené na styk s potravinami.

Celkovo bolo vykonaných 10 kontrol.

Bolo zistených **0 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 0
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 0
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 0
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Úradná kontrola nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami prebiehala nasledovne:

Odbornými pracovníkmi boli v roku 2019 vykonávané nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami úradné kontroly s odberom vzoriek podľa stanoveného časového harmonogramu, úradné kontroly bez odberu vzoriek, aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami. V roku 2019 nebol vykonaný audit u výrobcov (nebol plánovaný) materiálov a predmetov určených na styk s potravinami v rámci územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Martine.

1. Úradné kontroly s odberom vzoriek:

Počet úradných kontrol s odberom vzoriek – 4 (4 distribučná sieť, 0 výroba obalových materiálov), počet odobratých vzoriek: 4 - vzorky vyhoveli

S odberom vzoriek bola vykonaná zároveň aj kontrola zameraná na označovanie, skladovanie, výsledovateľnosť, dostupnosť dokumentácie v súlade s platnou legislatívou.

2. Úradné kontroly bez odberu vzoriek – kontrola požiadaviek na uvádzanie plastových výrobkov na trh:

Počet úradných kontrol bez odberu vzorky – 3 (1 ZSS, 2 výroba ostatných výrobkov, 0 výroba obalových materiálov), počet prekontrolovaných vyhlásení o zhode k výrobkom určeným na styk s potravinami: 4

Prekontrolované prehlásenia o zhode vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

3. Monitoring a odber materiálov a predmetov určených na styk s potravinami, ktoré sú použité ako reklamné predmety na podporu predaja potravinárskych výrobkov, časopisov, atď.: RÚVZ Martin v roku 2019 nerealizoval

4. Výkon auditov SVP u výrobcov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami: RÚVZ Martin v roku 2019 nerealizoval

5. Aktualizácia databázy výrobcov, veľkoskladov a distribútorov: RÚVZ Martin na regionálnej úrovni pravidelne aktualizuje databázu.

Rýchly výstražný systém pre potraviny a krmivá

A/ DORUČENÉ NA RÚVZ so sídlom v Martine :

- **RASFF systém pre potraviny a krmivá – 5 hlásení – 49 kontrol**

1. „RASFF NEWS – oznámenie 2019.0311 – Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané“ - list ÚVZ SR č. OHVBPKV/1066/2019/Jo zo dňa 31.01.2019 („RASFF NEWS“-veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané), oznámenie RASFF č. 2019.0311, so žiadosťou o zaslanie údajov v súvislosti s kauzou poľského hovädzieho mäsa. Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine bolo vykonaných **17 kontrol** v zariadeniach spoločného stravovania (iné ako školské a predškolské zariadenia v rámci výkonu ÚKP). Počet skontrolovaných zariadení spoločného stravovania (iné ako školské a predškolské zariadenia) – 66 zariadení, z toho 17 zariadení v rámci ÚKP a 49 zariadení kontaktovaných elektronicky a telefonicky za účelom predloženia dokladov o nadobudnutí tovaru.

Prevádzkovatelia zariadení spoločného stravovania boli telefonicky a elektronicky listom RÚVZ so sídlom v Martine kontaktovaní za účelom zaslania informácií týkajúcich sa dodávania hovädzieho mäsa do ich zariadení (104 žiadostí). Oddelenie hygieny výživy obdržalo 49 odpovedí týkajúcich sa dodávok hovädzieho mäsa. Pri preverovaní predložených dokladov o nadobudnutí tovaru bolo zistené, že od uvedených dodávateľov nebolo do kontaktovaných ZSS hovädzie mäso distribuované. Jeden z uvedených dodávateľov dodával hovädzie mäso do 4 zariadení spoločného stravovania, pričom dodával mäso s pôvodom : Slovenská republika a s pôvodom Poľská republika, avšak podľa predložených dokladov nebolo mäso z Poľska z bitúnkov a rozrábkarní uvedených v liste.

Pri výkone úradnej kontroly potravín **nebol v kontrolovaných zariadeniach zistený výskyt predmetného výrobku.**

2. „Detekcia úhora európskeho vo výrobku označenom ako úhor americký “ - list ÚVZR č. OHVBPKV/2976/2019/FR zo dňa 04.04.2019 („Detekcia úhora európskeho vo výrobku označenom ako úhor americký“), oznámenie z Food Fraud FF2019/115.

Jednalo sa o výrobky Sushi Aal Scheiben (gegrillt) – Anguilla rostrata; výrobné číslo 001006A; výrobca: Fujian Huanong Food Co Ltd, Sanming Fujian; krajina pôvodu: Čína; dovozca: PANASIA Handels GmbH Fish & Asian Food, Landstrasse 38, A – 2464 Göttlesbrunn, Rakúsko, a

Unagi Kabayaki – Amerikanischer Aal Fiel – Anguilla rostrata výrobné číslo 002004A; výrobca: Fujian Huanong Food Co Ltd, Sanming Fujian; krajina pôvodu: Čína; dovozca: PANASIA Handels GmbH Fish & Asian Food, Landstrasse 38, A – 2464 Göttlesbrunn, Rakúsko, s distribúciou do zariadení spoločného stravovania podľa priloženého distribučného zoznamu.

Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine boli v zmysle uvedeného listu a podľa zaslania distribučného zoznamu vykonané v zmysle zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení **dve** úradné kontroly v zariadeniach spoločného stravovania, so

zameraním sa na výskyt predmetného nevyhovujúceho výrobku a overenie jeho stiahnutia z trhu.

Pri výkone úradnej kontroly potravín **nebol v kontrolovaných zariadeniach zistený výskyt predmetného výrobku.**

3. „Aflatoxíny v ovocnom detskom príkrme babylove – dm drogerie“ – list ÚVZ SR č. OHVBP KV/2901-2/2018/Jo zo dňa 04.04.2019 („aflatoxíny v ovocnom detskom príkrme z Nemecka“), oznámenie č. RASFF č. 2019.1239.

Jednalo sa o výrobky babylove, mango a granátové jablko, 190 g, 4+, DMT: 15.10.2020, dodané dňa 27.12.2018 v množstve 480 ks a dňa 28.12.2018 v množstve 2160 ks, a babylove, broskyňa a marakuja, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 16.10.2020, dodané dňa 1.2.2019 v množstve 216 ks a dňa 15.2.2019 v množstve 216 ks, ktoré boli dodané do: dm drogerie markt, Logistické centrum Prologis, Diaľničná cesta 2, 903 01 Senec. V predmetných výrobkoch bolo laboratórnymi analýzami zistené prekročenie maximálne povoleného limitu aflatoxínu B₁, čo je v nesúlade s požiadavkami nariadenia Komisie č. 1881/2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (max. povolený limit je 0,1 µg/kg).

Na základe uvedených skutočností bola vykonaná úradná kontrola potravín v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 o potravinách v platnom znení, zameraná na výskyt predmetných výrobkov a zabezpečenie ich stiahnutia v 3 prevádzkach dm drogerii v okrese Martin, pričom bolo zistené nasledovné:

Prevádzka „dm drogerie, M. R. Štefánika 46, 036 01 Martin“:

- do prevádzky boli dodané výrobky **babylove, mango a granátové jablko**, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 15.10.2020, podľa vyjadrenia vedúcej v množstve 2 ks (dodací list nebol k dispozícii, predajca nedisponoval dokladmi o počte nadobudnutých predmetných výrobkov). Pri výkone ÚKP bola vyhotovená fotodokumentácia dokladu „Sprievodný list tovaru“ zo dňa 05.04.2019, ktorý preukazoval doklad o vrátení uvedeného tovaru do Centrálného skladu Senec **v počte 2 ks**; zákazníkovi výrobky predané neboli,
- výrobky **babylove, broskyňa a marakuja**, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 16.10.2020 **neboli dodané** do predmetnej prevádzky.

Prevádzka „dm drogerie, Nám. SNP 2, 036 01 Martin“:

- do prevádzky boli dodané výrobky **babylove, mango a granátové jablko**, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 15.10.2020 aj výrobky **babylove, broskyňa a marakuja**, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 16.10.2020. Počet dodaných výrobkov nebolo možné zistiť (dodací list nebol k dispozícii, predajca nedisponoval dokladmi o počte nadobudnutých predmetných výrobkov). Pri výkone ÚKP bola vyhotovená fotodokumentácia dokladu „Sprievodný list tovaru“ zo dňa 03.04.2019, ktorý preukazoval doklad o vrátení uvedeného tovaru - **babylove, mango a granátového jablko v počte 9 ks a babylove, broskyňa a marakuja v počte 3 ks** do Centrálného skladu Senec.

Prevádzka „dm drogerie, Jilemnického 10809, 036 01 Martin“:

- do prevádzky boli dodané výrobky **babylove, mango a granátové jablko**, 190 g, vhodné od 4. mesiacov, s dátumom min. trvanlivosti 15.10.2020. Počet dodaných výrobkov nebolo možné zistiť (dodací list nebol k dispozícii, predajca nedisponoval dokladmi o počte nadobudnutých predmetných výrobkov). Pri výkone ÚKP bola

vyhotovená fotodokumentácia dokladu „Sprievodný list tovaru“ zo dňa 05.04.2019, ktorý preukazoval doklad o vrátení uvedeného tovaru do Centrálného skladu Senec **v počte 3 ks.**

- výrobky **babylove, broskyňa a marakuja**, 190 g, vhodné od 4. mesiaca, s dátumom min. trvanlivosti 16.10.2020 **neboli dodané** do predmetnej prevádzky.

Informácia pre zákazníkov o stiahnutí predmetných výrobkov z predaja a o možnosti ich vrátenia v ktorejkoľvek predajni dm drogerie boli v predajniach zabezpečené.

4. „ Prítomnosť minerálneho oleja aromatických uhlíkov (MOAH) v počiatočnej a následnej dojčenskej výžive“ - list ÚVZ SR č. OHVBP KV/8102/2019/Jo zo dňa 28.10.2019 („Prítomnosť minerálneho oleja aromatických uhlíkov (MOAH) v počiatočnej a následnej dojčenskej výžive“), oznámenie RASFF NEWS č. 2019.3734.

Jednalo sa o prítomnosť minerálneho oleja aromatických uhlíkov (MOAH) v **počiatočnej a následnej dojčenskej výžive značiek: Novalac, Nestlé, Danone, Nutrilon, Hero Baby, Neolac** na trhu vo Francúzsku, Holandsku a Nemecku a jednalo sa o výrobky:

V Holandsku:

- **Neolac Biooogisch 1 Volledige zuigenlingenvoeding 0-6 m; MOAH: 1.6 mg/kg**, výrobné číslo: 11620; dátum min. trvanlivosti: 15.01.2021;
- **Hero Baby nutrasense hypo-allergeen 0-6 maanden; MOAH: 0.8 mg/kg**; výrobné číslo: 80926-023; dátum min. trvanlivosti: 26.09.2020;
- **Nutrilon Dieetvoeding bij koemelkallergie 1 0-6 maanden; MOAH: 1.2 m/kg**; výrobné číslo: 90722241; dátum min. trvanlivosti: 22.08.2020;

Vo Francúzsku:

- **Nestlé Nidal Lait en poudre 1er âge; MOAH: 1.2 mg/kg**; výrobné číslo: 90720346AC; dátum min. trvanlivosti: 01.03.2021;
- **Danone Gallia Galliagest Croissance 3 Sans lactose; MOAH: 0.7 mg/kg**; výrobné číslo: 905764 (019079); dátum min. trvanlivosti: 19.12.2019;

V Nemecku:

- **Nestlé BEBA OPTIPRO PRE 800 g von Geburt an; MOAH: 3.0 mg/kg**; výrobné číslo: 91120346AA; dátum min. trvanlivosti: 10/2020;
- **Nestlé BEBA OPTIPRO 1 800 g von Geburt an; MOAH: 1.9 mg/kg**; výrobné číslo; dátum min. trvanlivosti: 11.03.2020;
- **Novalac Säuglingsmilchnahrung PRE 400 g; MOAH: 0.5 mg/kg**; výrobné číslo: 9098080621; dátum min. trvanlivosti: 10/2020.

Odbornými pracovníkmi oddelenia hygieny výživy a hygieny detí a mládeže RÚVZ so sídlom v Martine bolo vykonaných **24 kontrol** (kontroly boli vykonané v predajniach drogerie, v lekárňach, v hypermarketoch, v supermarketoch, v nemocnici a v centre pre deti a rodiny - detský domov), pričom **nebol zistený výskyt predmetných výrobkov.**

5. „ Arzén a ortuť v detskej výžive Hamánek Tuniak so zeleninou a zemiakmi, 190 g“ – list ÚVZ SR č. OHVBP KV/8847133725 zo dňa 26.11.2019, vo veci žiadosti o vykonanie kontrol v sieti predajní TESCO, za účelom potvrdenia stiahnutia výrobku „Hamé Hamánek Tuniak so zeleninou a zemiakmi, 190 g, mäsovo-zeleninový príkrm určený od 5. mesiaca veku dieťaťa, balenie: sklenené poháre s uzáverom, 190 g; šarža: LOT: 190715;

minimálna trvanlivosť do: 13/01/2021; výrobca: Slovácka Fruta, a.s., Na dráhach 814, 686 04 Kunovice, Česká republika, RASFF č. 2019.3598 - Prítomnosť vysokého množstva arzenu a ortuti v predmetnom výrobku.

Odbornými pracovníkmi oddelenia hygieny výživy RÚVZ so sídlom v Martine bolo vykonaných **5 kontrol**. Kontroly boli vykonané vo všetkých 5 prevádzkach siete TESCO, pričom bolo zistené nasledovné:

- v 4 prevádzkach **nebol zistený výskyt predmetného výrobku** a ani **nebol do prevádzok dodaný**;
- v 1 prevádzke bol uvedený druh výrobku na základe informácie z EPW aplikácie „stiahnutie výrobku z predaja – EPW 151/2019“ zo dňa 11.11.2019 **predajcom dobrovoľne stiahnutý z predaja**. Jednalo sa o **6 ks** Hamé Hamánek Tuniak so zeleninou a zemiakmi, 190 g, mäsovo-zeleninový príkrm určený od 5. mesiaca veku dieťaťa, balenie: sklenené poháre s uzáverom, 190 g; šarža: L 04.06.2019; minimálna trvanlivosť do: 03/12/2020; výrobca: Slovácka Fruta, a.s., Na dráhach 814, 686 04 Kunovice, Česká republika.

- **RASFF systém - materiály a predmety prichádzajúce do styku s potravinami – 3 hlásenia, 15 kontrol**

1. „Migrácia kadmia a olova zo skleneného hrnčeka“ - list z ÚVZ SR č. OHVBPKV/5538/2019/FR, zo dňa 09.07.2019, vo veci žiadosti o vykonanie kontrol na základe výstražného oznámenia RASFF č. 2019.2451, ktoré zaslala Česká republika z dôvodu migrácie kadmia a olova zo skleneného hrnčeka neznámeho pôvodu. Jednalo sa výrobok:

Názov produktu na etikete : Sklenený Hrnek 3 ks, 500 ml, značka : Smart Cook, ITEM NO: 231 45 19

Osoba uvedená na originálnom balení a zodpovedná za uvedenie na trh: Elmich Trading s.r.o., Vlčková 1064/6, PRAHA – Černý Most

Distribútor : Incomp s.r.o., Korunni 2569/108, 101 00 Praha 10 Vinohrady, IČO : 26 219 1

Predajca : Chinh Nguyen Van, kpt. Bartoše 412, 530 09 Pardubice, IČO : 64 258 238.

V predmetnom výrobku bola laboratórnou analýzou zistená **migrácia olova a kadmia** z ústneho okraja skleneného hrnčeka.

Na základe predložených informácií bol výrobok distribuovaný a určený na predaj aj na území Slovenskej republiky, avšak nie sú dostupné údaje o konkrétnych odberateľoch (**nebol k dispozícii distribučný zoznam**).

Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine boli vykonané kontroly v zariadeniach, v ktorých bol predpoklad výskytu predmetného nebezpečného výrobku (napr. ľudovky, rozličný tovar, drogérie, sklo – porcelán, darčkové predmety, domáce potreby...).

Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine bolo vykonaných **12 kontrol** v **12 predajniach** v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Martine, pričom pri kontrolách v jednotlivých zariadeniach **nebol zistený výskyt predmetného výrobku**.

2. „Migrácia formaldehydu z bambusového hrnčeka na kávu „to go“ pôvodom z Číny, cez Slovensko“ - list z ÚVZ SR č. OHVBPKV/6396/130083, zo dňa 21.10.2019, vo veci žiadosti o vykonanie kontrol v predajniach „Kik textil“ v územnej pôsobnosti príslušných RÚVZ v SR (nebol k dispozícii distribučný zoznam) so zameraním sa na výskyt

nevyhovujúceho výrobku - melamínový hrnček na kávu „to go“ s bambusovým vláknom a overenie, príp. zabezpečenie jeho stiahnutia z trhu a zistenia spôsobu likvidácie.

Na základe predložených informácií bol výrobok distribuovaný aj do SR: RLS Logistické centrum KIK, 930 03 Kostolné Kračany (sklady).

Jednalo sa o výrobok: Melamínový hrnček na kávu „to go“ s bambusovým vláknom; EAN kód: 10876319131022000399; výrobné číslo: 71646971; krajina pôvodu: Čína; výrobca: NINGBO FUTURE IMPORT AND EXPORT CO., LTD, 16/F, 95 BUSINESS MANSION, NO. 598 JIANGNAN ROAD, NINGBO, Ningbo, Zhejiang, China, ktorý bol oznámený na ÚVZ SR Rýchlym výstražným systémom pre potraviny a krmivá (RASFF) - RASFF č. 2019.2926 z dôvodu migrácie formaldehydu z bambusového hrnčeka na kávu „to go“ pôvodom z Číny.

Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine boli vykonané **2 kontroly v 2 predajniach** „KIK textil a Non-Food“ v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Martine, pričom pri kontrolách v jednotlivých zariadeniach **nebol zistený výskyt predmetného výrobku**.

3. „Riziko zlomenia čepele keramického noža z Číny“ - list ÚVZ SR č. OHVBP KV/8523/2019/Jo, zo dňa 14.11.2019, vo veci žiadosti o vykonanie kontrol v predajniach Kaufland v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) v územnej pôsobnosti príslušných RÚVZ v SR so zameraním sa na výskyt nevyhovujúceho výrobku (keramického setu – nôž a škrabka) a overenie, príp. zabezpečenie jeho stiahnutia z trhu a zistenia spôsobu likvidácie, príp. vrátenia jeho dodávateľovi.

Žiadosť o vykonanie kontrol bola doručená na základe informácie fup 3 Nemecka zaslanej ÚVZ SR Rýchlym výstražným systémom pre potraviny a krmivá (RASFF) k výstražnému oznámeniu Poľska č. 2019.3576 **Riziko zlomenia čepele keramického noža z Číny, cez Nemecko**. Predmetom oznámenia bol nasledujúci výrobok: Názov a označenie výrobku: **keramický set – nôž a škrabka, Spice & Soul Komplet**, obchodný názov: **S&S Keramikmesser**, vyr. číslo: **1225099-2619**, krajina pôvodu: Čína, predajca: Kaufland Dienstleistung GmbH & Co. KG, Rötelstr. 35, Neckarsulm, Nemecko, **číslo tovaru v Kauflande: 1225099/1225093**.

Na základe sťažnosti spotrebiteľa predajca výrobku v Poľsku dobrovoľne stiahol predmetný výrobok z trhu v Poľsku. Predajca Kaufland Dienstleistung GmbH & Co. KG informoval, že predmetný výrobok sa môže nachádzať na sklade predajni Kaufland v SR, Bulharsku a Rumunsku. Informácie o ďalšej distribúcii týchto výrobkov neboli k dispozícii.

Odbornými pracovníkmi oddelenia hygieny výživy RÚVZ so sídlom v Martine bola vykonaná **1 kontrola v 1 predajni** Kaufland v územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Martine, pričom pri kontrole v danom zariadení **nebol zistený výskyt predmetného výrobku**.

B/ HLÁSENÉ Z RÚVZ so sídlom v Martine :

Na základe viacročného národného plánu úradnej kontroly potravín vypracovaného na rok 2019 bola odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine odobratá u distribútora výživových doplnkov 1 vzorka „maxi vita HERBAL Bylinný sirup RAKYTNÍK + vitamín C; výživový doplnok; objem/ hmotnosť: 200 ml, 260g; distribútor: VITAR SLOVAKIA, spol. s r.o., Horná Kružná 5577/52, 038 61 Vrútky, dátum minimálnej trvanlivosti/šarža: 130520 LRS“ na laboratórne vyšetrenie mikrobiologických a chemických ukazovateľov v súlade so

zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z.z.“) a na kontrolu označovania.

Laboratórnou analýzou predmetného výrobku bola zistená prítomnosť prídavnej látky - konzervačnej látky – kyselina sorbová/sorban draselný v množstve 782,6 mg/kg, ktorej prítomnosť bola uvedená aj v označení zloženia výrobku a ktorej pridávanie nie je do uvedenej formy výživového doplnku (sirup) povolené.

Podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 o prídavných látkach v potravinách v znení neskorších zmien a doplnkov, v znení **Nariadenia Komisie (EÚ) 2018/1497 z 8. októbra 2018, ktorým sa mení Príloha II. K Nariadeniu EPaR č. 1333/2008**, pokiaľ ide o kategóriu potravín 17. A používanie prídavných látok vo výživových doplnkoch, je **ustanovené v časti E pre kategóriu 17.2. „Výživové doplnky dodávané v tekutej forme okrem výživových doplnkov pre dojčatá a malé deti“ najvyššie množstvo – kyselina sorbová – sorbany; kyselina benzoová – benzoany (konzervačných látok) 2000 mg/kg, príp. mg/l (obmedzenie/výnimka – okrem výživových doplnkov vo forme sirupu).**

Vzhľadom k zisteným skutočnostiam bola odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine vykonaná úradná kontrola u distribútora výrobku, ktorému sa u l o ž i l o opatrenie podľa § 19 ods. 1, 2 a § 20 ods. 9, ods. 12 písm. a) zákona č. 152/1995 Z.z. - **okamžite stiahnuť potraviny z trhu SR, a to konkrétny druh** výživového doplnku (všetky šarže), nakoľko pridávanie konzervačnej látky do predmetného druhu VD bolo preukázané posúdením produktového certifikátu, doručeného elektronickou poštou na RÚVZ so sídlom v Martine.

Zároveň bolo na ÚVZ SR Bratislava zaslané tlačivo „Rapid Alert systém pre potraviny a krmivá – následná reakcia - 2.1.B var.2“.

3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkarských výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)

ZSS vrátane a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa nachádza 869 zariadení spoločného stravovania otvoreného a uzavretého typu, vrátane stánkového a ambulatného predaja rýchleho občerstvenia. Kontrole bolo podrobených 271 zariadení spoločného stravovania (vrátane stánkov s ambulatným predajom na hromadných akciách a stánkov s predajom rýchleho občerstvenia) a bolo vykonaných 92 kontrol v rámci úradnej kontroly a 298 kontrol v rámci štátneho zdravotného dozoru.

Bolo zistených **246 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 48
- vo vzdelávaní zamestnancov – 5
- v hygiene prevádzky – 29
- v osobnej hygiene – 3
- v odbornej spôsobilosti – 23
- v zdravotnej spôsobilosti – 13
- v označovaní – 28
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 22
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 10
- v skladovaní potravín – 25

- v manipulácii s potravinami – 29
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 1
- iné – 10

Analýza nezhôd v ZSS - najčastejšie sa vyskytujúce nezhody v roku 2019:

- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nevyužívanie pracovných plôch, miest a pomôcok, podľa účelu ich využitia; nedodržiavanie technologického postupu prípravy a podávania pokrmov a nápojov a potravín; nekompletná kontrola a následná evidencia kritických bodov v jednotlivých zariadeniach; nedodržiavanie času výdaja pokrmov, neodkladanie vzoriek z vyrobených pokrmov a epidemiologicky rizikových potravín – riziko ohrozenia bezpečnosti vyrábaných výrobkov, ohrozenie zdravia konzumentov;
- **v hygiene prevádzky** – nedostatočná čistota zariadenia na uloženie surovín/potravín, pracovných pomôcok, strojnotechnologického zariadenia, pracovných plôch, v súvislosti s nevyhovujúcou prevádzkovou hygienou, dôsledok - sekundárna kontaminácia;
- **v osobnej hygiene** – chýbajúca pokrývka hlavy, chýbajúce hygienické prostriedky na umytie a osušenie rúk, dôsledok - sekundárna mikrobiálna kontaminácia;
- **v odbornej spôsobilosti** – nedostatočné vedomosti pri výrobe a manipulácii s potravinami
 - majú za následok nedodržiavanie postupov vyplývajúcich zo zásad správnej výrobnjej praxe;
- **v zdravotnej spôsobilosti** – riziko ohrozenia verejného zdravia - vzniku a šírenia alimentárnych ochorení;
- **v skladovaní potravín** – nesprávne skladovanie surovín, hotových výrobkov, spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, nedodržanie chladiaceho reťazca, neprekrývanie skladovaných surovín, polovýrobkov, výrobkov, potravín s označením času otvorenia, prípravy..., potraviny po dobe spotreby – riziko vzniku senzoričných a mikrobiálnych zmien, vytvorenie vhodných podmienok na pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorbu toxínov, vyklíčenie spór sporulujúcich mikroorganizmov, ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín a následne ohrozenie zdravia ľudí;
- **v manipulácii s potravinami** – nedodržiavanie zásad manipulácie s potravinami a pokrmami, križenie čistej a nečistej časti prevádzky, zmrazovanie/rozmrazovanie surovín/potravín - riziko ohrozenia zdravotnej bezpečnosti potravín a tým ohrozenie zdravia konzumentov;
- **v označovaní potravín** - neposkytnutie správnej informácie spotrebiteľovi, nekompletné označenie výrobkov (neoznačovanie alergénov, azofarbív) – riziko ohrozenia zdravia určitej skupiny konzumentov;
- **potraviny po DS/DMT** – ohrozenie zdravotnej bezpečnosti potravín, pomnoženie patogénnych mikroorganizmov, tvorba toxínov - riziko vzniku poškodenia zdravia konzumentov;
- **v overovaní pôvodu tovaru (vysledovateľnosť)** – chýbajúce doklady preukazujúce pôvod surovín, potravín – riziko sťaženej vysledovateľnosti potravín;
- **iné** – svojvoľné rozšírenie sortimentnej náplne, nezabezpečenie prívodu aj teplej vody, nerealizovanie vlastnej kontroly výrobkov, prevádzkovanie zariadení bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, nevykonávanie resp. nevedenie evidencie o vykonávaní školení pracovníkov....

Lahôdkarské výrobky:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 nachádzalo 6 lahôdkarských výrobní, v ktorých RÚVZ so sídlom v Martine vykonáva úradnú kontrolu potravín. V rámci úradnej kontroly bolo v zariadeniach s výrobou a predajom lahôdkarských výrobkov vykonaných 14 kontrol a odobratých 18 vzoriek na kontrolu zdravotnej neškodnosti

v mikrobiologických ukazovateľoch. Kritériám hygieny procesu výroby nevyhovelo 6 vzoriek pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva koliformných baktérií (3x), kvasiniek (3x). 5 vzoriek lahôdkarských výrobkov sa odobralo a analyzovalo v chemických ukazovateľoch (konzervačné látky), ktoré vyhoveli.

Boli zistené **5 nezhôd**

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 1
- vo vzdelávaní zamestnancov – 0
- v hygiene prevádzky – 0
- v osobnej hygiene – 0
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 2
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 0
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 0
- v skladovaní potravín – 1
- v manipulácii s potravinami – 1
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

Cukrárske výrobky:

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 nachádzalo 11 cukrárskych výrobní, v ktorých RÚVZ so sídlom v Martine vykonáva úradnú kontrolu potravín. V predmetných zariadeniach bolo v roku 2019 vykonaných 29 úradných kontrol a odobratých 28 vzoriek na kontrolu zdravotnej neškodnosti v mikrobiologických ukazovateľoch (kritériá hygieny procesu výroby, kritéria bezpečnosti). Z uvedeného počtu odobratých vzoriek 2 vzorky v mikrobiologických ukazovateľoch nevyhoveli, pre prekročenie koliformných baktérií (2x). 11 vzoriek cukrárskych výrobkov sa odobralo a analyzovalo v chemických ukazovateľoch (farbivá), ktoré vyhoveli.

Bolo zistených **26 nezhôd**, z toho:

- v dodržiavaní zásad SPV, HACCP – 5
- vo vzdelávaní zamestnancov – 1
- v hygiene prevádzky – 3
- v osobnej hygiene – 2
- v odbornej spôsobilosti – 0
- v zdravotnej spôsobilosti – 0
- v označovaní – 5
- vo výživových a zdravotných tvrdeniach – 0
- potraviny po DS/DMT – 5
- v overovaní pôvodu potravín, výsledovateľnosti – 1
- v skladovaní potravín – 4
- v manipulácii s potravinami – 0
- v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 0
- iné – 0

3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004

V roku 2019 boli vykonané 4 kontrolné audity. V rámci prípravy a realizácie výkonu auditov bolo spracovaných celkom 16 písomností (oznámenie o výkone auditu, menovanie na vykonanie auditu, program auditu a správa z auditu).

Jednalo sa o kontrolné audity v prevádzkach, v ktorých boli pri auditoch v roku 2018 zisťované rozsiahlejšie nedostatky vo vypracovanej dokumentácii a taktiež aj nedostatky v evidencii vyplývajúcej z vypracovaného systému (nebol určený HACCP tím, chýbajúce prúdové diagramy, neoverované v praxi zodpovednou osobou svojim podpisom, neaktualizovanie príslušnej dokumentácie, chýbajúci metrologický program, chýbajúci sanitačný program, resp. neaktualizovaný, chýbajúce zmluvy o likvidácii jednotlivých druhov odpadu, chýbajúce nákresy dispozičného riešenia prevádzok s vyznačením jednotlivých tokov - príjem tovaru, odpad, zamestnanci ..., používanie iných kontrolných listov ako sú uvedené v dokumentácii, nevykonávanie kontroly účinnosti systému HACCP v praxi, nevykonávanie overovania zdravotnej bezpečnosti vyrábaných potravín a pokrmov, nevykonávanie overovania v praxi jednotlivých činností podpisom zodpovednej osoby), ktoré boli hodnotené ako nesúlady a boli k nim vystavené protokoly o nezhode (systémové nesystémové). V rámci výkonu kontrolných auditov neboli v uvedených prevádzkach zistené nedostatky, ktoré by boli vyhodnotenú ako systémové ani nesystémové nezhody. Pozitívne hodnotíme aj skutočnosť, že v auditovaných prevádzkach nebol za posledné obdobie zaznamenaný a hlásený výskyt alimentárnych ochorení.

P. č.	Číslo auditu	Názov prevádzky	Dátum konania auditu	Počet nezhôd	Druhy nezhôd	Hodnotenie auditu
1	19/01/P/RU VZMt	Výrobná mrazených potravín- Brazílske pao, B. Bullu 13, Martin - Priekopa	21.10.2019	0		bezpečný
2	19/02/P/RU VZMt	JOHNYHO PIZZA, K. Kalinčiaka 15, 038 61 Vrútky	22.10.2019	0		bezpečný s pripomienkami
3	19/03/P/RU VZMt	Bistro Impresia, Čsl. armády 1699/12, 036 01 Martin	28.10.2019	0		bezpečný
4	19/04/P/RU VZMt	TRADIMEX, spol. s.r.o., Varňa a expedícia jedál, Kollárova 85, 036 01 Martin	29.10.2019	0		bezpečný

3.3 Zdravotná neškodnosť potravín

V roku 2019 bolo na mikrobiologické a chemické vyšetrenie odobratých **spolu 245 vzoriek potravín (vrátane 4 materiálov a predmetov určených na styk s potravinami)**. Z celkového počtu odobratých vzoriek potravín **nevyhovelo 18 vzoriek potravín v mikrobiologických ukazovateľoch** (t.j. 7,35 %) a **1 vzorka potraviny v chemickom ukazovateli** (t.j. 0,41 %).

Z uvedeného počtu vzoriek bol v roku 2019 v štyroch zariadeniach vykonaný odber 9 vzoriek (6x zmrzlina, 3x hotové jedlá) na základe objednávky prevádzkovateľov ako platená služba.

3.3.1 Mikrobiologické hodnotenie potravín

Celkovo bolo odobratých a **mikrobiologicky** vyšetrených **208 vzoriek potravín (vrátane pokrmov)**, z toho **nevyhovelo** mikrobiologickým požiadavkám **18 vzoriek potravín** (t.j. 8,65 %), a to podľa jednotlivých skupín komodít nasledovne: lahôdkárske výrobky, hotové pokrmy, cukrárske výrobky, veľkoobjemové balenie pitnej vody (watercooler), pokrmy rýchleho občerstvenia, zmrzlina a to pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva koliformných baktérií, kvasiniek, *Bacillus cereus* a kultivovateľné mikroorganizmy pri $t=37^{\circ}\text{C}$ a 20°C .

Vajcia a výrobky z vajec - odobraté a mikrobiologicky vyšetrené neboli žiadne vzorky.

Zmrzlina - celkovo bolo odobratých a mikrobiologicky vyšetrených **37 vzoriek**, z toho 1 vzorka (2,7%) nevyhovela mikrobiologickým požiadavkám pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva kvasiniek (1x). Za nevyhovujúcu vzorku bola uložená náhrada nákladov v sume 38€.

Lahôdkárske výrobky - celkovo bolo odobratých a mikrobiologicky vyšetrených **18 vzoriek**, z toho 6 vzoriek (33,33%) nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva kvasiniek (3x) a koliformných baktérií (3x). Za nevyhovujúce vzorky boli uložené náhrady nákladov v sume 115 €.

Cukrárske výrobky - celkovo bolo odobratých a mikrobiologicky vyšetrených **28 vzoriek**, z toho 2 vzorky (7,14%) nevyhoveli mikrobiologickým požiadavkám pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva koliformných baktérií (2x). Za nevyhovujúce vzorky bola uložená náhrada nákladov v sume 78,50 €.

Pramenité vody dojčenské - celkovo boli odobraté a mikrobiologicky vyšetrené **2 vzorky**. Mikrobiologickým požiadavkám vyhovel všetky vzorky.

Veľkoobjemové balené vody – watercoolery - V distribučnej sieti boli odobraté **3 vzorky** veľkoobjemovo balenej vody z watercoolerov na kontrolu zdravotnej neškodnosti v súlade s 28. hlavou Potravinového kódexu Slovenskej republiky. Dve vzorky nevyhoveli pre prekročenie kultivovateľných mikroorganizmov pri $t = 37^{\circ}\text{C}$ a pre prekročenie kultivovateľných mikroorganizmov 20°C .

Hotové pokrmy - odobratých a mikrobiologicky vyšetrených bolo **85 vzoriek**, z toho 5 vzoriek (5,88 %) nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva koliformných baktérií (4x) a *Bacillus cereus* (1x). Za nevyhovujúce vzorky boli uložené náhrady nákladov v sume 228 €.

Pokrmy rýchleho občerstvenia - celkovo bolo odobratých a mikrobiologicky vyšetrených **16 vzoriek**, z toho 2 vzorky (12,5 %) nevyhoveli mikrobiologickým požiadavkám pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva koliformných baktérií (2x) a kvasinky (1x). Za nevyhovujúce vzorky boli uložené náhrady nákladov v sume 63 €.

Dojčenská a detská výživa - odobratých a mikrobiologicky vyšetrených bolo **10 vzoriek** – potraviny pre dojčatá mladšie ako 6 mesiacov najmä na mliečnom základe. Mikrobiologickým požiadavkám (*Salmonella* sp., *Cronobacter sakazakii*, *E. coli*, *Staphylococcus aureus*, *Listeria monocytogenes*, *Bacillus cereus*) vyhoveľ všetky vzorky.

Výživové doplnky - odobratých a mikrobiologicky vyšetrených bolo **5 vzoriek** - 1 vzorka obsahujúca olej, 2 vzorky bylenných čajov z liečivých rastlín označených ako výživové doplnky, 1 vzorka potraviny na splnenie nárokov na výživu pri intenzívnej svalovej námahe, označená ako výživový doplnok, 1 vzorka obsahujúca rastlinnú zložku. Mikrobiologickým požiadavkám vyhoveľ všetky vzorky.

Potraviny na osobitné výživové účely – celkovo bola odobratá a mikrobiologicky vyšetrená 1 vzorka určená na používanie pri diétach so zníženou energetickou hodnotou. Mikrobiologickým požiadavkám vyhoveľ.

Za všetky nevyhovujúce vzorky potravín boli uložené **náhrady nákladov** v celkovej sume 522,50 € (podľa zákona č. 152/1995 Z.z.: 231,50 €, podľa zákona č. 355/2007 Z.z.: 291,00 €) za výkon v teréne, vyhodnotenie laboratórných výsledkov a prepravné náklady.

3.3.2 Chemické hodnotenie potravín

Celkovo bolo odobratých a **chemicky** vyšetrených **83 vzoriek potravín** (vrátane 4 materiálov a predmetov určených na styk s potravinami), z toho **nevyhovela** chemickým požiadavkám **1 vzorka potraviny** (t.j. 1,2 %), a to: výživový doplnok vo forme sirupu pre obsah konzervačných látok (sorbany).

Kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg) - boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, vo veľkoobjemovo balených vodách, v hotových pokrmov, v pramenitých vodách dojčenských, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, pričom odobratých a chemicky vyšetrených bolo **20 vzoriek** na jednotlivé ukazovatele (Pb – 20, Cd – 18, Hg – 18). Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky.

Kontaminujúce látky (As, Cr, Al, Cu, Ni, Sb, Mn, Se) - boli sledované vo výživových doplnkoch – čaje z liečivých bylín, v pramenitých vodách dojčenských, vo veľkoobjemovo balenej vode, pričom odobratých a chemicky vyšetrených bolo **7 vzoriek** na jednotlivé ukazovatele (As – 7, Cr, Al, Cu, Ni, Sb, Mn, Se - 5). Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky.

Dusičnany, dusitany - odobratých a chemicky vyšetrených bolo **10 vzoriek** na jednotlivé ukazovatele (2 vzorky pramenitej vody dojčenskej, 3 vzorky veľkoobjemovo balenej vody, 5 vzoriek detskej a dojčenskej výživy). Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky. Zistené množstvá dusitanov v pramenitej vode dojčenskej <0,002 mg/l (1x), <0,006 mg/l (1x); a veľkoobjemovo balenej vode: <0,002 mg/l (1x), <0,006 mg/l (2x); v detskej a dojčenskej výžive <0,36 mg/l (4x); = 0,39 mg/kg (1x).

Mykotoxíny - odobratých a chemicky vyšetrených bolo **5 vzoriek** detskej a dojčenskej výživy - **3 vzorky** potravín na výživu dojčiat a malých detí na báze kukurice na vyšetrenie **fumonizínov**, **1 vzorka** ostatných potravín na báze obilia pre dojčatá a malé deti na vyšetrenie **aflatoxínu B1**, **1 vzorka** potravín na báze ovocia pre dojčatá a malé deti na vyšetrenie **patulínu**. Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky.

Reziduá pesticídov - odobratá a chemicky vyšetrená bola **1 vzorka** detskej a dojčenskej výživy, v ktorej bola stanovená hodnota ND.

Benzo(a)pyrén, melamín, kyselina eruková - odobratá a chemicky vyšetrená bola **1 vzorka** detskej a dojčenskej výživy. V ukazovateľoch benzo(a)pyrén, benzo(a)antracén, benzo(b)floratén bola stanovená hodnota ND, chryzén bola stanovená hodnota 0,300 µg/kg.

Prídavné látky – farbivá - odobratých a chemicky vyšetrených bolo **29 vzoriek** - cukrárske výrobky (11x), zmrzlina (11x), výživové doplnky (3x), ostatné potraviny na osobitné výživové účely (1x), detská a dojčenská výživa (1x), originálne balené farbivá (2x). Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky.

Prídavné látky – náhradné sladidlá - odobraté a chemicky vyšetrené boli **4 vzorky** - výživové doplnky (3x), ostatné potraviny na osobitné výživové účely (1x). Chemickým požiadavkám **vyhoveli** všetky vzorky.

Prídavné látky – konzervačné látky - odobratých a chemicky vyšetrených bolo **8 vzoriek** – lahôdkárske výrobky (4x), detská a dojčenská výživa (1x), ostatné potraviny na osobitné výživové účely (1x), výživové doplnky (3x). **1 vzorka potraviny** - výživový doplnok vo forme sirupu, nevyhovela pre obsah konzervačných látok (sorbany).

Množstvo vitamínov a/alebo minerálnych látok – 0

Glutén - odobratá a chemicky vyšetrená bola na kontrolu alergénov (gluténu) **1 vzorka** pekárskeho výrobku, v ktorej bola stanovená hodnota gluténu < 5 mg/kg.

Jodidy, ferokyanidy - odobratých a chemicky vyšetrených bolo **12 vzoriek soli** na obsah KI, KIO₃ a ferokyanidov. Všetky vzorky vyhoveli požiadavke stanovenej Potravinovým kódexom SR na minimálny obsah KI (15 mg/kg), na obsah KI (15-35 mg/kg) a na obsah ferokyanidu (najvyššie prípustné množstvo 20 mg/kg). Hodnota KI bola u 7 vzoriek v intervale od 15 - 25 mg/kg a u 5 vzoriek v intervale od 25 - 35 mg/kg.

Kontrola trans-mastných kyselín v stužených pokrmových tukoch, rastlinných hydrogenovaných maslách a hydrogenovaných rastlinných olejoch – boli odobraté 3 vzorky, a to:

- Rama maslová príchuť 400g - stanovená hodnota trans-izomérov kyseliny olejovej ND v tuku, trans-izomérov kyseliny linolovej 0,064% v tuku, sumy trans-izomérov kyselín olejovej + linolovej 0,064% v tuku;
- Promienna Rastlinný roztierateľný emulgovaný tuk 250g - stanovená hodnota trans-izomérov kyseliny olejovej 0,37%, trans-izomérov kyseliny linolovej 0,083 % v tuku, sumy trans-izomérov kyselín olejovej + linolovej 0,45 % v tuku;
- HERA 250g - stanovená hodnota trans-izomérov kyseliny olejovej ND, trans-izomérov kyseliny linolovej 0,14 % v tuku, sumy trans-izomérov kyselín olejovej + linolovej 0,14 % v tuku.

Na základe doručených žiadostí z Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky Bratislava, v nadväznosti na požiadavku Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) odborní pracovníci oddelenia hygieny výživy pokračovali aj v roku 2019 v zbere údajov o množstvách cudzorodých látok (aditíva – antioxidanty; farbivá; chemické konzervačné látky; kyseliny, zásady; látky vonné, chuťové, povzbudzujúce; látky upravujúce fyzikálne vlastnosti požívateľín; technologické pomocné látky; kontaminanty – chemické prvky – ťažké

kovy; dusičnany; dusitany; akrylamid; polyaromatické uhľovodíky; polychlorované bifenyly; mykotoxíny, reziduá pesticídov; reziduá farmakologicky aktívnych látok; fipronil; iné endogénne cudzorodé látky) z potravín získaných z úradných kontrol. Údaje o množstvách kontaminantov odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine priebežne počas roka 2019 zadávali do programu Výskumného ústavu potravinárskeho (VÚP).

3.4 Turistická sezóna

3.4.1 Letná turistická sezóna

V rámci pripravenosti zariadení na letnú turistickú sezónu 2019 boli v danom období vykonávané kontroly so zameraním sa na uvedenie sezónnych zariadení do prevádzky. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných **19 obhliadok** zariadení pred ich uvedením do prevádzky. Jednalo sa o výrobu a predaj zmrzliny, bufety rýchleho občerstvenia na kúpaliskách, objekty v rekreačných strediskách a pod..

Lokality, rekreačné strediská, centrá LTS :

- bufety na LK Sunny Martin
- bufety na LK Vrútky
- bufety na LK Vieska Turčianske Teplice
- bufety v SPA Aquapark Turčianske Teplice
- bufety na LK Drienok Mošovce
- výrobné zmrzliny, predaj zmrzliny

V rámci výkonu ŠZD a ÚKP počas sezóny bolo **skontrolovaných 49 zariadení**.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo v rámci letnej turistickej sezóny vykonaných **31 kontrol** (výroba a predaj zmrzliny, zariadenia spoločného stravovania, vrátane rýchleho občerstvenia).

Pri výkone úradnej kontroly potravín bolo vykonaných v rámci letnej turistickej sezóny **57 kontrol** (výroba a predaj zmrzliny, zariadenia spoločného stravovania).

Kontroly boli zamerané na prevádzkovú hygienu, skladovanie potravín, kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti pracovníkov, kontrolu dokladov o pôvode potravín, dodržiavanie technologických postupov, na dodržiavanie dátumu spotreby a minimálnej trvanlivosti, kontrolu dodržiavania zásad správnej výrobnéj praxe, používanie pracovných pomôcok, rukavíc pri predaji zmrzliny a predaji rýchleho občerstvenia, dodržiavanie požadovaných teplôt uskladnených potravín a pokrmov, odkladanie vzoriek pri výrobe zmrzliny.

Najčastejšie nezhody: potraviny po uplynutí dátumu spotreby, nedostatočná prevádzková hygiena, nepredložené doklady o pôvode surovín na výrobu predávanej zmrzliny, nedostatočné označovanie, porcovačka na zmrzlinu nesprávne uskladnená, nedodržený technologický postup prípravy a výroby zmrzliny, nesprávne skladovanie potravín.

3.4.2 Zimná turistická sezóna

V rámci zimnej turistickej sezóny 2019 boli vykonané kontroly, ktoré boli zamerané na zariadenia na poskytovanie stravovacích služieb, vrátane poskytovania rýchleho občerstvenia a nápojov v stánkoch trvalých i dočasných v rekreačných strediskách.

Lokality, rekreačné strediská, centrá ZTS :

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa nachádzajú **3 zimné rekreačné strediská:**

- Valčianska dolina
- Jasenská dolina
- Martinské hole

V roku 2019 neboli vydané **nové rozhodnutia** na uvedenie priestorov do prevádzky pre zariadenia spoločného stravovania, vrátane zariadení rýchleho občerstvenia v zimných rekreačných strediskách, nakoľko tieto zariadenia boli schválené v predchádzajúcom roku neobmedzene.

Prevádzkovatelia zariadení nachádzajúcich sa v zimných strediskách, ktoré nie sú využívané celoročne, oznamujú príslušnému orgánu verejného zdravotníctva začatie činnosti v danej sezóne a jej následné ukončenie.

V stredisku Valčianska dolina sa nachádza 7 zariadení spoločného stravovania, vrátane zariadení rýchleho občerstvenia a 2 predajné automaty na predaj nápojov a balených potravín a na predaj teplých nápojov; v stredisku Jasenská dolina sa nachádza 8 zariadení spoločného stravovania, vrátane zariadení rýchleho občerstvenia a v stredisku Martinské hole sa nachádza 8 zariadení spoločného stravovania, vrátane zariadení rýchleho občerstvenia.

V roku 2019 bolo počas zimnej turistickej sezóny vykonaných **20 kontrol** v rámci výkonu ŠZD a ÚKP.

Kontroly boli zamerané na prevádzkovú hygienu, skladovanie potravín, kontrolu zdravotnej a odbornej spôsobilosti pracovníkov, kontrolu dokladov o pôvode potravín, kontrolu likvidácie odpadov, dodržiavanie technologických postupov, na dodržiavanie dátumu spotreby a minimálnej trvanlivosti, kontrolu dodržiavania zásad správnej výrobnjej praxe.

Najčastejšie nezhody: nedodržanie podmienok skladovania potravín a surovín, potraviny po uplynutí dátumu spotreby, nedostatočná prevádzková hygiena, pracovník bez odbornej spôsobilosti.

3.5 Hromadné akcie

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sa v roku 2019 konalo **27 hromadných podujatí**, ohlásených podľa § 52 zákona č.355/2007 Z. z.. Ohlasovanie hromadných podujatí v mnohých prípadoch prebiehalo v deň konania hromadného podujatia, resp. deň až dva pred začatím hromadného podujatia, na základe čoho nebolo možné z personálnych a organizačno–prevádzkových dôvodov zabezpečiť výkon štátneho zdravotného dozoru na daných podujatiach. V rámci konaní hromadných podujatí bolo vykonaných 49 kontrol.

Podľa typu sa konali nasledovné hromadné podujatia v okresoch Martin a Turčianske Teplice:

- Ukážka tradičnej zabijačky spojená s ochutnávkou, Turany – organizátor : Dobrovoľný hasičský zbor Turany
- Príležitostný trh „FANZONA“ MS LH 2019 - organizátor: Marketing SZ LH s.r.o., Bratislava
- Stretnutie s občanmi (SaS) - organizátor: MAPRA Consulting, s.r.o., 925 53 Pata
- Stavanie mája 2019 jarmok ľudových remesiel - organizátor: Mesto Vrútky
- Stretnutie sympatizantov neformálnej komunity Projekt život v ŠRZ Mošovce“ - organizátor: Projekt život. o.z., Bratislava
- Deň detí v Turci – organizátor : OÚ Blatnica
- 14.ročník pretekov vo varení gulášu – Turčiansky kotlík 2019 – organizátor: J. Stankoviansky, Turčianska Štiavnička
- Bystrická slivka“, Bystrica - organizátor: Peter Pečík, Bystrica 5241
- Deň turčianskeho vidieka 2019“, Jasenská dolina - organizátor: JASED, s.r.o., Belá Dulice

- Dubák fest, Dubové – organizátor : Obecný úrad Dubové
- Stretnutie mladých hasičov 2019, Čremošné – organizátor : Územná organizácia dobrovoľnej požiarnej ochrany SR, Trenčín, o.z.
- SLOVNAFT CUP, Slovenský futbalový pohár – organizátor : MŠK FOMAT Martin
- Memoriál Ľubika Bibzu – zemiakové hody, Blatnica – organizátor : OÚ Blatnica
- 25. ročník Mošovského jarmoku“ - organizátor: Obec Mošovce
- Dni mesta Vrútky 2019 – Vrútocký jarmok“ - organizátor: Mesto Vrútky
- Jarmok v Kláštore pod Znievom - organizátor: Obec Kláštor pod Znievom
- Turčiansky festival remeselného piva, Martin – organizátor : Golden Generation, s.r.o., Martin
- Martinské hody - organizátor: Mesto Martin
- Medzinárodný festival klobás, Martin - organizátor: AMA centrum, Martin
- 3. ročník festivalu klobás v obci Mošovce - organizátor: Obec Mošovce
- Svätomartinská zabíjačka, Turčianske Teplice - organizátor: Mesto Turčianske Teplice
- 26. Ročník Sučiansky jarmok ľudových remesiel“ - organizátor: Obec Sučany
- Ambulantný trh s ovocím, Martin - organizátor: Virunga, s.r.o., Vinohrady

Veľkonočné trhy:

- „Veľkonočné trhy, Martin“ - organizátor: Mesto Martin

Vianočné trhy:

- „Vianočné trhy, Martin“ - organizátor: Mesto Martin
- Verejná zbierka „Deň darovania Giving Tuesday“, v rámci vianočných trhov – organizátor : Nadácia Nová šanca, Martin
- „Adventné trhy, Vrútky“ - organizátor: Mesto Vrútky

Najčastejšie nezhody: nedodržanie podmienok skladovania potravín a surovín, nedodržanie chladiaceho reťazca.

4. Sankčné opatrenia

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):

podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) bolo vydaných 0 zákazov činnosti;

- **podľa § 12 ods.3 písm. e) bolo vydané 1 opatrenie** z dôvodu ohrozovania verejného zdravia opakovaným prekročením prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku, a to **obmedzenie prevádzky** vo vzťahu k vykonávaniu koncertov a obdobných podujatí, až do doby vykonania účinných protihlukových opatrení a následného vykonania objektívizácie a hodnotenia hluku akreditovanou a odborne spôsobilou osobou za účelom overenia účinnosti prijatých protihlukových opatrení, tzn. preukázania dodržania prípustných hodnôt hluku vo vonkajšom prostredí v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektívizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v platnom znení.
- **podľa § 55 ods. 2 bolo vydaných 5 opatrení na mieste** – nariadenie uzatvorenia prevádzky alebo jej časti na potrebné obdobie.

Opatrenia boli uložené za nevyhovujúci technický stav prevádzky; nezabezpečenie teplej vody v prevádzke; nevyhovujúcu hygienu prevádzky, nevyhovujúce skladovanie potravín a pokrmov; nefunkčné a nevyhovujúce hygienické zariadenia pre personál, nezabezpečenie úseku predaja zmrzliny v súlade s platnou legislatívou .

- **podľa § 58 bolo uplatnených 6 náhrad nákladov v hodnote 291,00 €;**

V roku 2019 **bolo spolu uhradených 375,00 €**, z toho : 6/291,00 € náhrad nákladov uložených v roku 2019 a 3/84 € náhrad nákladov uložených v roku 2018.

Náhrady nákladov boli uložené z dôvodu, že na základe laboratórnej analýzy (vykonanej v akreditovanom skúšobnom laboratóriu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline) **nevyhovelo** kritériám hygieny procesu výroby v mikrobiologických ukazovateľoch podľa Výnosu MP SR a MZ SR zo 6.februára 2006 č. 06267/2006-SL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca mikrobiologické požiadavky na potraviny a na obaly na ich balenie **7 vzoriek** odobratých v 6 prevádzkach (5 vzoriek hotových jedál, 2 vzorky rýchleho občerstvenia).

- **podľa § 57 bolo uložených 14 pokút v sume 3850,00 €;**

V roku 2019 bolo **uhradených spolu 13 pokút** (z toho 9 pokút uložených v roku 2019 v sume 2950,00 € a 4 pokuty uložené pred rokom 2019 v sume 1030,00 € - 2 pokuty zaplatené úplne a 1 čiastočne) **v celkovej sume 3980,00 €.**

Pokuty boli uložené za prevádzkovanie zariadení bez rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, za nevedenie dokumentácie zásad správnej výrobnéj praxe, nedodržiavanie pracovných a technologických postupov, ktoré sú kritické pri zabezpečovaní zdravotnej neškodnosti pokrmov a nápojov, za nedostatočnú prevádzkovú hygienu, nedostatky v skladovaní potravín a pokrmov a v manipulácii s nimi, nedodržanie uložených opatrení, prekročenie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí.

- **podľa § 56** bolo v priestupkovom konaní uložených 0 sankcií;
- **podľa § 56 ods. 2** v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených **30 blokových pokút v sume 2130,00 €.**

Sankčné opatrenia podľa zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:

- **podľa § 19 ods.1, ods. 2 ako i podľa čl. 54 nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004** bolo vydaných **5 opatrení**, z toho :

- **3 opatrenia** podľa § 19 ods.1, ods. 2; a § 20 ods. 12, písm. a), e/ **bod 1, 4** – okamžité stiahnutie potravín a výživových doplnkov z trhu SR, (nepovolená prítomnosť konzervačných látok vo výživových doplnkoch vo forme sirupu, potraviny po dátume spotreby/neznámeho pôvodu),

- **2 opatrenia** podľa § 19 ods.1, ods. 2; § 20 ods. 9 a článku 54 ods. 1 ods. 2 písm. b/ nariadenia EP a Rady (ES) č.882/2004 – zákaz prevádzky, z dôvodu nedodržiavania technologickéj postupu pri výrobe zmrzliny, nedodržiavanie stanovených podmienok výroby zmrzliny.

- **podľa § 28** bolo uložených 9 pokút v celkovej sume 6550,00 €;

V roku 2019 bolo **uhradených spolu 8 pokút** (z toho 7 pokút uložených v roku 2019 v sume 4550,00 € a 1 pokuta uložená pred rokom 2019 v sume 430,00 € - zaplatená čiastočne) **v celkovej sume 4980,00 €.**

Pokuty boli uložené za neoznačovanie potravín, nesprávne označovanie potravín (alergény), nezabezpečovanie školenia pracovníkov v oblasti hygieny potravín, nevedenie záznamov o dodávateľoch potravín pre účely výsledovateľnosti, predaj potravín bez dokladu o nadobudnutí tovaru, predaj potravín po dátume spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti, nevedenie evidencie vyplývajúcej zo zásad správnej výrobnéj praxe.

- **podľa § 29** boli v priestupkovom konaní uložené **0** sankcie;

- **v blokovom konaní podľa § 29 zákona o potravinách v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených 21 blokových pokút v sume 1530,00 €;**
- **podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. o potravinách bolo uložených 6 náhrad nákladov v hodnote 231,50 €;**

Náhrady nákladov boli uložené z dôvodu, že na základe laboratórnej analýzy (vykonanej v akreditovanom skúšobnom laboratóriu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline) **nevyhovelo** kritériám hygieny procesu výroby v mikrobiologických ukazovateľoch podľa Výnosu MP SR a MZ SR zo 6.februára 2006 č. 06267/2006-SL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca mikrobiologické požiadavky na potraviny a na obaly na ich balenie **9 vzoriek** odobratých v 6 prevádzkach (1 vzorka zmrzliny, 6 vzoriek lahôdkarských výrobkov, 2 vzorky cukrárskych výrobkov).

Ďalšie sankčné opatrenia:

- **podľa § 10 zák. č. 377/2004 Z.z., o ochrane nefajčiarov** bola uložená 1 pokuta v sume **500,00 €** za nedodržiavanie zákazu fajčenia v zariadení spoločného stravovania nachádzajúceho sa v objekte divadla, ktorá bola uhradená ;
- **v blokovom konaní** bolo uložených **0** pokút,
- **podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb.** bola uložená **0** poriadková pokuta.

V zákonom stanovenej lehote **boli podané 4 odvolania voči rozhodnutiam o uložení pokuty** z dôvodu neprimeranej výšky uložených pokút s odôvodnením, že nedostatky boli odstránené. **V troch prípadoch** bolo rozhodnuté tak, že **odvolanie** účastníka konania Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky **zamietol a rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Martine o uložení pokuty potvrdil.**

Jedno odvolanie účastníka konania **je t.č. v riešení** na Úrade verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení

V priebehu roka 2019 nebol hlásený hromadný výskyt alimentárnych nákaz, na ktorého šetrení by sa podieľalo oddelenie hygieny výživy.

6. Poradne správnej výživy

Poradňa správnej výživy je súčasťou Poradne zdravia, ktorá je na RÚVZ Martin a zameriava sa na zmenu stravovacích zvyklostí u klientov, ktorí poradňu navštívili a patria z hľadiska somatometrických meraní a biochemických vyšetrení do rizikovej skupiny. Poradňa správnej výživy má pravidelne vyčlenený čas určený na konzultácie na základe záujmu jej klientov. Súčasťou zmeny stravovacích zvyklostí je aj komplexná starostlivosť o klienta - napr. pohybová aktivita, zvládanie stresových situácií.

Plnenie úloh Programu ozdravenia výživy obyvateľstva so zameraním na vybrané skupiny populácie a poradňa zdravej výživy sa realizovali v spolupráci s poradňou zdravia.

V roku 2019 sa nepokračovalo v sledovaní výživového stavu vybraných vekových skupín dospelej populácie.

V rámci výkonu mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnych služieb, a to buď v zariadeniach pre

seniorov, domovoch sociálnych služieb alebo v špecializovaných zariadeniach bol vykonaný štátny zdravotný dozor v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v zariadení, kde sa podáva celodenná strava pre klientov - seniorov v zariadeniach sociálnych služieb. Pri výkone ŠZD bola súčasne odobratá celodenná strava na laboratórnu analýzu v chemických ukazovateľoch (energetická a nutričná hodnota stravy) a jedálne lístky za obdobie jedného mesiaca za účelom ich vyhodnotenia.

Zo získaných mesačných jedálnych lístkov (1 týždeň) sa pomocou počítačového programu Alimenta získali hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov, cukrov a kuchynskej soli, ktoré boli porovnané s OVD. Zároveň boli porovnané výsledky laboratórnej analýzy s OVD.

Zo získaných výsledkov bola vypočítaná energetická hodnota, ktorá bola u všetkých skupín mužov a žien nenaplnená, v porovnaní s OVD. Príjem bielkovín u všetkých skupín bol prekročený, čo bolo hodnotené pozitívne. Príjem sacharidov zo stravy, u všetkých skupín mužov a žien bol nenaplnený, čo bolo hodnotené pozitívne, pretože môžu byť pre seniora rizikové. Pozitívne bol hodnotený aj príjem tukov u všetkých vekových skupín (veľmi mierne zvýšený nárast). Hodnotenie príjmu kuchynskej soli výpočtom bolo hodnotené negatívne. Denný príjem kuchynskej soli u dospelaj populácie by nemal byť väčší ako 5 g na deň. Z výsledkov u všetkých skupín mužov a žien bol príjem značne prekročený.

Zároveň bola vyhodnotená pestrosť stravy za časové obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019, kde u raňajok, obeda a večere bol vypočítaný koeficient pestrosti stravy vyšší ako 0,5 čo bolo vyhodnotené pozitívne. Bližšie vyhodnotenie je súčasťou výsledkov z výkonu mimoriadnej cielenej kontroly.

7. Projekty, mimoriadne úlohy

3.1 BEZPEČNOSŤ PC FLIAŠ VO VZŤAHU K MIGRÁCII BISFENOLU A.

Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti polykarbonátových fliaš určených a opakované používanie z hľadiska možnej migrácie bisfenolu A, ktorý sa používa na ich výrobu.

Riešiteľským pracoviskom je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade. Projekt je rozdelený do dvoch etáp, pričom v 1. etape: január 2019 - december 2019 sa realizovala príprava projektu a analýza vzoriek a v 2. etape : 30. marec 2020 bude vypracovaná záverečná správa o plnení predmetnej úlohy, ktorú spracuje RÚVZ so sídlom v Poprade. Zistené výsledky sa uplatnia pri príprave informačných materiálov na ochranu zdravia spotrebiteľov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa v roku 2019 **nepodieľal na plnení daného projektu.**

3.2 MONITORING PRÍJMU KUCHYNSKEJ SOLI

Cieľom projektu je dosiahnuť postupné znižovanie príjmu soli v nadväznosti na prijaté úlohy v oblasti rizikových faktorov vo výžive.

Riešiteľským pracoviskom sú regionálne úrady verejného zdravotníctva v sídle kraja SR a ÚVZ SR. Úloha je rozdelená do dvoch etáp, pričom v prvej etape, v termíne do 31.12.2019 každé RÚVZ v sídle kraja odobralo 10 vzoriek hotových pokrmov (5 vzoriek uzavretý systém a 5 vzoriek verejné stravovanie – celé obedové menu) a 3 vzorky chleba alebo pekárske výrobky (od výrobcov SR) v ZSS na laboratórnu kontrolu obsahu pridanej kuchynskej soli. Spracované výsledky zašlú KO v HV podľa komodít v tabuľkovej forme na

ÚVZ SR do 30.4.2020. V druhej etape, v termíne do 30.05.2020 pripraví ÚVZ SR v spolupráci s KO v HV záverečnú správu za SR, ktorá bude podkladom pre sledovanie vývoja v oblasti príjmu soli prostredníctvom hotových pokrmov, chleba a pečiva v zariadeniach spoločného stravovania.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa v roku 2019 **nepodieľal na plnení daného projektu.**

3.3 BEZPEČNOSŤ OBALOVÝCH MATERIÁLOV NA KOZMETICKÉ VÝROBKY

Cieľom projektu je kontrola bezpečnosti obalových materiálov používaných na balenie kozmetických výrobkov vo vzťahu k migrácii vybraných ukazovateľov zdravotnej bezpečnosti vyplývajúcich z materiálového zloženia v súlade s požiadavkami nariadenia EP a Rady č. 1935/2004 a nariadenia Komisie (EÚ) č. 10/2011.

Riešiteľským pracoviskom je Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade (príprava vzoriek, laboratórne vyšetrenie a hodnotenie bezpečnosti výrobkov) v spolupráci s RÚVZ v SR (odber vzoriek).

V zmysle stanoveného harmonogramu na rok 2019 sa Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v roku 2019 **nepodieľal na plnení daného projektu.**

V roku 2019 sme realizovali 4 mimoriadne ciele kontroly, a to:

1. „Mimoriadna ciele kontrola zameraná na výživové doplnky obsahujúce dinitrofenol (DNP)“

Mimoriadna ciele kontrola bola zameraná na predaj výživových doplnkov obsahujúcich dinitrofenol (DNP) v Slovenskej republike, s určeným miestom výkonu mimoriadnej cielej kontroly : špeciálne predajne výživových doplnkov a potravín na osobitné výživové účely (s určením pre športovcov), najmä nachádzajúce sa pri fitness centrách a v obchodných centrách.

Sumárne výsledky:

a) **celkový počet skontrolovaných prevádzok:** 8, z toho v 6 prevádzkach (predajne/sklady, fitness centrá) bola vykonaná úradná kontrola potravín v súlade so zákonom NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení a 2 prevádzky boli požiadané telefonicky o zaslanie zoznamu predávaných výživových doplnkov/potravín na regulovanie telesnej hmotnosti, resp. zaslanie informácie o prítomnosti/neprítomnosti látky – dinitrofenol v predmetných výrobkoch.

Úradná kontrola bola vykonaná v 6 prevádzkach a o poskytnutie vyššie uvedených informácií boli telefonicky požiadané 2 prevádzky.

b) **celkový počet skontrolovaných výživových doplnkov - 23**

Okrem výživových doplnkov boli skontrolované aj iné potraviny a nápoje určené pre športovcov – v počte 10

c) **počet výživových doplnkov, v ktorých bol zistený DNP: 0**

K dvom prekontrolovaným výživovým doplnkom neboli predložené doklady preukazujúce splnenie oznamovacej povinnosti umiestnenia výživového doplnku na trh v SR

voči Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky. Vzhľadom k uvedenému postupoval RÚVZ so sídlom v Martine voči prevádzkovateľovi, ktorý umiestňuje výživové doplnky na trh v SR, v zmysle platnej legislatívy.

2. „Kontrola nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2019 v Slovenskej republike“

V okrese Martin a Turčianske Teplice **sa nachádza 12 zariadení s výrobou** nebalenej zmrzliny, z toho v šiestich zariadeniach sa zmrzlina vyrába teplou cestou a v šiestich zariadeniach sa vyrába zmrzlina studenou cestou a **30 zariadení je s predajom nebalenej zmrzliny** porciovaním do kornútkov.

Pred uvedením priestorov výroby a predaja nebalenej zmrzliny boli v roku 2019 vykonané 4 kontroly u výrobcov a 4 kontroly u predajcov zmrzliny (predajné stánky zmrzliny, vyčlenené predajné úseky v zariadeniach spoločného stravovania).

Sumárne výsledky:

- a) Počet celkovo vykonaných kontrol: **67**
 - v **prevádzkach s výrobou** a predajom nebalenej zmrzliny bolo vykonaných **celkovo 30 kontrol**, z toho v rámci ŠZD 5 kontrol a v rámci ÚKP 25 kontrol (7 kontrol na základe žiadosti prevádzkovateľa),
 - v **prevádzkach s predajom** nebalenej zmrzliny bolo vykonaných **celkovo 36 kontrol**, z toho v rámci ŠZD 4 kontroly a v rámci ÚKP 32 kontrol (4 kontroly na základe žiadosti prevádzkovateľa).

- b) Počet skontrolovaných zariadení: **39**
 - skontrolovaných bolo 11 zariadení s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny
 - skontrolovaných bolo 28 zariadení s predajom nebalenej zmrzliny

- c) Najčastejšie zisťované nedostatky pri kontrolách: neoznačovanie, resp. nesprávne označovanie nebalenej zmrzliny; nevedenie, resp. nekompletné vedenie evidencie vyplývajúcej zo zásad správnej výrobných praxe; nedostatky v dokumentácii preukazujúcej pôvod zmrzliny a jej dátum spotreby (nekompletné vyplňované dodacie listy); predaj zmrzliny po dátume spotreby, nesprávna manipulácia so zmrzlinou, kornútkami.

- d) Počet uložených opatrení: **3**
 - podľa čl. 54 ods. 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 882/2004 – pozastavenie prevádzky na dobu do odstránenia nedostatkov (nedostatočná prevádzková hygiena, nedodržanie teploty v mraziacej vitríne, nedodržanie správneho technologického postupu výroby);
 - podľa čl. 54 ods. 2 písm. e) nariadenia (ES) č. 882/2004 – pozastavenie prevádzky na dobu do odstránenia nedostatkov (nezabezpečenie podmienok výroby a predaja zmrzliny);
 - podľa § 20 ods. 12 písm. a) zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách – okamžité stiahnutie priemyselne vyrábaných zmrzlín, u ktorých nebola preukázaná doba spotreby po otvorení originálneho obalu.

- e) Počet uložených blokových pokút/ celková suma: **11/600 eur**

- f) Počet uložených sankcií/ celková suma: **1/200 eur**

- g) Počet odobraných sterov z prostredia, pracovných plôch, odevov pracovníkov a rúk pracovníkov – výsledky laboratórnej analýzy: **0**

- h) Počet odberov vzoriek zmrzliny na mikrobiologické vyšetrenie – výsledky laboratórnej analýzy: **37 vzoriek, z toho 31 vzoriek bolo odobratých v rámci mimoriadnej kontroly a 6 vzoriek** bolo odobratých v rámci **expertízy**. Z celkového množstva odobratých vzoriek **nevyhovela** kritériám hygieny procesu výroby **1 vzorka zmrzliny** pre prekročenie najvyššieho prípustného množstva **kvasiniek**. Ku dvom odobratým vzorkám zmrzliny nie sú t. č. k dispozícií výsledky laboratórnej analýzy.
- i) Počet odberov vzoriek zmrzliny na chemické vyšetrenie - výsledky laboratórnej analýzy: **11 vzoriek, ktoré vyhoveli** v sledovaných ukazovateľoch
- j) Počet uložených úhrad nákladov za nevyhovujúce vzorky zmrzlín/celková suma: 1/uložená náhrada nákladov v sume **80,90 eur** (z toho v sume **38,00 eur** RÚVZ Martin za výkon v teréne, vyhodnotenie laboratórnych výsledkov, prepravné náklady; v sume **42,90 eur** RÚVZ Žilina za laboratórny rozbor nevyhovujúcej vzorky).

3. Výkon mimoriadnej cielenej kontroly zameranej na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnych služieb, a to buď v zariadeniach pre seniorov, domovoch sociálnych služieb alebo v špecializovaných zariadeniach

Štátny zdravotný dozor bol okrem iného zameraný na dodržiavanie hygienických požiadaviek na výrobu, manipuláciu, skladovanie, podávanie a kvalitu pokrmov podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a Vyhlášky MZ SR č. 533/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania v platnom znení, vrátane kontroly epidemiologicky rizikových činností osôb pri výrobe a manipulácii s pokrmami podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

V okrese **Martin** a Turčianske Teplice bol v zmysle usmernenia vykonaný štátny zdravotný dozor v **2 neštátnych a v 1 štátnom zariadení**, patriacich do kategórie zariadení pre seniorov, resp. domovov sociálnych služieb, ktoré nie sú zdravotníckymi zariadeniami. Do všetkých skontrolovaných zariadení sa celodenná strava dováža, t.j. nepripravujú sa pokrmy, len sa vydávajú.

Vyhodnotenie:

- a) počet vykonaných kontrol – 3
- b) počet skontrolovaných zariadení – 3
- c) najčastejšie zisťované nedostatky :
 1. schválenie prevádzkového poriadku: **predložili všetky** kontrolované zariadenia;
 2. dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky): **neboli zistené nedostatky**;
 3. doklad o odbornej spôsobilosti zamestnancov: **predložili všetci** zamestnanci;
 4. doklad o zdravotnej spôsobilosti zamestnancov: **predložili všetci** zamestnanci,
 5. pôvod tovaru (dodacie listy) – vysledovateľnosť, vedenie evidencie: **neboli zistené nedostatky**;
 6. dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca (vybavenie meracími prístrojmi, evidencia teplôt): **neboli zistené nedostatky**;
 7. manipulácia so surovinami/polotovarmi/potravinami/pokrmami (pracovné plochy, pracovné náčinie, nepovolené zmrazovanie surovín, ochrana potravín pred kontamináciou, dodržiavanie teplotného, chladiaceho a mraziaceho reťazca): **neboli zistené nedostatky**;

8. skladovanie surovín/polotovarov/pokrmov (spôsob, podmienky skladovania a kontrola skladovaných potravín prevádzkovateľom, oddelené skladovanie nezlučiteľných druhov surovín a/alebo potravín použitých pri výrobe hotových pokrmov, monitoring a evidencia teplôt skladovania): **neboli zistené nedostatky**;
9. používanie surovín/polotovarov/potravín/pokrmov po dobe spotreby, resp. dátume minimálnej trvanlivosti: **neboli zistené nedostatky**;
10. hygienická úroveň podávania pokrmov v zariadeniach (manipulácia s pokrmami, používanie kuchynského náradia, jednorazových rukavíc, manipulácia so stolovým riadom a jeho čistota): **neboli zistené nedostatky**;
11. dodržanie času podávania a teploty hotových pokrmov: **neboli zistené nedostatky**;
12. odber, uchovávanie a evidencia vzoriek hotových pokrmov: **nebolo predmetom kontroly**, nakoľko sa v **kontrolovaných zariadeniach** realizuje **len výdaj stravy** – vzorky stravy sú odoberané a uchovávané v zariadeniach spoločného stravovania, ktoré stravu pripravuje;
13. skladovanie a odstraňovanie kuchynského biologického odpadu (sklad odpadu, spôsob odstraňovania odpadu a evidencia odstraňovania odpadu): **neboli zistené nedostatky**.

d) počet uložených opatrení – 0

e) počet uložených blokových pokút/celková suma – 0 / 0 eur

f) počet uložených sankcií/celková suma – 0 / 0 eur

g) kontrola splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom programu Alimenta a porovnanie s platnými OVD (spracované v tabuľke č. 1 a č.2 v prílohe 1.1)

Kontrolované zariadenie : ZSS bez prípravy jedál

Kontrola z hľadiska splnenia priemerných hodnôt obsahu energie, bielkovín, tukov a sacharidov prostredníctvom počítačového programu Alimenta (7 – dňový jedálny lístok) a porovnanie s platnými Odporúčanými výživovými dávkami (OVD) pre obyvateľov SR:

Kontrola z podkladov – predložených jedálnych lístkov, či spĺňajú priemerné hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov, sacharidov, podľa OVD za časové obdobie 1 mesiaca:

Muži nepracujúci 65 (63) – 79 roční

Výživový faktor	Vypočítaná hodnota	OVD	%
Energia (kJ)	7 555	9 200	82,11
Bielkoviny (g)	71,5	62	115,32
Tuky (g)	78,5	75	104,67
Sacharidy (g)	218,0	307	71,00
NaCl (g)	8,9	5	178,00

Muži nepracujúci 80 roční a viac

Výživový faktor	Vypočítaná hodnota	OVD	%
Energia (kJ)	7 555	8 200	92,13
Bielkoviny (g)	71,5	60	119,17
Tuky (g)	78,5	70	112,14
Sacharidy (g)	218,0	270	80,74
NaCl (g)	8,9	5	178,00

Ženy nepracujúce 65 (63) – 79 ročné

Výživový faktor	Vypočítaná hodnota	OVD	%
Energia (kJ)	7 555	8 200	92,13
Bielkoviny (g)	71,5	56	127,68
Tuky (g)	78,5	68	115,44
Sacharidy (g)	218,0	279	78,13
NaCl (g)	8,9	5	178,00

Ženy nepracujúce 80 ročné a viac

Výživový faktor	Vypočítaná hodnota	OVD	%
Energia (kJ)	7 555	7 700	98,12
Bielkoviny (g)	71,5	55	130,00
Tuky (g)	78,5	65	120,77
Sacharidy (g)	218,0	262	83,21
NaCl (g)	8,9	5	178,00

Porovnanie výpočtom (ALIMENTA) s OVD :

energetická hodnota - KJ

7 555,00 = (M₁- 82,11% OVD; M₂- 92,13% OVD; Ž₁- 92,13% OVD; Ž₂- 98,12% OVD);

obsah bielkovín - g

71,50 = (M₁- 115,32% OVD; M₂- 119,17% OVD; Ž₁- 127,68% OVD; Ž₂- 130,00% OVD);

obsah tukov - g

78,50 = (M₁- 104,67 OVD; M₂- 112,14% OVD; Ž₁- 115,44% OVD; Ž₂- 120,77% OVD);

obsah sacharidov - g

218,00 = (M₁- 71,00% OVD; M₂- 80,74% OVD; Ž₁- 78,13% OVD; Ž₂- 83,21% OVD).

NaCl – 8,939 g

Porovnanie laboratórnej analýzy s OVD:

energetická hodnota

9 719,2 = (M₁- 105,64% OVD; M₂- 118,52% OVD; Ž₁- 118,52% OVD; Ž₂- 126,22% OVD);

obsah bielkovín

103,9 = (M₁- 167,58% OVD; M₂- 173,16% OVD; Ž₁- 185,53% OVD; Ž₂- 188,90% OVD);

obsah tukov

104,6 = (M₁- 139,46% OVD; M₂- 149,42% OVD; Ž₁- 153,82% OVD; Ž₂- 160,92% OVD);

obsah sacharidov

224,6 = (M₁- 73,15% OVD; M₂- 83,18% OVD; Ž₁- 80,50% OVD; Ž₂- 85,72% OVD).

Vysvetlivky:

M₁- muži vo vekovej skupine 65 (63) – 79 rokov

M₂- muži vo vekovej skupine od 80 a viac rokov

Ž₁- ženy vo vekovej skupine od 65 (63) - 79 rokov

Ž₂- ženy vo vekovej skupine od 80 a viac rokov

OVD – odporúčané výživové dávky pre obyvateľstvo v Slovenskej republike.

Vyhodnotenie

Zo získaných **mesačných jedálnych lístkov** (1 týždeň) sme pomocou počítačového programu Alimenta získali hodnoty obsahu energie, bielkovín, tukov, cukrov a kuchynskej soli. Zostava jedál pozostáva - raňajky, obed, večera. Zo získaných výsledkov bola vypočítaná energetická hodnota, ktorá bola u všetkých skupín mužov a žien nenaplnená, v porovnaní s

OVD. Príjem bielkovín u všetkých skupín bol prekročený, čo hodnotíme pozitívne. Príjem sacharidov zo stravy, u všetkých skupín mužov a žien bol nenaplnený, čo hodnotíme pozitívne, pretože môžu byť pre seniora rizikové. Pozitívne hodnotíme aj príjem tukov u všetkých vekových skupín (veľmi mierne zvýšený nárast).

Hodnotenie príjmu kuchynskej soli výpočtom hodnotíme negatívne. Denný príjem kuchynskej soli u dospelaj populácie by nemal byť väčší ako 5 g na deň. Z výsledkov u všetkých skupín mužov a žien je príjem značne prekročený.

	Energetická hodnota (kJ)	Bielkoviny (g)	Tuky (g)	Sacharidy (g)
Ø výpočet	7 555	71,5	78,5	218,0
Ø laboratórne	9 719,2	103,9	104,6	224,6
rozdiel	2 164,2	32,4	26,1	6,6

Vyhodnotenie pestrosti stravy za časové obdobie od 01.09.2019 do 30.09.2019:

Raňajky : 0,73

Obed: polievky : 0,9

Hlavné jedlo : 0,97

Večera : 0,9

Vypočítané koeficienty pestrosti stravy boli vyššie ako 0,5 (raňajky; obed – polievky, hlavné jedlo; večera), čo hodnotíme veľmi pozitívne.

h) výsledky laboratórných rozborov pokrmov na obsah bielkovín, sacharidov a tukov :

Jedálny lístok pozostával:

Raňajky : malokarpatská saláma, maslo chlieb, paradajka, čaj 40g/2ks/2ks/1 ks/2 dcl

Obed : Polievka zo zelenej fazuľky 0,25 dcl

Zbojnícke rebierko, dusená ryža 54 g/170 g/90g

Večera : Lečo s vajcom a klobásou, chlieb, čaj 260g/2ks/2 dcl

Laboratórnou analýzou bolo zistené :

Energetická hodnota : 9 719,2 KJ

Obsah bielkovín: 103,9 g

Obsah tukov : 104,6 g

Obsah sacharidov : 224,6 g

Obsah NaCl : 7,600 g

i) Zoznam zariadení so zistenými nedostatkami: 0

j) Zariadenia bez zistených nedostatkov: 3

Podrobné vyhodnotenie kontroly plnenia výživovej hodnoty celodennej stravy k platným OVD vo vybranom zariadení

Názov a adresa zariadenia: Zariadenie sociálnych služieb

Počet klientov: 82

Časové obdobie vyhodnoteného jedálneho lístka: Týždenný jedálny lístok (od 01.09.2019 do 30.09.2019)

Tabuľka č. 1

% plnenie k platným odporúčaným výživovým dávkam (OVD)																
Veková kategória	ženy								muži							
	19 – 34		35 - 54		65(63)-79		80 a viac		19-34		35-59		65(63)-79		80 a viac	
	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD	Ø hodnota za 1 deň	% plnenia OVD
Energetická hodnota (KJ)					7555	92,13	7555	98,12					7555	82,11	7555	92,13
Bielkoviny (g)					71,5	127,68	71,5	130,00					71,5	115,32	71,5	119,17
Tuky (g)					78,5	115,44	78,5	120,77					78,5	104,67	78,5	112,14
Sacharidy (g)					218,0	78,13	218,0	83,21					218,0	71,00	218,0	80,74
Tekutiny (l)					0,95		0,95						0,95		0,95	

4. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike

Mimoriadne kontroly boli zamerané na zariadenia stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov v platnom znení a vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami poskytujúcimi stravovacie služby a zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov vo veci výkonu úradnej kontroly nad bezpečnosťou potravín, so zameraním sa na kontrolu prípravy, manipulácie a podávania pokrmov a nápojov.

Sumárne výsledky:

Celkovo bolo vykonaných **10 kontrol** v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja potravín, pokrmov a nápojov počas konania vianočných trhov v okrese Martin (mesto Martin, mesto Vrútky). **Odber vzoriek potravín, pokrmov nebol vykonaný.**

Kontroly boli zamerané na kontrolu vysledovateľnosti (t.j. pôvodu surovín), kontrolu chladiaceho reťazca, teplotného reťazca, kontrolu dátumu spotreby, resp. dátumu minimálnej trvanlivosti surovín, potravín, označovanie (vrátane označenia alergénov a prídavných látok - azofarbivá), kontrolu prevádzkovej hygieny, kontrolu manipulácie s potravinami, pokrmami a nápojmi, kontrolu skladovania potravín, pokrmov a nápojov, kontrolu manipulácie s odpadom, dodržiavanie osobnej hygieny zamestnancov, prichádzajúcich do styku s potravinami/pokrmami (pracovný odev, šperky), kontrolu dokladov o odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

Pri výkone kontrol neboli zistené nedostatky, na základe ktorých by RÚVZ so sídlom v Martine uložil opatrenie, resp. sankciu.

**Tabuľky: č. 1 až 8 boli upravené podľa realizovaných zmien v informačnom systéme
/čísla tabuliek vo VS nie sú rovnaké ako čísla tabuliek v IS/**

Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 1

1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0,00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	0	0,00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	3	0,00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
8	Cereálie a pekárs. výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0,00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	0	0,00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0,00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
14	Zmrzlina a dezerty	1	0	0	0	0	1	37	2,70
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0,00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	0	0	0	0,00
17	Cukrovinky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	0	0,00
19	Lahôdkárske výrobky	6	0	0	0	0	6	18	33,33
20	Cukrárske výrobky	2	0	0	0	0	2	29	6,90
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
22	Minerálne vody dočenské	0	0	0	0	0	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0,00
24	Pramenité vody dočenské	0	0	0	0	0	0	2	0,00
25	Voda - watercoolery	2	0	0	0	0	2	3	66,67
26	Hotové pokrmy	7	0	0	0	0	5	88	5,68
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	2	0	0	0	0	2	16	12,50
28	Detská a dočenská výživa	0	0	0	0	0	0	23	0,00
29	Výživové doplnky	0	1	0	0	0	1	6	16,67
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	1	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	2	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	12	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	4	0,00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0,00
	Spolu	18	1	0	0	0	19	245	7,76

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stánky)	Spolu prevádzkarne registrované RÚVZ	Ostatné prevádzkarne – registrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	6	13	158	873	36	1086	558	1644
Počet kontrolovaných subjektov	1	5	35	271	35	347	67	414
Počet kontrol	1	9	43	389	62	504	85	589
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	0	2	1	76	15	94	3	97
SVP/ HACCP	0	0	0	48	8	56	0	56
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	5	0	5	0	5
Hygiena prevádzky	0	0	0	29	3	32	1	33
Osobná hygiena	0	0	0	3	2	5	0	5
Odborná spôsobilosť	0	0	0	23	1	24	0	24
Zdravotná spôsobilosť	0	0	0	13	1	14	0	14
Označovanie	0	0	1	28	10	39	0	39
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	0	0	0	0	0	0	0
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	22	3	25	0	25
Pôvod, výsledovateľnosť	0	0	0	10	5	15	0	15
Skladovanie	0	0	0	25	1	26	0	26
Manipulácia s potravinami	0	0	0	29	5	34	0	34
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	1	0	1	0	1
Iné	0	2	0	10	5	17	2	19

Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	3	0	0	0	0	0	0	3
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	8	2	0	6	0	1	1	18
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	59	0	0	0	0	0	14	73
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	59	12	0	33	6	7	14	117
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		5	1	0	4	1	1	0	12
7.	Zastavenia konania		4	0	0	3	1	0	0	8
8.	Odborné konzultácie		2544	254	17	364	71	53	198	3501

Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxinogénne mikroorganizmy - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Ca m	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
26	Hotové pokrmy	87	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0	5
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
28	Detská a dojčenská výživa	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Spolu	208	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	11	0	0	0	1	0	2	18

Vysvetlivky: Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem - B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol - E. coli, Ent - enterokoky, Entbac - Enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk. poč. vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Praménité vody dojčenské	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0
25	Voda - watercoolery	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	3	0	0,0	0	0	0,0
26	Hotové pokrmy	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Detská a dojčenská výživa	17	0	0,0	6	0	0,0	6	0	0,0	6	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	6	0	0,0	6	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0,0	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	1	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
	Spolu	36	0	0,0	20	0	0,0	18	0	0,0	18	0	0,0	7	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0

Vysvetlivky: Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
24	Praménité vody dojčenské	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	2	0	0,0
25	Voda - watercoolery	3	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	3	0	0,0
26	Hotové pokrmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
28	Det'ská a dojčenská výživa	5	0	0,0	1	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
29	Výživové doplnky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
34	Iné prídavné látky	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
35	Arómy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
36	Enzýmy	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
37	Kuchynská soľ	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
38	Obalové materiály	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
40	Ostatné	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	1	0	0,0
	Spolu	10	0	0,0	1	0	0,0	5	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	6	0	0,0

Vysvetlivky: NO3 - dusičnany, _RP – rezíduá pesticídov, _MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhl'ovodíky, PCB – polychlórované bifenily, _NZ – nitrozaminy, EKF – estery kyseliny ftalovej, _HIS – histamín

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Praménité vody dojčenské	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	2	0	0,00	2	0	0,00
25	Voda - watercoolery	3	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00	0	0	0,00	3	0	0,00	3	0	0,00
26	Hotové pokrmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné pridavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	5	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	10	0	0,00	5	0	0,00	0	0	0,00	5	0	0,00	5	0	0,00

Vysvetlivky: Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

Uvádzajú sa len komodity, v ktorých boli parametre uvedené v tabuľke vyšetrené

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
24	Pramenité vody dojčenské	0	0,0	2	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	4	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0	0

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			kapr			
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb				
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.		

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_1			iony			odpar			prch_1			senz							
		nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.					

Vysvetlivky: Ag – striebro, Cr6+ - šesťmocný chróm, CML - celková migrácia látok, form – formaldehyd, mel - melamín, PAA - primárne aromatické amíny, diizok – diizokyanáty, 1-okt – 1-oktén, rozp - zvyškové rozpúšťadlá, styr – styrén, mono_EG – monoetylenglykol, di_EG – dietylenglykol, ac_ald – acetaldehyd, akr_nit – akrylonitril, vin_ac – vinylacetát, kapr – kaprolaktám, adip - bis-(2-etylhexyl)adipát, Bisf_A -Bisfenol A, Bisf_F - Bisfenol F, Bisf_S - Bisfenol S, odol_farb - odolnosť pigmentov a farbív, UV_stab - prítomnosť UV stabilizátora, fen – fenoly, red_1 - redukujúce látky, iony - dôkaz iónov, odpar – odparok, prch_1 - prchavé látky, senz - senzorické hodnotenie

Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách- RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
25	Voda - watercoolery	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
26	Hotové pokrmy	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
28	Detská a dojčenská výživa	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
29	Výživové doplnky	4	1	25,00	3	0	0,00	3	0	0,00	2	1	50,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
31	Prídavné látky - farbivá	2	0	0,00	2	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
34	Iné prídavné látky	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
35	Arómy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
36	Enzýmy	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
37	Kuchynská soľ	12	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
38	Obalové materiály	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
40	Ostatné	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00
	Spolu	47	1	2,13	29	0	0,00	4	0	0,00	8	1	12,50	0	0	0,00	1	0	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00

Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach - RÚVZ so sídlom v Martine - rok 2019

Tabuľka č. 8

Druh zariadenia	Počet vykonaných auditov	Počet auditov s nezhodami	Počet zistených nezhôd
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	3	0	0
2.06 výroba potravín pre osobitné výživné účely	1	0	0
Spolu	4	0	0

Uvedie sa len ten druh zariadenia, kde boli audity vykonané, napr: : 5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)

KONTROLA TABAKU

Kontrola fajčenia podľa zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom znení.

Indikátory:

Počet vykonaných kontrol: 624

Počet uložených kontrol: 0

Počet uložených pokút na základe priestupkového konania: 1

Počet priestupkov uložených pokarhaním: 0

V rámci kontroly dodržiavania zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v platnom znení bolo vykonaných **624 kontrol**.

Kontroly boli zamerané na:

dodržiavanie zákazu fajčenia v zariadeniach spoločného stravovania (ďalej len „ZSS“) s prípravou a podávaním pokrmov, okrem tých, ktoré majú oddelenú časť pre fajčiarov,

dodržiavanie zákazu fajčenia v prevádzkach rýchleho občerstvenia,

dodržiavanie zákazu fajčenia v predajniach, na pracoviskách (výrobne a pod.).

Kontroly dodržiavania zákazu fajčenia boli realizované kumulovane s inými kontrolami – štátny zdravotný dozor, úradná kontrola potravín. V jednom prípade sa kontrola vykonala na základe doručeného podnetu od spotrebiteľa. Obsahom podnetu bolo fajčenie v kaviarni umiestnenej v budove divadla a prienik cigaretového dymu do spoločných priestorov divadla, ktoré o.i navštevujú aj deti. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru, v rámci ktorého bola vykonaná aj kontrola dodržiavania zákazu fajčenia bolo zistené, že v priestoroch sa ponúkajú na priamy konzum kysnuté koláče, nachos (t.j. ide o pokrmy), pričom prevádzkovateľ nezabezpečil stavebné oddelenie odbytových a nezabezpečil ani iné opatrenia na ochranu zdravia nefajčiarov. Na základe uvedeného bola prevádzkovateľovi zariadenia uložená podľa § 10 ods. 5 zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení pokuta, voči ktorej sa prevádzkovateľ zariadenia odvolal, avšak odvolací orgán – ÚVZ SR odvolanie prevádzkovateľa zamietol a rozhodnutie RÚVZ so sídlom v Martine o uložení pokuty potvrdil. Následne bola pokuta uhradená.

Pri ostatných kontrolách bolo zistené, že v zariadeniach spoločného stravovania s prípravou a podávaním pokrmov sú zabezpečené stavebne oddelené priestory, ktoré sú oddelené a označené v zmysle citovaného zákona, resp. je v nich úplný zákaz fajčenia (prevádzky ZSS s jednou odbytovou miestnosťou).

KOZMETICKÉ VÝROBKY

	Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	spolu
1	Subjekty					
	počet hospodárskych subjektov (HS), ktoré podliehajú ŠZD ^{1*} a dohľadu	1	0	84	337	422
	počet HS, u ktorých bol vykonaný ŠZD podľa zákona 355/2007 Z.z.,	0	0	28	43	71
	počet HS u ktorých bol vykonaný dohľad podľa zákona 102/2014 Z.z.	0	0	0	0	0
	počet HS u ktorých bol vykonaný dohľad podľa zákonov 250/2007 Z.z. a 147/2001 Z.z.	0	0	0	0	0
	Počet HS, u ktorých bol vykonaný ŠZD a dohľad spolu (spočítať riadok 4+5+6)	0	0	28	43	71
2	Inšpekcie^{2*}					
	počet inšpekcií na základe hlásenia z RAPEXu	0	0	36	0	36
	počet inšpekcií ostatné	0	0	15	0	15
	počet inšpekcií podľa zákona 355/2007 Z. z. spolu (spočítať riadok 9+10)	0	0	51	0	51
	počet inšpekcií podľa zákona 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
	počet inšpekcií podľa zákona 250/2007 Z. z., 147/2007 Z. z.	0	0	0	0	0
	počet inšpekcií u HS spolu (spočítať riadok 11+12+13)	0	0	51	0	51
3	Kontroly					
	počet kontrol Správnej výrobnjej praxe	0	x	x	x	0
	počet kontrol Informačnej zložky o výrobku	0		x	x	0
	počet kontrol povinného označenia výrobkov ^{3*}	0	0	18	0	18
	počet kontrol na pravdivosť tvrdení ^{4*}	0	0	2	0	2
	počet kontrol iných povinností, uved'	0	0	584	0	584
	počet kontrol plnenia opatrení	0	0	1	0	1
	počet kontrol na základe podnetu	0	0	0	0	0
	počet kontrol na Internetový predaj	0	0	0	0	0
	počet kontrol podľa zákona 355/2007 Z.z. a nariadenia ES 1223/2009 spolu (spočítať riadky 16+17+18+19+20+21)	0	0	605	0	605
	počet kontrol podľa zákona 102/2014 Z.z. spolu	0	0	0	0	0
	z toho počet kontrol na základe podnetu	0	0	0	0	0
	počet kontrol podľa zákona 250/2007 Z.z. a 147/2001 Z.z. spolu	0	0	0	0	0
	z toho počet kontrol na základe podnetu	0	0	0	0	0
	počet kontrol spolu (spočítať riadky 24+25+27)	0	0	605	0	605

1 Výrobky						
	počet skontrolovaných KV spolu (počet sa musí zhodovať s počtom KV uvedených v hárku zoznamy KV- tabuľka 1)	0	0	38	0	38
	počet skontrolovaných KV na povinné označovanie 1*	0	0	18	0	18
	počet skontrolovaných KV na pravdivosť tvrdení 2*	0	0	2	0	2
	počet KV skontrolovaných na fyzikálnu a chemickú analýzu	0	0	11	0	11
	počet KV skontrolovaných na mikrobiologickú čistotu	0	0	3	0	3
	počet skontrolovaných KV na úroveň konzervácie	0	0	3	0	3
	počet výrobkov, ktorých výsledky analýz ešte nie sú známe, ešte sa analyzujú	0	0	0	0	0
	počet skontrolovaných KV pri kontrole informačnej zložky	0	0	0	0	0
	počet skontrolovaných KV pri kontrole dovozu z tretích krajín v spolupráci s CS SR	x	0	x	x	0
	počet skontrolovaných KV na iný znak, uveď.....	0	0	1	0	1
	počet skontrolovaných KV na základe podnetov	0	0	0	0	0
	počet skontrolovaných KV predávaných cez Internet	0	0	0	0	0
2 Nevyhovujúce KV						
	počet nevyhovujúcich KV spolu (počet druhov a kusov KV sa musí zhodovať s počtom KV uvedených v hárku zoznamy KV - tabuľka 2)	0	0	0	0	0
	zistené nedostatky	x	x	x	x	x
	počet nevyhovujúcich KV na povinné označenie	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV na povinné označenie v slovenskom jazyku	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV v tvrdeniach	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV v fyzikálnom a chemickom zložení	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV v mikrobiologickej čistote	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV v úrovni konzervácie	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV s nedostatkami v informačnej zložke	0	0	x	x	0
	počet nevyhovujúcich KV hlásených na základe podnetov	0	0	0	0	0
	počet nevyhovujúcich KV predávaných cez Internet	0	0	0	0	0

3 Nevyhovujúce výrobky s vážnym rizikom					
počet druhov (nie kusov) KV s vážnym rizikom, zistené v rámci výkonu ŠZD (počet druhov a kusov sa musí zhodovať s počtom KV uvedených v hárku zoznamy KV - tabuľka 3)	0	0	0	0	0
počet kusov KV s vážnym rizikom, zistených v rámci výkonu ŠZD	0	0	0	0	0
počet druhov KV s vážnym rizikom nájdené v SR na základe hlásenia zo systému RAPEX (počet druhov a kusov sa musí zhodovať s počtom KV uvedených v hárku zoznamy KV - tabuľka 4)	0	0	7	0	7
počet kusov KV s vážnym rizikom nájdené v SR na základe hlásenia zo systému RAPEX	0	0	32	0	32

V bode

- 1* **Povinné označenie** – uvedie sa počet KV, ktoré boli kontrolované na označenie podľa čl. 19 nariadenia ES 1223/2009 (KV analyzované v laboratóriách + KV, ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV).
- 2* **Pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet výrobkov, ktoré boli kontrolované na dosržanie ustanovení čl. 20 nariadenia ES 1223/2009 a nariadenia EÚ 655/2003.

FYZIKÁLNE a CHEMICKÉ ANALÝZY	KV analyzované v laboratóriu/posúdené v mieste kontroly				uviesť nedostatky
	počet výrobkov				
	plán	zaslaných na analýzu	výsledky analýz nie sú známe	s nedostatkami	
Zakázané látky *					
ťažké kovy	3	3	0	0	0
ftaláty	0	0	0	0	0
hormóny, glykokortikoidy, hydrochinón	0	0	0	0	0
konzervačné látky - parabény	3	3	0	0	0
UV filtre - PABA	2	2	0	0	0
farby na vlasy/mihalnice – o-, m-fenylédiamín, o-aminofenol	0	0	0	0	0
akrylamidy	3	3	0	0	0
formaldehyd	0	0	0	0	0
DEG	0	0	0	0	0
spolu	11	11	0	0	0
REGULOVANÉ LÁTKY *					
konzervačné látky	0	0	0	0	0
vonné látky	0	0	0	0	0
UV filtre	0	0	0	0	0
fluór, H ₂ O ₂	0	0	0	0	0
farby na vlasy/mihalnice	0	0	0	0	0
farbivá na pokožku - príloha IV	2	0	0	0	0
spolu	2	0	0	0	0

* v tabuľke cielených sledovaní zakázané a regulované látky je potrebné uviesť počet plánovaných vzoriek - to znamená, počet vzoriek, ktoré mal RÚVZ obobrať podľa plánu. V stĺpci zaslaných na analýzu sa uvedie počet vzoriek, ktoré boli na uvedené látky v skutočnosti odobraté a zaslané na analýzu, napríklad na konzervačné látky bolo potrebné odobrať 5 vzoriek. V skutočnosti sa odobrali len 4 vzorky a z nich boli 2 vzorky analyzované na zakázané konzervanty a 3 vzorky na regulované konzervaty.

Kontrolovaný znak	KV						
	analyzované v laboratóriu	nevyhovujúce	zistené nedostatky				
			CPM	Staphylococcus aureus	Candida albicans	Pseudomonas aeruginosa	Escherichia coli
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
mikrobiologická čistota	3	0	0	0	0	0	0
úroveň konzervácie	3	0	0	0	0	0	0

TVRDENIA	KV		zistené nedostatky
	analyzované v laboratóriu/ posúdené v mieste kontroly	nevyhovujúce	
	počet	počet	uviesť konkrétne nedostatky
KV deklarujúce tvrdenia o koenzýme Q10	0	0	0
výrobky deklarujúce tvrdenia o neprítomnosti konzervačných látok	0	0	0
KV deklarujúce tvrdenia o parabénoch	0	0	0
KV deklarujúce tvrdenia o pH	0	0	0
KV deklarujúce tvrdenia o ftalátoch	0	0	0
KV deklarujúce tvrdenia o alergénoch	0	0	0
KV kontrolované v médiách	0	0	0
KV kontrolované na internete	2	0	0

OZNAČOVANIE	KV		porušenia						
	posúdené	nevyhovujúce	chýba adresa ZO v EÚ	chýba krajina pôvodu	DMT (chýba text „najlepšie spotrebovať do“)	Zložky	Príslušné upozornenia – chýbajú bezpečnostné vety, návod na použitie, ak je potrebný)	Obsah (ak je vyjadrený počtom „kusov“)	Funkcia (ak nie je zrejmá z prezentácie KV)
	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet	počet
povinné údaje podľa čl. 19 nariadenia 1223/2009	18	0	0	0	0	0	0	0	0
povinné údaje v slovenskom jazyku ^{2*}		0	x	x	0	x	0	0	0

2* Každý kozmetický výrobok kontrolovaný podľa čl.19 nariadenia ES 1223/2009 je kontrolovaný aj na povinné údaje v slovenskom jazyku. Počet výrobkov posúdených podľa čl. 19 nariadenia ES 1223/2009 musí byť zhodný s počtom výrobkov uvedených v hárku inšpekcie a kontroly, počet nevyhovujúcich KV v znaku povinné údaje v slovenskom jazyku musí byť zhodný s počtom nevyhovujúcich KV uvedených v časti II Výkon ŠZD a dohľadu nad ochranou spotrebiteľ a bod 5.1.2.

1. Zoznam kontrolovaných KV

Por. číslo	názov KV	krajina pôvodu
1	STAY Mate 200 soft beige, make up - označovanie	Anglicko
2	STAY Mate 200 soft beige, make up - chémia - TK	
3	Gabriella SALVETE SPF 15, krycí rozjasňovací make up - označovanie	Taliansko
4	Gabriella SALVETE SPF 15, krycí rozjasňovací make up - chémia - TK	
5	RIMMEL, make up rozjasňovací - označovanie	Anglicko
6	RIMMEL, make up rozjasňovací - chémia - TK	
7	NIVEA Sun, neviditeľný sprej na opaľovanie, OF 10 - označovanie	Nemecko
8	NIVEA Sun, neviditeľný sprej na opaľovanie, OF 10 - chémia - UV filtre	
9	SUN DANCE, Sonnen lotion, OF 30 - označovanie	Rakúsko
10	SUN DANCE, Sonnen lotion, OF 30 - chémia - UV filtre	
11	Ziaja Goats Milk, maska pre suchú pleť - tvrdenia	Poľsko
12	Sun Zone, samoopaľovací sprej na telo a tvár - tvrdenia	predávajúci: https://uk.oriflame.com
13	Garnier, odličovacie mlieko BOTANICAL - označovanie	Francúzsko
14	Garnier, odličovacie mlieko BOTANICAL - mikrobiológia	
15	Garnier, odličovacie mlieko BOTANICAL - záťažový test	
16	Garnier, odličovacie mlieko BOTANICAL - chémia - KL	
17	NIVEA, jemný odličovač make up - označovanie	Nemecko
18	NIVEA, jemný odličovač make up - mikrobiológia	
19	NIVEA, jemný odličovač make up - záťažový test	
20	NIVEA, jemný odličovač make up - chémia - KL	
21	URODA Melisa, micelárny roztok pre jemnú pleť - označovanie	Poľsko
22	URODA Melisa, micelárny roztok pre jemnú pleť - mikrobiológia	
23	URODA Melisa, micelárny roztok pre jemnú pleť - záťažový test	
24	URODA Melisa, micelárny roztok pre jemnú pleť - chémia - KL	
25	HIPP BIO balzam na pery, mandľový (modrý) - označovanie	Nemecko
26	HIPP BIO balzam na pery, mandľový (modrý) - chémia - MMA	
27	HIPP BIO balzam na pery, mandľový (ružový) - označovanie	Nemecko

28	HIPP BIO balzam na pery, mandľový (ružový) - chémia - MMA	
29	MAYBELLINE, Baby lips, SPF 20, Mentol - označovanie	Francúzsko
30	MAYBELLINE, Baby lips, SPF 20, Mentol - chémia - MMA	
31	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. Žltá) - označovanie	UK
32	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. Zelená) - označovanie	
33	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (bledá krémová) - označovanie	
34	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. oranžová) - označovanie	
35	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. žltý) - označovanie	
36	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. zelený) - označovanie	
37	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. oranžový) - označovanie	
38	Face Colour, farby na tvár - FAP	Korea (ZO: CZ)

2. Zoznam nevyhovujúcich KV zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

poradové číslo	názov KV	uviesť zistený nedostatok	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne HS	uložené RUVZ
1	0	0	0	0

3. Zoznam nevyhovujúcich KV s vážnym rizikom zistených na území SR na základe výkonu ŠZD

poradové číslo	názov KV	počet ks KV stiahnuté z trhu
1	0	0

4. Zoznam KV nájdených na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

poradové číslo	názov KV	počet kusov KV	uviesť konkrétne opatrenia	
			prijaté dobrovoľne HS	uložené RÚVZ
1	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. Žltá) - označovanie	1	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
2	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. Zelená) - označovanie	2	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
3	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (bledá krémová) - označovanie	3	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
4	Glow in the dark, Eye mascara, riasenka (neón. oranžová) - označovanie	10	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
5	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. žltý) - označovanie	1	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
6	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. zelený) - označovanie	1	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené
7	Glow in the dark, gél na vlasy (neón. oranžový) - označovanie	14	stiahnutie z predaja, oznam na predajni	neboli uložené

Zoznam kontrolovaných výrobcov

poradové číslo	výrobca	uviesť zistené nedostatky
1	0	0
2		

1	Opatrenia dobrovoľne prijaté HS	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	spolu
	počet druhov KV dobrovoľne stiahnutých z trhu	0	0	7	0	7
	počet ks KV dobrovoľne stiahnutých z trhu	0	0	32	0	32
	počet druhov KV dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
	počet kusov KV dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
	počet iných dobrovoľných opatrení, uveď konkrétne opatrenia.....	0	0	1	0	1
2	Opatrenia uložené kontrolným orgánom					
	počet opatrení uložených podľa zákona 355/2007 Z. z.	0	0	0	0	0
	počet HS, ktorým uložil RÚVZ opatrenia	0	0	0	0	0
	počet opatrení uložených podľa zákona 102/2014 Z. z.	0	0	0	0	0
	počet HS, ktorým uložil RÚVZ opatrenia	0	0	0	0	0
	počet opatrení uložených podľa zákonov 147/2001 Z. z. a 250/2007 Z. z.	0	0	0	0	0
	počet HS, ktorým uložil RÚVZ opatrenia	0	0	0	0	0
3	Pokuty					
	podľa zákona 355/2007 Z. z.	x	x	x	x	x
	počet uložených pokút	0	0	0	0	0
	hodnota uložených pokút	0	0	0	0	0
	podľa zákona 102/2014 Z. z.	x	x	x	x	x
	počet uložených pokút	0	0	0	0	0
	hodnota uložených pokút	0	0	0	0	0
	podľa zákona 147/2001 Z. z. a 250/2007 Z. z.	x	x	x	x	x
	počet uložených pokút	0	0	0	0	0
	hodnota uložených pokút	0	0	0	0	0

HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE

OBSAH

I. Personálne obsadenie oddelenia

II. Všeobecná časť

1. Celkové zhodnotenie činnosti oddelenia HDM
2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda
 - 2.1 Zhodnotenie školského mliečneho programu
 - 2.2 Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk
 - 2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch
3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

III. Špeciálna časť

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež
 - 1.1 Prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov
 - 1.2 Materské školy
 - 1.3 Základné školy
 - 1.4 Gymnázia
 - 1.5 Stredné odborné školy
 - 1.6 Jazykové školy
 - 1.7 Pracoviská praktického vyučovania a Strediská praktického vyučovania
 - 1.8 Špeciálne školy
 - 1.9 Fakulty VŠ
 - 1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy vzdelávania a Základné umelecké školy
 - 1.11 Ubytovacie zariadenia
 - 1.12 Zariadenia sociálnych služieb a Zariadenia na vykonávanie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
 - 1.13 Špeciálne výchovné zariadenia
 - 1.14 Zotavovacie podujatia a Školy v prírode
 - 1.15 Zariadenia školského stravovania
 - 1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia
 - 1.17 Telocvične na školách
 - 1.18 Ostatné
2. Zhodnotenie zmienosti na školách
3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež
4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie
5. Stravovanie detí a mládeže
6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež
7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných pracovných podmienok detí a mládeže
8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

IV. Tabuľková časť

I. PERSONÁLNE OBSADENIE ODDELENIA

Mgr. Dagmar Olosová, dipl. a.h.e. - vedúca oddelenia hygieny detí a mládeže

Mgr. Emília Balková, dipl. a.h.e.

Mgr. Elena Maršalová, dipl. a.h.e.

II. VŠEOBECNÁ ČASŤ

1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Oddelenie hygieny detí a mládeže (ďalej len „oddelenie HDM“) realizovalo svoju činnosť v súlade s vypracovaným ročným plánom práce, ktorý súvisí s koncepciou odboru a zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon č. 355/2007 Z.z.) a všeobecne záväzných právnych predpisov, vydaných na vykonanie uvedeného zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, upravujúcich ochranu verejného zdravia.

Na úseku štátneho zdravotného dozoru – v rámci posudkovej činnosti sa oddelenie HDM podieľalo pri plánovaní a príprave výstavby a rekonštrukcie výchovných školských zariadení, stravovacích zariadení detí a mládeže a zariadení určených na telovýchovnú činnosť detí a mládeže.

Prevádzkovatelia zariadení pre deti a mládež počas roka predkladali žiadosti o vydanie rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky, k schváleniu prevádzkových poriadkov výchovných školských zariadení a stravovacích zariadení pre deti a mládež, žiadosti o vydanie záväzných stanovísk k návrhom na územné konanie stavby, k zmene účelu využitia stavby resp. časti stavby, ku kolaudáciám, návrhy na schválenie zotavovacích podujatí, žiadosti o odborné vyjadrenia k projektovej dokumentácii, k doplnku k prevádzkovému poriadku výchovných školských zariadení a stravovacích zariadení pre deti a mládež.

Viacere podania neobsahovali potrebné náležitosti a podklady, preto bolo potrebné pristúpiť v niektorých prípadoch k výzve na doplnenie podania. Súčasťou činnosti bola príprava podkladov, odborných vyjadrení a stanovísk, hodnotenie výsledkov odobratých vzoriek, vypracovanie protokolov, prednášková a konzultačná činnosť.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru v jestvujúcich zariadeniach oddelenie HDM preverovalo hygienický stav budov, vnútorné vybavenie zariadení, dodržiavanie zásad správneho režimu práce a odpočinku v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu, dodržiavanie zákonných opatrení pre praktické vyučovanie, podmienky ubytovania detí a mládeže, kontrolu ukazovateľov kvality pitných vôd z individuálnych vodných zdrojov a verejných vodných zdrojov, objektivizáciu faktorov životného prostredia a pracovného prostredia a pod., vykonávali zatriedňovanie zariadení do jednotlivých kategórií. Realizovali plnenie hlavných odborných priorít na úseku verejného zdravotníctva, regionálnych priorít, cielených úloh v rámci zvýšeného štátneho zdravotného dozoru v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach a v stravovacích zariadeniach pre deti a mládež.

V školských stravovacích zariadeniach zamestnanci oddelenia HDM preverovali podmienky prevádzkovania zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež, vrátane pitného režimu a mliečneho programu, kontrolovali zostavovanie jedálnych lístkov, pestrosť stravy, označovanie alergénov na jedálnych lístkoch, posudzovali podmienky pre diétne stravovanie žiakov, sledovali dodržiavanie systému HACCP v praxi, vykonávali zatriedňovanie zariadení spoločného stravovania do jednotlivých kategórií. Zabezpečovali metodické vedenie vedúcich a kuchárov zariadení školského stravovania a oboznamovali ich s novinkami aktuálnymi pre zariadenia spoločného stravovania.

V zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež vykonali odber vzoriek hotových pokrmov, lahôdkarských výrobkov, mliečnej dojčenskej a detskej stravy a pitnej vody na laboratórnu analýzu. Zabezpečovali aj odber sterov z prostredia na kvantitatívne hodnotenie a súčasne odber sterov na potvrdenie sterility. Z pieskovísk nachádzajúcich sa v areáli materských škôl a na detských ihriskách zabezpečili v rámci štátneho zdravotného dozoru a v rámci realizácie cielenej úlohy odber vzoriek piesku na laboratórnu analýzu.

V rámci zdravotno-výchovných aktivít boli realizované programy a projekty ochrany,

podpory a rozvoja zdravia detí a mládeže, vyhlásené MZ SR, HH SR a WHO. Pre hlavného odborníka HH SR pre odbor hygieny detí a mládeže vypracovávali požadované podklady a stanoviská zaoberajúce sa ochranou verejného zdravia detí a mládeže.

Odborní pracovníci oddelenia HDM vykonávali kontroly fajčenia v školách a v školských zariadeniach, v zariadeniach spoločného stravovania, v zariadeniach kde sa organizovali zotavovacie podujatia pre deti a mládež, v priestoroch areálov určených pre oddychovú a športovú činnosť detí a iných zariadeniach, ktoré sú zaradené ako zariadenia zamerané na výchovno – vzdelávaciu činnosť detí.

V priebehu roka 2019 sme sa podieľali výučbe v rámci predatestačnej praxe lekárov JLF Martin a na povinnej letnej praxi študentov JLF Martin.

Na záver je potrebné spomenúť významnú spoluprácu odborných pracovníkov oddelenia HDM so zástupcami miest, obcí a iných inštitúcií v našom regióne pri riešení problematiky týkajúcej sa školských zariadení.

2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab. č. 1)

V roku 2019 odborní pracovníci oddelenia HDM v rámci činností presahujúcich rámec štátneho zdravotného dozoru evidovali spolu 3663 výkonov, v tabuľke č.1 „Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, § 11 zák.č. 355/2007 Z.z.“ sú jednotlivé činnosti a úlohy zahrnuté nasledovne:

1. úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR – 5 (3 hlavné odborné priority na úseku verejného zdravotníctva, 2 ciele úlohy):

Hlavné odborné priority na úseku verejného zdravotníctva :

- Efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia,
- Posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii,
- Posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným podmienkam a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotného uvedomenia ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Mimoriadne ciele kontroly :

- „Mimoriadna ciele kontrola zameraná na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach“
- Monitoring o zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia
- „RASFF NEWS“ oznámenie 2019.0311 - Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané

1. „Mimoriadna ciele kontrola zameraná na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach“:

Dňa 21.10.2019 bol na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine doručený elektronickou poštou list č. OHDM/7806/129899, zo dňa 18.10.2019, vo veci vykonania mimoriadnej cielej kontroly zameranej na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach.

Odborní pracovníci Oddelenia hygieny detí a mládeže, RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v rámci plnenia cielenej kontroly v termíne od 06.11.2019 do 20.11.2019 štátny zdravotný dozor v 22 zariadeniach školského stravovania v okrese Martin a v okrese Turčianske Teplice.

Tabuľkové spracovanie:

Počet škôl, v ktorých sa zvýšil počet stravníkov	Počet škôl, v ktorých sa znížil počet stravníkov	Počet škôl, v ktorých počet stravníkov zostal rovnaký
21	1	0
Počet škôl, v ktorých sa dodržiava dĺžka prestávok	Počet škôl, v ktorých sa nedodržiava dĺžka prestávok	
21	1	
Počet škôl, v ktorých došlo k narušeniu organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu	Počet škôl, v ktorých nedošlo k narušeniu organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu	
1	21	
Počet škôl s nevyhovujúcim počtom pomocného personálu	Počet škôl s vyhovujúcim počtom pomocného personálu	
0	22	
Počet škôl, kde dochádza ku kríženiu prevádzky následkom zvýšeného počtu prípravy pokrmov	Počet škôl, kde nedochádza ku kríženiu prevádzky následkom zvýšeného počtu prípravy pokrmov	
0	22	
Počet škôl, v ktorých sa mliečna desiatka podáva v štandardnom režime	Počet škôl, v ktorých sa mliečna desiatka podáva v obmedzenom režime	Počet škôl, v ktorých podávanie mliečnych desiat bolo zrušené
1	0	0
Počet škôl, v ktorých sa poskytuje diétne stravovanie formou varenia diétnych pokrmov	Počet škôl, v ktorých sa poskytuje diétne stravovanie na základe potvrdenia lekárom	Počet škôl, v ktorých sa poskytuje diétne stravovanie aj formou varenia diétnych pokrmov, aj na základe potvrdenia lekárom
12	12	12

Stručné zhodnotenie výsledkov kontrol :

- Porovnanie počtu stravníkov s predchádzajúcim obdobím :
Z celkového počtu 22 prekontrolovaných zariadení školského stravovania v 21 zariadeniach došlo v školskom roku 2019/2020 k zvýšeniu počtu stravníkov oproti školskému roku 2018/2019. V 1 zariadení došlo k zníženiu počtu stravníkov z dôvodu nižšieho počtu prijatých žiakov do základnej školy.
- Dodržiavanie štandardnej dĺžky prestávok medzi vyučovacími hodinami :
- Skutočnosť, či v dôsledku predĺženia času vydávania obedov nedošlo k narušeniu organizácie výchovno – vzdelávacieho procesu :
21 ZŠ - dodržiavaná dĺžka prestávok

1 ZŠ - nedodržiavaná dĺžka prestávok (v dokumente Vnútorný poriadok školy pre žiakov, platný od 01.09.2019 uvádzal dĺžku obednej prestávky pre žiakov prvého a druhého ročníka v trvaní 20 minút po 4.vyučovacej hodine, po piatej vyučovacej hodine dĺžku prestávky 10 minút a po šiestej vyučovacej hodine dĺžku prestávky 30 minút). Prestávkový režim v ZŠ nezabezpečuje optimálne fyziologické požiadavky z hľadiska ochrany zdravia a prevencie ochorení detí a mládeže. 20 minútová obedná prestávka zaradená po 4. vyučovacej hodine je nevyhovujúca, nezabezpečuje dostatočný čas na konzumáciu obeda u žiakov prvého a druhého ročníka ZŠ. Stravovaním v časovom strese sa narušujú fyziologické procesy trávenia, čo môže byť príčinou nedostatočného využitia potrebných živín organizmom a následných porúch zdravia a zdravého vývinu detí. Taktiež v dôsledku skrátenej prestávky je predpoklad, že žiaci pravidelne sa stravujúci v Školskej jedálni nebudú konzumovať kompletný obed. Uvedené je v rozpore s § 24 ods.5 písm. a) zákona č.355/2007 Z.z., ktorý ustanovuje povinnosť prevádzkovateľa zariadenia pre deti a mládež zamerať výchovu detí a mládeže na ochranu zdravia, s § 24 ods.5 písm. f) zákona č.355/2007 Z.z., ktorý ustanovuje povinnosť vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu, s § 8 ods.1 Vyhlášky MZ SR č.527/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, podľa ktorého musí byť režim stravovania v zariadení pre deti a mládež organizovaný tak, aby zodpovedal veku, zdravotnému stavu a fyzickej záťaži žiakov. Na základe uvedeného príslušný orgán verejného zdravotníctva vyzval prevádzkovateľa zariadenia o písomné vyjadrenie s uvedením spôsobu a termínu odstránenia zistených nedostatkov.

- d) Personálne obsadenie kuchyne: v 10 zariadenia školského stravovania došlo k zvýšeniu počtu zamestnancov.
- e) Či dochádza ku kríženiu čistej a nečistej prevádzky v dôsledku zvýšeného počtu stravníkov: neboli zistené porušenia.
- f) Skutočnosť, či v dôsledku organizačných zmien v stravovaní nedošlo k zrušeniu mliečneho programu : v prekontrolovaných stravovacích zariadeniach nedošlo k zrušeniu mliečneho programu.
- g) Informácie o spôsobe zabezpečenia diétného stravovania :
12 zariadení školského stravovania poskytuje diétné stravovanie pre žiakov formou varenia diétnych jedál (po predložení písomného doporučenia ošetrojúceho lekára, s určením diéty podľa stanovenej diagnózy),
6 zariadení neposkytuje diétné stravovanie - na základe žiadosti rodiča resp. zákonného zástupcu žiaka je im poskytovaná finančná dotácia na stravu od štátu.
- h) Spôsob výdaja neodhlásených obedov, napr. prvý deň ochorenia: vo všetkých stravovacích zariadeniach je výdaj stravy do obedára povolený iba v prvý deň neprítomnosti v škole, a to v prípade, keď rodič resp. zákonný zástupca nestihol žiaka zo stravy odhlásiť. V prípade, ak zákonný zástupca neodhlási žiaka z odoberania stravy je povinný uhradiť príspevok za stravné v plnej výške vrátane dotácie a určenej časti režijných nákladov za každý neodhlásený deň.

Pred zavedením „obedov zadarmo“ sa v mnohých základných školách obávali veľkých finančných nákladov na modernizáciu kuchyne či nových zamestnancov, zníženia kvality stravy pre žiakov, ale aj veľkého plytvania jedlom. Aj napriek tomu, že na začiatku septembra vzrástol počet stravníkov v školských stravovacích zariadeniach o cca tretinu oproti školskému roku 2018/2019, postupne sa počet stravníkov začal znižovať. Niektorí žiaci, ktorí boli zapísaní na stravovanie v školskej jedálni a zúčastňovali sa vyučovacieho procesu v škole na obedy nechodili (dôvody : nezáujem o vydávaný obed, nedostatok času na konzumovanie obeda pre nestihnutie cestovného spoja resp. krúžkovej činnosti, atď.). Rodičia boli oboznámení s tým, že budú musieť deti odhlasovať z obeda, lebo ak to neurobia, poplatok za

nevydaný obed budú musieť zaplatiť v plnej výške vrátane dotácie. V súvislosti s týmito zisteniami došlo k úbytku stravníkov – žiakov zo školských stravovacích prevádzok.

Školská jedáleň môže pripravovať diétne jedlá a nápoje pre deti a žiakov, u ktorých podľa posúdenia ošetrojúceho lekára zdravotný stav vyžaduje osobitné stravovanie v zmysle § 140 ods.5 školského zákona, ak tak určí zriaďovateľ a má k tomu súhlas príslušného regionálneho úradu, dostatočný počet odborných pracovníkov a zabezpečené vhodné materiálne – technické podmienky (vyhradené pracovné stoly, plochy, kuchynský riad, skladovacie priestory a chladiace zariadenia). V školskom roku 2018/2019 rodičia presadzovali prípravu diétnej stravy v školskej stravovacej prevádzke. Od septembra 2019 sa situácia mení a väčšina rodičov resp. zákonných zástupcov uprednostnila možnosť zabezpečiť diétne stravovanie dieťaťu doma. Na základe žiadosti o vyplatenie dotácie, je im vyplácaná dotácia na stravovanie za každý deň, kedy sa dieťa zúčastnilo vyučovacieho procesu. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené že v prevádzkach MŠ a ZŠ I. stupeň sa znížil počet prípravy diétneho stravovania v stravovacej prevádzke avšak narástol počet výdaja rodičmi donesenej stravy.

Zariadenia školského stravovania venovali problematike „Obedov zadarmo“ veľkú pozornosť. Vedúce školských zariadení zhodnotili personálne obsadenie k predpokladanému počtu stravníkov. V súvislosti so zvýšením počtu stravníkov došlo, v niektorých zariadeniach k zakúpeniu nového inventáru, resp. aj modernizácii vybavenia kuchyne. Taktiež väčšina škôl investovala do elektronického systému na prihlasovanie a odhlasovanie obedov pre žiakov.

2. Monitoring o zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia:

Na základe listu ÚVZ SR č. HDM/4537/13423/2018 zo dňa 04.06.2018 a požiadavky Úradu komisára pre deti sme začiatkom školského roka 2019/2020 vykonali monitoring o zaočkovanosti detí navštevujúcich predškolské zariadenia. Odborní pracovníci oddelenia HDM zisťovali celkový počet zapísaných detí v predškolskom zariadení, počet očkovaných detí (za očkované dieťa sa považuje každé dieťa, ktoré absolvovalo aspoň niektoré z povinných typov očkovania), počet nezaočkovaných detí a počet detí u ktorých údaj o očkovaní chýba.

Výsledky monitoringu :

- prekontrolovaných materských škôl - 64,
- celkový počet zapísaných detí v predškolskom zariadení – 3579 detí,
- počet očkovaných detí – 3494 detí,
- počet nezaočkovaných detí – 85 detí,
- počet detí u ktorých údaj o očkovaní chýba – 0.

Získané údaje boli spracované do tabuľky a zaslané na ÚVZ SR na spracovanie za SR.

Oddelenie hygieny detí a mládeže v rámci plnenia úlohy prekontrolovalo 36 zariadení v ktorých vykonalo 36 kontrol.

3. „RASFF NEWS“ oznámenie 2019.0311 - Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané .

Na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine (ďalej len „RÚVZ so sídlom v Martine“) bolo dňa 31.01.2019 listom č. OHVBPKV/1066/2019/Jo z Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky doručené oznámenie „RASFF NEWS“ oznámenie 2019.0311 - Veterinárne kontroly hovädzieho mäsa z Poľska pravdepodobne nevhodného na ľudskú spotrebu, ktoré neboli dôkladne vykonané“. Na základe listu zo dňa 01.02.2019 HO HH SR pre HDM požiadala oddelenia a odbory HDM o úzku spoluprácu

s oddeleniami a odbormi hygieny výživy a poskytli im požadované údaje. Listom doručeným dňa 05.02.2019 HO HH SR v súvislosti s kontrolami prevádzok ZŠS, zameraných na vysledovateľnosť pôvodu mäsa, zaslala oznámenie o pokračovaní úradnej kontroly v prevádzkach ZŠS až do odvolania. Oddelenie HDM vykonalo v 2 zariadeniach školského stravovania 2 kontroly a 1 kontrolu v ZSS počas zotavovacieho podujatia. Prevádzkovatelia zariadení školského a predškolského stravovania boli telefonicky a elektronicky listom RÚVZ so sídlom v Martine kontaktovaní za účelom zaslania informácií týkajúcich sa dodávania hovädzieho mäsa do ich zariadení (HV 104 žiadostí, HDM 121 žiadostí). Oddelenie hygieny výživy a hygieny detí a mládeže ku dnešnému dňu obdržalo 49 odpovedí týkajúcich sa dodávok hovädzieho mäsa. Pri preverovaní predložených dokladov o nadobudnutí tovaru bolo zistené, že od dodávateľov : Marek Kazimír – MK FOOD Gaboltov 91, Ladislav Cabai, Bidovce 230 nebolo do kontaktovaných ZSS hovädzie mäso distribuované. Spoločnosť Cimbalak s.r.o., Duklinska 17, Bardejov dodával hovädzie mäso do 4 zariadení spoločného stravovania, pričom dodával mäso s pôvodom : Slovenská republika a s pôvodom Poľská republika (zabité v Poľsku PL 12100113 WE, delené na Slovensku SK 612 ES, pôvod : Poľsko), t.j. podľa predložených dokladov nebolo mäso z Poľska z bitúnkov a rozrábkarní uvedených v liste.

Programy a projekty realizované v spolupráci s MZ SR :

Projekt COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative)

COSI projekt je v SR súčasťou „Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025“. Ide o projekt realizovaný metodikou WHO. Na základe poverenia MZ SR bol NÚDCH nominovaný ako zodpovedný riešiteľ projektu COSI (Childhood Obesity Surveillance Initiative) pre Slovenskú republiku. Ide o rutinného meranie žiakov základných škôl vo veku od 6 do 10 rokov (v SR v roku 2019 boli vybraté iba 2 vekové kategórie – 7-7,99 ročné deti a 8-8,99 ročné deti). V projekte boli u respondentov vykonané merania telesnej hmotnosti a výšky, obvodu pása a bokov a vykonal ich preškolený personál z Regionálnych úradov verejného zdravotníctva v SR. Projekt bol schválený etickou komisiou NÚDCH. Uvedený projekt prebieha vo viacerých európskych krajinách. Svetová zdravotnícka organizácia bude po skompletizovaní meraní a dát analyzovať údaje zo všetkých škôl. K projektu boli zaslané materiály : rozdeľovník s kódmi škôl, informovaný súhlas pre rodičov, dotazník pre meranie detí. Školy uvedené v rozdeľovníku boli oslovené listom štátneho tajomníka MZ SR o možnosti participovať na projekte.

V oddelenie hygieny detí a mládeže v spolupráci s oddelením Poradenského centra zdravia/Výchovy k zdraviu projekt realizovali od 06.11.2018 do 19.11.2018 a projektu sa zúčastnilo 62 respondentov – žiakov vekovej skupiny od 7 do 7,99 rokov. Do projektu boli zapojené 3 základné školy v okrese Martin a 2 základné školy v okrese Turčianske Teplice. Meranie sa uskutočnilo v škole vo vyhradenej miestnosti, ráno. Počas merania sa zaznamenávali údaje: dátum narodenia, pohlavie, bydlisko, stupeň šk. dochádzky, dátum merania, oblečenie počas merania, hmotnosť, výška, obvod pása a bokov, komorbidita. Meranie sa realizovalo na prenosnej digitálnej váhe s výškomerom s presnosťou 0,1 kg a na meranie obvodu pásu a bokov bol použitý neelastický meter. Dieťa bolo vyzlečené (v spodnej bielizni), vyzuté. Parametre sa merali s presnosťou na desatinu – (0,1 kg, 0,1 cm). Súčasťou projektu bol informovaný súhlas rodičov, vyplnený dotazník o rodine (zameraný na výživu a pohybovú aktivitu) a o škole (zameraný na pohybovú aktivitu detí, stravovanie detí v školách). Rodinný dotazník bol doručený prostredníctvom školy rodičom, resp. zákonným zástupcom dieťaťa na vyplnenie v domácom prostredí. Každá škola, v ktorej sa realizoval projekt obdržala na vyplnenie jeden školský dotazník. Po vykonaných meraniach odborní pracovníci oddelenia HDM získané údaje zadávali do elektronickej formy dotazníkov

a tabuliek v programe Microsoft Excel a priebežne podľa požiadaviek gestora zasielali ďalšie doplňujúce údaje súvisiace s riešením projektu COSI. Spracované údaje boli zaslané na ďalšie spracovanie MUDr. Ľubici Tichej.

Spracovanie údajov rodinného dotazníka sa vykonalo v I.Q roku 2019. V priebehu realizácie projektu boli riešené povinnosti spojené s GDPR .

Programy a projekty realizované v spolupráci s VkZ :

Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na rok 2017-2020

RÚVZ so sídlom v Martine v roku 2019 realizoval úlohu č. 5.1.3. „Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi“ v súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020. Cieľovou skupinou boli žiaci 8. ročníkov základných škôl za okres Martin: ZŠ s MŠ Hurbanova, ZŠ P. Mudroňa a Evanjelická základná škola.

Žiaci zúčastňujúci sa projektu museli disponovať informovaným súhlasom rodiča, mať k dispozícii športové oblečenie a obuv. Študenti boli na projekt privedení zodpovedným učiteľom (2 základné školy), ktorý by mal byť aj koordinátorom projektu na škole a na 1 základnej škole sme realizovali projekt priamo na pôde školy. Samotné vyšetrenie prebiehalo formou stanovišť, na ktoré prichádzali študenti osobitne. V úvode boli všetci študenti oboznámení s projektom, vyplnili dotazník zdravého životného štýlu a obdržali záznamový list. V nasledujúcom kroku bolo realizované meranie krvného tlaku, antropometria, držanie tela. Na druhom stanovišti sme zisťovali flexibilitu, podkožný tuk kaliperom a Ruffierov test. V závere bolo každému študentovi poskytnuté poradenstvo v súvislosti s jeho výsledkami. V poobedňajšej časti dňa sme všetky údaje z dotazníka a záznamového listu vložili do databázy. Odchod žiakov z projektu prebiehal po dohode so zodpovedným učiteľom, resp. koordinátorom projektu na škole. Projekt NAPPPA bol realizovaný v mesiacoch máj a jún 2019 a do projektu sa zapojilo 74 respondentov.

2. odborné stanoviská a expertízy – 525,

3. konceptná činnosť – 2 (pripomienky k zákonu č. 355/2007 Z.z. a k materiálom ŠZD)

4. riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí – 5/589 :

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku

4.3 Hygienická úroveň detských pieskoviek v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti

4.4 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

4.5 Úrazy u detí v SR

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)

Cieľ

Cieľom aktivít je komplexný výkon štátneho zdravotného dozoru, realizáciou výchovných aktivít v oblasti matiek cestou materských centier a detí a mládeže cestou zariadení pre deti a mládež prispieť k zníženiu výskytu detskej obezity.

Anotácia

V súvislosti s epidemickým nárastom prevalencie obezity v celosvetovom meradle vláda Slovenskej republiky schválila Národný akčný plán v prevencii obezity na roky 2015 – 2025,

ktorého súčasťou sú úlohy a aktivity, zamerané na zníženie výskytu obezity detskej a dospelostvej populácie. Zlé stravovacie návyky a nízka fyzická inaktivita predstavujú významné faktory obezity u dospelých, rovnako ako aj u detí a mladých ľudí. Uvedené faktory vedú k nadhmotnosti a obezite a v dôsledku toho sa môžu uplatniť nezávislé rizikové faktory chronických neprenosných ochorení.

Gestor : ÚVZ SR

Riešiteľské pracoviská : RÚVZ v SR

Etapy riešenia :

Každoročne od roku 2015 do roku 2025 realizovať priority a), b), c) a každé 3 roky realizovať aktivity v rámci priority d) :

a) Podpora zdravého štartu do života

- zamerať sa v rámci poradní zdravia na matky s deťmi na materskej dovolenke. Výchovné aktivity zamerané na poradenskú a konzultačnú činnosť v oblasti zdravého životného štýlu, prevencie obezity realizovať v zariadeniach kde sa stretávajú matky s deťmi napr. materské centrá, rodičovské centrá.

b) Podpora zdravšieho prostredia v školách

- zabezpečiť kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je percentuálne zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti až obezity.
- podporovať poskytovanie desiat vyrábaných a podávaných zo školskej kuchyne,
- zabezpečiť edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí, mliečneho programu pre deti, programu školské ovocie,
- zabezpečiť efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy,
- kontrolovať hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania,
- kontrolovať dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovať pri realizácii pitného režimu detí používanie pitnej vody a nesladených nápojov,
- zisťovať počet stravujúcich sa detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach,
- posudzovať energetickú a biologickú hodnotu stravy,
- kontrolovať pestrosť stravy,
- kontrolovať dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky.

c) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení

- zúčastňovať sa pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi,
- v spolupráci s odbormi školstva na krajskej úrovni a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni zrealizovať školenie pracovníkov školského stravovania.

d) Podpora pohybových aktivít

- realizovať monitoring TV podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sledovať využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledovať využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),

- sledovať realizáciu malých foriem telesnej výchovy v školách, napr. využívanie telovýchovných chvíľok, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.,
- monitorovať využitie hodín TV v rámci hygieny pedagogického procesu: počet hodín TV do týždňa, zaraďovanie hodín TV do rozvrhu hodín, percento cvičiacich žiakov a študentov na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov,
- v pravidelných intervaloch (1x za 3 roky) sledovať počty a zdravotné indikácie u žiakov a študentov, ktorí sú úplne alebo čiastočne oslobodení od TV,
- zisťovať možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV.

Realizačné výstupy

- počet edukovaných matiek v oblasti zdravého stravovania a pohybovej aktivity detí,
- počet zariadení s vytvorenými optimálnymi podmienkami pre vytvorenie zdravšieho prostredia,
- počet škôl s obmedzením automatov so sladenými nápojmi,
- počet škôl umožňujúcich odbornému personálu ZŠS vzdelávanie vo výžive,
- počet škôl s vytvorenými optimálnymi podmienkami pre realizáciu telovýchovných aktivít,
- vypracovanie sumárnej správy projektu bude slúžiť ako podklad pre odpočet aktivít plnenia Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025.

Trvanie projektu: 01.11.2015 – 31.12.2025

Termín ukončenia: r. 2025

RÚVZ so sídlom v Martine realizuje priebežne prioritu b), d) v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a prioritu c) v rámci spolupráce s odbornými pracovníkmi školstva nasledovne:

a) Podpora zdravého štartu do života

- zamerať sa v rámci poradní zdravia na matky s deťmi na materskej dovolenke. Výchovné aktivity zamerané na poradenskú a konzultačnú činnosť v oblasti zdravého životného štýlu, prevencie obezity realizovať v zariadeniach kde sa stretávajú matky s deťmi napr. materské centrá, rodičovské centrá – výchovné aktivity v rámci oddelení HDM a ani oddelení podpory zdravia neboli realizované (pozn. k realizácii tejto úlohy neboli zadané potrebné materiály, ktoré by odborných pracovníkov verejného zdravotníctva odborne inštruovali pri riešení tejto úlohy) .

b) Podpora zdravšieho prostredia v školách

- zabezpečiť kontrolu predávaného sortimentu a kontrolu dodacích listov u predajcov s cieľom zistiť, aké je percentuálne zastúpenie ponúkaných zdravých druhov potravín a potravín s množstvom prebytočnej energie, resp. potravín s vysokým obsahom soli, ktoré nezabezpečujú zdravý vývoj dieťaťa a prispievajú k riziku vzniku nadhmotnosti až obezity.

V roku 2019 bolo vykonaných celkovo 158 kontrol v školských stravovacích zariadeniach, v školských bufetoch a predajných automatoch umiestnených v objektoch školských zariadení. Výkon štátneho zdravotného dozoru bol zameraný na dodržiavanie schváleného sortimentu v školských bufetoch v súlade s požiadavkou predaja výživovo hodnotného sortimentu, ktorý je legislatívne naviazaný na povinnosť prevádzkovateľa zariadenia pre deti a mládež zabezpečiť, aby predávaný sortiment v školských bufetoch mal zodpovedajúcu energetickú a biologickú hodnotu (§ 24 ods.5 písm. b/ zákona č. 355/2007 Z.z.) a zodpovedal zdravej výžive (§ 2 písm. s/ zákona č. 355/2007 Z.z.).

- podporovať poskytovanie desiat vyrábaných a podávaných zo školskej kuchyne

V okrese Martin a Turčianske Teplice 4 zariadenia školského stravovania zabezpečujú poskytovanie desiat pre prvý stupeň ZŠ, v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 10 kontrol zameraných na poskytovaný sortiment desiat. Je dôležité konštatovať, že poskytovanie desiat prostredníctvom školských jedální plní významnú úlohu v oblasti

prevencie detskej obezity. Zostavovanie ponúkaného sortimentu desiat vykonávajú odborne vzdelaní pracovníci v oblasti školského stravovania (vedúca školskej kuchyne v spolupráci s riaditeľom školy, resp. stravovacou komisiou, ktorá je zriadená v škole) a pripravovaná desiata zodpovedá požiadavkám v súlade s receptúrami a technologickými postupmi pri príprave pokrmov v súlade s Materiálno spotrebnými normami určenými pre školské stravovanie, ktoré vychádzajú z obsahu výživových faktorov podľa OVD pre jednotlivé vekové kategórie stravníkov.

- zabezpečiť edukačné aktivity v oblasti zdravého stravovania a zdravej výživy detí

V mesiaci január – november 2019 bolo realizovaných (realizáciu edukačnej činnosti vykonávali oddelenia HDM v spolupráci s Poradňami zdravia) v materských a v základných školách 8 prednášok, ktorých sa zúčastnilo 274 detí. Prednášky boli zamerané na zdravý spôsob života, zdravé stravovanie, zdravú výživu detí, prevenciu obezity, poruchy príjmu potravy.

V rámci edukačných aktivít boli realizované aj intervenčné zdravotno-výchovné pôsobenia pre deti MŠ vo vekovej kategórii 4 –6 rokov a 1. –2. ročník ZŠ, ktoré boli zamerané na základné vedomosti o sensorickom rozpoznávaní potravín (zrak, čuch, chuť, hmat), základné vedomosti o tráviacej sústave, základné vedomosti o zložení potravín, základné vedomosti o výžive (výživová pyramída) a intervenčné zdravotno-výchovné pôsobenia pre deti vo vekovej kategórii 4 –6 rokov, ktoré boli zamerané na zvýšenie konzumácie ovocia a zeleniny u detí, význam vitamínov, minerálnych látok a vlákniny pre zdravie (pomocou makety záhrady „sadíme a zbierame ovocie a zeleninu“, formou hádaniek a riekaniek si o jednotlivých druhoch povieme bližšie).

- mliečného programu pre deti, programu školské ovocie

Mliečny program : Oddelenia HDM dlhodobo a pravidelne sledujú dodržiavanie realizácie mliečného programu v zariadeniach pre deti a mládež podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách, v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie. Mliečny program je realizovaný na školách v rámci školského stravovania (mlieko podávané po obede alebo ako mliečna desiata pre žiakov ZŠ resp. počas celého dňa pre deti MŠ) a prostredníctvom mliečnych automatov, hlavnou výhodou takejto formy distribúcie školského mlieka je jeho dostupnosť pre všetky deti školy, kedykoľvek majú chuť. V porovnaní s predchádzajúcimi školskými rokmi stúpol záujem o školský mliečny program. Do programu v školskom roku 2019/2020 sa zapojilo 68 škôl s počtom cca 6742 detí a žiakov. Odborní pracovníci oddelenia HDM pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa zameriavajú na kontrolu mliečnych výrobkov dodávaných ako produkty mliečného programu. Kontrola je zameraná na pôvod tovaru - predloženie dodacích listov k mliečnym výrobkom, správne označenie mliečnych výrobkov, dodržiavanie dátumu spotreby, plynulosť dodávky mliečnych výrobkov, skladovanie mliečnych výrobkov, celistvosť obalu, a pod..

Výsledky sledovania mliečného programu na školách sú za jednotlivé RÚVZ spracované každoročne vo výročnej správe.

Program školské ovocie : RÚVZ v SR sa podieľajú na realizácii projektu „Program ovocie a zelenina do škôl“, do ktorého je zapojená Slovenská republika prostredníctvom Ministerstva pôdohospodárstva SR. Realizáciu projektu zabezpečujú odborní pracovníci RÚVZ v Slovenskej republike z odborov Poradenské centrum zdravia/Výchova k zdraviu a odborov hygieny detí a mládeže v súčinnosti s poverenými zamestnancami jednotlivých vybraných škôl (materské školy, základné školy, základné školy so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami), ktoré boli zapojené do projektu „ Program ovocie a zelenina do škôl “.

V školskom roku 2019/2020 odborní pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru monitorovali zapojenie jednotlivých školských prevádzok do projektu „Program ovocie a zelenina do škôl“. Bolo zistené, že do „Programu ovocie a zelenina do škôl“ je zaregistrovaných 83 škôl (materské školy a základné školy) s počtom cca 7200 detí a žiakov. Dodávku ovocia a zeleniny súvisiacu s plnením „Programu ovocie zelenina do škôl“ zabezpečujú schválené dodávateľské firmy. Pracovníci oddelenia HDM kontrolovali dodržiavanie hygienických požiadaviek na manipuláciu s ovocím a zeleninou pri jej skladovaní a podávaní v školách v zmysle Metodického usmernenia 15/2009-R z 29.8.2009 na realizáciu nariadenia vlády SR o poskytovaní pomoci na podporu spotreby ovocia a zeleniny pre deti v materských školách a pre žiakov v základných školách.

- zabezpečiť efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach stravovacích prevádzok určených pre deti a mládež a vo výdajniach stravy
- posudzovať energetickú a biologickú hodnotu stravy

V školských stravovacích zariadeniach zamestnanci oddelenia HDM preverovali podmienky prevádzkovania zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež, vrátane pitného režimu a mliečneho programu, kontrolovali zostavovanie jedálnych lístkov, pestrosť stravy, označovanie alergénov na jedálnych lístkoch, posudzovali podmienky pre diétne stravovanie žiakov, sledovali dodržiavanie systému HACCP v praxi, vykonávali zatriedňovanie zariadení spoločného stravovania do jednotlivých kategórií. Zabezpečovali metodické vedenie vedúcich a kuchárov zariadení školského stravovania a oboznamovali ich s novinkami aktuálnymi pre zariadenia spoločného stravovania. Celkovo v zariadeniach školského stravovania a vo výdajniach stravy v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín bolo vykonaných 705 kontrol (ŠZD - 538 kontrol, ÚKP - 167 kontrol).

V období od januára do novembra 2019 bolo zistených v zariadeniach školského stravovania a vo výdajniach stravy 42 nezhôd, ktoré sa najčastejšie týkali prevádzkovej hygieny, osobnej hygieny zamestnancov, skladovania potravín, dodržiavania zásad SVP, HACCP, označovania potravín (chýbali etikety so slovenským označením).

Odborní pracovníci HDM v zariadeniach spoločného stravovania pre deti a mládež v rámci štátneho zdravotného dozoru vykonávali odber vzoriek hotových pokrmov, lahôdkarských výrobkov, mliečnej dojčenskej a detskej stravy na laboratórnu analýzu. V období január – november 2019 bolo odobratých 50 vzoriek hotových pokrmov a lahôdkarských výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie.

Od januára 2019 v materských školách a od začiatku školského roku 2019/2020 na základných školách boli zavádzané tzv. obedy zadarmo. Jedná sa o dotáciu na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa §4 ods. 4 písm. a) zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách. Hlavným cieľom je poskytnúť teplý obed pre každého žiaka za každý deň školského vyučovania a pre každé dieťa v poslednom ročníku materskej školy, rovnako za každý deň strávený v materskej škole. Zámerom je skvalitnenie stravovania na materských, základných a stredných školách. Mestám a obciam sa v dôsledku rozhodnutia poskytovať obedy zadarmo zvýšia náklady na energie, zamestnancov v školských jedálňach a na materiálno-technické vybavenie. Problémy nastávajú najmä tam, kde nie sú školské jedálne zriadené alebo nemajú dostatočnú kapacitu.

V mesiaci november 2019 odborní pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže v SR vykonali mimoriadnu cieleňú kontrolu zameranú na dodržiavanie organizačného a technického zabezpečenia poskytovania tzv. obedov zadarmo v školských stravovacích zariadeniach. Taktiež realizovali projekt č. 4.4. „Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ“. Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). V prvej etape realizácie projektu v roku 2019 bolo hodnotenie jedálnych lístkov v 3 materských školách za obdobie

jeseň, zima (mesačný jedálny lístok v mesiaci október a november). Sumárne správy z realizovaných úloh budú zaslané na ÚVZ SR ako podklady k vypracovaniu záverečných správ a budú slúžiť ako podklady pre vypracovanie intervenčných odporúčaní a pri spolupráci s MŠVVAŠ SR.

- kontrolovať hygienické podmienky pri príprave diétného stravovania

V okrese Martin a Turčianske Teplice zabezpečuje poskytovanie diétného stravovania 60 zariadení školského stravovania, v týchto zariadeniach bolo vykonaných 121 kontrol. Najčastejšie pripravovaná strava v týchto zariadeniach je bezlepková, bezlaktózová a šetriaca. Prevádzkovatelia školských zariadení na prípravu stravy majú vyčlenené pracovné úseky, náradie, náčinie a vyškolený personál. Podmienky pripravovanej diétnej stravy majú zapracované v prevádzkových poriadkoch, ktoré majú schválené príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva. Ak nie je možné prípravu diétnej stravy realizovať v školskom zariadení, sú stanovené podmienky pre donesenie stravy rodičmi, ktoré sú taktiež spracované v prevádzkovom poriadku a schválené príslušným regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

- kontrolovať dodržiavanie pitného režimu pre deti, v predškolských zariadeniach presadzovať pri realizácii pitného režimu detí používanie pitnej vody a nesladených nápojov

Odborní pracovníci HDM vykonali v rámci štátneho zdravotného dozoru 200 kontrol zameraných na dodržiavanie pitného režimu pre deti.

Používanie pitnej vody resp. nesladených nápojov v rámci pitného režimu je pracovníkmi RÚVZ odporúčané, ale údajom, koľko zariadení školského stravovania podáva pitnú vodu resp. nesladené nápoje v rámci pitného režimu konkrétne nedisponujeme. Z poznatkov z výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že v MŠ sa presadzuje pitná voda podávaná deťom počas dňa (okrem podávania nápoja k jedlu), v zimnom období nesladený čaj. V niektorých ZŠ boli zriadené na chodbách fontánky s pitnou vodou, taktiež pitná voda sa nachádza v každej triede (umývadlo na ruky s tečúcou pitnou vodou). Pri poskytovaní nápoja k jedlu školské jedálne podávajú sladené nápoje s používaním sirupov s vyšším podielom ovocnej zložky.

- zisťovať počet stravujúcich sa detí a mládeže v školských stravovacích zariadeniach

V okrese Martin a Turčianske Teplice priemerný počet stravujúcich sa detí v školských jedálňach je nasledovný : MŠ - 100,00 % detí, ZŠ – 86,84 %, SŠ a gymnáziá - 54,48 %. Aj napriek poskytovaniu obedov zadarmo na základných školách nebol zaznamenaný zvýšený nárast stravníkov. Dotácia na obedy, ktorá začala pre žiakov základných škôl platiť od začiatku septembra, sa vzťahuje na každé vydané jedlo. Každý obed, ktorý si žiak nepreberie a neodhlási sa z neho, musia rodičia zaplatiť. Obedy zadarmo nie sú zadarmo. Rodičom postupne prichádzajú nové cenníky za obedy a mnohí z nich sú nemilo prekvapení. Nečakali totiž, že budú musieť za stravu platiť. Z uvedeného dôvodu začali deti odhlasovať zo stravovania v školskej jedálni.

- kontrolovať pestrosť stravy

Celkovo bolo posúdených 36 jedálnych lístkov na vyhodnotenie pestrosti stravy. Odborní pracovníci HDM v záujme skvalitnenia poskytovanej stravy v zariadeniach školského stravovania odporučili vedúcim školských stravovacích prevádzok, aby pri zostavovaní jedálneho lístka dbali na uplatňovanie zásad na jeho zostavu, aby bola dodržaná výživová hodnota podávaných pokrmov podľa odporúčaných výživových dávok, aby zohľadňoval požiadavky vekovej skupiny stravníkov, miestne podmienky, krajové zvyklosti, cirkevné sviatky a hlavne možnosti finančného limitu. Zaujímavá a vhodne zostavený jedálny lístok reprezentuje prácu zariadenia školského stravovania stravníkom - deťom, žiakom, zamestnancom, ale aj zákonným zástupcom detí a žiakov.

- kontrolovať dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky

V priebehu roka 2019 bolo posúdených 36 jedálnych lístkov na dodržiavanie zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky podľa Prílohy č.1 k Vyhláške MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania. Na základe výsledkov hodnotenia zásad na zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach školského stravovania boli najčastejšie zisťované nedostatky :

- nedodrжанá časová štruktúra jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní,
- neboli zaradované prívarky s využitím najmä strukovín dvakrát za mesiac,
- nebola zaradovaná zelenina denne a podľa sezónnosti čerstvá zelenina,
- neboli zaradované raz týždenne hlavné jedlá z rýb,
- nedodrжанá zásada zvýšenia podielu potravín s obsahom bielkovín okrem mlieka na desiatu a olovranty. Pri zostavovaní jedálneho lístka u desiat a u olovrantov využívať pestrosť ponúkaných receptúr nátierok a pečiva ktoré obsahujú materiálo-spotrebné normy a receptúry pre školské stravovanie,
- nebolo zaradované ovocie denne (podľa finančných možností).

Na základe uvedeného a v záujme skvalitnenia poskytovanej stravy v Školskej jedálni bolo odporúčané dbať pri skladbe jedálneho lístka a normovaní na správne zastúpenie jednotlivých druhov potravín tak, aby základné živiny, nerastné látky a vitamíny boli dodávané v potrebnom množstve pre stravníkov jednotlivých vekových skupín podľa platnej legislatívy. Zostavovať jedálne lístky a dodržiavať receptúry a technologickú prípravu pokrmov v súlade s Materiálo spotrebnými normami určenými pre školské stravovanie, ktoré vychádzajú z obsahu výživových faktorov podľa OVD pre jednotlivé vekové kategórie stravníkov uvedených vo Vestníku MZ SR čiastka 4-5, dňa 19. Júna 2015, Ročník 63. Dodržiavať zásady pre zostavovanie jedálnych lístkov podľa Prílohy č.1 k Vyhláške MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania.

b) Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení

- zúčastňovať sa pracovných porád pracovníkov školského stravovania organizovaných okresnými úradmi, odborom školstva a Spoločnými školskými úradmi – 1 porada
- v spolupráci s odbormi školstva na krajskej úrovni a Spoločnými školskými úradmi na okresnej úrovni zrealizovať školenie pracovníkov školského stravovania – 3 školenia pre vedúcich zamestnancov a pracovníkov školských jedální.

c) Podpora pohybových aktivít

- realizovať monitoring TV podmienok žiakov základných a stredných škôl, vrátane vonkajších telovýchovných plôch z hľadiska dodržania požiadaviek príslušnej legislatívy (priestorové usporiadanie, vybavenie, tepelno-vlhkostná mikroklíma a pod.),
- v rámci výkonu ŠZD sledovať využívanie priestorov telocviční na mimoškolské aktivity, dodržiavanie prevádzkových poriadkov telovýchovných zariadení,
- sledovať využívanie iných športových plôch a zariadení na telovýchovu a šport v rámci výučby žiakov sledovanej školy (plaváreň, športová hala, verejné ihrisko),
- sledovať realizáciu malých foriem telesnej výchovy v školách, napr. využívanie telovýchovných chvíľok, možnosti aktívneho odpočinku počas prestávok a pod.,
- monitorovať využitie hodín TV v rámci hygieny pedagogického procesu: počet hodín TV do týždňa, zaradovanie hodín TV do rozvrhu hodín, percento cvičiacich žiakov a študentov na hodinách TV, poskytovanie LTV – zdravotné cvičenia pre žiakov,

- v pravidelných intervaloch (1x za 3 roky) sledovať počty a zdravotné indikácie u žiakov a študentov, ktorí sú úplne alebo čiastočne oslobodení od TV,
- zisťovať možnosti telesnej aktivity detí oslobodených od cvičenia na hodinách TV.

V priebehu roka 2019 odborní pracovníci oddelenia HDM vykonali v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru 131 kontrol telovýchovných zariadení zriadených pri základných a stredných školách. V rámci štátneho zdravotného dozoru sme sa zamerali na viacero oblastí, medzi nimi napríklad na dodržiavanie požiadaviek na tepelno-vlhkostnú klímu, teda či je možné v telocvičniach merať teplotu vnútorných priestorov, aké sú možnosti a spôsoby vetrania, ďalej zabezpečenie prívodu pitnej a teplej vody, dodržiavanie požiadaviek na priestorové usporiadanie, na osvetlenie, v akom stave sú podlahové krytiny, ale tiež či sa telocvične využívajú na mimoškolské aktivity, koľko hodín telesnej výchovy žiaci počas týždňa majú, ako sú zaradené do rozvrhu, počty cvičiacich žiakov a v neposlednom rade dodržiavanie schváleného prevádzkového poriadku.

K najčastejším nedostatkom v telocvičniach patrili poškodené protišmykové nátery na parketách, nedostatočné alebo nevhodné odvetrávanie, zlý technický stav okien, opotrebované podlahy a umyvárne, porušené dlažby, obklady, maľovky a povrchy stien, chýbajúca sanita, poškodená izolácia strechy, ale i nedostatočná ochrana svietidiel a okien, chýbajúca teplá voda, nefunkčné sprchy a niekde aj plesň na stenách. Prevádzkovateľom zariadení v prípade zistených nedostatkov boli uložené nápravné opatrenia na odstránenie nedostatkov s príslušnými lehotami na ich odstránenie.

Súčasne je potrebné zdôrazniť aj pozitívne zistenia, že v niektorých školách boli zaznamenané opravy a údržby telovýchovných traktov, vrátane kompletných alebo čiastočných rekonštrukčných prác.

4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku

Cieľ

Cieľom je na základe dlhodobých štúdií zneužívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog u detí a mládeže v našej republike zistiť trendy v danej oblasti, porovnať výsledky našich štúdií s výsledkami štúdie vybraných európskych krajín, ktoré sa zrealizovali porovnateľnou metodikou.

Gestor : MZSR – Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog, ÚVZ SR

Riešiteľské pracoviská : ÚVZ SR, vybrané RÚVZ v SR

Anotácia

Prieskum je zameraný, okrem iného, na oblasť závislostí – t.j. fajčenie, konzumáciu alkoholu, zneužívanie liekov a drog a pod.

Etapy riešenia projektu sú zamerané na:

- účasť na pracovných stretnutiach, organizovaných Odborom koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog,
- pracovné stretnutia prispievateľov do Národnej správy o drogách na Slovensku.

Realizačné výstupy

- Získanie výsledkov zneužívania návykových látok na základe realizácie opakovaných celoslovenských prieskumov na základných a stredných školách na Slovensku.
- Spolupráca na príprave Národnej správy o drogách a jej poskytnutie RÚVZ v SR.
- Sledovanie trendov zneužívania návykových látok u žiakov, študentov a učiteľov základných a stredných škôl.
- Vytváranie intervenčných programov na školách, zameraných na prevenciu zneužívania návykových látok, vrátane zdravotnej výchovy v tejto oblasti (prednášky, letáky, plagáty, brožúry).
- Vyškolenie rovesníckych skupín na pôsobenie medzi mládežou.

- Spolupráca pri rozpracovaní systému monitoringu a vyhodnocovania niektorých kľúčových indikátorov drogovej problematiky.
- Spracovanie podkladov pre Národnú správu o drogách.
- Podpora Národného programu boja proti drogám.

Termín ukončenia : priebežne podľa požiadaviek gestora

Na základe usmernenia ÚVZ SR bol projekt realizovaný v termíne od 18.03.2019 do 22.03.2018. Do projektu boli zaradené dve školy (jedna základná škola a jedna stredná škola) a prieskumu sa zúčastnilo 133 respondentov (ZŠ – 28 žiakov, SŠ - 105 študentov). Účasť respondentov na projekte bola dobrovoľná a prísne anonymná. Každý respondent vyplnil dotazník, vložili do obálky a zalepil ju. Anketár vyplnil priložený formulár „Hlásenie za triedu“ a spolu s vyplnenými dotazníkmi boli zozbierané údaje zaslané na ÚVZ SR k celoslovenskému vyhodnoteniu. V priebehu realizácie projektu boli riešené povinnosti spojené s GDPR .

4.3 Hygienická úroveň detských pieskovísk v areáloch MŠ a v rámci občianskej vybavenosti

Cieľ:

Cieľom projektu je priebežná starostlivosť o hygienickú úroveň pieskovísk ako prevencie vzniku možného ochorenia v dôsledku mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku.

Gestor: ÚVZ SR

Riešiteľské pracoviská: všetky RÚVZ v SR

Anotácia:

Sezónne (v jarých až jesenných mesiacoch) aktuálne vystupuje do popredia problematika detských pieskovísk, keďže počas teplých dní tu deti so svojimi rodičmi trávia pomerne veľa času. Hranie sa detí na pieskoviskách však prináša so sebou viaceré zdravotné riziká, vyplývajúce z mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia, ako aj riziko mechanického poranenia.

Najčastejším zdrojom parazitárnych infekcií sú exkrementy psov a mačiek, ktoré môžu za určitých okolností spôsobiť ochorenia ako toxokaróza, toxoplazmóza, nákaza detskou pásomnicou, echinokokóza, enterobióza, ascaridóza a trichurióza. Z mikrobiálnych nákaz prichádza do úvahy najmä salmonelóza. Prostredníctvom výkonu štátneho zdravotného dozoru sa realizuje kontrola dodržiavania legislatívnych požiadaviek v zmysle vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Súčasťou kontroly kvality piesku je odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie vybraných indikátorov mikrobiologického a parazitárneho znečistenia.

Etapy riešenia: každoročne, počas sezóny

1. etapa – marec až júl a 2. etapa – júl až november

Realizačné výstupy:

- vydávanie opatrení na odstránenie nedostatkov s event. návrhmi na sankcie,
- následná spolupráca s prevádzkovateľmi pieskovísk pri odstraňovaní zistených nedostatkov,
- priebežné riešenie podnetov zo strany rodičov na nevyhovujúcu kvalitu piesku v pieskoviskách v rámci občianskej vybavenosti,
- vypracovanie záverečnej správy po prvej aj druhej etape a ich zaslanie gestorovi úlohy, porovnanie trendu s predchádzajúcim obdobím.

Trvanie projektu: r. 2019 a ďalšie roky

Termín ukončenia: 31.12.2019 a vždy ku koncu kalendárneho roka

Na základe e mailu doručeného dňa 17.07.2019 z Úradu verejného zdravotníctva SR zasielame údaje o výsledkoch kontrol pieskovísk za RÚVZ so sídlom v Martine :

Za obdobie od mája do októbra 2019 odborní pracovníci HDM RÚVZ so sídlom

v Martine odobrali 35 vzoriek piesku z pieskovísk nachádzajúcich sa v areáli predškolských zariadení a z verejných pieskovísk. Vzorky boli vyšetrené v zmysle vyhlášky MZ SR č.521/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na pieskoviská. Požadovaným kritériám najvyššieho prípustného množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho znečistenia piesku v zmysle citovanej vyhlášky nevyhovela 1 vzorka pre prekročenie najvyššie prípustnej hodnoty fekálnych streptokokov.

Tabuľka č. 1 Výsledky vyšetrených vzoriek pieskov za RÚVZ Martin za obdobie máj - október 2019

okres	Počet odobratých vzoriek piesku	Vzorky odobraté na pieskoviskách		Počet nevyh. vzoriek	Nevyhovujúce výsledky vzoriek piesku z hľadiska mikrobiálneho a parazitárneho znečistenia piesku		
		v areáli MŠ	v rámci občianskej vybavenosti		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelminthy (vajička, larvy)
Martin	26	19	7	1	0	1	0
Turč. Teplice	9	9	0	0	0	0	0
spolu	35	28	7	1	0	1	0

Záverom možno konštatovať, že prevádzkovatelia pieskovísk materských škôl a verejných pieskovísk vykonávajú pravidelnú údržbu pieskovísk a vonkajších priestorov výchovných a výchovno-vzdelávacích zariadení a zároveň priebežne vykonávajú čistenie, prekopávanie a prehrabávanie piesku. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi sa zlepšuje situácia pri ochrane pieskovísk, eviduje sa častejšie prekryvanie pieskovísk.

4.4 Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ

Cieľ:

Cieľom projektu je zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov).

Gestor: ÚVZ SR

Riešiteľské pracoviská: všetky RÚVZ v SR

Anotácia:

Plnohodnotný, nutrične vyvážený jedálny lístok, je dôležitým nástrojom pre naplnenie výživových požiadaviek pre jednotlivé vekové skupiny stravníkov. Zásady zostavovania jedálnych lístkov patria do kompetencií rezortu školstva v zmysle prílohy č.1 vyhlášky MŠ SR č.330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania, ktoré boli odsúhlasené orgánom verejného zdravotníctva SR č. ÚVZ SR HDM/8236/17004/2007. Pri hodnotení jedálnych lístkov (každý rok v 3 vybraných zariadeniach) sa využije bodový systém koeficientu a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sa využije vypracovaná metodika bodového systému, na základe ktorého sa budú slovne hodnotiť školské jedálne motivačným spôsobom tak, aby sa dosiahol v zariadení nutrične vyvážený jedálny lístok

Etapy riešenia:

rok 2019 - budú sa hodnotiť jedálne lístky v 3 MŠ za obdobie jeseň, zima (mesačný jedálny lístok v mesiaci október a november)

rok 2020 - jedálne lístky v 3 MŠ za obdobie jar, leto (mesačný jedálny lístok v mesiaci marec a máj)

rok 2021 - jedálne lístky z 3 ZŠ za obdobie jeseň, zima (mesačný jedálny lístok v mesiaci október a november),

rok 2022 - jedálne lístky z 3 ZŠ obdobie jar, leto (mesačný jedálny lístok v mesiaci marec a máj)

Realizačné výstupy:

- čiastkové správy za jednotlivé časové obdobia predkladať gestorovi na ÚVZ SR vždy do 31.12. a 15.8 príslušného kalendárneho roku,
- záverečnú správu z projektu spracuje ÚVZ SR do 1.9.2022,
- získané údaje budú slúžiť ako podklady pre vypracovanie intervenčných odporúčaní a pri spolupráci s MŠVVaŠ SR pri príprave a schvaľovaní inovovaných materiálo-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie so zohľadnením základných požiadaviek na nutrične vyvážený jedálny lístok.

Trvanie projektu: r. 2019 - 2022

Termín ukončenia: 1.9.2022

Na základe listu doručeného elektronickou poštou z ÚVZ SR č. HDM/1736/89695/2019, zo dňa 25.02.2019 bola na RÚVZ so sídlom v Martine zaslaná metodika k realizácii projektu č. 4.4. „Hodnotenie jedálnych lístkov MŠ a ZŠ“. Cieľom projektu bolo zmapovanie situácie v oblasti dodržiavania všeobecných zásad pre zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach spoločného stravovania detí MŠ a ZŠ a zistiť frekvenciu podávania vybraných druhov potravín (pokrmov). V I. etape realizácie projektu v roku 2019 sme hodnotili jedálne lístky v 3 materských školách za obdobie jeseň, zima (mesačný jedálny lístok v mesiaci október a november). V súlade s § 6 ods. 3, písm. j/ zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“) odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vyhodnotili jedálne lístky v 3 materských školách (MŠ, Martin, MŠ, Vrútky, MŠ A. Bernoláka, Martin). Pri hodnotení jedálnych lístkov bol využitý bodový systém koeficientu pestrosti a pre frekvenciu podávania vybraných druhov potravín z mesačných výdajok sa využila vypracovaná metodika bodového systému v súlade s prílohou č. 1 list UVZ SR č. HDM/1736/89695/2019. Vyhodnotenie jedálnych lístkov bolo spracované slovné motivačným spôsobom tak, aby vedúce školských jedální kládli dôraz na zostavovanie nutrične vyvážených jedálnych lístkov.

Vyhodnotenie:

Koeficient pestrosti stravy (nemá byť nižší ako 0,5) :

MŠ, Martin: desiaty : 1, polievky: 1, hlavné jedlo - obed: 1, olovranty: 1

MŠ, Vrútky: desiaty: 0,85, polievky: 0,95, hlavné jedlo - obed: 1, olovranty: 0,9

MŠ A. Bernoláka, Martin: desiaty:0,85, polievky: 0,95, hlavné jedlo - obed: 1, olovranty: 0,85

Výsledky hodnotenia frekvencie podávania vybraných druhov potravín:

MŠ, Martin :

Hodnotenie za mesiac október 2019 : desiaty a olovranty: 5 bodov – výborný, obedy: 12 bodov – veľmi dobrý

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaraďovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok, celozrnného chleba a pečiva, zeleniny a ovocia.

Hodnotenie za mesiac november 2019: desiaty a olovranty: 3 body – dobrý, obedy: 13 bodov – veľmi dobrý

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaraďovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok.

MŠ Vrútky :

Hodnotenie za mesiac október 2019: desiaty a olovranty: 5 bodov – výborný, obedy: 15 bodov – výborný

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaradovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok, obilninových kaší, zeleniny a ovocia. Hodnotenie za november 2019: desiaty a olovranty: 3 body – dobrý, obedy: 12 bodov – veľmi dobrý

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaradovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok.

MŠ A. Bernoláka, Martin :

Hodnotenie za mesiac október 2019: desiaty a olovranty: 3 body – dobrý, obedy: 14 bodov – veľmi dobrý

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaradovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok.

Hodnotenie za mesiac november 2019: desiaty a olovranty: 3 body – dobrý, obedy: 13 bodov – veľmi dobrý

Slovné hodnotenie: U desiat a olovrantov je dodržaná odporúčaná frekvencia zaradovania zeleninových alebo strukovinových a rybacích nátierok.

Vyhodnotenie jedálnych lístkov bolo spracované písomnou formou a osobným pohovorom s vedúcimi školských jedální motivačným spôsobom tak, aby vedúce školských jedální kládli dôraz na zostavovanie nutrične vyvážených jedálnych lístkov.

Na základe uvedeného a v záujme skvalitnenia poskytovanej stravy v hodnotených zariadeniach bolo doporučené prevádzkovateľom:

1. Zabezpečiť, aby pri skladbe jedálneho lístka a normovaní bolo správne zastúpenie jednotlivých druhov potravín tak, aby základné živiny, nerastné látky a vitamíny boli dodávané v potrebnom množstve pre stravníkov jednotlivých vekových skupín podľa platnej legislatívy.

2. Zostavovať jedálne lístky a dodržiavať receptúry a technologickú prípravu pokrmov v súlade s Materiálno spotrebnými normami určenými pre školské stravovanie, ktoré vychádzajú z obsahu výživových faktorov podľa OVD pre jednotlivé vekové kategórie stravníkov, ktoré sú uvedené vo Vestníku MZ SR čiastka 4-5, dňa 19. Júna 2015, Roč.63.

3. Dodržiavať zásady pre zostavovanie jedálnych lístkov podľa Prílohy č.1 k Vyhláske MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania.

4.5 Úrazy u detí v SR

Cieľ:

Cieľom projektu je formou spolupráce s NCZI aregionálnymi nemocnicami získať vybrané informácie, týkajúce sa problematiky úrazov detí na Slovensku.

Gestor: NCZI

Riešiteľské pracoviská: ÚVZ SR, vybrané regionálne nemocnice, RÚVZ v SR

Anotácia:

NCZI má v zmysle príslušnej legislatívy v správe Národné registre, medzi ktoré patrí aj Národný register úrazov, vyžadujúcich poskytnutie ústavnej zdravotnej starostlivosti s hlásením úrazov detí. Nakoľko klinickí lekári z dôvodu zaneprázdnenosti nehlásia reálny počet úrazov, uzavrela sa dohoda o spolupráci medzi NCZI, Sekciou zdravia MZ SR a ÚVZ SR v oblasti zberu vybraných informácií o úrazoch detí v SR.

Etapy riešenia:

Rok 2019 – pilotný projekt:

- nahlásenie zodpovednej osoby za každý RÚVZ v SR,
- nadviazanie kontaktu zodpovednej osoby s vedením vybranej nemocnice,
- komunikácia pracovníkov RÚVZ s príslušnými pracovníkmi oddelení (lekár, vrchná sestra),
- priebežné odoberanie vyplnených dotazníkov pracovníkmi RÚVZ,
- vyplnenie excelovských tabuliek pracovníkmi RÚVZ,

- zaslanie vyplnených tabuliek zodpovednými osobami na NCZI mailom.

Realizačné výstupy:

- získanie prehľadu o situácii v oblasti výskytu detských úrazov na Slovensku

- zlepšenie systému štatistických hlásení v rámci Národného registra úrazov

Trvanie projektu: r. 2019 a každé nasledujúce tri roky

Termín ukončenia: Priebežne podľa požiadaviek gestora

V priebehu realizácie projektu bola veľmi dobrá spolupráca medzi RÚVZ so sídlom v Martine a Univerzitnou nemocnicou Martin. Kontaktnou zodpovednou osobou poverenou Univerzitnou nemocnicou Martin bol zástupca prednostu Kliniky detí a dorastu, ktorý pristupoval k plneniu projektu zodpovedne a zabezpečoval pravidelný monitoring a zber vyplnených dotazníkov na oddeleniach ktoré poskytovali ústavnú zdravotnú starostlivosť u detí ktoré mali úraz. V priebehu roka 2019 bolo zozbieraných 77 dotazníkov. Odborní pracovníci oddelenia HDM vyplnili získané informácie z dotazníkov do excelovej tabuľky a zaslali mailom NCZI.

Vzhľadom na dobrú spoluprácu s Univerzitnou nemocnicou Martin, zástupcom prednostu Kliniky detí a dorastu projekt plánujeme realizovať v priebehu trvania celého projektu .

5., 6., 7. odborná a metodická činnosť – 2492, z toho :

- počet konzultácií - 2032 konzultácií (k prevádzkovým poriadkom, k uvedeniu zariadení do prevádzky, ku projektovým dokumentáciami, k diétnemu stravovaniu, k likvidácii odpadov, k zostavovaniu jedálnych lístkov, k obedom zadarmo, atď.),
- počet odborných usmernení - 456 odborných usmernení, stanovísk, podkladov - podiel riaditeľa a zamestnancov RÚVZ na plnení mimoriadnych alebo celospoločenských úloh v oblasti verejného zdravotníctva alebo v súvisiacich odboroch, (príprava zákonov a stanovísk k navrhovaným zákonom, príprava nariadení vlády, vykonávajúcich predpisov a pod.).
- počet porád - 4 :
 - 2 pracovné krajských odborníkov oddelení a odborov HDM organizovaných HO HH SR pre ododelenia a odbory HDM na ÚVZ SR Bratislava
 - 1 celoslovenská porada odborov hygieny detí a mládeže, Hotel Vyšehrad, Turčianske Teplice
 - 1 porada odborov a oddelení HDM Žilinského kraja, RÚVZ Martin (aktívna účasť – organizovanie porady),

8. účasť na odborných podujatiach – 7/ 4 aktívnych účastí :

porady :

- Celoslovenská pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM, 04.11. – 05.11. 2019, Hotel Vyšehrad, Turčianske Teplice
- Pracovná porada HO UVZ SR pre krajských odborníkov oddelení a odborov HDM, dňa 19.02.2019, ÚVZ SR Bratislava
- Pracovná porada HO UVZ SR pre krajských odborníkov oddelení a odborov HDM, dňa 23.09.2019, ÚVZ SR Bratislava
- Pracovná porada vedúcich odborov a oddelení HDM Žilinského kraja, 14.03.2019, RÚVZ so sídlom v Martine – aktívna účasť

semináre :

- Seminár Slovenskej asociácie vodárenských expertov, Bratislava, 27.03.2019, Hotel SOREA TRIGAN Baník, Štrbské Pleso

konferencie :

- XI. Martinské dni verejného zdravotníctva, konferencia s medzinárodnou účasťou, 12.-13.3.2019, JLF UK v Martine

školenia :

- Školenie AŠKOS „Obedy zadarmo“, 12.02.2019, Mestský úrad Žilina – aktívna účasť
- Školenie UPSVaR „Školenie pracovníkov ŠJ“, 16.07.2019 - 17.07.2019, ÚPSVaR Martin – aktívna účasť

Kurzy:

- Základné manažérske zručnosti, 8.10.-9.10.2019, Banská Bystrica

9. činnosť krajských odborníkov – 8

1 - pripomienky k zákonu č. 355/2007 Z.z.,

3 – návrhy, pripomienky k procesu prác na národnom projekte „Integrovaný systém úradov verejného zdravotníctva“

1 - Pripomienky a návrhy ku Nariadeniu vlády č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností

1 – očakávané problémy a riziká resp. rizikové témy v roku 2019

1 – odpočet NAPPO za Žilinský kraj

2 – pre Žilinský samosprávny kraj – odbor školsktva - legislatívne doplnenie predložených materiálov a stanovisko k diétnemu stravovaniu detí a mládeže
Publikačná činnosť – 0

10. spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami – 0,

11. výchova ku zdraviu – 23 – informácie na webovej stránke k problematike pieskovísk a ku problematike pedikulózy, poskytovanie informácií v MŠ k informačnému letáku „Ježko do MŠ“

12. iné - 12 školení v rámci oddelenia HDM organizovaných vedúcou oddelenia hygieny detí a mládeže.

2.1 Zhodnotenie školského mliečného programu

Oddelenie HDM dlhodobo a pravidelne sleduje dodržiavanie realizácie mliečného programu v zariadeniach pre deti a mládež podľa metodického usmernenia č. 12/2008 zo 6. októbra 2008 k realizácii nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 339/2008 Z.z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 342/2009 Z. z. a Metodického usmernenia 16/2009-R z 27. augusta 2009, ktorým sa mení a dopĺňa vyššie citované usmernenie.

Mliečny program je realizovaný na školách v rámci školského stravovania (mlieko podávané po obede alebo ako mliečna desiata pre žiakov ZŠ resp. počas celého dňa pre deti MŠ) a prostredníctvom mliečnych automatov, hlavnou výhodou takejto formy distribúcie školského mlieka je jeho dostupnosť pre všetky deti školy, kedykoľvek majú chuť. Do programu v roku 2019 sa zapojilo 68 škôl (39 materských škôl, 28 základných škôl a 1 stredná škola) s celkovým počtom zapojených žiakov a detí 6742.

Odborní pracovníci oddelenia HDM pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa zamerali na kontrolu mliečnych výrobkov dodávaných ako produkty mliečného programu. Kontrola bola zameraná na pôvod tovaru - predloženie dodacích listov k mliečnym výrobkom, správne označenie mliečnych výrobkov, dodržiavanie dátumu spotreby, plynulosť dodávky mliečnych výrobkov, skladovanie mliečnych výrobkov, celistvosť obalu, a pod..

Tab. Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2019

Druh zariadenia	Počet škôl zapojených do školského mliečného programu	Podmienky	
		Vyhovujú (počet)	Nevyhovujú (počet)
MŠ	39	39	0
ZŠ	28	28	0
SŠ	1	1	0
Iné	-	-	-
S p o l u :	68	68	0

2.2. Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk

V roku 2019 odborní pracovníci oddelenia HDM v rámci štátneho zdravotného dozoru prekontrolovali 35 pieskovísk (28 pieskovísk pri MŠ, 7 pieskovísk v rámci občianskej vybavenosti) a odobrali 35 vzoriek pieskov na mikrobiologické vyšetrenie, z toho 1 vzorka nevyhovela požiadavkám § 24 ods. 5 písm. c) zákona č. 355/2007 Z.z. a vyhlášky MZ SR č. 521/2007 Z.z. o požiadavkách na pieskoviská v ukazovateli fekálne streptokoky. Na základe nevyhovujúcej vzorky piesku bolo prevádzkovateľovi pieskoviska uložené podľa § 55 ods. 1 písm. f) zák. č. 355/2007 Z.z. opatrenie zákaz používania pieskoviska na hranie detí a zátovň boli prevádzkovatelia vyzvaní na vykonanie príslušných nápravných opatrení. Na základe mikrobiologického vyšetrenia opakovaného odberu vzorky na predmetnom pieskovisku boli výsledky vyhovujúce.

V roku 2019 sme riešili 1 anonymný podnet na výskyt úlomkov skla a hliny vo verejnom pieskovisku na sídlisku, ktoré prevádzkuje Mesto Martin. Podnet bol opodstatnený a prevádzkovateľ zabezpečil okamžitú výmenu znečisteného piesku.

Tab. Zhodnotenie stavu vyšetrených pieskovísk v roku 2019

Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek vzhľadom na prítomnosť:		
		Termotolerantné a koliformné baktérie	Fekálne streptokoky	Salmonella sp. Geohelmintry (vajička, larvy)
MŠ, Ul. J. Šimku, MT	1	0	0	0
MŠ, Ul. J. Šimku, MT	1	0	1	0
MŠ, Ul. J. Šimku, MT	1	0	0	0
MŠ Dražkovce	1	0	0	0
MŠ Blatnica	1	0	0	0
MŠ Sútovo	1	0	0	0
MŠ Krpeľany	1	0	0	0
MŠ Sučany	1	0	0	0
ZŠ Blatnica	1	0	0	0
MŠ, Sv. Cyrila a Metoda, Vrútky	1	0	0	0
MŠ Košťany nad Turcom	1	0	0	0
MŠ Valča	1	0	0	0
MŠ Žabokreky	1	0	0	0
MŠ Kláštor pod Znievom	1	0	0	0
MŠ Belá-Dulice	1	0	0	0
MŠ Diviaky	1	0	0	0
MŠ, Horné Rakovce	1	0	0	0
MŠ, Školská, T. Teplice	1	0	0	0

MŠ, Dolná Štubňa	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, ul. Jilemnického, Martin	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, ul. Východná, Martin	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, ul. J. Kronera, Martin	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, ul. Sucháčkova, Martin	1	0	0	0
MŠ Háj	1	0	0	0
MŠ Dubové	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, sídl. Záturčie, Martin	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, sídl. Podháj, Martin	1	0	0	0
MŠ, Ul.Hurbanova, MT	1	0	0	0
Verejné pieskovisko, ul. J.V.Dolinského, Martin	1	0	0	0
MŠ Necpaly	1	0	0	0
MŠ, Ul.Obchodná, Turany	0	0	0	0
MŠ, Ul.Krížna, Turany	0	0	0	0
MŠ Turček	0	0	0	0
MŠ Horná Štubňa	0	0	0	0
MŠ Sklené	0	0	0	0
SPOLU:	35	0	1	0

2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

Odborní pracovníci oddelenia HDM vykonali celkovo 6 kontrol zameraných na kontrolu sortimentu potravinárskeho tovaru predávaného sortimentu v školských bufetoch a predajných automatoch, kontrolu dodacích listov v školských stravovacích zariadeniach a v školských bufetoch. Taktiež boli kontroly zamerané aj na všetky formy marketingovej propagácie nezdravých potravín t.j. letáky, propagačné materiály, nástenky, upútavky, reklamné predmety, a pod. (jednalo sa hlavne o potraviny s vysokým obsahom soli, tukov, cukrov, sladených nápojov a pod.).

3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. č. 2 a 3)

V okrese Martin a v okrese Turčianske Teplice bolo v roku 2019 evidovaných 981 zariadení pre deti mládež, z toho 434 neštátnych súkromných zariadení. V rámci zaradovania školských prevádzok bolo zatriedených do kategórie :

- zodpovedajúcej všetkým stanoveným požiadavkám – 466 zariadení, t.j. 47,50 %,
- s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže – 506 zariadení, t.j. 51,58%,
- s nedostatkami u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže – 9 zariadení, t.j. 0,92 %,
- so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže – 0 zariadení.

V týchto zariadeniach bolo vykonaných 1041 kontrol, bolo riešených 7 podnetov, vykonali sme 474 kontrol fajčenia a 156 iných výkonov (vydaných 152 rozhodnutí, 4 záväzné stanoviská).

Odborní pracovníci oddelenia HDM zabezpečili :

- odber 90 vzoriek a posúdili 90 protokolov z laboratórnych analýz vzoriek. Na mikrobiologické vyšetrenie - 35 vzoriek pieskov, 50 vzoriek hotových pokrmov na mikrobiologické vyšetrenie, 1 vzorka lahôdkárskeho výrobku, 3 stery z prostredia na vyšetrenie prítomnosti plesní a 1 vzorka pitnej vody, ktorá bola vyšetrená v rozsahu minimálnej analýzy,
- kontrolu pestrosti stravy a dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov, celkovo bolo vykonaných 136 vyhodnotení pestrosti stravy (všetky jedálne lístky vyhovelí požiadavkám pestrosti stravy - koeficient nebol nižší ako 0,5) a vyhodnotení dodržiavania zásad pri zostavovaní jedálnych lístkov s ohľadom na odporúčané výživové dávky podľa Prílohy č.1 k Vyhláske MŠ SR č.330/2009 Z.z. o zariadení školského stravovania. Na základe výsledkov hodnotenia zásad na zostavovanie jedálnych lístkov v zariadeniach školského stravovania boli najčastejšie zisťované nedostatky : nedodržaná časová štruktúra jedálnych lístkov počas piatich stravovacích dní, neboli zaraďované prívarky s využitím najmä strukovín dvakrát za mesiac, nebola zaraďovaná zelenina denne a podľa sezónnosti čerstvá zelenina, neboli zaraďované raz týždenne hlavné jedlá z rýb, nedodržaná zásada zvýšenia podielu potravín s obsahom bielkovín okrem mlieka na desiati a olovranty. Ďalších 66 hodnotení jedálnych lístkov bolo vykonaných v rámci projektu ÚVZ v SR č.4.4.: „Hodnotenie jedálnych lístkov v MŠ a ZŠ“.

III. ŠPECIÁLNA ČASŤ:

1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab. č. 2 a 3)

1.1 Prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov

V okrese Martin evidujeme 7 prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov. Zariadenia zodpovedajú požiadavkám súčasnej platnej legislatívy v oblasti verejného zdravotníctva. Odborní pracovníci oddelenia HDM v roku 2019 vykonali 6 kontrol.

1.2 Materské školy

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sa nachádza 59 zariadení materských škôl, z toho 8 neštátnych zariadení. V základných stavebných podmienkach a úrovni prevádzky je stav nasledovný :

- zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 49 t.j. 83,05 %,
- zariadení s drobnými nedostatkami – 6 t.j. 10,17 %,
- zariadení s vážnejšími nedostatkami, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na zdravie – 4 t.j. 6,78 %.

V niektorých zariadeniach došlo k čiastočnému vylepšeniu dispozičného riešenia a vybavenia, napr. rekonštrukcia WC a umývárne detí, v MŠ v Martine bolo vykonané odstránenie vlhnutia 2 obvodových stien, v MŠ T.Teplice výmena interiérových dverí, podláh, zabezpečenie vstavanej vetrateľnej skrine na uloženie lehátok detí, vytvorenie šatňových priestorov pre študentky Strednej pedagogickej školy počas praxe, obnova maľovky.

Pre jedno zariadenie bola na základe žiadosti poskytnutá informácia v súvislosti s problematikou ospravedlňovania neprítomnosti dieťaťa v predškolskom zariadení. K emailu od riaditeľky MŠ boli poskytnuté nasledovné informácie:

ÚVZ SR v písomnom vyjadrení č.: HDM/7458/22828/2017 zo dňa 19.09.2017 vo veci: „Problematika ospravedlňovania neprítomnosti chorého dieťaťa v zariadení pre deti a mládež“ uvádza nasledovné vyjadrenie: Z pohľadu verejného zdravotníctva je výklad § 24 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nasledovný: podľa § 24 ods. 9 zákona č. 355/2007 Z.z. fyzická osoba – podnikateľ a právnická osoba, ktoré prevádzkujú predškolské zariadenia sú ďalej povinné:

- a) zabezpečiť, aby skutočnosť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia, zisťovala každý deň zodpovedná osoba pred prijatím dieťaťa do zariadenia,
- b) zabezpečiť, aby osoba zodpovedná za každodenné prijímanie detí do zariadenia prijala dieťa podozrivé z ochorenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrojúcim lekárom,
- c) zabezpečiť izoláciu dieťaťa od ostatných detí, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho prenosného ochorenia, dočasný dohľad nad ním a informovanie zástupcu dieťaťa.

Podľa § 7 ods. 7 MŠ SR Vyhlášky č. 306/2008 Z.z. o materskej škole, pedagogický zamestnanec môže odmietnuť prevzatie dieťaťa, ak zistí, že jeho zdravotný stav nie je vhodný na prijatie do materskej školy. Ak dieťa v materskej škole počas dňa ochorí, pedagogický zamestnanec zabezpečí jeho izoláciu od ostatných detí, dozor ním poverenou osobou z radou zamestnancov školy a informuje zákonného zástupcu dieťaťa. Z uvedeného vyplýva, že prevádzkovateľ predškolského zariadenia je povinný zabezpečiť, aby pedagogický zamestnanec pri rannom prijímaní dieťaťa zisťoval, či zdravotný stav dieťaťa je vhodný a umožňuje pobyt (prijatie) dieťaťa v predškolskom zariadení. V prípade, ak pedagogický zamestnanec vyhodnotí zdravotný stav dieťaťa ako nevhodný na pobyt (prijatie) dieťaťa v materskej škole, v zmysle citovaného ustanovenia vyhlášky je oprávnený odmietnuť prevzatie tohto dieťaťa do predškolského zariadenia. Dieťa podozrivé z ochorenia prijme pedagogický zamestnanec do predškolského zariadenia iba na základe vyšetrenia jeho zdravotného stavu ošetrojúcim lekárom pre deti a dorast.

Z odborného pohľadu pre účely prijatia, resp. neprijatia dieťaťa do zariadenia z dôvodu podozrenia na ochorenie, nie je v potvrdení od pediatra nutné uvádzať podrobný popis zdravotného stavu dieťaťa, iba vyjadrenie či je dieťa spôsobilé na pobyt v kolektíve. V prípade, že je dieťa preukázateľne choré, nie je dôvod vystavovať akékoľvek potvrdenie pre zariadenie, nakoľko bude dieťa v domácom ošetrovaní, resp. hospitalizované.

Vyššie uvedené skutočnosti sa vykonávajú z dôvodu prevencie vzniku epidémie v kolektívach najmenších detí, kde je riziko prenosu infekčných ochorení z chorého jedinca na ostatné deti extrémne vysoké.

Zo strany rodičov pretrváva zvýšený záujem o umiestnenie detí do materských škôl. Naďalej dochádza k zlepšovaniu podmienok životného prostredia a pracovného prostredia (výmena okien, zateplovanie objektov, rekonštrukcia kúrenia, maľovanie prevádzkových priestorov, rekonštrukcia zariadení pre osobnú hygienu detí, výmena nábytku a detských lôžok), viaceré materské školy zabezpečili rekonštrukciu školských dvorov a pieskovísk na základe pridelovania finančných prostriedkov od zriaďovateľa.

1.3 Základné školy

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sa nachádza 41 základných škôl, z toho 4 súkromné základné školy. Stav v základných stavebných podmienkach a úrovne prevádzky je nasledovný :

- zariadenia, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 15 t.j. 36,59%,
- zariadenia s drobnými nedostatkami – 21 t.j. 51,22 %,
- zariadenia s vážnejšími nedostatkami, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na zdravie – 5 t.j. 12,20 %.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 42 kontrol, boli vydané 3 rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky, 2 rozhodnutia k prevádzkovým poriadkom a 19 odborných vyjadrení.

V jednej Základnej škole sme riešili havarijnú situáciu – zatekanie do vnútorných priestorov a tvorba plesne, boli uložené opatrenia na odstránenie príčiny zatekania – opravu strechy.

V niektorých základných školách boli rekonštrukčnými prácami zlepšené vnútorné priestory, napr.: úprava WC žiakov, výmena vnútorných dverí a podláh, výmena okien a podláh v učebniach a pod.

V jednej Základnej škole sme opakovane riešili problematiku havarijného stavu vykurovania. Prevádzkovateľovi sa nepodarilo v stanovenej lehote do 01.02.2020 vybudovať nový zdroj vykurovania. Náhradné vykurovanie objektu základnej školy bolo zabezpečené v súlade s podmienkami uloženými vo vyjadrení RÚVZ so sídlom v Martine.

Najčastejšími nedostatkami v školských zariadeniach sú: poškodené, opotrebované okná, znečistené, zatečené popraskané omietky stien, stropov, poškodená podlahová krytina, zastaralé sociálne zariadenia pre deti.

Niektoré základné školy naďalej zaznamenávajú problematiku havarijného stavu zariadení vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov. Zodpovední zástupcovia obcí sa dlhodobo zaoberajú danou problematikou a v rámci predložených projektov sa snažia získať finančné prostriedky na rekonštrukciu školských zariadení. Opatrenia uložené pri výkone štátneho zdravotného dozoru sa snažia plniť v súlade so stanovenými termínmi, avšak pri nedostatku finančných prostriedkov, resp. finančne náročných prácach žiadajú o predĺženie termínov realizácie uložených opatrení.

1.4 Gymnázia

V okrese Martin a okrese Turčianske Teplice sa nachádza 6 gymnázií z toho 1 neštátne. Stav v základných stavebných podmienkach a úrovne prevádzky je nasledovný :

- zariadenia, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 4, t.j. 66,67 %,
- zariadenia, ktoré vykazujú drobné nedostatky – 2, t.j. 33,33 %.

V roku 2019 boli vykonané 2 kontroly.

1.5 Stredné odborné školy

V okrese Martin a Turčianske Teplice sa nachádza 10 stredných škôl (9 stredných odborných škôl a 1 konzervatórium), z ktorých sú 2 stredné školy súkromné. Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

- zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 6, t.j. 60,00 %,
- zariadení s drobnými nedostatkami – 4, t.j. 40,00 %.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 18 kontrol a bolo vydané 1 rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky a k schváleniu prevádzkového poriadku.

Odborní pracovníci oddelenia HDM riešili 2 podnety :

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 30.05.2019 telefonicky podaný anonymný podnet a následne dňa 03.06.2019 bol osobne podaný na RÚVZ so sídlom v Martine podnet na tvorbu plesne z vlhnutia stropu po zatekaní a zápach po plesni na chodbe a v triedach č. 203, 205 a 217 na II.NP vpravo, v objekte strednej odbornej školy v Martine.

Odborní pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže RÚVZ so sídlom v Martine dňa 14.06.2019 vykonali štátny zdravotný dozor v súlade so zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov za prítomnosti zástupkyne riaditeľa školy pre technicko – ekonomické činnosti. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené: v učebniach č.217, 203, 205 a na chodbe na II.NP bola omietka na strope poškodená a opadaná následkom vlhnutia, výskyt plesne ani zápach po plesni nebol zistený. Nad predmetnými priestormi sa nachádza strecha, z ktorej pravdepodobne zateká do vnútorných priestorov. Prevádzkovateľ zariadenia z týchto učební výučbu presunul do náhradných priestorov iných učební. V čase výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že výučba v triede č. 217 prebiehala a že vyučujúca nerešpektovala nariadenie riaditeľa školy a nerealizovala výučbu v náhradnej učebni. Podľa vyjadrenia zástupkyne riaditeľa školy pre technicko – ekonomické činnosti sa uvedená problematika riešila od mesiaca apríl 2019 ako havária – preliachy na 2 miestach strechy, ale zatiaľ nie je zistená presná príčina zatekania. Havária sa riešila s poisťovňou a Žilinským samosprávnym krajom ako so zriaďovateľom. V mesiaci máj bol vykonaný monitoring dažďových zvodov na streche. Školník zabezpečil oškrabanie olupujúcej sa maľovky. Na základe obhliadky strechy vykonanej odborne spôsobilou osobou bolo dané nasledovné vyjadrenie citujem : „Z vizuálneho pohľadu prepadnutie strechy nie je spôsobené len poškodením dreveného záklopu, ale s najväčšou pravdepodobnosťou došlo k poškodeniu drevených nosníkov konštrukcie. Zistenie reálneho skutočného stavu poškodenia je možné až po odkrytí strechy. Vzhľadom na momentálnu hydrometeorologickú situáciu hrozí veľké riziko, že pri otvorení strechy dôjde k zatečeniu do niekoľkých učební, nakoľko táto realizácia sa nedá uskutočniť v krátkom čase.“ koniec citácie. Na webovej stránke školy je zverejnená zmluva zo dňa 13.06.2019 so stavebníkom na vykonanie diela: Oprava zborbenej časti strechy s tým, že zhotoviteľ sa zaväzuje, že stavebné práce začne najneskôr od 05.08.2019 s predpokladaným nástupom po 01.07.2019 a taktiež je zverejnená aj objednávka maľovania triedy č.205 zo dňa 10.06.2019. Odborní pracovníci oddelenia hygieny detí a mládeže RÚVZ so sídlom v Martine dňa 18.06.2019 vykonali následnú kontrolu v predmetnom zariadení a bolo zistené, že v učebni č.205 bola vykonaná oprava poškodenej omietky na strope a vymaľovanie učebne. Dňa 24.06.2019 bol vykonaný odber sterov z prostredia v častiach zatečenej strechy. Boli odobraté 2 stery zo stopu v učebni č. 217 (v časti stropu nad katedrou a v strede miestnosti) a ster zo stropu na chodbe na II.NP pri učebni 216. Stery boli doručené na laboratórne spracovanie na RÚVZ so sídlom v Žiline – Odbor laboratórnych analýz a Národné referenčné centrum pre kozmetické výrobky. Na základe laboratórnej analýzy bol vystavený Protokol o skúškach stanovenia mikrobiálnej kontaminácie predmetov a plôch na prítomnosť plesní vo vyšetrených steroch. Mikrobiologické skúšky vzoriek : protokolové číslo vzorky 6604/2016 – učebňa č. 217 – strop omietka nad katedrou, protokolové číslo vzorky 6605/2019 – učebňa č. 217 – stred učebne, protokolové číslo vzorky 6606/2019 chodba II.NP – strop pred učebňou 216 vyhovujú kritériám hygieny pracovného prostredia v mikrobiologických ukazovateľoch a prítomnosť plesne nebola potvrdená.

Na základe zistených skutočností možno konštatovať, že podnet v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru bol čiastočne opodstatnený, avšak prevádzkovateľ zariadenia predmetnú problematiku rieši už od mesiaca apríl 2019 ako havarijný stav, ktorý bol konzultovaný a riešený aj so zriaďovateľom školy Žilinským samosprávnym krajom.

Ďalší podnet bol na RÚVZ so sídlom v Martine doručený dňa 02.12.2019 elektronickou formou. Podnet bol odstúpený Slovenskou obchodnou inšpekciou so sídlom v Žiline. Na Inšpektorát SOI bolo dňa 05.11.2019 doručené podanie žiakov strednej odbornej školy v Turčianskch Tepliciach z emailovej adresy, v ktorom pisatelia podania žiadajú o vykonanie hygienickej kontroly Strednej odbornej školy v Turčianskych Tepliciach z dôvodu nepriaznivých podmienok na vyučovaní.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené: v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru, vykonaného dňa 05.12.2019 sa v škole nevyučovalo. Riaditeľka školy v 49. kalendárnom týždni žiakom dala riaditeľské voľno v dňoch 02.12.–03.12.2019, 05.12.–06.12.2019. Dňa 04.12.2019 sa žiaci zúčastnili na vyučovaní, avšak po zvážení situácie, ktorá súvisela s rekonštrukčnými prácami nebolo možné, aby ďalšie dni pokračovala výučba v škole. V prevádzkových priestoroch školy boli osadené okná, vykonávala sa hrubá úprava omietok okolo okien a osadenie parapetných dosiek vo vnútornej časti objektu a postupne bola riešená úprava okien z vonkajšej časti budovy. V zápise z kontrolného dňa 29.11.2019 bol určený termín odovzdania diela na 12.12.2019.

Dňa 11.12.2019 bola vykonaná opakovaná kontrola v zariadení a bolo zistené, že rekonštrukčné práce v objekte pokračujú a ukončenie prác v stanovenom termíne do 12.12.2019 nie je možné dodržať. Na základe uvedeného a v záujme ochrany zdravia žiakov a zamestnancov školy boli stanovené podmienky za akých je možné vykonávať výchovno – vzdelávací proces počas vykonávania rekonštrukčných prác vo vnútorných priestoroch zariadenia. Jednalo sa o opatrenia: vykonávanie rekonštrukčných prác vo vnútorných priestoroch školy mimo vyučovacieho procesu, t.j. v poobedňajších hodinách po ukončení vyučovania a cez víkendy. Pri realizácii jednotlivých stavebných činností udržiavať čistotu a poriadok všetkých priestorov tak, aby sa vo vnútorných priestoroch objektu nerozširovala špina zo stavebného materiálu a bol eliminovaný prach v prostredí. Dôležité je, aby všetky prevádzkové priestory boli dôkladne vetrané. Na základe zistených skutočností z výkonu štátneho zdravotného dozoru, ako aj v snahe komplexného a objektívneho riešenia zisteného stavu boli zástupcovia zariadenia, t.j. zriaďovateľ zariadenia - Žilinský samosprávny kraj, prevádzkovateľ zariadenia a zhotoviteľ rekonštrukčných prác písomne predvolaní na ústne pojednávanie na RÚVZ so sídlom v Martine. Na ústnom pojednávaní boli prejednané zistené skutočnosti a boli stanovené podmienky, za akých je možné vykonávať dokončovacie stavebné práce tak, aby bola zabezpečená ochrana zdravia žiakov a zamestnancov pred rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia.

Na základe zistených skutočností možno konštatovať, že **podnet v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru bol opodstatnený.**

Nadalej zaznamenávame problematiku havarijného stavu zariadení vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov, ktorý je riešený so zriaďovateľom Žilinským samosprávnym krajom. Dochádza k úbytku študentov v niektorých stredných školách a učňovských strediskách.

1.6 Jazyková škola

V okrese Martin sa nachádza 7 jazykových škôl, z toho 5 súkromných. Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

- zariadení, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 7, t.j. 100,00 %.
- V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 6 kontrol a boli vydané 2 rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky a k schváleniu prevádzkových poriadkov.

1.7 Pracoviská praktického vyučovania a strediská praktického vyučovania

Evidujeme 150 stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania z toho 141 súkromných. Na pracoviskách odborného výcviku v rámci realizácie regionálnej priority „Hygienická problematika stredísk praktického vyučovania“ sme vykonali 4 kontroly zamerané na plnenie ustanovení platných právnych predpisov z oblasti verejného zdravotníctva a vydali 2 rozhodnutia k uvedeniu priestorov stredísk duálneho vzdelávania do prevádzky a k schváleniu prevádzkových poriadkov pre zariadenia: „Výučbové stredisko praktického vyučovania duálneho vzdelávania v priestoroch závodu Neografia, a.s., Sučianska 39A, 038 61 Martin - Priekopa“ pre prevádzkovateľa Stredná odborná škola obchodu a služieb, IČO : 00158551, Stavbárska 11, 036 80 Martin a „Výučbové stredisko duálneho vzdelávania v priestoroch zariadenia „SKICENTRUM, LS Valčianska dolina – Reštaurácia HUMNO, 038 54 Valča“ pre žiadateľa YETI, s.r.o., IČO: 36400033, Valčianska dolina 1054, 038 54 Valča.

1.8 Špeciálne školy

V okresoch Martin a Turčianske Teplice evidujeme 14 zariadení z toho 3 neštátne školy (3 špeciálne materské školy, 5 špeciálnych základných škôl, 1 praktická škola, 1 odborné učilište a 4 zariadenia - základné školy so špeciálnymi triedami pre deti), 2 zariadenia zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám a 12 zariadení je hodnotených ako zariadenia s drobnými nedostatkami. V priebehu roka bolo vykonaných 6 kontrol a vydané 2 rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky a k schváleniu prevádzkového poriadku pre zariadenia: „Súkromná špeciálna materská škola Sposáčik, Š. Furdeka 9060/3, 036 01 Martin“ a „Elokované pracovisko, Kollárova 603, 039 01 Turčianske Teplice, súčasť Základnej školy s materskou školou pri zdravotníckom zariadení, Kollárova 2, 036 01 Martin“ a 1 rozhodnutie k prevádzkovému poriadku pre zariadenie „Základná škola s materskou školou pri zdravotníckom zariadení, Kollárova 2, 036 01 Martin“.

V Súkromnej špeciálnej materskej škole v Martine boli realizované stavebné úpravy na zvýšenie kapacity – stavebné úpravy WC a umyvárne, predelenie herne s funkciou spálne na viacero úsekov vzhľadom k špecifickým potrebám detí s poruchou autistického spektra.

1.9 Fakulty VŠ

Vysoké školstvo v našom regióne je zastúpené Univerzitou Komenského Jesseniovou lekárskou fakultou UK so študijnými odbormi všeobecné lekárstvo, zubné lekárstvo, ošetrovateľstvo, verejné zdravotníctvo, pôrodná asistancia, zubná technika. V roku 2019 sme vykonali 2 kontroly.

1.10 Zariadenia a prevádzkarne mimoškolskej výchovy a vzdelávania a Základné umelecké školy

V okresoch Martin a Turčianske Teplice evidujeme 233 zariadení (188 neštátnych) z toho 42 školských klubov detí, 59 centier voľného času, 16 školských stredísk záujmovej činnosti, 116 umeleckých škôl.

Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

- zariadenia, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám - 12, t.j. 5,15 %,
- zariadení s drobnými nedostatkami – 221, t.j. 94,85 %.

V roku 2019 bolo vykonaných 52 kontrol a vydaných 5 rozhodnutí na uvedenie priestorov elokovaných pracovísk ZUŠ do prevádzky a na schválenie prevádzkových poriadkov.

1.11 Ubytovacie zariadenia

V okresoch Martin a Turčianske Teplice sa nachádzajú 3 ubytovacie zariadenia pri SOŠ, 2 ubytovacie zariadenia pri VŠ UK Jesseniova lekárska fakulta Martin a 2 ubytovacie zariadenie pre detské zotavovacie podujatia. Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

-zariadenie, ktoré zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám – 4, t.j. 57,14 %,
-zariadenie s drobnými nedostatkami – 3, t.j. 42,86 %.

V roku 2019 bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov „Zrubové chaty v areáli zariadenia Horský hotel Bartoška - zotavovacie zariadenie pre deti a mládež turistického typu pre školy v prírode a letné tábory, Čremošné“ do prevádzky a na schválenie prevádzkového poriadku a vykonaných 10 kontrol.

Formou odborného vyjadrenia sme posúdili projektovú dokumentáciu stavby: Polyfunkčný apartmánový dom, zámerom investora je vybudovanie polyfunkčného apartmánového objektu slúžiaceho ako vysokoškolské ubytovanie.

Priebežne a na základe pridelených finančných prostriedkov študentské domovy prechádzajú postupnou rekonštrukciou exteriéru a interiéru, pre Vysokoškolský internát v Martine sme vydali vyjadrenie k predĺženiu termínov na realizáciu priebežných komplexných rekonštrukcií ubytovacích buniek vrátane výmen nábytku.

1.12 Zariadenia sociálnych služieb a Zariadenia na vykonávanie sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately.

V okrese Martin sa nachádzajú 3 zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na vykonávanie sociálno - právnej ochrany detí a sociálnej kurately evidujeme 3 (1 nešťátne), z toho 2 detské domovy a 1 resocializačné centrum. Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

-zariadenie, ktoré zodpovedá všetkým stanoveným požiadavkám – 5, t.j. 83,33 %,
-zariadenie s drobnými nedostatkami – 1, t.j. 16,67 %.

V priebehu roka v rámci štátneho zdravotného dozoru bolo odbornými pracovníkmi HDM vykonaných 6 kontrol. Bolo vydané 1 rozhodnutie na uvedenie priestorov Centra pre deti a rodiny do prevádzky a k schváleniu prevádzkového poriadku, 5 rozhodnutí k schváleniu prevádzkových poriadkov a 1 záväzná stanovisko na kolaudáciu stavby: „DSS Méta Martin – pracovisko Priekopa“, kde stavebnými úpravami sa riešilo priestorové rozšírenie kapacity predmetného zariadenia. Celková úžitková plocha objektu sa zvýšila z 254,1 m² na 329,9 m² a to využitím doteraz nevyužívaných podkrovných priestorov, ktoré sa začlenili do interiéru. Na poschodí v dvoch najväčších prepojených miestnostiach sú situované tvorivé dielne pre klientov.

1.13 Špeciálne výchovné zariadenia

V okrese Martin a okrese Turčianske Teplice takýto druh zariadení neevidujeme.

1.14 Zotavovacie podujatia a školy v prírode

V roku 2019 zotavovacie podujatia a školy v prírode boli organizované v 142 turnusoch, k organizovaniu akcií orgán verejného zdravotníctva vydal 141 rozhodnutí. Počas organizovania zotavovacích podujatí odborní pracovníci oddelenia HDM vykonali 110 kontrol. V letnom období bolo odrekreovaných 4742 detí počas 82 podujatí (42 zotavovacích podujatí, 39 škôl v prírode, 1 iné podujatie organizované pre deti). V zimnom období bolo

odrekreovaných 2620 detí počas 60 podujatí.

Počas organizovania zotavovacích podujatí odborní pracovníci oddelenia HDM uložili blokovú pokutu v celkovej sume 60,- eur, za nedostatky zistené v stravovacej časti zariadenia (nevyhovujúce skladovanie, nebola vedená evidencia o spôsobe preberania tovaru, neudržiavaná čistota prevádzkových priestorov). Odborní pracovníci oddelenia HDM vydali 1 odborné vyjadrenie k žiadosti o informáciu k povoleniu organizovania letného pobytového tábora pre deti v konkrétnom zariadení, ktoré bolo ponúkané cez Zľavomat, 1 odborné vyjadrenie k sústredu „Stretnutie mladých hasičov“, ktoré bolo organizované ako vyvrcholenie celoročnej systematickej práce s deťmi v dobrovoľných hasičských zboroch v okrese Trenčín. Podľa stanoviska ÚVZ SR vydaného pod číslom HDM/4261/11368/2011 zo dňa 01.06.2011, účelom organizovania vzdelávacích pobytových podujatí, ktoré realizujú detské a mládežnícke organizácie, nie je rekreácia detí a mládeže. Tieto podujatia sú uskutočnené ako vyvrcholenie celoročnej systematickej práce s deťmi a mládežou a ich náplň je neformálne vzdelávanie účastníkov. Tieto aktivity nemajú charakter odpočinkových aktivít, ani aktivít zacielených na osvieženie a obnovu fyzických a duševných síl. Z uvedeného vyplýva, že tieto podujatia nie sú vzhľadom na svoj charakter zotavovacími podujatiami v zmysle § 25 zákona č. 355/2007 Z.z., kde je v ods.1 uvedené, že zotavovacie podujatie je organizovaný pobyt najmenej piatich detí a mládeže do 18 rokov veku na čas dlhší ako 4 dni, ktorého účelom je rekreácia detí a mládeže, posilnenie ich zdravia a zvýšenie ich telesnej zdatnosti a nevzťahujú sa na ne príslušné ustanovenia § 25 zákona č.355/2007 Z.z. a vyhlášky č. 526/2007 Z.z. Na základe uvedeného nebolo organizovanie predmetnej akcie posúdené zo strany RÚVZ so sídlom v Martine formou rozhodnutia podľa § 13 ods. 4 písm. d) zákona č. 355/2007 Z.z., ale formou vyjadrenia.

1.15 Zariadenia školského stravovania

V okresoch Martin a Turčianske Teplice v roku 2019 evidujeme 127 (neštátnych 24) zariadení školského stravovania.

Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :
- zariadenia, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 127, t.j. 100 %.

V priebehu roka bolo odbornými pracovníkmi oddelenia HDM vykonaných 549 kontrol, vydaných 19 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky a k schváleniu prevádzkových poriadkov stravovacích zariadení a vydaných 47 odborných vyjadrení k zostavovaniu jedálnych lístkov, k diétnemu stravovaniu detí, k umiestneniu školských automatov, k likvidácii odpadov, k termínom realizácie uložených opatrení a k zaradeniu prevádzok do siete škôl a školských zariadení. Odborní pracovníci vydali stanovisko k žiadosti o informáciu ohľadom podmienok poskytovania diétnej stravy v zariadeniach školského stravovania, resp. donášky diétnej stravy do zariadenia školského stravovania.

V roku 2019 odborní pracovníci oddelenie HDM riešili 3 podnety, z toho jeden podnet bol riešený v spolupráci s oddelením Hygieny výživy. Jednalo sa o :

- podnet na prevádzku Školská jedáleň, Vrútky, jednalo sa citujem "...Som dôchodkyňa, poberám stravu zo Školskej jedálne, Vrútky. Dňa 3.4.2019 mal byť podľa jedálneho lístku bravčový rezeň na masle, kaša, kompót. No na moje prekvapenie som bola zhrozená z obeda, namiesto rezňa, bolo pomleté mäso z predošlého dňa, ktoré nemalo, žiadnu chuť. Túto situáciu chcem riešiť anonymne a žiadam o nápravu, nakoľko sa to nestalo po prvý krát. Poprosím o oboznámenie so šetrením." koniec citácie. Odborní pracovníci oddelenia HDM vykonali v predmetnej prevádzke štátny zdravotný dozor, zameraný na prešetrenie skutočností uvádzaných v podnete a bolo zistené, že na jedálnom lístku dňa 03.04.2019 bol uvedený obed: „Polievka pórková so zemiakmi a syrom, Bravčový maslový rezeň, zemiaková kaša, miešaný kompót“. V predmetnej prevádzke, ktorej prioritou je

stravovanie detí a mládeže, sa strava pripravuje podľa Materiálno – spotrebných noriem pre školské stravovanie. V receptúre č. 7.029 Bravčový maslový rezeň sú uvedené suroviny, z ktorých je prevádzkovateľ zariadenia povinný pripravovať daný druh pokrmu. K príprave jedla „Bravčový maslový rezeň“ boli použité suroviny: bravčové pliecko, maslo, sendvič, múka hladká, soľ, olej, vajcia, mlieko, korenie mleté. Vo výrobnom postupe je uvedené, že bravčové pliecko sa pomelie, čiže ide o rezeň pripravovaný z mletého mäsa. Prevádzkovateľ zariadenia predložil k surovinám použitým na prípravu pokrmu dodacie listy. K surovine bravčové pliecko bol predložený doklad o dodaní – dodací list č. 8/4 zo dňa 03.04.2019 od dodávateľa XY, predaj mäsa a mäsových výrobkov, Vrútky kde bolo uvedené množstvo dodaného mäsa 30 kg. Podľa uvedenia vedúcej prevádzky, čerstvé mäso je dodávané do školskej kuchyne denne v ranných hodinách pred začiatkom výroby a v deň dodania je aj spracované do hotového pokrmu. Dňa 03.04.2019 v zariadení bolo vyrobených 293 porcií bravčového maslového mäsa (z toho 178 porcií pre dôchodcov a iných stravníkov a 115 porcií pre žiakov a učiteľov ZŠ a MŠ). Nutričné zloženie porcie je normované podľa vekovej skupiny. V prevádzke je pripravovaná strava pre deti od 3 rokov veku, pre deti základnej školy, strednej školy a dospelých stravníkov, t.j. veková skupina A, B, C, D. Podľa toho sa vykonáva aj normovanie stravy pre jednotlivé druhy pripravovaných pokrmov a počtu prihlásených obedov. Množstvo mäsa 30 kg použitého pre výrobu bravčového maslového reza bolo v súlade s prepočtom v normatíve. Na jedálnom lístku dňa 02.04.2019 bol uvedený obed „Hovädzia polievka s niťovkami, hovädzie varené mäso, chrenová omáčka, knedľa (pre ZŠ s MŠ varené zemiaky). K surovine hovädzie stehno bol predložený doklad o dodaní suroviny - dodací list č. 3/4 zo dňa 02.04.2019, od dodávateľa XY, predaj mäsa a mäsových výrobkov, Vrútky, kde bolo uvedené v množstve dodaného mäsa 22,10 kg. Z hovädzieho mäsa bolo pripravených 251 porcií (z toho 164 porcií pre dôchodcov a iných stravníkov a 87 porcií pre ZŠ a MŠ). V ten deň bolo dodané aj bravčové stehno v množstve 11 kg, ktoré bolo použité na prípravu obeda č.1 „Bratislavské rizoto“ a z ktorého bolo pripravených 138 porcií. Z uvedeného vyplýva, že na prípravu stravy dňa 02.04.2019 a dňa 03.04.2019 bolo použité všetko dodané mäso. Prevádzkovateľ zariadenia Školská jedáleň, Vrútky, predložil doklady o dodaní čerstvého mäsa zo dňa 02.04.2019 a zo dňa 03.04.2019. Skutočnosti uvedené v podnete t.j., že prevádzkovateľ zariadenia pripravil mletý rezeň z pomletého mäsa z predchádzajúceho dňa sa nepotvrdili. V čase výkonu štátneho zdravotného dozoru boli prekontrolované aj vzorky hotovej stravy odložené zo dňa 03.04.2019. Na základe zistených skutočností možno konštatovať, že podnet v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru **nebol opodstatnený**.

- podnet preverenia spôsobu výdaja stravy do obedárov pre cudzích stravníkov - dôchodcov v Školskej jedálni v Martine, citujem ... „Nikto nás nikdy nešíkanoval tým, že by sme si museli prekladať obedy z taniera do obedárov. Nikdy nikto nechorel z údajnej NEHYGIENIČNOSTI jedlonosičov.“ koniec citácie. Oborní pracovníci oddelenia HDM vykonali štátny zdravotný dozor zameraný na prešetrenie skutočností uvádzaných v podnete. V čase výkonu štátneho zdravotného dozoru bolo zistené, že výdaj obedov pre cudzích stravníkov sa vykonáva priamo do obedárov. Podľa vyjadrenia zodpovedných pracovníkov školského stravovacieho zariadenia, výdaj obedov na tanieri pre iných stravníkov bol realizovaný v období od 13.02.2019 do 19.02.2019, na základe účasti na seminári „Obedy zadarmo“, keď sa k problematike výdaja stravy do obedárov vyjadril, odborný garant Prvej asociácie školského stravovania, ktorý nariadil dodržiavanie výdaja stravy v školských stravovacích zariadeniach spôsobom porciovania na tanieri a prekladania naporciovanej stravy do obedárov na vyčlenenom stole v jedálni. Prevádzkovateľ zariadenia po sťažnostiach zo strany stravníkov opätovne začal vykonávať výdaj stravy do obedárov v súlade s podmienkami uvedenými a schválenými v

prevádzkovom poriadku stravovacieho zariadenia. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru nebolo nutné uložiť opatrenia na odstránenie nedostatkov. Na základe zistených skutočností možno konštatovať, že podnet v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru **nebolo možné zhodnotiť ako opodstatnený**.

- podnet, ktorý sa týkal prípravy stravy počas spoločenských podujatí (oslavy, svadby) v priestoroch kuchyne na Obecnom úrade a v Kulturnom dome. Predmetom podnetu bola aj príprava stravy na spoločenské podujatia v Školskej jedálni pri Materskej škole v danej obci a taktiež využívanie inventáru zo školskej jedálne pre potreby spoločenských podujatí organizovaných pre cudzie osoby. Odborní pracovníci oddelenia HDM v spolupráci s oddelením HV vykonali štátny zdravotný dozor zameraný na prešetrenie skutočností uvádzaných v podnete. Zistené skutočnosti z výkonu štátneho zdravotného dozoru boli spísané v zápisnici a zriaďovateľ bol upozornený, že pri organizovaní hromadných podujatí organizovaných obcou resp. inou organizáciou je potrebné takúto činnosť oznámiť na príslušný orgán verejného zdravotníctva a dodržiavať podmienky v súlade s požiadavkami súčasnej platnej legislatívy zameranej na ochranu zdravia. Na základe uvedeného možno konštatovať, že podnet v čase výkonu štátneho zdravotného dozoru **nebolo možné zhodnotiť ako opodstatnený**. Podrobnejšie informácie k riešeniu podnetu sú uvedené vo výročnej správe oddelenia Hygieny výživy.

1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia

V okrese Martin a okrese Turčianske Teplice sa nachádza 16 školských bufetov a 8 predajných automatov. V priebehu roka bolo vykonaných 6 kontrol.

1.17 Telocvične pri školách

V okrese Martin a okrese Turčianske Teplice sa nachádza 42 telocviční pri školách z toho 2 súkromné telovýchovné zariadenia. Stav po stránke stavebných podmienok a úrovne prevádzky zariadení je nasledovný :

- zariadenia, ktoré zodpovedajú všetkým stanoveným požiadavkám – 32, t.j. 76,19 %,
- zariadenia s drobnými nedostatkami – 10, t.j. 23,81 %.

V priebehu roka bolo vykonaných 6 kontrol.

1.18 Ostatné (nezaradené podľa § 24 zákona č.355/2007 Z.z.)

Jedná sa o nasledovných 105 zariadení (21 neštátnych) :

- SPOSA TURIEC – rodinné centrum, Martin - 1;
- TOP FUN, Pltníky 2, 036 01 Martin - 1;
- Tanečná škola AKNELA, Vrútky -1;
- Štúdio Pivnica - Alternatívne multifunkčné spoločensko - prezentačné centrum, Martin - 1;
- Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, Sučany -1;
- Detské sanatórium s.r.o., Martin - 1;
- UNM - 1;
- dopravné ihriská - 3;
- detský kútik v objekte Obchodné centrum Tulip, Martin - 1;
- pieskoviská - 76 (pieskoviská pri MŠ - 58, verejné pieskoviská - 18);
- sauna pri MŠ Nálepku, Martin - 1;
- tanečné školy - 2;
- autoškola pre študentov pri SŠ, Martin - 1;
- detské multifunkčné ihrisko - 3;

- 92 zariadení nemá zabezpečené stravovanie 23,47 %.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru zabezpečujeme zatried'ovanie školských stravovacích zariadení do kategórií podľa bodovacieho systému v súlade s Národným plánom pre úradnú kontrolu potravín v SR, podľa stupňa epidemiologickej rizikovosti :

1. školské stravovacie zariadenia – kuchyne :

- do II. kategórie je zaradených 77 t.j. 97,47 %,
- do III. kategórie sú zaradené 2 kuchyne t.j. 2,53 % (1 kuchyňa Detský domov, Martin a 1 kuchyňa v Detskom sanatóriu, Martin),

2. školské stravovacie zariadenia - výdajne stravy :

- do II. kategórie je zaradených 36 t.j. 75 %,
- do III. kategórie je zaradených 12 výdajní t.j. 25 %.

Z celkového počtu 27 201 detí sa stravuje v školských stravovacích zariadeniach 21 796 detí a mládeže t.j. 80,13 %. Z tohovor základných školách sa stravuje 86,84 % žiakov, v gymnáziách 54,48 % a v stredných odborných školách 23,56 %. Oproti roku 2018 zaznamenávame na základných školách a špeciálnych školách z dôvodu poskytovania „Obedov zadarmo“ zvýšenie počtu stravníkov a pokles počtu stravníkov je evidovaný na gymnáziách, stredných školách a fakultách vysokých škôl.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontrole potravín odborní pracovníci oddelenia HDM v zariadeniach školského stravovania postupovali v súlade s požiadavkami zákona NR SR č. 335/2007 Z.z., zákona NR SR č. 152/1995 Z.z., Nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín, Nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmovínového práva a predpisov o zdraví zvierat a starostlivosti o zvieratá, Vyhlášky MZ SR č.533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly bola pozornosť sústredená na dodržiavanie zásad správnej výrobnjej praxe a vedenie evidencie z nej vyplývajúcej, dodržiavanie osobnej a prevádzkovej hygieny, zabezpečenie systému výsledovateľnosti potravín prevádzkovateľmi potravinárskych zariadení, dodržiavanie zásad skladovania potravín a pokrmov a ich následná manipulácia (tepelná úprava, výdaj pokrmov, uchovávanie rozpracovaných polotovarov a pokrmov, predaj potravín), predloženie dokladov zdravotnej a odbornej spôsobilosti, spôsob zhromažďovania a likvidácie odpadov, vzdelávanie pracovníkov, označovanie potravín a pokrmov, označovanie alergénov na jedálnom lístku, odber vzoriek.

Oddelenie HDM podporuje plnenie projektov „Program ovocie a zelenina do škôl“ a „Mliečny program“. Podporuje poskytovanie školského stravovania, zabezpečenie prípravy a výdaja diétnej stravy, vytváranie vyhovujúcich podmienok na výdaj stravy vo všetkých zariadeniach pre deti a mládež.

Podporujeme diétne stravovanie, ktoré sa poskytuje deťom v prípade, keď to vyžaduje ich nepriaznivý zdravotný stav, podľa posúdenia lekára, pričom podmienky musia zodpovedať aktuálnym právnym predpisom a musia byť súčasťou prevádzkového poriadku zariadenia školského stravovania. V súčasnosti máme v regióne 60 zariadení, ktoré pripravujú stravovanie pre deti s diétou. V roku 2019 bolo v týchto zariadeniach vykonaných 121 kontrol. Najčastejšie pripravovaná strava v týchto zariadeniach je bezlepková, bezlaktózová a šetriaca. Prevádzkovatelia školských zariadení na prípravu stravy majú vyčlenené pracovné úseky, náradie, náčinie a vyškolený personál. Podmienky pripravovanej diétnej stravy majú zapracované v prevádzkových poriadkoch, ktoré majú schválené príslušným úradom verejného zdravotníctva. Ak nie je možné prípravu diétnej stravy realizovať v školskom

zariadení, sú stanovené podmienky pre donesenie stravy rodičmi, ktoré sú taktiež spracované v prevádzkovom poriadku a schválené príslušným úradom verejného zdravotníctva. V ojedinelých prípadoch pri diétnom type stravovania, ak nie je iná možnosť stravovania, dohliadame nad dodržiavaním správnych zásad pri manipulácii, skladovaní a výdaji prinesenej stravy.

V školských zariadeniach posudzujeme a schvaľujeme umiestnenie automatov na zabezpečenie pitného režimu detí, poskytovanie mliečného a ovocného programu pre deti. Vykonávame kontroly zamerané na ponúkaný sortiment potravín a nápojov v súlade s požiadavkami stanovenými v súčasnej platnej legislatíve.

V rámci ochrany verejného zdravia podporujeme zabezpečovanie zdravej výživy detí a mládeže a riešime s prevádzkovateľmi zariadení školského stravovania vytváranie vyhovujúcich podmienok na prípravu a výdaj stravy. Vykonávame hodnotenie pestrosti podávanej stravy a posudzujeme zostavovanie jedálnych lístkov, nakoľko dodržiavanie všetkých zásad pre ich zostavovanie je predpokladom na zabezpečenie vyhovujúcej biologickej a energetickej hodnoty pripravovanej stravy a vytvorenie podmienok pre zdravý rast a vývoj detského organizmu. Zásady pre zostavovanie jedálnych lístkov sú zakomponované aj do vyhlášky MŠ SR č. 330/2009 Z.z. o zariadeniach školského stravovania, čím sa stali záväznými pre prevádzkovateľov zariadení školského stravovania. Kontrolu jedálnych lístkov a dodržiavanie požiadaviek na stravovanie detí a mládeže vykonávame aj posudzovaním podmienok prevádzkovania a kontrolou zotavovacích podujatí (v zmysle prílohy č.3 Vyhlášky MZ SR č. 526/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na zotavovacie podujatia). Prevádzkovatelia školských stravovacích zariadení zabezpečujú na jedálnych lístkoch označovanie alergénov, v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru odborní pracovníci oddelenia HDM zabezpečujú pravidelnú kontrolu jedálnych lístkov zameranú na ich správne označovanie.

Veľký dôraz kladieme na dodržiavanie pravidelného pitného režimu v predškolských a školských zariadeniach. Okrem podávania rôznych druhov nápojov k jedlám, podporujeme presadzovanie podávania pitnej vody z verejného vodovodu bez prichutenia resp. ochutená len čerstvou šťavou z pomarančov alebo citrónov) počas celého dňa. V základných školách je vo väčšine prípadov pitný režim zabezpečený v rámci stravovania v školskej jedálni, donáškou nápojov z domu a z automatov.

Na získanie osvedčenia pre vykonávanie činností pri príprave, výrobe a manipulácii s potravinami bolo v roku 2019 preskúšaných 24 pracovníkov zariadení školského stravovania, ktorým boli vydané osvedčenia pre vykonávanie prác v epidemiologicky závažných činnostiach.

6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tab. č. 9/a, 9/b)

Zotavovacie akcie pre deti a mládež boli organizované v priebehu roka 2019 v 21 zariadeniach nachádzajúcich sa v okrese Martin a okrese Turčianske Teplice, v ktorých bolo odrekreovaných 7362 detí. Na zotavovacie podujatia orgán verejného zdravotníctva vydal 141 rozhodnutí na 142 turnusov. Počas organizovania zotavovacích podujatí odborní pracovníci oddelenia HDM vykonali 110 kontrol. V letnom období bolo odrekreovaných 4742 detí počas 82 podujatí (42 zotavovacích podujatí, 39 škôl v prírode, 1 iné podujatie –denný tábor). V zimnom období bolo odrekreovaných 2620 detí počas 60 podujatí.

7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže

V roku 2019 došlo k zlepšeniu materiálo technického zabezpečenia niektorých predškolských a školských výchovných zariadení, čo prispelo k zlepšeniu ich životných podmienok a pracovných podmienok (rekonštrukcia škôl, školských areálov, rekonštrukcia striech, výmena okien, rekonštrukcia sociálnych zariadení, výmena podláh, obnova náterov, maľovky, zakúpenie nového školského nábytku, výpočtovej techniky a pod.).

Nadalej je nepriaznivá finančná situácia v rezorte školstva hlavne v stredoškolských zariadeniach. V posledných rokoch nastáva úbytok študentov na školách a zriaďovateľ postupne pristupuje k zlúčeniu škôl a rušeniu školských zariadení. Najčastejšou problematikou je najmä technický stav zariadení (zatekanie, vlhnutie a zaplesnenie stien, stropov, poškodenie podláh, nevyhovujúce mikroklimatické podmienky, poškodené okná, zastaralé vykurovacie systémy, poškodený a opotrebovaný školský nábytok a pod.). Túto problematiku sa odborní pracovníci HDM snažia riešiť z hľadiska ochrany verejného zdravia z hľadiska vplyvu na zdravie detí a žiakov a určiť závažnosť jednotlivých druhov nedostatkov so stanovením reálnych termínov nápravných opatrení.

V poslednom období nastáva problematika riešenia situácie v Materských školách, kde dochádza zo strany prevádzkovateľa k prekročeniu schválenej kapacity detí aj napriek tomu, že v našom regióne sa zriaďujú súkromné zariadenia predprimárneho vzdelávania.

Situácia v oblasti školského stravovania sa aj napriek súčasnej nepriaznivej spoločensko-ekonomickej situácii postupne zlepšuje. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov pretrvávajú v niektorých prevádzkach hygienické nedostatky, ktoré sa týkajú najmä nevyhovujúceho technického stavu objektov a nedostatočnej vybavenosti prevádzky novou technológiou, ktorá by zamestnancom uľahčila prácu a zjednodušila celý výrobný proces. Školské stravovacie prevádzky, ktoré postupne prešli rekonštrukciou a boli vybavované novou technológiou zaznamenávajú zlepšenie životných podmienok a pracovných podmienok.

Zlú finančnú situáciu riešia zriaďovatelia školských zariadení aj znižovaním počtu zamestnancov v stravovacích prevádzkach, skracovaním úväzkov personálu, kumulovaním funkcií.

Pozitívom je, že aj v roku 2019 sa predškolské a školské zariadenia zapájali do programov, ktoré podporovali zdravé stravovanie u detí, boli súčasťou boja proti obezite a výskytu neinfekčných chorôb v populácii. Kladne hodnotíme skutočnosť, že v záujme zvýšenia športových aktivít detí a mládeže, ale aj dospelaj populácie v mestách aj na vidieku, primátori a starostovia obcí zabezpečujú rekonštrukciu vonkajšieho areálu školských zariadení, budovanie viacúčelových športových ihrísk a atletických areálov čím podporujú rozvoj zdravého životného štýlu v detskej populácii.

8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež

V roku 2019 bolo zaznamenané 1 ohnisko epidemiologického výskytu ochorenia v okrese Turčianske Teplice. Jednalo sa o výskyt podozrení na ochorenie Pertusis u detí v 1 Materskej škole a 1 Základnej škole. Podrobnejší popis riešenia výskytu ochorenia v ohnisku nákazy je zhrnutý v časti VS oddelenia epidemiológie.

IV. TABULKOVÁ ČASŤ

Tab. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§§ 10,11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.)

úsek činnosti	úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviska, expertízy	konceptná činnosť	počet riešených úloh, programov a projektov	počet vyšetrených detí v rámci úloh a programov	Odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
	1	2	3	04.1	04.2	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S p o l u	5	525	2	5	589	2032	456	4	7	8	0	0	23	12

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet konceptných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	6	0	0	0	0
2.	Materské školy	59	8	94	0	66	0	9
3.	Základné školy	41	4	42	0	0	0	5
4.	Gymnázia	6	1	2	0	0	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	2	18	0	3	3	1
6.	Jazykové školy	7	5	6	0	0	0	2
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	150	141	4	0	0	0	2
8.	Špeciálne školy ^{c)}	14	3	6	0	0	0	3
9.	Fakulty vysokých škôl	1	0	2	0	0	0	0
10.	Zar. a prev. mimoškol. vych. a vzdel. + ZUŠ	233	188	52	0	0	0	5
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	110	0	0	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	1	6	0	8	3	7
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0	0	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	142	2	110	0	1	1	114
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	127	24	549	0	179	48	3
16.	Zar. rýchleho občerstv.	24	23	6	0	0	0	0
17.	Telocvične pri školách	42	2	6	0	0	0	0
18.	Ostatné	105	21	22	0	35	35	5
SPOLU		981	434	1041	0	292	90	156

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	59	8	49	83,05	6	10,17	4	6,78	0	0,00
3.	Základné školy	41	4	15	36,59	21	51,22	5	12,20	0	0,00
4.	Gymnázia	6	1	4	66,67	2	33,33	0	0,00	0	0,00
5.	SOS ^{b)}	10	2	6	60,00	4	40,00	0	0,00	0	0,00
6.	Jazykové školy	7	5	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	150	141	11	7,33	139	92,67	0	0,00	0	0,00
8.	Špeciálne školy ^{c)}	14	3	2	14,29	12	85,71	0	0,00	0	0,00
9.	Fakulty vysokých škôl	1	0	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. a ZUŠ	233	188	12	5,15	221	94,85	0	0,00	0	0,00
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	4	57,14	3	42,86	0	0,00	0	0,00
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	1	5	83,33	1	16,67	0	0,00	0	0,00
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14.	Zot. poduj. + ŠvP	142	2	113	79,58	29	20,42	0	0,00	0	0,00
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	127	24	127	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
16.	Zar. rýchleho občerstv.	24	23	24	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
17.	Telocvične pri školách	42	2	32	76,19	10	23,81	0	0,00	0	0,00
18.	Ostatné	105	21	47	44,76	58	55,24	0	0,00	0	0,00
SPOLU		981	434	466	47,50	506	51,58	9	0,92	0	0,00

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
 2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
 3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
 4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
 5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
 6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
 7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
 8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
 9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
 10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
-
- a) zaradíme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradíme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradíme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradíme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradíme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0,00	0	0
2.		SOŠ	3	611	587	96,07	1	0
3.		konzervatória	0	0	0	0,00	0	0
4.		VŠ	2	608	832	136,84	1	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0,00	0	0
6.		ZŠ	0	0	0	0,00	0	0
7.		SŠ	0	0	0	0,00	0	0
8.		praktické OU	0	0	0	0,00	0	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		2	171	171	100,00	0	0
SPOLU			7	1390	1590	114,39	2	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojzmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
Martin šk.rok 2019/2020	31	0	7114	911	0	0	0	0
Turč. Teplice šk.r. 2019/2020	10	0	1107	129	0	0	0	0
Martin šk.rok 2018/2019	31	0	7008	932	0	0	0	0
Turč. Teplice šk.r. 2018/2019	10	0	1078	138	0	0	0	0
Spolu šk.r. 2019/2020	41	0	8221	1040	0	0	0	0
Spolu šk.r. 2018/2019	41	0	8086	1070	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojzmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojzmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojzmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú

Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
2.	Materské školy	59	59	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
3.	Základné školy	41	41	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
4.	Gymnázia	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
5.	SOŠ ^{b)}	10	10	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
6.	Jazykové školy	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
7.	Miesta výkonu praktického vyučovania	150	150	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
8.	Špeciálne školy ^{c)}	14	14	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
9.	Fakulty vysokých škôl	1	1	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	233	233	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
11.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	7	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
12.	ZSS + zar. soc. kurately	6	6	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
13.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
14.	Zot. poduj. + ŠvP	142	127	89,44	15	0	0,00	0	0,00	0	0
15.	Zar. školského stravov. ^{e)}	127	127	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
16.	Zar. rýchleho občerstv.	24	24	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
17.	Telocvične pri školách	42	42	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
18.	Ostatné	105	105	100,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0
SPOLU		981	966	98,47	15	0	0,00	0	0,00	0	0

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
 - a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
 - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
 - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
 - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
 - e) zaradujeme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
B.Bystrica			0	0	0	0	0
Nitra			0	0	0	0	0
Trnava			0	0	0	0	0
Trenčín			0	0	0	0	0
Žilina	Martin a Turčianske Teplice		0	0	0	0	0
Košice			0	0	0	0	0
Prešov			0	0	0	0	0
S p o l u kraj:			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: V prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode aj v strave, označte údaj hviezdičkou.

Tab. 8a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	59	35	59,32	21	35,59	3	5,08	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	41	29	70,73	7	17,07	5	12,20	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	3	50,00	1	16,67	2	33,33	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	10	5	50,00	2	20,00	3	30,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	14	0	0,00	1	7,14	13	92,86	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	28,57	0	0,00	5	71,43	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	142	0	0,00	0	0,00	142	100,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	105	5	4,76	8	7,62	0	0,00	0	0,00	92	87,62
SPOLU		392	79	20,15	48	12,24	173	44,13	0	0,00	92	23,47

Legenda k tab. č. 8/a:

1. celkový počet zariadení	a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení	b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
3. počet vlastných stravovacích zariadení v percentách	c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
4. počet zariadení s dovozom stravy	d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež
5. počet zariadení s dovozom stravy v percentách	
6. počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zariadení	
7. počet zar., ktoré majú zabezpečené strav. v inom účelovom zar. v %	
8. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení	
9. počet zar., ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zariadení v %	
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie	
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %	

Tab.8b Kategorizácia školských jedální pre deti amládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výva-rovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	59	35	0	0,00	35	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	41	29	0	0,00	29	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	3	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	10	5	0	0,00	5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	14	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	1	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	142	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	105	5	0	0,00	3	60,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00
SPOLU		392	79	0	0,00	77	97,47	2	2,53	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8c Kategorizácia výdajných školských jedální pre detia a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	7	7	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00
2.	Materské školy	59	21	0	0,00	21	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
3.	Základné školy	41	7	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
4.	Gymnázia	6	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
5.	SOŠ ^{b)}	10	2	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
6.	Špeciálne školy ^{c)}	14	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	1	1	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	7	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	142	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
11.	Ostatné	105	8	0	0,00	3	37,50	5	62,50	0	0,00	0	0,00
SPOLU		392	48	0	0,00	36	75,00	12	25,00	0	0,00	0	0,00

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jaslí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8d. Vyt'azenosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. ^{a)}	77	77	100,00
2.	Materské školy	3492	3492	100,00
3.	Základné školy	8225	7143	86,84
4.	Gymnázia	1907	1039	54,48
5.	SOŠ ^{b)}	2377	560	23,56
6.	Špeciálne školy ^{c)}	499	329	65,93
7.	Fakulty vysokých škôl	1567	528	33,69
8.	Ubytovacie zariadenia ^{d)}	1590	1161	73,02
9.	Špeciálne vých. zariadenia	0	0	0,00
10.	Zot. poduj. + ŠvP	7362	7362	100,00
11.	Ostatné	105	105	100,00
SPOLU		27201	21796	80,13

Legenda:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 9a Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	42	42	0	2922
2	školy v prírode	39	39	0	1750
3	Iné	1	0	0	70
S p o l u:		82	81	0	4742

Legenda k tab. č. 9/a:

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

Tab. 9b Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež

Por. číslo	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	60	60	0	2620
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	0	0	0	0
S p o l u:		60	60	0	2620

Legenda k tab. č. 9/b:

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§ 13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

**PREVENTÍVNE PRACOVNÉ LEKÁRSTVO
A TOXIKOLÓGIA**

1. Analýza stavu pracovného prostredia a pracovných podmienok v okresoch Martin a Turčianske Teplice

Humana People to People Slovakia s.r.o., IČO: 36 414 727, Sučianska 31, 036 08 Martin
Začiatkom roka 2019 sa právny subjekt, Humana People to People Slovakia s.r.o., presťahoval z nevyhovujúcich priestorov prevádzky umiestnenej na ulici Sučianska 31 v Martine do nových (zrekonštruovaných pre potreby/činnosť právneho subjektu) priestorov v bývalom areáli ZŤS, objekt Traktoráreň. Na základe návrhu účastníka konania, Humana People to People Slovakia s.r.o., RÚVZ so sídlom v Martine vydal súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov „Výrobnno-skladová hala Humana People to People Slovakia s.r.o., Ul. Čsl. armády č. 10247, 036 01 Martin“ do skúšobnej prevádzky, vrátane uloženia opatrení na ochranu zdravia. Zároveň bolo vydané rozhodnutie na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác, v rozsahu ako v zrušenej a premiestnenej prevádzke z ulice Sučianska 31 v Martine.

Peter Siráň KAM – STAV, IČO: 41529952, Tomčany 10313, 036 01 Martin
Opakovaným výkonom ŠZD v priestoroch prevádzky účastníka konania Peter Siráň KAM – STAV boli zistené závažné nedostatky, ktoré RÚVZ so sídlom v Martine s účastníkom konania riešil už v predchádzajúcich rokoch. Pre účastníka konania nebolo vydané súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov kamenárstva do prevádzky, účastník konania návrh na vydanie rozhodnutia na RÚVZ so sídlom v Martine nedoručil. Nakoľko pre pracovníkov v prevádzke neboli vytvorené vhodné a vyhovujúce pracovné podmienky, orgán verejného zdravotníctva vydal v roku 2018 účastníkovi konania pokyn na odstránenie nedostatkov. Nakoľko účastník konania RÚVZ so sídlom v Martine neinformoval o spôsobe odstránenia nedostatkov a splnenia nariadených opatrení, odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v prevádzke kamenárstva štátny zdravotný dozor. Výkonom ŠZD v predmetných priestoroch bolo zistené, že účastník konania niektoré z podmienok stanovených v pokyne odstránil, resp. zabezpečil. Nezabezpečil však napríklad základné požiadavky na pracovisko, nakoľko vo výrobných priestoroch stále nie je zabezpečené žiadne vetranie. Vzhľadom k tomu, že účastník konania Peter Siráň KAM – STAV, IČO: 41529952, Tomčany 10313, 036 01 Martin nedoručil na RÚVZ so sídlom v Martine návrh na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov ani do skúšobnej prevádzky, orgán verejného zdravotníctva mu uložil pokutu podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z.z..

FRANCESCA CREATION, s.r.o., IČO: 36385867, Robotnícka 29, 036 01 Martin:
Činnosť prevádzky je zameraná na finálnu úpravu (gofrážna ražba, hot foil – vyrezanie textu cez farebnú fóliu, výseky na pohľadnice, perleťovanie, ryhovanie) a balenie pohľadníc. Odborní zamestnanci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch právneho subjektu FRANCESCA CREATION, s.r.o. štátny zdravotný dozor (ďalej ŠZD), ktorý bol o.i. zameraný aj na overenie skutkového stavu vo veci plnenia podmienok uložených v rozhodnutí č. PPL 2011/00379 zo dňa 14.03.2011 na uvedenie priestorov do prevádzky. Výkonom ŠZD bolo zistené nasledovné:

v priestore DIELŇA I. nie je zabezpečená účinná celková nútená výmena vzduchu;
v priestoroch: DIELŇA I. (baliaci stroj, ktorý slúži na zatavovanie celofánu), DIELŇA III. (stôl, na ktorom sa ponorením vzoru do nádoby s riedidlom odstraňujú zvyšky lepidla), DIELŇA IV. (zatavovačka) – nie je zabezpečené lokálne odsávanie od týchto zdrojov škodlivín s odvodom vzdušiny do vonkajšieho prostredia;
v priestore: SKLAD POD SCHODMI nie je zabezpečené žiadne vetranie, skladujú sa tu chemické látky a zmesi;

v priestore: DIELŇA II. nebola v čase výkonu v chode NVV (podľa slov zamestnankyne ju púšťa majsterka len v lete) a zároveň nad perleťovacím strojom nie je zabezpečené lokálne odsávanie, čím nie sú na pracovisku zabezpečené vhodné mikroklimatické podmienky. Na RÚVZ so sídlom v Martine neboli zo strany zamestnávateľa doručené žiadne podklady k osadenému novému perleťovaciemu stroju, ktorý bol vymenený za pôvodný pred cca 2 rokmi;

priestor SKLAD, v ktorom sa skladujú chemické látky a zmesi nespĺňa požiadavky podľa súčasne platnej legislatívy;

v priestore: DIELŇA IV. – PRACOVISKO ZDOBENIA – nie sú zabezpečené ergonomické podmienky pre pracovníkov vzhľadom na fyzickú, psychickú a senzorickú záťaž pri práci;

v sociálno-hygienickom zázemí (budova A) na I.NP (WC ženy, WC muži) v čase výkonu ŠZD neboli funkčné ventilátory;

v priestore: SKLAD (budova B) sú zabezpečené otvárateľné okná, ale nie sú prístupné kvôli regálom;

v priestoroch sociálno-hygienického zázemia (budova B) nie je zabezpečená účinná nútená výmena vzduchu podľa súčasne platnej legislatívy;

prevádzkovateľ nedoručil na RÚVZ so sídlom v Martine návrh na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov „budovy B“ do prevádzky a zároveň v priestoroch budovy A došlo k viacerým zmenám oproti pôvodne vydanému rozhodnutiu č. PPL 2011/00379 zo dňa 14.03.2011.

Spôsob odstránenia nedostatkov a ďalšie nadväznosti na zistený skutkový stav v prevádzke sú v štádiu riešenia.

PILEX s.r.o., IČO: 31575544, Na Bystričku, 036 01 Martin:

Činnosť prevádzky je zameraná na piliarsku výrobu, t.j. práca je vykonávaná prevažne vo vonkajšom prostredí. Výkonom ŠZD v predmetnej prevádzke boli zistené nedostatky, najmä dispozično-technicko-prevádzkového charakteru, o.i. vyhovujúceho riešenia sociálno-hygienického zázemia pre zamestnancov. Orgán verejného zdravotníctva uložil prevádzkovateľovi PILEX s.r.o. opatrenia, a to najmä zabezpečiť vhodné a vyhovujúce sociálno-hygienické zázemie (šatňa v nadväznosti na sprchu, WC, dennú miestnosť, sušiareň vrchného oblečenia, zohrievareň) pre pracovníkov podľa súčasne platnej legislatívy.

TRIHILAV Development s.r.o., IČO: 47468998, Nové záhrady I 15926/11, 821 05 Bratislava – mestská časť Ružinov:

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali ŠZD zameraný na kontrolu životných a pracovných podmienok, vrátane sociálno-hygienického zázemia zabezpečeného pre zamestnancov pri vykonávaní stavebných činností na stavbe „Polyfunkčný objekt na Ul. Bottova 2, Martin“. Výkonom ŠZD bolo zistené, že sociálno-hygienické zázemie pre zamestnancov pre danú stavbu zabezpečené nebolo. Orgán verejného zdravotníctva v zázname z výkonu ŠZD nariadil stavebníkovi zabezpečiť sociálno-hygienické zázemie pre pracovníkov stavby a následne na stavbe vykonal opakovaný ŠZD, pričom bolo zistené, že stav ostal nezmenený. Zároveň bolo stavebníkovi nariadené zastavenie stavebných prác, do doby doriešenia sociálno-hygienického zázemia podľa platnej legislatívy. RÚVZ so sídlom v Martine predvolal stavebníka na ústne pojednávanie na RÚVZ so sídlom v Martine.

Na ústnom pojednávaní spoločnosť TRIHLAV Development s.r.o. predložila návrh riešenia a spôsob zabezpečenia sociálno-hygienického zázemia - dennej miestnosti, WC, sprchy a sušiarne vrchného oblečenia. Pracovníci orgánu verejného zdravotníctva vykonali na stavbe opakovaný ŠZD, pričom bolo skonštatované, že si stavebník povinnosť splnil a nedostatky odstránil. Stavebná činnosť pre spoločnosť TRIHLAV Development s.r.o. bola opätovne povolená.

Triumf Professional tools s.r.o., IČO: 36384933, Kollárova 88, 036 01 Martin:

Prevádzka sa nachádza v areáli bývalých mliekarní na ulici Kollárova 88 v Martine. Predmetom činnosti prevádzky Triumf Professional tools s.r.o. je výroba sériovo vyrábaných ručných nástrojov. Do roku 2019 vydal RÚVZ so sídlom v Martine pre spoločnosť rozhodnutie na uvedenie priestorov „Triumf professional tools s.r.o., Kollárova 88, 036 01 Martin“ (administratívno - skladová budova) do prevádzky a rozhodnutie na uvedenie priestorov „TRIUMF Professional tools s.r.o., dielňa - kovovýroba, Kollárova 88, 036 01 Martin“ do skúšobnej prevádzky.

Dňa 09.07.2019 bolo príslušným stavebným úradom nariadené ústne pojednávanie a miestne zisťovanie vo veci zmeny užívania stavby „Zmena užívania skladu súpis. č. 6174 na kovovýrobu“, ku ktorej RÚVZ so sídlom v Martine vydal súhlasné záväzné stanovisko.

Pri obhliadke kolaudovanej stavby bolo odbornými pracovníkmi RÚVZ si sídlom v Martine zároveň zistené, že spoločnosť Triumf Professional tools s.r.o., okrem dielne kovovýroby prevádzkuje aj dielňu výroby náradia, ku ktorej príslušný orgán verejného zdravotníctva nevydal súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky.

V dielni sa nachádzali výstredníkové lisy, sústružnicke automaty, na ktorých pracovníci vykonávali pracovné činnosti. Vzhľadom na skutočnosť, že spoločnosť Triumf Professional tools s.r.o., nedoručila na RÚVZ so sídlom v Martine návrh na uvedenie priestorov dielne výroby náradia do prevádzky. Odborní pracovníci RÚVZ si sídlom v Martine vykonali v prevádzke „Triumf Professional tools, s.r.o., výroba náradia BEARGRIP“ štátny zdravotný dozor, v ktorom bolo právnomu subjektu oznámené začatie správneho konania vo veci uloženia sankcie za porušenie povinností na úseku verejného zdravotníctva. RÚVZ so sídlom v Martine súčasne vyzval účastníka konania, aby v termíne do 15 dní odo dňa podpísania záznamu z výkonu ŠZD, preukázateľne doručil na podateľňu RÚVZ so sídlom v Martine svoje vecné vyjadrenie k správnomu deliktu na úseku verejného zdravotníctva. Orgán verejného zdravotníctva uložil účastníkovi konania pokutu podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. vo výške 300,- Eur. Spoločnosť TRIUMF Professional tools s.r.o., doručila návrh na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov „Triumf Professional tools, s.r.o., Kollárova 88, 036 01 Martin - výroba náradia BEARGRIP“ do skúšobnej prevádzky, a následne bolo vydané súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov do prevádzky.

KONTRAKT s.r.o., IČO: 51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce:

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch prevádzky „Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o., Pod kanálom 364, 038 61 Lipovec“ dňa 28.05.2019 štátny zdravotný dozor. Výkonom ŠZD v predmetnej prevádzke bolo zistené, že v týchto prevádzkových priestoroch vykonáva pracovné činnosti bez kladného rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky a rozhodnutia na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác (3. a 4. kategória/ rizikový faktor hluk, fyzická záťaž,...) spoločnosť KONTRAKT s.r.o., IČO: 51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce. RÚVZ so sídlom v Martine následne písomne vyzval právny subjekt, na predloženie platných dokladov a súčasne nariadil ústne prejednanie nedostatkov zistených pri výkone ŠZD na deň 19.06.2019. V zápisnici z ústneho prejednanja nedostatkov zistených pri výkone ŠZD zo dňa 28.05.2019 orgán verejného zdravotníctva oznámil právnomu subjektu, KONTRAKT s.r.o., IČO: 51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce, podľa § 18 zákona SNR č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v platnom znení, začatie správneho konania vo veci uloženia sankcie za porušenie povinností na úseku verejného zdravotníctva. RÚVZ so sídlom v Martine uložil účastníkovi konania, pokutu podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. vo výške 1000,- Eur. Spoločnosť uložení pokutu uhradila, avšak návrh na uvedenie priestorov do prevádzky na RÚVZ so sídlom v Martine nedoručila, nakoľko spoločnosť KONTRAKT s.r.o., IČO:

51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce písomne informovala RÚVZ so sídlom v Martine o ukončení spolupráce so spoločnosťou Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o..

Slovenské národné múzeum, IČO: 00164721, Vajanského nábrežie 61/2, 810 06 Bratislava – mestská časť Staré Mesto

V roku 2019 odborníci pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine na základe doručených návrhov účastníkom konania, Slovenské národné múzeum, vykonali štátny zdravotný dozor a vydali rozhodnutia na uvedenie priestorov:

„SNM Múzeá v Martine - Múzeum Andreja Kmeťa, Ul. Andreja Kmeťa 20, 036 01 Martin“;

„Slovenské národné múzeum v Martine - Etnografické múzeum, Malá hora 4064/2, 036 80 Martin“

„SNM Múzeá v Martine - Múzeum kultúry Čechov na Slovensku, Moyzesova 620/11, 036 01 Martin“

„Slovenské národné múzeum v Martine – Múzeum slovenskej dediny, Jahodnícke háje, 036 01 Martin“

„Múzeum kultúry Rómov na Slovensku, Jahodnícke háje, 036 80 Martin“

do prevádzky s uloženým podmienkami, ktoré sa týkali najmä zabezpečenia vyhovujúcej a účinnej nútenej výmeny vzduchu, resp. vyhovujúceho vetrania všetkých prevádzkových priestorov.

Volkswagen Slovakia a.s., IČO: 35 757 442, J. Jonáša 1, 843 02 Bratislava

V prevádzkových priestoroch závodu Volkswagen Slovakia, a.s. – Komponenty Martin, Priemyselná 1, 036 01 Martin boli v roku 2019 riešené stavebné úpravy v spolupráci s miestne príslušným stavebným úradom v kolaudačných konaniach, orgán verejného zdravotníctva vydal:

Záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „Stavba VW Slovakia Martin – Rozšírenie administratívneho vstavku vo výrobnéj hale VW Martin“, Areál VW Slovakia, b.u. Martin, Ul. Priemyselná č.1, 036 01 Martin, Výrobná hala s.č.9042 na p.č. 2340/53, k.ú. Priekopa. Nová prevádzka je riešená prízemnou prístavbou k existujúcemu objektu vstavku vo výrobnéj hale VW Martin a slúži na rozšírenie priestorov na kontrolu a analýzu produktov.

Záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „Stavba VW Slovakia Martin – Rozšírenie výroby do priestoru logistiky“, Areál VW Slovakia, b.u. Martin, Ul. Priemyselná č.1, 036 01 Martin, Výrobná hala s.č.9786 na p.č. 2340/256, 2340/257, k.ú. Priekopa“. Spoločnosť VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s. v Martine rozšírila existujúce výrobné priestory o časť priestoru o ploche 4805 m², ktorý bol predtým využívaný pre potreby logistiky. Jedná sa o prístavok k hale H2, ktorý bol stavebne povolený rozhodnutím Mesta Martin č.j. SU-23916/2013-St a uvedený do predčasného užívania rozhodnutím č.j. SU- 23976/2014-St zo 14.5.2014. Plánovaný výrobný program v BÚ Martin bude rovnaký ako v existujúcich výrobných priestoroch, t.j. výroba komponentov pre automobilový priemysel pre prevodovky a podvozkové zostavy a montáž prevodoviek.

Záväzné stanovisko na kolaudáciu stavby „ROZŠÍRENIE VÝROBNEJ HALY H1, H2, areál Volkswagen Slovakia, a.s. – B.U. Martin, Priemyselná 1, 036 01 Martin parc. č. 2340/285, 2340/2, 2340/11, 2340/53, 2340/94, 2340/96, 2340/258“. Zámerom investora bolo vytvoriť kapacity pre potreby logistiky - prístavbu skladovacej haly polotovarov (oceľové výkovky) a hotových výrobkov (ozubené kolesá, časti prevodoviek a pod.) z výroby výrobných hál H1 a H2, kde sa realizuje základná strojárnska výroba (strojové opracovanie, tepelne spracovanie a pod.). Stavba je prístavená k existujúcim výrobným halám.

V roku 2019 boli pre prevádzkovateľa vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky pre novozriadenú výrobu nasledovne:

Rozhodnutie na uvedenie priestorov „Novozriadená výroba MLxx2 – výroba ozubených kolies prevodoviek inštalovaná v existujúcich priestoroch výrobných haly č.3, Volkswagen Slovakia, a.s. – Komponenty Martin, Priemyselná 1, 036 01 Martin“ do prevádzky. Inštalovaná výroba ozubených kolies prevodoviek (MLxx2) je zriadená v existujúcich priestoroch výrobných haly č. 3, ktorá bola vytvorená rozšírením výroby do priestoru bývalej logistiky v roku 2019. Výroba tvorí celistvú časť v objekte samotnej výrobných haly, je členená na halu č. 1, halu č. 2 a halu č. 3, ktoré sú navzájom priamo prepojené a plynule nadväzujú. Na jednotlivých linkách sa vyrábajú ozubené kolesá prevodoviek a viacero indexov dielov. Pracovné operácie pri výrobe ozubených kolies prevodoviek sú: sústruženie, frézovanie, honovanie, ševingovanie, preťahovanie, brúsenie, kalenie, zváranie, otryskávanie. Operácie zváranie a kalenie, ktoré sú obsiahnuté pri výrobe ozubených kolies prevodoviek, sa vykonávajú externe u dodávateľov a nie sú súčasťou inštalovanej výrobných technológií.

Rozhodnutie na uvedenie priestorov „Novozriadená výroba AAR - výroba ozubených vencov inštalovaná v existujúcich priestoroch výrobných haly č.2, Volkswagen Slovakia, a.s. – B.U. Martin, Priemyselná 1, 036 01 Martin“ do prevádzky. Inštalovaná výroba ozubených vencov je zriadená v existujúcich priestoroch výrobných haly č. 2, ktorá je súčasťou jedného objektu výrobných haly (rozdelenej na halu č.1 a č.2, ktoré sú navzájom priamo prepojené a plynule nadväzujú). Jednotlivé strojné zariadenia sú chronologicky usporiadané a zachovávajú plynulý tok výrobných procesov. Výroba je rozdelená na 4 výrobných linky opracovania „na mätko“ a dve výrobných linky opracovania „na tvrdo“.

G a T, spol. s r.o., IČO: 30 229 740, Kollárova 85A, 036 01 Martin

V roku 2019 vydal orgán verejného zdravotníctva záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby „Prevádzková budova G a T, spol. s r.o.“, Ul. Sučianska, 036 01 Martin, parc.č. KN-C 2257/159, 2257/160, k.ú. Priekopa. Jedná sa o samostatný prevádzkový areál pre vykonávanie technickej a emisnej kontroly, kontroly originality a súvisiace doplnkové činnosti, vyplývajúce z platnej legislatívy pre dopravnú techniku: motorové vozidlá pre prevoz osôb (autobusy, osobné motorové vozidlá), nákladné motorové vozidlá všetkých kategórií, jednostopové motorové vozidlá, účelové motorové vozidlá, resp. špecializované mechanizmy a dopravná technika s oprávnením prevádzky po motorových komunikáciách (poľnohospodárska motorová dopravná technika, stavebné motorové dopravné mechanizmy,...), vrátane administratívneho zázemia personálu (manažment obchodných, marketingových a riadiacich činností), sociálneho zázemia personálu (šatne a komplexné sociálne zázemie personálu) a technického zabezpečenia prevádzky.

MOTOR-CAR Martin, s.r.o., IČO: 44 378 874, Francúzskych partizánov 5831, 036 08 Martin
Uvedenie priestorov „MOTOR-CAR Martin, s.r.o., Lakovňa osobných a úžitkových automobilov“ do prevádzky v roku 2019. Objekt lakovne je situovaný v severnej časti areálu na ulici Francúzskych partizánov 5831 v Martine. Súčasťou prípravovne vozidiel je priestor vybavený dvomi kombinovanými striekacími a sušiacimi kabínami ECO - AIR so suchým odlučovacím systémom a zachytávaním prechádzajúcich škodlivých látok z náterových hmôt. Jedná sa o striekacie a sušiacie kabíny (ECO – AIR), kde sa budú vykonávať organické povrchové úpravy častí a celých karosérií osobných vozidiel.

Vzduch privádzaný do priestorov striekacích a sušiacich kabín je nasávaný z vonkajšieho priestoru cez filter vzduchu a ohrievaný spaľovaním zemného plynu. Dve kombinované striekacie a sušiacie kabíny sú vybavené vlastným agregátom, ktorý zabezpečuje nasávanie, filtrovanie a prívod vzduchu do kabíny a taktiež odsávacím ventilátorom, zaisťujúcim odvod vzduchu. Prívod a odvod vzduchu pri striekaní $V = 2 \times 22000 \text{ m}^3/\text{h}$.

Yellow Express, s. r. o., IČO: 50115642, Trnavská cesta 1037, Leopoldov 920 41

V roku 2019 bolo pre spoločnosť vydané orgánom verejného zdravotníctva na základe vykonaného štátneho zdravotného dozoru k doručenej žiadosti:

Rozhodnutie na uvedenie priestorov „Yellow Express, s. r. o., Kancelárske priestory, Kozmonautov 34, 036 01 Martin“ do prevádzky. Predmetom posúdenia boli administratívne priestory (pôvodne prevádzkové priestory spoločnosti NAD MARTIN, s.r.o.) na 1.poschodí objektu Martin Fatra. Prístupové komunikácie a parkoviská/ odstavné plochy sú riešené v nadväznosti na prevádzku, aj pôvodne využívané k svojmu účelu.

Rozhodnutie na uvedenie priestorov „Yellow Express, s. r. o., Kollárova 79, 036 01 Martin“ do prevádzky, v pôvodne prevádzkových priestoroch spoločnosti NAD MARTIN, s.r.o., súčasťou boli administratívne priestory, priestory dielni a garáží pre nákladné motorové vozidlá.

Problémy v oblasti ochrany zdravia pri práci naďalej zaznamenávame u samostatne zárobkovo činných osôb (pilčíkov, stavbárov/murárov, obkladačov, tesárov, ale aj v iných profesiách napr. krajčírky,...), vrátane samostatne hospodáriacich roľníkov. Nie sú riešené základné požiadavky na ochranu zdravia pri práci – používanie vhodných a vyhovujúcich osobných ochranných pracovných prostriedkov, ručného náradia a ostatných pracovných prostriedkov, o povinnostiach vyplývajúcich z príslušných ustanovení ani nehovoriac – často chýba aj bazálne posúdenie zdravotných rizík s ostatnými nadväznosťami, nevykonávajú sa adekvátne lekárske prehliadky vo vzťahu k vykonávanej práci.

Priemyselné havárie

V spolupráci so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Žilina, Legionárska 5, 012 05 012 05 Žilina sa v roku 2019 uskutočnili dve koordinované kontroly podľa príslušných ustanovení § 24 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade so schváleným plánom kontrol na rok 2019, a to u dvoch prevádzkovateľov:

PROBUGAS, a.s., Miletičova 23, 829 81 Bratislava 25, IČO: 17 321 981 v „PROBUGAS a.s., prevádzka Martin, Ul. Dúbravca č.5, 036 01 Martin“, v súlade so schváleným plánom kontrol na rok 2019, na základe oznámenia o začatí kontroly dňom 12.06.2019 o 9:00 hod..

Explosia SK s.r.o., IČO: 45909903, Dostojevského rad 5, 811 09 Bratislava, prevádzka Sklady priemyselných trhavín a rozniecovadiel v Sklenom, na základe oznámenia o začatí kontroly dňom 25.09.2019 o 09:30 hod..

Začatie koordinovanej kontroly bolo spojené s koordinačnou poradou orgánov štátnej správy, na ktorej sa prerokoval postup a rozsah vykonania koordinovanej kontroly u kontrolovaného subjektu. Z koordinačnej rady orgánov štátnej správy pre vykonanie kontroly podľa §27 ods. 3), 8), a 9) zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení v spoločnosti bol vypracovaný samostatný záznam.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine podľa § 23 ods. 1 písm. h) zákona č. 128/2015 Z.z. v koordinovanej kontrole ďalej postupuje podľa platnej legislatívy na úseku ochrany, podpory a rozvoja zdravia, verejného zdravotníctva a zdravia pri práci najmä zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. a súvisiacej platnej legislatívy, a tiež podľa zákona NR SR č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacej platnej legislatívy, zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení a súvisiacej platnej legislatívy.

Na základe výsledkov koordinovanej kontroly vykonanej v oboch prevádzkach nebolo potrebné uložiť opatrenia z hľadiska požiadaviek zákona č. 128/2015 Z.z. a z hľadiska prevencie priemyselnej havárie prevádzkou.

Zmeny oproti posúdeným podmienkam:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine vo veci posúdenia návrhu účastníka konania: PROBUGAS, a.s., IČO: 47 695 421, Nám. 1. mája 18, 811 06 Bratislava - mestská časť Staré mesto, vydal dňa 25.07.2019 súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov „PROBUGAS a.s., prevádzka Martin, Ul. Dúbravca č.5, 036 01 Martin“ do prevádzky z dôvodu administratívno-prevádzkových zmien.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, vo veci posúdenia návrhu účastníka konania: Explosia SK s.r.o., IČO: 45909903, Dostojevského rad 5, 811 09 Bratislava vydal dňa 09.07.2019 súhlasné rozhodnutie na uvedenie priestorov „Sklady priemyselných trhavín a roznecovadiel v Sklenom, po rekonštrukcii skladu výbušnín č. 2“ do prevádzky podľa § 13 ods.4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.. Predmetom posúdenia boli zmeny užívania skladu č.2 v areáli PTaR v Sklenom, ktoré vznikli jeho rekonštrukciou a prestavbou.

Zdravotníctvo - PPLaT

Rovnako ako v predchádzajúcom roku, odborní pracovníci oddelenia PPLaT riešili problematiku zdravotníckych zariadení z hľadiska stavebno-technicko-prevádzkových podmienok.

Záväzná stanoviská na územné konanie stavieb

Univerzitná nemocnica Martin, IČO: 365327, Kollárova 2, 036 59 Martin, na územné konanie stavby „Onkologické centrum Univerzitetnej nemocnice Martin – prístavba a stavebné úpravy“, Ul. Kollárova 2, 036 59 Martin, C KN parcela č. 2328/1, 1328/5,1328/7 k.ú. Martin

Záväzná stanoviská na kolaudáciu stavieb

Univerzitná nemocnica Martin, IČO: 00365327, Kollárova 2, 036 59 Martin, na kolaudáciu stavby „Prístavba lôžkovej časti a ambulancie k UNM Martin (1.interná klinika, dialýza)“ Kollárova 2, 036 59 Martin, súp.č. 9872, parc.č. KN-C 1747/20 k.ú. Martin

Univerzitná nemocnica Martin, IČO: 365327, Kollárova 2, 036 59 Martin, na kolaudáciu stavby „Stavebné úpravy bývalých priestorov ožarovne kobaltu pre inštaláciu lineárneho urýchľovača a bývalých priestorov brachyterapie pre inštaláciu CT simulátora“, Rádioterapeutické oddelenie UNM, Ruppeldtova 4840/3, 036 01 Martin, parc.č. KN-C 1328/7 k.ú. Martin

Rozhodnutie - §13 ods.4 písm a) zákona č. 355/2007 Z.z.:

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 03601 Martin na uvedenie priestorov „Spoločné priestory (BIOMED) Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine, Malá Hora 11149 4B v Martine“ do prevádzky

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 03601 Martin na uvedenie priestorov „Ústavu mikrobiológie a imunológie Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine, Malá Hora 11149 4B, 036 01 Martin“ do prevádzky

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 03601 Martin, na uvedenie priestorov „Ústav verejného zdravotníctva Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine, Malá Hora 11149 4B, 036 01 Martin“ do prevádzky

AvanSource, a.s., IČO: 52 401 847, Prievozská 4D, Blok E, Bratislava 821 09, na uvedenie priestorov „AvanSource, a.s., Veľkodistribučný sklad liekov, Tehelná 1, 036 01 Martin“ do prevádzky

Odborné stanoviská

Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 03601 Martin, odborné stanovisko k projektovej dokumentácii na stavbu „Novostavba Biobanky v Martine“, k.ú. Martin, č.p. 7684/3, 7684/4, 159/15, 159/3, 155/3, 155/7, 159/14, 155/2, 151/4“, pre účely územného a stavebného konania

JANG s.r.o., IČO: 36429546, Jánošíkova 53, 036 01 Martin, zastupujúcej spoločnosť UVEA MEDIKLINIK, s.r.o., IČO: 45 470 987, Čsl.armády 3/10223, 036 01 Martin vo veci posúdenia projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie stavby: „Detské očné centrum, ul. A. Kmeťa č. 583/19, Martin“, zmena funkčného užívania rodinného domu spojená s prístavbou a stavebnými úpravami

Zdravotníctvo – oddelenie Epidemiológie: RNDr. Mária Marušiaková, PhD.

Vyhodnotenie činnosti za rok 2019 (k 31.12.2019):

Položka	Počet	Poznámka
Rozhodnutia/uvedenie do prevádzky(RU + prev.por.)	42	
Rozhodnutie /prevádzkový poriadok (PP)	0	
Rozhodnutia/Prerušené konanie	3	
Rozhodnutia/Zastavené konanie/storno	3	
Rozhodnutie/pokyn	1	
Záväzné stanovisko	9	2x kolaudácia 4x územné konanie 3x zmena účelu stavby
Stanovisko k PD	9	
Stanovisko iné	29	
Predvolanie/Prejednanie nedostatkov	0	
Komisie	13	
Podnet	1	
informácie - písomné	11	
ŠZD k RU	42	
ŠZD - fajčenie	42	
ŠZD/Obhliadka pred uvedením do prevádzky, iné obhliadky	129	
Spolupráca s inými odd. RÚVZ	68	
Konzultácie (osobne, tel., mail)	315	
Výkony celkom	717	

Pokyn

PHARMACY - RV, spol. s r.o., Čapajevova 23, 080 01 Prešov, IČO: 44 978 391, v prevádzke „Zdravotné stredisko Martin – Košúty, Ul. Hodžova 1, Martin 036 01“.

V priestoroch účastníka konania PHARMACY - RV, spol. s r.o., v prevádzke „Zdravotné stredisko Martin – Košúty, Ul. Hodžova 1, Martin 036 01“ bol dňa 01.02.2019 vykonaný štátny zdravotný dozor v súvislosti s posudzovaním priestorov pre ambulanciu všeobecného lekára pre dospelých na 2.NP (posúdenie pracovných podmienok a hygienicko-epidemiologického režimu) pričom boli zistené závažné a zásadné technicko-prevádzkové nedostatky (zdokumentované videozáznamom). Zo štátneho zdravotného dozoru bol spísaný záznam.

Následne sa na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Martine uskutočnilo ústne prejednanie s účastníkom konania PHARMACY - RV, spol. s r.o., vo veci zistených skutočností v tejto prevádzke.

Dňa 20.02.2019 účastník konania doručil na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine písomné vyjadrenie k skutkovému stavu, vrátane návrhu opatrení na odstránenie nedostatkov – termín plnenia trvalo.

Podnet

Na nevhodné podmienky v pediatrickej ambulancii rizikových novorodencov v UNM Martin, ako aj v priestoroch chodby a čakárne. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine na základe tohto doručeného podnetu vykonali v prevádzkových priestoroch zdravotníckeho zariadenia „UNM - Ambulancia rizikových novorodencov v Martine, Kollárova 2, Martin“, štátny zdravotný dozor so zameraním na ochranu zdravia. Podnet bol čiastočne opodstatnený, prevádzkovateľ navrhol opatrenia, ktoré priebežne plnil.

SPOLUPRÁCA s ostatnými oddeleniami pri riešení verejnozdravotníckej problematiky a ochrany zdravia pri práci:

Štátny zdravotný dozor za účasti odborných pracovníkov oddelenia PPLaT a iných oddelení, aj opakovane po odstránení zistených nedostatkov, bol vykonaný v nasledujúcich prevádzkach:

Oddelenie hygieny výživy

- Kofola a.s., IČO: 36 319 198, Rajecká Lesná súp. č. 1, 013 15 Rajecká Lesná, rozhodnutie na uvedenie priestorov: „Prevádzka Kláštorňa – PLNIARENĽ BALENÝCH VÔD A NEALKOHOLICKÝCH NÁPOJOV, Staničná 499, 038 43 Kláštor pod Znievom“ do skúšobnej prevádzky.
- BELKAM, s.r.o., IČO: 36 387 975, Bystrička 301, 038 04 Martin, záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby „Areál Western ranč – objekt „A“, Bystrička“, na pozemkoch parc. č. 42/2, katastrálne územie Bystrička.
- Prievidzské pekárne a cukrárne, a.s., IČO: 31 561 802, Košovská cesta 12, 971 01 Prievidza, rozhodnutie o prerušení konania vo veci návrhu na uvedenie priestorov „Prievidzské pekárne a cukrárne, a.s., pobočka Martin, Kollárova 83, 036 01 Martin“ do prevádzky.
- Slovenské pramene a žriedla, a.s., IČO: 36396591, Budiš, 038 23 Dubové, rozhodnutie na

uviedenie priestorov „Slovenské pramene a žriedla, a.s., Budiš, 038 23 Dubové“ do prevádzky.

Oddelenie HŽPaZ

- Centrum sociálnych služieb Horný Turiec, IČO: 00 651 443, Banská 533/19, 039 19 Turčianske Teplice, na uvedenie priestorov „Centrum sociálnych služieb Horný Turiec“, Banská 533/19, 039 19 Turčianske Teplice“ do prevádzky.
- marcoop Architektonický ateliér, spol. s r.o., IČO: 36 851 981, Na Bystričku 14/A, 036 01 Martin, odborné stanovisko k predloženej projektovej dokumentácii „Kúpeľný Hotel Opera s ponukou liečebnej starostlivosti, Objekty Strauss, Wagner, Beethoven, Čajkovskij“.
- Bc. Erik Murčo, Rozkvet 2000/1, 017 01 Považská Bystrica, záväzné stanovisku k územnému konaniu stavby „Novostavba polyfunkčného domu“, parcela č. 5/4, k.ú. Turčianske Teplice.

Vykonávanie cieleného štátneho zdravotného dozoru v odvetviach a činnostiach, ktoré sa podieľajú na zhoršovaní životného a pracovného prostredia sa pomaly vytráca spomedzi priorít pre verejné zdravotníctvo. Je to dôsledok nadbytku úloh a činností, ktoré sú spojené s doručenými podaniami a posudzovaním priestorov, prevádzok, ktoré žiadnym alebo minimálnym spôsobom nemôžu ovplyvňovať kvalitu verejného zdravia, resp. zdravotný stav populácie.

Zaťaženie životného prostredia, najmä ovzdušia si zasluhuje omnoho väčšiu pozornosť verejného zdravotníctva, než je tomu venované v súčasnosti. Nie sú adekvátne riešené, usmerňované a odstraňované zdroje znečisťovania (o.i. v zimnej vykurovacej sezóne lokálne zdroje znečistenia – individuálne kúrenie pevnými palivami,...). Z hľadiska zdravotného stavu obyvateľstva, so zameraním na zraniteľné skupiny je to problematika veľmi významná a dôležitá. V praxi však nie je priestor a najmä legislatívne dané možnosti sa situáciou efektívne zaoberať a riešiť ju zo zdravotného hľadiska (nie následky na zdraví, ale hľadanie možností a spôsobov riešenia na odstránenie príčiny).

Živnostníci (fyzické osoby podnikatelia) sú veľkou skupinou, pričom táto skupina je veľmi diferencovaná, čo sa týka problematiky verejného zdravotníctva. Pomerne značná časť (odhadom) podniká a vykonáva práce v oblastiach, priestoroch a spôsobom, ktorý je z hľadiska verejného zdravotníctva nepodstatný, pretože neohrozujú verejné zdravie, ani svoje zdravie takým spôsobom, ktorý by sa dal eliminovať, alebo aspoň znížiť vydaním rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, alebo iného rozhodnutia príslušného orgánu verejného zdravotníctva. Napriek tomu podliehajú rozhodovacej kompetencii orgánov verejného zdravotníctva, vzťahujú sa na nich správne delikty a konzekvencie z neplnenia povinností definovaných zákonom č. 355/2007 Z.z.. Títo podnikatelia by mali byť vyňatí z § 13 zákona č. 355/2007 Z.z., prípadne by sa na nich vzťahovala len ohlasovacia povinnosť. Orgán VZ by zväzil výkon ŠZD, upozornil by podnikateľa na prípadné nedostatky, v prípade potreby by určil faktory práce s prislúchajúcimi kategóriami a doporučil podnikateľovi ďalší postup so zreteľom na ochranu verejného zdravia a zdravia jeho, príp. jeho zamestnancov. Takto by sa výrazne znížili náklady a administratívna náročnosť všetkých nadväzujúcich postupov pre podnikateľa ako aj pre RÚVZ. Odborní pracovníci RÚVZ by kompetentne, odborne a nestranné posúdili každú prevádzku, činnosť, priestory, kde by vykonali ŠZD a bolo by na podnikateľovi, ako sa ďalej bude správať a aký postup zvolí.

Druhou skupinou živnostníkov/podnikateľov sú všetky oblasti a predmety „výrobného“ podnikania – brusiči, zvárači, píliari, stavební robotníci..., s výrazným negatívnym vplyvom na zdravie týchto pracovníkov. Všetky druhy služieb majú významný dopad na zdravie

obyvateľstva. Verejné zdravotníctvo však tieto skupiny systémovo nerieši. Nedostatočná pozornosť je venovaná zdravotným dôsledkom vykonávaných činností, podmienkam práce... pre všetky cieľové skupiny.

V oblasti pracovných zdravotných služieb je témou dňa (možno ešte nie je neskoro) zadefinovať ich činnosti a kvalitu výstupov do spoločensky prijateľných pravidiel tak, aby bolo možné presunúť ťažisko od kvantity ku kvalite výstupov pre určený okruh prevádzkovateľov, u ktorých nutnosť riešiť problematiku ochrany a podpory zdravia pri práci pracovnou zdravotnou službou naozaj vzniká (rizikové práce).

V oblasti objektivizácií je nevyhnutné zásadne posilniť laboratóriá RÚVZ v SR tak, aby bolo možné v reálnom čase vykonať merania, ktoré budú slúžiť pre účely štátneho zdravotného dozoru. Parciálnym riešením je dovybavenie terénnych zložiek meradlami na realizáciu rýchlych orientačných, objektívnych meraní s požadovaným stupňom presnosti. Až pri hraničných výsledkoch alebo pri prekročení povolených limitov by bola riešená objektivizácia dostupnými laboratóriami RÚVZ v SR, vybavenými na požadovanej úrovni materiálnotechnicky a personálne, pričom ich záver by bol záväzný a definitívny.

Používaný program ASTR umožňuje evidovanie prác s príslušnými výstupmi v 2. (1.) – 4. kategórii, taktiež umožňuje import elektronicky zasielaných údajov zamestnávateľmi. Keď budú k dispozícii informácie o stave pracovného prostredia aj v 2. kategórii prác/rizika, bude možné z pohľadu verejného zdravotníctva/pracovného lekárstva reálnejšie navrhovať a následne riešiť projekty, ktoré budú mať konkrétny cieľ a uplatnenie v znižovaní reálnych zdravotných rizík, vyskytujúcich sa v praxi, s dopadom na zdravie pracujúcej populácie, či špecifických skupín pracujúceho obyvateľstva.

2. Rizikové práce

Od roku 2011 sa na oddeleniach PPLaT v Slovenskej republike používa jednotný databázový program ASTR (ASTR_2011). Program umožňuje:

evidovať právne subjekty (podnik, organizačná jednotka, pracovisko),
vykonávané práce/profesie, faktory práce a pracovného prostredia pre 3. a 4. kategóriu rizikových prác,

1. a 2. kategóriu prác,

prešetrované podozrenia na profesionálne poškodenia zdravia,

priznané choroby z povolania,

všetky vykonávané činnosti na oddeleniach.

Súčasťou programu sú neustále aktualizované štatistické spracovania a výstupy do požadovaných formátov, výstupov pre potreby celoštátnych sledovaní, ako aj regionálnych analýz a rozborov existujúcej situácie. Databáza je obsahovo zosúladená s platnými právnymi predpismi v oblasti verejného zdravotníctva, ochrany zdravia pri práci, flexibilita riešenia umožňuje napojenie získaných individuálnych údajov do jednotného zdravotníckeho informačného systému. Databáza je neustále inovovaná a udržiavaná v súlade s platnou legislatívou a potrebami praxe.

Podľa pripomienok a poznatkov vyplývajúcich z praktického využívania programu ASTR, sa tento priebežne inovuje a vylepšuje, do 31.12.2019 bola distribuovaná verzia aktualizácie 6_4.

K 31.12.2019 bolo v okresoch Martin a Turčianske Teplice vyhlásených v 3. a 4. kategórii rizikových prác **3359 (v roku 2018 to bolo 3209)** zamestnancov/pracovníkov, z toho **1634 žien (v roku 2018 to bolo 1533 žien)**. Títo pracovníci sú vyhlásení celkom v **147 (v roku 2018 to bolo 150)** právnych subjektoch.

Najviac rizikových prác je evidovaných v priemyselnej výrobe a zdravotníctve.

Porovnanie rokov 2018 – 2019 (Tab. 1_a VS_2018_2019)

VS 2018

Tabuľka č. 1_a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2018 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	179	7	0	0	179	7
B	Ťažba a dobývanie	22	0	2	0	24	0
C	Priemyselná výroba	1363	272	49	15	1412	287
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	56	0	5	0	61	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	28	0	0	0	28	0
F	Stavebníctvo	41	0	5	1	46	1
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	78	78	0	0	78	78
H	Doprava a skladovanie	0	0	0	0	0	0
N	Administratívne a podporné služby	2	0	0	0	2	0
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	18	0	0	30	18
P	Vzdelávanie	82	71	0	0	82	71
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1260	1070	0	0	1260	1070
S	Ostatné činnosti	7	1	0	0	7	1
	Spolu	3148	1517	61	16	3209	1533

VS 2019

Tabuľka č. 1_a

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	158	7	0	0	158	7
B	Ťažba a dobývanie	22	0	2	0	24	0
C	Priemyselná výroba	1537	363	54	22	1591	385
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	55	0	4	0	59	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	33	0	0	0	33	0
F	Stavebníctvo	30	1	0	0	30	1
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	68	68	0	0	68	68
H	Doprava a skladovanie	0	0	0	0	0	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	5	1	0	0	5	1
N	Administratívne a podporné služby	2	0	0	0	2	0
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	19	0	0	30	19
P	Vzdelávanie	82	71	0	0	82	71
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1270	1081	0	0	1270	1081
S	Ostatné činnosti	7	1	0	0	7	1
	Spolu	3299	1612	60	22	3359	1634

V regióne bol zaznamenaný úbytok počtu pracovníkov zaradených v 3. kategórii prác pracujúcich v poľnohospodárstve, naopak navýšenie nastalo v priemyselnej výrobe, kde stúpol aj počet pracovníkov zaradených v 4. kategórii rizikových prác, najmä žien – v porovnaní s vlaňajším rokom. Najväčší počet pracovníkov, vykonávajúcich práce zaradené v 3. kategórii z hľadiska zdravotných rizík, evidujeme najmä v zdravotníctve a sociálnych službách, kde je zamestnaných najviac žien.

V regióne Turiec majú uzatvorenú zmluvu o vykonávaní PZS všetky firmy s vyhlásenými rizikovými prácami.

Aj naďalej sú riešené nedostatky v podkladoch spracovaných pracovnými zdravotnými službami pre podnikateľské subjekty v okresoch Martin a Turčianske Teplice. Podklady, spracované PZS spravidla nie sú vypracované podľa súčasne platnej legislatívy, a to: identifikácia všetkých zdravotných rizík a nebezpečenstiev; posudky o riziku u jednotlivých pracovných činností a profesií (podľa §§ 30, 31 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z., v nadväznosti na vyhlášku MZ SR č. 448/2007 Z.z. a ďalšiu platnú legislatívu SR, upravujúcu problematiku jednotlivých škodlivých faktorov pracovného prostredia); prevádzkové poriadky a v nadväznosti na všetky identifikované a posúdené zdravotné riziká, spôsob a vhodná forma ich zníženia formou kolektívnych a individuálnych opatrení zamestnávateľa/prevádzkovateľa, vrátane presných typov používaných OOPP, frekvencie ich výmeny, účinnosti, spôsobu a miesta ich údržby, vhodnosti na konkrétnu pracovnú činnosť. Väčšinu predložených podkladov jednotlivými subjektmi je potrebné prepracovať, dopracovať, upraviť a aktualizovať podľa konkrétne vykonávaných činností, aktuálneho stavu pracovísk a pracovných miest, konkrétnej expozície a komplexne zavzatých a zohľadnených platných legislatívnych úprav. Údaje uvedené v podkladoch, spracovaných PZS, sú často v rozpore s údajmi získanými od právnych subjektov odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine.

Odborní pracovníci odd. PPLaT vykonávajú (tak je zadaná priorita) cielený ŠZD vo firmách, kde sú vyhlásené rizikové práce, so zameraním na činnosť PZS v jednotlivých subjektoch, posúdenie zdravotných rizík na pracoviskách zamestnávateľov, aktuálnosť vyhlásených RP rozhodnutím, vypracované lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu u jednotlivých pracovníkov, kontrolu zasielania hodnotiacich správ predkladaných k 31.12. každoročne do 15.01.

Veľkým problémom, tak ako v minulých rokoch, u viacerých právnych subjektov je nedostatočné vypracovanie posudkov o zdravotnej spôsobilosti na prácu. Chýbajú posúdené faktory práce a pracovného prostredia a ich kategorizácia, obsahová náplň PLP nezodpovedá identifikovaným zdravotným rizikám, závery sú len všeobecné, bez reálnej výpovednej hodnoty pre zamestnávateľa (obmedzenia pracovnej spôsobilosti sú v rozpore so skutočne vykonávanou činnosťou...). Uvedené sa týka tak právnických osôb, ako aj fyzických osôb – podnikateľov – vykonávajúcich rizikové práce najmä v profesiách murár, pilčík,...

V hodnotenom roku pracovníci odd. PPLaT neposudzovali žiadny nový návrh samostatne hospodáriacich roľníkov na zriadenie prevádzky v oblasti poľnohospodárskej výroby.

Výber vhodných OOPP a ich pridelovanie je vo veľkom percente prípadov formálne – smernica o poskytovaní OOPP, vôbec nezodpovedá konkrétnym pracovným podmienkam, jednotlivým zdravotným rizikám vo vzťahu pracovná činnosť – faktor práce a pracovného prostredia na pracoviskách, ani NV SR č. 395/2006 Z.z.. Pokiaľ máme riešiť ochranu pracovníkov nielen v kolektívnom rozsahu, ale aj individuálnom, musíme riešiť aj OOPP.

V rámci výkonu ŠZD sa pracovníci oddelenia PPLaT zameriavali na posudzovanie pracovných podmienok zamestnancov, mieru expozície zamestnancov faktorom práce a pracovného prostredia a realizáciu náhradných opatrení zo strany zamestnávateľov na pracoviskách, kde zamestnanci vykonávajú rizikové práce. Okrem toho sú sledované výsledky a intervaly lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci a zaradenie zamestnancov do pracovného procesu na základe posúdenia zdravotnej spôsobilosti na prácu pracovnou zdravotnou službou.

Pri výkone ŠZD v roku 2019 boli použité kontrolné listy – dotazníky informovanosti zamestnancov v celkovom počte 136.

V roku 2019 v evidovaných rizikových prácach zaradených v 3. kategórii - faktor psychická pracovná záťaž a ionizujúce žiarenie v zdravotníckych zariadeniach z hľadiska zdravotných rizík na pracoviskách nedošlo k zásadným zmenám, prevádzkovatelia vykonávajú opatrenia na ochranu zdravia. K 31.12. nebol zo strany prevádzkovateľov doručený žiadny nový návrh.

Doručené hodnotiace správy k 31.01.2020

Celkový počet subjektov, v ktorých sú vyhlásené rizikové práce v okrese Martin a Turčianske Teplice je 147, vrátane 49 SZČO, u ktorých je prioritou vykonanie adekvátnych preventívnych lekárskeho prehliadok/PLP vo vzťahu k práci podľa platnej legislatívy v zmysle posúdených zdravotných rizík so zodpovedajúcou náplňou lekárskej prehliadky.

Z celkového počtu 98 firiem s vyhlásenými rizikovými prácami okrem fyzických osôb podnikateľov nezamestnávateľov, zaslalo hodnotiacu správu 87. Nie všetky právne subjekty v doručených informáciách uviedli výsledky PLP vo vzťahu k práci.

Rozhodnutia na zaradenie prác do 3. kategórie:

- DRUVOS - výrobné družstvo, IČO: 30226368, 038 61 Turčianske Kľačany 148
- MAR SK, s.r.o., IČO: 36428094, Ulica priemyselná 1940/14, 038 52 Sučany
- PILANA Knifetec s.r.o., IČO: 46704906, Čsl. armády 10221/3, 036 01 Martin
- VIENA INTERNATIONAL, s.r.o., IČO: 31689400, Kráčiny 2, 03601 Martin
- Mestské lesy Kremnica, s.r.o., IČO: 31 600 182, Zechenterova 347/2, 967 01 Kremnica
- Transmisie engineering a.s., IČO: 36383562, Pavla Mudroňa 10, 036 01 Martin
- AHP PLUS s.r.o., IČO: 36406902, Robotnícka 841/20, 03901 Turčianske Teplice
- CONTROL-VHS-SK, s.r.o., IČO: 36402613, Priemyselná 6, 821 09 Bratislava
- Centrum sociálnych služieb Horný Turiec, IČO: 00651443, Banská 533/19, 03901 Turčianske Teplice
- Fluidmaster s.r.o., IČO: 36612162, Česko - Slovenskej armády 3, 036 01 Martin
- GGB Slovakia s. r. o., IČO: 35 742 879, Ulica priemyselná 1910/4, 038 52 Sučany
- Humana People to People Slovakia s.r.o., IČO: 36414727, Sučianska 31, 036 08 Martin
- KPK spol. s r.o., IČO: 31590179, Kollárova 75, 036 01 Martin
- Poľnohospodárske družstvo "TURIEC" so sídlom v Dubovom, IČO: 00196584, 038 23 Dubové 28
- PEEG-WOOD s.r.o., IČO: 44858736, Na Bystričku 39, 036 01 Martin
- VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s., IČO: 35757442, J. Jonáša 1, 843 02 Bratislava

Rozhodnutia na zaradenie prác do 4. kategórie:

- CONTROL-VHS-SK, s.r.o., IČO: 36402613, Priemyselná 6, 821 09 Bratislava
- OMNIA KLF, a.s., IČO: 00211095, Kukučínova 2734, 024 01 Kysucké Nové Mesto

- TEAM INDUSTRIES, s.r.o. IČO: 36400629, Vaňovská 1189, 038 53 Turany
- Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o., IČO: 36745235, Pod kanálom 364, 038 61 Lipovec
- Martinská teplárenská, a.s., IČO: 36403016, Robotnícka 17, 036 01 Martin

3. Zabezpečovanie pracovnej zdravotnej služby podľa § 30a až 30d zákona č. 355/2007 Z. z.

V regióne Turiec je obsadenosť firiem, spoločností, prevádzok pracovnými zdravotnými službami pomerne dobre zastúpená, ako vyplýva zo záverov z kontrol jednotlivých výkonov štátneho zdravotného dozoru. Efektivita a prospešnosť vykonávaných činností PZS v jednotlivých prevádzkach právnych subjektov je diskutabilná, niekedy veľmi vágna.

Činnosť pracovnej zdravotnej služby by mala zahŕňať podľa zákona č.355/2007 Z.z.:

a) dohľad nad pracovnými podmienkami:

V regióne Turca sa pri výkone ŠZD stretávame s nedostatočne spracovanými materiálmi (absentujú v nich dôležité údaje pre hodnotenie zdravotných rizík, pre zaradenie prác do kategórií z hľadiska zdravotných rizík a z expozície faktorom práce a pracovného prostredia), ktoré sú vypracované pracovnými zdravotnými službami.

V prevádzkach nie je zo strany pracovníkov PZS vykonávaný ani priemerný dohľad nad pracovnými podmienkami, zohľadňujúcimi základné požiadavky v ochrane zdravia pri práci – napr. pracoviská sú síce vybavené technologickými zariadeniami (dovezené spoza hraníc), ale nekompletné – napr. chýbajú flexi hadice na odvod škodlivín, vyvedenie odsávania od zariadení je priamo do pracovného priestoru/dýchacej zóny pracovníkov, v niektorých prevádzkach s vykonávaním prác s expozíciou chemickým faktorom nie je riešené vetranie – nútená výmena vzduchu/lokálne odsávanie od zdrojov vzniku škodlivín, takýto skutkový stav niektoré PZS vôbec neriešia, hoci záznam z vykonaného „audit“ právne subjekty pri výkone ŠZD predložia. Na pracoviskách nie sú riešené technické a technologické opatrenia vo vzťahu k ochrane zdravia pracovníkov. Tieto sa v mnohých prípadoch dopĺňajú a nedostatky odstraňujú až na základe intervencií odborných pracovníkov odd. PPLaT.

b) posudzovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu výkonom lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci,

Situácia v regióne Turiec z hľadiska pôsobnosti PZS je primeraná (napriek tomu, je čo zlepšovať). PLP sa vykonávajú podľa platnej legislatívy najmä u pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce (veľké spoločnosti - Volkswagen Slovakia, a.s. – Komponenty Martin). Nemožno opomenúť ani tie spoločnosti, u ktorých nie sú vyhlásené rizikové práce na pracoviskách (ECCO Slovakia a.s., Trim Leader a.s.), ale k posudzovaniu zdravotnej spôsobilosti na prácu pristupujú zodpovedne – vstupné lekárske prehliadky a preventívne lekárske prehliadky podľa osobitných predpisov vykonáva pracovný lekár.

c) poradenstvo zamerané na ochranu zdravia pri práci a predchádzanie vzniku chorôb z povolania a ochorení súvisiacich s prácou.

Poradenstvo na ochranu zdravia pri práci je (malo by byť) jednou zo základných činností pracovných zdravotných služieb. Na území Turca nie je realizované podľa aktuálnych potrieb zamestnávateľov vo vzťahu pracovník – ochrana zdravia pri práci.

V súvislosti s celoslovenskou úlohou, zadanou Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky vo veci výkonu štátneho zdravotného dozoru vo firmách, kde sú práce zaradené do

2. kategórie, RÚVZ so sídlom v Martine vykonal štátny zdravotný dozor u právnych subjektov, v ktorých zdravotný dohľad vykonávali/vykonávajú pracovné zdravotné služby, resp. fyzické osoby – podnikatelia, ktoré vykonávali samostatne dodávateľským spôsobom činnosť PZS pre zamestnancov vykonávajúcich prácu zaradenú do kategórie 1. alebo 2.

Výkon štátneho zdravotného dozoru sa uskutočnil u nasledovných právnych subjektov:

Chov brojlerov – hospodársky dvor, 038 54 Šútovo - Farma Šútovo

Motorest Rapid, Ulica priemyselná 16, 038 52 Sučany

SPP - distribúcia, a.s., Ul. Priemyselná 1311, 038 52 Sučany

TRIUMF Professional tools s.r.o., Dielňa – kovovýroba, Kollárova 88, 036 01 Martin

VAW, spol. s r.o., prevádzka Ul. Podhradská cesta 1334/7, Sučany

Základné smerovanie výkonu štátneho zdravotného dozoru, odborného posúdenia predložených materiálov a zistených skutočností na jednotlivých pracoviskách sa týkalo najmä vykonávania odborných činností pracovných zdravotných služieb podľa § 30d zákona č. 355/2007 Z.z.:

v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi;

objektívne zistiteľnými informáciami o vykonávanej práci pracovníkov a o pracovisku s dôrazom na maximálnu ochranu zdravia pracovníkov/zamestnancov podľa § 30c ods. 1 písm. c),

vedenia dokumentácie o vykonávaní jednotlivých odborných činností podľa § 30c ods. 1 písm. f);

V dvoch prípadoch bola uložená sankcia z porušenia §52 ods.1 písm. b) zákona č.355/2007 Z.z. (predkladať opatrenia a návrhy uvedené v § 13 na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností) pre spoločnosti :

FARMAVET, s.r.o., IČO: 31560083, Sklabinská 20, 036 01 Martin

TRIUMF Professional tools s.r.o., IČO: 36384933, Kollárova 88, 036 01 Martin

Možno konštatovať, že každý ŠZD v jednotlivých prevádzkach v regióne Turiec (okres Martin a Turčianske Teplice) je vykonávaný štandardne podľa jednotne spracovaného vzoru pre výkon štátneho zdravotného dozoru (vychádzajúc z doručených odporúčaní, podkladov a materiálov ÚVZ SR). Spravidla zisťujeme, že firmy síce majú zmluvu s pracovnou zdravotnou službou, ale pracovníci PZS často neriešia základné podmienky pre legalizáciu priestorov/prevádzky (o.i. rozhodnutie príslušného RÚVZ na uvedenie priestorov do prevádzky), ale neriešia ani pragmatické postupy na zabezpečenie vyhovujúcich (alebo aspoň zdravie nepoškodzujúcich) pracovných podmienok (dispozično-stavebno-technické podmienky na pracoviskách, lekárske prehliadky vo vzťahu k vykonávanej práci,...).

Posudky o jednotlivých zdravotných rizikách sú vypracovávané nekompletne, zavádzajúco – bez zohľadnenia skutočných pracovných podmienok, skutočne vykonávaných činností, reálnej expozície faktorom práce a pracovného prostredia, relevantných časových snímok.... Pri kontrole PZS a konfrontácii s predloženými „materiálmi“ a reálne zistenými podmienkami na pracovisku so zhotoveným videozáznamom je komunikácia s predstaviteľmi PZS ťažká, neovládajú základné algoritmy posudzovania zdravotného rizika, náprava „materiálov“ vo väčšine prípadov bola/je nereálna. V prípade, že nenájdeme spoločnú reč v ochrane zdravia pri práci s PZS, komunikujeme vo veci riešenia nedostatkov priamo len so štatutármi konkrétnej firmy, spolupracujeme s vedúcimi pracovníkmi na konkrétnych pracoviskách a vždy nájdeme spoločné kompromisné riešenie, ktoré zabezpečí vyhovujúci štandard ochrany zdravia pracovníkov, bez postrádateľného medzičlánku PZS.

Orgán verejného zdravotníctva konštatuje nasledovné (výber so zistení, ktoré možno aplikovať na všetky dozorované PZS):
chýbajú kompletne údaje pre posúdenie rizika (protokoly o objektivizácii, relevantné časové snímky, opis vykonávaných činností, opis priestorov, ...)
uvádzaná je neplatná legislatíva
uvádzané sú číselné hodnoty bez uvedenia ich pôvodu (protokol,...) - bez dosledovateľnosti ich zdroja a následne sú tieto porovnávané s legislatívne stanovenými limitmi (chemické faktory, vibrácie,...),
v predložených posudkoch o riziku napr.:
chýbajú pri ručnej manipulácii s bremenami; vlastnosti bremien (ich hmotnosť a veľkosť, skladnosť, uchopiteľnosť, stabilita,...),
chýbajú údaje ku spolupôsobiacim faktorom na konkrétnom pracovisku a konkrétne vykonávanej práci,
nie je jasné, na základe akých podkladov a údajov bol pre vykonávané pracovné činnosti napr. faktor fyzická záťaž a zároveň ručná manipulácia s bremenami, chemické faktory,... zaradený do 2. kategórie prác,
posudky o riziku v 2. kategórii nie sú prehodnocované, sú v nich uvádzané neaktuálne údaje (napr. pri chemických faktoroch,...),
nie sú zohľadňované kombinované a spolupôsobiace účinky faktorov práce a pracovného prostredia,
v posudku o riziku (hluk) pri práci zaradenej do 2. kategórie (na pracovisku nie sú práce zaradené do 3.kategórie) sa uvádza zavádzajúca informácia napr. ...lekárske preventívne prehliadky v 2. a 3. kategórii vykonáva všeobecný lekár...“,
a ďalšie „zmysluplné informácie“ nepoužiteľné pre posúdenie rizika a pre zaradenie pracovnej činnosti do kategórií prác z hľadiska zdravotných rizík pri pracovnej expozícii faktorom práce a pracovného prostredia.

V roku 2019 v Martine evidujeme tri právne subjekty, ktoré majú vlastný tím pracovníkov s činnosťou PZS – Univerzitná nemocnica Martin, Volkswagen Slovakia, a.s. – Komponenty Martin a Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Sučany.

4. Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

Komentár k tabuľke č. 10

Pri získavaní podkladov k vypracovaniu posudku pri prešetrovaní podozrenia na chorobu z povolania sa vychádza z anamnézy pacienta – najmä pracovnej anamnézy, zdravotného stavu pacienta, údajov získaných od všetkých relevantných zamestnávateľov a z podkladov, získaných v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru. Pokiaľ je to nutné, vykonáva sa štátny zdravotný dozor na pracovisku, za účasti „poškodeného“, resp. klienta/pacienta.

Podiel, ktorý tvoria jednotlivé časti tejto skladačky, sa rôzni prípad od prípadu. Výsledky zdravotného stavu poskytuje všeobecný lekár, lekár špecialista, resp. zmluvný lekár vykonávajúci PLP (v súčasnosti by to mal byť pracovný lekár vykonávajúci PZS, čo však ešte stále nie je vo všetkých prípadoch reálne).

V mnohých prípadoch sa podklady k prešetreniu choroby z povolania získavajú veľmi ťažko. Posudky o zdravotných rizikách, identifikácie a objektivizácie všetkých škodlivých faktorov na pracovisku nezodpovedajú podmienkam podľa súčasne platnej legislatívy, alebo právne subjekty ich stále nemajú vypracované. Niektoré subjekty vyžiadané podklady nedoručia, niektoré zanikli, alebo podklady neuchovávajú. Uvádzané informácie sa týkajú najmä

posudzovaných podozrení v **2. kategórii prác** (22 prešetrovaných podozrení na CHZP z celkového počtu 23, čo je 95,8 %).

Oddelenie epidemiológie RÚVZ so sídlom v Martine prešetrovalo/ realizovalo v 1 prípade prešetrovanie podozrenia na profesionálne ochorenie (list epidemiologického vyšetrovania) bez účasti PPLaT.

Zlepšila sa spolupráca so všeobecnými lekármi, ktorí na požiadanie poskytujú údaje o zdravotnom stave svojich pacientov v prípade prešetrovania podozrenia na profesionálne ochorenie.

VS 2019

Tabuľka č.10

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHZP	Dg č.1	Dg č.2	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Záver prešetrenia S/N/?/K/X	Faktor/kategória	Lehota
1.	29-4	G56.0		PREFA invest, a.s.	23.61.0	Betonár	7114002	S	Fyzická záťaž 2. kategória	112
2.	47	M51.1†	M43.17	Kaufland Slovenská republika v.o.s.	47.11.0	Predavač v obchodnej prevádzke	5223001	?	Fyzická záťaž 2. kategória	93
3.	29-2	G56.0		ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe	7533002	S	Fyzická záťaž 2. kategória	93
4.	29	G56.0		RYBÁRSTVO - Požehy, s.r.o.	03.12.0	Ručný balič, plnič	9321000	S	Fyzická záťaž 2. kategória	92
5.	29	G56.0	M77.1	Brantner Fatra s.r.o.	38.11.0	Vodič nákladného motorového vozidla	8332001	N	Fyzická záťaž 2. kategória	124
6.	22-15	L24.0	H10.3	SHP a.s. Turčianske Teplice	01.47.0	Operátor zariadenia na výrobu potravín a podobných výrobkov inde neuvedený	8160999	?	Chemické látky a zmesi 2. kategória	154
7.	29-4	G56.0		GaT, spol. s r.o. G a T, spol. s r.o. GaT, spol. s r.o.	49.41.0	Vodič kamiónu	8332005	?	Fyzická záťaž 2. kategória	145
8.	22-6	L23.5		LOMBARDINI SLOVAKIA, s.r.o.	32.99.0	Montážny pracovník (operátor) v strojárkej výrobe	8211000	?	Chemické látky a zmesi 2. kategória	148
9.	29-4	G56.0		Zdenko Čičmanec	02.20.0	Pracovník v ťažbovej činnosti v lesníctve, pilčík	6210001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	143
10.	29-4	G56.0		Stredná odborná škola obchodu a služieb	85.32.2	Kuchár (okrem šéfkuchára)	5120000	S	Fyzická záťaž 2. kategória	259
11.	46	C82.9		UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	85.42.0	Laborant biochemik	3141001	S	Chemické látky a zmesi 3. kategória	161
12.	29-2	M77.1		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	131
13.	29-4	G56.0	M77.0	Engul, s.r.o.	25.29.0	Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov	7132006	?	Fyzická záťaž 2. kategória	96
14.	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	107
15.	29-2	M75.1	M77.0	TEAM INDUSTRIES, s.r.o.	25.61.0	Zvárač kovov	7212002	S	Fyzická záťaž 2. kategória	173
16.	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	90
17.	29-2	M77.0	M77.1	VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Iný montážny pracovník inde neuvedený	8219999	S	Fyzická záťaž 2. kategória	57
18.	37-7	J45.8		ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Operátor stroja na výrobu obuvi	8156003	?	Chemické látky a zmesi 2. kategória	139
19.	29-4	G56.0		Francesca creation	17.29.0	Ručný balič, plnič	9321000	N	Fyzická záťaž 2. kategória	94
20.	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	?	Fyzická záťaž 2. kategória	122
21.	29	M77.0	M77.1	Mäsovýroba s.r.o.	01.62.0	Mäsiar, údenár	7511002	S	Fyzická záťaž 2. kategória	133
22.	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	102
23.	47	M51.1†		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	N	Fyzická záťaž 2. kategória	157

Získanie všetkých podkladov pre relevantné posúdenie konkrétneho prípadu z hľadiska preventívneho pracovného lekárstva a posúdenia možnosti profesionálneho poškodenia

zdravia zamestnancov je však časovo veľmi náročné – podklady sa museli opakovane dožadovať od zainteresovaných (zamestnávateľia, ošetrojúci lekári...). V niektorých prípadoch nie sú vôbec dostupné podklady, nakoľko subjekty zanikli a dokumentáciu (tak, ako sa ukladá v legislatíve) orgánu verejného zdravotníctva nikto neodovzdal. Z uvedených dôvodov dodržanie termínov, stanovených v zákone č. 355/2007 Z.z., je mimoriadne náročné (praktický význam uvedená lehota nemá – buď sa termín dodržať dá, alebo nedá, nikdy umelo spracovávanie žiadnych podkladov a následne výstupov nezdržiavame).

VS 2019

Tabuľka č. 10b

Ohrozenie chorobou z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č.1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor/kategória
1	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopoľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória

Na oddelenie PPLaT bolo doručené 1 ohrozenie profesionálnym ochorením, rovnako ako v roku 2018.

Pri prešetrovaní podozrení na CHzP, sa **potvrdil vysoký súvis poškodení zdravia s vykonávanou prácou (súvisí 13; nesúvisí 3; nedá sa určiť 7 prípadov)**. Napriek jasným signálom o zlom zdravotnom stave populácie, získaným počas vstupných prehliadok záujemcov o prácu vo firmách, kde fungujú kvalitné pracovné zdravotné služby, neriešia sa tieto poškodenia zdravia v súvislosti s prácou, ktorú majú vykonávať pracovníci po uzavretí pracovného pomeru.

Stále nedoriešeným problémom ostáva výkon preventívnych lekárskejších prehliadok najmä u všeobecných lekárov predovšetkým podľa osobitných predpisov/v 2. kategórii prác. Náplň preventívnych lekárskejších prehliadok nezodpovedá skutočnosti, ani posúdeným zdravotným rizikám. Komunikácia medzi zamestnávateľom a lekárom, vykonávajúcim preventívnu zdravotnú starostlivosť vo vzťahu k práci viazne, resp. je veľmi obmedzená, následkom čoho nemá lekáro informácie o podmienkach na pracovisku, teda cielené zameranie preventívnej lekárskej prehliadky sa nekoná, a takisto zamestnávateľ nemá adekvátnu informáciu o skutočnom zdravotnom stave svojho zamestnanca, resp. o jeho skutočnej schopnosti vykonávať požadovanú prácu. Pri prešetrovaní podozrenia na profesionálne ochorenie sa potom dostávame do zvláštnej situácie, kedy pri včasnom preradení/vyradení zamestnanca z rizika by pravdepodobne nedošlo k poškodeniu zdravia. Nakoľko však signály, informácie nikto nezaregistroval/neriešil, vyvinie sa situácia až do odškodnitel'ného štádia choroby z povolania.

Z hľadiska ekonomického a sociálneho vyvstáva otázka, kde sa títo uchádzači ďalej zamestnajú, pretože ich zdravotný stav a kvalifikácia im veľa možností neponúka (pokiaľ sa uvažuje o kvalitne vykonávaných vstupných preventívnych lekárskejších prehliadkach). Legálne prácu nezoženú, pretože ich zmenený zdravotný stav neumožňuje zaradiť ich na miesto adekvátne vzdelaniu s prítomným rizikovým faktorom práce. Potom sa rôzne upravuje anamnéza, ťažkosti, prípadne aj zdravotná dokumentácia. Ak je táto kombinácia spojená s vekom nad 55, tak sa situácia pre bývalého zamestnanca stáva neriešiteľnou.

Prešetrované podozrenia na CHzP podľa jednotlivých položiek

Položka CHzP	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
9	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
14	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	1	1	1	0	3	2	0	0	3	0	0	0	2	0	2
24	1	0	12	3	9	1	8	2	1	0	0	2	2	0	1
26	0	0	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
28	3	1	2	4	4	4	4	2	0	1	0	2	0	1	0
29	10	11	13	10	13	17	17	12	16	17	13	23	22	14	17
30	0	0	2	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
33 a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
33 b	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34 b	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0
37	1	1	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	1
38	2	1	2	0	1	4	2	0	2	0	0	0	1	0	0
44	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1
47	2	2	3	0	1	2	2	0	3	2	0	1	0	1	2
Spolu položiek	20	17	37	21	31	37	37	19	26	23	13	28	28	19	24
Spolu osôb	19	17	23	16	26	29	33	18	26	23	13	28	27	16	24

V roku 2019 oddelenie PPLaT prešetrovalo celkom 17 podozrení na chorobu z povolania (DNJZ), oproti roku 2018 sme zaznamenali nárast počtu prešetrovaných podozrení na profesionálne ochorenia.

Rozhodujúce vplyvy na stav profesionálnych ochorení (prešetrovaných/priznaných) v regióne sú však mimo regionálne úrady verejného zdravotníctva – ide najmä o spôsob vykonávania PLP vo vzťahu k práci lekármi, ktorí nie sú pracovní lekári a zistené ochorenia sa neposudzujú v ďalšom ako možné profesionálne ochorenia. Na druhej strane môže ísť o disimuláciu zdravotných ťažkostí pracovníkmi z najrôznejších dôvodov (od strachu zo straty zamestnania – až po očakávanie benefitu z priznanej choroby z povolania). Bez širokej celospoločenskej odbornej diskusie v otázke vykonávania PLP vo vzťahu k práci a priznávania profesionálnych ochorení sa problémy profesionálnych ochorení nevyriešia.

5. Choroby z povolania

Nastúpený trend v zložení profesionálnych poškodení zdravia naďalej pokračuje (trendová krivka je uvedená v grafickom súbore Trendy_VS_2019_Turieci.pdf).

Bola priznaná 10 x choroba z DNJZ, z celkovo priznaných 11 chorôb z povolania.

Chorôb z DNJZ je a bude stále viac, pretože v prevádzkach u právnych subjektov, kde je pracovná činnosť s expozíciou faktoru DNJZ zaradená do kategórie 2 alebo dokonca 1, toto zaradenie nevyplýva z reálneho posúdenia rizika, porovnania zistených údajov s prílohami 1 – 4 vyhlášky MZ SR č. 542/2007 Z.z., ale „zaradením“ do týchto kategórií, nezriedka aj pracovnou zdravotnou službou, bez akýchkoľvek hodnotení konkrétneho zdravotného rizika a navrhnutých nápravných alebo ochranných opatrení pre pracovníkov, ktorými by sa riziko dalo minimalizovať, alebo aspoň znížiť jeho úroveň.

V tejto súvislosti sa nedá nespomenúť neriešenie povinností prevádzkovateľov vo vzťahu k pracovným podmienkam, zdravotným rizikám, posúdeniu zdravotnej spôsobilosti, vypracovávaniu posudkov ku jednotlivým zdravotným rizikám v zariadeniach, ktoré nedozorujú pracovníci oddelenia PPLaT. Riešia sa „zaužívaným“ spôsobom povinnosti v školských a predškolských zariadeniach, zariadeniach spoločného stravovania, zariadeniach poskytujúcich služby obyvateľstvu bez toho, aby sa posudzovali podmienky pre pracovníkov

a povinnosti, vyplývajúce pre prevádzkovateľov z platných právnych predpisov. Následne sa objavujú podozrenia na profesionálne ochorenia u profesií, ktoré pri včasnej a riadne vykonávanej prevencii vôbec nemuseli vzniknúť, alebo sa aspoň nemuseli dostať do odškodnitelného štádia.

VS 2019

Tabuľka č. 10a

Priznané choroby z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č. 1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor / kategória
1.	29-4	G56.0	RYBÁRSTVO - Požehy, s.r.o.	03.12.0	Ručný balič, plnič	9321000	Fyzická záťaž 2. kategória
2.	29-4	G56.0	PREFA invest, a.s.	23.61.0	Betonár	7114002	Fyzická záťaž 2. kategória
3.	29-4	G56.0	ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe	7533002	Fyzická záťaž 2. kategória
4.	29-2	M75.1	TEAM INDUSTRIES, s.r.o.	25.61.0	Zvárač kovov	7212002	Fyzická záťaž 2. kategória
5.	29-4	G56.0	Stredná odborná škola obchodu a služieb	85.32.2	Kuchár (okrem šéfkuchára)	5120000	Fyzická záťaž 2. kategória
6.	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
7.	29-2	M77.1	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
8.	29-2	M77.1	VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Iný montážny pracovník inde neuvedený	8219999	Fyzická záťaž 2. kategória
9.	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
10.	29-2	M77.0	Mäsovýroba s.r.o.	01.62.0	Másiar, údenár	7511002	Fyzická záťaž 2. kategória
11.	37-7	J45.1	ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Operátor stroja na výrobu obuvi	8156003	Chemické látky a zmesi 2. kategória

Neuznané choroby z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č.1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor/kategória
1	G56.0		Francesca creation	17.29.0	Ručný balič, plnič	9321000	Fyzická záťaž 2. kategória
2	C82.9		UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	85.42.0	Laborant biochemik	3141001	Chemické látky a zmesi 3. kategória
3	G56.0	M77.0	Engul, s.r.o.	25.29.0	Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov	7132006	Fyzická záťaž 2. kategória
4	G56.0		VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Pomocný pracovník vo výrobe inde neuvedený	9329999	Fyzická záťaž 2. kategória
5	G56.0		TRIM LEADER - autopoťahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
6	G56.0	M77.1	Brantner Fatra s.r.o.	38.11.0	Vodič nákladného motorového vozidla	8332001	Fyzická záťaž 2. kategória

V roku 2019 bolo evidovaných 6 nepriznaných chorôb z povolania.

6. Toxické a veľmi toxické chemické látky a zmesi

VS 2019

Tabuľka č.1_g

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi; chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (3. stupeň)

Chemická látka	Počet exponovaných pracovníkov					
	3. kategória		4. kategória		spolu	
3. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	20	3	0	0	20	3
Benzén	44	37	0	0	44	37
Benzo(a)pyrén	13	0	0	0	13	0
Cement (Portlandský)	8	0	0	0	8	0
Cytostatiká	57	53	0	0	57	53
Dolomit	9	1	0	0	9	1
Drevo exotických drevín - pevný aerosol	4	0	0	0	4	0
Drevo ostatných drevín - pevný aerosol	15	4	0	0	15	4
Drevo tvrdé - pevný aerosol	45	11	0	0	45	11
Etvlénoxid	2	0	0	0	2	0
Fluorovodík a fluoridy	1	0	0	0	1	0
Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	107	90	0	0	107	90
Hliník a jeho oxidy (aluminium)	2	0	0	0	2	0
Hormonálne prípravky	17	14	0	0	17	14
Horminové pevné aerosoly	3	0	0	0	3	0
Chrómu (VI) zlúčeniny	3	2	0	0	3	2
Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	24	4	0	0	24	4
Kyselina octová	3	3	0	0	3	3
Mangán a jeho zlúčeniny (manganese)	4	0	0	0	4	0
Metylmetakrylát	6	6	0	0	6	6
Mínérálne oleje, chladiace emulzie	18	4	0	0	18	4
Múka	32	12	0	0	32	12
Olovo a jeho zlúčeniny	2	0	0	0	2	0
Papier - pevný aerosol z opracovania	8	0	0	0	8	0
PAU - práce s expozíciou polycyklickým aromatickým uhlíkovým	4	1	0	0	4	1
Polyesterové živice	4	0	3	0	7	0
Rastlinný pevný aerosol ostatný (vrátane obilného)	6	0	0	0	6	0
Sadze	2	0	0	0	2	0
Sevofluórán	199	130	0	0	199	130
Škrob - pevný aerosol z opracovania	8	0	0	0	8	0
Škvára popolček	8	0	0	0	8	0
Toluén	16	11	0	0	16	11
Trichlóretylén	2	0	0	0	2	0
Uhlie hnedé a lignit	9	0	4	0	13	0
Umelé brusivo	4	0	0	0	4	0
Vápenec (calcium carbonate)	9	1	0	0	9	1
Xylén	35	24	0	0	35	24
Zváračské pevné aerosoly - bázičné elektródy	5	0	0	0	5	0
Zváračské pevné aerosoly - zmes dymov zo zvarania bez bližšieho určenia	41	0	0	0	41	0
Železo a jeho zliatiny - pevný aerosol	13	0	0	0	13	0

V tabuľke sú uvedené počty pracovníkov exponovaných pri vykonávaní pracovných činností chemickým látkam a zmesiam: chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (3. stupeň) zaradených do kategórie 3. – 4. rizikových prác.

Oddelenie PPLaT v roku 2019 riešilo problematiku chemických faktorov vo viacerých prevádzkach a u viacerých subjektov, z činnosti uvádzame:

Rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky

1. AHP PLUS s.r.o., IČO: 36406902, Robotnícka 841/20, 03901 Turčianske Teplice
2. AJ-DDD-LR, s.r.o., IČO: 52136515, I. kolónia 2159/9, 036 08 Martin
3. AvanSource, a.s., IČO: 52401847, Prievozská 4D, Blok E, Bratislava 821 09
4. CNI Tlač servis, spol. s r.o., IČO: 31696325, Alstrova 246, 831 06 Bratislava – Rača
5. Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o., IČO: 36745235, Pod kanálom 364, 038 61 Lipovec
6. EKOKARTÓN, s.r.o., IČO: 36 387 827, Slovenské Pravno 16, 038 22 Slovenské Pravno
7. FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO:44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin
8. HUFÉ, s.r.o., IČO: 52257428, Robotnícka 784/6, 038 53 Turany
9. Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 03601 Martin
10. MOTOR-CAR Martin, s.r.o., IČO: 44378874, Francúzskych partizánov 5831, 036 08 Martin
11. PILANA Knifetec s.r.o., IČO:46704906, Čsl. armády 10221/3, 036 01 Martin
12. SlovSETRA s.r.o., IČO: 36 407 631, Slovenské Pravno 16, 038 22 Slovenské Pravno
13. STAVCHEM s.r.o., IČO: 36368792, Kollárova 73, 036 01 Martin
14. VHS-Asfalty, s.r.o., IČO: 51454670, Priemyselná 6, 821 09 Bratislava – mestská časť Ružinov

Rozhodnutia na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky:

1. Engul, s.r.o., IČO: 45 378 576, Robotnícka 14/9856, 036 01 Martin
2. Humana People to People Slovakia s.r.o., IČO: 36414727, Sučianska 31, 036 08 Martin
3. STATON, s.r.o., IČO: 36 379 221, Sadová 1148, 038 53 Turany
4. SZT - Stroje, s.r.o., IČO: 36 370 941, Sadová 1148/9, 038 53 Turany

Odborné stanoviská:

1. MVDr. Barbora Jariabková, IČO: 42217261, Háj 223, 039 01 Turčianske Teplice
2. Maroš Pavelica, IČO: 40994619, Kollárova 88, 036 01 Martin
3. Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin, IČO: 36144878, Záturčianska 1, 036 01 Martin

V roku 2019 bol vykonaný štátny zdravotný dozor v poľnohospodárskych družstvách; zameraný na kontrolu životných a pracovných podmienok v priestoroch hospodárskych dvorov, na činnosť PZS v jednotlivých subjektoch a posúdenie všetkých zdravotných rizík zamestnávateľom, ako aj aktuálnosť vyhlásených rizikových prác, vypracované posudky o zdravotnej spôsobilosti na výkon konkrétnych činností/lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti na prácu u jednotlivých pracovníkov, kontrolu zasielaných hodnotiacich správ za predchádzajúci rok. Na základe zistených skutočností pri výkone ŠZD boli právne subjekty predvolané na ústne prejednávania, ktoré sa uskutočnili na RÚVZ so sídlom v Martine, na oddelení PPLaT. Predmetom prejednávania boli spôsoby a termíny odstránenia zistených nedostatkov a termínov doručenia návrhov na vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky.

Následne boli vydané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky - celkovo pre 8 právnych subjektov (družstiev) :

1. Agromajetok, s.r.o. , IČO: 36002526, 038 52 Sučany 1259
2. Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice, IČO: 00196452, 038 11 Belá – Dulice 1

3. Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach, okres Martin, IČO: 00005754, 038 02 Dražkovce
4. Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica, IČO: 00196533, PD Gader, 038 15 Karlová
5. Poľnohospodárske družstvo "Cesta Mieru" Necpaly – Žabokreky, IČO: 00196771, 038 12 Necpaly 226
6. Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini, okres Martin, IČO: 00196851, 038 03 Sklabiňa 153
7. TURIEC – AGRO s.r.o., IČO: 31608469, 038 43 Turčiansky Ďur 34
8. AFG s.r.o., IČO:36383422, Dĺžiny 122/40, 039 01 Turčianske Teplice

Plánované postreky s obsahom a množstvom používaných pesticídov - obchodný názov / účinná látka / lokalita / dátum a čas aplikácie v roku 2019 zasielali pravidelne niektoré poľnohospodárske družstvá.

Časť prípravkov, ktoré sú poľnohospodárskymi družstvami aplikované, sú na ochranu proti škodcom, časť na plesne a iné. Pre právne subjekty priamo zo zákona nevyplýva povinnosť zasielať oznámenia o aplikácii celého spektra pesticídov príslušnému orgánu verejného zdravotníctva. RÚVZ so sídlom v Martine sa však na základe výkonov ŠZD dohodol s právnymi subjektmi o oznamovaní aplikácie pesticídov, zakotvenom v rozhodnutiach na uvedenie priestorov do prevádzky (skúšobnej prevádzky).

Aplikácia pesticídov je spojená s expozíciou účinnými látkami, obsiahnutými v používaných/schválených prípravkoch na ochranu rastlín. Nakoľko išlo, ide a pôjde o látky poškodzujúce aj zdravie pracovníkov v krátkodobom aj dlhodobom horizonte (napr. glyfosát) je nutné mať reálny obraz o rozsahu aktuálne používaných pesticídov v každom regióne SR. Len s aktuálnymi údajmi je možné kontrolovať aktuálnosť posudzovania zdravotnej spôsobilosti postrekovačov na prácu, vrátane posúdenia opodstatnenosti odberu biologického materiálu (vyšetrenie acetylcholinesterázy), rozsah a spôsob vyšetrenia obsahu pesticídov v pitnej vode...

Rozsah problematiky v uvádzaných zdravotných a zdravotníckych súvislostiach prináleží bez akýchkoľvek pochybností do rúk odborníkov vo verejnom zdravotníctve. Zabezpečovanie primeraného dohľadu nad výkonom nielen postrekovacích prác, ale akýchkoľvek činností spojených o.i. s pesticídmi je nesmierne dôležitá úloha, nakoľko nám uchádzajú ochorenia, vznikajúce práve pri uvedených činnostiach (alebo s podielom expozície pesticídmi). Späťne orgán verejného zdravotníctva len zložitá získa od zamestnávateľov podklady ku skutočnej expozícii, systému/spôsobu ochrany pracovníkov, ktorí v rezorte pôdohospodárstva pracujú, alebo pracovali.

Pri výkone ŠZD v súvislosti s manipuláciou s chemickými látkami a zmesami sa kontroluje, či zodpovední zamestnanci majú platné osvedčenia o odbornej spôsobilosti, resp. overenie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi toxickými látkami a zmesami a s toxickými látkami a zmesami.

Na RÚVZ so sídlom v Martine bolo zaslaných (doručených mailom) **661** oznámení o vykonaní činností DDD v rôznych organizáciách, ktoré realizovali:

- Ing. Anton Fedor FEDOREX, IČO: 11943629, Švermova 31, 038 61 Vrútky
- ENGIE Services a.s., IČO: 35966289, Jarošova 2961/1, 831 03 Bratislava
- EKOLAS, s.r.o., IČO: 36227897, Paderovce, Poľná 11/2, 919 30 Jaslovské Bohunice
- DeArt s.r.o., IČO: 36548332, Tekovská ul. 2337/16, 934 01 Levice
- DE - AQUA, s.r.o., IČO: 36829587, Hrdinov SNP 5713, 036 01 Martin
- ELASTIK - M, s.r.o., IČO: 36 001 741, Kollárova 5781, 036 01 Martin

- ASANARATES s.r.o., IČO: 36606693, Park Angelinum 4, 040 01 Košice
- DDD Star, s.r.o., IČO: 36262960, A. Hlinku 12, 919 21 Zeleneč
- DDD Prešov, s.r.o., IČO: 36477346, Ľubochnianska 5, 080 01 Prešov
- UniClean, s.r.o., IČO: 47335866, 013 02 Kotrčiná Lúčka 160
- AJ-DDD-LR, s.r.o., IČO: 52136515, I.kolónia 2159/9, 036 08 Martin
- Štefan Dikoš, IČO: 30192242, 038 35 Valča 449

Niektoré poľnohospodárske subjekty nahlásili postreky – používanie prípravkov na ochranu rastlín, najmä herbicídov, fungicídov a insekticídov. Celkom bolo doručených **166** oznámení o aplikácii pesticídov poľnohospodárskymi subjektmi. Všetky postreky boli pozemné a boli použité len také prípravky na chemickú ochranu rastlín, ktoré sa nachádzajú v platnom zozname povolených prípravkov na daný kalendárny rok. V každom sklade chemických látok a zmesí je vedená evidencia pesticídov.

Priebežné doručovanie informácií o vykonaní plánovaných postrekov na RÚVZ so sídlom v Martine vykonávali v r. 2019 družstvá v okrese Martin a Turčianske Teplice:

- Poľnohospodárske družstvo "Valča", družstvo, IČO: 36440116, 038 35 Valča 1
- Agromajetok, s.r.o., IČO: 36002526, Sučany 1259, 038 52 Sučany
- Turiec - Agro, s.r.o., IČO: 31608469, 038 43 Turčiansky Ďur 34
- Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini, IČO: 00196851, 038 03 Sklabiňa 153
- Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica, IČO: 00196533, PD Gader, 038 15 Karlová
- Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach, IČO: 00005754, 038 02 Dražkovce

Prehľad o spotrebe konkrétnych pesticídov v regióne Turiec uvádzame v tabuľke 17, 17a, 17b. Údaje sú sumarizáciou podkladov, zasielaných jednotlivými poľnohospodárskymi subjektmi, v rozsahu ako boli doručené. Z podkladov je zrejmé, že problematika ochrany zdravia, posudzovania rizika a kategorizácie prác pre podstatnú časť subjektov prináša značné ťažkosti.

7. Karcinogénne a mutagénne faktory

VS 2019

Tabuľka č.1_e

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi; chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (2. stupeň triedenia)

Chemická látka 2. stupeň	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	179	105	3	0	182	105
dermatotropné	60	36	0	0	60	36
dráždivé	352	230	3	0	355	230
chemické karcinogény	322	212	0	0	322	212
jedovaté - toxické	179	132	0	0	179	132
mutagény	139	95	0	0	139	95
pevné aerosoly	257	33	7	0	264	33
reprodukčne toxické látky	93	66	0	0	93	66
veľmi jedovaté - veľmi toxické	26	5	0	0	26	5
žieravé	114	95	0	0	114	95

V celkovom počte pracovníkov, vykonávajúcich rizikové práce v tejto kategórii rizikových faktorov pracovného prostredia, sú najviac zastúpené dráždivé chemické látky s počtom pracovníkov 352 a z toho 230 žien. Z hľadiska zdravotných dopadov na zdravie je exponovaných chemickým karcinogénom až 322 pracovníkov (oproti minulému roku pokles o 7 pracovníkov), z toho 212 žien (oproti minulému roku nárast o 11 žien); mutagénom 139 pracovníkov, z toho 95 žien. Najviac zamestnancov zaradených do rizikových faktorov karcinogén a mutagén (aj v kombinácii) pracuje v UNM Martin a na pracoviskách Jesseniovej lekárskej fakulty UK v Martine, prevahu majú ženy.

Presnejšie údaje o počtoch exponovaných pracovníkov, spotrebovaných množstvách CMR látok (pokiaľ bol údaj k dispozícii, tak sme ho uviedli pre možné neskoršie využitie) podľa jednotlivých právnych subjektov, kategórií prác a pracovných činností sú uvedené v Tabuľke č.5a_1 - Tabuľke č.5a_4 Výročnej správy. Tabuľka č.5a_1 uvádza expozíciu CMR látkam na základe podkladov právnych subjektov, doručovaných na RÚVZ. Tabuľky č.5a_2 – 5a_4 sú výstupom z programu ASTR s uvedením počtu exponovaných pracovníkov zaradených v kategórii 2., 3., 4. prác a pracovných činností.

V roku 2019 bolo vydaných 17 rozhodnutí k nakladaniu s azbestom, resp. azbestovými materiálmi pre právne subjekty: AMELLA, s.r.o., IČO: 44476493, Hečkova 462/5, 036 01 Martin; ASTANA, s.r.o., IČO: 46157701, Scherffelova 1364/28, 058 01 Poprad; DARTA SERVICE, s.r.o., IČO: 36441431, Mierová 1969/20, 026 01 Dolný Kubín; DILMUN SYSTEM, s.r.o., IČO: 45536783, Stará Vajnorská 37, 831 04 Bratislava; KOVOMAT SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 36391671, Dolný Val 118/64, 010 01 Žilina; MD PROJECT s.r.o., IČO: 46666982, Horné Jaseno 60, 038 02 Turčianske Jaseno; MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o., IČO: 47440678, M.R. Štefánika 911/53, 962 12 Detva; Regena ES s.r.o. Strážske, IČO: 36766879, Mierová 142, 072 22 Strážske; ReTrash s.r.o., IČO: 47602503, P. Križku 385/32, 967 01 Kremnica; Vladimír Roľko - VOKUROL, IČO: 41809777, Hviezdoslavova 109/8, 038 51 Turčianska Štiavnička; ECOLIKVID s. r. o., IČO: 46666982, Folkušová 107, 038 42 Folkušová.

Firmy, zabezpečujúce likvidáciu azbestu, priebežne nahlasovali termíny realizácie prác, následne odborní pracovníci oddelenia PPLaT vykonávali neohlásene štátny zdravotný dozor, zameraný na dodržiavanie opatrení na ochranu zdravia pri práci s azbestom priamo v oblasti manipulácie a nakladania s azbestom a materiálmi obsahujúcimi azbest, vrátane zhotovenia videodokumentácie.

V rozhodnutí na manipuláciu s azbestovocementovým materiálom má každý právny subjekt stanovenú povinnosť dodržiavať postup likvidácie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, uvedený v príslušnom oprávnení vydanom Úradom verejného zdravotníctva SR, dodržať podmienky uvedené v § 8 NV SR č. 253/2006 Z.z. a najneskôr do 15 dní po ukončení prác spojených s manipuláciou s azbestovocementovým materiálom preukázateľne doručiť na RÚVZ so sídlom v Martine správu o vykonaných prácach a spôsobe zabezpečenia podmienok na ochranu zdravia, vyplývajúcich z platnej legislatívy.

Presné odlíšenie a rozdelenie výkonov alebo činností v nadväznosti na presnú klasifikáciu nebezpečných chemických faktorov klasifikovaných ako chemické látky a zmesi; chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky sa navzájom prelína a je veľmi ťažké ich rozlíšiť, resp. oddeliť, nakoľko mnohé karcinogény sú zároveň klasifikované ako toxické, resp. veľmi toxické alebo škodlivé. Okrem uvedeného je v súčasnosti aktuálna klasifikácia chemických látok podľa direktívy EU 1272/2008.

Vždy sa posudzuje problematika podľa konkrétnej chemickej látky resp. zmesi, pracovných podmienok a konkrétnych pracovných postupov/technológií. Uvedené predstavuje súčasne najväčší problém, nakoľko samotní účastníci konania, pracovné zdravotné služby neriešia posúdenie zdravotných rizík v nadväznosti na uvedený algoritmus. V drvivej väčšine prípadov najmä na 1. krát pozostáva posúdenie rizika z formálnych tvrdení s prekopírovaním údajov o zložení chemickej zmesi z karty bezpečnostných údajov bez posúdenia jej aktuálnosti a relevantnosti, nie sú riešené konkrétne pracovné podmienky/konkrétne riziká (napr. adekvátne riešenie a realizácia vzduchotechnických zariadení s lokálnym odsávaním,...) pre výkon konkrétnych pracovných činností a postupov.

8. Výkony v štátnom zdravotnom dozore

Komentár k tabuľke č. 2 - Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)

Odborní pracovníci oddelenia PPLaT v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a zdravia pri práci riešili problematiku pracovného a životného prostredia v správnom konaní nasledovne:

Z celkového počtu 108 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky

- 78 rozhodnutí bolo vydaných k uvedeniu priestorov do prevádzky;
- 19 rozhodnutí orgán verejného zdravotníctva vydal do skúšobnej prevádzky;
- 9 rozhodnutí bolo vydaných k uvedeniu priestorov do prevádzky a zároveň boli v rozhodnutí schválené chránené pracoviská;
- 2 rozhodnutia boli vydané na uvedenie priestorov do prevádzky a zároveň schválenie prevádzkového poriadku

Ďalšie rozhodnutia

- pre nedodanie požadovaných podkladov bolo v 4 prípadoch zastavené konanie;
- bolo uložených 15 pokút podľa § 57 – iné správne delikty;
- vzhľadom k tomu, že mnohé podania nespĺňali požadované náležitosti, bolo pri 11 podaniach právnych subjektov prerušené konanie;

Opatrenia, pokyny (celkom 3):

- KPK, spol. s r.o., IČO: 31590179, Kollárova 75, 036 01 Martin
- Mestské lesy Kremnica, s.r.o., IČO: 31 600 182, Zechenterova 347/2, 967 01 Kremnica
- Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta v Martine, IČO: 00397865, Malá Hora 10701/4A, 036 01 Martin

Záväzné stanoviská (celkom 46):

- ku kolaudačnému konaniu a ku zmene účelu užívania stavby bolo vydaných 32 súhlasných, 1 nesúhlasné záväzné stanovisko;
- k návrhom na územné konanie bolo vydaných 14 súhlasných záväzných stanovísk;

Komentár k tabuľke č. 3 (Štátny zdravotný dozor)

V rámci štátneho zdravotného dozoru v oblasti ochrany, podpory a rozvoja zdravia, v oblasti verejného zdravotníctva a zdravia pri práci boli riešené komplexne podmienky v pracovnom a životnom prostredí v roku 2019 :

- bolo vykonaných 365 zaevidovaných obhliadok/kontrol (štátny zdravotný dozor so záznamom);
- v 2325 prípadoch boli právnym subjektom poskytnuté konzultácie k problematikám z rôznych oblastí činností preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie;
- boli vydané odborné stanoviská, vrátane projektovej dokumentácie pre rôzne stupne

- stavebného konania (215);
- v 354 prípadoch bolo právnym subjektom poskytnuté poradenstvo nielen v oblasti pracovných podmienok, ale aj v ochrane zdravia pri práci, v oblasti zdravého životného štýlu, zdravého stravovania, s využitím vlastného dotazníkového prieskumu (celkom 251 respondentov (KraussMaffei spol. s r.o. /213; Samhwa tech s.r.o./38);
- v dvoch prípadoch bolo poskytnuté skupinové odborné poradenstvo v oblasti ochrany zdravia pri práci;
- odborní pracovníci oddelenia PPLaT riešili 17 podnetov samostatne ako oddelenie PPLaT; ďalšie v spolupráci s oddeleniami HV, HŽP, Epid. RÚVZ Martin.

Ďalšia činnosť

- v rámci komisionálnych jednaní sa realizovalo minimálne 40 konaní k územnému konaniu stavby, ku kolaudácii a k zmene užívaniu stavby....;
- boli zasielané rôzne správy a informácie pre rôzne inštitúcie a iné orgány štátnej správy – živnostenský úrad, obecný/mestský úrad, sociálna poisťovňa, špecializované úrady – úrad práce, iné RÚVZ...;
- niekoľko desiatok odborných písomných stanovísk, alebo priamo rozhodnutí, záväzných stanovísk bolo poskytnutých/vypracovaných v rámci spolupráce pre ďalšie oddelenia RÚVZ Martin – HV, HDM, HŽPaZ..., v niektorých prípadoch boli poskytnuté konzultácie opakovane (Kofola a.s., BELKAM, s.r.o., Prievidzské pekárne a cukrárne, a.s., Slovenské pramene a žriedla, a.s., Centrum sociálnych služieb Horný Turiec, marcoop Architektonický ateliér, spol. s r.o., Bc. Erik Murčo, Rozkvet 2000/1), vrátane podnetov na životné prostredie (hluk, vibrácie, znečisťovanie...);
- odborní pracovníci vykonali 42 skriningových meraní/objektívizácií mikroklimatických podmienok na pracoviskách v prevádzkových priestoroch a 9 skriningových objektívizácií hluku v pracovnom a životnom prostredí, najmä pri prešetrovaní doručených podnetov;

Podnety

Fyzická osoba na: OMNIA KLF, a.s., IČO: 00211095, 024 01 Kysucké Nové Mesto

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 30.09.2019 elektronickou formou doručený opakovaný podnet na búchanie z kováčne spoločnosti Omnia KLF, a.s., v ktorom obyvateľ mesta Martin uvádza nasledovné, cit.:

„...opakovane podávam sťažnosť na búchanie z kováčne spoločnosti Omnia. Búchanie bolo počuteľné počas mesiaca august, kedy som čerpala dovolenku a zdržiavala sa doma. Spustenie zmeny v kovárni znamenal ranný budíček o 7,00 bez ohľadu na to, že mám dovolenku. Búchanie bolo počuteľné aj v mesiaci september, hlavne v týchto dňoch 26-27.9., keď z dôvodu PN som ostala doma. Liečebný proces bol iritujúco sprevádzaný celodenným periodickým počúvaním búchania.

Podľa môjho názoru, problém spoločnosti s bucharom vznikol z dôvodu zanedbania údržby strojov a ich tlmení ešte pred vznikom konkrétneho problému – min. pred rokom 2017. Taktiež spoločnosť v roku 2017 počas celého roku do poslednej chvíle hrala mŕtveho chrobáka. Až keď bol problém s búchaním na jeseň vyhrotený, tak rýchlo hľadala a realizovala riešenie, ktoré sa ukázalo ako nekvalitné. So zodpovednejšou starostlivosťou a skorším prístupom k problému by sa toto nedialo. Búchanie obťažuje život obyvateľom pokiaľ viem minimálne celého Prednádražia, čo je väčší počet dotknutých ľudí ako počet zamestnancov spoločnosti.

Urgentne Vás žiadam o vydanie zákazu činnosti pre spoločnosť Omnia na poruchových strojoch do odstránenia tohto problému“, koniec cit..

Spoločnosť OMNIA KLF, a.s., IČO: 00211095, 024 01 Kysucké Nové Mesto doručila na RÚVZ so sídlom v Martine správu, podľa ktorej sa činnosť za mesiac september vykonávala len počas 9 pracovných dní. V mesiaci október sa činnosť v prevádzke „OMNIA KLF, a.s. Robotnícka 14, 036 01 Martin“ vykonávala len v jeden pracovný deň, t.j. 04.10.2019 a to v čase od 7,00 - 15,00 hod..

O všetkých kovaniach spoločnosť pravidelne doručuje na RÚVZ so sídlom v Martine správy s dátumom kovania, časom, počtom a silou úderov. V týchto intenciách oznamovania bude spol. OMNIA KLF, a.s., IČO: 00211095, 024 01 Kysucké Nové Mesto a.s. doručovať správy aj naďalej.

Fyzická osoba na hluk z dopravy

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 28.10.2019 doručený podnet obyvateľa mesta Turčianske Teplice – mestskej časti Dolná Štubňa, v ktorom uviedol nasledovné, cit.: „...Som obyvateľom Turčianskych Teplíc na ulici SNP v pôvodnej zastavanej časti mestskej časti Dolná Štubňa, ktorá prebieha paralelne s cestou I65. Ako iste viete, po dokončení rekonštrukcie úseku cesty I65 Príbovce – Diviaky násobne vzrástla premávka na tejto komunikácii. Hlučnosť v okolí našich obydľí vzrástla na neúnosnú úroveň“, koniec cit..

V súvislosti s podnetom doručeným na RÚVZ so sídlom v Martine v predchádzajúcom období vo veci „Podnet občanov Mesta Turčianske Teplice“, ktorí podnetom chceli iniciovať vybudovanie protihlukovej steny na ceste I/65 pri Turčianskych Tepliciach v úseku km 111-112 orgán verejného zdravotníctva už túto problematiku rieši s právnym subjektom Slovenská správa ciest, IČO: 00003328, Miletičova 19, 826 19 Bratislava.

Fyzická osoba na: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36038351, Odštepny závod Žilina, Námestie M.R. Štefánika 1, 011 45 Žilina

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 05.09.2019 doručený podnet vo veci citujem: „...Týmto podávam sťažnosť z dôvodu obmedzenia občianskeho práva. Počas uplynulých 4. rokov sa vytvorila skládka drevoštiepky obrovských rozmerov, v tesnej blízkosti obytnej zóny. Sídlí na adrese Sučianska cesta 27, Martin – Priekopa. Bohužiaľ nepoznám ani názov firmy, ani majiteľa. Pri výrobe tejto drevoštiepky je produkovaný nadmerný hluk a drevný prach. Podľa mnou nameraných hodnôt, okolo 80 dB, je to naozaj nadmerný hluk, ktorý obťažuje moju rodinu, aj okolitých susedov. Pred výstavbou rodinného domu, sme boli zmierení s hlukom a špinou zo železnice, vedeli sme, že biely dom nám zošedne. Pripravili sme sa na hluk vlakov plastovými oknami s trojsklom. Ale nik netušil, že na prázdnom parkovisku za železnicou vyrastie táto obrovská skládka drevoštiepky. Dom máme žltý, biele prádlo taktiež a pri celodennom štiepkovaní, kedy nepočujeme vlastné dieťa, máme chuť sa ihneď odsťahovať,....“, koniec citácie.

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali štátny zdravotný dozor v priestoroch označenej skládky drevnej štiepky. Skutočnosti, zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru, orgán verejného zdravotníctva rieši ďalej podľa platných právnych predpisov SR a EU v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia, verejného zdravotníctva a ochrany zdravia pri práci.

Právnická osoba na: NEOGRAFIA, a.s., IČO: 31 597 912, Sučianska 39A, 038 61 Martin – Priekopa

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 04.10.2019 doručený podnet spoločnosťou Centrum profesionálnych služieb v oblasti nehnuteľností Reality Center, s.r.o. správa bytov a nebytových priestorov, IČO: 36 418 463, M. R. Štefánika 58, 036 01 Martin na prevádzku „NEOGRAFIA, a.s.“, Volgogradská 2, Martin - Priekopa vo veci, cit.: „...Žiadame na základe sťažností vlastníkov bytov na ul. Volgogradská 10964/19 na schôdzi konanej dňa 04.09.2019,

o vykonanie takých opatrení, aby hluk pochádzajúci z prevádzky, ktorý vzniká pri nakladaní výrobkov na kamióny – ostré kovové zvuky spôsobené prechodom vysokozdvížných vozíkov po prechodovom plechu, pípanie cúvajúcich vozidiel a pod. ... Počas dňa je to akceptovateľné, problém nastáva v noci, alebo v skorých ranných hodinách, keď zvuky rušia nočný klud a znemožňujú pokojné spanie obyvateľov predmetného domu. ... a upraviť režim nakládky tak, aby nedochádzalo k narúšaniu nočného kludu. ...“, koniec cit..

Na základe doručeného podnetu odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch prevádzky štátny zdravotný dozor. Prevádzkovateľ prijal opatrenia na zníženie hluku v životnom prostredí šíriaceho sa z prevádzkových priestorov závodu.

Doručený podnet v súvislosti so šíriacim sa hlukom z predmetnej prevádzky bol opodstatnený. Orgán verejného zdravotníctva v riešení problematiky a v zistených skutočnostiach ďalej pokračuje v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva.

Fyzická osoba na: Katarína Kozáková Kalasová NOVOKOV, IČO: 41528638, Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 09.08.2019 prijatý podnet na skladovanie a manipuláciu s nebezpečným odpadom a na vykonávanie činnosti bez súhlasného rozhodnutia orgánom verejného zdravotníctva. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine v súvislosti s predmetným podnetom vykonali v prevádzke „Katarína Kozáková Kalasová NOVOKOV, IČO: 41528638, Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky“ štátny zdravotný dozor. Počas výkonu štátneho zdravotného dozoru nebol nájdený nebezpečný odpad v prevádzke, ani v areáli prevádzky. V súvislosti so skladovaním a manipuláciou nebezpečného odpadu doručený podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený. Orgán verejného zdravotníctva uložil pokutu právnomu subjektu za vykonávanie činnosti bez rozhodnutia. Na základe doručeného návrhu účastníka konania, Katarína Kozáková Kalasová NOVOKOV, bolo orgánom verejného zdravotníctva vydané rozhodnutie na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky.

Fyzická osoba na: Autoservis prevádzkovaný fyzickou osobou

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol doručený podnet obyvateľa obce Sučany na spoluobčana vo veci, cit.: „Obťažujúci hluk, smrad z výfukov, oleje z hotových vozidiel z nelegálnej prevádzky autoservisu, ktorú vykonáva v garáži a na dvore. Garáž je nelegálne postavená“. Nakoľko sa jedná o nepodnikateľskú činnosť vykonávanú súkromnou osobou – nepodnikateľom na súkromnom pozemku a nespadá pod dozornú činnosť orgánov verejného zdravotníctva, RÚVZ so sídlom v Martine odstúpil podnet v plnom rozsahu na priame vybavenie obci Sučany.

Fyzická osoba na: JUMA Wood, s.r.o., IČO: 48 331 104, Hurbanova 3803/4, 036 01 Martin - Hluk a prašnosť v životnom prostredí:

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol doručený podnet obyvateľov obce Košťany nad Turcom, cit.: „Uvedená píla pri používaní svojich strojov, najmä pri štiepkovaní zbytkov, ktoré vykonáva v exteriéri na hranici obytných domov obťažuje nás obyvateľov nadmerným hlukom, veľkou prašnosťou a úletom drevených zbytkov do nášho obytného okolia, ...“ koniec citácie. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine, v súvislosti s predmetným podnetom, vykonali v priestoroch právneho subjektu JUMA Wood, s.r.o. štátny zdravotný dozor. Výkonom ŠZD bolo zistené, že štiepkovanie je zabezpečené dodávateľskou firmou, ktorá vykonáva štiepkovanie po nahromadení materiálu (približne 1 deň každý mesiac) vo vonkajšom prostredí (pri predmetnej prevádzke). Prevádzkovateľovi bolo uložené opatrenie – oznámiť na RÚVZ so sídlom v Martine najbližšie vykonávanie štiepkovania.

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine, v súvislosti s vykonávaním, vykonali v priestoroch právneho subjektu JUMA Wood, s.r.o. opakovaný ŠZD, v rámci ktorého realizovali aj orientačné meranie hluku v životnom prostredí (zdrojom hluku bola štiepkovačka). Podnet bol zo strany orgánu verejného zdravotníctva vyhodnotený ako opodstatnený.

Podnety na pracovné podmienky a pracovné prostredie:

Fyzická osoba na: Tomáš Teniak TENA OIL, IČO: 37405519, Sklad: Langsfeldova 1, 036 01 Martin

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol dňa 27.05.2019 doručený podnet fyzickej osoby vo veci citujem: „...Ohlásenie nedostatkov vo firme Tomáš Teniak TENA OIL, IČO: 37405519, Sklad: Langsfeldova 1, 036 01 Martin a jej okamžité uzavretie prevádzky...“, koniec citácie. Na základe doručeného podnetu odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch prevádzky „Sklad s administratívou, Langsfeldova 1, 036 01 Martin“ štátny zdravotný dozor. Výkonom ŠZD v predmetnej prevádzke bolo zistené, že účastník konania Tomáš Teniak - TENA OIL, IČO: 37405519, Na Bystričku 28, 036 01 Martin vykonáva pracovné činnosti/podnikateľskú činnosť v prevádzke „Sklad s administratívou, Langsfeldova 1, 036 01 Martin“ bez kladného rozhodnutia príslušného orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov do prevádzky - §13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.. Žiadne ďalšie nedostatky, uvádzané v doručenom podnete, neboli počas výkonu ŠZD v prevádzke zistené. Nedostatky zistené pri výkone ŠZD boli so zástupcom právneho subjektu prejednané, boli navrhnuté termíny ich odstránenia. Z dôvodu vykonávania činnosti bez súhlasného rozhodnutia bola účastníkovi konania Tomáš Teniak TENA OIL, IČO: 37405519, Sklad: Langsfeldova 1, 036 01 Martin uložená pokuta. Podnet bol vyhodnotený ako neopodstatnený.

Fyzická osoba na: ATTACK, s.r.o., IČO: 36404489, Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol doručený podnet na prevádzku „ATTACK, s.r.o., Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky“. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch prevádzky štátny zdravotný dozor. Nedostatky, ktoré boli výkonom ŠZD zistené, boli následne prejednané na RÚVZ so sídlom v Martine, na oddelení Preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie. Zároveň bola právnenému subjektu uložená povinnosť, vyjadriť sa k zisteným nedostatkom a navrhnúť spôsoby a termíny ich odstránenia. Odstránenie zistených nedostatkov bude predmetom opakovaného výkonu ŠZD v prevádzke „ATTACK, s.r.o., Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky“. Podnet bol vyhodnotený ako čiastočne opodstatnený.

Fyzická osoba na: SAMHWA TECH, s.r.o., IČO: 48123676, Jozefa Lettricha 2013/4, 039 01 Turčianske Teplice

Nevyhovujúce podmienky v prevádzke po požiaroch:

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol doručený anonymný podnet na nevyhovujúce podmienky v prevádzke po požiaroch vzduchotechnického zariadenia, cit.: „V hale, kde sa vykonáva činnosť je dym, nedá sa tam dýchať, zamestnanci aj napriek tomu musia pracovať v takých podmienkach.“ koniec citácie. Po prijatí podnetu, orgán verejného zdravotníctva kontaktoval zástupcu zamestnávateľa SAMHWA TECH, s.r.o. s vyžiadanim reportu/správy o priebehu situácie a opatreniach zamestnávateľa v súvislosti s požiarom, ktorý bol obratom doručený na RÚVZ so sídlom v Martine elektronickou formou. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine, v súvislosti s predmetným podnetom, vykonali v prevádzke spoločnosti SAMHWA TECH, s.r.o. ŠZD, na základe ktorého boli uložené opatrenia. Podnet bol zo strany orgánu verejného zdravotníctva vyhodnotený ako opodstatnený.

Fyzická osoba na: Humana People to People Slovakia s.r.o., IČO: 36 414 727, Sučianska 31, 036 08 Martin

Nevhodné mikroklimatické podmienky a pracovné podmienky:

RÚVZ so sídlom v Martine evidoval dva podnety doručené elektronickou formou, vo veci nevhodných pracovných podmienok na hale v súvislosti s vysokými teplotami (nad 30 °C). Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine, v súvislosti s predmetnými podnetmi, vykonali v priestoroch právneho subjektu Humana People to People Slovakia s.r.o. štátny zdravotný dozor, počas ktorého realizovali orientačné merania teploty vo vonkajšom aj vnútornom prostredí. Meraním bolo zistené prekročenie prípustných hodnôt tepelno-vlhkostnej mikroklimy pre teplé obdobie roka. Prevádzkovateľ, Humana People to People Slovakia s.r.o., ihneď prijal opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov pri záťaži teplom. Orgán verejného zdravotníctva vyhodnotil podnety ako opodstatnené a predmetná problematika bude riešená aj v nasledujúcom období.

Fyzická osoba na: Alfa print, s.r.o., IČO: 36403229, Robotnícka 1, 036 01 Martin

Hluk v pracovnom prostredí, prideľovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, práca nadčas:

Na RÚVZ so sídlom v Martine bol postúpený podnet Inšpektorátu práce Žilina na zamestnávateľa Alfa print, s.r.o., IČO: 36403229, Robotnícka 1, 036 01 Martin vo veci hluku v prevádzke, prideľovania osobných ochranných pracovných prostriedkov a práce nadčas. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine na základe doručeného podnetu vykonali v priestoroch prevádzky „Prevádzková budova (č.s. 10512) firmy Alfaprint, s.r.o., Robotnícka 1, 036 01 Martin“, ktorých prevádzkovateľom je spoločnosť: Alfa print, s.r.o., IČO: 36403229, Robotnícka 1, 036 01 Martin, štátny zdravotný dozor. Orgán verejného zdravotníctva bude v riešení problematiky ďalej pokračovať v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany, podpory a rozvoja verejného zdravia a verejného zdravotníctva.

Komentár k tabuľke č. 5b

V roku 2019 bolo vydaných 17 rozhodnutí k nakladaniu s azbestom, resp. azbestovými materiálmi pre právne subjekty: AMELLA, s.r.o., IČO: 44476493, Hečkova 462/5, 036 01 Martin; ASTANA, s.r.o., IČO: 46157701, Scherffelova 1364/28, 058 01 Poprad; DARTA SERVICE, s.r.o., IČO: 36441431, Mierová 1969/20, 026 01 Dolný Kubín; DILMUN SYSTEM, s.r.o., IČO: 45536783, Stará Vajnorská 37, 831 04 Bratislava; KOVOMAT SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 36391671, Dolný Val 118/64, 010 01 Žilina; MD PROJECT s.r.o., IČO: 46666982, Horné Jaseno 60, 038 02 Turčianske Jaseno; MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o., IČO: 47440678, M.R. Štefánika 911/53, 962 12 Detva; Regena ES s.r.o. Strážske, IČO: 36766879, Mierová 142, 072 22 Strážske; ReTrash s.r.o., IČO: 47602503, P. Križku 385/32, 967 01 Kremnica; Vladimír Roľko - VOKUROL, IČO: 41809777, Hviezdoslavova 109/8, 038 51 Turčianska Štiavnička; ECOLIKVID s. r. o., IČO: 46666982, Folkušová 107, 038 42 Folkušová.

V rozhodnutí RÚVZ so sídlom v Martine na manipuláciu s azbestocementovým materiálom má každý právny subjekt stanovenú povinnosť dodržiavať postup likvidácie azbestu a materiálov, obsahujúcich azbest zo stavieb, uvedený v príslušnom oprávnení, vydanom Úradom verejného zdravotníctva SR, dodržať podmienky, uvedené v § 8 NV SR č. 253/2006 Z.z. a najneskôr do 15 dní po ukončení prác spojených s manipuláciou s azbestocementovým materiálom preukázateľne doručiť na RÚVZ so sídlom v Martine správu o vykonaných

prácach a spôsobe zabezpečenia podmienok na ochranu zdravia, vyplývajúcich z platnej legislatívy a tohto rozhodnutia.

Firmy, zabezpečujúce likvidáciu azbestu, priebežne nahlasovali termíny realizácie prác, následne odborní pracovníci oddelenia PPLaT vykonávali štátny zdravotný dozor aj náhodne, zameraný na dodržiavanie opatrení na ochranu zdravia pri práci s azbestom priamo v oblasti manipulácie a nakladania s azbestom a materiálmi obsahujúcimi azbest, vrátane zhotovenia videodokumentácie.

Spoločnosti zasielali na RÚVZ so sídlom v Martine oznámenia o činnosti vo veci likvidácie azbestu pred začiatkom prác. Niektoré spoločnosti posielali oznámenia na RÚVZ so sídlom v Martine opakovane, z dôvodu nevhodného počasia.

Odbornými pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Martine bol v súvislosti s likvidáciou azbestu vykonaný štátny zdravotný dozor v 10 prípadoch.

Na RÚVZ so sídlom v Martine boli priebežne doručované záverečné správy, vrátane protokolov o meraní/objektívizácii azbestových vlákien v ovzduší vo vnútornom priestore budov po sanácii azbestu/stavebných materiálov s obsahom azbestu.

Komentár k tabuľke č. 6 (Sankčné opatrenia)

Pokuty uložené a uhradené v roku 2019:

Rok	Účastník konania	Číslo rozhodnutia	Zo dňa	Suma	Uhradené
2018	Ing. Ján Pastyrnák, IČO: 46739611, A. Kmeť'a 121/8, 036 01 Martin	2018/01634	31.12.2018	150	150
2018	Miloš Káčer, IČO: 50824511, J.A. Komenského 249/56, 03852 Sučany	2018/02349	31.12.2018	150	150
2019	B-mat Group, a. s., IČO: 36 781 177, Horná 13, 038 61 Vrútky	2019/00070	26.02.2019	150	150
2019	IVAN metal, s.r.o., IČO: 44702531, Čsl. armády 3, 036 01 Martin	2019/01051	17.05.2019	150	0
2019	KONTRAKT s.r.o., IČO: 51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce	2019/01362	28.06.2019	1000	1000
2019	METAL FITTING SK , s.r.o., IČO: 36 440 515, Kratinova 71, 036 08 Martin	2019/00640	06.08.2019	150	150
2019	Tomáš Teniak - TENA OIL, IČO: 37405519, Na Bystričku 28, 036 01 Martin	2019/01253	12.08.2019	150	150
2019	FARMAVET, s.r.o., IČO: 31560083, Sklabinská 20, 03601 Martin	2019/01267	26.08.2019	150	150
2019	ZTS TEES VOS, a.s., IČO: 36372293, Kráčiny 3, 036 01 Martin	2019/01540	26.08.2019	150	150
2019	František Coufal, IČO: 10871055, Jilemnického 5/18, 036 01 Martin	2019/01575	11.10.2019	200	200
2019	Michal Pliešovský, IČO: 14187396, Hurbanova 3808/20, 03601 Martin	2019/01230	11.10.2019	200	200

Rok	Účastník konania	Číslo rozhodnutia	Zo dňa	Suma	Uhradené
2019	Peter Siráň KAM – STAV, IČO:41529952, Tomčany 10313, 036 01 Martin	2019/01772	14.10.2019	200	200
2019	TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča	2019/01566	07.10.2019	5000	0
2019	Katarína Kozáková Kalasová NOVOKOV, IČO: 41528638, Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky	2019/01628	18.10.2019	150	150
2019	TRIUMF Professional tools s.r.o., IČO: 36384933, Kollárova 88, 036 01 Martin	2019/01924	21.10.2019	300	300

Účastníkom konania/právnym subjektom:

- Ing. Ján Pastyrnák, IČO: 46739611, A. Kmeťa 121/8, 036 01 Martin
- Miloš Káčer, IČO: 50824511, J.A. Komenského 249/56, 03852 Sučany
- B-mat Group, a. s., IČO: 36781177, Horná 13, 038 61 Vrútky
- IVAN metal, s.r.o., IČO: 44702531, Čsl. armády 3, 036 01 Martin
- KONTRAKT s.r.o., IČO: 51669773, Hlavná 733, 925 81 Diakovce
- METAL FITTING SK , s.r.o., IČO: 36 440 515, Kratinova 71, 036 08 Martin
- Tomáš Teniak - TENA OIL, IČO: 37405519, Na Bystričku 28, 036 01 Martin
- FARMAVET, s.r.o., IČO: 31560083, Sklabinská 20, 03601 Martin
- ZTS TEES VOS, a.s., IČO: 36372293, Kráčiny 3, 036 01 Martin
- František Coufal, IČO: 10871055, Jilemnického 5/18, 036 01 Martin
- Michal Pliešovský, IČO: 14187396, Hurbanova 3808/20, 03601 Martin
- Peter Siráň KAM – STAV, IČO:41529952, Tomčany 10313, 036 01 Martin
- TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča
- Katarína Kozáková Kalasová NOVOKOV, IČO: 41528638, Dielenská Kružná 5020, 038 61 Vrútky
- TRIUMF Professional tools s.r.o., IČO: 36384933, Kollárova 88, 036 01 Martin

bola podľa § 57 ods. 41 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z. uložená pokuta za nesplnenie povinností ustanovených v § 52 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z., čím sa účastník konania dopustil iného správneho deliktu podľa § 57 ods. 33 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z. (vykonávanie činnosti bez rozhodnutia príslušného orgánu verejného zdravotníctva), v dvoch prípadoch sa účastník konania dopustil iného správneho deliktu podľa § 57 ods. 22 písm. j) zákona č. 355/2007 Z.z. (vykonávanie činností bez vydaného právoplatného rozhodnutia podľa § 13 ods. 4) písm. k) zákona č. 355/2007 Z.z. (o návrhoch na zaradenie prác do tretej kategórie alebo štvrtej kategórie ...).

Pokuty neuhradené v roku 2019:

IVAN metal, s.r.o., IČO: 44702531, Čsl. armády 3, 036 01 Martin

RÚVZ so sídlom v Martine vykonal u účastníka konania IVAN metal, s.r.o., IČO: 44702531, Čsl. armády 3, 036 01 Martin dňa 26.03.2019 štátny zdravotný dozor na základe doručenia „Informácie o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a opatreniach vykonaných na ich zníženie alebo odstránenie na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce za rok 2018“. Predmetná doručená písomnosť bola s uvedením sídla firmy IVAN metal, s.r.o., IČO:44702531, Karpatské námestie 10A, 831 06 Bratislava. Podľa internetového výpisu z obchodného registra zo dňa 04.04.2019 bolo zistené, že účastník konania IVAN metal, s.r.o., IČO: 44702531, má sídlo firmy na Ul. Čsl. armády 3, 036 01 Martin od 19.01.2019. RÚVZ so sídlom v Martine v zápisnici z ústneho pojednávania uviedol, že neeviduje žiadny doklad právneho subjektu o zmene sídla firmy. Účastník konania IVAN metal, s.r.o., IČO:44702531, Čsl. armády 3, 036 01 Martin bol povinný doklad v súvislosti so zmenou sídla firmy doručiť na RÚVZ so sídlom v Martine.

TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine vykonali v priestoroch prevádzky „Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o., Pod kanálom 364, 038 61 Lipovec“ dňa 28.05.2019 štátny zdravotný dozor so zameraním na vykonávané práce zaradené do 3. a 4. kategórie z hľadiska zdravotných rizík. Výkonom štátneho zdravotného dozoru v predmetnej prevádzke bolo zistené, že v týchto prevádzkových priestoroch vykonáva spoločnosť TOPcontroll spol. s r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča pracovné činnosti prostredníctvom svojich pracovníkov/zamestnancov, a to bez riadneho súhlasného rozhodnutia príslušného orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov „Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o. – TOPcontroll spol. s.r.o., Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča“ do prevádzky a rozhodnutia na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác (3. a 4. kategória/ rizikový faktor hluk, fyzická záťaž,...). Účastník konania, TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča, požiadal elektronickou formou RÚVZ so sídlom v Martine dňa 15.04.2019 o poskytnutie informácií vo veci nutnosti podania žiadosti o vydanie rozhodnutia na uvedenie priestorov „Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o. – TOPcontroll spol. s.r.o., Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča“ do prevádzky. RÚVZ so sídlom v Martine k uvedenému vyžiadaniu informácií zaslal dňa 02.05.2019 spoločnosti písomné vyjadrenie, v ktorom informoval účastníka konania o povinnostiach všetkých fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb predkladať opatrenia a návrhy uvedené v § 13 zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. na posúdenie príslušnému orgánu verejného zdravotníctva a do času kladného posúdenia zdržať sa vykonávania posudzovaných opatrení alebo činností. Účastník konania ku dňu vykonania štátneho zdravotného dozoru (dňa 28.05.2019) v predmetnej veci nekonal. RÚVZ so sídlom v Martine písomne nariadil účastníkovi konania, TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča, ústne prejednanie vo veci prerokovania závažných nedostatkov zistených pri výkone štátneho zdravotného dozoru v prevádzke „Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o., Pod kanálom 364, 038 61 Lipovec“ - v priestoroch, ktoré spoločnosť TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča prevádzkuje/vykonáva činnosť prostredníctvom svojich pracovníkov/zamestnancov. RÚVZ so sídlom v Martine opakovane písomne účastníkovi konania, TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky 23, 014 01 Bytča, nariadil ústne prejednanie. Predvolania/výzvy si účastník konania prevzal z elektronickej schránky, avšak nariadeného ústneho prejednania sa opakovane nezúčastnil. RÚVZ so sídlom v Martine písomne zaslal účastníkovi konania, TOPcontroll spol. s.r.o., IČO: 50298801, Námestie Slovenskej republiky

23, 014 01 Bytča, oznámenie o pokute s vyžiadaním si stanoviska k predmetu veci, a súčasne vyzval účastníka konania, aby v termíne do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia preukázateľne doručil na RÚVZ so sídlom v Martine vecné vyjadrenie k správnym deliktom a začatému správne konaniu. Ku dňu vydania rozhodnutia nebola účastníkom konania doručená žiadna písomnosť v predmetnej veci, ani žiadnym spôsobom účastník konania orgán verejného zdravotníctva v predmetnej veci nekontaktoval.

Výkon rozhodnutia (0):

V roku 2019 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine neuložil žiadny výkon rozhodnutia.

Komentár k tabuľke č. 7

V roku 2019 oddelenie PPLaT vydalo 9 rozhodnutí pre chránené pracoviská a chránené dielne v novo zriaďovaných prevádzkových priestoroch a 8 stanovisk pre chránené pracoviská a chránené dielne v zariadeniach/prevádzkach už fungujúcich na trhu práce v predchádzajúcom období.

Tu možno spomenúť nevyhnutnosť posudzovania priestorov aj inými oddeleniami RÚVZ v súlade s platnou legislatívou (v posudzovaných prevádzkach často chýba základné technicko-prevádzkové vybavenie a zázemie pre pracovníkov napr. denné miestnosti, sprchy naväzujúce na šatne, ...). V prípadoch, kedy posudkovú činnosť pre vydanie rozhodnutí na uvedenie priestorov do prevádzky vykonávajú odborní pracovníci iných oddelení RÚVZ so sídlom v Martine a oddelenie PPLaT RÚVZ so sídlom v Martine posudzovalo následne, resp. súběžne chránené pracovisko. Boli zistené závažné nedostatky v prevádzkových podmienkach.

Bolo by nanajvýš vhodné doriešiť podmienky komplexného posudzovania chránených pracovísk na území SR do prevádzky, resp. podmienky vydávania odborných stanovisk v prípade existencie právoplatného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva na uvedenie priestorov do prevádzky. Okrem toho by bolo vhodné dohodnúť rozsah posudzovania činností a dokladov ku zriaďovaniu chráneného pracoviska, pretože pre posúdenie vhodnosti prijatia vhodnej osoby na chránené pracovisko je nutné dosiahnuť súlad medzi konkrétnym zdravotným postihnutím osoby a zdravotnými rizikami, ktoré sú, resp. budú prítomné na pracovisku. Pre pracovné zdravotné služby sú takéto činnosti (posudzovanie zdravotných rizík, vykonanie preventívnej lekárskej prehliadky) väčšinou nelukratívne, resp. pre žiadateľov sú takéto služby príliš drahé a tak orgán verejného zdravotníctva zostáva jediným, kto dokáže vhodnosť zriadenia pracoviska a umiestnenia osoby so zdravotným postihnutím posúdiť.

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2019

RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu)	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky (napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
	rozhodnutí	stanovisk							
Martin	9	8	17	17	28	10*	nie je zabezpečená NVV, resp. vyhovujúci a účinný spôsob vetrania/5; nedoručenie podkladov a dokladov/3	riešiť vyhovujúci a účinný spôsob vetrania-NVV/ 5; doplniť chýbajúce podklady/doklady - lekárske posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu, doklad o poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, posudok o riziku /3	

* kontrolné listy/ dotazník:

R/FZ - 3

Z - 5

C - 1

B - 1

Najčastejšie zdravotné znevýhodnenie pracovníkov, zamestnávajúcich na chránených pracoviskách, bolo znevýhodnenie telesné.

Na chránených pracoviskách sme zisťovali informovanosť zamestnancov o faktoroch práce a pracovného prostredia, ktorým sú/môžu byť exponovaní - v počte 10. Najčastejšie zisťované nedostatky sú uvedené v tabuľke, prevádzkovatelia tieto odstránili v stanovenom termíne.

Komentár k tabuľke č. 8 (Dotazníky informovanosti)

Pri výkone ŠZD v roku 2019 boli použité kontrolné listy – dotazníky informovanosti zamestnancov nasledovne:

VS 2019

Tabuľka č.8

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Martin	0	0	24	26	0	0	18	40	0	28

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená; fyzická záťaž

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

V nasledovnom výbere uvádzame odpovede na niektoré vybrané otázky, z niektorých firiem (podľa relevantnosti)

Dotazníky informovanosti zamestnancov – na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku „H“

Dotazníky boli rozdane v prevádzke OFZ, a.s.. Respondenti boli požiadaní o anonymné vyplnenie dotazníka.

Počet respondentov: 14

Na otázku č.1 „Viete aké poškodenie zdravia spôsobuje hluk?“ odpovedali 12 zamestnanci kladne, 1 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

V otázke č.2 „Ak ste odpovedali na predchádzajúcu otázku áno, zakrúžkujte alebo uveďte, ako ste sa o vplyve hluku na zdravie dozvedeli.“ respondenti uviedli ako najčastejší zdroj informácií o vplyve hluku na zdravie školenia a médiá. Možnosť „na školení“ označilo 6 pracovníkov a možnosť „z médií“ 4 pracovníci.

Na otázku č.3 „Sú pre Vás tieto informácie dostačujúce?“ odpovedali 11 zamestnanci kladne, 2 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

Na otázku č.5 „Viete, pri akých pracovných činnostiach na vašom pracovisku sú prekročené najvyššie prípustné hodnoty hluku?“ odpovedalo 5 zamestnancov kladne, 8 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

Na otázku č.6 „*Poznáte výsledky merania hluku na pracovisku?*“ odpovedali 4 zamestnanci kladne a 10 záporne.

V otázke č.10 „*Vymenujte aké opatrenia na ochranu zdravia pred nadmerným hlukom zamestnávateľ vykonal na vašom pracovisku?*“ zamestnanci uviedli zabezpečenie osobných ochranných pracovných prostriedkov vo forme chráničov sluchu.

Na otázku č.12 „*Viete aký účinok na Váš organizmus má hluk v kombinácii s inými zdravie škodlivými faktormi pracovného prostredia?*“ odpovedali 4 zamestnanci kladne a 10 záporne.

Medzi hlavné účinky hluku na organizmus zamestnanci zaradili stratu a poškodenie sluchu, bolesť hlavy.

Na otázku č.13 „*Zúčastňujete sa pravidelnej lekárskej preventívnej prehliadky v súvislosti s rizikom pri vašej práci?*“ odpovedalo 9 zamestnancov kladne, 4 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

Dotazníky informovanosti zamestnancov – o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi so psychickou záťažou pri práci „P“

Dotazníky boli rozdane v prevádzke Yellow Express, s.r.o.. Respondenti boli požiadaní o anonymné vyplnenie dotazníka.

Počet respondentov: 18

Na otázku č.1 „*Je podľa Vášho názoru pri vašej práci veľmi výrazná psychická pracovná záťaž?*“ odpovedalo päť zamestnancov kladne, dvanásť záporne a jeden sa nevyjadril.

Na otázku č.2 „*Viete ako môže psychická záťaž pôsobiť na Vaše zdravie?*“ odpovedalo štrnásť pracovníkov kladne, dvaja záporne a jeden sa nevyjadril.

V časti „*Ako?*“ respondenti uvádzali nasledovné: psychické problémy, únava, úzkosť, apatia, stres, srdcové ochorenia, nervozita, nespavosť, vyčerpanosť, depresia, nechutenstvo, náhle zmeny nálad, trávacie problémy.

Na otázku č.5 „*Bola hodnotená na vašom pracovisku psychická záťaž pri práci?*“ odpovedal jeden zamestnanec kladne a sedemásť záporne.

Na otázku č.9 „*Vykonal zamestnávateľ opatrenia na odstránenie zdrojov psychickej pracovnej záťaže na vašom pracovisku?*“ odpovedali štyria zamestnanci kladne, jedenásť pracovníkov záporne a traja sa nevyjadrili.

V otázke č.10, „*Vymenujte, aké to boli opatrenia:*“ respondenti uviedli: kúpeľné poukazy, príjemné pracovné prostredie, spoločenské akcie, kupón do aquaparku a poukážky do wellnesu.

Na otázku č.12 „*Zúčastňujete sa pravidelne lekárskej preventívnej prehliadky v súvislosti s výkonom vašej práce?*“ odpovedalo šesť zamestnancov kladne a dvanásť záporne.

V otázke č. 13 „*Aké sú Vaše subjektívne názory na pracovné podmienky a na zdroje psychickej záťaže pri vašej práci:*“ respondenti uvádzali:

k bodu a) hlavné problémy na pracovisku: časová tieseň, nárazové množstvo pracovných úloh, veľa legislatívnych zmien, zmeny zákonov daní, stiesnené pomery v kancelárii, časový stres, náhle zmeny a medziľudské vzťahy;

k bodu b) príčiny hlavných problémov na pracovisku: veľa práce, čas a zadávanie úloh - zadávateľ nemá prehľad čo všetko musí zamestnanec vykonať, aby sa dostal k požadovanému cieľu;

k bodu c) príčiny nadmernej psychickej záťaže: pracovný stres, zodpovednosť, časová tieseň.

V otázke č.15, „Viete, aké ďalšie faktory/podmienky môžu zhoršovať Vašu psychickú záťaž na pracovisku?“ respondenti uviedli: čas, prostredie, tlak zo strany nadriadených, medziľudské vzťahy, šikana na pracovisku.

Na otázku č.16 „Myslíte si, že zdravotné problémy máte aj vplyvom psychickej záťaže na pracovisku?“ odpovedali štyria zamestnanci kladne, jedenásti záporne a traja sa nevyjadrili.

Na otázku č.17 „Myslíte si, že psychická záťaž na pracovisku je ovplyvnená psychickou záťažou v súkromí? – vzťahy v rodine, nehody, finančná tieseň, hrozba nezamestnanosti“ odpovedalo desať zamestnancov kladne, šiesti záporne a dvaja sa nevyjadrili.

Dotazníky informovanosti zamestnancov – o ochrane zdravia pred rizikami súvisiacimi s fyzickou záťažou pri práci „R“

Dotazníky boli rozdane v prevádzke SAMHWA TECH, s.r.o.. Respondenti boli požiadaní o anonymné vyplnenie dotazníka.

Počet respondentov: 10

Na otázku č.1 „Informoval Vás zamestnávateľ alebo ním poverená osoba o zdravotných rizikách, spojených s fyzickou záťažou pri práci?“ odpovedali 4 zamestnanci kladne a 6 záporne.

Na otázku č.7 „Vykonávate monotónnu prácu, spojenú s trvalou opakujúcimi sa pracovnými činnosťami, bez možnosti ovplyvniť čokoľvek (napr. výrobný proces)“ odpovedal 1 zamestnanec kladne a 9 záporne.

Na otázku č.8 „Vykonávate opakované činnosti hornými končatinami:“ respondenti odpovedali:

v prvom bode „- ruka = dlaň a prsty“ 8 zamestnancov kladne, 1 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril;

v druhom bode „- ruka + predlaktie“ 2 zamestnanci kladne, 7 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril;

v treťom bode „- ruka + predlaktie + rameno“ 4 zamestnanci kladne a 8 záporne.

Na otázku č.4 „Je Vaša práca monotónna, z dôvodu:“ respondenti odpovedali:

v prvom bode „- opakovaných ručných činností (stereotypná), t.j. činnosť s vysokým výskytom rovnakých pracovných úkonov a operácií:“ 1 zamestnanec kladne a 9 záporne;

v druhom bode „- vykonávania činností s prevahou vnímania a pozorovania bez nutnosti rozmyšľania a možnosti rozhodovania:“ 1 zamestnanec kladne, 9 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

Na otázku č.9 „*Máte pocit, že pri práci je veľká záťaž na chrbticu?*“ 5 zamestnancov odpovedalo kladne a 5 záporne. Zamestnanci označili ako záťaž na chrbticu sedavý spôsob zamestnania.

Na otázku č.10 „*Trpíte bolesťami*“ respondenti odpovedali:
v prvom bode „- krčnej časti chrbtice“ 6 zamestnancov kladne a 4 záporne;
v druhom bode „- hrudnej časti chrbtice“ všetkých 10 zamestnancov odpovedalo záporne;
v treťom bode „- driekovej časti chrbtice“ 2 zamestnanci kladne a 8 záporne.

Na otázku č.11 „*Je Vaša práca spojená s fyzickou nepohodou?*“ odpovedali 4 zamestnanci kladne, 5 záporne a jeden zamestnanec sa nevyjadril;

V otázke č. 13 „*Vymenujte, aké opatrenia zamestnávateľ vykonal na ochranu Vášho zdravia:*“ zamestnanci uviedli školenia a osobné ochranné pracovné prostriedky.

Výkon práce v stoji udáva 1 zamestnanec, prácu v sede vykonáva 6 zamestnancov. Fyzickú námahu pri práci pociťujú 2 zamestnanci, zníženú pohyblivosť v pracovnom prostredí uvádzajú traja zamestnanci. Nevhodné pracovné polohy uviedli 5 zamestnanci a nepriaznivé mikroklimatické podmienky (teplota, vysoká vlhkosť vzduchu, ...) udávajú 2 zamestnanci.

Na otázku č.15 „*Absolvovali ste vstupnú lekársku prehliadku so zameraním na rizikové faktory pracovného prostredia alebo konkrétnu pracovnú činnosť, ktorú vykonávate (fyzická záťaž, dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie)?*“ odpovedal 1 zamestnanec kladne a 9 záporne.

Na otázku č.16 „*Zúčastňujete sa pravidelne lekárskech preventívnych prehliadok so zameraním na rizikové faktory pracovného prostredia alebo na konkrétnu činnosť, ktorú vykonávate (fyzická záťaž, dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie)?*“ odpovedal 1 zamestnanec kladne a 9 záporne.

Dotazníky informovanosti zamestnancov – o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci „C“

Dotazníky boli rozdane v prevádzke OFZ, a.s.. Respondenti boli požiadaní o anonymné vyplnenie dotazníka.

Počet respondentov: 11

Na otázku č.1 „*Prichádzate pri svojej práci na pracovisku do styku s nebezpečnými chemickými látkami a prípravkami ?*“ odpovedali 8 zamestnanci kladne a 3 záporne.

Medzi najnebezpečnejšie chemické látky a prípravky zamestnanci zaradili oleje (konzervačné, mazacie, antikorové), chladiaca emulzia, denaturovaný lieh, perchlór a lipol.

Na otázku č.3 „*Ste informovaný o vplyve vašej práce a pracovných podmienok na zdravie?*“ odpovedali 8 zamestnanci kladne a 3 záporne.

V otázke č.4 „*Ak ste odpovedali na predchádzajúcu otázku kladne, uveďte ako ste tieto informácie získali:*“ respondenti uviedli ako najčastejší zdroj informácií o vplyve chemických látok a prípravkov na zdravie zamestnancov školenia a informácie od zamestnávateľa. Možnosť „*na školení*“ označilo 7 pracovníkov a možnosť „*od zamestnávateľa*“ 3 pracovníci.

Na otázku č.8 „*Boli ste oboznámený s výsledkami meraní chemických škodlivín na pracovisku?*“ odpovedal 1 zamestnanec kladne a 10 záporne.

Na otázku č.10 „*Je vaša práca vyhlásená ako riziková ?*“ odpovedalo všetkých 11 respondentov záporne.

Na otázku č.12 „*Máte označené pracovisko symbolom nebezpečenstva?*“ odpovedali 5 zamestnanci kladne, 5 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

V otázke č.13 „*Vymenujte osobné ochranné pracovné prostriedky, ktoré Vám zamestnávateľ poskytuje:*“ zamestnanci uviedli ochranné rukavice, okuliare, pracovný odev a obuv a chrániče sluchu.

V otázke č.16 „*Vymenujte opatrenia, ktoré vykonal zamestnávateľ na ochranu Vášho zdravia:*“ zamestnanci uviedli odsávanie, poskytnutie osobných ochranných pracovných prostriedkov, zákaz fajčenia na pracovisku, zníženie hlučnosti a prašnosti pracoviska.

Na otázku č.18 „*Zúčastňujete sa pravidelnej lekárskej preventívne prehliadky v súvislosti s rizikom pri vašej práci?*“ odpovedali 6 zamestnanci kladne, 4 záporne a 1 zamestnanec sa nevyjadril.

V otázke č.19 „*Viete aké účinky na zdravie majú chemické faktory, ktoré používate pri práci?*“ zamestnanci uviedli kožné alergické reakcie, podráždenie dýchacích ciest a očí.

Na otázku č.23 „*Školenia BOZP sú zamerané aj na zdravotné riziká, ktorým ste pri práci vystavení?*“ odpovedali 7 zamestnanci kladne, 2 záporne a 2 zamestnanci sa nevyjadrili.

Dotazníky informovanosti zamestnancov – o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami „Z“

Dotazníky boli rozdane v prevádzke Yellow Express, s.r.o.. Respondenti boli požiadaní o anonymné vyplnenie dotazníka.

Počet respondentov: 18

Na otázku č.1 „*Používate pri Vašej práci zobrazovaciu jednotku (počítač):*“ odpovedalo osemnásť zamestnancov „*viac ako polovicu pracovnej zmeny*“. Možnosť „*menej ako polovicu pracovnej zmeny*“ neoznačil žiaden z respondentov.

Na otázku č.6 „*Máte možnosť prerušiť prácu so zobrazovacou jednotkou?*“ odpovedalo sedemnásť zamestnancov „*kedykoľvek*“. Možnosť „*v určených časových intervaloch*“ označil jeden pracovník.

Na otázku č.7 „*Absolvovali ste vstupnú lekársku prehliadku pred zaradením na prácu so zobrazovacou jednotkou?*“ odpovedalo dvanásť zamestnancov kladne, piati záporne a jeden pracovník sa nevyjadril.

V otázke č.11 „*Na vyšetrenie zraku chodíte:*“ zvolilo sedemnásť zamestnancov možnosť „*z vlastnej vôle*“ a jeden zamestnanec sa nevyjadril. Odpoveď „*na príkaz zamestnávateľa*“ neoznačil ani jeden zamestnanec.

V otázke č.13 „Uvedte, aké opatrenia vykonal zamestnávateľ na ochranu Vášho zdravia:“ zamestnanci uviedli kúpu kvalitnejších zobrazovacích zariadení, filtrov na zobrazovacie jednotky, vybavenia pracovného stola, podložiek pod myš a polohovateľných stoličiek.

Na otázku č.16 „Pociťujete zdravotné problémy, o ktorých si myslíte, že majú súvis s Vašou prácou?“ odpovedalo desať zamestnancov kladne, sedem záporne a jeden pracovník sa nevyjadril.

V otázke č.17 „Ak ste odpovedali na predchádzajúcu otázku kladne, uveďte Vaše najčastejšie/najväčšie zdravotné ťažkosti:“ zamestnanci uvádzali bolesť očí, hlavy a chrbtice, zhoršenie zraku, nárast hmotnosti, trpnutie rúk, kŕčové žily, únava očí.

Na otázku č.19 „Precvičujete si počas prestávky nejaké cviky (natáhovacie, uvoľňovacie,...)?“ odpovedalo osem respondentov kladne a desať záporne.

V otázke č.20 „Ak nie, prečo?“ dvaja pracovníci označili možnosť „nechce sa mi“, traja pracovníci nevedia, aké cviky by boli vhodné, dvaja pracovníci uviedli, že nemajú vytvorený vhodný priestor a jeden pracovník uviedol nedostatok času.

Na otázku č.24 „Máte na obrazovke odrazy okien, svietidiel, prípadne iných plôch?“ odpovedali štyria respondenti kladne a štrnásť záporne.

Na otázku č.26 „Môžete si výškovo nastaviť stoličku?“ odpovedalo sedemnásť respondentov kladne a jeden záporne.

Komentár k tabuľke č. 9 (Počty kontrolovaných subjektov podľa zamestnancov)

Zavedením nového evidenčného programu ASTR (ASTR_2011) v SR sme sa dostali do štádia praktickej a reálnej využiteľnosti údajov, ktoré sú zaevidované v programe, možnosti z evidencie „vytiahnuť“ údaje o evidovaných a kontrolovaných právnych subjektoch. Predpokladom pre reálne využitie uvedenej schopnosti programu je „poctivé“ vyplňanie položiek v programe ASTR, vrátane počtov pracovníkov v podniku, organizačnej jednotke a na pracovisku, doplnenie aj právnych subjektov, kde nie sú vyhlásené rizikové práce. Je možné odlíšiť počty evidovaných subjektov (prípadne s PZS, bez PZS) od počtov kontrolovaných subjektov s aktuálnym výpisom kontrol každý rok.

Ďalším dôležitým bodom alebo skôr úlohou bude zaviesť jednotné výkazníctvo, aby skončilo vykazovanie nereálnych čísel, čoho sme svedkami každoročne niekoľkokrát, keď sa za príslušný úrad (jednotlivé oddelenia) zadávajú počty dozorovaných subjektov, kontrolovaných subjektov, kontrol,...

V nadväznosti na uvedené konštatujeme nejednotnosť v evidencii výkonov a dozorovaných subjektov v rámci jednotlivých oddelení RÚVZ v SR. Keď sa neobjektívne posudzuje evidencia pre každý jeden výkon (bez rozboru a zohľadnenia kvantity a kvality vykonávaných kontrol a následných opatrení), tak vznikajú neporovnateľné, neobjektívne a nezdôvodniteľné rozdiely medzi jednotlivými oddeleniami a odbormi RÚVZ. Resumé z tohto stavu je zavedenie jednotného výkazníctva pre RÚVZ-y, kde bude zohľadnená veľkosť prevádzky, počet pracovníkov, množstvo zdravotných rizík, či ide o rozhodnutie nové, alebo vydávané „na sezónu“, atď.

Nakoľko právna forma subjektu uvádzaná v tabuľke nebola kompatibilná s výstupom z programu ASTR, ktorej číselník využíva štatistickú klasifikáciu právnych foriem (cis0056), bola predmetná tabuľka zosúladená s výstupom z programu ASTR. Uvedené zosúladenie

považujeme za kľúčové, jednak kvôli kompatibilite v rámci SR a EU, a tiež s ohľadom na zníženie prácnosti pri prepisovaní existujúcich údajov/výstupov.

Komentár k tabuľke č. 12 (Objektivizácie)

V roku 2019 boli pracovníkmi oddelenia PPLaT vykonané skríningové objektivizácie:

- Mikroklimatických podmienok na pracoviskách firiem: KraussMaffei – 10 meraných miest; MAR SK – 10 meraných miest; Trend Rejlek – 6 meraných miest; VIENA International, s.r.o. – 6 meraných miest; Humana People to People Slovakia s.r.o.. Meranie sa vykonalo prístrojom: H560 DewPoint Pro.
- Hluku v životnom prostredí: spol. BRA-VUR, a.s. – 1 meracie miesto; spol. JUMA Wood, s.r.o. – 2 meracie miesta; spol. NEOGRAFIA, a.s. – 3 meracie miesta;
- Hluku na pracoviskách firmy: OFZ, a.s. – 3 meracie miesta;

Nakoľko možnosti merania hluku v životnom a pracovnom prostredí sú pre RÚVZ so sídlom v Martine obmedzené, bolo pre oddelenie PPLaT zakúpené zariadenie: HLUKOMER testo 816-1. Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine v rámci výkonu ŠZD prostredníctvom tohto prístroja vykonávajú orientačné merania hluku, na základe ktorých orgán verejného zdravotníctva určí/stanoví, či je daný právny subjekt povinný sám zabezpečiť akreditované objektivizácie, alebo požiada RÚVZ so sídlom v Žiline o vykonanie objektivizácií.

9. Podpora zdravia pri práci

Nedeliteľnou súčasťou výkonu štátneho zdravotného dozoru sa stala edukačná činnosť v rámci podpory zdravia pri práci pre zamestnávateľov a zamestnancov priamo na pracoviskách. Zdravotno – výchovné aktivity boli zamerané na edukáciu zainteresovaných na výrobnom procese o zdravotných rizikách z expozície rizikovým faktorom, ktoré sa na pracoviskách vyskytovali. Najčastejšie diskutovanou problematikou v oblasti zdravotných rizík boli rizikové faktory – hluk na pracoviskách, chemické látky, karcinogénne a mutagénne látky, vibrácie, ale aj fyzická záťaž – dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie, psychická pracovná záťaž, práca s bremenami, ... Uvedené aktivity samozrejme nie sú viazané len na pracoviská, ale sú vykonávané aj pri prejednávaní zistených skutočností na RÚVZ, konzultáciách s odborármi, zástupcami zamestnancov, inšpektormi práce...

Na internetovej stránke RÚVZ so sídlom v Martine sú dlhodobo uvedené články k aktuálnej problematike faktorov práce a pracovného prostredia.

Individuálne poradenstvo pre zamestnancov vykonávajú odborní pracovníci taktiež formou osobného pohovoru na oddelení PPLaT alebo telefonicky (otázky, alebo konzultácie sú často anonymné).

V roku 2019 odborní pracovníci oddelenia PPLaT poskytli:

- celkom 2325 konzultácií, vrátane poradenskej a metodickej činnosti, prejednávania úloh pracovnej zdravotnej služby;
- v 354 prípadoch bolo právnym subjektom poskytnuté poradenstvo nielen v oblasti pracovných podmienok, ale aj v ochrane zdravia pri práci, v oblasti zdravého životného štýlu, zdravého stravovania, s využitím vlastného dotazníkového prieskumu (celkom 251 respondentov (KraussMaffei spol. s r.o. /213, Samhwa tech s.r.o./38),...
- v dvoch prípadoch bolo poskytnuté skupinové odborné poradenstvo v oblasti ochrany zdravia pri práci;

Bližšie konkrétne aktivity sú uvedené vo vyhodnotení Programov a projektov za rok 2019.

Kontrola fajčenia/zákazu fajčenia na pracovisku podľa zákona č. 124/2006 Z.z. a zákona č. 377/2004 Z.z.

V rámci výkonu ŠZD pracovníci oddelenia PPLaT vykonávali aj kontrolu nefajčenia na pracoviskách, ako sa prevádzkovateľ v kontrolovanej prevádzke vysporiadal s povinnosťou vydať „zákaz fajčiť“. Okrem kontroly vydaného zákazu, najčastejšie formou internej smernice, boli vykonávané aj námatkové kontroly v šatniach, denných miestnostiach a pod.. Počet takto vykonaných kontrol v sledovanom období bolo 125.

Vysporiadanie sa s fajčením na pracovisku s následným účinným riešením je vážny problém. V uvedenej súvislosti je nutná novelizácia zákonov 377/2004, 124/2006; 372/1990.

10. Špecializované úlohy a iná odborná činnosť

Špecializované činnosti:

V sledovanom období sa pracovníci oddelenia PPLaT venovali zdravotným rizikám z expozície faktorom práce a pracovného prostredia z hľadiska zdravia zamestnancov pri práci v zdravotníckych zariadeniach.

Oddelenie PPLaT sa podieľalo aj v roku 2019 na plnení programov a projektov (5) schválených ÚVZSR pre odbor preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie. Okrem toho pracovníci oddelenia pracujú na regionálnych projektoch.

Iné špecializované činnosti:

Fyzickej záťaži, tak celkovej, ako aj posudzovaniu DNJZ sa venuje RÚVZ so sídlom v Martine už veľa rokov. Problematika posudzovania fyzickej záťaže je veľmi náročná a zložitá. Na Slovensku v roku 2013 bolo zriadené len jedno špecializované pracovisko, ktoré by sa reálne tejto problematike malo venovať.

RÚVZ so sídlom v Martine v súčasnosti pokračuje vo využívaní existujúcich metód a metodík posudzovania fyzickej záťaže v terénnej praxi vrátane porovnávania jednotlivých metód využívajúcich existujúce komplexné tabuľkové údaje a objektívnych a semiobjektívnych metód založených na zhotovovaní videozáznamov a posudzovaní zmien akcie frekvencie srdca s podrobnou časovou snímku.

Bez posudzovania fyzickej záťaže nie je možné sa zaoberať, pretože k predkladaným podozreniam na profesionálne ochorenia treba vypracovať posudky, hodnotenie rizík (prevádzkovatelia takýmto hodnoteniami nedisponujú). Pokiaľ je na RÚVZ doručené hodnotenie fyzickej záťaže, tak je potrebné k tomuto zaujať stanovisko, konfrontovať ho so skutočnosťou, získanými podkladmi v rámci ŠZD. Nie je možné sa uspokojiť len s doručenými dokladmi, pretože tie väčšinou veľmi objektívne nie sú, okrem toho im chýba komplexnosť a holistický prístup v hodnotení a posudzovaní zdravotných rizík, fyzickú záťaž nevynímajú.

Doručované posúdenia fyzickej záťaže sú väčšinou neakceptovateľné, nakoľko napr. v prípade hodnotenia záťaže malých svalových skupín a predlaktia hodnotia len maximálnu svalovú silu a počty pohybov vybraných svalových snopcov, nezohľadňujú hornú končatinu ako komplexný fyziologický nástroj, ktorý vykonáva určený rozsah pohybov a činností. Až komplexným zhodnotením najmä objektívne vykonávanej práce a následne s posúdením individuálnych svalových síl a počtov kontrakcií možno dospieť k objektívnemu posúdeniu fyzickej záťaže (DNJZ) horných končatín. Vyskytujú sa hrubé nedostatky využitia prístroja POLAR, kedy za základ hodnotenia energetického výdaja považujú osoby vykonávajúce zdravotný dohľad výpočet Polar programom, hoci jeho využitie na daný účel je veľmi diskutabilné a dá sa využiť len ako podporný/okrajový argument – nosné sú absolútne a relatívne hodnoty frekvencie akcie srdca a ich využitie/použitie v zmysle schválených, platných metodík vo fyziológii práce.

Iná odborná činnosť pracovníkov odd. PPLaT:

MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH

Pracovná skupina ÚVZ SR pre ASTR

Pracovná skupina ÚVZ SR pre novelu vyhlášky 542/2007 Z.z.

Člen PZ HO HH pre PPLaT

Člen odborného tímu Systém a financovanie (Experts team on SYSTEM and FINANCING) – Posilňovanie pracovnej sily vo verejnom zdravotníctve na Slovensku prostredníctvom profesionalizácie

Člen riešiteľského tímu pre projekt IS OP II

Pracovná zdravotná služba

Pracovná zdravotná služba zriadená pri RÚVZ so sídlom v Martine v roku 2019 vykonávala činnosti súvisiace so zdravotným dohľadom podľa potreby.

2019 PREDNÁŠKY – Slovenská republika, zahraničie

Autor/Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
RNDr. Mária Marušiaková, PhD. MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Trend výskytu chorôb z povolania z expozície fyzickej záťaži za obdobie rokov 1998-2018 v regióne Turiec	XI. Martinské dni verejného zdravotníctva	Martin	12.03.2019
PhDr. Jana Páričková MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe?	XI. Martinské dni verejného zdravotníctva	Martin	12.03.2019
Novák M., Nováková E., Kompaníková A., Záborský T., Hudečková H.	Surveillance infekcii Clostridium difficile v zdravotníckych zariadeniach v okrese Martin a na Slovensku v rokoch 2010 – 2017; XXIV.	Červenkové dni preventívnej medicíny	Tále	21.-23.10.2019

2019 PREDNÁŠKY – zahraničie

Autor/Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
RNDr. Mária Marušiaková, PhD. MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Trend výskytu chorôb z povolania z expozície fyzickej záťaži za obdobie rokov 1998-2018 v regióne Turiec	Slezské dny preventivní medicíny 2019	Ostravice, ČR	20.03.2019
Mgr. Jana Sochuľáková, RNDr. Mária Marušiaková, PhD. MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Hodnotenie fyzickej záťaže u profesie pedikérka	Slezské dny preventivní medicíny 2019	Ostravice, ČR	20.03.2019

Prednášky – Semináre RÚVZ				
Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov seminára	Miesto konania	Dátum
Mgr. Jana Sochuľáková, RNDr. Mária Marušiaková, PhD. MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Hodnotenie fyzickej záťaž u profesie pedikérka	Odborný seminár RÚVZ Martin	Martin	26.03.2019
Mgr. Lenka Sporková	Hodnotenie mikroklimatických podmienok v hypermarkete TESCO	Odborný seminár RÚVZ Martin	Martin	14.05.2019
PhDr. Jana Páričková MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe?	Odborný seminár RÚVZ Martin	Martin	10.09.2019

Pasívna účasť na odborných podujatiach a vzdelávacích akciách:

Pracovníci oddelenia PPLaT sa v roku 2019 vzdelávali aj formou pasívnej účasti na prednáškach v rámci seminárov, organizovaných a uskutočnených na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, celkom na 12 seminároch.

Prehľad publikačnej činnosti za rok 2019 – Slovenská republika

Kód	P.č.	Autor + názov príspevku
BEF	1.	MARUŠIAKOVÁ, M., ZÁBORSKÝ, T.: Trend výskytu chorôb z povolania z expozície fyzickej záťaži za obdobie rokov 1998-2018 v regióne Turiec. In: Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi : recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác : 4. - : 1. vyd. Martin : Jesseniova lekárska fakulta UK, 2019. s.144 -152. ISBN 978-80-8187-061-3
BEF	2.	PÁRIČKOVÁ, J., ZÁBORSKÝ, T., MARUŠIAKOVÁ, M.: Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe? In: Aktuálne problémy verejného zdravotníctva vo výskume a praxi : recenzovaný zborník vedeckých a odborných prác : 4. - : 1. vyd. Martin : Jesseniova lekárska fakulta UK, 2019. s.182 - 190. ISBN 978-80-8187-061-3

Prehľad publikačnej činnosti za rok 2019 – zahraničné publikácie

Kód	P.č.	Autor + názov príspevku
ADE	3.	ULBRICHTOVÁ, R., BUCHANCOVÁ, J., HRUŠKOVÁ, M., MARUŠIAKOVÁ, M., ZÁBORSKÝ, T., JAKUŠOVÁ, V., HUDEČKOVÁ, H.: Hodnotenie lokálnej svalovej záťaže u šičiek autopoťahov 2. časť: využitie časovej snímky a meranie počtu pohybov pri hodnotení lokálnej svalovej záťaže. Pracovní lékařství. - Roč. 71, č. 1-2 (2019), s. 5-12. ISSN 0032-6291

MÉDIA- rok 2019			
Dátum	pre	autor	názov príspevku
24.01.2019	Mestské noviny	MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Smogová situácia (PPL)
01.02.2019	My Turiec	MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Chrípka (epid)
15.02.2019	MY Turiec	MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Výskyt akútnych respiračných ochorení v regióne Turiec (PPL)
20.08.2019	Televízia TA3	MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Martinská teplárenská a kvalita ovzdušia v regióne Turiec (RH)
25.11.2019	RTVS, TA3, Markíza, TV Turiec,	MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH	Kontaminácia ovzdušia v meste Martin v súvislosti s požiarom v Martinskej teplárenskej a.s. (PPL)

Prednášková/výučbová činnosť/JLF UK Martin

Výchova študentov:

Vedúci odd.PPLaT a odborní pracovníci odd.PPLaT sa aktívne podieľajú na praktickej výučbe študentov verejného zdravotníctva.

Lekár/vedúci oddelenia PPLaT prednáša na JLF UK, Ústave verejného zdravotníctva v Martine študentom dennej formy štúdia (Bc. a Mgr.):

Šk.r. 2018/2019 – JLF UK Martin/Letný semester

Verejné zdravotníctvo – denné magisterské, 1. roč.

Rozhodovacie procesy a zdravie: 12 hodín

Verejné zdravotníctvo – denné magisterské, 2. roč.

Pracovné zdravotné služby a ochrana zdravia pri práci: 1,5 hodiny

Verejné zdravotníctvo – denné bakalárske štúdium, 2. roč.

Preventívne pracovné lekárstvo 1: 1,5 hodiny

Šk.r. 2019/2020 – JLF UK Martin/Zimný semester

Verejné zdravotníctvo – denné magisterské, 2. roč.

Hodnotenie, manažment a komunikácia zdravotných rizík: 12 hodín

Legislatíva v ochrane zdravia: 12 hodín

Verejné zdravotníctvo – denné bakalárske, 3. roč.

Preventívne pracovné lekárstvo 2: 6 hodín

Praktické cvičenia: 15 hodín

Verejné zdravotníctvo – denné bakalárske, 2. roč.

Legislatíva vo verejnom zdravotníctve: 21 hodín

Metodológia v epidemiológii a hygiene: 3 hodiny

Prax na RÚVZ so sídlom v Martine:

- Počas letného semestra – prax 3.Bc

Na praktickej výučbe na oddelení PPLaT RÚVZ Martin sa zúčastňujú aj študenti iných vysokých škôl.

MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH; RNDr. Mária Marušiaková, PhD. sú zároveň školiteľmi bakalárskych a diplomových prác pre študentov VZ JLF UK.

11. Vyhodnotenie Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti pri práci, zo dňa 15.3.2011 (zaslaná listom č. OPPL/2362/2011-Oj zo dňa 15.3.2011)

Oddelenie PPLaT s IP Žilina spolupracuje dlhé roky a pokiaľ pracovníci inšpektorátu práce potrebujú poradiť, usmerniť, prípadne poskytnúť podklady (vrátane podkladov k priznaným chorobám z povolania), tak im vždy vychádzame v ústrety a snažíme sa riešiť problém. Inšpektorát práce rieši problém cez optiku legislatívy – buď zákonná povinnosť existuje, alebo nie. Konkrétna situácia (nedostatky na pracovisku, vo firme) nie sú riešené komplexne, ale podľa oblasti zamerania činnosti jednotlivých inšpektorov, resp. kampane. Z týchto parciálnych pohľadov, podkladov a zistení sa na konci nesumarizuje záverečný výstup tak, aby bol riešený a chránený v prvom rade zamestnanec/pracovník s komplexným zabezpečením bezpečnosti pri práci. Odborní pracovníci orgánov verejného zdravotníctva uprednostňujú holistický pohľad na konkrétny právny/právnický subjekt (vrátane živnostníkov), ktorý treba riešiť a vyriešiť vždy unikátne s uplatnením jedinečných, konkrétnych opodstatnených postupov a riešení. S tvorivou aplikáciou zákonných podmienok a požiadaviek, nie ich otrockým prenášaním na plecia zamestnávateľov, z čoho v konečnom dôsledku zamestnanci nemusia mať (v praxi sa potvrdzuje že nemajú) vôbec žiadny úžitok a prospech v podobe zvýšenej bezpečnosti pri práci. Inšpektoráty práce majú zo zákona danú kompetenciu riešiť bezpečnosť pri práci (ktorá im bola daná do vienka) a neprináleží im riešenie ochrany zdravia, ktorá bola, je a bude doménou odborných zdravotníckych pracovníkov, ktorí musia vedieť poradiť, usmerniť zamestnávateľa v oblasti plnenia jeho povinností voči zamestnancom/pracovníkom ako aj zamestnancovi, aby si vedel uplatniť svoje práva súvisiace s ochranou a podporou jeho zdravia. Vráťame otázky, ktoré zamestnancovi nevie, alebo nechce zodpovedať zamestnávateľ, alebo pracovná zdravotná služba.

V uvedenom kontexte je spolupráca verejného zdravotníctva a inšpektorátov práce nevyhnutná (pracovné prostredie sa nedá rozdeliť). Treba však veľmi citlivo pre každý konkrétny prípad zvážiť, aké podklady a v akom rozsahu a obsahu, ktorá z uvedených inštitúcií bude riešiť, spracovávať a o čom rozhodovať, resp. aké podklady inšpektorátu práce poskytne verejné zdravotníctvo.

Spolupráca s inšpektorátom práce

Podľa dohovoru z pracovnej porady vedúcich odborov a oddelení preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie Žilinského kraja bola v roku 2019 vykonaná v regióne Turiec spoločná previerka s Inšpektorátom práce Žilina (IP) v spoločnosti:

FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO:44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin

Odborní pracovníci RÚVZ so sídlom v Martine dňa 11.06.2019 v priestoroch spoločnosti FAREN SLOVAKIA, s.r.o., prevádzka „FAREN SLOVAKIA, s.r.o. – Administratíva a sklad olejov, Robotnícka č. 5441, 036 01 Martin“ vykonali štátny zdravotný dozor v súčinnosti s Inšpektorátom práce Žilina na základe celoslovenskej úlohy spoločných previerok Inšpektorátu práce a RÚVZ v SR. Z výkonu ŠZD bol spísaný záznam. Zistené skutočnosti boli RÚVZ so sídlom v Martine riešené s právnym subjektom FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin.

Orgán verejného zdravotníctva zaslal na vedomie Inšpektorátu práce Žilina prípis, v ktorom uviedol nasledovné cit.:

„Vykonaným štátnym zdravotným dozom v predmetnej prevádzke dňa 11.06.2019 – o.i. porovnaním pôvodne posúdených a stanovených podmienok s existujúcim stavom orgán verejného zdravotníctva konštatuje nasledovné:

I.

- a) v prevádzke „FAREN Slovakia, s.r.o. – Administratíva a sklad chemických látok a zmesí/olejov, Robotnícka č. 5441, 036 01 Martin“ **došlo k zmenám oproti pôvodne vydanému rozhodnutiu** RÚVZ so sídlom v Martine č. PPL 2018/00616 zo dňa 20.03.2018 na uvedenie priestorov „FAREN SLOVAKIA, s.r.o. – Administratíva a sklad olejov, Robotnícka č. 5441, 036 01 Martin“ do skúšobnej prevádzky, ktorého platnosť skončila dňa 30.04.2019:
 - a. zmenený spôsob manipulácie s olejmi;
 - b. zmenený počet pracovníkov;
 - c. zmenené sídlo spoločnosti z „Cyrila a Metoda 3431/27, 038 61 Vrútky“ na „Robotnícka 5441, 036 01 Martin“;
- b) skutočný rozsah vykonávaných činností/manipulácií v priestoroch Administratíva a sklad olejov, Robotnícka č. 5441, 036 01 Martin spoločnosť FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO:44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin na RÚVZ so sídlom v Martine doručila dňa 14.06.2019;

II.

Na základe skutočností zistených pri štátnom zdravotnom dozore (11.06.2019) a posúdením podmienok na manipuláciu a skladovanie tovarov uvedených v portfóliu spoločnosti FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO:44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin v prevádzke „FAREN Slovakia, s.r.o. – Administratíva a sklad chemických látok a zmesí/olejov, Robotnícka č. 5441, 036 01 Martin“ orgán verejného zdravotníctva ďalej uvádza, že

- a) pre uskladnenie olejov v originálnych baleniach bez manipulácie s nimi (prelievanie/prečerpávanie/ rozlievanie) existujúci stav výmeny vzduchu/nútenej výmeny vzduchu v sklade postačuje (koreluje so skolaudovaným účelom využitia skladu);
- b) navrhnutý spôsob riešenia/zabezpečenia sociálno-hygienického zázemia (bod 6.) najneskôr do 31.07.2019 je t.č. akceptovateľný;

III.

Z dôvodu zmeny sídla spoločnosť FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin podľa § 52 ods. 1 písm. b) zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení :

- a) predloží príslušnému orgánu verejného zdravotníctva návrh na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 13 ods. 4 písm. a) predmetného zákona (najneskôr **do 31.07.2019** – podľa náležitostí uvedených na webovom sídle:
<http://www.ruvzmartin.sk/ppl/ziaosti/Ziadosti_13_12_2018/R_prevadzky_ziadost_Velka.doc>“, koniec cit..

Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

Kampaň na obdobie rokov 2018 – 2019: Zdravé pracoviská kontrolujú nebezpečné látky – bližšie v PaP 2019.

Odborní pracovníci odd. PPLaT RÚVZ so sídlom v Martine **poskytujú informácie pre záujemcov z radov zamestnávateľov i zamestnancov** bezplatné odborné poradenstvo v oblasti ochrany a podpory zdravia, verejného zdravotníctva a ochrany zdravia pri práci

nielen počas celého Európskeho týždňa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci ale v priebehu celého roka ako integrovanú súčasť odborných činností vo verejnom zdravotníctve, počas každého výkonu (ŠZD...), každý deň. Vo verejnom zdravotníctve nie je možné navzájom oddeliť zložku výkonnú a odbornú. Odborná zložka alebo časť práce (ktorá je v prevahe) je práve o aktivitách, ktoré majú za cieľ všetkými dostupnými spôsobmi ovplyvňovať a zlepšovať pracovné a životné prostredie a zdravotný stav všetkých pracovníkov, ako aj obyvateľov v regióne Turiec.

12. Výkon štátneho zdravotného dozoru orgánmi verejného zdravotníctva v súvislosti s chemickou legislatívou

V r. 2019 RÚVZ so sídlom v Martine neposudzoval žiadny návrh na vydanie rozhodnutia v súvislosti s chemickou legislatívou.

13. Personalistika

K 31.12.2019 celkový počet výkonných zamestnancov oddelenia PPLaT bol 7 pracovníkov.

1 pracovníčka okrem práce na PPLaT vykonáva v plnom rozsahu podania a s tým súvisiacu komplexnú činnosť pre oddelenie epidemiológie v oblasti zdravotníckych zariadení (posudzovanie zariadení, prevádzkových poriadkov, kategorizácie prác...).

1 pracovníčka na MD 01.01.2019 - 31.12.2019.

1 pracovníčka bola uvoľnená na obdobie ďalších 4 rokov vykonávať verejnú funkciu v SOZPZaSS Slovenskej republiky (uvoľnená aj v predchádzajúcich 4 rokoch).

Aktuálne personálne obsadenie oddelenia PPLaT (k 31.12.2019):

1 lekár – JLF UK v Martine, základná atestácia hygiena a epidemiológia; nadstavbová atestácia hygiena práce a pracovné lekárstvo, špecializácia: verejné zdravotníctvo, ukončené štúdium MPH, ukončené VŠ štúdium III.st. - PhD. (2009);

Od 01.07.2019 regionálny hygienik a generálny tajomník služobného úradu

1 VŠ verejný zdravotník - ukončené magisterské štúdium na Trnavskej univerzite - Fakulta verejného zdravotníctva; ukončené rigorózne konanie na SZU Bratislava; ukončené VŠ štúdium III.st. - PhD. (2013), špecializácia v hygiene všeobecnej a komunálnej/ hygiena životného prostredia, špecializácia v špecializačnom odbore zdravie pri práci; vykonáva činnosť aj pre odd. epidemiológie;

Od 01.07.2019 poverená vedením oddelenia PPLaT, zástupca regionálneho hygienika

1 VŠ verejný zdravotník - ukončené bakalárske štúdium na JLFUK v Martine, Ústav verejného zdravotníctva; ukončené magisterské štúdium na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety; 2015 - ukončené rigorózne konanie;

3 VŠ verejný zdravotník - ukončené magisterské štúdium na JLFUK v Martine, Ústav verejného zdravotníctva;

1 VŠ verejný zdravotník - ukončené bakalárske štúdium na Katolíckej univerzite v Ružomberku, Fakulta zdravotníctva, Katedra verejného zdravotníctva; ukončené inžinierske štúdium Univerzita Tomáše Bati ve Zlíne, odbor ekonómia a manažment zdravotníctva;

1 VŠ iný – UK Bratislava, špecializácia ochrana zdravia v životnom a pracovnom prostredí, vykonáva verejnú funkciu mimo Martin (2. štvorročné obdobie)

1 VŠ verejný zdravotník - ukončené magisterské štúdium na JLFUK v Martine, Ústav verejného zdravotníctva; špecializácia v špecializačnom odbore zdravie pri práci; od r.2015 MD;

3. Tabuľky č. 1 – 17

Prílohy:

VS_RUVZ_MT_PPLaT_tab_2019.xls / VS_RUVZ_MT_PPLaT_tab_2019.pdf

Trendy_VS_2019_Turieci.pdf

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (1. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	158	7	0	0	158	7
B	Ťažba a dobývanie	22	0	2	0	24	0
C	Priemyselná výroba	1537	363	54	22	1591	385
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	55	0	4	0	59	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	33	0	0	0	33	0
F	Stavebníctvo	30	1	0	0	30	1
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	68	68	0	0	68	68
H	Doprava a skladovanie	0	0	0	0	0	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	5	1	0	0	5	1
N	Administratívne a podporné služby	2	0	0	0	2	0
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	19	0	0	30	19
P	Vzdelávanie	82	71	0	0	82	71
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	1270	1081	0	0	1270	1081
S	Ostatné činnosti	7	1	0	0	7	1
	Spolu	3299	1612	60	22	3359	1634

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)

Kód	Prevažujúca činnosť (2. stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	82	6	0	0	82	6
02	Lesníctvo a ťažba dreva	76	1	0	0	76	1
08	Iná ťažba a dobývanie	22	0	2	0	24	0
10	Výroba potravín	32	12	0	0	32	12
11	Výroba nápojov	65	37	0	0	65	37
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	75	8	0	0	75	8
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	58	13	0	0	58	13
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	251	84	0	0	251	84
21	Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	34	30	0	0	34	30
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	25	0	0	0	25	0
23	Výr.ostatných nekovových minerálnych výrobkov	80	3	0	0	80	3
24	Výroba a spracovanie kovov	118	18	14	0	132	18
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	561	144	40	22	601	166
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	27	0	0	0	27	0
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	40	4	0	0	40	4
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívosov	85	0	0	0	85	0
31	Výroba nábytku	30	8	0	0	30	8
32	Iná výroba	56	2	0	0	56	2
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	55	0	4	0	59	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	33	0	0	0	33	0
41	Výstavba budov	2	0	0	0	2	0
42	Inžinierske stavby	16	1	0	0	16	1
43	Špecializované stavebné práce	12	0	0	0	12	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	68	68	0	0	68	68
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	0	0	0	0	0
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	5	1	0	0	5	1
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	2	0	0	0	2	0
84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	30	19	0	0	30	19
85	Vzdelávanie	82	71	0	0	82	71
86	Zdravotníctvo	951	773	0	0	951	773
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	319	308	0	0	319	308
96	Ostatné osobné služby	7	1	0	0	7	1
	Spolu	3299	1612	60	22	3359	1634

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)

Počet exponovaných pracovníkov

Rizikový faktor	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
1. stupeň						
Biologický faktor	167	130	0	0	167	130
Fyzická záťaž	832	603	0	0	832	603
Hluk	1630	322	51	22	1681	344
Chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky	329	201	0	0	329	201
Chemické látky a zmesi	431	184	7	0	438	184
Ionizujúce žiarenie	255	167	0	0	255	167
Optické žiarenie	56	5	0	0	56	5
Psychická pracovná záťaž	712	620	0	0	712	620
Vibrácie	239	12	2	0	241	12
Záťaž teplotou a chladom	334	163	0	0	334	163

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí; (1. a 2. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	2. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	29	26	0	0	29	26
	Tuberkulóza	167	130	0	0	167	130
Fyzická záťaž	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	253	142	0	0	253	142
	Dynamická záťaž	509	431	0	0	509	431
	Práca s bremenami	2	0	0	0	2	0
	Pracovná poloha	142	96	0	0	142	96
	Statická záťaž	48	27	0	0	48	27
Hluk	Impulzový	6	2	37	22	43	24
	Premenný	1596	320	14	0	1610	320
	Ustálený	28	0	0	0	28	0
Ionizujúce žiarenie	V priemysle	4	1	0	0	4	1
	V zdravotníctve	251	166	0	0	251	166
Optické žiarenie	Laser	22	5	0	0	22	5
	Ultrafialové žiarenie	34	0	0	0	34	0
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	712	620	0	0	712	620
Vibrácie	Miestne	3	0	0	0	3	0
	Prenášané na celé telo	58	0	2	0	60	0
	Prenášané na ruky	180	12	0	0	180	12
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	14	1	0	0	14	1
	Záťaž teplom	326	163	0	0	326	163

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi; (2. stupeň triedenia)

Počet exponovaných pracovníkov

Chemická látka 2. stupeň	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergény	179	105	3	0	182	105
dermatotropné	60	36	0	0	60	36
dráždivé	352	230	3	0	355	230
chemické karcinogény	322	212	0	0	322	212
jedovaté - toxické	179	132	0	0	179	132
mutagény	139	95	0	0	139	95
pevné aerosoly	257	33	7	0	264	33
reprodukčne toxické látky	93	66	0	0	93	66
veľmi jedovaté - veľmi toxické	26	5	0	0	26	5
žieravé	114	95	0	0	114	95

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - okrem chemických látok a zmesí; (3. stupeň)

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3. kategória		4. kategória		spolu	
1. stupeň	3. stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Mycobacterium tuberculosis	167	130	0	0	167	130
	Vírus lymfocytárnej choriomeningitídy (neurotropné kmene)	29	26	0	0	29	26
Fyzická záťaž	Dlhodobé nadmerné jednostranné zaťaženie	253	142	0	0	253	142
	Dynamická záťaž	509	431	0	0	509	431
	Práca s bremenami	2	0	0	0	2	0
	Pracovná poloha	142	96	0	0	142	96
	Statická záťaž	48	27	0	0	48	27
Hluk	Impulzový	6	2	37	22	43	24
	Premenný	1596	320	14	0	1610	320
	Ustálený	28	0	0	0	28	0
Ionizujúce žiarenie	Rádiodiagnostické pracoviská	209	133	0	0	209	133
	Rádioterapeutické pracoviská	42	33	0	0	42	33
	V priemysle	4	1	0	0	4	1
Optické žiarenie	Laser 4 trieda	22	5	0	0	22	5
	Ultrafialové žiarenie	34	0	0	0	34	0
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	712	620	0	0	712	620
Vibrácie	Miestne	3	0	0	0	3	0
	Prenášané na celé telo	58	0	2	0	60	0
	Prenášané na ruky	180	12	0	0	180	12
Záťaž teplom a chladom	Záťaž chladom	14	1	0	0	14	1
	Záťaž teplom	326	163	0	0	326	163

Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2019 podľa druhu a kategórie rizikového faktora - chemické látky a zmesi; chemické karcinogény, mutagény, reprodukčne toxické látky (3. stupeň)

Chemická látka 3. stupeň	3. kategória		4. kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	20	3	0	0	20	3
Benzén	44	37	0	0	44	37
Benzo(a)pyrén	13	0	0	0	13	0
Cement (Portlandský)	8	0	0	0	8	0
Cytostatiká	57	53	0	0	57	53
Dolomit	9	1	0	0	9	1
Drevo exotických drevín - pevný aerosol	4	0	0	0	4	0
Drevo ostatných drevín - pevný aerosol	15	4	0	0	15	4
Drevo tvrdé - pevný aerosol	45	11	0	0	45	11
Etylénoxid	2	0	0	0	2	0
Fluorovodík a fluoridy	1	0	0	0	1	0
Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	107	90	0	0	107	90
Hliník a jeho oxidy (aluminium)	2	0	0	0	2	0
Hormonálne prípravky	17	14	0	0	17	14
Horninové pevné aerosoly	3	0	0	0	3	0
Chrómu (VI) zlúčeniny	3	2	0	0	3	2
Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	24	4	0	0	24	4
Kyselina octová	3	3	0	0	3	3
Mangán a jeho zlúčeniny (manganese)	4	0	0	0	4	0
Metylmetakrylát	6	6	0	0	6	6
Minerálne oleje, chladiace emulzie	18	4	0	0	18	4
Múka	32	12	0	0	32	12
Olovo a jeho zlúčeniny	2	0	0	0	2	0
Papier - pevný aerosol z opracovania	8	0	0	0	8	0
PAU - práce s expozíciou polycyklickým aromatickým uhl'ovodíkom	4	1	0	0	4	1
Polyesterové živice	4	0	3	0	7	0
Rastlinný pevný aerosol ostatný (vrátane obilného)	6	0	0	0	6	0
Sadze	2	0	0	0	2	0
Sevoflurán	199	130	0	0	199	130
Škrob - pevný aerosol z opracovania	8	0	0	0	8	0
Škvára, popolček	8	0	0	0	8	0
Toluén	16	11	0	0	16	11
Trichlóretylén	2	0	0	0	2	0
Uhlie hnedé a lignit	9	0	4	0	13	0
Umelé brusivo	4	0	0	0	4	0
Vápenec (calcium carbonate)	9	1	0	0	9	1
Xylén	35	24	0	0	35	24
Zváračské pevné aerosoly - bázičné elektródy	5	0	0	0	5	0
Zváračské pevné aerosoly - zmes dymov zo zvarovania bez bližšieho určenia	41	0	0	0	41	0
Železo a jeho zliatiny - pevný aerosol	13	0	0	0	13	0

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet		
	RÚVZ	ÚVZ SR	Spolu
A. Rozhodnutia súhlasné/ nesúhlasné			
§ 13 ods. 4 zákona č.355/2007 Z. z.			
o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	97	0	97
o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	3	0	3
o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia	0	0	0
o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	0	0	0
o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	0	0	0
o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	17	0	17
o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	22	0	22
o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0	0	0
ostatné	0	0	0
Spolu	139	0	139
B. Rozhodnutia - pokyny	3	0	3
- opatrenia	2	0	2
C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby	-	0	0
D. Vydané / odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	-	0	0
E. Záväzné stanoviská			
§ 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. s prihliadnutím na zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov a zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	11*	0	0
§ 13 ods. 3 zákona č. 355/2007 Z.z.			
k územným plánom a k návrhom na územné konanie	14	0	14
k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	31/1	0	32
k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0	0	0

* formou odborného stanoviska

VS 2019

Tabuľka č. 3

Štátny zdravotný dozor a súvisiace činnosti	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	365
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	17
Odborné stanoviská (expertízy)	215
Konzultácie	2325
Poradenstvo - individuálne	354
- skupinové	2
Iné činnosti*	51

* napr. posúdenie fyzickej záťaže, psychickej pracovnej záťaže, odbery vzoriek vôd a pod.
9 x meranie hluku
42 x meranie mikroklimatických podmienok

VS 2019

Tabuľka č.4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobratých osvedčení
	Na základe skúšky pred komisiou	Na základe preukázania odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu

VS 2019

Tabuľka č.5a

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR najčastejší výskyt podľa počtu exponovaných v rozdelení podľa krajov				
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP)		Počet podnikov / organizácií
		celkom	ženy	
azbest	karcinogén	31	0	10
formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	107	90	4
chloroform	karcinogén	27	17	3
sevofluran	mutagén	199	130	1
xylén	karcinogén	35	24	1

podrobné údaje za RÚVZ so sídlom v Martine sú uvedené v tabuľkách 5a_1 - 5a_4

Podnik / Organizácia / Spoločnosť	Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia/kateg.* podľa NV SR č. 356/2006 Z.z. zákona NR SR č. 67/2010 Z.z.	Počet exponovaných (vrátane azbestu, vrátane RP)		Výsl. merania / množstvo spotrebovaných látok/rok**
			celkom	ženy	
Alpha medical, s.r.o.			celkom	ženy	
Patologická anatómia	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	2	2	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	2	2	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	1	1	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	3	1	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	1	1	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	3	3	
	Formaldehyd	chemické karcinogény, mutagény, reprodukčné toxické látky	2	2	

UNM			celkom	ženy	
ÚPA	chloroform	karcinogén			45 l
	formaldehyd 35,5 %	karcinogén			220 l
	xylén	karcinogén			1520 l
OLG	metanol	karcinogén			20 l
	xylén	karcinogén			1 l
OCS	formaldehyd 2 %	karcinogén			1600 kg
Gyn-pôr. klinika	metanol	karcinogén			7 l
	formaldehyd 10%	karcinogén			380 kg
SOS	formaldehyd 10%	karcinogén			745 kg

ORL	formaldehyd 10%	karcinogén			111 kg
DCHIR	formaldehyd 10%	karcinogén			17 kg
UROL	formaldehyd 10%	karcinogén			135 kg
STOM	formaldehyd 10%	karcinogén			20 kg
PLASTIKA	formaldehyd 10%	karcinogén			55 kg
	fenol	karcinogén			0,32 kg
OČNÁ KLINIKA	formaldehyd 10%	karcinogén			2,3 kg
CHIR	formaldehyd 10%	karcinogén			7 kg
DERVEN	formaldehyd 10%	karcinogén			1,7 kg
KDaD	formaldehyd 10%	karcinogén			4 kg
KHaT	formaldehyd 35,5 %	karcinogén			1 l
	formaldehyd 10%	karcinogén			7 kg
I. INT GE	formaldehyd 10%	karcinogén			7 kg
TaPCH	formaldehyd 10%	karcinogén			1 kg
	formaldehyd 35,5%	karcinogén			4 l
Ortopedická klinika	formaldehyd 10%	karcinogén			1 kg
KAIM op. sály	sevofluran	mutagén			159,5 l
	desfluran	mutagén			1,44 l
KDAIM	sevofluran	mutagén			43 l
OK op. sály	formaldehyd 10%	karcinogén			12 kg

Úrad pre dohľad nad zdravot. starostlivosťou			celkom	ženy	
SLaPA	formaldehyd	karcinogén			40 l
	benzén	karcinogén			0,250 l
	Kongo červeň	karcinogén			1 g
	Dichlórmetán pre HPLC	karcinogén			1,5 l

	Chloroform	karcinogén			1 l
	kyselina pikrová	karcinogén			5 g
	dvojchroman draselný	karcinogén			1000 g

UK v Bratislave fakulta v MT		Jesseniova lek.		celkom	ženy	
Ústav farmakológie	formaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	16	13	375 ml	
	toluén	karcinogénne a mutagénne látky	16	13	200 ml	
Ústav histológie a embryológie	formaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	11	10	32 l	
	paraformaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	11	10	1500 mg	
	benzín lekársky	karcinogénne a mutagénne látky	11	10	1800 ml	
Ústav lekárskej biochémie	formaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	20	12	0,8 ml	
	chloroform	karcinogénne a mutagénne látky	20	12	6,05 ml	
	akrylamid	karcinogénne a mutagénne látky	20	12	1228 ml	
	Ethidium bromide	karcinogénne a mutagénne látky	20	12	0,048 ml	
	Temozolomide	karcinogénne a mutagénne látky	20	12	0,25 mg	
Ústav anatómie	formaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	9	8	10 l	
	dichróman draselný	karcinogénne a mutagénne látky	9	8	100 g	
Ústav lekárskej biológie	fenol	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	500 ml	
	formaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	500 ml	
	chloroform	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	550 ml	
	akrylamid 40%	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	200 ml	
	akrylamid 30%	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	180 ml	
	colchicín	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	15 ml	
	Ethidium bromid	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	15 ml	
	hydrochinón	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	20 g	
	paraformaldehyd	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	40 g	
	N-nitrozo-N-metylurea	karcinogénne a mutagénne látky	7	5	2 g	

Ústav mikrobiologie a imunologie	kryštalická violet'	karcinogénne a mutagénne látky	12	12	15 g
	dichroman draselný	karcinogénne a mutagénne látky	12	12	125 g
	Endo agar	karcinogénne a mutagénne látky	12	12	170,5 g

azbest					
AMELLA, s.r.o.	azbest	1A	1	0	1,79 t
ASTANA, s.r.o.	azbest	1A	3	0	10,09 t
Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE	azbest	1A	2	0	2,98 t
DILMUN SYSTEM s.r.o.	azbest	1A	4	0	2,05 t
Eduard Mittelham	azbest	1A	3	0	3,80 t
Regena ES s.r.o.	azbest	1A	3	0	1,15 t

Expozícia chemickým karcinogénom/mutagénom/reprodukčne toxickým látkam - výstup ASTR - 2. kategória

Nazpodnik_presny	NAZZAVOD	NAZPRAC	Profesia_presne	Celkom	ZIEN	FAKTOR_text	K	Index
Agromajetok. s.r.o.	Agromajetok. s.r.o.	Agromajetok. s.r.o. - Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény
Agromajetok. s.r.o.	Agromajetok. s.r.o.	Agromajetok. s.r.o. - Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	11	11	Cytostatiká	2	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	11	11	Cytostatiká	2	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	11	11	Cytostatiká	2	reprodukčne toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sanitár	4	3	Cytostatiká	2	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sanitár	4	3	Cytostatiká	2	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/rádioterapeutické pracovisko	Sanitár	4	3	Cytostatiká	2	reprodukčne toxické látky
Poľnohospodárske družstvo "Valča", družstvo	Hospodársky dvor Valča	Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	1	1	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény

Poľnohospodárske družstvo "Valča", družstvo	Hospodársky dvor Valča	Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény
Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini	Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini	Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Profesor	2	0	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Docent	2	1	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Profesor	1	0	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzidín	2	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Vymaz Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	2	2	Benzidín	2	chemické karcinogény
TEAM INDUSTRIE S, s.r.o.	TEAM INDUSTRIES, s.r.o.- výroba strojárka	Sieťotlač	Operátor zariadenia na konečnú úpravu, pokovovanie a povrchovú úpravu kovov inde neuvedený	1	1	Toluén	2	reprodukčne toxické látky

AFG s.r.o.	AFG s.r.o. - Hospodársky dvor Dolná Štubňa - Majer	CHOR	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemiká lie (okrem OFI a karbamátov)	2	mutagény
KANAT MT, s.r.o.	KANAT MT, s.r.o.	KANAT MT, s.r.o.- azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	2	0	Azbest	2	chemické karcinogény
AMELLA, s.r.o.	AMELLA, s.r.o.	AMELLA, s.r.o. - azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	1	0	Azbest	2	chemické karcinogény
ASTANA, s.r.o.	ASTANA, s.r.o.	ASTANA, s.r.o. - azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	3	0	Azbest	2	chemické karcinogény
Concret, s.r.o.	Concret, s.r.o.	Concret, s.r.o. - azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	4	0	Azbest	2	chemické karcinogény
Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE	FO_Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE	FO_Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE - azbest	Prevádzkový pracovník obsluhy a údržby vodovodnej siete	2	0	Azbest	2	chemické karcinogény
DARTA SERVICE, s.r.o.	DARTA SERVICE, s.r.o.	DARTA SERVICE, s.r.o. - azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	4	0	Azbest	2	chemické karcinogény
DILMUN SYSTEM s.r.o.	DILMUN SYSTEM s.r.o.	DILMUN SYSTEM s.r.o. - azbest	Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený	3	0	Azbest	2	chemické karcinogény
KOVOMAT SLOVAKIA, s.r.o.	KOVOMAT SLOVAKIA, s.r.o.	KOVOMAT SLOVAKIA, s.r.o. - azbest	Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený	4	0	Azbest	2	chemické karcinogény
ReTrash s.r.o.	ReTrash s.r.o.	ReTrash s.r.o. - azbest	Iný kvalifikovaný stavebný pracovník a remeselník inde neuvedený	4	0	Azbest	2	chemické karcinogény
SD Gelnica, s.r.o.	SD Gelnica, s.r.o.	SD Gelnica, s.r.o. - azbest	Montér kanalizácií, vodovodov a plynovodov (potrubár)	4	0	Azbest	2	chemické karcinogény
Poľnohospod árske družstvo TURIEC so sídлом v Dubovom	Poľnohospodár ske družstvo TURIEC so sídлом v Dubovom	Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	2	0	1,2- dichlóretán = etyléndichlorid	2	chemické karcinogény

**Expozícia chemickým karcinógenom/mutagénom/reprodukčne toxickým látkam - výstup
ASTR - 3. kategória**

Nazpodnik_pr esny	NAZZAVOD	NAZPRAC	Profesia_presne	Celkom	Žien	FAKTOR_text	K	Index
AFG s.r.o.	AFG s.r.o. - Hospodársky dvor Dolná Štubňa - Majer	CHOR	Traktorista (poľnohospodárst vo)	1	0	Agrochemik álie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Farmácia Martin a.s.	Farmácia Martin a.s.	Plnenie injekčných roztokov	Operátor strojov a zariadení vo farmaceutickej výrobe	11	9	Hormonálne prípravky	3	chemické karcinogény
Farmácia Martin a.s.	Farmácia Martin a.s.	Príprava injekčných roztokov	Operátor strojov a zariadení vo farmaceutickej výrobe	6	5	Hormonálne prípravky	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Operátor ťažkej mechanizácie	3	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Operátor ťažkej mechanizácie	2	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Vodič nákladného motorového vozidla, kamiónu	7	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Strojník zariadení na úpravu nerudných surovín	2	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Prevádzkový zámočník (údržbár)	2	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Stavebný a prevádzkový elektrikár	1	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
EUROVIA - Kameňolom y, s.r.o.	EUROVIA - Kameňolomy, s.r.o., správa spoločnosti	Výrobné stredisko Kameňolom Dubná Skala - Vrútky	Strelmajster	1	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény

JAMID, s.r.o.	JAMID, s.r.o.	stolárstvo	Stolár, výrobca nábytku	2	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
JAMID, s.r.o.	JAMID, s.r.o.	stolárstvo	Pomocný pracovník v drevospracujúcej výrobe	5	2	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Eliška Horná kominárske služby	Eliška Horná kominárske služby	Pridelené rajóny	Kominár	1	0	Benzo(a)pyrén	3	chemické karcinogény
Eliška Horná kominárske služby	Eliška Horná kominárske služby	Pridelené rajóny	Kominár	1	0	Benzo(a)pyrén	3	mutagény
Eliška Horná kominárske služby	Eliška Horná kominárske služby	Pridelené rajóny	Kominár	1	0	Benzo(a)pyrén	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Lekár špecialista inde neuvedený	1	1	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Lekár špecialista inde neuvedený	1	1	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Lekár špecialista inde neuvedený	1	1	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sestra špecialistka v pediatrickom ošetrovatel'stve	7	7	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sestra špecialistka v pediatrickom ošetrovatel'stve	7	7	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sestra špecialistka v pediatrickom ošetrovatel'stve	7	7	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika detí a dorastu	Onkologická časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Hematológ a transfuziológ	5	3	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Hematológ a transfuziológ	5	3	Cytostatiká	3	mutagény

Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Hematológ a transfuziológ	5	3	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	9	9	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	9	9	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	9	9	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sanitár	3	3	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sanitár	3	3	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Klinika hematológie a transfuziológie - KHaT	Lôžková časť	Sanitár	3	3	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie centrálnej sterilizácie	Centrálna sterilizácia	Zdravotná sestra inde neuvedená	6	6	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie centrálnej sterilizácie	Centrálna sterilizácia	Sanitár	8	8	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické	Klinický onkológ	3	3	Cytostatiká	3	chemické karcinogény

		pracovisko						
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Klinický onkológ	3	3	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Klinický onkológ	3	3	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	4	4	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	4	4	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sestra na lôžkovom oddelení, špecialistka vo vnútornom lekárstve, špecialistka v odboroch chirurgie	4	4	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sanitár	1	1	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sanitár	1	1	Cytostatiká	3	mutagény

Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	POKO-poliklinická časť Onkologického centra/chemoterapeutické pracovisko	Sanitár	1	1	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Ústav patologickej anatómie	Patologická anatómia	Patológ	7	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Ústav patologickej anatómie	Patologická anatómia	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	12	12	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Ústav patologickej anatómie	Patologická anatómia	Sanitár	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Janka Jakabová - ZUBNÁ TECHNIKA A	NZZ - Janka Jakabová Martin, ZUBNÁ TECHNIKA	ZUBNÁ TECHNIKA	Zubný technik	1	1	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
Eva Kozáková ZUBNÁ TECHNIKA A	NZZ - Eva Kozáková Martin, ZUBNÁ TECHNIKA	ZUBNÁ TECHNIKA	Zubný technik	1	1	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
Helena Štadanievová, Zubná technika	NZZ- Helena Štadanievová Martin, Zubná technika	Zubná technika	Zubný technik	1	1	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
Anna Vrtílková - Súkromná zubná technika	NZZ - Anna Vrtílková Martin, Súkromná zubná technika	NZZ - Anna Vrtílková Martin, Súkromná zubná technika	Zubný technik	1	1	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	2	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	2	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Poľnohospodárske družstvo Belá - Dulice	Chemická ochrana rastlín	Vedúci strediska v poľnohospodárstve	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény

Poľnohospodárske družstvo "Cesta mieru" Necpaly - Žabokreky	Poľnohospodárske družstvo "Cesta mieru" Necpaly - Žabokreky	Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach	Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach	Chemická ochrana rastlín	Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach	Poľnohospodárske družstvo Dražkovce so sídlom v Dražkovciach	Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	1	1	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini	Poľnohospodárske družstvo "SNP" so sídlom v Sklabini	Chemická ochrana rastlín	Pomocný pracovník v zmiešanom hospodárstve	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Chemická ochrana rastlín	Špecialista v rastlinnej výrobe, agronóm	2	1	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Chemická ochrana rastlín	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Poľnohospodárske družstvo GADER Blatnica	Chemická ochrana rastlín	Vodič špeciálneho nákladného motorového vozidla	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
URBÁR MARTIN, pozemkové spoločenstvo	URBÁR MARTIN, pozemkové spoločenstvo	Lesná škôlka, Bystrička Lazy	Technik pre ťažbovú činnosť v lesníctve	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Docent	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Docent	1	1	Benzén	3	mutagény

UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Docent	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	0	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	0	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Benzén	3	mutagény

UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Laboratórium elektrónovej mikroskopie	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	3	2	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	3	2	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	3	2	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav anatómie	Pitevňa	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_ Ústav farmakológie	Experimentálne laboratórium	Farmaceutický laborant bez špecializácie	2	2	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_ Ústav farmakológie	Experimentálne laboratórium	Farmaceutický laborant bez špecializácie	2	2	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Docent	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény

Martin								
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Docent	1	1	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Docent	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Laborant biochemik	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Laborant biochemik	3	3	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Laborant biochemik	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav histológie a embryológie	Laboratórium histológie a embryológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_ Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Profesor	2	0	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova	_Vymaz_ Ústav lekárskej biochémie/je	Laboratórium 2 - 7	Profesor	2	0	Benzén	3	mutagény

lekárska fakulta Martin	súčasťou 4C								
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	3	3	Benzén	3	mutagény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Docent	2	1	Benzén	3	chemické karcinogény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Docent	2	1	Benzén	3	mutagény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Laboratórium 2 - 7	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	mutagény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Profesor	1	0	Benzén	3	chemické karcinogény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Profesor	1	0	Benzén	3	mutagény	
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény	
UK v Bratislave Jesseniova	_Vymaz_Ústav lekárskej biochémie/je	Pracovisko bunkových kultúr	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	mutagény	

lekárska fakulta Martin	súčasťou 4C							
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_ Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	2	2	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	_Vymaz_ Ústav lekárskej biochémie/je súčasťou 4C	Pracovisko bunkových kultúr	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	2	2	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Docent	1	0	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Docent	1	0	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Laborant biochemik	2	2	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Laborant biochemik	2	2	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Odborný asistent vysokej školy	2	2	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav lekárskej biológie	Laboratórium lekárskej biológie	Odborný asistent vysokej školy	2	2	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Benzén	3	mutagény

lekárska fakulta Martin								
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Odborný asistent vysokej školy	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Laborant biochemik	3	3	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Laborant biochemik	3	3	Benzén	3	mutagény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Laborant biochemik	3	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	1	Benzén	3	chemické karcinogény
UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	1	Benzén	3	mutagény

UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	Ústav mikrobiológie a imunológie	Pracovisko mikrobiológie a imunológie	Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
TURIEC - AGRO s.r.o.	Hospodársky dvor v Turčianskom Ďure	CHOR	Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe	0	0	Agrochemik álie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
TURIEC - AGRO s.r.o.	Hospodársky dvor v Turčianskom Ďure	Morička osív	Pomocný pracovník v rastlinnej výrobe	1	1	Agrochemik álie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
TURIEC - AGRO s.r.o.	Hospodársky dvor v Turčianskom Ďure	Morička osív	Technik v rastlinnej výrobe	1	0	Agrochemik álie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
TURIEC - AGRO s.r.o.	Hospodársky dvor v Turčianskom Ďure	CHOR	Technik v poľnohospodárstve a potravinárstve inde neuvedený	2	0	Agrochemik álie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko	Patológ	4	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko	Patológ	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko	Farmakológ, toxikológ	3	2	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	4	3	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko	Sanitár	2	2	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	Súdnolekárske a patologicko anatomické pracovisko pitevňa	Sanitár	4	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
STATON, s.r.o.	STATON, s.r.o.	Povlakovňa	Operátor pokovovania	2	0	Kremičitany ostatné /okrem azbestu/	3	chemické karcinogény
STATON, s.r.o.	STATON, s.r.o.	Povlakovňa	Operátor pokovovania	2	0	Trichlóretylén	3	chemické karcinogény

STATON, s.r.o.	STATON, s.r.o.	Povlakovňa	Operátor pokovovania	2	0	Trichlóretylén	3	mutagény
STATON, s.r.o.	STATON, s.r.o.	Striekáreň nástrojov	Maliar	1	0	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený	2	0	Benzo(a)pyrén	3	chemické karcinogény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený	2	0	Benzo(a)pyrén	3	mutagény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Majster (supervízor) v priemyselnej výrobe inde neuvedený	2	0	Benzo(a)pyrén	3	reprodukčné a toxické látky
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	6	0	Benzo(a)pyrén	3	chemické karcinogény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	6	0	Benzo(a)pyrén	3	mutagény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	6	0	Benzo(a)pyrén	3	reprodukčné a toxické látky
ALDIMA s.r.o.	ALDIMA s.r.o.	ALDIMA s.r.o. - výroba stoličiek	Nastavovač a operátor drevoobrábacieho stroja	11	3	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
AHP HYDRAULIKA, a. s.	AHP HYDRAULIKA, a. s.	Lakovňa	Lakovač, natierač kovu a kovových konštrukcií	1	0	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
SZT - Stroje, s.r.o.	SZT - Stroje, s.r.o.	Výroba konštrukcií	Maliar	1	0	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
Jozef Pavlík	Jozef Pavlík - stolárske práce	Jozef Pavlík - stolárske práce	Stolár, výrobca nábytku	1	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Ivan Kubík	Ivan Kubík - stolárske práce	Ivan Kubík - stolárske práce	Stolár, výrobca nábytku	1	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Dušan Janík	Dušan Janík - drevospracujúci a výroba a zámočníctvo - údržbárske práce	Dušan Janík - drevospracujúci a výroba a zámočníctvo - údržbárske práce	Prevádzkový zámočník (údržbár)	1	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény

Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Patológ	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Zdravotnícky laborant, laboratórny diagnostik v metódach v patológii a súdnom lekárstve	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Zdravotnícky laborant bez špecializácie	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Iný pomocný pracovník inde neuvedený	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Sanitár	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Odborný administratívny asistent v zdravotníckom zariadení	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
AFG s.r.o.	AFG s.r.o. - Hospodársky dvor Turany	CHOR	Traktorista (poľnohospodárstvo)	1	0	Agrochemikálie (okrem OFI a karbamátov)	3	mutagény
Kamil Kubik	Kamil Kubik	Kamil Kubik	Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený	5	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Kamil Kubik	Kamil Kubik	Kamil Kubik	Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený	3	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Kamil Kubik	Kamil Kubik	Kamil Kubik	Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený	4	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Kamil Kubik	Kamil Kubik	Kamil Kubik	Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený	1	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Kamil Kubik	Kamil Kubik	Kamil Kubik	Stolár a výrobca výrobkov z dreva inde neuvedený	4	4	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Jozef Baroš	FO_Jozef Baroš - stolár	Jozef Baroš - stolárske práce	Stolár, výrobca nábytku	1	0	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény

PEEG-WOOD s.r.o.	PEEG-WOOD s.r.o.	Prírezovňa	Nastavovač a operátor drevoobrábacieho stroja	6	2	Drevo tvrdé - pevný aerosol	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Klinika hematológie lôžkové oddelenie; Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	4	4	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Klinika hematológie lôžkové oddelenie; Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	4	4	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Klinika hematológie lôžkové oddelenie; Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	4	4	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Patológia, s.r.o	Patologické laboratórium-Záborského2, MT	Patologické laboratórium Nové	Zdravotnícky laborant, laboratórny diagnostik v metódach v patológii a súdnom lekárstve	0	0	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Ján Tichý - KOMINÁRSTVO	Ján Tichý - KOMINÁRSTVO	Ján Tichý - KOMINÁRSTVO	Kominár	1	0	Sadze	3	chemické karcinogény
CONTROL-VHS-SK, s.r.o.	CONTROL-VHS-SK, s.r.o.	CONTROL-VHS-SK, s.r.o. "Skúšobné laboratórium"	Technický pracovník pri ťažbe nerastných surovín	4	1	PAU - práce s expozíciou polycyklickým aromatickým uhl'ovodíkom	3	chemické karcinogény
Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Hala B (bodové zváranie - umiestnené na pracovisku zvarovne)	Zvárač kovov	3	2	Chrómu (VI) zlúčeniny	3	chemické karcinogény
Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Hala B (bodové zváranie - umiestnené na pracovisku zvarovne)	Zvárač kovov	3	2	Chrómu (VI) zlúčeniny	3	mutagény
Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Dong Jin Industrial Slovakia, s.r.o.	Hala B (bodové zváranie - umiestnené na pracovisku zvarovne)	Zvárač kovov	3	2	Chrómu (VI) zlúčeniny	3	reprodukčné a toxické látky
Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	3	2	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky

Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	5	5	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	1	1	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	1	1	Toluén	3	reprodukčné a toxické látky
Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	2	0	Etylénoxid	3	chemické karcinogény
Slovenská národná knižnica	Detašované pracovisko Konzervačné a digitalizačné centrum Vrútky	Oddelenie reštaurovania a konzervovania	Knihovník špecialista	2	0	Etylénoxid	3	reprodukčné a toxické látky
Jozef KARAK, s.r.o.	Jozef KARAK, s.r.o.	Jozef KARAK, s.r.o.	Kominár	1	0	Sadze	3	chemické karcinogény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	4	0	Benzo(a)pyrén	3	chemické karcinogény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	4	0	Benzo(a)pyrén	3	mutagény
Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Servis pre pozemné komunikácie, s.r.o.	Výrobná hala, práca na pozemných komunikáciách	Pomocný pracovník pri výstavbe a údržbe pozemných komunikácií	4	0	Benzo(a)pyrén	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	2	2	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	2	2	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Oddelenie upratovania	Onkologické centrum	Upratovačka (chyžná)	2	2	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Lekár špecialista inde neuvedený	4	2	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Lekár špecialista inde neuvedený	4	2	Cytostatiká	3	mutagény

Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Lekár špecialista inde neuvedený	4	2	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Sanitár	2	2	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Zdravotná sestra inde neuvedená	10	10	Cytostatiká	3	chemické karcinogény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Zdravotná sestra inde neuvedená	10	10	Cytostatiká	3	mutagény
Univerzitná nemocnica Martin	Onkologické centrum	Oddelenie onkologického centra - lôžková časť	Zdravotná sestra inde neuvedená	10	10	Cytostatiká	3	reprodukčné a toxické látky
Univerzitná nemocnica Martin	Ústav patologickej anatómie	Patologická anatómia	Všeobecný administratívny pracovník	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Alpha medical a.s.	Patologická anatómia	Patologická anatómia	Patológ	4	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Alpha medical a.s.	Patologická anatómia	Patologická anatómia	Zdravotnícky laborant bez špecializácie	4	4	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Alpha medical a.s.	Patologická anatómia	Patologická anatómia	Zdravotnícky laborant vo vyšetrovacích metódach v histopatológii	7	7	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény
Alpha medical a.s.	Patologická anatómia	Patologická anatómia	Laborant v zdravotníckych laboratóriách a na patológii inde neuvedený	1	1	Formaldehyd = aldehyd kyseliny mravčej	3	chemické karcinogény

VS 2019

Tabuľka č.5b

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zákona č. 355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z.z.	Počet
Oznámenie o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	12
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest	10

VS 2019

Tabuľka č.6

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky - blokové konanie	0	0
Pokuty za priestupky - pokuty do 1659 (€) okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)	0	0
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods.41 zákona č. 355/2007 Z.z.)	15	8250 €
Iné sankcie / opatrenia - zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z.z.)	0	0
Trestné oznámenie	0	0
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z.z.)	0	0
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z.z.)	0	0
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	0

Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách v roku 2019

RÚVZ	Počet nových posúdení		Počet kontrolovaných CHP v danom roku	Počet kontrol na CHP v danom roku (spolu)	Počet zamestnancov so ZP na kontrolovaných CHP v danom roku (spolu)	Kontrolné listy (aké, koľko)	Zistené nedostatky (aké, koľko)	Uložené opatrenia (aké, koľko)	Poznámky (napr. vykonané úpravy prac. podmienok na pracovisku a pod.)
	rozhodnutí	stanovísk							
Martin	9	8	17	17	28	10*	nie je zabezpečená NVV, resp. vyhovujúci a účinný spôsob vetrania/5; nedoručenie podkladov a dokladov/3	riešiť vyhovujúci a účinný spôsob vetrania-NVV/ 5; doplniť chýbajúce podklady/doklady - lekárske posudok o zdravotnej spôsobilosti na prácu, doklad o poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, posudok o riziku /3	

* kontrolné listy/ dotazník: R/FZ – 3 Z – 5 C – 1 B - 1

Použitie kontrolných listov (dotazníkov informovanosti zamestnancov) pri výkone ŠZD										
RÚVZ	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
Martin	0	0	24	26	0	0	18	40	0	28

A – azbest

B – biologické faktory

C – chemické faktory

H – hluk

K – karcinogénne a mutagénne faktory

N – neionizujúce žiarenie

P – psychická pracovná záťaž

R – bremená; fyzická záťaž

V – vibrácie

Z – zobrazovacie jednotky

Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v r. 2019

<i>Prehľad o počte kontrolovaných podnikateľských subjektov</i>					
Právna forma subjektu	Počet kontrolovaných subjektov				
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte				
	1 - 9	10 - 49	50 - 249	250 a viac	SPOLU
Akciová spoločnosť	23	36	22	15	96
Banka - akciová spoločnosť	0	1	0	0	1
Bytové družstvo	1	0	0	0	1
Cirkevná organizácia	0	0	1	0	1
Družstevný podnik poľnohospodársky	1	1	0	0	2
Družstvo	2	3	1	0	6
Fyzická osoba-príležitostne činná-zapísaná v registri daňového informačného syst	4	0	0	0	4
Komanditná spoločnosť	0	0	1	0	1
Komora (s výnimkou profesných komôr)	1	0	0	0	1
Krajský úrad	0	1	0	0	1
Nadácia	1	0	0	0	1
Nezisková organizácia	2	2	0	0	4
Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)	62	5	2	1	70
Obecný podnik	1	0	0	0	1
Organizačná jednotka združenia	1	0	0	0	1
Organizačná zložka príspevkovej organizácie s odvođenou právnou subjektivitou	0	0	1	0	1
Podnikateľ-fyzická osoba-nezapís.v OR-podnikajúca súčasne ako osoba so slobodným	40	2	0	0	42
Podnikateľ-fyzická osoba-nezapís.v OR-podnikajúca súčasne ako sam.hosp.roľník	6	0	0	0	6
Podnikateľ-fyzická osoba-nezapísaný v obchodnom registri	487	24	1	0	512
Podnikateľ-fyzická osoba-zapís.v OR-podnikajúca súčasne ako osoba so slobodným povolaním	1	0	0	0	1
Podnikateľ-fyzická osoba-zapísaný v obchodnom registri	28	4	0	0	32
Poisťovací spolok	0	1	0	0	1
Poisťovňa - akciová spoločnosť	0	1	1	0	2
Poisťovňa - štátny podnik	0	0	1	0	1
Poľnohospodárske družstvo	0	5	3	0	8
Príspevková organizácia	2	6	7	3	18

Rozpočtová organizácia	0	6	8	3	17
Samosprávny kraj (úrad samosprávneho kraja)	0	0	0	1	1
Samostatná drobná prevádzkareň obecného úradu	1	0	0	0	1
Samostatne hospodáriaci roľník nezapísaný v obchodnom registri	6	0	0	0	6
Samostatne hospodáriaci roľník zapísaný v obchodnom registri	1	0	0	0	1
Slobodné povolanie-fyzická osoba podnikajúca na základe iného ako živnostenského	7	2	0	0	9
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	3	0	0	0	3
Spoločná záujmová organizácia družstiev	2	0	0	0	2
Spoločnosť s ručením obmedzeným	521	233	54	5	813
Spotrebné družstvo	0	0	1	0	1
Stredná škola	1	3	3	0	7
Štátny podnik	0	2	2	0	4
Verejná obchodná spoločnosť	2	0	1	0	3
Verejnoprávna inštitúcia	0	0	1	0	1
Výrobné družstvo	0	1	0	0	1
Vysoká škola	0	0	0	1	1
Základná škola	5	12	2	0	19
Záujmové združenie	1	1	0	0	2
Záujmové združenie fyzických osôb bez právnej spôsobilosti	1	0	0	0	1
Združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.)	10	0	0	0	10
Spolu	1224	352	113	29	1718

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č.1	Dg č.2	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Záver prešetrení a S/N/?/K/X	Faktor/katégoria	Lehota
1	22-15	L24.0	H10.3	SHP a.s. Turčianske Teplice	01.47.0	Operátor zariadenia na výrobu potravín a podobných výrobkov inde neuvedený	8160999	?	Chemické látky a zmesi 2. katégoria	154
2	22-6	L23.5		LOMBARDINI SLOVAKIA, s.r.o.	32.99.0	Montážny pracovník (operátor) v strojárскеj výrobe	8211000	?	Chemické látky a zmesi 2. katégoria	148
3	24	B01.9		Univerzitná nemocnica Martin	86.10.0	Lekár bez špecializácie	2211003	N	Biologický faktor 2. katégoria	60
4	29	G56.0		RYBÁRSTVO - Požehy, s.r.o.	03.12.0	Ručný balič, plnič	9321000	S	Fyzická záťaž 2. katégoria	92
5	29	G56.0	M77.1	Brantner Fatra s.r.o.	38.11.0	Vodič nákladného motorového vozidla	8332001	N	Fyzická záťaž 2. katégoria	124
6	29	M77.0	M77.1	Mäsovýroba s.r.o.	01.62.0	Mäsiar, údenár	7511002	S	Fyzická záťaž 2. katégoria	133
7	29-2	G56.0		ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe	7533002	S	Fyzická záťaž 2. katégoria	93
8	29-2	M77.1		TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. katégoria	131
9	29-2	M75.1	M77.0	TEAM INDUSTRIES, s.r.o.	25.61.0	Zvárač kovov	7212002	S	Fyzická záťaž 2. katégoria	173

10	29-2	M77.0	M77.1	VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Iný montážny pracovník inde neuvedený	8219999	S	Fyzická záťaž 2. kategória	57
11	29-4	G56.0		PREFA invest, a.s.	23.61.0	Betonár	7114002	S	Fyzická záťaž 2. kategória	112
12	29-4	G56.0		G a T , spol. s r.o.	49.41.0	Vodič kamiónu	8332005	?	Fyzická záťaž 2. kategória	145
13	29-4	G56.0		Zdenko Čičmanec	02.20.0	Pracovník v ťažbovej činnosti v lesníctve, pilčík	6210001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	143
14	29-4	G56.0		Stredná odborná škola obchodu a služieb	85.32.2	Kuchár (okrem šéfkuchára)	5120000	S	Fyzická záťaž 2. kategória	259
15	29-4	G56.0	M77.0	Engul, s.r.o.	25.29.0	Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov	7132006	?	Fyzická záťaž 2. kategória	96
16	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	107
17	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	90
18	29-4	G56.0		FRANCESCA CREATION, s.r.o.	17.29.0	Ručný balič, plnič	9321000	N	Fyzická záťaž 2. kategória	94
19	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	?	Fyzická záťaž 2. kategória	122
20	29-4	G56.0		TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	S	Fyzická záťaž 2. kategória	102
21	37-7	J45.8		ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Operátor stroja na výrobu obuvi	8156003	?	Chemické látky a zmesi 2. kategória	139
22	46	C82.9		UK v Bratislave Jesseniova lekárska	85.42.0	Laborant biochemik	3141001	S	Chemické látky a zmesi	161

				fakulta Martin					3. kategória	
23	47	M51.1†	M43.1 7	Kaufland Slovenská republika v.o.s.	47.11.0	Predavač v obchodnej prevádzke	5223001	?	Fyzická záťaž 2. kategória	93
24	47	M51.1†		TRIM LEADER - autopočahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	N	Fyzická záťaž 2. kategória	157

Položku :

- 24 | Infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárných chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí prešetrovalo oddelenie epidemiológie

Záver

prešetrenia:

S = súvisí - pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí - nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude posúdené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzovanie chorôb z povolania

X = nedoriešené -= nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený (pracovisko v zahraničí, zánik spoločnosti, spoločnosť v likvidácii, žiadosť odstúpená orgánu VZ iného rezortu, inému RÚVZ v SR, pracovník zomrel, adresát neznámy, prešetrenie nebolo indikované z dôvodu dodatočne zisteného úrazového deja ochorenia) - uviesť dôvod

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie odborného stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z.). Pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom).

Priznané choroby z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č. 1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor / kategória
1	29-2	M75.1	TEAM INDUSTRIES, s.r.o.	25.61.0	Zvárač kovov	7212002	Fyzická záťaž 2. kategória
2	29-2	M77.1	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
3	29-2	M77.1	VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Iný montážny pracovník inde neuvedený	8219999	Fyzická záťaž 2. kategória
4	29-2	M77.0	Mäsovýroba s.r.o.	01.62.0	Mäsiar, údenár	7511002	Fyzická záťaž 2. kategória
5	29-4	G56.0	RYBÁRSTVO - Požehy, s.r.o.	03.12.0	Ručný balič, plnič	9321000	Fyzická záťaž 2. kategória
6	29-4	G56.0	PREFA invest, a.s.	23.61.0	Betonár	7114002	Fyzická záťaž 2. kategória
7	29-4	G56.0	ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Šička v kožiarskej a obuvníckej výrobe	7533002	Fyzická záťaž 2. kategória
8	29-4	G56.0	Stredná odborná škola obchodu a služieb	85.32.2	Kuchár (okrem šéfkuchára)	5120000	Fyzická záťaž 2. kategória
9	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
10	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopotáhy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
11	37-7	J45.1	ECCO SLOVAKIA, a.s.	32.99.0	Operátor stroja na výrobu obuvi	8156003	Chemické látky a zmesi 2. kategória

2 choroby z povolania v položke 24 - 08; MKCH B86; Centrum sociálnych služieb Martin (87.30.0); Pracovník v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti inde neuvedený (5329999) prešetrované oddelením epidemiológie boli priznané 04.12.2018 a hlásené boli v mesiaci január 2019, v tabuľke priznaných CHzP uvedené nie sú

Ohrozenie chorobou z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č.1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor/kategória
1	29-4	G56.0	TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória

Neuznané choroby z povolania

P.č.	Číslo položky zoznamu CHzP	Dg č.1	Organizácia	SK NACE rev.2	Profesia	SK ISCO 08	Poznámka faktor/kategória
1	24	B01.9	Univerzitná nemocnica Martin	86.10.0	Lekár bez špecializácie	2211003	Biologický faktor 2. kategória
2	29	G56.0	Engul, s.r.o.	25.29.0	Lakovač, natierač kovových konštrukcií, zariadení, dopravných prostriedkov	7132006	Fyzická záťaž 2. kategória
3	29	G56.0	TRIM LEADER - autopopľahy, a.s.	13.99.0	Šička odevnej a technickej konfekcie	7533001	Fyzická záťaž 2. kategória
4	29	G56.0	Brantner Fatra s.r.o.	38.11.0	Vodič nákladného motorového vozidla	8332001	Fyzická záťaž 2. kategória
5	29-4	G56.0	FRANCESCA CREATION, s.r.o.	17.29.0	Ručný balič, plnič	9321000	Fyzická záťaž 2. kategória
6	29-4	G56.0	VOLZ Filters SK s.r.o.	32.99.0	Pomocný pracovník vo výrobe inde nevedený	9329999	Fyzická záťaž 2. kategória
7	46	C82.9	UK v Bratislave Jesseniova lekárska fakulta Martin	85.42.0	Laborant biochemik	3141001	Chemické látky a zmesi 3. kategória

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť					
Prednášky		Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	Špecializované úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
na odborných podujatiach (počet prednášok)	pregraduálna a postgraduálna výchova (počet hodín)				
5	84	3	0	1	0

* okrem praktickej výučby - bližšie v textovej časti

Poznámka: podrobnejšie sú údaje spracované vo všeobecnej časti VS

Komentár:

Zahraničné pracovné a študijné cesty

- Názov podujatia, miesto, dátum

Špecializované úlohy – aktívna práca na špecializovaných odborných činnostiach schválených ÚVZ SR pre dané RÚVZ a ÚVZ SR

Iné činnosti, napr.:

- Členstvo medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách
- Besedy a relácie v rozhlase, televízii, besedy so žiakmi ZŠ a so študentmi SŠ a SOU
- Články v denníkoch, časopisoch a regionálnej tlači, články (aktivity) na internetových stránkach atď.

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí			
Druh vzorky	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
ovzdušie ¹⁾ - pracovné	0	0	0
biologický materiál	0	0	0
genetická toxikológia	0	0	0
hluk	9	1	9
vibrácie	0	0	0
optické žiarenie ²⁾	0	0	0
elektromagnetické pole	0	0	0
mikroklimatické podmienky	42	1	42
ionizujúce žiarenie	0	0	0
S p o l u:	51	0	51

Vysvetlivky:

¹⁾ chemické faktory, prach

²⁾ lasery, UV, IR, viditeľné svetlo

PZS vlastnými zamestnancami							
vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty *							
RÚVZ Martin	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet subjektov **	Počet zamestnancov		Počet subjektov **	Počet zamestnancov	Počet subjektov **	Počet zamestnancov
1. a 2. kategória		3. a 4. kategória					
PPLaT	3	2781	963	0	0	0	0
HŽPaZ	0	0	0	0	0	0	0
Epid	0	0	0	0	0	0	0
HDM	0	0	0	0	0	0	0
HV	17	88	0	0	0	0	0
SPOLU	20	2869	963	0	0	0	0

Tabuľka č. 13b

PZS dodávateľským spôsobom							
vypracovala pre zamestnávateľa dokumenty *							
RÚVZ Martin	Tímom PZS			Lekárom		Verejným zdravotníkom	
	Počet kontrolovaných subjektov **	Počet zamestnancov		Počet kontrolovaných subjektov **	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov **	Počet zamestnancov
1. a 2. kategória		3. a 4. kategória					
PPLaT	505	4458	20164	0	0	10	102
HŽPaZ	19	317	83	0	0	3	87
Epid	0	0	0	0	0	0	0
HDM	520	2000	171	32	160	364	1900
HV	142	504	0	0	0	0	0
SPOLU	1186	7279	20418	32	160	377	2089

Spoločné preverky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce		
vo vybraných organizáciách*		
Kraj	Počet	Organizácia (podnik)
Bratislavský		
Trnavský		
Nitriansky		
Žilinský, Martin	1	FAREN SLOVAKIA, s.r.o., IČO:44076436, Robotnícka 5441, 036 01 Martin
Banskobystrický		
Trenčiansky		
Prešovský		
Košický		

* Vykazujú vybrané RÚVZ so sídlom v Bratislave, Trnave, Trenčíne, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Prešove a Košiciach

Tabuľka č. 14b

Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách na prevenciu závažných priemyselných havárií (podľa zákona č. 128/2015 Z.z.)			
Preverka vykonaná RÚVZ	Kontrolované subjekty	kategória subjektu	Počet uložených opatrení
Martin	ISTROCHEM EXPLOSIVES a.s., IČO: 44 254 504, Nobelova 34, 836 05 Bratislava, prevádzka ISTROCHEM EXPLOSIVES a.s., Sklady priemyselných trhavín a roznecovadiel v Sklenom	B	0
Martin	PROBUGAS, a.s., Miletičova 23, 829 81 Bratislava 25, IČO: 17 321 981, v prevádzke: Probugas a.s., prevádzka Martin, Ul. Dúbravca č.5, 036 01 Martin	B	0

Poznámka: K tabuľke komentár o celkovom počte vybraných organizácií (z toho počet v kategórii A a počet v kategórii B), celkový počet uložených opatrení a dôvody ich uloženia, uveďte problémy a nedostatky, s ktorými ste sa pri kontrolách stretli.

Každý RÚVZ v sídle kraja vypracuje samostatné vyhodnotenie kontrolnej činnosti podľa zákona č. 128/2015 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	Počet rozhodnutí	
	súhlas.	nesúhlas.
Rozhodnutia o návrhoch na uviedenie priestorov do prevádzky* vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0	0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb (§ 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z.z.).	17	0

* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi. V komentári osobitne uveďte, či sa jednalo o schvaľovanie prevádzky s expozíciou zamestnancov karcinogénom, mutagénom, látkam reprodukčne toxickým.

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie (§ 12 ods. 3 písm c) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom (§ 52 ods. 4 písm c) zákona č. 355/2007 Z.z.).	661
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z.).	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z.z.).	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah (§ 26 ods. 2 písm. c) zákona č.67/2010 Z.z.).	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia* (§ 26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.).	0

* Údaje od RÚVZ so sídlom v Banskej Bystrici.
V komentári uveďte dôvody prijatia rozhodnutia.

Tabuľka č. 15c

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z.z. a zákona č. 67/2010 Z.z.	Podľa	Počet	V sume €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.	(uviesť odsek a písmeno)	0	0
Pokuty uložené za správne delikty podľa zákona č. 67/2010 Z.z.	§ 33 ods. 1 písm. c), d), e) zákona č. 67/2010 Z.z.	0	0
Poriadkové pokuty uložené podľa zákona č. 67/2010 Z.z.	§ 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.	0	0

Tabuľka č. 15d

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky Ministerstva hospodárstva SR (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z.z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 23 ods. 7 písm. a) zákona č. 128/2015 Z.z.)	0

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) preventívneho pracovného lekárstva							
Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		S p o l u
	zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
1	6 *	0	0	0	0	0	7

* podrobne uvedené v texte výročnej správy

MUDr. Tibor Záborský, PhD., MPH - od 01.07.2019 regionálny hygienik

RNDr. M. Marušiaková, PhD.:

okrem práce na PPLaT vykonáva v plnom rozsahu podania pre oddelenie epidemiológie v oblasti zdravotníckych zariadení (posudzovanie zariadení, prevádzkových poriadkov, kategorizácie prác..)

od 01.07.2019 poverená vedením odd.PPLaT

VŠ zdrav. – zdravotnícki pracovníci s vysokoškolským vzdelaním v odbore verejné zdravotníctvo (Bc., Mgr.)

VŠ iní – odborní pracovníci v zdravotníctve s vysokoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru (podľa NV SR č. 296/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov)

DAHE – diplomovaní asistenti hygieny a epidemiológie

AHE – asistenti hygieny a epidemiológie

SŠ – zdrav. – zdravotnícki laboranti, sestry

SŠ ostatní – chemickí laboranti, odborní pracovníci v zdravotníctve so stredoškolským vzdelaním iného ako zdravotníckeho smeru

Spotrebované pesticídy v regióne Turiec v roku 2019

subjekt	obchodný názov	množstvo v kg	množstvo v l	účinná látka	klasifikácia
PD Dražkovce	Garland Forte		60,00		
	Nurelle D		19,48		
	Lynx		161,00		
	Sparta		59,69		
	Bariard		15,00		
	Hurikán	14,00			
	Mustang Forte		45		
	Mustang		22,25		
	Limit		3,00		
	Bandur		165,00		
	Story		24,00		
	Samson		55,00		
	Rubric		85,00		
	Starane Forte		9,00		
	Nicogan		30,00		
	Nicosh		40,00		
	Glyfogan Super		220,00		
	Hutton		35,00		
	Korveto		18,00		
	Circuit Syntec		149,23		
Gramin		59,69			
Rubius Trio		20,00			
Dominátor		246,96			
Agromajetok	Equip Ultra		400,00	Herbicíd	
	HURICANE	32		Herbicíd	
	Mustang		120,00	florasulam 6,25g/l (cca 0,58% hm.), 2,4 - D 300g (cca 42,33 = hm.)	
	Mustang Forte		155,00	aminopyralid 10g (cca 1,12% hm. Aminopyralid draselný), florasulam 5g (cca 0,47% hm.); 2,4-D 2-ethylhexyl ester 272g/l (cca 25,61% hm.)	
PD GADER so sídlom v Karlovej	ACALUX 250 EW		100,00	Tebuconazole (250.000 g/l)	
	ADENGO SC		20,00	Isoxaflutole (225.000 g/l); Thiencarbazone (87.000 g/l)	
	AGIL 100 EC		200,00	Propaquizafop (100.000 g/l)	
	AGROVITAL		20,00	Pinolene (960.000 g/l)	

ALTIPLANO DAM TEC	300,00		Clomazone (350.000 g/kg), Napropamide (400.000.g/kg)	
ARTEMIS		1045,00	Fenpropidin (150.000 g/l), Prochloraz (200.000 g/l), Tebuconazole (100.000 g/l)	
ATLAS		6,00	Quinoxifen (500.000 g/l)	
AUTOR		280,00	Metazachlor (500.000 g/l)	
AXIAL 050 EC		241,90	Pinoxaden (50.000 g/l)	
BALATON PLUS		240,00	Pethoxamid (300.000 g/l), Terbutylazine (187.500 g/l)	
BARIARD		104,77	Thiacloprid (240.000 g/l)	
BIPLAY SX	3,60		Metsulfuron - methyl (111.000 g/kg), Tribenuron (aka metometuron) (222.000 g/kg)	
BISCAYA 240 OD		20,00	Thiacloprid (240.000 g/l)	
BIZON		435,00	Diflufenican (100.000 g/l), Florasulam (3,750 g/l), Penoxsulam (15.000 g/l)	
CIRCUIT SYNC TEC		75,00	Clomazone (40.000 g/l), Metazachlor (300.000 g/l)	
CIRRUS CS		46,00	Clomazone (360.000 g/l)	
COMMAND 36 CS		6,00	Clomazone (360.000 g/l)	
CORRINTH		160,00	Prothylconazole (80.000 g/l). Tebuconazole (160.000 g/l)	
CUSTODIA		165,00	Azoxystrobin (120.000 g/l), Tebuconazole (200.000 g/l)	
DOMINATOR		2420,00	Glyphosate (incl trimesium aka sulfosate (360.000 g/l)	
FUJARA		50,00	Prochloraz (450.000 g/l)	
FURY		10,00	zeta-Cypermethrin (100.000 g/l)	
GAIUS		90,00	Pethoxamid (400.000 g/l), Picloram (8.000 g/l)	
GALERA		25,00	Clopirald (267.000 g/l), Picloram (67.000 g/l)	
GALERA JESEŇ		12,30	Aminopyralid (40.000 g/l), Clopiralid (240.000 g/l), Picloram (80.000 g/l)	
GALLANT SUPER		80,00	Haloxifop - P(Haloxifop - R) (104.000 g/l)	
GARLAND FORTE		105,00	Propaquizafop (100.000 g/l)	

GLYFOGAN SUPER		1140,00	Glyphosate (incl trimesium aka sulfosate (360.000 g/l)	
HUTTON		120,00	Prothiolconazole (100.000 g/l), Spiroxamine (250.000g/l), Tebuconazole (100.000 g/l)	
KORVETTO		89,24	Clopivalid (120.000 g/l), Halauxifen - methyl (5.000g/l)	
LIMIT		50,00	Expoxiconazole (187.000 g/l), Thiophanate - methyl (5.000 g/l)	
LYNX		165,00	Tebuconazole (250.000 g/l)	
MAGNEOLLO		95,00	Difenoconazole (100.000 g/l), Tebuconazole (250.000 g/l)	
MAJSTER POWER		90,00	Foramsulfuron (30.000 g/l), Lodosulfuron (0.930 g/l), Thiencarbazone (9.600 g/l)	
MARKATE 50		20,00	lambda - Cyhalothrin (500.000 g/l)	
MOSPILAN 20 SP	30,00		Acetamiprid (200.000 g/kg)	
MUSTANG FORTE		308,87	2,4D(180.000 g/l) Aminopirialid (10.000 g/l), Florasulam (5.000 g/l)	
MV TEBUCOL		100,00	Tebuconazole (250.000 g/l)	
NURELLE D		440,00	Cypermethrin (40.000 g/l), Clorpyrifos - methyl (400.000 g/l)	
OPUS TOP		85,00	Epoxiconazole (84.000 g/l), Fenpropimorph (250.000 g/l)	
ORIUS 25 EW		40,00	Tebuconazole (250.000 g/l)	
PLUS 250 EW		50,00	Tebuconazole (250.000 g/l)	
PROPI 25 EC		100,00	Propiconazole (250.000 g/l)	
PROPULSE		50,00	Fluopyram (125.000 g/l), Prothioconazole (125.000 g/l)	
PROSARO 250 EC		55,00	Prothiolconazole (125.000 g/l), Tebuconazole (125.000 g/l)	
PROTEUS 110 OD		30,00	Deltamethrin (10.000 g/l), Thiacloprid (100.000 g/l)	
RAFAN		12,00	Cypermethrin (500.000 g/l),	
RAFINE 50 SX	2,52		Thifensulfuron - methyl (500.000 g/kg)	
RETACEL		500,00	Chlormequat (582.000 g/l)	

EXTRA R 68				
ROUNDUP FLEX		40,00	Glyphosate (incl trimesium aka sulfosate (480.000 g/l)	
SAMSON EXTRA 6 OD		85,00	Nicosulfuron (60.000 g/l)	
SOLIGOR		130,00	Prothioconazole (53.000 g/l) Spiroxamine (224.000 g/l), Tebuconazole (148.000 g/l)	
SPODNAM DC		334,56	Pinolene (555.400 g/l)	
STARANE FORTE		55,00	Fluroxypyr (333.000 g/l)	
STORY		35,00	Florasulam (16.700 g/l), Mesotrione (267.000 g/l)	
TARGA 10 EC		30,00	Quizalofop - P - ethyl (100.000 g/l)	
TRATON SX	3,00		Metsulfuron - methyl (111.000 g/kg), Tribenuron (aka metometuron) (214.000 g/kg)	
TREND		23,04	Isodecylalcohol, ethoxylated/isodecylalcohol - etoxylat (909.000 g/l)	
TRINITY		80,00	Diflufenican (40.000 g/l), Chlorotoluron (250.000 g/l), Pendimethalin (300.000 g/l)	
TRIPALI	2,75		Florasulam (105.000 g/kg), Metsulfuron - methyl (83.000 g/kg), tribenuron (aka metometuron (80.000 g/kg)	
ZAMIR 40 EW		110,00	Prochloraz (267.000 g/l), Tebuconazole (133.000 g/l)	

TURIEC-AGRO s.r.o.	Absolut Super		1280	glyphosate	
	Adengo SC		170	isoxaflutole, thiencarbazono	
	Agility		700	chlorotoluron, diflufenical	
	Arigo 51 WG	29,7		mesotrione, nicosulfuron, rimsulfuron	
	Awaunt 15 EC		51	indoxacarb	
	Acial 050 EC		240	pinoxaden	
	Bandera		100	nicosulfuron	
	Bumper 25 EC		230	propiconazole	
	Butisan 400 SC		560	metazachlor	
	Camix		1200	mesotrione, s-metolachlor	
	CCC		800	chlormequat chloride	

	Command 36 CS		70	clomazone	
	Sekator OD		18	cypermethrin	
	Figaro 360		1280	glyphosate	
	Barca		110	clopyralid, picloram	
	Glean 75 WG	4,5		chlorsulfuron	
	Gramin		300	quizalofop - P - ethyl	
	Hutton		220	prothioconazole, spiroxamine, tebuconazole	
	Leander		210	fenpropidin	
	Mospilan 20 SP	36		acetamiprid	
	Osiris		600	epoxiconazole, florasulam	
	Savvy	15		metsulfuron methyl	
	Talius 20 EC		30	proquinazid	
	Pendicol 33 EC		220	pendimethalin	
	Satarana Forte		50	fluroxypyr	
	Cythrín Max		205	cypermethrin	
	Soligor		180	prothioconazole, spiroxamine, tebuconazole	
	Refine 50 SX	1,53		thifensulfuron - methyl	
	Flurostar 200		350	fluroxypyr	
	Mirage 45 EC		400	prochloraz	
	Clinic UP		1280	glyphosate	
	Pledge 50 WP	18		flumioxazin	
	Traton SX	6		metsulfuron methyl, tribenuron	
	RWA Tebucco		700	tebuconazole	
	Herbistar 200 EC		40	fluroxypyr	
	Tristar 50 SG	3,6		tribenuron	

PD VALČA	Autor		380		
	Bariard		35,00		
	Celstar 750 SL		700,00		
	Cirrus CS		60,00		
	Circuit syn tec		250,00		
	Dominator		900,00		
	Difent		60,00		
	Fury 10 EW		10,00		
	Galera		55,00		
	Gramin		100,00		
	Gallant super		70,00		
	Hurricane	21,00			
	Limit		555,00		
	Lynx		195,00		
	Lamardor 400 FS		5,00		
	Mustang Forte		440,00		
	Nexide		25,00		
Nurelle D		335,00			

	Rafan max		24,00		
	Reldan 22		15,00		
	Sparta		100,00		
	Spodnam		220,00		
	Šaman		33,00		
	Targa 10 EC		200		
	Zypar		5		

VS 2019

Tabuľka č. 17a

Najčastejšie používané pesticídy v regióne Turiec v roku 2019 podľa spotreby v I (radené abecedne)		
obchodný názov	účinná látka	klasifikácia
AGIL 100 EC	Propaquizafop (100.000 g/l)	
AUTOR	Metazachlor (500.000 g/l)	
ARTEMIS	Fenpropidin (150.000 g/l), Prochloraz (200.000 g/l), Tebuconazole (100.000 g/l)	
Axial 050 EC	pinoxaden	
BALATON PLUS	Pethoxamid (300.000 g/l), Terbutylazine (187.500 g/l)	
BIZON	Diflufenican (100.000 g/l), Florasulam (3,750 g/l), Penoxsulam (15.000 g/l)	
DOMINATOR	Glyphosate (incl trimesium aka sulfosate (360.000 g/l)	
Equip Ultra	Herbicid	
Glyfogan Super	Glyphosate (incl trimesium aka sulfosate (360.000 g/l)	
Mustang Forte	2,4D(180.000 g/l) Aminopirialid (10.000 g/l), Florasulam (5.000 g/l)	
NURELLE D	Cypermethrin (40.000 g/l), Clorpyrifos - methyl (400.000 g/l)	
RETACEL EXTRA R 68	Chlormequat (582.000 g/l)	
SPODNAM DC	Pinolene (555.400 g/l)	

spracované podľa doručených údajov

Najčastejšie používané pesticídy v regióne Turiec v roku 2019 podľa spotreby v kg (radené abecedne)		
obchodný názov	účinná látka	klasifikácia
ALTIPLANO DAM TEC	Clomazone (350.000 g/kg), Napropamide (400.000.g/kg)	
HURICANE	herbicíd	
MOSPILAN 20 SP	Acetamiprid (200.000 g/kg)	

spracované podľa doručených údajov

EPIDEMIOLOGÍA – REGIÓN MARTÍN

PERSONÁLNE OBSADENIE ODBORU EPIDEMIOLOGIE RÚVZ MARTIN

prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH

PhDr. Tatiana Oravcová, dipl.a.h.e.

p. Iveta Mazáková, dipl. a.h.e.

Mgr. Mária Milcová

Mgr. Erika Hlavatá od 16.10. 2019

Mgr. Michaela Matulová - MD nástup od 01.11. 2019

Mgr. Mária Vaňochová - MD

I. DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE:

I.1 Základné charakteristiky oskresu Martin a Turčianske Teplice

Územie regiónu je administratívne rozčlenené na 2 časti: martinskú a turčiansko – teplickú. Mesto Martin je najväčšou obcou v Turci s 53 067 obyvateľmi. Okres Martin je spolu tvorený 43 obcami. Okres Turčianske Teplice je tvorený 26 obcami.

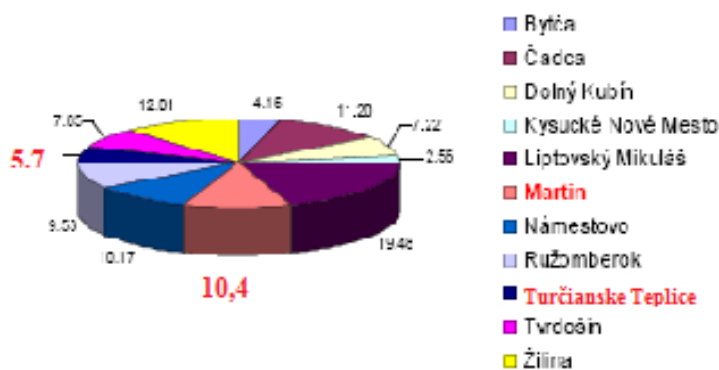
Tab. č. 1 Okres Martin

Výmera územia (km ²)	736	Hustota (počet obyvateľov na km ²)	131
Počet obyvateľov (k 3.1.2018)	96 505	Počet obcí	43
z toho žien (%)	49 708 51,51%	z toho so štatútom mesta	3

Tab. č. 2 Okres Turčianske Teplice

Výmera územia (km ²)	392,8	Hustota (počet obyvateľov na km ²)	40
Počet obyvateľov (k 3.1.2018)	15888	Počet obcí	26
z toho žien	8102 50,99,%	z toho so štatútom mesta	1

Graf č. 1 Podiel výmery územia okresu Martin a Turčianske Teplice v Žilinskom kraji

Zdroj dát: ŠÚ SR, Krajská správa Žilina

I.2 Základné demografické charakteristiky

Ku 31.12.2018 mal okres Martin 96 505 obyvateľov. Počet obyvateľov oproti predchádzajúcemu roku klesol o 124 obyvateľov, čo predstavuje 0,13 % pokles stavu obyvateľstva. Je to pokračujúci trend od roku 2005 (97 608 obyvateľov). V okrese je prevaha žien 49 708 oproti 46 797 mužom.

Okres Turčianske Teplice mal k dátumu 31.12.2018 15 888 obyvateľov. Počet obyvateľov oproti predchádzajúcemu roku poklesol o 82 obyvateľov, čo predstavuje 0,52 % pokles stavu obyvateľstva. V okrese je prevaha žien 8 102 oproti 7 786 mužom.

K 31.12.2018 počet obyvateľov za okres Martin v predproduktívnom veku (0-14) dosiahol spolu 13 739 osôb, žien v produktívnom veku (15-64) bolo 32 895 a mužov 33 073, poproduktívny vek (65+) spolu muži, ženy 16 798 osôb.

Vekové zloženie obyvateľstva v okrese Martin indikuje výrazný nárast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku zo 13 955 v roku 2010 na 16 798 v roku 2018, nárast o 21,66% obyvateľov. Zo štruktúry obyvateľstva SR podľa základných vekových skupín je vidieť mierny vzostup podielu predproduktívnej zložky (0-14 ročných).

O tom, že populácia okresu Martin celkovo starne, svedčí vývoj priemerného veku obyvateľstva, ktorý bol v roku 1970 – 30 rokov, v roku 1980 – 30,2 rokov, v roku 1998 – 34,23 rokov, v roku 2010 – 39,6 rokov, v roku 2016 – 41,6 rokov a v roku 2018 – 42,20 rokov. O procese starnutia populácie hovorí aj záporný prirodzený prírastok, ktorý bol za rok 2018 v okrese Martin -86.

K 31.12.2018 počet obyvateľov za okres Turčianske Teplice v predproduktívnom veku (0-14) dosiahol spolu 2 068 osôb, žien v produktívnom veku (15-64) bolo 5 286, mužov v produktívnom veku (15-64) 5 524, poproduktívny vek (65+) spolu 3 010 osôb. Priemerný vek obyvateľstva v okrese Turčianske Teplice je 43,40 roku.

II. Stručná epidemiologická charakteristiky okresu Martin

Epidemiologická situácia v roku 2019 v okrese Martin bola ovplyvnená sporadickými a epidemickými výskytmi prenosných ochorení (najmä alimentárne nákazy).

Celkový počet hlásených infekčných ochorení v sledovanom období bol 1384, čo predstavuje chorobnosť 1434,12/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2018 (1148,70/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 24,85 %. Stále pretrvávajú nedostatok hlásenia infekčných ochorení v zmysle platnej legislatívy, v dôsledku čoho je počet hlásených ochorení nižší ako je skutočnosť.

II.1 Skupina alimentárnych infekcií

Od roku 1984 sme v okrese Martin nezaznamenali ochorenie, ani podozrenie z ochorenia a nákazy na **brušný týfus** a **paratýfus**.

Prípady **bacilárnej dyzentérie** a **alimentárne intoxikácie** neboli v roku 2019 v okrese Martin hlásené.

Na **salmonelózu** bolo v okrese Martin hlásených 96 prípadov ochorení, čo predstavuje chorobnosť 99,4/100 000 obyvateľov, z toho bolo 9 prípadov vylučovania salmonel (chorobnosť 9,33/100 000). V porovnaní s rokom 2018 (129 ochorení - chorobnosť 133,67/100 000) sme zaznamenali pokles chorobnosti o 25,58%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť hlásená v roku 2018 (133,67/100 000 obyvateľov) a najnižšia chorobnosť v roku 2015 (54,77/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných (549,45/100 000). Najčastejším etiologickým agensom bola kultivačne potvrdená *Salmonella enteritidis* 81x (84,38%), z toho 4x nosičstvo, *Salmonella mbandaka* 3x (3,13%), z toho 2x nosičstvo, *Salmonella infantis* 3x (3,13%), z toho 2x nosičstvo, *Salmonella typhimurium* 2x (2,08%), *Salmonella anatum* 1x (1,04%), *Salmonella braenderup* 1x (1,04%), *Salmonella coeln* 1x (1,04%), *Salmonella skupiny C* 1x (1,04%), *Salmonella derby* 1x (1,04%) prípad nosičstva a *Salmonella muenchen* 1x (1,04%) prípad nosičstva. V 1 (1,04%) prípade nebol odobratý

biologický materiál, prípad bol potvrdený na základe klinických príznakov a na základe epidemiologickej súvislosti. V 69 prípadoch (71,88%) bol zaznamenaný sporadický výskyt ochorenia, rodinný charakter výskytu malo 22 prípadov (22,92%) a epidemický charakter výskytu malo 5 prípadov ochorenia (5,21%). Najčastejším pravdepodobným faktorom prenosu nákazy boli domáce vajcia.

V skupine **iných bakteriálnych črevných infekcií** bolo v roku 2019 celkovo hlásených 200 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 207,20/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu bolo 132 prípadov enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* (136,78/100 000), 67 prípadov kampylobakteriálnej enteritídy (69,43/100 000), 1 prípad infekcie enteropatogénnej *Escherchia coli* (1,04/100 000). V porovnaní s rokom 2018 sme zaznamenali vzostup chorobnosti o 1,12 %. Z celkového počtu 132 ochorenia enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* malo 117 (88,64%) prípadov ochorenia nozokomiálny charakter. Dopad ochorenia v 126 prípadoch vyzdravenie, v 6 prípadoch bolo úmrtie na inú príčinu.

Kampylobakteriálna enteritída (A04.5) bola hlásená v 67 prípadoch (69,43/100 000). Ako pôvodca nákazy bol kultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni* 56x (83,58%) a *Campylobacter coli* 9x (13,43%). V 2 prípadoch boli ochorenia stanovené v epidemiologickej súvislosti na základe klinického obrazu. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 337,84/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných a chorobnosť 329,67/100 000 vo vekovej skupine 0-ročných. Pravdepodobným faktorom prenosu bolo najčastejšie hydinové mäso a bravčové mäso. Výskyt ochorenia mal v 63 prípadoch sporadický charakter a v 4 prípadoch epidemický charakter. Dopad ochorenia vo všetkých prípadoch vyzdravenie.

Na alimentárnu intoxikáciu bolo v roku 2019 nahlásených 34 (chorobnosť 35,23/100 000) prípadov ochorenia. Výskyt ochorenia bol v epidemiologickej súvislosti v predškolskom zariadení. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 540,10/100 000 bola vo vekovej skupine 1-4 ročných. Pravdepodobným faktorom prenosu bola syrová penová nátierka pripravená v predškolskom zariadení. Klinický obraz chorých si nevyžiadal hospitalizáciu, dopad ochorenia u všetkých prípadoch bolo vyzdravenie.

V skupine vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie bolo hlásených celkovo 82 ochorenia (84,97/100 000), z toho rotavírusová enteritída 41x (42,48/100 000), akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom norwalk 4x (4,14/100 000), adenovírusová enteritída 4x (4,14/100 000), iné vírusové enteritídy 1x (1,04/100 000) a nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia 32x (33,16/100 000). V porovnaní s rokom 2018 (100 ochorenia, chorobnosť 103,49/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 18,00%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť u vírusových a iných nešpecifikovaných črevných infekciách 702,14/100 000 obyvateľov bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1- 4 ročných. V 39 prípadoch ochorenia išlo o sporadický výskyt. Epidemický charakter výskytu sme zaznamenali v 43 prípadoch ochorenia, ktoré sa vyskytli v 4 epidémiách.

V roku 2019 bolo hlásených 6 prípadov **ochorenia na gastroenteritídu pravdepodobne infekčného pôvodu**, čo predstavuje chorobnosť 6,22/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 (8 prípadov, chorobnosť 8,28/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 25%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-ročných 109,89/100 000 obyvateľov. Všetky prípady ochorenia mali sporadický charakter.

II.2 Skupina vírusových hepatítid

Na **vírusovú hepatítidu** bolo nahlásených celkom 13 ochorení (chorobnosť 13,47/100 000). Z toho bol 1 prípad ochorenia na vírusovú hepatítidu typu A (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov), 2 prípady ochorenia na vírusovú hepatítidu typu B (chorobnosť 2,07/100 000 obyvateľov), 7 prípadov na vírusovú hepatítidu typu E (chorobnosť 7,25/100 000 obyvateľov) a 3 prípady ochorenia na vírusovú hepatítidu typu C (chorobnosť 3,11/100 000 obyvateľov). Oproti predchádzajúcemu roku 2018 (chorobnosť 7,24/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 86,19%. Všetky ochorenia mali sporadický charakter.

Na **vírusovú hepatítidu typu A** ochorel 51-ročný muž (1,04/100 000), ktorý sa pravdepodobne infikoval počas výkonu svojho zamestnania, pracuje ako železničný sprievodca. Chorý bol hospitalizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Diagnóza bola u neho stanovená na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorenia vyzdravenie.

Na **vírusovú hepatítidu typu B** ochoreli 2 muži (chorobnosť 2,07/100 000) – 31-ročný s anikterickou formou ochorenia, bolesťami svalov a kĺbov a 37-ročný s ikterickou formou ochorenia, bolesťami svalov a kĺbov, výrazný ikterus, únava, nechutenstvo, zmena farby moču a stolice, koža bez patologických eflorescencií. Obaja pacienti boli hospitalizovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

Na **vírusovú hepatítidu typu C** boli hlásené 3 prípady chronických ochorení (chorobnosť 3,11/100 000). Ochoreli muži vo veku 28, 32 a 35 rokov. Vo všetkých prípadoch ochorenia išlo o drogovú závislosť ľudí, ktorí si aplikovali i. v. drogy. Ochorenia boli zistené v 2 prípadoch v rámci vstupného skríningu na výkon trestu do nápravných zariadení. V jednom prípade bolo ochorenie zistené pri nástupe na Psychiatrickú kliniku na odvykacie protidrogové liečenie. Dopad ochorenia u všetkých prípadov – prechod do chronicity.

Na **vírusovú hepatítidu typu E** bolo nahlásených 7 prípadov ochorení (chorobnosť 7,25/100 000). Všetky prípady ochorenia mali sporadický charakter, izolovaní boli 2 pacienti na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. V 1 prípade išlo o importovanú nákazu z Turecka, predpokladaným faktorom prenosu bola voda z neznámeho zdroja. Všetky ochorenia boli diagnostikované na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorenia vyzdravenie.

II.3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

V skupine **nákaz preventabilných očkovaním** bolo nahlásených 10 prípadov ochorení, čo predstavuje chorobnosť 10,36/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (1,04/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 896,15%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 38,35/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35-44 ročných. V 4 prípadoch išlo o sporadický výskyt (3 chorí riadne očkovaní, u 1 chorého sa očkovanie nepodarilo zistiť). V 6 prípadoch išlo o epidemický výskyt ochorenia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch, pričom očkovanie sa nepodarilo zistiť ani v jednom prípade. Vo všetkých prípadoch bolo ochorenie dokázané na základe klinických príznakov a sérologicky anti Bordetella pertussis IgA pozitívne. Dopad ochorenia u všetkých bolo vyzdravenie.

Na **parotítidu bez komplikácií** bolo hlásené 1 ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo sporadicky u 53-ročnej ženy,

ktorá nebola očkovaná. Ochorenie bolo dokázané na základe klinických príznakov a sérologicky ELISA IgM pozitívne. Dopad ochorenia bolo vyzdravenie.

II.4 Skupina respiračných nákaz

Na **streptokokovú infekciu** bol nahlásený 1 prípad ochorenia na **Scarlatinu (Šarlach)**, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 5-ročný chlapec (vekovo špecifická chorobnosť 21,11/100 000 obyvateľov) navštevujúci predškolské zariadenie. Chorý bol izolovaný v domácom prostredí. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 16,39/100 000 obyvateľov v roku 2010.

Na **varicelu s inými komplikáciami** bol nahlásený 1 prípad ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 1-ročný chlapec (vekovo špecifická chorobnosť 27,01/100 000 obyvateľov) hospitalizovaný na KIA CM UNM.

Na **varicelu bez komplikácií** bolo nahlásených spolu 526 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 545,05/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 (176,97/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 207,99 %. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u detí 1 - 4 ročných (7 588,44/100 000). Najvyšší výskyt ochorení bol hlásený v mesiacoch november (122 prípadov). Za posledných 10 rokov bol najvyšší výskyt chorobnosti na **varicelu** zaznamenaný v roku 2016, čo predstavuje chorobnosť 569,7/100 000 obyvateľov.

Herpes zoster bol hlásený v 5 prípadoch (5,18/100 000 obyvateľov), z toho 4 prípady (4,14/100 000 obyvateľov) boli Zoster bez komplikácií a 1 prípad ochorenia (1,04/100 000 obyvateľov) bola Zosterová choroba oka. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k poklesu chorobnosti o 54,56 %.

Na **Mononukleózu zapríčinenú gamma - Herpes vírusom** boli hlásené 2 prípady (2,07/100 000 obyvateľov). Ochorel jeden 32-ročný muž (2,14/100 000) a jedna 15-ročná žena (2,01/100 000). Diagnóza bola potvrdená sérologickým vyšetrením (ELISA IgM, Paul-Bunnell – pozit., potvrdený bol gamaherpes vírus). Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 14,42/100 000 obyvateľov zaznamenaná v roku 2013.

V roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených 41 169 prípadov **akútnych respiračných ochorení**, t. j. chorobnosť 42 659,97/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 1 962 prípadov ochorení na **chrípku a chrípke podobné ochorenia**, čo predstavuje chorobnosť 2 033,1/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli vo zvýšenej miere evidované v mesiacoch február a marec. V porovnaní s rokom 2018 došlo k poklesu hlásených prípadov na chrípku a chrípke podobné ochorenia o 28,39 % (z 2 740 prípadov v roku 2018 na 1 962 prípadov v roku 2019). Najčastejšími hlásenými komplikáciami akútnych respiračných ochorení v roku 2019 boli bronchopneumónie a pneumónie s výskytom 1,06 % (437 prípadov) z počtu hlásených akútnych respiračných ochorení, hlásené boli najmä vo vekovej skupine 0 - 5 ročných s výskytom 48,05 % (210 prípadov).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bol vykonaný odber biologického materiálu na virologické vyšetrenie u 17 pacientov. Vírus chrípky typu A sa potvrdil u 10 pacientov – 6 mužov a 4 žien. Pandemický vírus chrípky AH₁2009 sa potvrdil u 7 pacientov – u 4 mužov a 3 žien. Vírus chrípky A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09-like bol izolovaný a potvrdený u 77-ročnej ženy. Vírus chrípky typu B bol izolovaný a potvrdený u 16-ročnej ženy.

V roku 2019 bolo v okrese Martin nahlásených 7 prípadov **SARI** (7,25/100 000) – 4x u mužov (8,55/100 000) a 3x u žien (6,04/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 55 - 64 ročných (22,24/100 000). U všetkých pacientov si ich zdravotný stav vyžiadal hospitalizáciu na Klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny (KAIM)

UNM s umelou pľúcnou ventiláciou a oxygenoterapiou. Dopad ochorenia – 4x úmrtie (2x na infekčnú diagnózu a 2x na inú príčinu) a 3x vyzdravenie.

II.5 Skupina neuroinfekcií

Na **meningokovú meningitídu** bol nahlásený 1 prípad ochorenia (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov). Ochorel 64 ročný muž, ktorý bol hospitalizovaný na KAİM UNM. Ochorenie bolo diagnostikované na základe klinického obrazu a kultivačného vyšetrenia likvoru s pozitívnym výsledkom, odoslaný bol do NRC pre meningokoky, kde bola potvrdená *Neisseria meningitidis* séro skupina Y. Epidemiologická anamnéza: chorý pracoval ako vedúci lekár a denne sa pohyboval medzi pacientmi. Dopad ochorenia vyzdravenie.

Na **inú vírusovú meningitídu** boli nahlásené 2 prípady ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 2,07/100 000 obyvateľov. Ochorel 16-ročný a 53-ročný muž, hospitalizovaní na KIaCM UNM. Dôkaz ochorenia bol na základe klinického obrazu a biochemického a PCR vyšetrenia likvoru.

U 64-ročnej ženy bola hlásená **nešpecifikovaná encefalitída**. Pacientka bola hospitalizovaná na Neurologickej klinike UNM. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu, biochemického vyšetrenia likvoru a kultivačného vyšetrenia likvoru. Epidemiologická anamnéza neobjasnená. Dopad ochorenia vyzdravenie.

II.6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V priebehu roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených celkovo 12 zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou pod diagnózou:

A69.2 - Lymeská choroba - 4 prípady (chorobnosť 4,14/100 000 obyvateľov),

A78 - Horúčka Q – 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),

A84.0 - Kliešťová encefalitída Ďalekého východu – 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),

A84.1 - Vírus stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy - 4 prípady (chorobnosť 4,14/100 000

obyvateľov),

B58.9 - Nešpecifikovaná toxoplazmóza - 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),

M01.2 - Artritída pri Lymeskej borelióze - 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov).

Oproti roku 2018 (18 prípadov) došlo k poklesu počtu ochorení o 33,33%. Najvyšší výskyt zoonóz za rok 2019 bol hlásený v mesiaci jún.

Na Lymeskú chorobu boli hlásené 4 prípady ochorenia (4,14/100 000 obyvateľov) a 1 prípad na Artritídu pri Lymeskej chorobe (1,04/100 000 obyvateľov). Laboratórnou diagnostikou Western blot boli 3 prípady potvrdené *Borrelia burgdorferi* IgM pozit. a 2 prípady boli diagnostikované na základe klinických príznakov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k vzostupu chorobnosti o 67,1%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných 81,02/100 000 obyvateľov.

Na **Kliešťovú encefalitídu** bolo nahlásených 5 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 5,18/100 000 obyvateľov. Ochoreli 4 muži vo veku 39 rokov, 28 rokov, 45 a 47 rokov a 1 žena 88-ročná. V 4 prípadoch boli pacienti hospitalizovaní v Univerzitetnej nemocnici Martin (KIaCM). Klinická forma ochorení bola v 3 prípadoch neurologická a v 2 prípadoch febrilná. Ochorenia boli diagnostikované klinicky aj sérologicky ELISA IgM, a to 4x vírus stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy (A84.1) – pozitívny výsledok

a 1x vírus kliešťovej encefalitídy Ďalekého východu (A84.0) – pozitívny výsledok. V epidemiologickej anamnéze v oboch prípadoch ochorenia bolo prisatie kliešťa, častý pobyt v prírode a turistika. Vo všetkých prípadoch bol dopad ochorenia vyzdravenie. Na ochorenie **Horúčka Q** bol hlásený 1 importovaný prípad (1,04/100 000 obyvateľov). Ochorel 72-ročný muž, ktorý bol hospitalizovaný na dovolenke v Chorvátsku na Zadare pre klinické príznaky malátnosť, slabosť v rukách a febrilný stav. Ochorenie bolo potvrdené klinicky aj sérologicky testom ELISA IgM s pozitívnym výsledkom na Coxiella burnetti. Pacient udal, že počas dovolenky v Chorvátsku konzumoval u svojho kamaráta domáci ovčí syr. Dopad ochorenia vyzdravenie.

II.7 Nákazy kože a slizníc

V roku 2019 boli v okrese Martin hlásené 4 prípady **erysipelu** (chorobnosť 4,14/100 000). Ochorela 90-ročná žena a 3 muži vo veku 61, 65 a 70 rokov. Vo všetkých prípadoch mali ochorenia sporadický charakter, chorí boli hospitalizovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Vo všetkých prípadoch ochorenia išlo o polymorbídnych pacientov. Dopad ochorenia vyzdravenie.

V roku 2019 bolo v okrese Martin nahlásených celkovo 29 prípadov **pohlavne prenosných ochorení**, čo predstavuje chorobnosť 30,05/100 000 obyvateľov a vzostup chorobnosti oproti roku 2018 o 45,17 %.

V roku 2019 bolo nahlásených 12 prípadov ochorení na svrab, čo predstavuje chorobnosť 22,61/100 000 obyvateľov. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 81,02/100 000 obyvateľov bola vo vekovej skupine 01-04 ročných. Charakter výskytu ochorení bol v 8 prípadoch sporadický, v 4 prípadoch epidemický. Dopad ochorení vyzdravenie. Hospitalizovaní boli 3 pacienti, dvaja na Dermatovenerologickej klinike UNM a v jednom prípade ochorenia bol svrab diagnostikovaný pri nástupe na hospitalizáciu na Neurologickú kliniku UNM.

II.8 Iné infekcie - nezaradené

V skupine iných infekcií boli nahlásené 3 ochorenia na **streptokokovú infekciu** (chorobnosť 3,11/100 000), ktoré súviseli s hospitalizáciou a zdravotníckymi výkonmi v zdravotníckom zariadení a sú analyzované v kapitole Nozokomiálne nákazy.

II.9 Nozokomiálne nákazy

V skupine **nozokomiálnych nákaz** (NN) bolo hlásených 455 ochorení z 1 zdravotníckeho zariadenia – Univerzitnej nemocnice Martin, v ktorom bolo hospitalizovaných celkovo 43 906 pacientov (proporcia 1,04%). Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k poklesu hlásených NN o 15,74 %. Z hlásených NN boli najčastejšie vykazované črevné infekcie – 29,23%. Najvyšší počet hlásených nozokomiálnych nákaz bol vo vekovej skupine 65+ roční v počte 223 prípadov (49,01%). Najvyšší počet NN bol hlásený Chirurgickou klinikou – 79 prípadov, čo predstavuje 17,36% z celkového počtu hlásených NN.

V rámci surveillance nozokomiálnych nákaz bolo hlásených 65 prípadov **septikémií** nozokomiálneho pôvodu, čo predstavuje proporciu 0,15%. Z celkového počtu 455 hlásených nozokomiálnych nákaz tvorili nozokomiálne sepsy 14,29%. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2018 (83 prípadov) došlo k poklesu septikémií o 21,69%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 989,01/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej

skupine 0-ročných (9 prípadov ochorení) pri ochorení sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými stafylokokmi (dg. P363). Najväčší podiel NN sepsí 22 prípadov (33,85%) bol hlásený z Neonatologickej kliniky UNM, čo predstavuje aj najvyššiu proporciu seps 1,44%. Úmrtia na sepsy neboli hlásené. V 8 prípadoch septikémie bolo hlásené úmrtie na inú príčinu. K úmrtiu došlo na Neonatologickej klinike 1x, KAIM 3x, Klinike detí a dorastu 1x, Internej klinike 1x, Klinike hematológie a transfuziológie 2x. V 57 prípadoch ochorení na sepsu bol dopad ochorenia vyzdravenie.

Pretrváva nedostatočné hlásenie NN v zmysle platnej legislatívy (vyhláška MZ SR č. 553/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia v platnom znení).

III. Epidemiologická situácia

III.1 Skupina alimentárnych infekcií

III.1.1 Brušný týfus a paratýfus

A 01

Epidemiologická situácia vo výskyte brušného týfusu a paratýfusov je dlhodobo veľmi priaznivá. Od roku 1984 sme v okrese Martin nezaznamenali ochorenie ani podozrenie z ochorenia a nákazy.

III.1.2. Iné infekcie vyvolané salmonelami

A 02

V roku 2019 bolo celkovo v okrese Martin hlásených 96 prípadov ochorení na salmonelózu, čo predstavuje chorobnosť 99,4/100 000 obyvateľov, z toho bolo 9 prípadov vylučovania salmonel (chorobnosť 9,33/100 000). V porovnaní s rokom 2018 (129 ochorení - chorobnosť 133,67/100 000) sme zaznamenali pokles chorobnosti o 25,58%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť hlásená v roku 2018 (133,67/100 000 obyvateľov) a najnižšia chorobnosť v roku 2015 (54,77/100 000).

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0 ročných (549,45/100 000). Na salmonelózu ochorelo 54 žien (56,25%) a 42 mužov (43,75%). Z celkového počtu 96 hlásených prípadov bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov a kultivačného vyšetrenia biologického materiálu 86x (89,58%), na základe klinických príznakov v epidemiologickej súvislosti 1x (1,04%). Bezpríznakové vylučovanie bolo zistené v 9 prípadoch (9,38%).

V 69 prípadoch (71,88%) bol zaznamenaný sporadický výskyt ochorení, rodinný charakter výskytu malo 22 prípadov (22,92%) a epidemický charakter výskytu malo 5 prípadov ochorení (5,21%). Izoláciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM si vyžiadalo 14 chorých (14,58%), 9 detí (9,38%) bolo hospitalizovaných na Klinike detí a dorastu UNM, 2 chorí (2,08%) boli hospitalizovaní na Internej klinike UNM. V 5 prípadoch (5,21%) neboli pacienti izolovaní. V domácom prostredí bolo izolovaných 66 chorých (68,77%).

Z celkového počtu ochorení vyhládalo zdravotnú pomoc 87 chorých (90,63%), 5 prípadov ochorenia (5,21%) bolo zistených aktívne pracovníkmi odboru epidemiológie v ohnisku nákazy depistážou. V 3 prípadoch (3,13%) sa ochorenie zachytilo pri preventívnej prehliadke a 1 ochorenie (1,04%) počas hospitalizácie.

Najčastejším etiologickým agensom bola kultivačne potvrdená *Salmonella enteritidis* 81x (84,38%) z toho 4x nosičstvo, *Salmonella mbandaka* 3x (3,13%) z toho 2x nosičstvo, *Salmonella infantis* 3x (3,13%) z toho 2x nosičstvo, *Salmonella typhimurium* 2x (2,08%), *Salmonella anatum* 1x (1,04%), *Salmonella braenderup* 1x (1,04%), *Salmonella coeln* 1x (1,04%), *Salmonella skupiny C* 1x (1,04%), *Salmonella derby* 1x (1,04%) prípad nosičstva a *Salmonella muenchen* 1x (1,04%) prípad nosičstva. V 1 (1,04%) prípade nebol odobratý biologický materiál, prípad bol potvrdený na základe klinických príznakov a na základe epidemiologickej súvislosti.

Najčastejším pravdepodobným faktorom prenosu nákazy boli domáce vajcia 19x (19,80%), vajcia z obchodnej siete 17x (17,70%), mäso z hydiny 13x (13,54%), lahôdkarské výrobky 6x (6,25%) a cukrárenské výrobky 5x (5,21%). Ďalšími pravdepodobnými faktormi prenosu boli mäsové výrobky 4x, nedostatočne umyté ovocie 2x, znečistená prírodná voda 1x, kontaminované potraviny 2x, materské mlieko 1x, umelá výživa 1x, mlieko nepasterizované 1x, džús 1x, výlučok zvierat 1x. Faktor prenosu sa nepodarilo objasniť v 20 prípadoch (20,83%) ochorenia.

Najviac ochorení bolo hlásených v mesiacoch január 18 prípadov (18,75%), september 16 prípadov (16,67%). Dopad ochorení bol vo všetkých prípadoch vyzdravenie.

Výskyt salmonelózy u 0 – ročných detí:

Vo vekovej skupine 0-ročných detí vykazujeme 5 prípadov ochorenia, čo predstavuje vekovo špecifickú chorobnosť 549,45/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 (447,43/100 000) sme v tejto vekovej skupine zaznamenali vzostup chorobnosti o 18,57%.

V 3 prípadoch boli ochorenia hlásené sporadicky, v 2 prípadoch ochorenia išlo o rodinný výskyt.

V 3 prípadoch ochorenia bol pôvodca nákazy *Salmonella enteritidis*, v 1 prípade ochorenia bol pôvodca nákazy *Salmonella mbandaka* a 1x išlo o výskyt *Salmonella coelm*. Pravdepodobným faktorom prenosu boli v 2 prípadoch kontaminované potraviny, v 1 prípade umelá mliečna výživa, v 1 prípade materské mlieko a v 1 prípade išlo o neznámy faktor prenosu. V 2 prípadoch ochorenia boli deti hospitalizované na Klinike detí a dorastu UNM. Dopad ochorení bol vo všetkých prípadoch vyzdravenie.

Výskyt salmonelózy u 01–04 ročných detí:

Vo vekovej skupine 01-04 ročných bolo v roku 2019 nahlásených 16 prípadov ochorenia, čo predstavuje vekovo špecifickú chorobnosť 432,09/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 (621,62/100 000) sme v tejto vekovej skupine zaznamenali pokles chorobnosti o 34,83 %.

Ako pôvodca nákazy bola kultivačne potvrdená *Salmonella enteritidis* v 13 prípadoch (13,54%), v 1 prípade bol pôvodca nákazy *Salmonella infantis* (1,04%), 1x *Salmonella muenchen* (1,04%) a v 1 prípade (1,04%) *Salmonella brandenburg*. U troch detí (3,13%) si klinický stav vyžiadala hospitalizáciu na Klinike detí a dorastu UNM, v domácom prostredí bolo izolovaných 13 detí (13,54%).

Z objasnených pravdepodobných faktorov prenosu dominovali vajcia z obchodnej siete 4x, výlučky zvierat 1x, domáce vajcia 1x, hovädzie mäso 1x, znečistená prírodná voda 1x, nedostatočne umyté ovocie 1x, cukrárenské výrobky 1x, kontaminované prostredie 1x a nepasterizované mlieko 1x. V 4 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť. Výskyt ochorení bol vo všetkých prípadoch sporadický. Dopad ochorení vo všetkých prípadoch – vyzdravenie.

Kultivačné vyšetrenie potravín

V roku 2019 v rámci epidemiologického vyšetovania v ohniskách infekčných ochorení boli odobraté 2 vzorky potravín pôvodom z Poľska (kuracie stehno, kuracie prsia) na laboratórnu analýzu, ktoré boli pravdepodobným faktorom prenosu ochorení v rodine. Vo vzorke kuracie prsia bola zachytená Salmonella Newport.

Charakteristiky dg. A 02	Abs.	%
Izolácia: doma	66	68,75
hospitalizácia – iné		
klinika detí a dorastu	9	9,38
interná klinika	2	2,08
hospitalizácia – infekčné	14	14,58
neizolovaní	5	5,21
Spôsob zistenia dg. vyhl'. zdrav. pomoci	87	90,63
aktívne vyhľadanie	5	5,21
hospitalizácia	1	1,04
preventívna prehliadka	3	3,12
Spôsob stanovenia dg. : klin.+ kult.	86	89,58
len klin.	1	1,04
len kultivačne	9	9,38
Charakter výskytu: sporadický	69	71,87
epidemický	5	5,21
rodinný	22	22,92
Dopad ochorenia : vyzdravenie	96	100

Rozdelenie výskytu salmonel podľa kolektívov

ROK: 2019

Report: Salmonelózy

Okres: Martin

Kolektív	OCHORENIE	VYLUČOVANIE	SPOLU
mimo kolektív	48	6	54
predškolské zar.	13	0	13
základná škola	17	0	17
OU a SŠ	3	0	3
iné	2	0	2
vysoká škola	1	0	1
domov dôchodcov	2	1	3
zdravotnícke zariadenie	1	0	1
nápravné zariadenie	0	2	2
SPOLU	87	9	96

Rozdelenie výskytu salmonel podľa miesta ochorenia

Typ ohniska	OCHORENIE	VYLUČOVANIE	SPOLU
domácnosť	64	1	65
iné	8	3	11
nezistené	7	4	11
rodinná akcia	3	0	3
zariadenie otvoreného typu	3	0	3
sociálny ústav	2	1	3
Spolu	87	9	96

Rozdelenie výskytu salmonel podľa serotypov

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
S. Anatum	1	1,04	0	0	1	1,04
S. Brandenburg	1	1,04	0	0	1	1,04
S. Coeln	1	1,04	0	0	1	1,04
S. Derby	0	0	1	1,04	1	1,04
S. Enteritidis	77	80,22	4	4,18	81	84,38
S. Infantis	1	1,04	2	2,08	3	3,13
S. Mbandaka	2	2,08	1	1,04	3	3,13
S. Muenchen	0	0	1	1,04	1	1,04
S. Skupiny C	1	1,04	0	0	1	1,04
S. Typhimurium	2	2,08	0	0	2	2,08
ZES-kult. nevyšetrený	1	1,04	0	0	1	1,04
Spolu	87	90,62	9	9,38	96	100,00

Prehľad gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu v epidemiologickej súvislosti v roku 2019 v okrese Martin

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Pôvodca nákazy	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Martin	26.9.2019-2.10.2018	5	Salmonella enteritidis	Mäso - hydina	epidemický
2	Martin	1.9.2019 – 2.9.2019	2	Salmonella enteritidis	Vajcia obchodná sieť	rodinný
3.	Martin	27.6.2019 - 30.6.2019	2	Salmonella enteritidis	Mäso - hydina	rodinný
4.	Martin	2.8.2019-5.8.2019	2	Salmonella enteritidis	Vajcia - domáce	rodinný
5.	Martin	30.6.2019-30.6.2019	2	S. Typhimurium	Lahôdkarské výrobky	rodinný
6.	Žabokreky	20.5.2019-30.5.2019	2	Salmonella enteritidis	Vajcia - domáce	rodinný
7.	Nolčovo	2.6.2019-5.6.2019	2	Salmonella enteritidis	Cukrárenské výrobky	rodinný
8.	Martin	26.5.2019	1	Salmonella enteritidis	Materské mlieko	rodinný
9.	Krpeľany	13.1.2019-14.1.2019	2	Salmonella enteritidis	Mäsové výrobky	rodinný
10.	Bystrička	21.1.2019-22.1.2019	2	Salmonella enteritidis	Vajcia obchodná sieť	rodinný
11.	Turany	8.1.2019-9.1.2019	2	Salmonella enteritidis	Vajcia obchodná sieť	rodinný

EPIDEMICKÝ VÝSKYT

1. Diagnóza číslo : A020 Salmonelová enteritída
Názov : R/A020-Novo
2. Miesto vzniku : Martin
3. Doba trvania rodinného výskytu : 26.9.2019 - 02.10.2019
4. Počet exponovaných osôb : 5
Počet chorých osôb : 5
Počet hospitalizovaných : 0
Attack rate : 100 %
5. Kto epidémiu hlásil : laboratórium
6. Prameň pôvodcu nákazy : nezistený
7. Faktor prenosu nákazy : Použitie rovnakej pracovnej dosky pri krájaní syra, kde sa predtým manipulovalo so surovým mäsom.
8. Etiolog. agens : Salmonella enteritidis
9. Rozdelenie podľa vekových skupín a pohlavia :

	muži	ženy
5-9 roč.	1	0
10-14 roč.	1	0
30-34 roč.	0	1
35-43 roč.	1	0
65+ roč.	0	1
<hr/>		
Spolu	3	2

Rozdelenie podľa dátumu prvých príznakov :

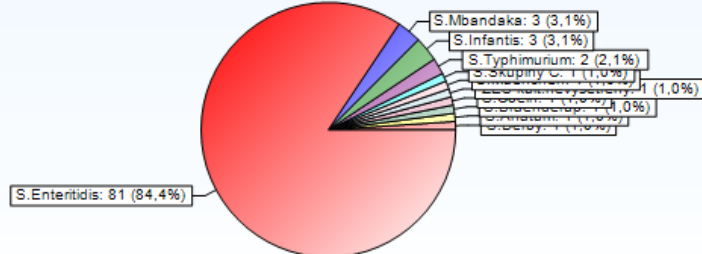
- 01.10.2019 : 1 prípad
- 02.10.2019 : 3 prípady
- 13.10. 2019 : 1 prípad

10. Klinické príznaky: u detí – početné vodnaté stolice, TT do 39 °C, kŕčovité bolesti bruška, nauzea, celková slabosť, nechutenstvo, dehydratácia. U rodičov – opakované vodnaté stolice, kŕčovité bolesti brucha, nauzea a celková slabosť.

11. Epidemiologické vyšetovanie : Dňa 05.10. 2019 bol laboratóriom na oddelenie epidemiológie RÚVZ Martin nahlásený pozitívny výsledok na Salmonellu enteritidis. Na základe hlásenia začalo epidemiologické vyšetovanie v ohnisku nákazy. Prvé príznaky ochorenia 01.10. 2019 (u najmladšieho člena rodiny), na druhý deň 02.10. 2019 sa ochorenie prejavilo u ostatných 3 členov rodiny. Dňa 3.10.2019 ochorela aj stará mama, ktorá bola v kontakte s chorými. Pravdepodobným faktorom prenosu bolo nedostatočne tepelne upravené kuracie mäso. Rodina bola poučená o protiepidemických opatreniach v rodine a o nutnosti používať pracovné dosky oddelene na surové mäso a na pečivo, syry, mäsové výrobky a nekrížiť čistú a nečistú prevádzku.

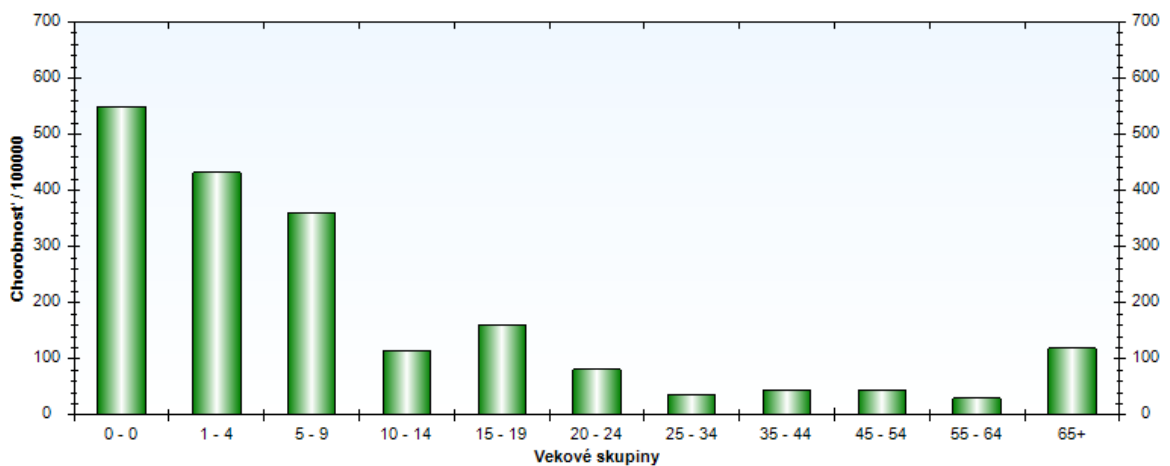
(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.
 Proporcía etiol. Agens.
 Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

S. Enteritidis	S. Mbandaka	S. Infantis	S. Typhimurium
S. Skupiny C	S. Muenchen	ZES-kult.nevyšetrený	S. Coeln
S. Braenderup	S. Anatum	S. Derby	

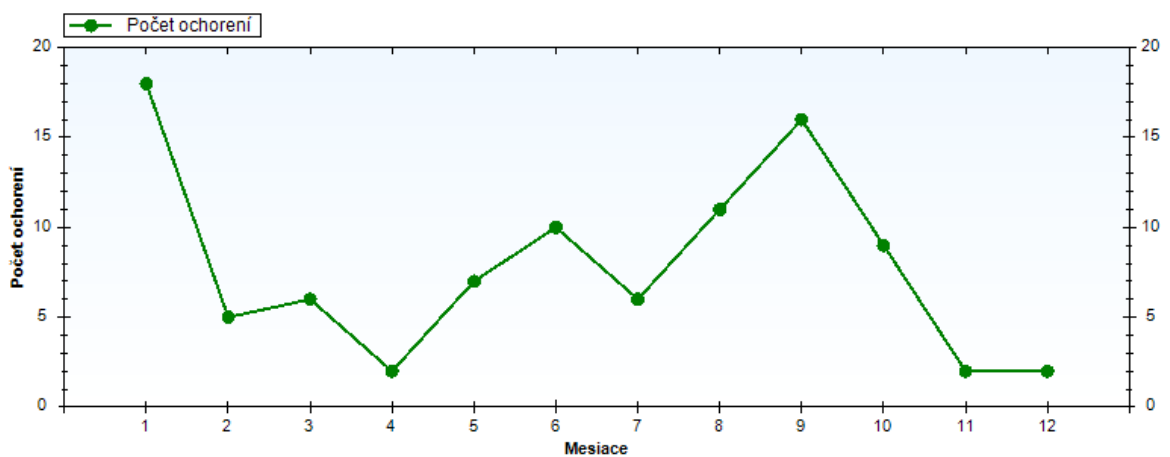
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.
 Vekovošpecifická chorobnosť.
 Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

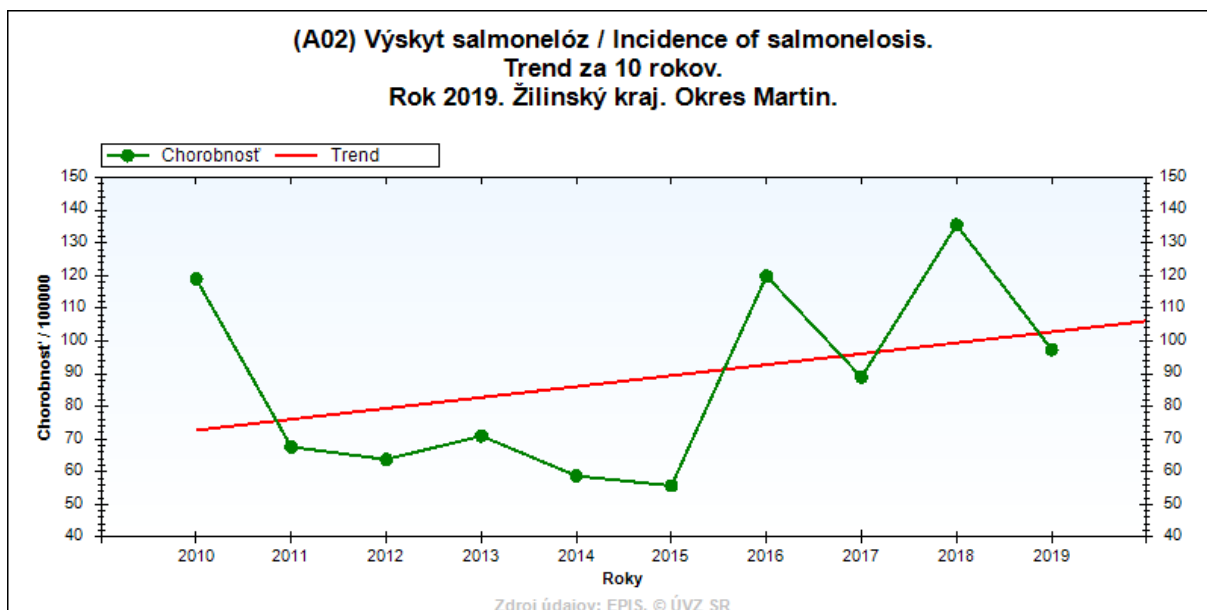

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.
 Sezonalita.
 Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.1.3 Bacilárna dyzentéria

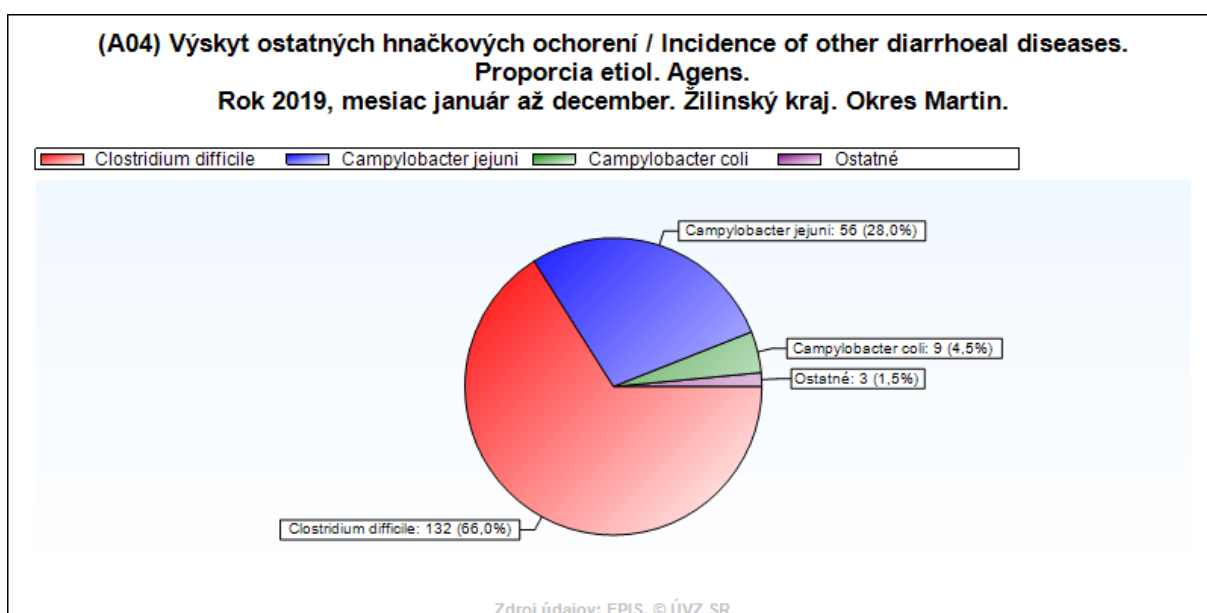
A 03

Za okres Martin sme v roku 2019 nezaznamenali žiadne ochorenie na bacilárnu dyzentériu.

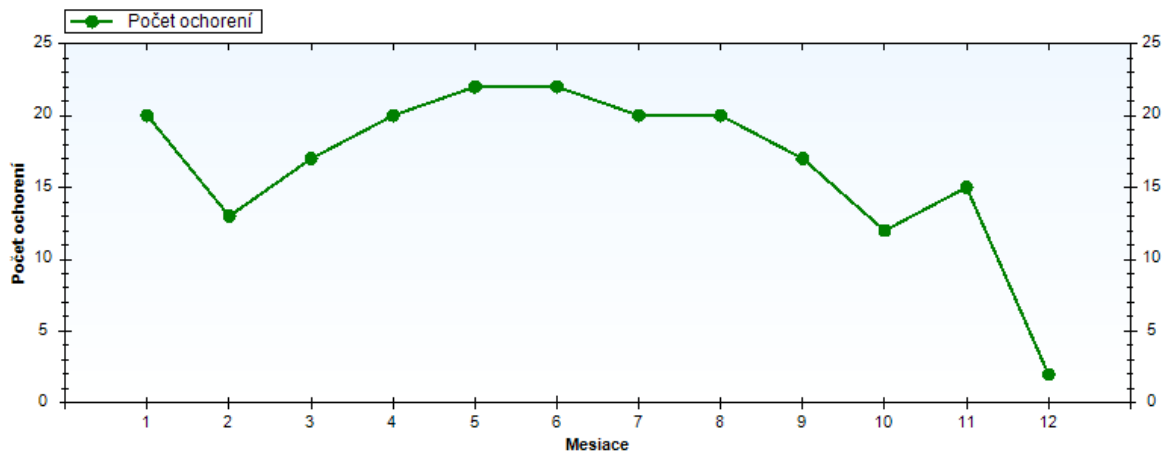
III.1.4 Iné bakteriálne črevné infekcie

A 04

V roku 2019 bolo celkovo hlásených 200 prípadov ochorení čo predstavuje chorobnosť 207,24/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu bolo 132 prípadov enterokolitíd zapríčinených *Clostridium difficile* (136,78/100 000), 67 prípadov kampylobakteriálnej enteritídy (69,43/100 000), 1 prípad infekcie enteropatogénnej *Escherchia coli* (1,04/100 000). V porovnaní s rokom 2018 sme zaznamenali vzostup chorobnosti o 1,01%.

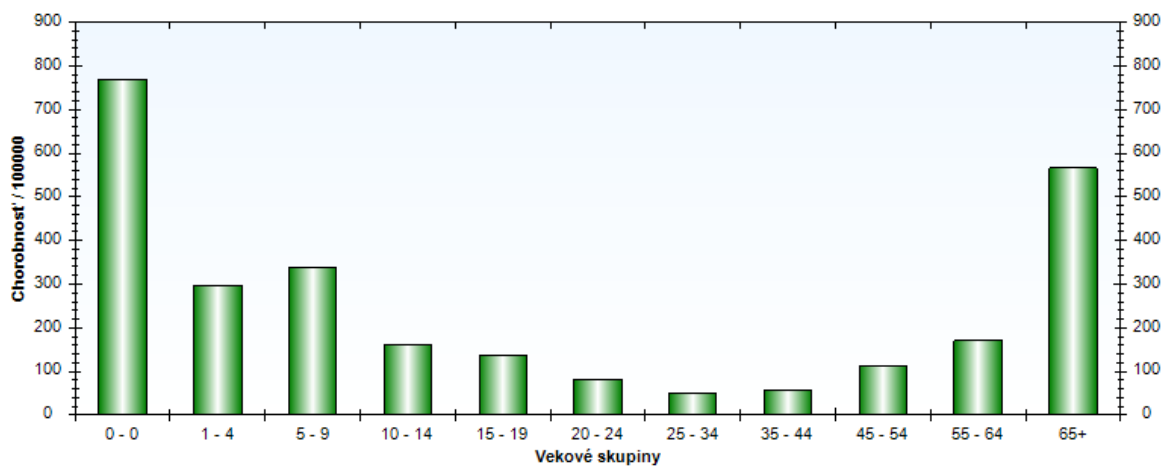

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Sezonalita.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

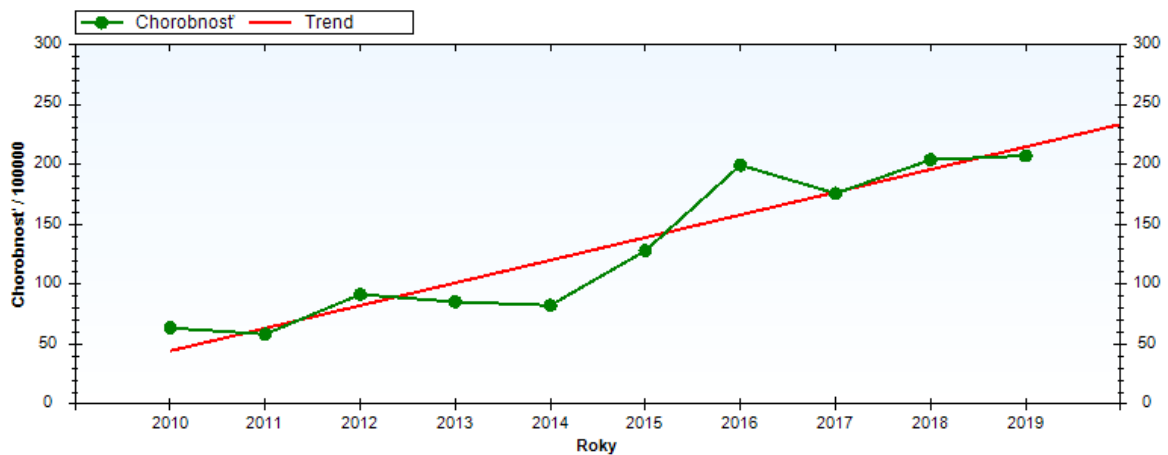
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

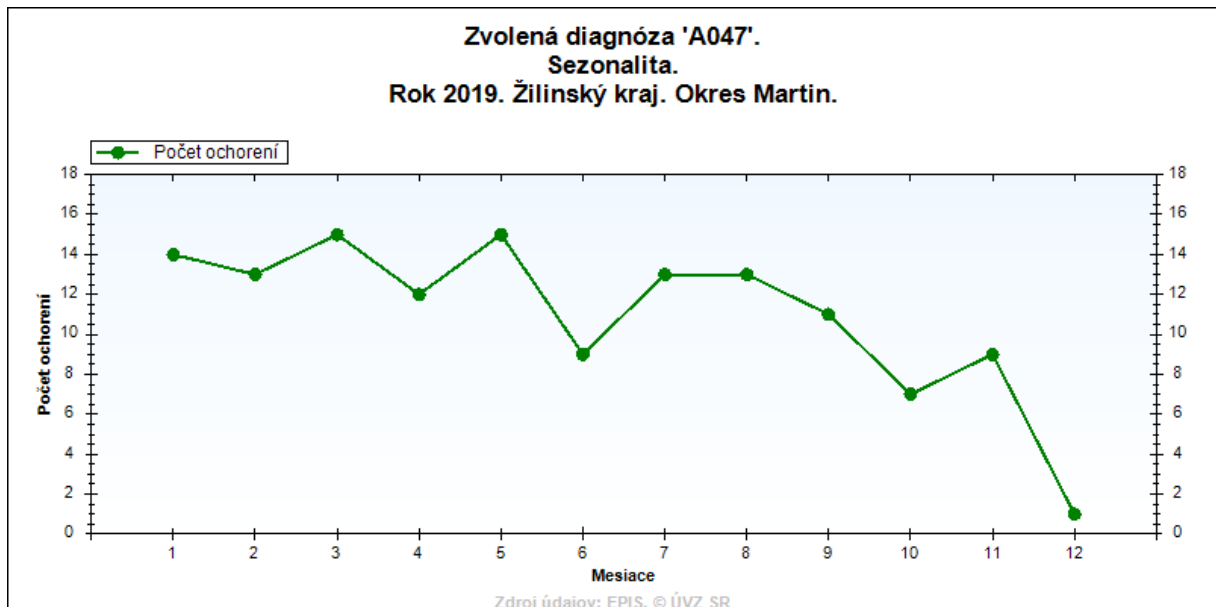
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

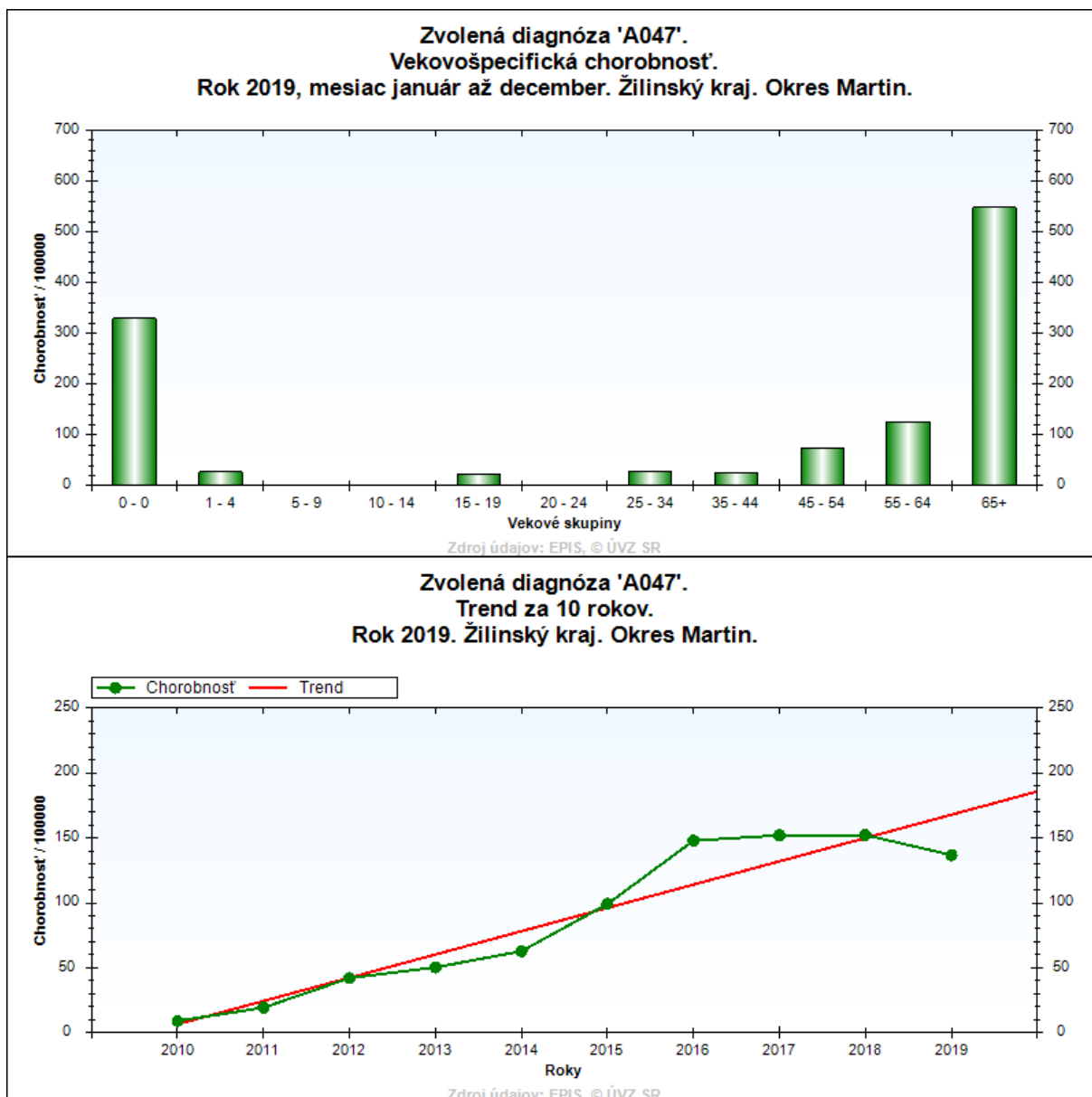
(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

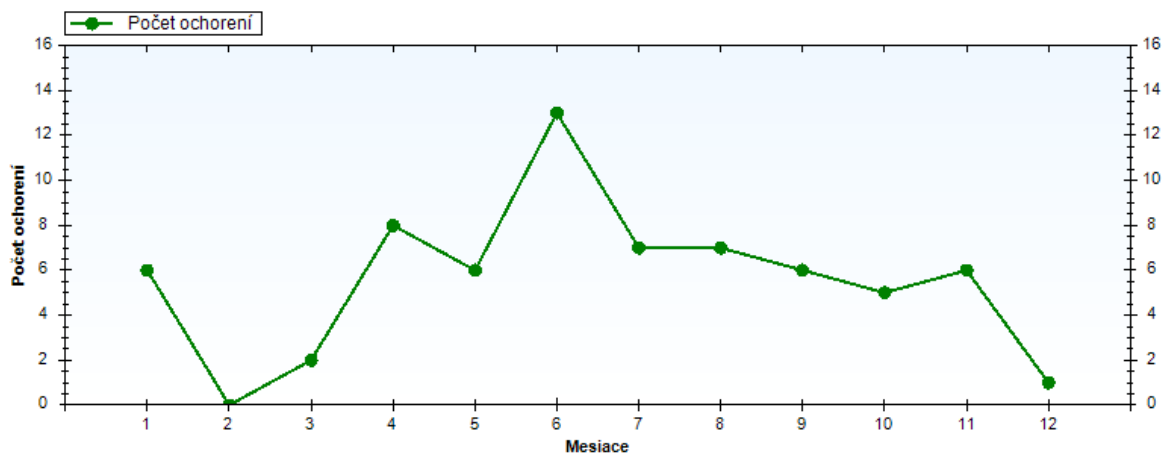
Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* (A04.7) bola nahlásená v roku 2019 v 132 prípadoch (136,78/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 547,68/100 000 bola vo vekovej skupine 65+ ročných a vo vekovej skupine 0-ročných 329,67/100 000. Ochorelo 60 mužov (45,45%) a 72 žien (54,54%). Ako pôvodca nákazy bolo *Clostridium difficile* nešpecifikované v 12 prípadoch (9,09%), *Clostridium difficile* produkujúce toxín A v 1 prípade (0,76%), v 119 prípadoch (90,15%) *Clostridium difficile* produkujúce toxín A aj B a v jednom prípade ochorenia bol výsledok negatívny. Z celkového počtu 132 ochorení malo 117 (88,64%) nozokomiálny charakter a sú popisované v kapitole nozokomiálne nákazy. Hospitalizovaných bolo 128 pacientov (96,97%), na Klinike infektológie a cestovnej medicíny 20 pacientov (15,15%), na ostatných klinikách UNM 108 pacientov (81,82%) a 4 pacienti (3,03%) boli izolovaní v domácom prostredí. Chorí boli hospitalizovaní v UNM na jednotlivých klinikách (KAIM, KPaTCH, KIaCM, Internej klinike a Chirurgickej klinike, KDaD, Gastroenterologickointernej klinike, Neonatologickej klinike, Neurochirurgickej klinike, Psychiatrickej klinike). Najčastejším pravdepodobným rizikovým faktorom pri dg. A04.7 bolo dlhodobé užívanie antibiotickej liečby, liečba cytostatikami a dlhodobá hospitalizácia. Dopad ochorení v 126 prípadoch vyzdravenie, v 6 prípadoch bolo úmrtie na inú príčinu.

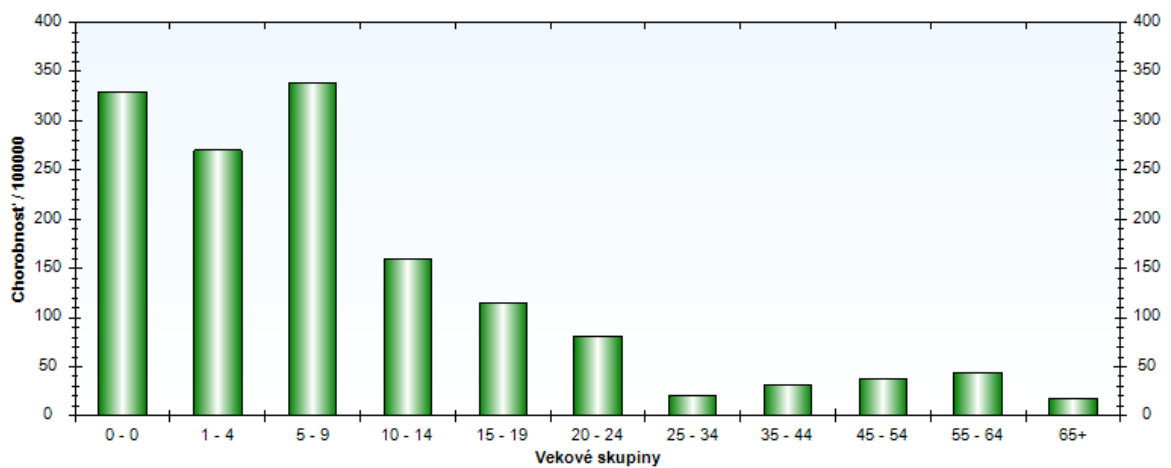
Kampylobakteriálna enteritída (A04.5) bola hlásená v 67 prípadoch (69,43/100 000). Ako pôvodca nákazy bol kultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni* 56x (83,58%) a *Campylobacter coli* 9x (13,43%). V 2 prípadoch boli ochorenia stanovené v epidemiologickej súvislosti na základe klinického obrazu. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 337,84/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 5-9 ročných a 329,67/100 000 vo vekovej skupine 0 – ročných. Ochorelo 32 mužov (47,76%) a 35 žien (52,24 %). Chorí boli izolovaní doma v 59 prípadoch, 3 chorí boli izolovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM a 5 chorí boli izolovaní na Klinike detí a dorastu UNM. Pravdepodobným faktorom prenosu bolo najčastejšie hydínové mäso v 20 prípadoch, bravčové mäso 11x, syry v 6 prípadoch, výlučky zvierat v 9 prípadoch, kontaminované prostredie v 3 prípadoch, voda na kúpanie v 2 prípadoch. Po 1 prípade ochorenia boli pravdepodobné faktory prenosu - kontaminované ruky, lahôdkárske výrobky, umelá mliečna výživa, hovädzie mäso, nápoje, ryby, vajcia z obchodnej siete. V 9 prípadoch sa faktor prenosu nepodarilo objasniť. Výskyt ochorení mal v 63 prípadoch sporadický charakter a v 4 prípadoch epidemický charakter. Dopad ochorenia vo všetkých prípadoch vyzdravenie.

**Zvolená diagnóza 'A045'.
Sezonalita.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.**

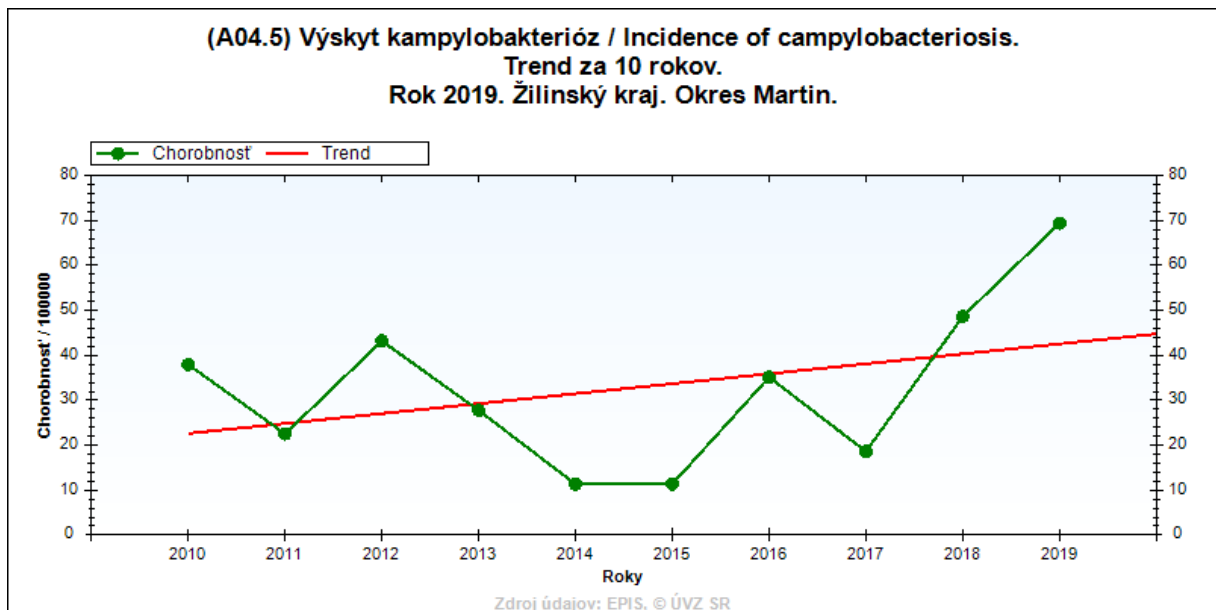

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

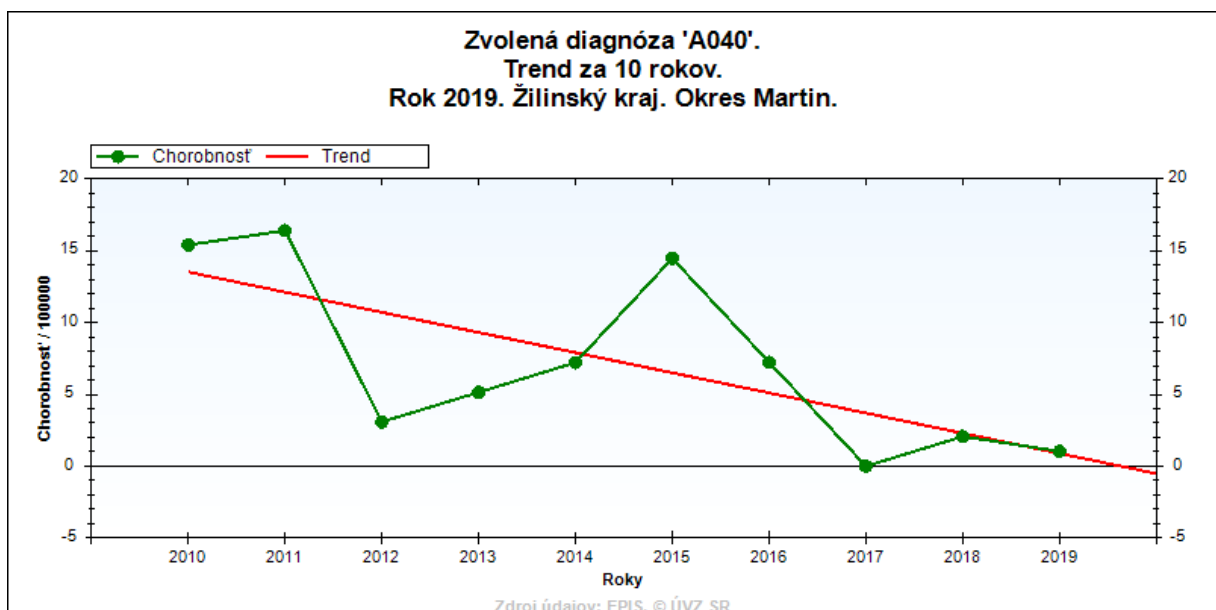
**(A04.5) Výskyt kampylobakteriéz / Incidence of campylobacteriosis.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Infekcia enteropatogénnej Escherichia coli (A04.0) bola hlásená v jednom prípade ochorenia u 9 – mesačného dievčatka, potvrdený bol sérotyp O126. Dieťa bolo izolované doma, faktor prenosu nebol objasnený, dopad ochorenia vyzdravenie.

Ostatné črevné nákazy v okrese Martin podľa etiologie

Typ		Freq.	Perc.
Campylobacter coli	nešpecifikované	9	4,50
Campylobacter jejuni	nešpecifikované	56	28,00
Clostridium difficile	nešpecifikované	12	6,00
Clostridium difficile	produkujúci toxín A	1	0,50
Clostridium difficile	produkujúci toxín A aj toxín B	119	59,50
E.coli/EPEC-enteropatogénne	O126	1	0,50
ZES-kult.negatívny	nešpecifikované	1	0,50
ZES-kult.nevyšetrený	nešpecifikované	1	0,50
Spolu		200	100,00

Ostatné črevné nákazy v okrese Martin podľa kolektívov

KOLEKTÍV	Počty	
	Freq.	Perc.
mimo kolektív	47	23,50
predškolské zar.	12	6,00
základná škola	14	7,00
OU a SŠ	4	2,00
OU a SŠ s int.	1	0,50
vysoká škola	2	1,00
zdrav. zariadenie	117	58,50
domov dôchodcov	2	1,00
iné	1	0,50
Spolu	200	100,00

Charakteristiky dg. A04.0, A 04.5, A04.6, A04.7	Abs.	%
IZOLÁCIA :		
DOMA	64	32,00
UNM – Infekčná klinika	23	11,50
ostatné kliniky	113	56,50
Spôsob zistenia dg.:		
vyhl'. zdrav. pomoci	82	41,00
hospitalizácia	114	57,00
inak	4	2,00
Spôsob stanovenia dg. :		
klinicky + kultivačne	66	33,00
klinicky+ priamy dôkaz toxínu	132	66,00
klinický obraz	2	1,00
Charakter výskytu:		
sporadický	196	98,00
rodinný	4	2,00
epidemický	0	
Dopad ochorenia :		
vyzdravenie	194	97,00
úmrtie na inú príčinu	6	3,00

Prehľad gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu v epidemiologickej súvislosti v roku 2019 v okrese Martin

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Pôvodca nákazy	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Martin	1.4.2019-1.4.2019	2	Campylobacter jejuni	Mäso hydina (kuracie mäso)	rodinný
2	Vrútky	12.8.2019-12.8.2019	2	Campylobacter jejuni	Mäso hydina (kuracie mäso)	rodinný

III.1.5 Alimentárne intoxikácie

A 05

V roku 2019 bolo nahlásených 34 (35,23/100 000) prípadov ochorení na alimentárnu intoxikáciu. Výskyt ochorení bol v epidemiologickej súvislosti v predškolskom zariadení, najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 540,10/100 000 bola vo vekovej skupine 1-4 ročných a 168,92/100 000 vo vekovej skupine 5-9 ročných. Predpokladaným faktorom prenosu bola syrová penová nátierka. Klinický obraz chorých si nevyžiadal hospitalizáciu, dopad ochorení bolo vyzdravenie.

P.č.	Obec	Dátum výskytu	Počet ochorení	Pôvodca nákazy	Faktor prenosu	Typ výskytu
1.	Martin	5.9.2019-6.9.2019	34	Mikroorganizmy iné nešpecifikované	Lahôdkárske výrobky – syrová penová nátierka	epidemický

EPIDEMICKÝ VÝSKYT

1. Diagnóza číslo : A059 nešpecifikovaná enterotoxikóza
Názov : MT/A059-MŠ Lienka
2. Miesto vzniku: Martin
3. Doba trvania rodinného výskytu : 05.09.2019 - 06.09.2019
4. Počet exponovaných osôb : 65
Počet chorých osôb : 34
Počet hospitalizovaných : 0
Attack rate : 52,31 %
5. Kto epidémiu hlásil : Riaditeľka Súkromnej MŠ Lienka
6. Prameň pôvodcu nákazy : nezistený
7. Faktor prenosu nákazy : pravdepodobne konzumácia syrovej penovej nátierka
8. Etiolog. agens : nezistené
9. Rozdelenie podľa vekových skupín a pohlavia :

	Muži	Ženy	
01-04 roč.	8	8	
05-09 roč.	8	4	1
25-29 roč.	0	1	
30-34 roč.	0	2	
35-39 roč.	0	1	
40- 45 roč.	0	1	
60-64 roč.	0	1	
Spolu	16	18	

Rozdelenie podľa dátumu prvých príznakov :

- 05.09.2018: 33 prípadov
06.09.2018: 1 prípad

10. Klinické príznaky: opakované vracanie, febrílie, kašovité stolice bez patologických prímiesí, klinické príznaky pretrvávali niekoľko hodín

11. Epidemiologické vyšetrenie: Dňa 6.9.2019 bol na RÚVZ so sídlom v Martine riaditeľkou Súkromnej MŠ Lienka v Martine nahlásený epidemický výskyt hnačkových ochorení u detí a zamestnancov menovaného predškolského zariadenia.

V rámci epidemiologického vyšetrenia v ohnisku nákazy bolo zistené nasledovné:

Z celkového počtu detí 54 ochorelo 28 detí, 3 deti boli ambulantne vyšetrené na detskej pohotovosti, z celkového počtu zamestnancov 11, ochorelo 6 osôb. Všetci chorí boli izolovaní doma. Klinický priebeh ochorení trval niekoľko hodín – nevoľnosť, opakované vracanie, febrílie, kašovité stolice bez patologických prímiesí. Odbery biologického materiálu VzR s negatívnym výsledkom.

V predškolskom zariadení boli nariadené protiepidemické opatrenia.

III.1.6 Iné črevné protozoárne ochorenia

A 07

V sledovanom období bolo nahlásené 1 ochorenie (1,04/100 000 obyvateľov) na diagnózu A07.1 (Giardióza) u 45-ročného muža. Dopad ochorenia vyzdravenie, epidemiologická anamnéza neobjasnená.

V roku 2019 v okrese Martin bolo hlásených celkovo 82 ochorení (84,97/100 000), z toho rotavírusová enteritída 41x (42,48/100 000), akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk 4x (4,14/100 000), adenovírusová enteritída 4x (4,14/100 000), iné vírusové enteritídy 1x (1,04/100 000) a nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia 32x (33,16/100 000). V porovnaní s rokom 2018 (100 ochorení, chorobnosť 103,49/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 18,00%. Najviac ochorení bolo hlásených v mesiaci júl (19 prípadov) a v mesiaci august (17 prípadov). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť u vírusových a iných nešpecifikovaných črevných infekciách 702,14/100 000 obyvateľov bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1- 4 ročných. Ochorelo 33 mužov a 49 žien.

V 39 prípadoch ochorení išlo o sporadický výskyt. Epidemický charakter výskytu sme zaznamenali v 43 prípadoch ochorenia, ktoré sa vyskytli v 4 epidémiách:

- v Univerzitnej nemocnici Martin na oddelení Kliniky detí a dorastu (10 prípadov ochorení),
- v komunitnom centre Kláštor pod Znievom Dobrý pastier (2 prípady ochorení)
- v domove sociálnych služieb DSS Benetrix,n.o. v Martine (17 prípadov chorých z toho 12 klientov a 5 opatrovateliek)
- v stredisku evanjelickej DIAKONIE - domov sociálnych služieb v Sučanoch (15 prípadov chorých – klienti zariadenia).

Charakteristiky dg. A 02	Abs.	%
Izolácia: doma	32	39,02
hospitalizácia – iné		
klinika detí a dorastu	34	41,46
neonatológia	1	1,22
interné	9	10,98
hospitalizácia – infekčné	6	7,32
Spôsob zistenia dg. vyhl'. zdrav. pomoci	69	84,15
depistáž	1	1,22
hospitalizácia	12	14,63
Spôsob stanovenia dg. : klin.+ kult.	52	63,41
len klin.	30	36,59
Charakter výskytu: sporadický	39	47,56
epidemický	43	52,44
Dopad ochorenia : vyzdravenie	82	100

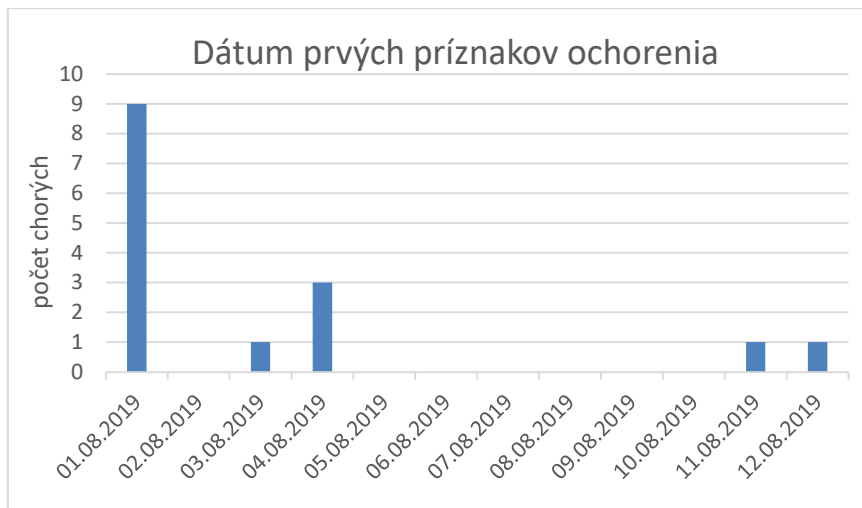
Prehľad vírusových črevných nákaz v epidemiologickej súvislosti v roku 2019, v okrese Martin

Epidémia	typ	Dg	Miesto	Etil. Agens	chorí	Prvé príznaky
<u>MT/A084-SED Sučany</u>	lokálna	A084	Sučany	vírus iný nešpecifikovaný	15	1.8.2019
<u>MT/A084-DSSBenetrix</u>	lokálna	A084	Martin	vírus iný nešpecifikovaný	17	10.7.2019
<u>R/A080-KL</u>	lokálna	A080	Kláštor pod Znievom	rotavírus	2	6.4.2019
<u>NNA080KDaD</u>	lokálna	A080	Martin	rotavírus	10	4.2.2019

EPIDEMICKÝ VÝSKYT

- Diagnóza číslo: Dg.A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia
Názov: A084-SED-Sučany
- Miesto vzniku: zariadenie sociálnych služieb Sučany
- Doba trvania epidémie : 01.08.2019 – 12.08.2019
- Celkový počet exponovaných: 81 (53 klientov - 24 ležiacich a 43 plienkovaných, 28 personál)
 Počet chorých: 15 len klienti zariadenia
 Počet hospitalizovaných: 1
 Prvé príznaky ochorenia: 01.08.2019
 Attack rate: 18,52%
- Kto epidémiu hlásil :
Dňa 12.08.2019 nahlásila telefonicky hlavná sestra ZSS zvýšený výskyt hnačkových ochorení u klientov v zariadení. Na základe uvedeného začalo ihneď epidemiologické vyšetrenie v ohnisku nákazy.
- Prameň pôvodcu nákazy : nezistený
- Faktor prenosu nákazy : neobjasnený, pravdepodobne prenos prostredníctvom kontaminovaných predmetov a prostredia rukami
- Etiolog. agens : nezistené
- Rozdelenie podľa vekových skupín a pohlavia :

	muži	ženy
70+		4
80+	3	7
90+		1
<u>Spolu</u>	<u>3</u>	<u>12</u>
- Rozdelenie podľa dátumu prvých príznakov :

11. Klinické príznaky: opakované vodnaté hnačky bez patologických prímiesí 2-3x, zvracanie

u 3 klientov, bez teploty, len u dvoch klientov mierne zvýšená teplota, celková slabosť. Klinika trvala 12-48 hodín, následne sa stav upravil.

12. Epidemiologické vyšetovanie:

V zariadení boli chorí len klienti, zamestnanci boli zdraví. Na uzavretom oddelení na druhom poschodí, kde je ubytovaných - 12 klientov sa ochorenia nevyskytli.

Do zariadenia je strava dovážaná zo schváleného zariadenia z okresu Martin (raňajky, obedy, večere, desiaty aj olovranty). Strava je dovážaná v termónádobách, prenesená do ohrievacieho pultu a vydávaná klientom z vlastnej výdajne stravy. Obedy vydávajú 2 pracovníčky, len na to určené, odborne aj zdravotne spôsobilé. Personál zariadenia nevydáva stravu klientom. Imobilným klientom je strava dovážaná v termoboxoch a obedároch priamo na izby. V zariadení sa pripravuje iba čaj každé ráno vo varných nerezových kanvách –cca 15 litrových. Na prvom poschodí sa nachádza výdajňa aj jedáleň, na druhom poschodí sa nachádza výdajňa stravy. Kanvy sa nachádzajú na každom poschodí, odkiaľ si klienti čaj podľa potreby nalievajú do vlastných nádob. Každý večer sú kanvy vymývané a dezinfikované. Personál sa v zariadení nestravuje.

Zabezpečenie zariadenia pitnou vodou je prostredníctvom verejného vodovodu, ktorý prevádzkuje TURVOD, Turčianska vodárenská spoločnosť a.s., so sídlom Kuzmányho 25, 036 80 Martin.

Personál zariadenia má na chodbách zariadenia a v ambulancii k dispozícii alkoholový prípravok na ruky v dávkovačoch, jednorazové papierové uteráky v zásobníkoch, dostatok jednorazových rukavíc. Pri ošetrovaní klientov personál používa jednorazové rukavice. Pri ošetrovaní chorých klientov ošetrojúci personál dodržiava individuálne používanie OOPP.

Personál použité plienky ihneď zabalí do plastových vriec na to určených a vyhodí do kontajnerov. V zariadení od vzniku prvých ochorení zvýšili dezinfekciu priestorov, kľučiek, plôch, postelí, výťahu.

Používané dezinfekčné prostriedky:

- ruky: Septoderm, Handdisinfect gel, Tork
- pracovné plochy: Banchem Aktivit, Savo original, Chloramin T

Odber biologického materiálu u chorých klientov urobený, výsledky laboratórnych vyšetrení zatiaľ nie sú k dispozícii.

V zariadení boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia:

- vykonať odbery biologického materiálu na virologické a kultivačné vyšetrenie klientom a zamestnancom, ktorí majú a mali klinické príznaky ochorenia,
- nariadená bola celková dekontaminácia prostredia, na dezinfekciu prostredia použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym a baktericídnym účinkom, (dôraz klásť na dezinfekciu podložných mís),
- individualizácia OOPP pri ošetrovaní pacientov aj pri hygiene klientov, (výmena rukavíc po ošetrovaní každého pacienta),
- u zamestnancov dbať na osobnú hygienu s dôrazom na dôslednú hygienu rúk,
- používanie jednorazových rukavíc pri práci s biologickým materiálom,
- znečistené plienky okamžite likvidovať do na to určených igelitových vriec,
- izolácia chorých klientov na izbách,
- sledovať zdravotný stav zamestnancov a klientov,
- dostatočné vetranie priestorov,
- nové prípady ochorenia ihneď nahlásiť na RÚVZ so sídlom v Martine na oddelenie epidemiológie.

EPIDEMICKÝ VÝSKYT

1. Diagnóza číslo: Dg.A084 Nešpecifikovaná vírusová črevná infekcia

Názov: MT/A084-DSS Benetrix

2. Miesto vzniku: Ústav sociálnej starostlivosti BENETRIX, n.o., Priehradná 9A, 036 01
Martin

3. Doba trvania epidémie:	10.07.2019 – 18.07.2019
4. Počet exponovaných osôb:	140 (90 klientov, 50 zamestnancov)
5. Počet chorých osôb:	17 (12 klientov, 5 opatrovateliek)
6. Počet hospitalizovaných:	0
7. Attack rate:	12,14%
8. PP: 10.07.2019	1 prípad
11.07.2019	1 prípad
12.07.2019	1 prípad
13.07.2019	4 prípady
14.07.2019	1 prípad
15.07.2019	2 prípady
16.07.2019	2 prípady
17.07.2019	3 prípady
18.07.2019	2 prípady

9. Dňa 18.07. 2019 bol na RÚVZ Martin, oddelenie epidemiológie nahlásený zvýšený výskyt alimentárnych ochorení u klientov aj zamestnancov predmetného zariadenia. Na základe uvedeného začalo ihneď epidemiologické vyšetrenie v ohnisku nákazy. Ochoreli klienti a personál z pavilónu B a C v počte 12 klientov (9 imobilných a 1 z nich mal zavedený PEG) a 5 zamestnancov – opatrovateliek, ktoré sa stravujú mimo zariadenia. Chorí klienti sa stravujú priamo na izbách a neopúšťajú oddelenia. Priamy kontakt majú iba s personálom a návštevami a všetci chorí klienti sú plienkovaní.

10. Klinický obraz: 24 hodín trvajúce klinické príznaky – 3 až 4x vodnatá stolica, afebrility;

v 1 prípade ochorenia 3 dni pretrvávajúce vodnaté stolice.

11. Prameň pôvodcu nákazy: nezistený

12. Faktor prenosu nákazy: neobjasnený, pravdepodobne kontaminované predmety, ruky,

13. Etiolog. agens: neznámy

14. Rozdelenie podľa vekových skupín a pohlavia :

	muži	ženy
20-24 roční		1
25-34 roční	0	2
45 -55 roční	0	2
65+	1	11
Spolu	1	16

15. Pri prvom epidemiologickom vyšetrovaní v zariadení boli ochorenia klasifikované ako nešpecifikované vírusové enteritídy vzhľadom na klinický priebeh ochorení a zdravotný

stav klientov, ktorí neprichádzajú do kontaktu s mobilnými klientmi zariadenia a majú vzhľadom na svoje chronické diagnózy špeciálne diéty. Chorý personál sa v zariadení nestravuje a stravovanie si zabezpečuje sám.

Personál zariadenia má v predsieniach sociálnych zariadení, v kuchyni, v ambulanciách

a na izbách k dispozícii dávkovače s alkoholovým dezinfekčným prípravkom na ruky, jednorazové papierové uteráky v zásobníkoch, dostatok jednorazových rukavíc. Pri ošetrovaní klientov personál používa jednorazové rukavice.

Personál použité plienky ihneď zabalí do plastových vriec na to určených a vyhodí. V zariadení od vzniku prvých ochorení zvýšili dezinfekciu priestorov, kľučiek, plôch, postelí.

Dezinfekčné prostriedky používané v zariadení :

- ruky – Aniosgel (aktívna zložka alkohol)
- bažanty + podložné misky – Savo 2 %, Fixinela,
- sociálne zariadenia – Savo 2 %,
- izby, ambulancie – Savo, Sanitol, Despray, Kresosan

16. V zariadení boli nariadené nasledovné protiepidemické opatrenia:

- vykonať odbery biologického materiálu na virologické a kultivačné vyšetrenie klientom a zamestnancom, ktorí mali klinické príznaky ochorenia,
- nariadená bola celková dekontaminácia prostredia, na dezinfekciu prostredia použiť dezinfekčné prostriedky s virucídnym a baktericídnym účinkom, (dôraz klásť na dezinfekciu podložných mísk),
- individualizácia OOPP pri ošetrovaní pacientov aj pri hygiene klientov, (výmena rukavíc po ošetrení každého pacienta),
- zabezpečiť poučenie – zdravotnú výchovu zamestnancov ohľadne používania OOPP, dezinfekcie rúk a prostredia,
- u zamestnancov dbať na osobnú hygienu s dôrazom na dôslednú hygienu rúk,
- používanie jednorazových rukavíc pri práci s biologickým materiálom,
- znečistené plienky okamžite likvidovať do na to určených igelitových vriec,

- izolácia chorých klientov na izbách,
- sledovať zdravotný stav zamestnancov a klientov,
- dostatočné vetranie priestorov,
- nové prípady ochorenia ihneď nahlásiť na RÚVZ so sídlom v Martine na oddelenie epidemiológie.

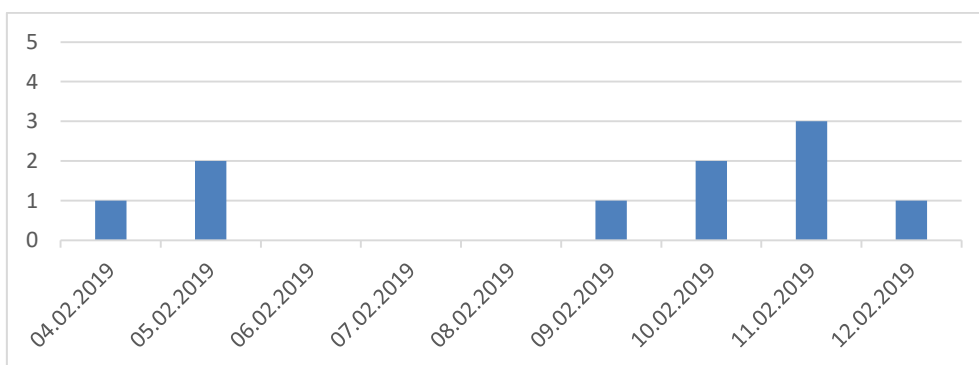
EPIDEMICKÝ VÝSKYT

1. Diagnóza číslo: A080 Rotavírusová enteritída
Názov: NNA080KDaD UNM
2. Miesto vzniku: Klinika detí a dorastu Univerzitná nemocnica Martin - oddelenie 8/4,
Kollárova 2
3. Doba trvania výskytu ochorení: 04.02.2019 – 12.04.2019
4. Počet exponovaných osôb : 42 (11 zamestnanci, 18 detí, 12 rodinný doprovod)
Počet chorých osôb: 10 (9 detí, 1 lekár)
Počet hospitalizovaných: 9 detí (KDaD 8/4 UNM), v 6 prípadoch išlo o opakovanú hospitalizáciu v súvislosti so vznikom NN
Attack rate: 23,08 %
5. Kto epidémiu hlásil: laboratórium – prostredníctvom EPISu laboratórium nahlásilo 5 pozitívnych výsledkov na rotavírusy dňa 13.02.2019
6. Prameň pôvodcu nákazy: chorý človek
7. Faktor prenosu nákazy: pravdepodobne priamy kontakt, prostredníctvom kontaminovaných predmetov alebo aerosolu
8. Etiolog. agens: rotavírus

9. Rozdelenie podľa vekových skupín a pohlavia:

vek. skupiny	muži	ženy
0 roč.	1	0
1 roč.	3	3
2 roč.	0	1
3 roč.	1	0
<u>27 roč.</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
	5	5

10. Rozdelenie podľa dátumu prvých príznakov :

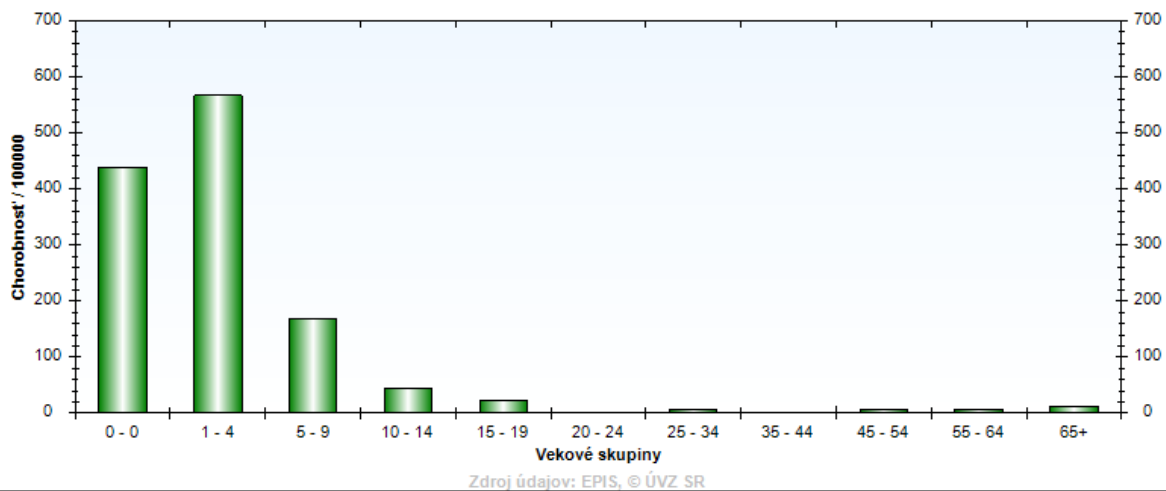
11. Klinické príznaky chorých: opakované zvracanie, vodnaté stolice bez prímiesí, nauzea, zvýšená telesná teplota do 38°C, dehydratácia.

12. Epidemiologické vyšetovanie: Dňa 13.02.2019 na RÚVZ Martin nahlásilo laboratórium prostredníctvom EPISu 5 pozitívnych výsledkov na rotavírusy u detí hospitalizovaných na KDaD UNM 8/4 oddelenie. Z celkového počtu 42 exponovaných (18 detí, 12 doprovod detí, 11 zdravotnícky pracovníci) ochorelo 9 detí a 1 ošetrujúca lekárka. Všetky ochorenia na rotavírusy boli nozokomiálneho charakteru. Choré deti boli vo veku 0 - 3 ročné. Prvé príznaky ochorenia boli 04.02.2019. Ochorenia prebiehali pod klinickým obrazom – časté vodnaté stolice bez prímiesí, zvracanie, TT do 38°C, netolerovanie per os príjmu, dehydratácia. Žiadne choré dieťa nebolo očkované proti rotavírusom. V 6-tich prípadoch ochorenia sa jednalo o opakovanú hospitalizáciu detí z dôvodu nozokomiálnej nákazy – rotavírusovej enteritídy. U 7 detí bol rotavírus dokázaný PCR vyšetrením stolice, u 2 detí a 1 lekárky bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov. Na oddelení 8/4 bol 13.02.2019 vykonaný ŠZD a boli nariadené protiepidemické opatrenia.

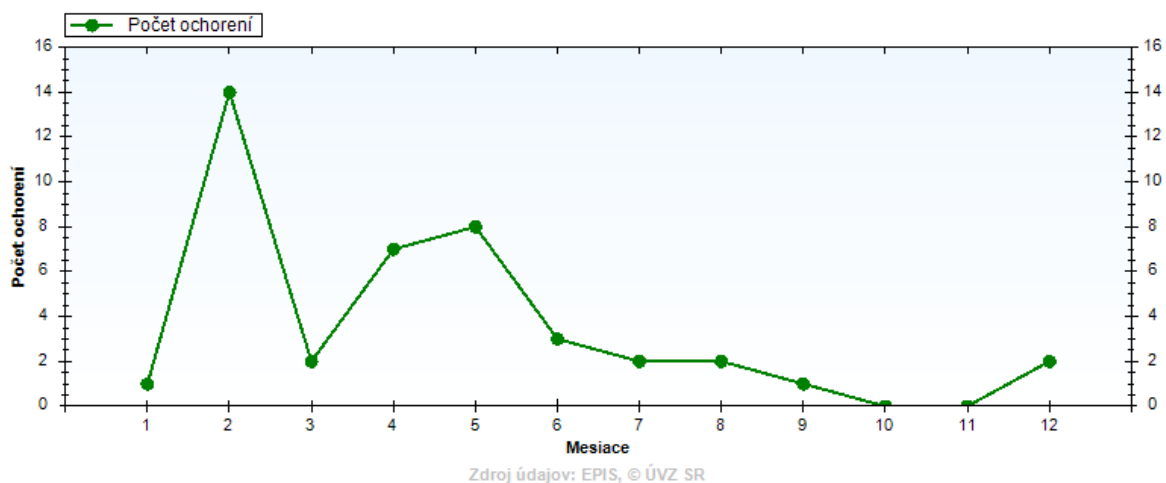
Na zamedzenie ďalšieho epidemického šírenia infekčného ochorenia nozokomiálneho charakteru boli na KDaD UNM 8/4 nariadené protiepidemické opatrenia:

- zabezpečiť izoláciu chorých,
- zabezpečiť samostatné vyčlenené hygienické zariadenie pre chorých,
- zákaz návštev na oddelení až do skončenia epidemického výskytu ochorenia,
- zabezpečiť dostatočné množstvo OOPP a používanie OOPP,
- dbať na osobnú hygienu s dôrazom na umývanie rúk v zmysle vyhlášky MZ SR č.192/2015 Z.z, príloha č.1a,
- vykonať výmenu jednorazových rukavíc po ošetrovaní každého pacienta,
- prísne dodržiavať HER a BOT,
- zabezpečiť zdravotnú výchovu zdravotníckeho personálu, rodinného doprovodu a študentov,
- zabezpečiť celkovú dekontamináciu prostredia, plôch a predmetov (dôraz klásť na dezinfekciu kľučiek, prebaľovacích pultov, hračiek, madiel, hygienických zariadení, atď.),
- na dezinfekciu prostredia používať dezinfekčné prostriedky s *baktericídny* a *virucídny* účinkom,
- zabezpečiť pravidelné vetranie všetkých priestorov,
- dodržiavať správnu a pravidelnú likvidáciu biologického materiálu (aj v prípade použitia jednorazových použitých plienok),
- sledovať zdravotný stav pacientov,
- v prípade výskytu hnačkových ochorení zabezpečiť mikrobiologické vyšetrenia výtery z rekta (bakteriálne aj virologické vyšetrenie),
- hlásenie nových prípadov ochorenia na RÚVZ Martin, odd. epidemiológie.

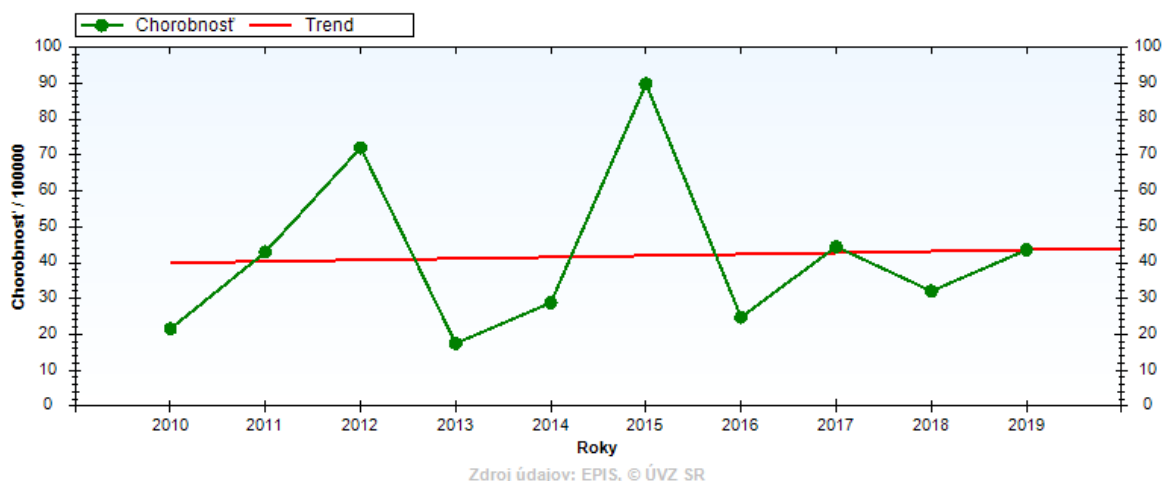
Zvolená diagnóza 'A080'.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

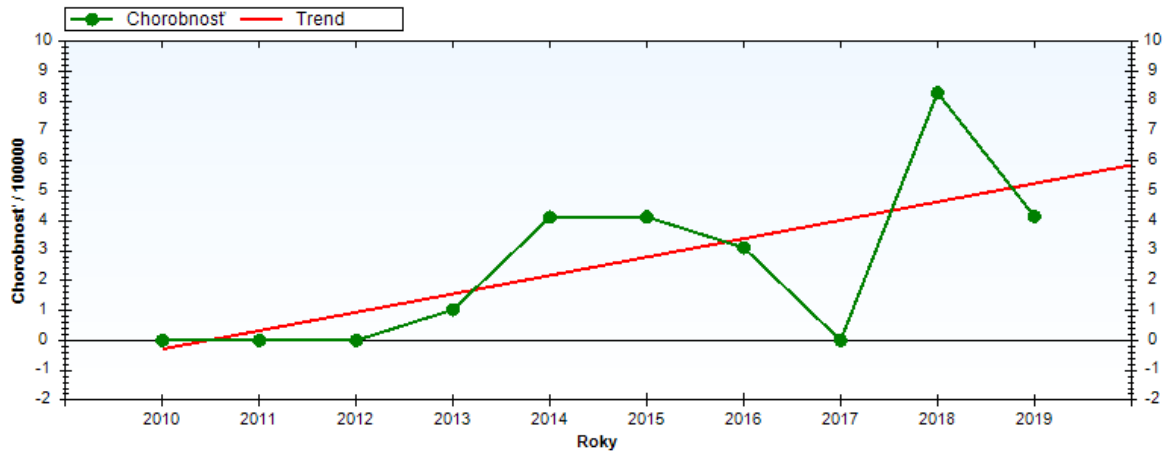
Zvolená diagnóza 'A080'.
Sezonalita.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zvolená diagnóza 'A080'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

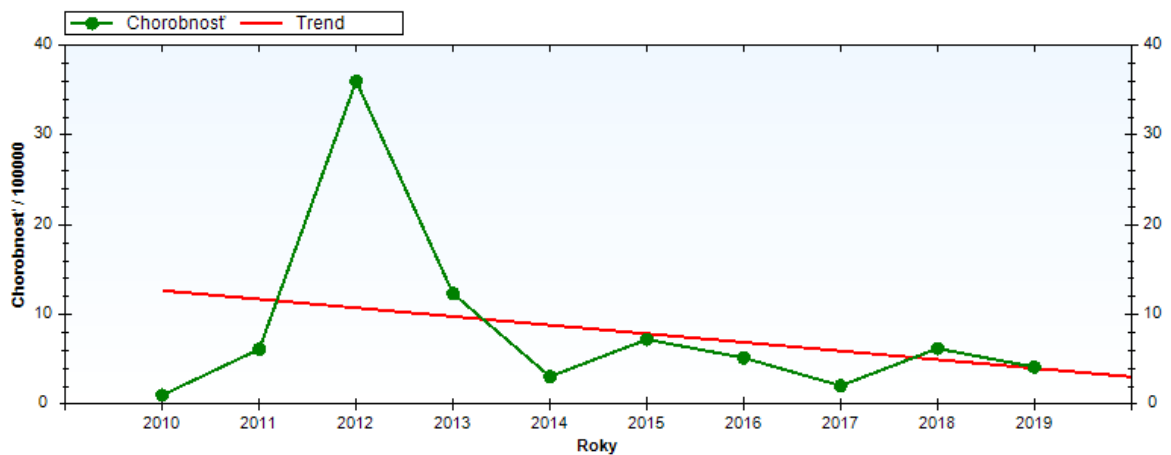

Zvolená diagnóza 'A081'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

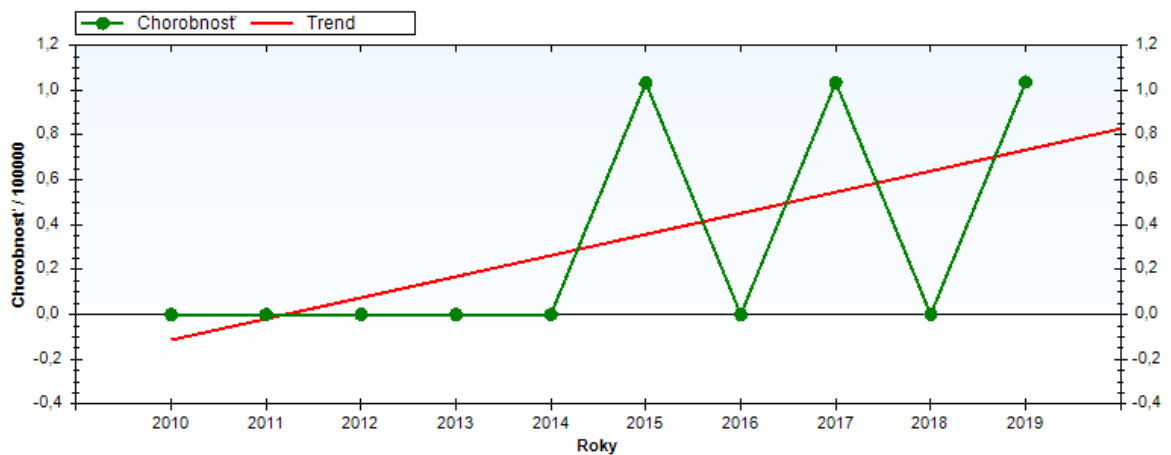
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A082'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

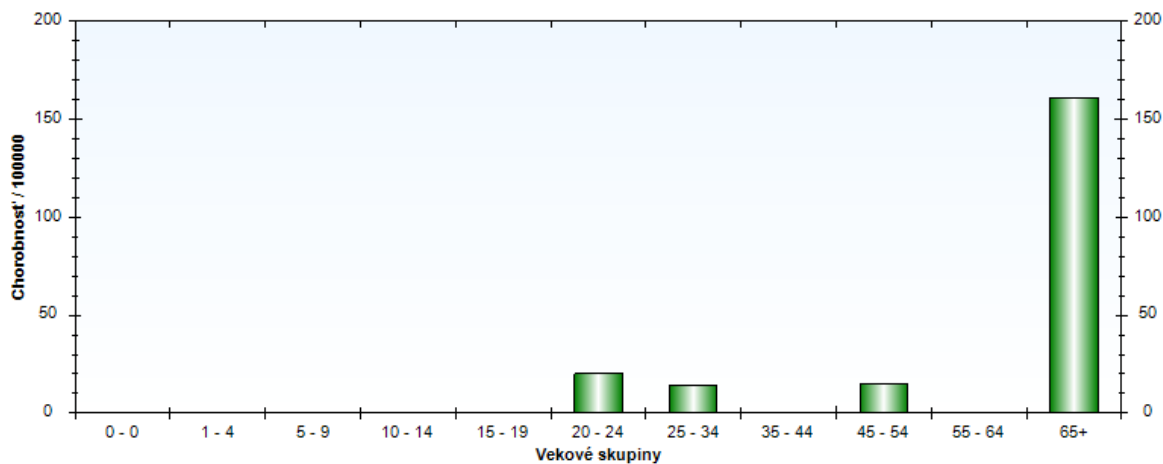
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A083'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

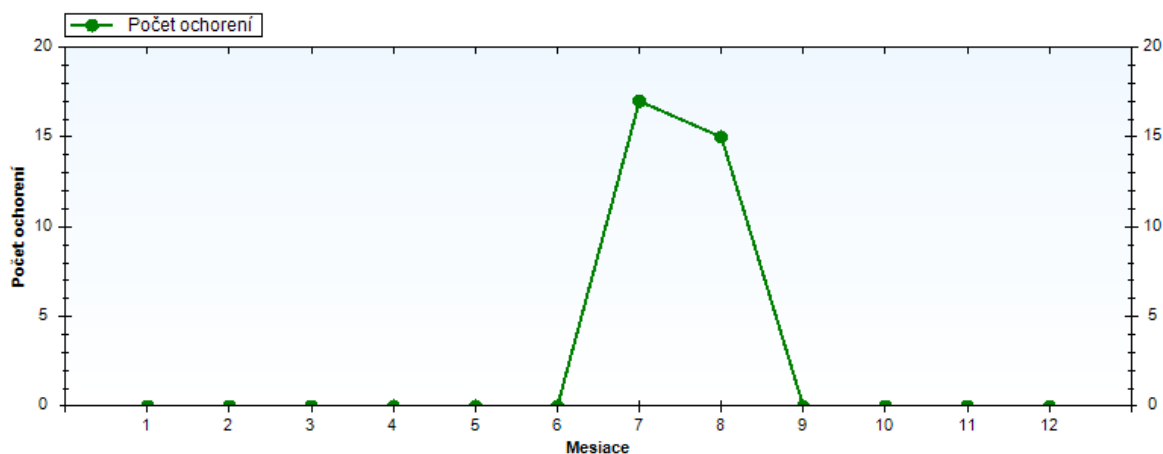
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A084'.
 Vekovošpecifická chorobnosť.
 Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

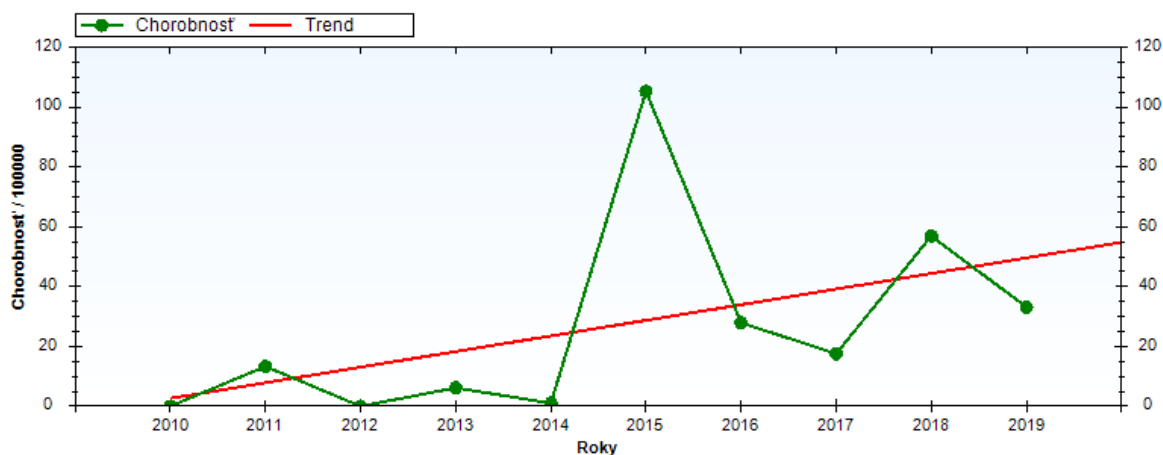
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A084'.
 Sezonalita.
 Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A084'.
 Trend za 10 rokov.
 Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

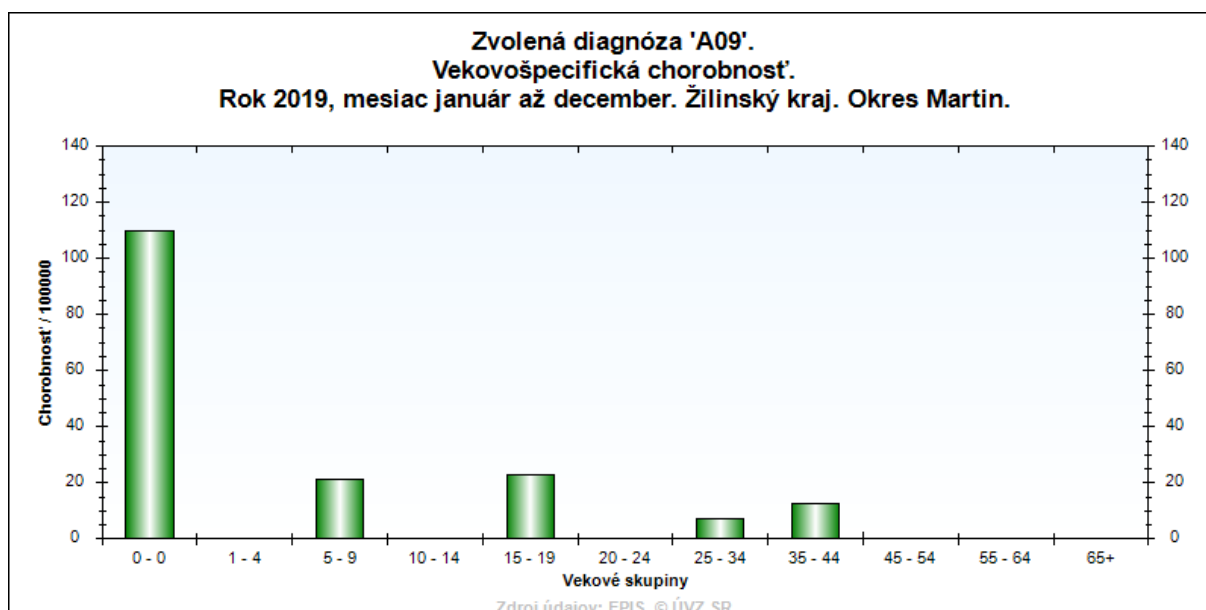
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

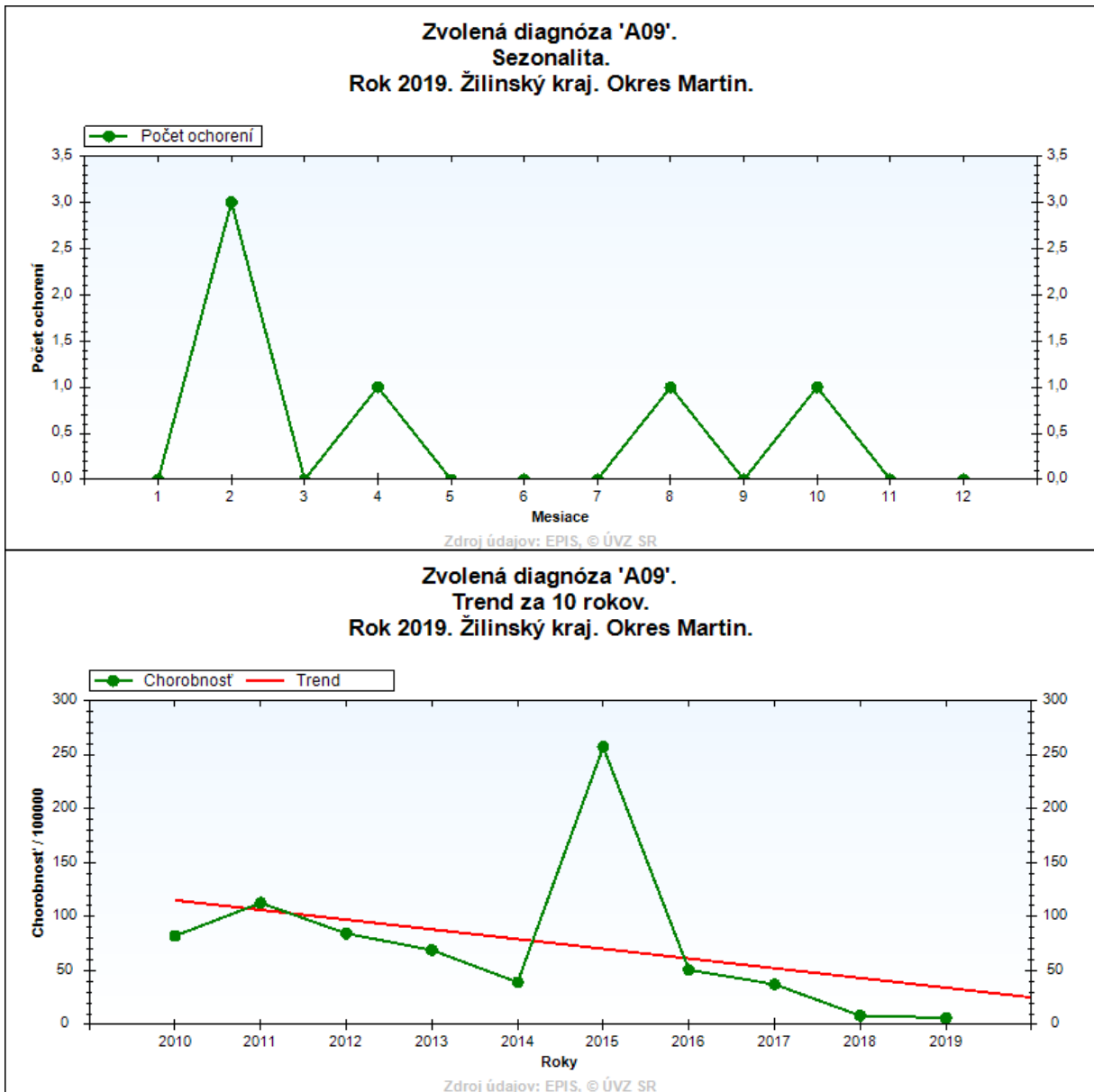
III.1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

A 09

V roku 2019 bolo hlásených 6 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 6,22/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 (8 prípadov, chorobnosť 8,28/100 000) došlo k poklesu hlásenej chorobnosti o 25%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekových skupinách 0-ročných 109,89/100 000 a 15-19 ročných 22,84/100 000 obyvateľov. Najviac prípadov ochorenia bolo hlásených v mesiaci júl - 4 prípady ochorenia (50,00%). Ochorenia mali sporadický charakter, 3 prípady boli hlásené z UNM, ktoré súviseli s pobytom pacienta v nemocničnom zariadení ako nozokomiálne nákazy, popisované sú v kapitole Nozokomiálne nákazy. Pacienti boli v 3 prípadoch hospitalizovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM a v 3 prípadoch boli pacienti hospitalizovaní na Klinike detí a dorastu UNM. Pravdepodobným faktorom prenosu boli v 1 prípade domáce vajcia, v jednom prípade lahôdkárske výrobky a 4x bol faktor prenosu neobjasnený.

Charakteristiky dg. A 09	Abs.	%
Izolácia: hospitalizácia – infektológia	3	50
hospitalizácia – inde		
KDaD	3	50
Spôsob zistenia dg.: hospitalizácia	3	50
vyhľadanie zdrav. pomoci	3	50
Spôsob stanovenia dg. : klinicky	1	16,67
kultivačne	5	83,33
klinicky		
Charakter výskytu : sporadický	6	100
Dopad ochorenia : vyzdravenie	6	100

III.1.9. Helmintózy

B77, B 80, B 83

V skupine helmintóz v roku 2019 boli nahlásené 3 ochorenia na Enterobiózu (B80), čo predstavuje chorobnosť 3,11/100 000 obyvateľ'ov. Oproti roku 2018 (1 prípad) sme zaznamenali vzostup ochorenia o 66,67%.

Epidémie alimentárnych nákaz -rodinné a iné menšie (2-5 prípadov) RÚVZ Martin rok 2019

Dg.	Pôvodca nákazy	Počet epidémií	Počet prípadov	Počet hospitaliz. na KIaCM	Počet úmrtí
Salmonelloza	S. typhimurium	1	2	0	0
	A02 S.enteritidis	11	27	4	0
	Iné sérovary (S.infantis)	0	0	0	0
Kampylobakteriôza	A04.5 Campylobacter jejuni Campylobacter Coli	2	4	0	0
Listériôza	A32+P372 Listéria monocytogenes	0	0	0	0
	Iné listérie	0	0	0	0
Yersiniôza	A04.6	0	0	0	0
E.coli (patogénna)	A04.4 Verotoxín produk. E. coli (VTEC)	0	0	0	0
Alimentárna intoxikácia Bacillus	A05.4 B. cereus	0	0	0	0
	Iný bacillus	0	0	0	0
Stafylokokové enterotoxíny	A05.0	0	0	0	0
Iné bakteriálne otravy potravín	A05.1 Cl. botulinum	0	0	0	0
	A05.2 Cl. perfringens	0	0	0	0
	A05.9 Iné clostrídium	0	0	0	0
Iné bakteriálne agens	A23 Brucella	0	0	0	0
Bacilárna dizentéria	A03 Shigella	0	0	0	0
Iné špecifikované bakteriálne infekcie	A04.8 Iné bakteriálne agens	0	0	0	0
Parazity	B75 Trichinella	0	0	0	0
	A07.1 Giardia	0	0	0	0
	A07.2 Cryptosporidium	0	0	0	0
Vírusové infekcie	A08.0 rotavírus	1	2	1	0
	A081 norwalkvirus	0	0	0	0
	A08.2 adenovírus	0	0	0	0
	B15 Vírus hepatitídy A	0	0	0	0
	A08 0,2,3,4.8 Iné vírusy A084	1	2	0	0
Neznámy agens	A09	0	0	0	0

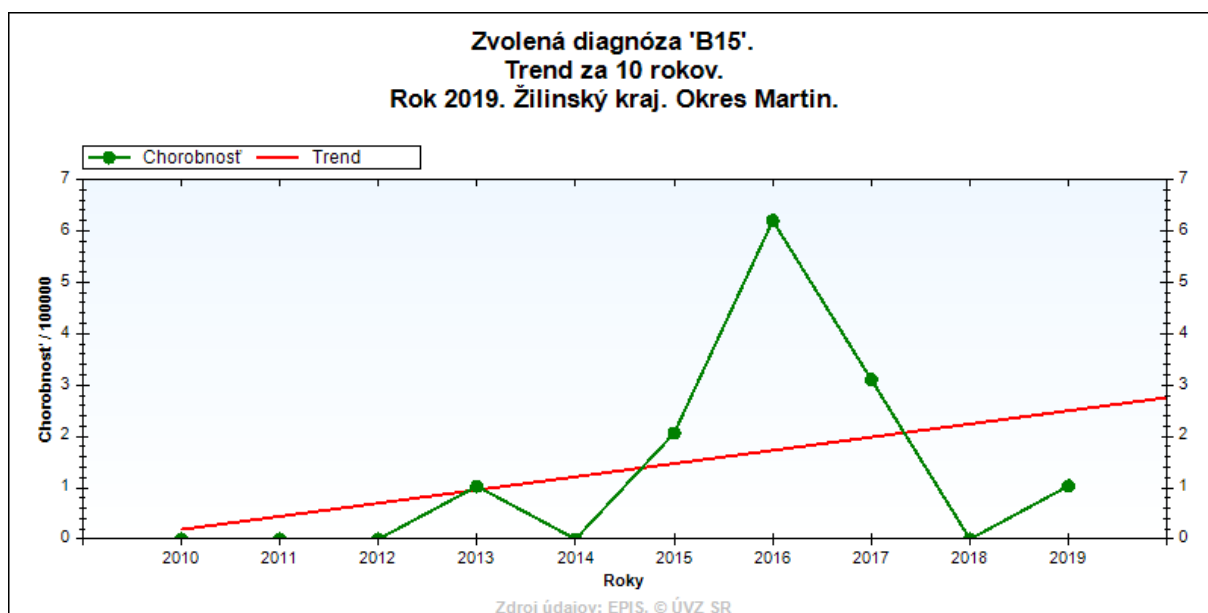
III.2 Skupina vírusových hepatítíd

B 15, B 16, B 17, B 18, B 19

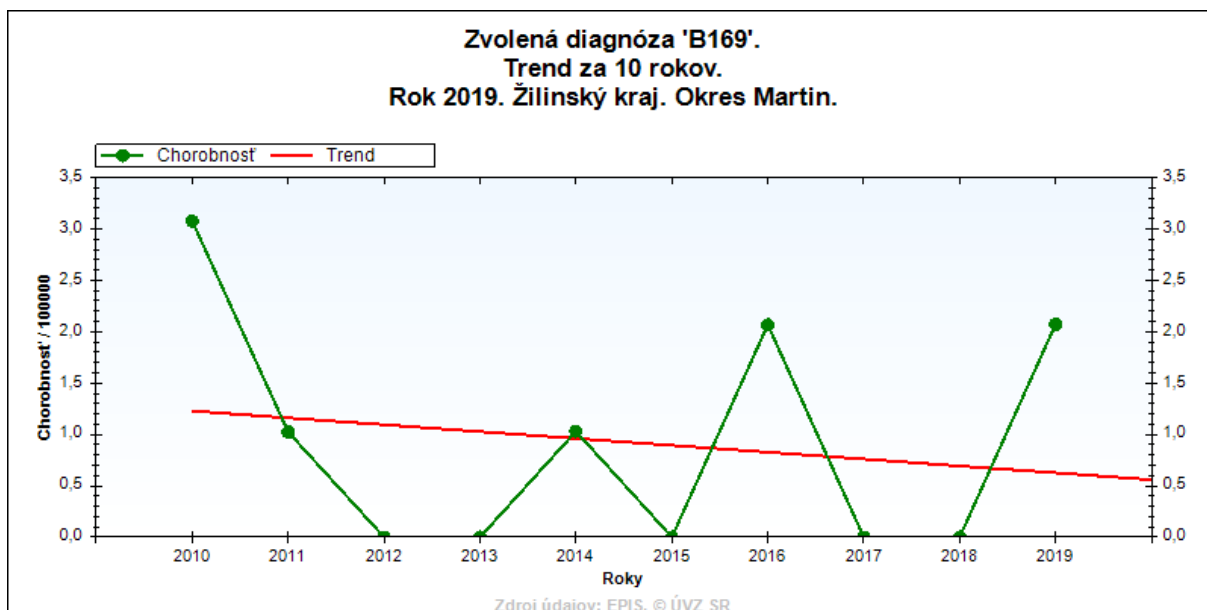
V roku 2019 bolo v okrese Martin nahlásených celkom 13 ochorení (chorobnosť 13,47/100 000) na vírusovú hepatitídu. Oproti predchádzajúcemu roku (7,24/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 86,19%.

Z toho bol 1 prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov, 2 prípady ochorenia na vírusovú hepatitídu typu B, čo predstavuje chorobnosť 2,07/100 000 obyvateľov 7 prípadov na vírusovú hepatitídu typu E, čo predstavuje chorobnosť 7,25/100 000 obyvateľov a 3 prípady ochorenia na vírusovú hepatitídu typu C čo predstavuje chorobnosť 3,11/100 000 obyvateľov. Ochorenia mali sporadický charakter.

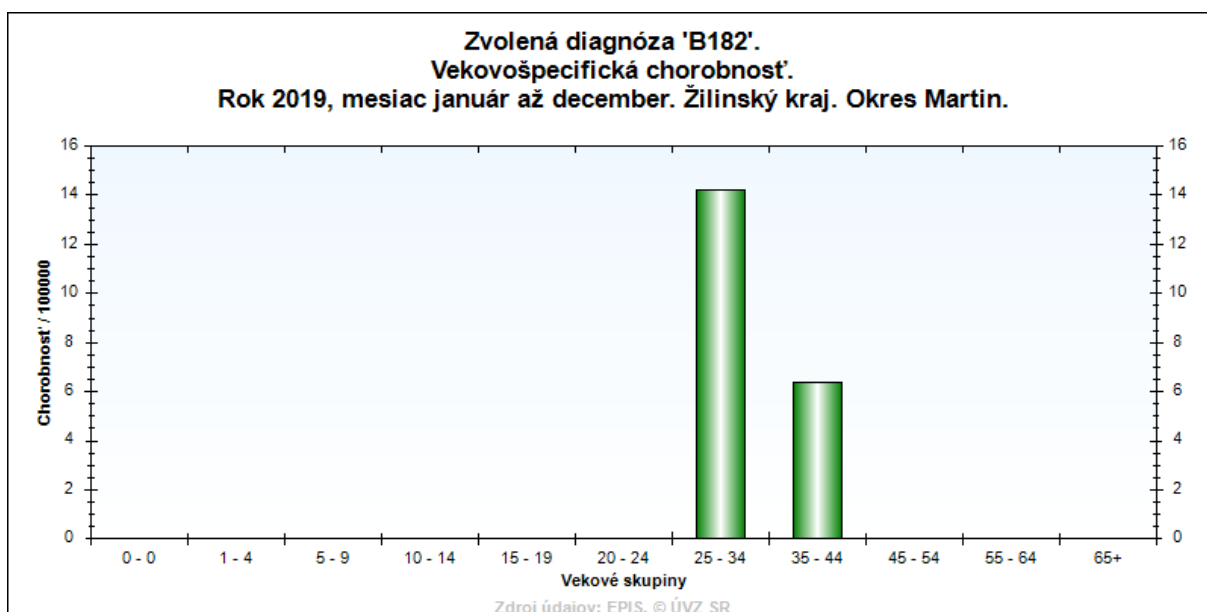
Na **vírusovú hepatitídu typu A** ochorel 51-ročný muž (1,04/100 000), ktorý sa pravdepodobne infikoval počas výkonu svojho zamestnania, pracuje ako železničný sprievodca. Klinický priebeh ochorenia – bolesti svalov, celého tela, TT 39°C, schvátenosť, svrbenie kože, opuch dolných končatín, výrazný ikterus kože a sklér, pretrvávajúca únava. Chorý bol hospitalizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM, diagnóza bola u neho stanovená na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorenia vyzdravenie.

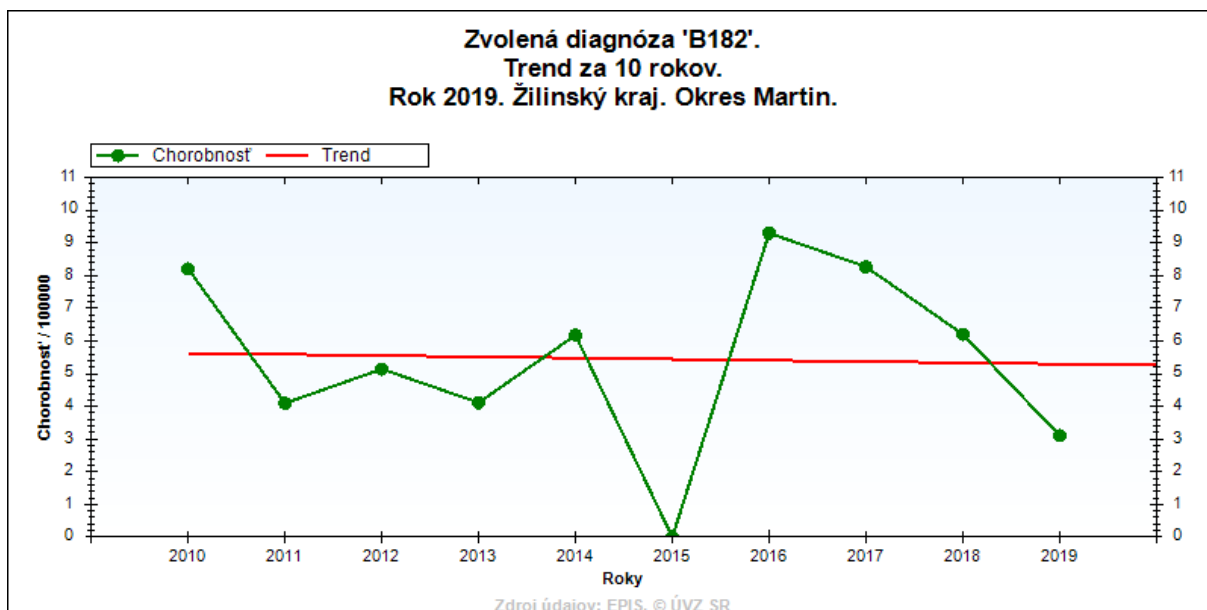

Na **vírusovú hepatitídu typu B** ochoreli 2 muži (2,07/100 000) vo veku 31-ročný s anikterickou formou ochorenia, bolesťami svalov a kĺbov a 37-ročný s ikterickou formou ochorenia, bolesťami svalov a kĺbov, výrazný ikterus, únava, nechutenstvo, zmena farby moču a stolice, koža bez patologických eflorescencií. Obaja pacienti boli hospitalizovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM, diagnóza bola u nich stanovená na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

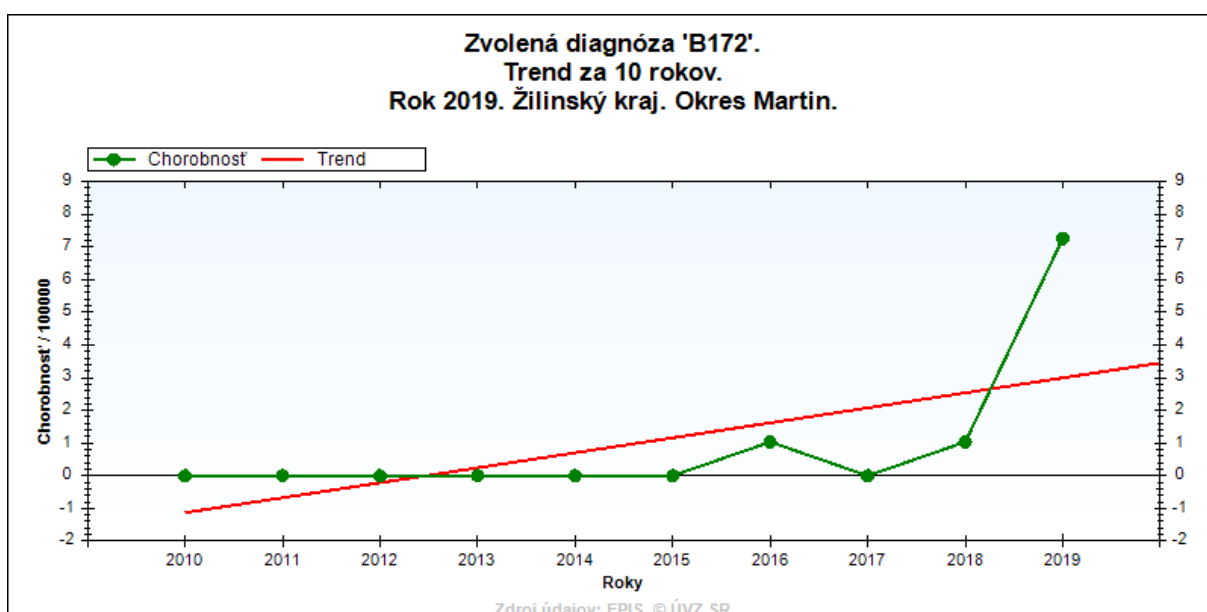
Na **vírusovú hepatítidu typu C** boli hlásené 3 prípady chronických ochorení (3,11/100 000). Ochoreli muži vo veku 28-ročný, 32-ročný, a 35-ročný. Vo všetkých prípadoch ochorenia išlo o drogovu závislých ľudí, ktorí si aplikovali i. v. drogy. Ochorenia boli zistené v 2 prípadoch v rámci vstupného skríningu na výkon trestu do nápravno-výchovných zariadení. V jednom prípade bolo ochorenie zistené pri nástupe na Psychiatrickú kliniku na odvykacie protidrogové liečenie. Dopad ochorení – prechod do chronicity.

Na **vírusovú hepatitídu typu E** bolo nahlásených 7 prípadov ochorení (7,25/100 000). Ochoreli ženy vo veku 29-ročná, 38-ročná, 39-ročná a 52-ročná, muži vo veku 33-ročný, 45-ročný a 71-ročný.

Všetky prípady ochorenia mali sporadický charakter, izolovaní boli dvaja pacienti. Muž 71-ročný bol hospitalizovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny, jednalo sa o importovanú nákazu z Turecka, kde bol chorý na letnej dovolenke, predpokladaným faktorom prenosu bola voda z neznámeho zdroja. Na Neurologickej klinike bola hospitalizovaná 29-ročná žena, ktorá dlhodobo trpela bolesťami hlavy, kĺbov a svalov. Faktor prenosu neobjasnený. V ostatných prípadoch boli ochorenia diagnostikované gastroenterológom, pri dlhodobo pretrvávajúcich gastrointestinálnych zdravotných problémoch, chorí neboli izolovaní, v 4 prípadoch ochorení faktor prenosu nebol objasnený, v jednom prípade ochorenia bol faktorom prenosu častý konzum bravčového mäsa. Všetky ochorenia boli diagnostikované na základe klinického obrazu a sérologického vyšetrenia. Dopad ochorení vyzdravenie.

TYPY HEPATITÍD NAHLÁSENÝCH v roku 2019 V OKRESE MARTIN

TYP	Freq.	Perc.
B15	1	7,69
B169	2	15,38
B172	7	53,85
B182	3	23,08
Spolu	13	100,00

ROZDELENIE PODĽA PARENTERÁLNEHO VÝKONU

DIAGNÓZA-PARENTERÁLNY VÝKON/ VEK.SKUPINA		25-34	35-44	SPOLU
B169	aplikácia injekcie - drogy	0	1	1
	nezistený	1	0	1
B182	aplikácia injekcie - drogy	2	1	3

ROZDELENIE PODĽA KOLEKTÍVU

KOLEKTÍV	B15	B169	B172	B182	SPOLU
mimo kolektív	1	2	6	1	10
nápravné zariadenie	0	0	0	2	2
OU a SŠ s int.	0	0	1	0	1
Spolu	1	2	7	1	13

ROZDELENIE PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN

Veková skupina	B15		B169		B17.2		B18.2		SPOLU	
	Anikt.	Ikt.	Anikt.	Ikt.	Anikt.	Ikt.	Anikt.	Ikt.	Anikt.	Ikt.
25 – 34	0	0	0	1	0	2	2	0	2	3
35 – 44	0	0	0	1	1	1	1	0	2	2
45 - 54	0	1	0	0	2	0	0	0	2	1
65+	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Spolu	0	1	0	2	3	4	3	0	6	7

Nosič vírusovej hepatitídy B – nosič HbsAg

Z 22.5

Incidenca počtu HBsAg pozitívnych osôb v roku 2019:

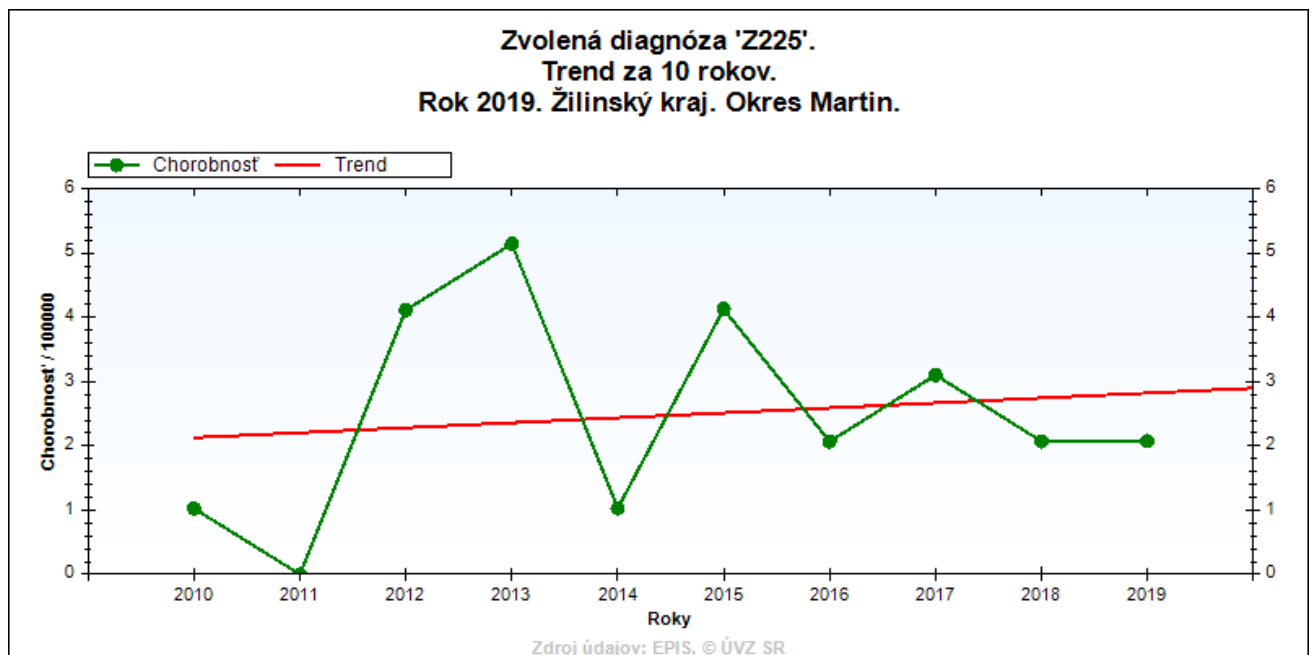
novozistené prípady: **2 v okrese Martin**, z toho:

u gravidných žien:	0
u ochorení na VHB :	1
u darcov krvi:	0
u pacientov dialýzy:	0
iné (predop. vyšetrenie):	1

Nové prípady HBsAg pozitívnych osôb boli zistené:

- 1x pozitívita zistená náhodne v rámci predoperačných vyšetrení,
- 1x pri epidemiologickom vyšetovaní v ohnisku nákazy pri dg.VHB.

V roku 2019 bolo z iných okresov nahlásených 14 HBsAg pozitívnych osôb. Odbery boli vykonané v reprodukčných centrách okresu Martin a v Ambulancii pre chronické hepatitídy pri KIAcM UNM.

Charakteristiky	B15		B169		Dg. 17.2		Dg.18.2		Z22.5	
	Abs	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs	%
Izolácia : KIaCM	1	100,00	2	100,0	1	14,29	0	0,00	0	0,00
inde	0	0,00	0	0	1	14,29	3	100,00	0	0,00
neizolovaný	0	0,00	0	0,00	5	71,43	0	0,00	2	100,00
Spôsob zistenia dg. :										
vyhľ. zdrav. pomoci	1	100,00	2	100,0	2	28,57	0	0,00	0	0,00
aktívne vyhľadanie v ohnisku	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0,00	1	50,00
inak	0	0,00	0	0,00	5	71,43	3	100,00	1	50,00
Spôsob stanov.dg.:										
klin.+lab.+serol.+epid	1	100,00	2	100,0	7	100,00	0	0,00	0	0,00
klin.+lab.+serol.	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
lab.+serol.+epid.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	100,00	2	100,00
lab.+epid+klin.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Charakter výskytu: sporadický	1	100,00			7	100,00	3	100,00	1	50,00
rodinný	0	0,00	2	100,0	0	0,00	0	0,00	1	50,00
epidemický	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dopad ochorenia: uzdravenie	1	100,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00	0	0,00
nosičstvo HBsAg	X	X	0	0,00	X	X	0	0,00	2	100,00
prechod do chronicity	0	0,00	2	100,0	0	0,00	3	100,00	0	0,00
nešpecifikovaný	0	0,00	0	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
úmrtie na zákl.dg.	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ochorenie po podaní :										
gamaglobulínu	0	0,00	0	0,00	0	0,00	X	X	X	X
očkovacej látky proti VHA	0	0,00	0	0,00	X	X	X	X	X	X
očkovacej látky proti VHB	0	0,00	0	0,00	X	X	X	X	0	0,00
Počet hlásených VH -										
nepotvrdené	1	50,00	0	0,00	1	12,50	0	0,00	X	X
potvrdené	1	50,00	2	100,0	7	87,50	3	100,00	2	100,00
Počet vyšetrených všetkých kontaktov :										
- u potvrdenej dg. VH	4	50,00	3	100,0	3	100,00	0	0,00		
- u nepotvrdenej dg. VH	4	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Odporúčaná imunizácia kontaktov:										
Z toho zaočkovaných:	4	100,00	2	66,67	X	X	X	X	0	0,00

Počet hlásených kontaktov s VH z iného RÚVZ :
10 kontaktov s VHA, ktorým nebolo nariadené očkovanie

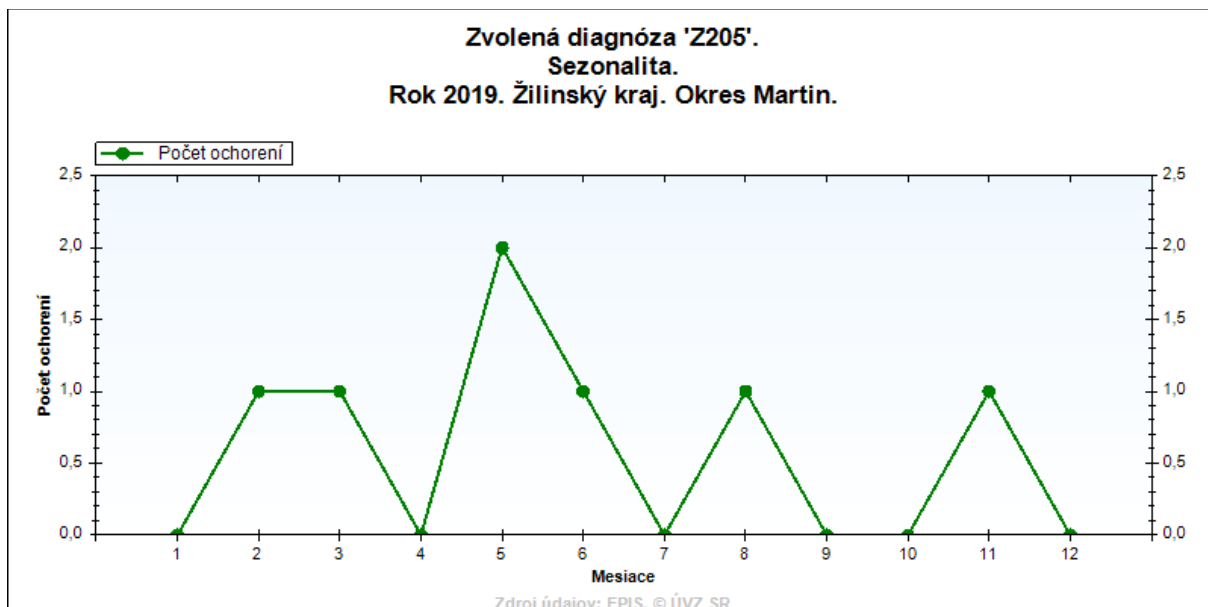
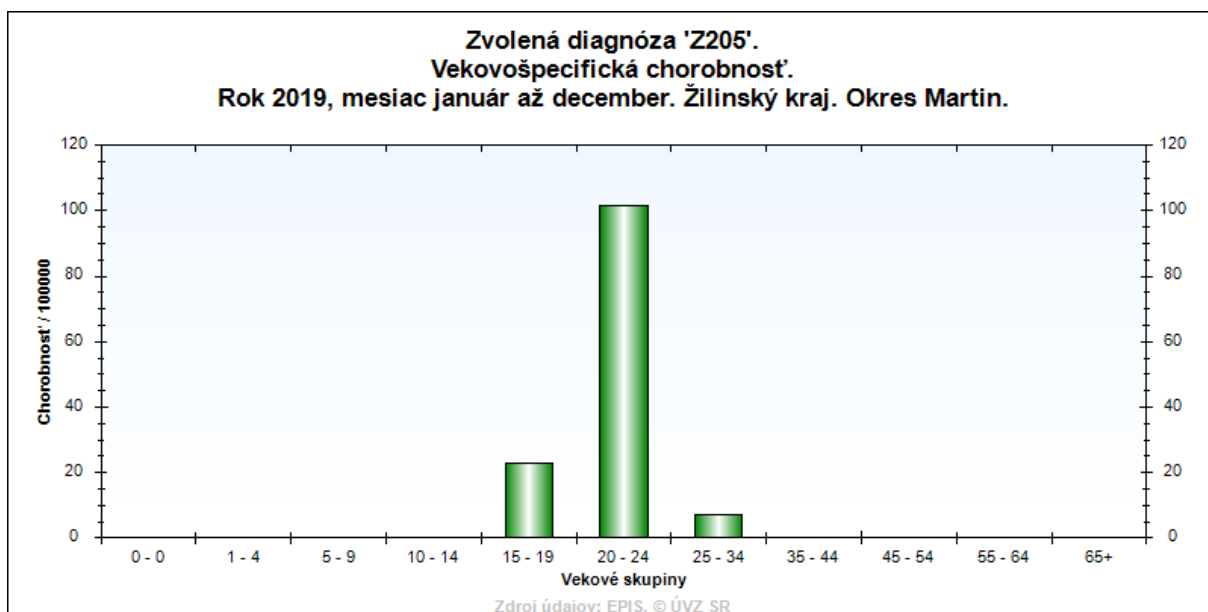
Poranenia zdravotníckych pracovníkov

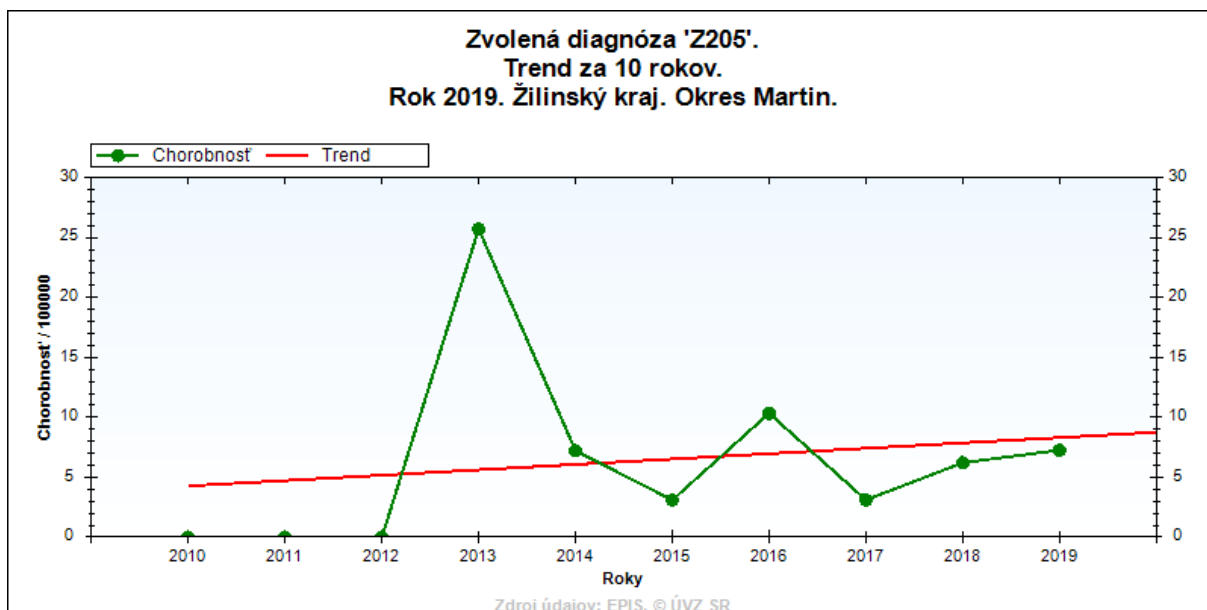
Z 20.5

V roku 2019 bolo nahlásených 7 poranení, z toho u 3 študentiek ošetrovateľstva, 1 študentky medicíny, a 3 osôb, ktoré nepracujú v zdravotníctve.

K poraneniam došlo pri:

- 4 x ihlou pri výkone odbornej študentskej praxe,
- 1 x ihlou na pláži počas letnej dovolenky
- 1 x ihlou pri vyberaní odpadkov z kontajnera
- 1 x neznámym predmetom pri výkone práce – triedenie bielizne - Humana

III.3 Skupina nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1 Diftéria

A 36

Ochorenie, podozrenie z ochorenia ani podozrenie z nákazy na diftériu v roku 2019 nebolo hlásené. Záchyt Corynebactérií v populácii negatívny.

Očkovanie proti DTaP-VHB-HIB-IPV: (výsledky kontroly očkovania k 31.8.2019)

kompletne základné očkovanie -ročník narodenia 2017	97,4%
počet odmietnutí očkovaní – 18	2,1%
preočkovanie v 6. roku života - ročník narodenia 2012	95,3%
počet odmietnutí očkovaní – 31	3,5%
preočkovanie v 13. roku života - ročník narodenia 2005	97,5%
počet odmietnutí očkovaní – 13	1,7%

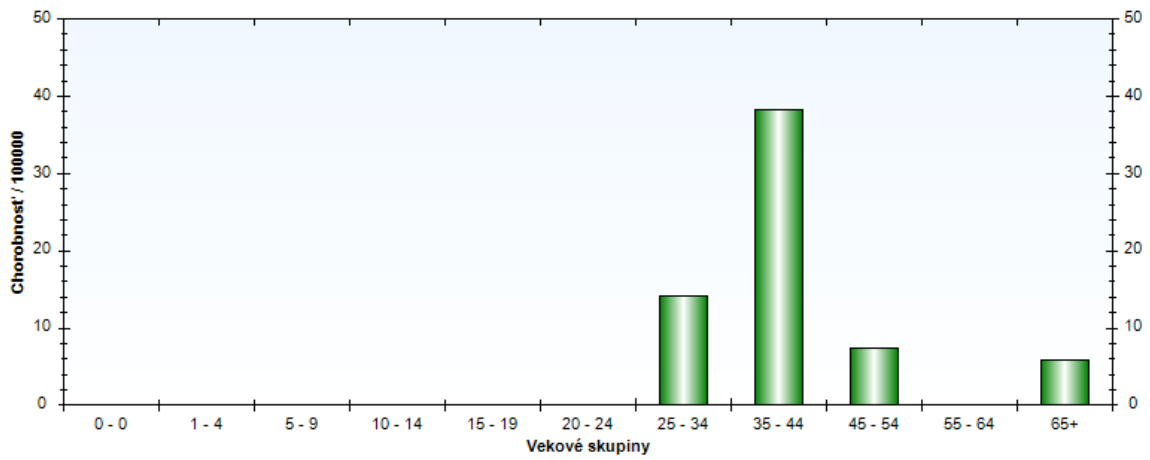
III.3.2 Pertussis

A 37

V roku 2019 bolo v okrese Martin na pertussis nahlásených 10 prípadov ochorení, čo predstavuje chorobnosť 10,36/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku (1,04/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 896,15%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 38,35/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 35-44 ročných. V 4 prípadoch išlo o sporadický výskyt (3 chorí riadne očkovaní, u 1 chorého sa očkovanie nepodarilo zistiť). V 6 prípadoch išlo o epidemický výskyt ochorenia v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch, pričom očkovanie sa nepodarilo zistiť ani v jednom prípade. Vo všetkých prípadoch bolo ochorenie dokázané na základe klinických príznakov a sérologicky anti Bordetella pertussis IgA pozitívne. Dopad ochorenia u všetkých bolo vyzdravenie.

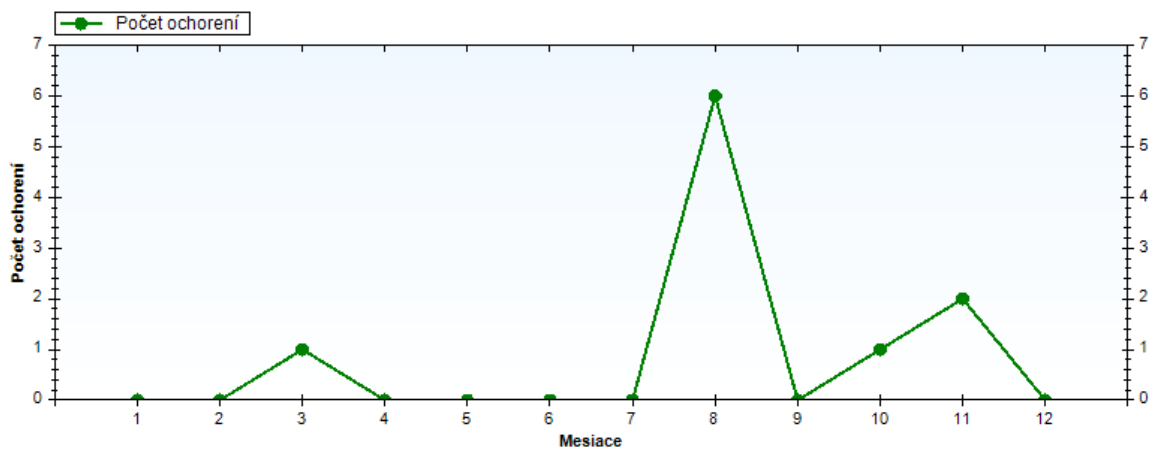
Očkovanie: popísané v kapitole III.3.1. Diftéria

Zvolená diagnóza 'A370'.
 Vekovošpecifická chorobnosť.
 Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

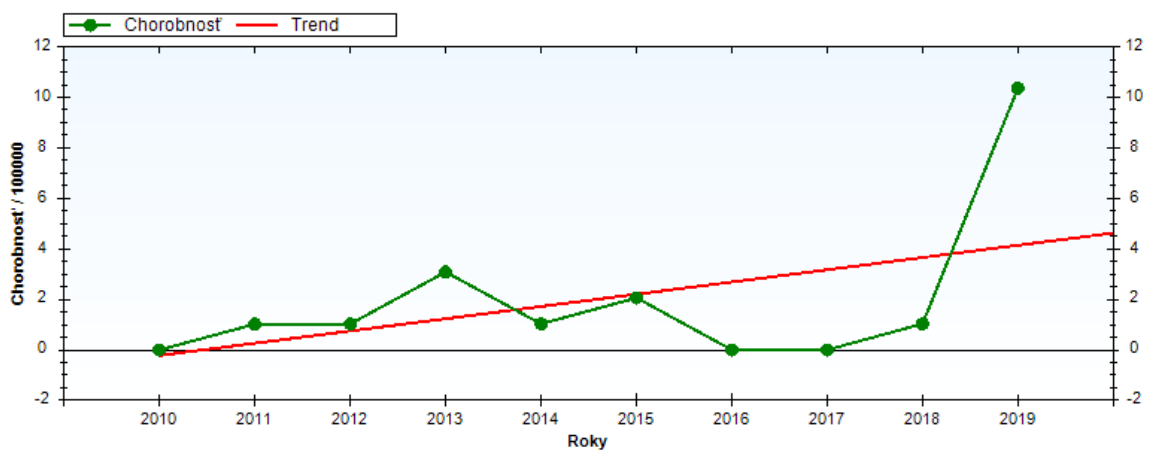
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A370'.
 Sezonalita.
 Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Zvolená diagnóza 'A370'.
 Trend za 10 rokov.
 Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.3.3 Morbilli

B 05

V roku 2019 v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Očkovanie proti M - M - R : (výsledky kontroly očkovanie k 31.8.2019)

Podanie prvej dávky: ročník narodenia 2016	-	95,8%
Počet odmietnutí očkování - 24	-	2,6%
ročník narodenia 2017	-	95,9%
Počet odmietnutí očkování - 22	-	2,5%
Podanie druhej dávky: ročník narodenia 2006	-	97,2%
Počet odmietnutí očkování - 15	-	1,8%
ročník narodenia 2007	-	96,8%
Počet odmietnutí očkování - 18	-	2,3%

III.3.4 Rubeola

B 06

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V rámci diferenciálnej diagnostiky nebol vyšetrený biologický materiál na rubeolu.

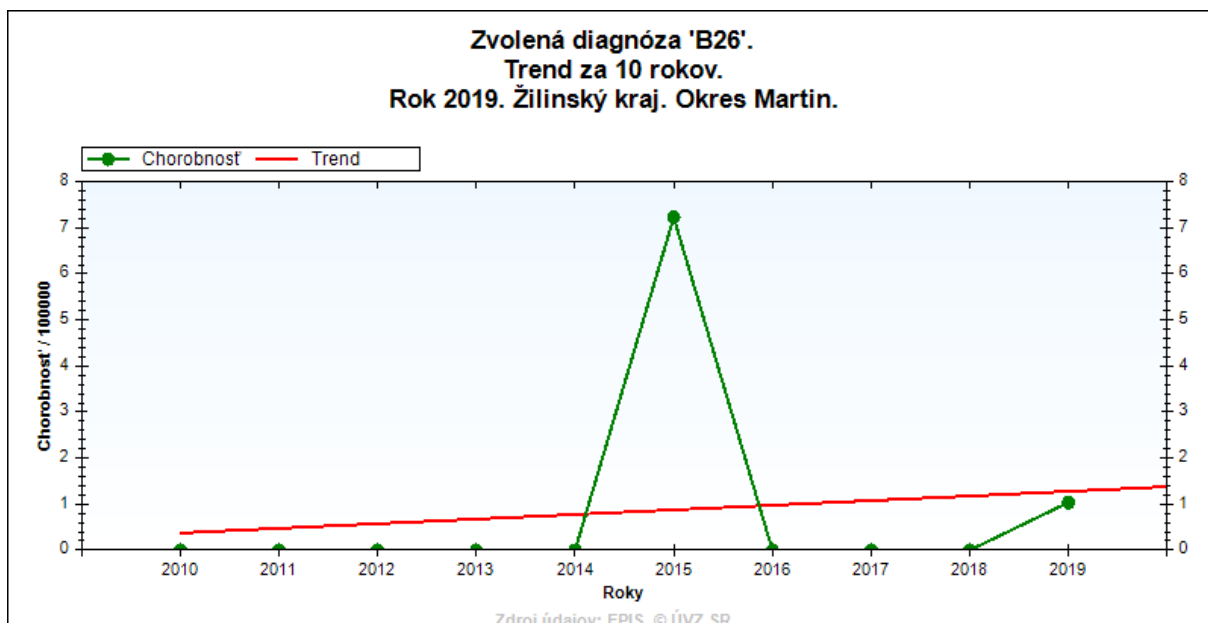
Očkovanie : v kapitole III 3.3.Morbilli

III.3.5 Parotitis epidemica

B 26

V roku 2019 bolo v okrese Martin hlásene 1 ochorenie na parotitídu bez komplikácií, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorenie sa vyskytlo u 53 ročnej ženy, ktorá nebola očkovaná. Ochorenie bolo dokázané na základe klinických príznakov a sérologicky ELISA IgM pozitívne. Dopad ochorenia bolo vyzdravenie.

Očkovanie : v kapitole III.3.3.Morbilli

III.3.6 Hemofilové infekcie

J 05, A 41.3 G00.0

V sledovanom období v okrese Martin nebolo nahlásené žiadne ochorenie.

Očkovanie : v kapitole 3.3.1 Diftéria

III.3.7 Pneumokokové nákazy

A40.3, G00.1, J13

V sledovanom období nebol v okrese Martin nahlásený žiadny prípad pneumokokových ochorení.

Základné očkovanie : ročník narodenia 2017

3 dávkami pneumokokovej konjugovanej vakcíny (PCV 10) 42,8%

3 dávkami pneumokokovej konjugovanej vakcíny (PCV 13) 54,4%

Počet odmietnutí očkování bez ohľadu na počet podaných dávok (abs. 20) 2,3%

III.3.8 Poliomyelitída, ACHO

V sledovanom období v okrese Martin nebolo nahlásené žiadne ochorenie.

Očkovanie:

očkovanie IPV - ročník narodenia 2017 97,4%

Počet odmietnutí očkování – 18 2,1%

preočkovanie IPV - ročník narodenia 2012 95,3%

Počet odmietnutí očkování – 31 3,5%

preočkovanie IPV - ročník narodenia 2005 97,5%

Počet odmietnutí očkování – 13 1,7%

Odber vzoriek odpadových vôd v počte 6 na sledovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliomyelitídy sa vykonal podľa pokynov hlavného hygienika. Výsledky v roku 2019 boli negatívne.

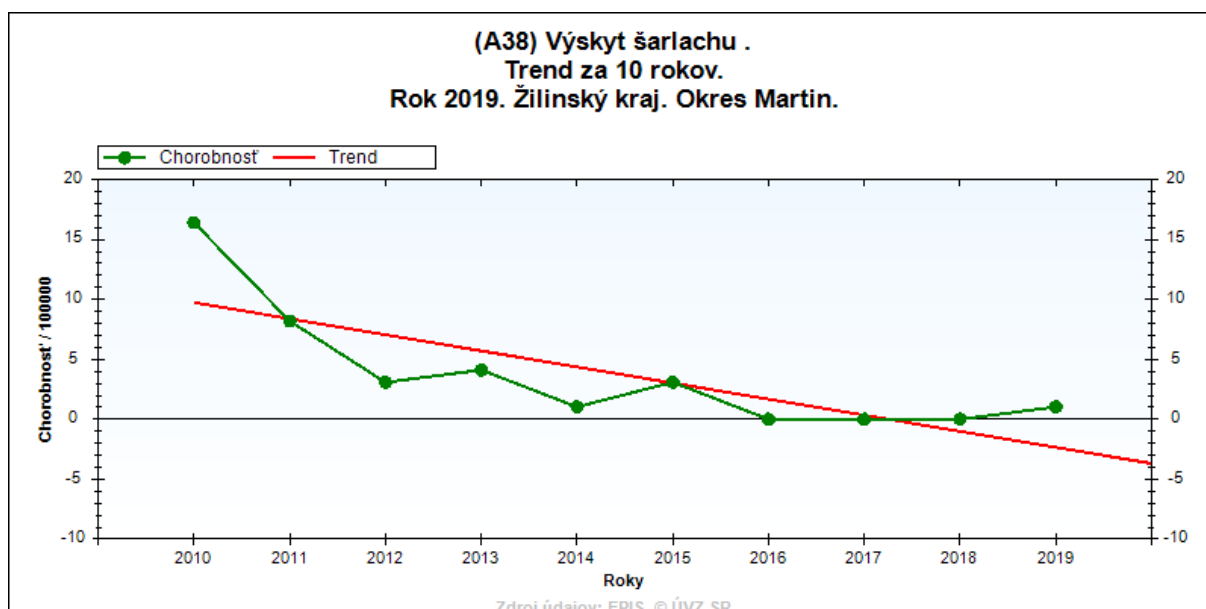
V rámci surveillance ACHO nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.4 Skupina respiračných nákaz

III.4.1 Streptokokové infekcie

A 38

V roku 2019 bol v okrese Martin nahlásený 1 prípad ochorenia na **Scarlatinu (Šarlach)**, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 5-ročný chlapec (vekovo špecifická chorobnosť 21,11/100 000 obyvateľov) navštevujúci predškolské zariadenie. Chorý bol izolovaný v domácom prostredí. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 16,39/100 000 obyvateľov v roku 2010.

III.4.2 Infekcia Herpes Simplex

B 00, B 00.0, B 00.9

V roku 2019 neboli v okrese Martin hlásené ochorenia vyvolané Herpes Simplex.

III.4.3 Varicella a Herpes Zoster

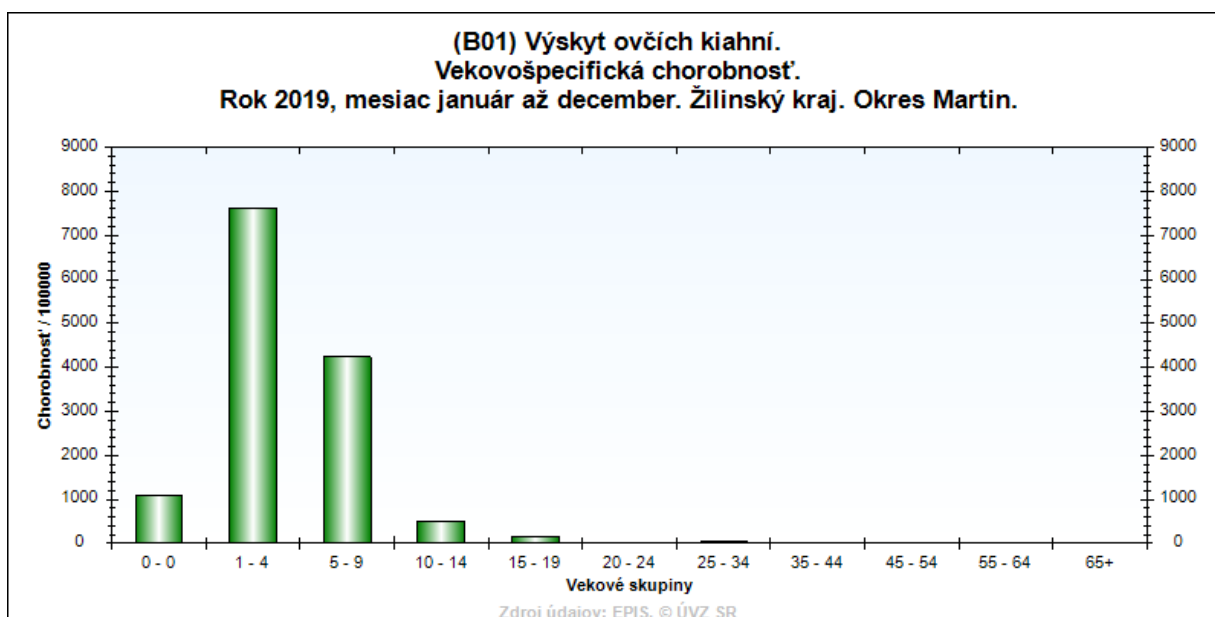
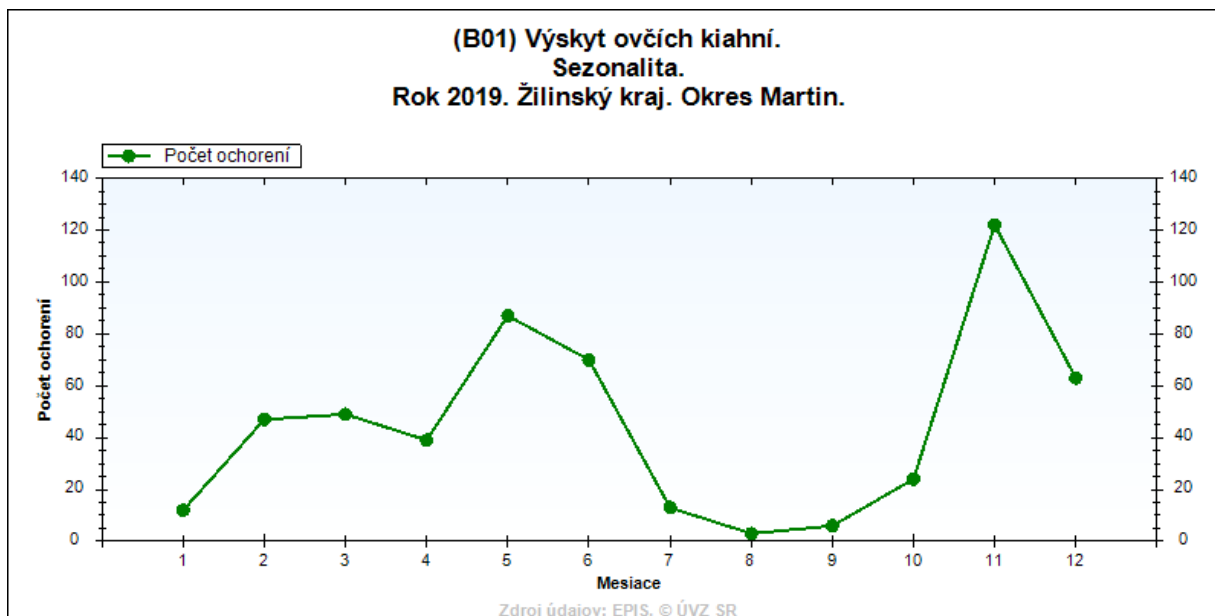
B 01.8, B 01.9, B 02.9

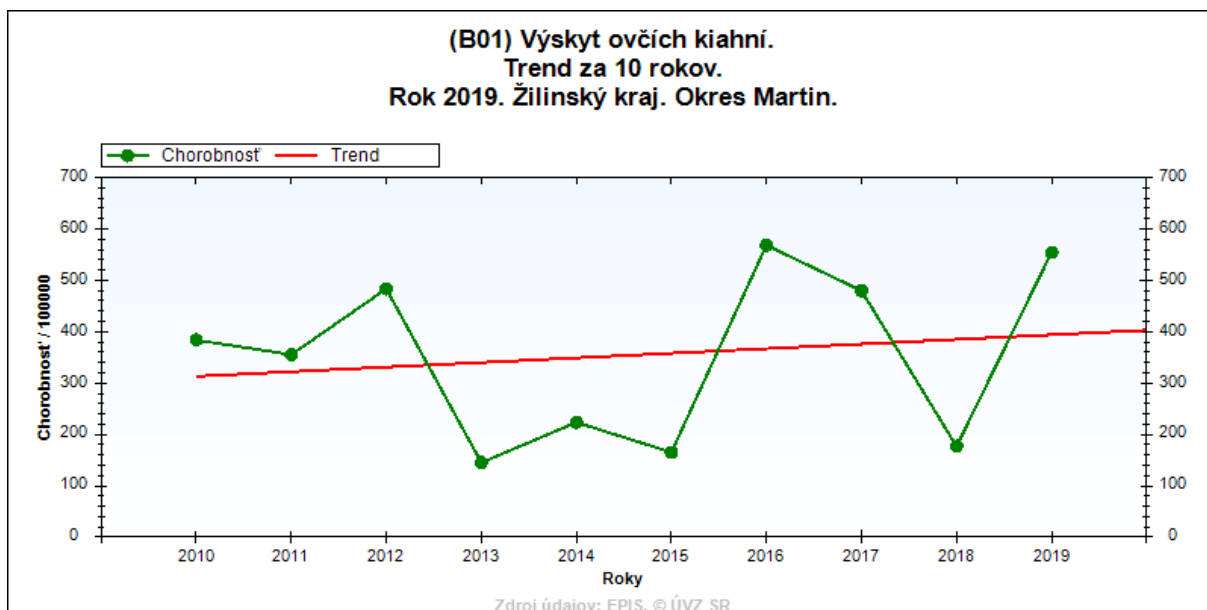
V roku 2019 bol nahlásený 1 prípad ochorenia na **Varicellu s inými komplikáciami**, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 1-ročný chlapec (vekovo špecifická chorobnosť 27,01/100 000 obyvateľov), ktorý bol izolovaný na Klinike infektológie a cestovnej medicíny Univerzitnej nemocnice Martin.

V sledovanom období bolo nahlásených spolu 526 prípadov ochorenia na **Varicellu bez komplikácií**, čo predstavuje chorobnosť 545,05/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 (176,97/100 000) došlo k nárastu chorobnosti o 207,99 %. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola zaznamenaná u detí 1 - 4 ročných (7 588,44/100 000) a 5 - 9

ročných (4 244,09/100 000). Najvyšší výskyt ochorení bol hlásený v mesiacoch november (122 prípadov), máj (86 prípadov) a jún (70 prípadov). Z celkového počtu nahlásených prípadov bolo 281 mužov (600,47/100 000 obyvateľov) a 245 žien (492,88/100 000 obyvateľov).

Za posledných 10 rokov bol najvyšší výskyt chorobnosti na **varicellu** zaznamenaný v roku 2016, čo predstavuje chorobnosť 569,7/100 000 obyvateľov (spolu 551 prípadov).

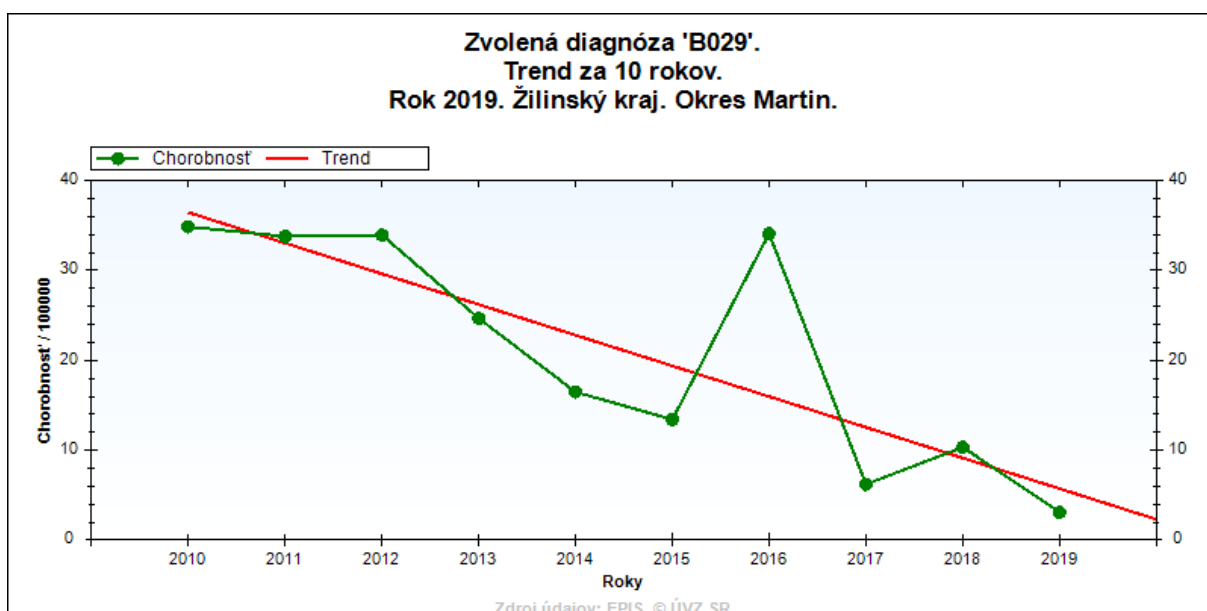
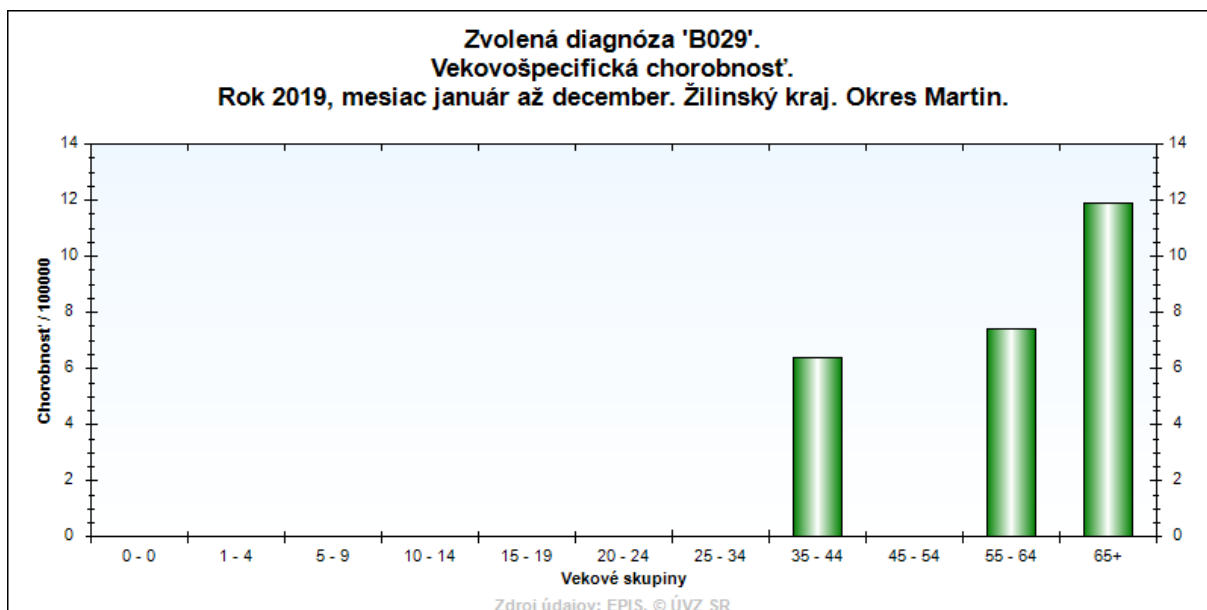

Herpes zoster bol v roku 2019 nahlásený v 5 prípadoch (5,18/100 000 obyvateľov), z toho 4 prípady (4,14/100 000 obyvateľov) boli Zoster bez komplikácií a 1 prípad ochorenia (1,04/100 000 obyvateľov) bola Zosterová choroba oka. Za posledných 10 rokov bol najvyšší výskyt chorobnosti hlásený v roku 2011, čo predstavovalo chorobnosť 33,95/100 000 obyvateľov.

Zoster bez komplikácií bol hlásený po 1 prípade vo vekovej skupine 35 - 44 ročných (vekovo špecifická chorobnosť 6,39/100 000) a 55 - 64 ročných (vekovo špecifická chorobnosť 7,41/100 000), 2 prípady ochorenia boli hlásené u 65+ ročných (vekovo špecifická chorobnosť 11,91/100 000). Z celkového počtu chorých boli 2 muži (4,27/100 000) a 2 ženy (4,02/100 000). Výskyt ochorenia bol sporadický a hlásený v prvej polovici kalendárneho roka. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu u 1 muža (Dermatovenerologická klinika UNM) a 1 ženy (Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM) vo vekovej skupine 65+ ročných. V 2 prípadoch ochorenia chorí prekonalí varicellu v detstve a v 2 prípadoch nebola anamnéza objasnená.

Zosterová choroba oka bola nahlásená u 41-ročného muža, u ktorého si klinický obraz ochorenia vyžiadala hospitalizáciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Chorý v detstve prekonal varicellu.

III.4.4 Iné vírusové infekcie charakterizované postihnutím kože a slizníc, nezatriedené inde

B 08

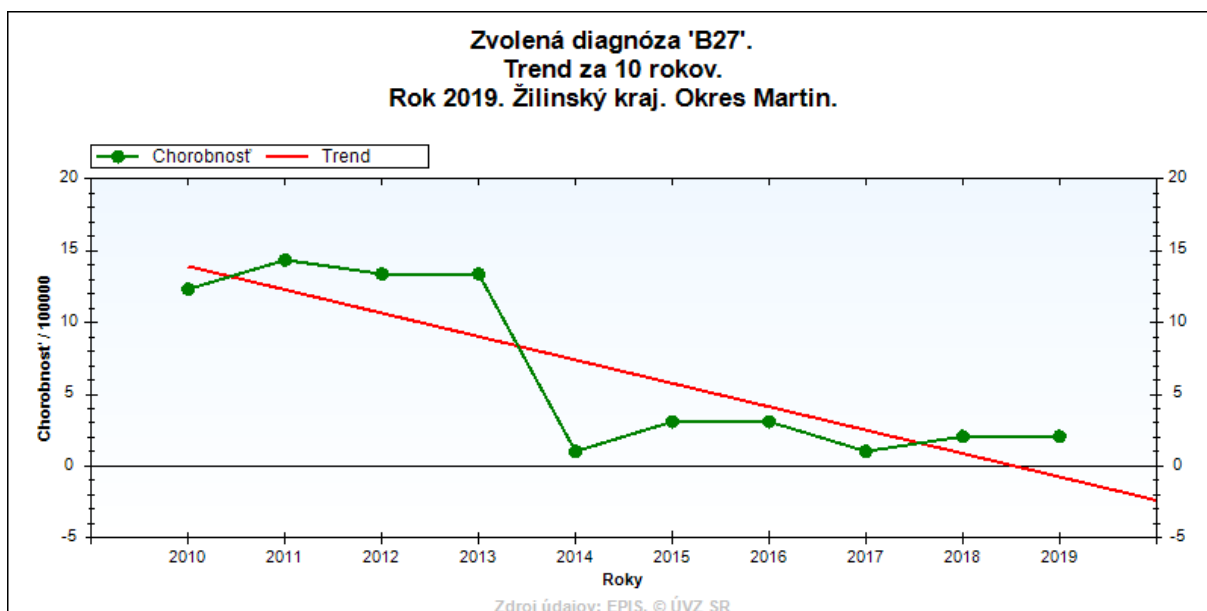
Za sledované obdobie nebolo v okrese Martin nahlásené žiadne ochorenie.

III.4.5 Infekčná Mononukleóza

B 27, B 27.9

V roku 2019 boli v okrese Martin nahlásené 2 prípady ochorenia na **Mononukleózu zapríčinenú gamma - Herpes vírusom** (2,07/100 000 obyvateľov). Ochorel jeden 32-ročný muž (2,14/100 000) a jedna 15-ročná žena (2,01/100 000). Zdravotný stav obidvoch chorých si vyžiadaval hospitalizáciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Klinický obraz – bolesti hrdla a hlavy, zväčšenie lymfatických uzlín, TT 39 °C, celková slabosť organizmu. Diagnóza bola potvrdená sérologickým vyšetrením (ELISA IgM, Paul-Bunnell – pozit., potvrdený bol gamaherpes vírus).

Za posledných 10 rokov bol najvyšší výskyt chorobnosti hlásený v roku 2013 (14 prípadov ochorenia), čo predstavovalo chorobnosť 14,42/100 000 obyvateľov.

III.4.6 Chrápka a chrípke podobné ochorenia

J 10, J 11

V roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených 41 169 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 42 659,97/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 1 962 prípadov ochorení na **chrípku a chrípke podobné ochorenia**, čo predstavuje chorobnosť 2 033,1/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli vo zvýšenej miere evidované v mesiacoch február a marec. Chorobnosť v mesiaci február bola 867,3/100 000 obyvateľov a v marci 300,5/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 došlo k poklesu hlásených prípadov na chrípku a chrípke podobné ochorenia o 28,39 % (z 2 740 prípadov v roku 2018 na 1 962 prípadov v roku 2019).

V roku 2019 bola najvyššia chorobnosť na akútne respiračné ochorenia zaznamenaná začiatkom roka v KT/7 (chorobnosť 3 121,9/100 000), následne mala chorobnosť klesajúcu tendenciu a k opätovnému zvýšeniu došlo ku koncu roka od KT/37 (chorobnosť 1 609,4/100 000).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo v okrese Martin hlásených 30 143 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 31 234,7/100 000. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 1 852 prípadov ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 1 919,1/100 000 obyvateľov. Vekovo špecifická chorobnosť v sezónne 2018/2019 na akútne respiračné ochorenia bola najvyššia u 0 - 5 ročných detí (167 707,95/100 000).

Najčastejšími hlásenými komplikáciami akútnych respiračných ochorení v roku 2019 boli bronchopneumónie a pneumónie s výskytom 1,06 % (437 prípadov) z počtu hlásených akútnych respiračných ochorení, hlásené boli najmä vo vekovej skupine 0 - 5 ročných s výskytom 48,05 % (210 prípadov).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bol vykonaný odber biologického materiálu na virologické vyšetrenie u 17 pacientov. Vo vekovej skupine 0 - 5 ročných 2x, 6 - 14 ročných 5x, 15 - 19 ročných 3x, 20 - 59 ročných 2x a 60+ ročných 5x. Vírus chrípky typu

A sa potvrdil u 10 pacientov – 6 mužov a 4 žien. Pandemický vírus chrípky AH₁2009 sa potvrdil u 7 pacientov – u 4 mužov a 3 žien. Vírus chrípky A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09-like bol izolovaný a potvrdený u 77-ročnej ženy. Vírus chrípky typu B bol izolovaný a potvrdený u 16-ročnej ženy.

Priemerná hodnota hlásenia akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v okrese Martin za rok 2019:

všeobecní lekári pre deti a dorast 97,25 %
všeobecní lekári pre dospelých 35,85 %

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení podľa vekových skupín v roku 2019

Akútne respiračné ochorenia		Vekové skupiny					Spolu
		0 – 5	6 – 14	15 - 19	20 - 59	60+	
Abs.		12 678					41 169
			12 131	5 391	9 034	1 935	
/100 000 obyv.		230 257,9	147 346,0	123 138,4	16 475,8	8 214,5	42 659,97
Chrípka	Abs.	212	437	282	857	174	1 962
	/100 000 obyv.	3 850,3	5 307,9	6 441,3	1 562,96	738,7	2 033,1

Počet a druh komplikácií akútnych respiračných ochorení v roku 2019

Druh komplikácie	Komplikácie		
	abs.	% z počtu komplikácií	% komplikácií z počtu ochorení
Pneumónie, BRPN	437	88,82	1,06
Otitídy	54	10,98	0,13
Sinusitídy	1	0,20	0,00
Spolu	492	100,0	1,20

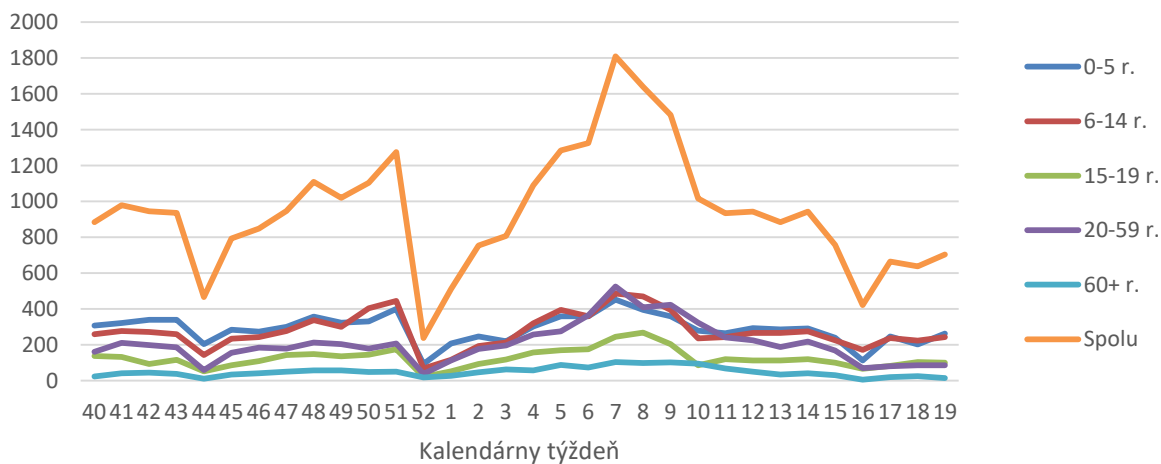
Očkovanie proti chrípke

Očkovanie proti chrípke u osôb, ktoré sú umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, patrí medzi povinné očkovanie osôb, ktoré sú vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz, a je hradené prostredníctvom zdravotných poisťovní. V okrese Martin bolo proti chrípke v zariadení sociálnych služieb zaočkovaných 377 obyvateľov, čo predstavuje 65,34%. Komplikácie po očkovaní neboli hlásené.

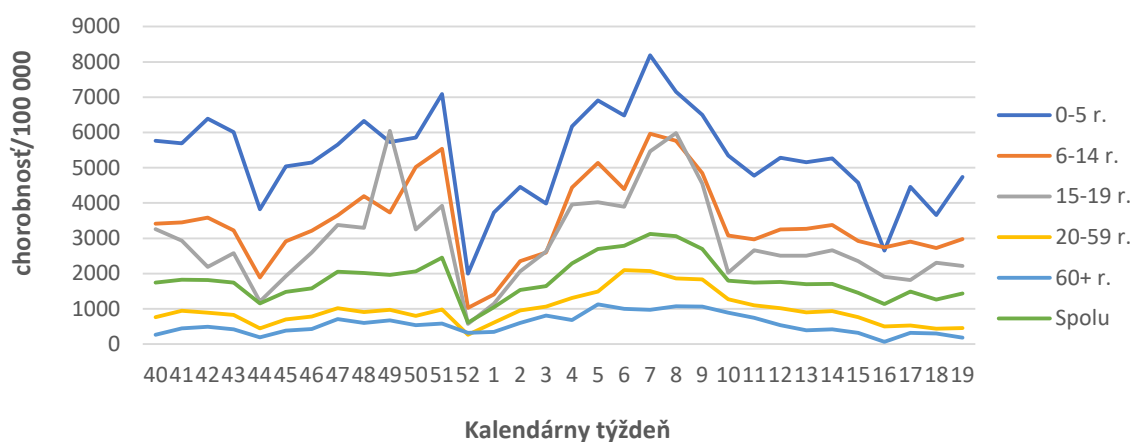
Očkovanie proti chrípke a proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v období od 1.9. 2018 do 31.8. 2019

Vek očkovaných osôb v rokoch	Celkový počet osôb v zariadeniach sociálnych služieb	počet očkovaných vakcínou proti chrípke				počet očkovaných vakcínou proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam	
		Vaxigrip	Influvac	Spolu		abs.	%
				abs.	%		
0 - 5	3	0	1	1	33,33	0	0,00
6 -14	33	0	15	15	45,45	0	0,00
15 - 19	29	0	26	26	89,66	0	0,00
20 - 59	78	38	13	51	65,38	9	11,54
60 +	434	116	168	284	65,44	47	10,83
S p o l u	577	154	223	377	65,34	56	9,71

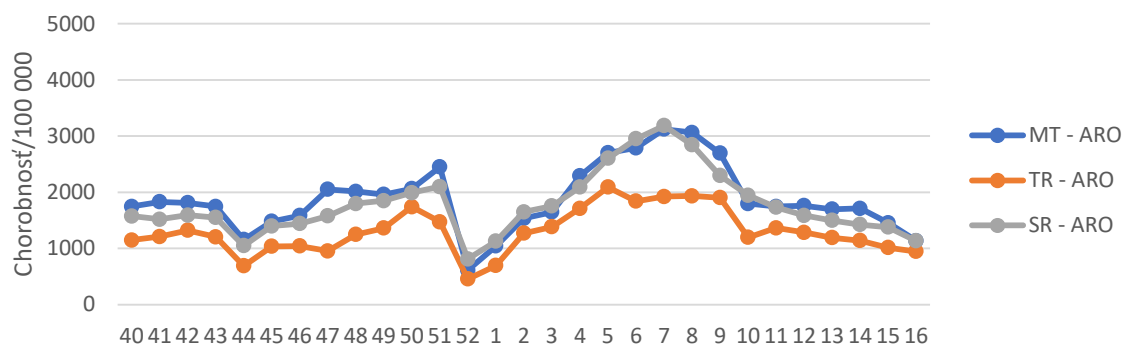
Vekovo špecifický počet ARO v okrese Martin za sezónu 2018/2019

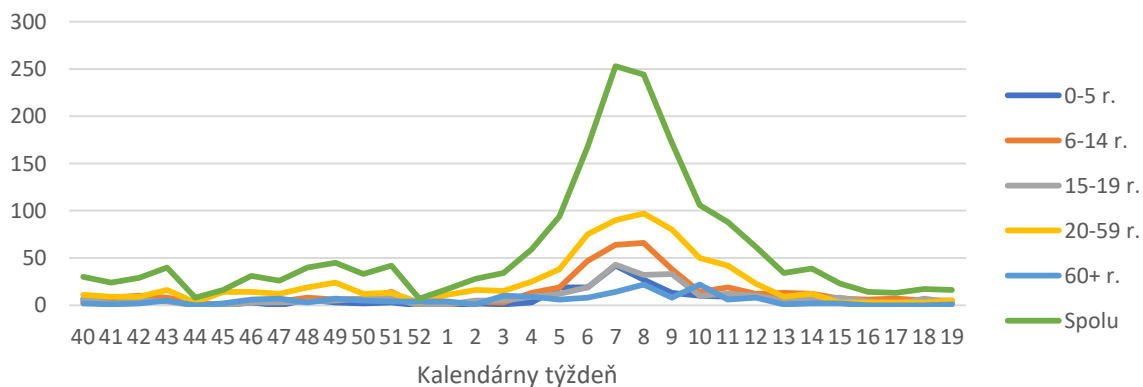
Vekovo špecifická chorobnosť ARO v okrese Martin za sezónu 2018/2019

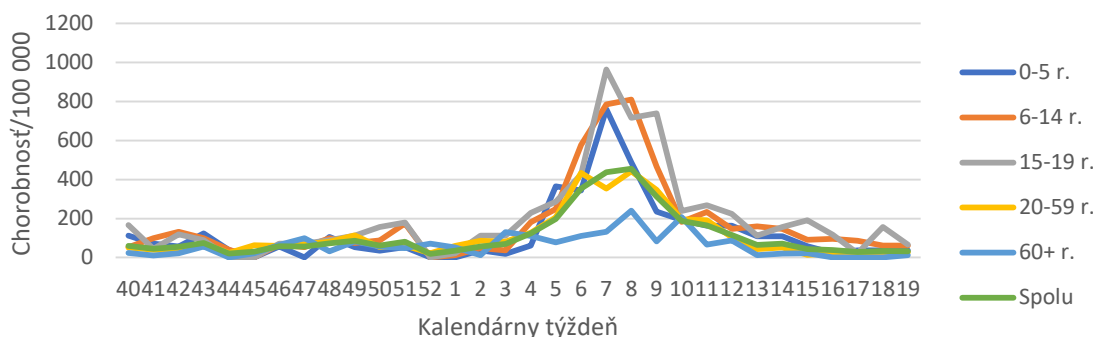
Porovnanie chorobnosti ARO v okrese Martin, Turčianske Teplice a v SR v sezóne 2018/2019

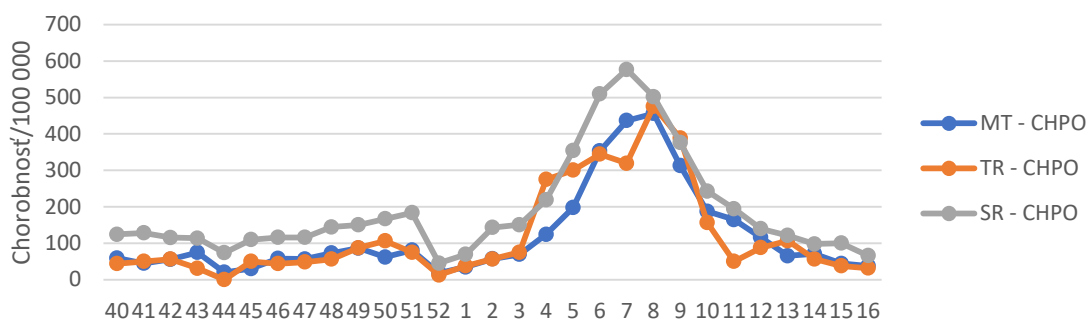
Vekovo špecifický počet ochorení chrípky a CHPO v okrese Martin za sezónu 2018/2019

Vekovo špecifická chorobnosť chrípky a CHPO v okrese Martin za sezónu 2018/2019

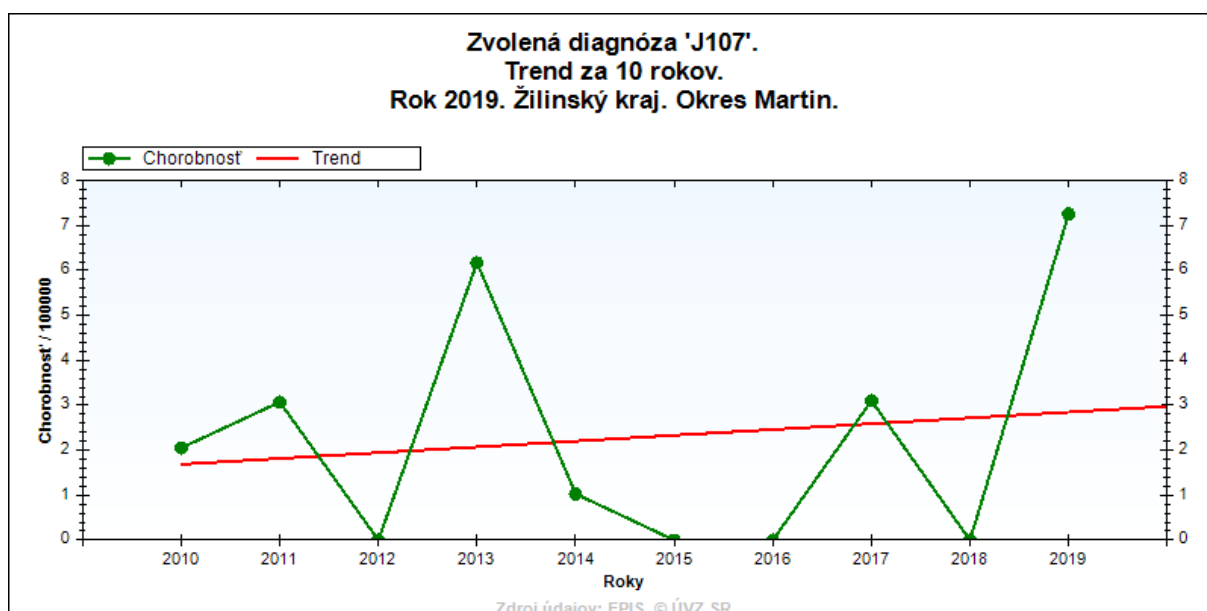
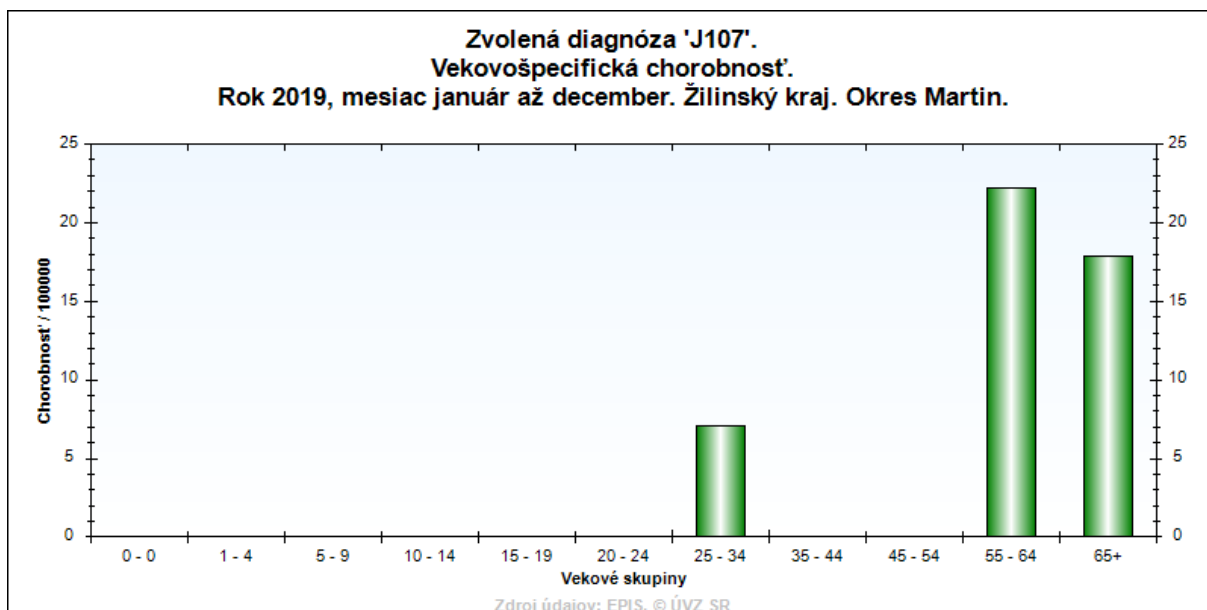
Porovnanie chorobnosti chrípky a CHPO v okrese Martin, Turčianske Teplice a v SR v sezóne 2018/2019

SARI

J107

V roku 2019 bolo v okrese Martin nahlásených 7 prípadov **SARI** (7,25/100 000) – 4x u mužov (8,55/100 000) a 3x u žien (6,04/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u 55 - 64 ročných (22,24/100 000). U všetkých pacientov si ich zdravotný stav vyžiadala hospitalizáciu na Klinike anestéziológie a intenzívnej medicíny (KAIM) UNM s potrebou umelej pľúcnej ventilácie a oxygenoterapie. V klinickom obraze dominovala telesná teplota ≥ 38 °C, respiračná insuficiencia, kašeľ a celková slabosť organizmu. Virologicky bol u všetkých chorých izolovaný a potvrdený pandemický vírus chrípky AH₁2009. Vírus chrípky A/Michigan/45/2015(H1N1)pdm09-like bol izolovaný u 77-ročnej ženy. Dôsledkom ochorenia – 4x úmrtie (2x na infekčnú diagnózu a 2x na inú príčinu) a 3x vyzdravenie.

III.4.7 Akútny obštrukčný zápal hrtana

J05

V roku 2019 v okrese Martin nebolo nahlásené žiadne ochorenie s diagnózou J05.

III.4.8 Bakteriálny zápal pľúc nezatriedený inde

J15 - J18

V roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených 67 prípadov pneumónií, čo predstavuje celkovú chorobnosť 69,4/100 000 obyvateľov. Pneumónie boli zapríčinené:

- *Klebsiella pneumoniae* (J15.0) – 10 prípadov (14,92%),
- *Pseudomonas* (J15.1) – 10 prípadov (14,92%),
- *Staphylococcus* (J15.2) – 2 prípady (2,99%),
- *iným Streptococcus* (J15.4) – 1 prípad (1,49%),
- *Escherichia coli* (J15.5) – 4 prípady (5,97%),

- *inou aeróbnou gramnegatívnou baktériou (J15.6) – 1 prípad (1,49%);*
- *iný baktériový zápal pľúc (J15.8) – 11 prípadov (16,42%),*
- *iným bližšie určeným infekčným organizmom (J16.8) – 6 prípadov (8,96%),*
- *zápal pľúc pri mykózach zatriedených inde (J17.2) – 1 prípad (1,49%),*
- *bližšie neurčeným mikroorganizmom (J18) – 3 prípady (4,48%),*
- *bronchopneumónia, bližšie neurčená (J18.0) – 18 prípadov (26,87%).*

Najviac prípadov ochorení (39) bolo nahlásených vo vekovej skupine 65+ ročných, čo predstavuje hodnotu vekovo špecifickej chorobnosti 232,2/100 000 obyvateľov. Celkovo ochorelo 48 mužov a 19 žien. Išlo o ochorenia vzniknuté počas hospitalizácie v UNM a sú popisované v časti Nozokomiálne nákazy.

III.4.9 Tuberkulóza

A15 - A19

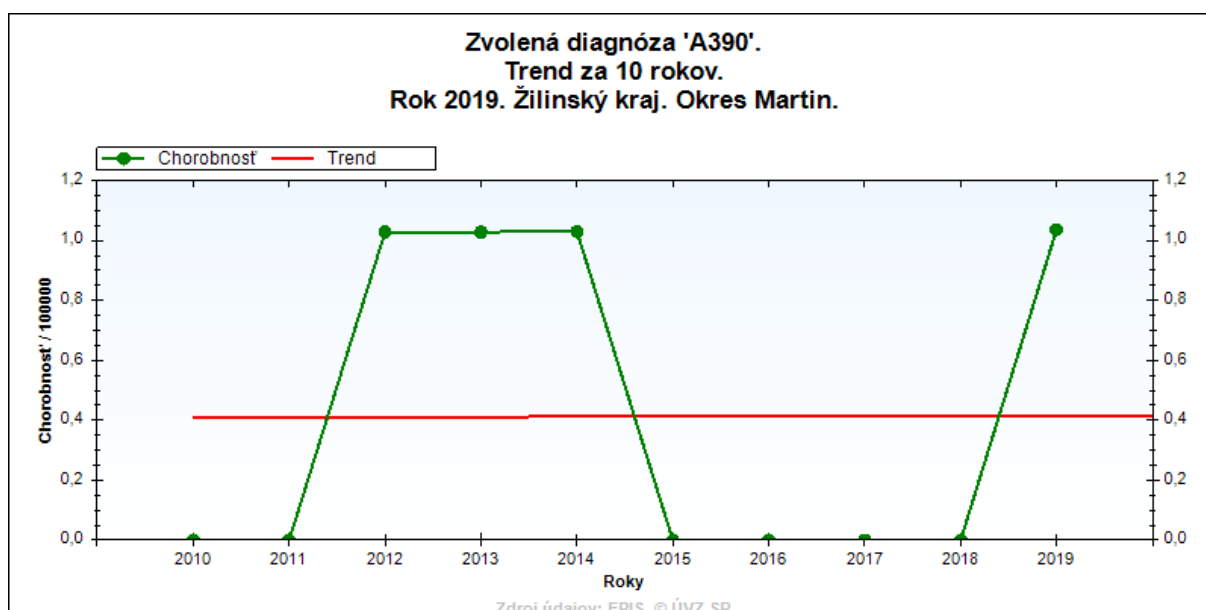
V roku 2019 neboli v okrese Martin hlásené prípady ochorenia na tuberkulózu.

III.5 Neuroinfekcie

III.5.1 Meningoková infekcia

A 39, A 39.2

V sledovanom období bol nahlásený jeden prípad ochorenia u 64 ročného muža (A390). Pacient bol hospitalizovaný na Klinike anesteziológie a intenzívnej medicíny s klinickým obrazom výstup telesnej teploty na 41°C, bolesti svalov, oponovanie šije, pozitívne horné aj dolné meningy, dezorientácia. Forma ochorenia meningeálna. Dôkaz ochorenia na základe klinického obrazu a kultivačného vyšetrenia likvoru s pozitívnym výsledkom, odoslaný bol do NRC pre meningokoky, kde bola potvrdená *Neisseria meningitidis* séro skupina Y. Epidemiologická anamnéza: chorý pracuje ako vedúci lekár a denne sa pohybuje medzi pacientmi. Dopad ochorenia vyzdravenie.

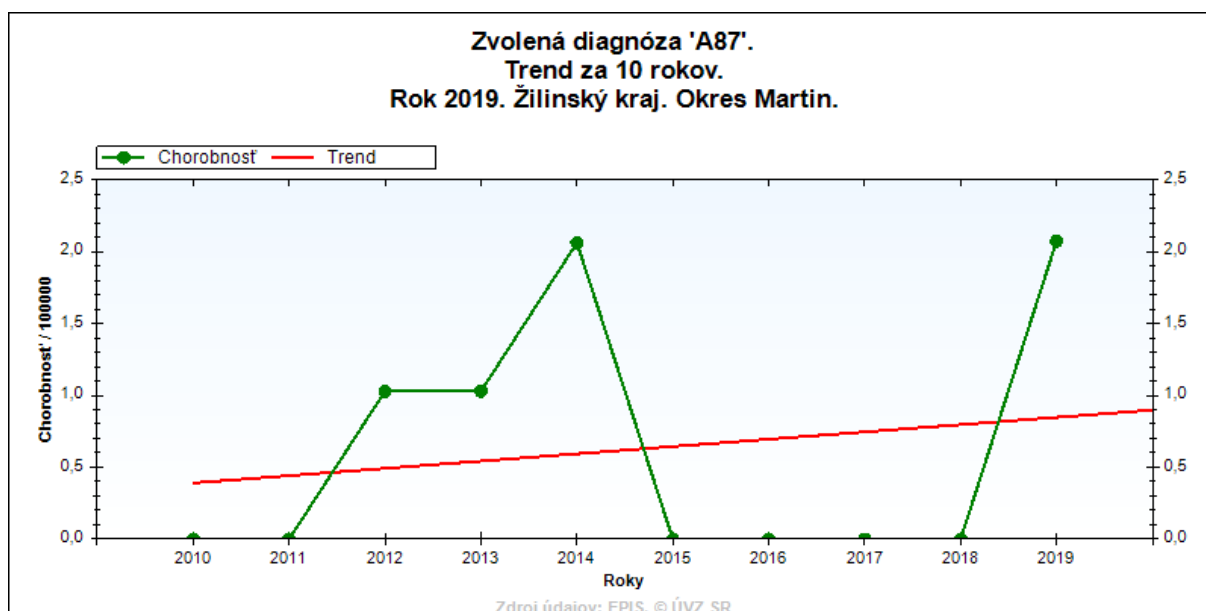
III.5.2 Vírusová meningitída

A 87

V sledovanom období boli nahlásené 2 ochorenia na vírusovú meningitídu, čo predstavuje chorobnosť 2,07/100 000 obyvateľov.

Ochorel 16-ročný muž na inú vírusovú meningitídu (A87.8), hospitalizovaný bol na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM s klinickým obrazom bolesti hlavy, laryngitída, oponovanie šije, TT 38°C, svetloplachosť, nauzea, vomitus. Forma ochorenia meningeálna. Dôkaz ochorenia na základe klinického obrazu, biochemického vyšetrenia a PCR vyšetrenia likvoru. Epidemiologická anamnéza neobjasnená. Dopad ochorenia vyzdravenie.

V druhom prípade bolo nahlásené ochorenie u 53 ročného muža (A87.9), hospitalizovaného na Klinike infektológie a cestovnej medicíny s klinickým obrazom výrazne bolesti hlavy, febrílie nad 38°C, vertigo, neklud, ľahká dyzartria. V predchorobí prechladnutie, oslabenie imunity po dlhodobej biologickej liečbe pre generalizovaný prejav psoriázy. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Dopad ochorenia vyzdravenie.

III.5.3 Iné a nešpecifikované encefalitídy

A 85, A 86

V sledovanom období nebolo v okrese Martin hlásené žiadne ochorenie.

III.5.4 Iné a nešpecifikované infekcie nervovej sústavy nezaradené inde

A 88, A 89

V sledovanom období nebolo v okrese Martin hlásené žiadne ochorenie.

III.5.5 Iné vírusové meningitídy a encefalitídy

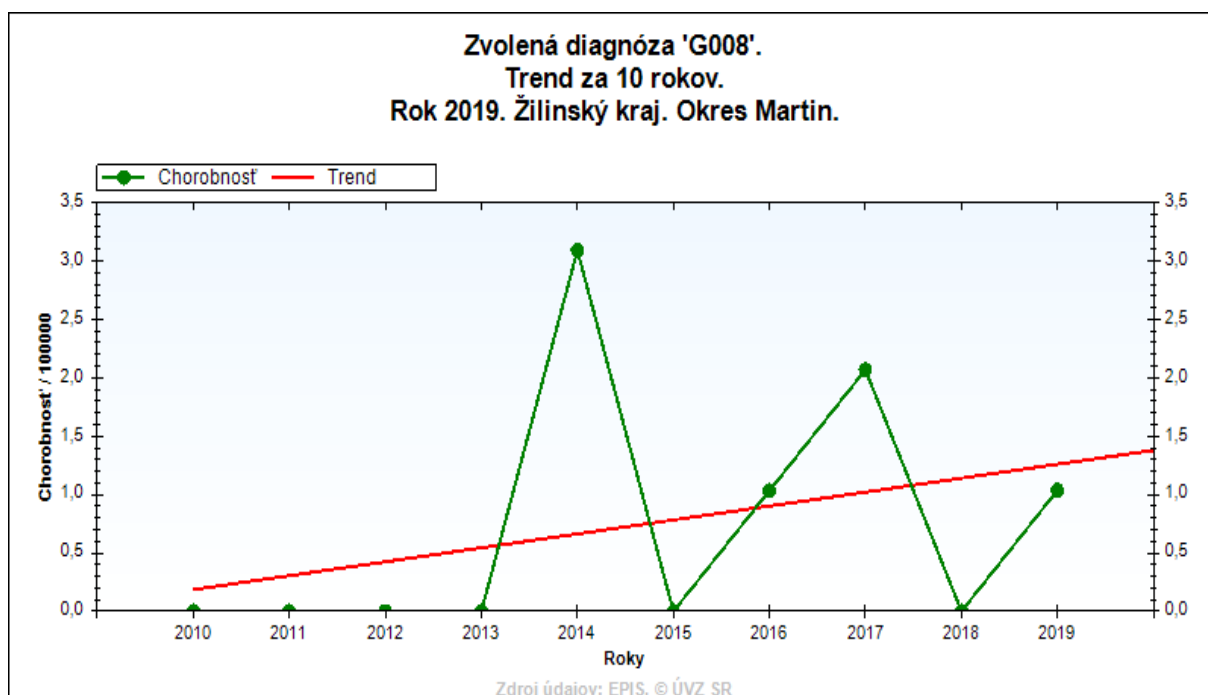
B 00.3, B00.4, B 02.0, B 01.1

V sledovanom období nebolo v okrese Martin hlásené žiadne ochorenie.

III.5.6 Bakteriálny zápal mozgových plien

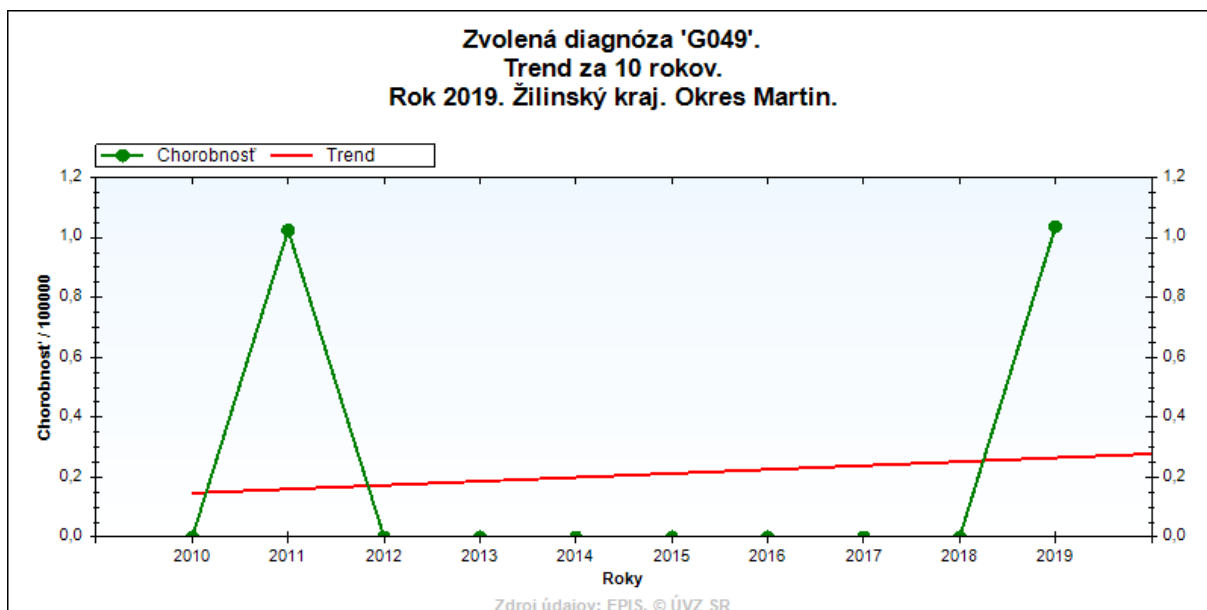
G 00.8

V sledovanom období bolo nahlásené jedno ochorenie nozokomiálneho charakteru u 42-ročnej ženy, hospitalizovanej na Klinike anesteziológie a intenzívnej medicíny UNM, kde bola prijatá so sepsou. Ochorenie bolo stanovené na základe klinického obrazu a kultivačného vyšetrenia likvoru s pozitívnym výsledkom *Enterococcus faecalis*. Dopad ochorenia vyzdravenie.

III.5.7 Meningitídy vyvolané inými a nešpecifikovanými príčinami G 03, G04, G 05

V roku 2019 bolo nahlásené jedno ochorenie u 64 ročnej ženy (Dg. G04.9). Pacientka bola hospitalizovaná na Neurologickej klinike s klinickým obrazom bolesti v C-TH oblasti, bez zjavnej propagácie do HK, nepríjemné nočné bolesti, nespavosť, nechutenstvo, chudnutie, triaška, nemohla dovrieť dlane, slabosť HK akrálne, afebrilná, šija neoponuje, početné glionové vaskulárne zmeny v oboch mozgových hemisférach, mierna atrofia mozgu. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru (prítomné segmenty), kultivačné vyšetrenie likvoru a vírusový panel v likvore negatívne. Epidemiologická anamnéza neobjasnená. Dopad ochorenia vyzdravenie.

III.5.8 Zápalová polyneuropatia a akútne chabé parézy

G 61

V sledovanom období nebolo v okrese Martin hlásené žiadne ochorenie.

III.5.9 Ochrnutie spánkového nervu

G 51.0

V sledovanom období nebolo v okrese Martin hlásené žiadne ochorenie.

III.6 Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

V priebehu roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených celkovo 12 zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou (chorobnosť 12,44/100 000 obyvateľov) pod diagnózou:

- A69.2 - Lymeská choroba - 4 prípady (chorobnosť 4,14/100 000 obyvateľov),
- A78 - Horúčka Q – 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),
- A84.0 - Kliešťová encefalitída Ďalekého východu – 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),
- A84.1 - Vírus stredo európskej kliešťovej encefalitídy - 4 prípady (chorobnosť 4,14/100 000 obyvateľov),
- B58.9 - Nešpecifikovaná toxoplazmóza - 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),
- M01.2 - Artritída pri Lymeskej borelióze - 1 prípad (chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov),

Oproti roku 2018 (18 prípadov, chorobnosť 18,58/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 33,05%. Najvyšší výskyt zoonóz za rok 2019 bol hlásený v mesiaci jún.

Zoonózy podľa sezonality v okrese Martin za rok 2019

DIAGNÓZA/ MESIAC	I.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	Spolu
A69.2	0	3	1	0	0	0	0	4
A78	0	0	0	1	0	0	0	1
A84.0	0	0	0	0	0	0	1	1
A84.1	0	2	1	0	1	0	0	4
B58.9	1	0	0	0	0	0	0	1
M01.2	0	0	0	0	0	1	0	1
Spolu	1	5	2	1	1	1	1	12

Zoonózy podľa klinickej formy v okrese Martin za rok 2019

KLINICKÁ FORMA	A69	A78	A84	B58	M01	Spolu
febrilná	0	1	2	0	0	3
kožná	4	0	0	0	0	4
neurologická	0	0	3	0	1	4
uzlinová	0	0	0	1	0	1
Spolu	4	1	5	1	1	12

Zoonozy podľa mechanizmu prenosu v okrese Martin za rok 2019

MECHANIZMUS PRENOSU	A69	A78	A84	B58	M01	Spolu
ingescia	0	1	0	0	0	1
neznámy	0	0	1	1	0	2
poštipanie hmyzom	1	0	0	0	0	1
prisatie kliešť'a	3	0	4	0	1	8
Spolu	4	1	5	1	1	12

Zoonozy podľa povolania v okrese Martin za rok 2019

POVOLANIE/ DIAGNÓZA	A69	A78	A84	B58	M01	Spolu
iné povolanie	1	0	3	0	0	4
nepracujúci/dieťa	3	0	0	0	0	3
nepracujúci/dôchodca	0	1	1	0	1	3
nepracujúci/nezamestnaný	0	0	1	0	0	1
nepracujúci/študent	0	0	0	1	0	1
Spolu	4	1	5	1	1	12

Zoonozy podľa klasifikácie prípadu v okrese Martin za rok 2019

Diagnóza/Klasifikácia prípadu	možný	potvrdený	Spolu
A69.2	2	2	4
A78	0	1	1
A84.0	0	1	1
A84.1	0	4	4
B58.9	0	1	1
M01.2	0	1	1
Spolu	2	10	12

III.6.1 Leptospiróza

A 27

V sledovanom období v okrese Martin nebolo nahlásené žiadne ochorenie.

III.6.2 Iná bakteriálna zoonóza

A 28

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.3 Listeriόza

A32, P37.2

V roku 2019 nebolo v okrese Martin nahlásené žiadne ochorenie.

III.6.4 Lymeská choroba

A69.2, M01.2

V roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených celkovo 5 prípadov ochorenia (5,18/100 000 obyvateľov) z toho 4 prípady na Lymeskú chorobu (4,14/100 000 obyvateľov) a 1 prípad na Artritídu pri Lymeskej chorobe (1,04/100 000 obyvateľov). Laboratórnou diagnostikou Western blot boli 3 prípady potvrdené *Borrelia burgdorferi* IgM pozit. a 2 prípady boli diagnostikované na základe klinických príznakov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k vzostupu chorobnosti o 67,1%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 1-4 ročných 81,02/100 000 obyvateľov.

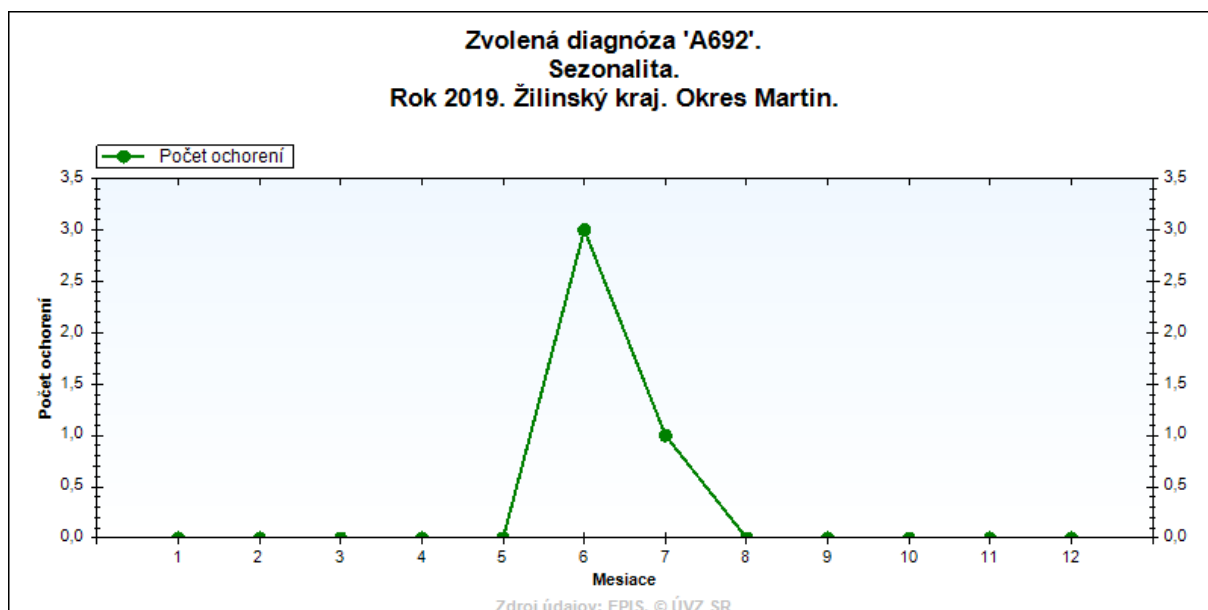
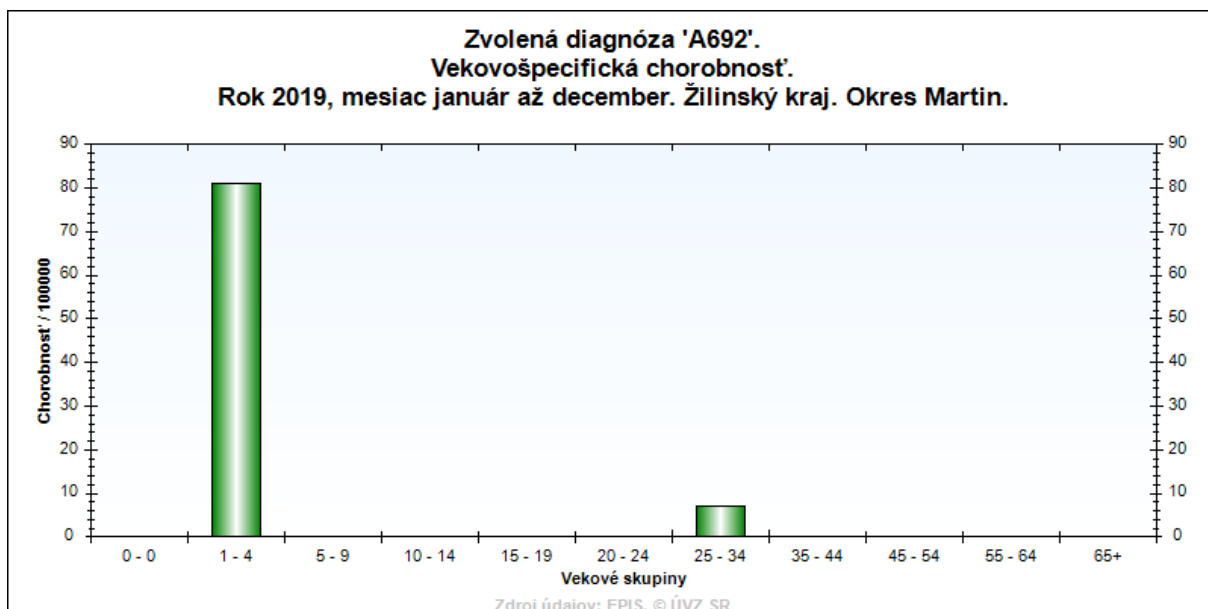
Na Lymeskú chorobu (A69.2) bol nahlásený 1 prípad ochorenia (1,04/100 000 obyvateľov) u 29-ročného muža. Klinický obraz migrujúci erythema migrans, pacient bol liečený ambulantne u príslušného obvodného lekára pre dospelých. V anamnéze pacient udával prisatie kliešť a častý pobyt v prírode. Ochorenie bolo potvrdené klinicky a sérologickým vyšetrením ELISA *Borrelia burgdorferi* IgM – pozitívny výsledok. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

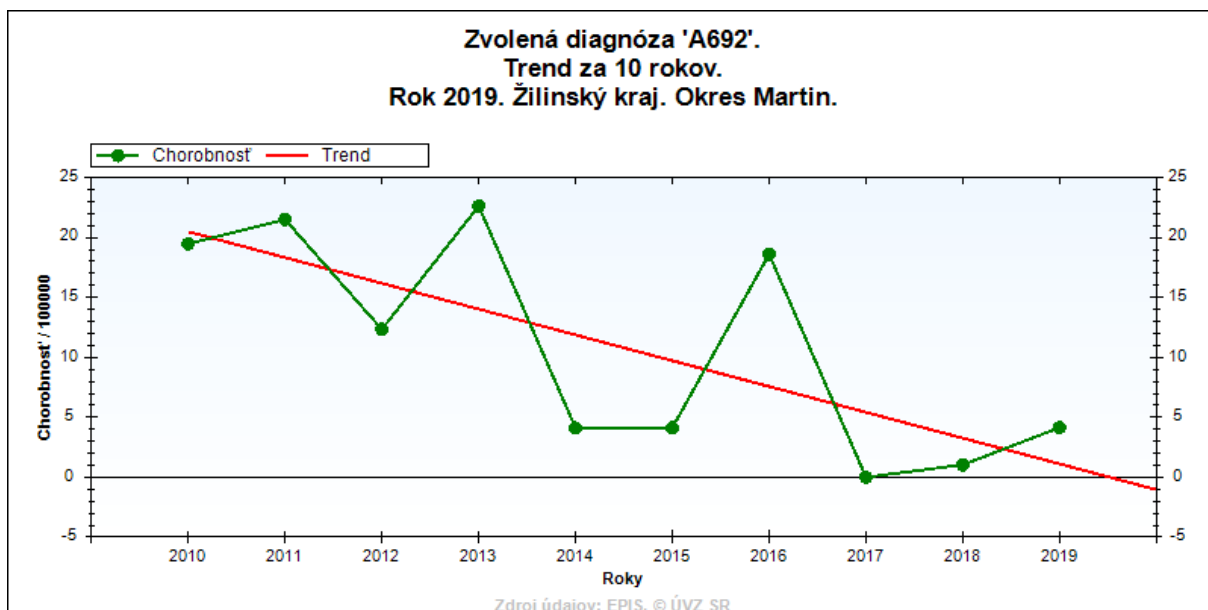
V druhom prípade išlo o 4 ročného chlapca, ktorému sa po odstránení 4 celých kliešťov objavila erythema migrans. Ďalšími klinickými príznakmi bola teplota do 38,5°C a bolesti hlavy. Ochorenie bolo potvrdené aj sérologicky vyšetrením ELISA *Borrelia burgdorferi* IgM – pozitívny výsledok. Pacient bol liečený ambulantne u príslušného obvodného lekára pre deti a dorast. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

V treťom prípade ide o 1 ročného chlapca, ktorému sa po uštipnutí iným hmyzom objavila erythema migrans za ľavým uchom. Prípad klasifikovaný ako možný pre klinické príznaky, potvrdenie infektológom, sérologia nebola odobratá. Pacient bol liečený

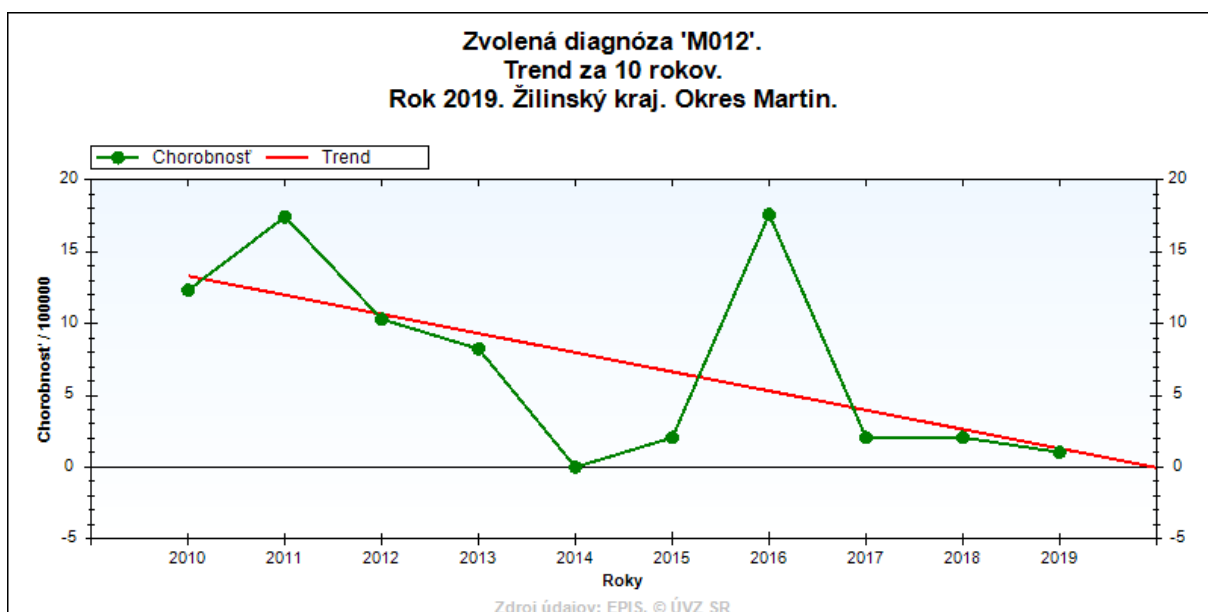
ambulantne u príslušného obvodného lekára pre deti a dospelých. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

Posledným prípadom ochorenia bolo 3 ročné dievča, ktorému sa po odstránení kliešťa objavila erythema migrans na hrudníku. Prípadoch bol klasifikovaný ako možný pre klinické príznaky, potvrdenie infektológom, sérologia nebola odobratá. Pacientka bola liečená ambulantne u príslušného obvodného lekára pre deti a dospelých. Dopad ochorenia nešpecifikovaný.

Na Artritídu pri Lymeskej chorobe (M01.2) bol nahlásený 1 prípad ochorenia (1,04/100 000 obyvateľov). Ochorela 63 ročná žena, v klinickom obraze dominovali silné bolesti hlavy, bolesti svalov, kĺbov a celého tela. Pacientka bola hospitalizovaná na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Dôkaz ochorenia klinicky a vyšetrením séra Western blot testom, ktorým bola potvrdená *Borrelia burgdorferi*. Dopad ochorenia vyzdravenie.

III.6.5 Ornitóza

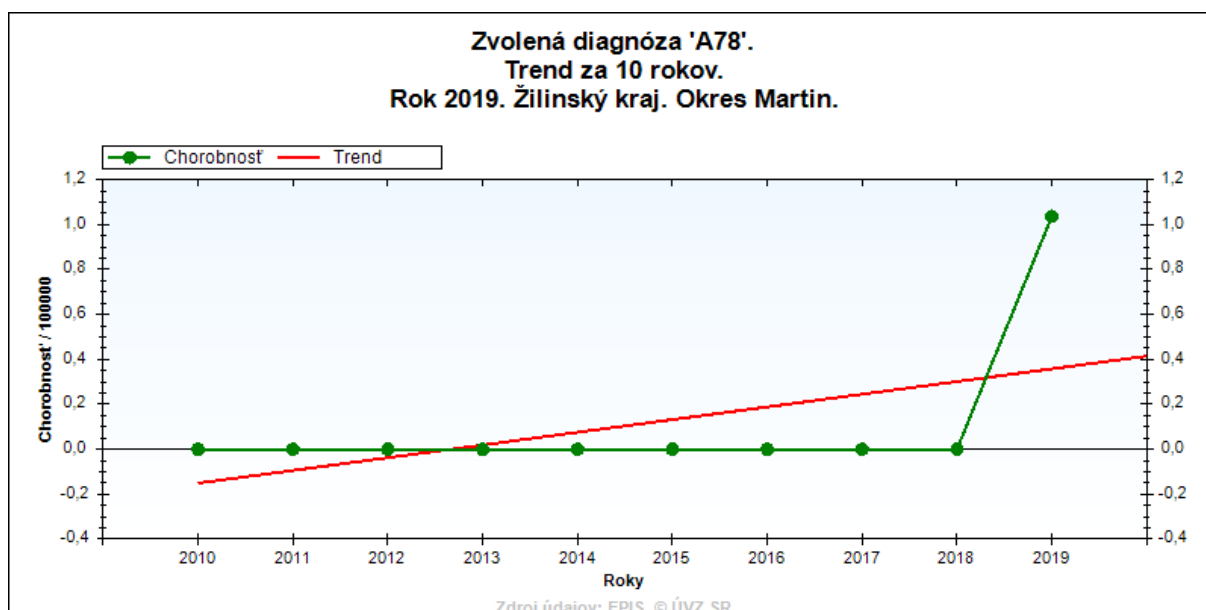
A 70

V sledovanom období v okrese Martin nebolo nahlásené žiadne ochorenie.

III.6.6 Horúčka q

A 78

V roku 2019 v okrese Martin bol hlásený jeden importovaný prípad ochorenia Horúčky Q (1,04/100 000 obyvateľov). Ochorel 72 ročný muž, ktorý bol hospitalizovaný na dovolenke v Chorvátsku na Zadare pre klinické príznaky malátnosť, slabosť v rukách a febrilný stav. Ochorenie bolo potvrdené klinicky aj sérologicky testom ELISA IgM s pozitívnym výsledkom na *Coxiella burnetti*. Pacient udal, že počas dovolenky v Chorvátsku konzumoval u svojho kamaráta domáci ovčí syr. Dopad ochorenia vyzdravenie.

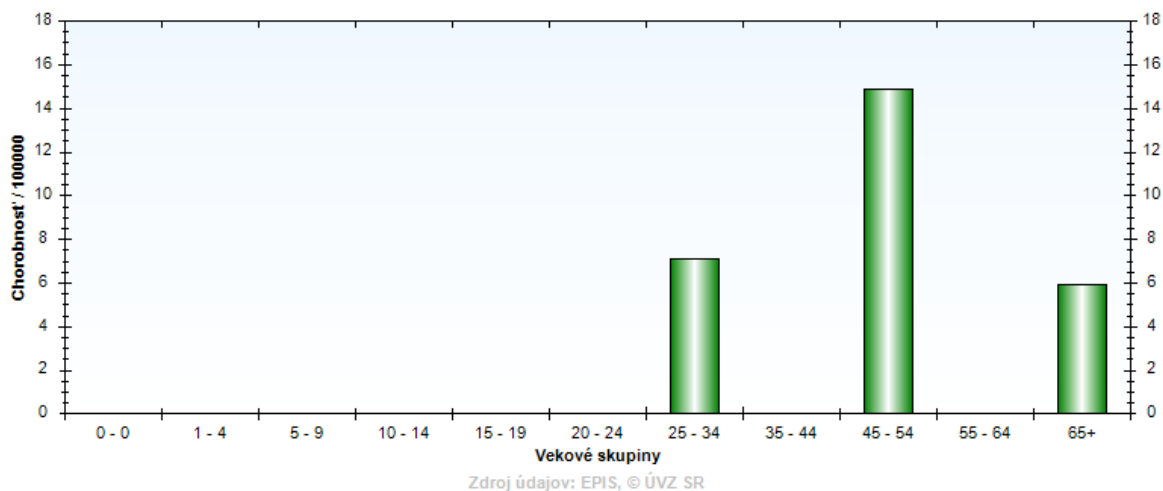
III.6.7 Kliešťová encefalitída

A 84

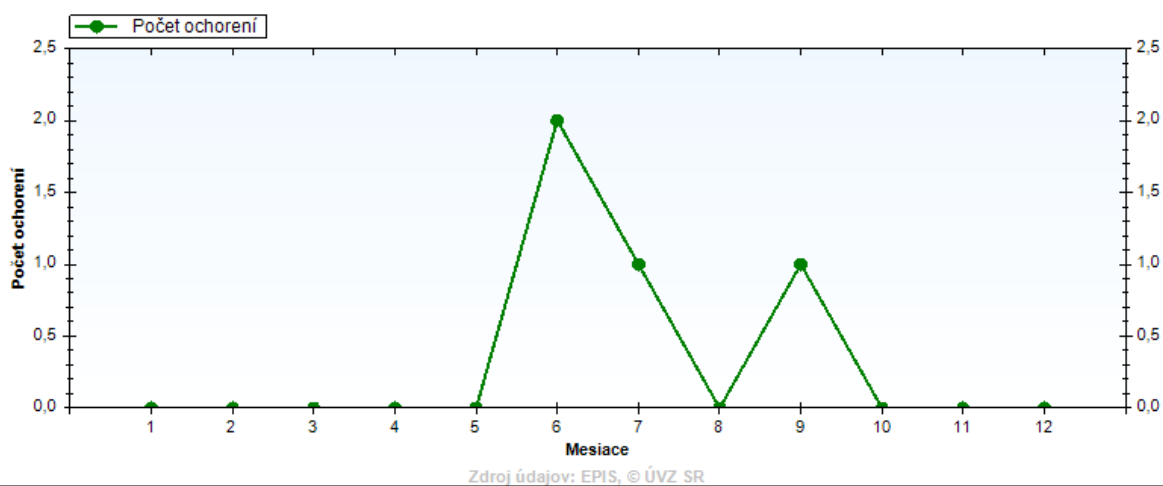
V sledovanom období bolo v okrese Martin nahlásených 5 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 5,18/100 000 obyvateľov.

Ochoreli 4 muži vo veku 39, 28, 45 a 47 rokov a 1 žena 88 ročná. V 4 prípadoch boli pacienti hospitalizovaní v Univerzitetnej nemocnici Martin (2 na Klinike infektológie a cestovnej medicíny, 2 na Neurologickej klinike). Klinická forma ochorenia bola v 3 prípadoch neurologická a v 2 febrilná. Ochorenia boli diagnostikované klinicky aj sérologicky ELISA IgM a to 4x vírus stredoeurópskej kliešťovej encefalitídy (A84.1) - pozitívny výsledok a 1x vírus kliešťovej encefalitídy Ďalekého východu (A84.0) - pozitívny výsledok. V epidemiologickej anamnéze v oboch prípadoch ochorenia bolo prisatie kliešťa, častý pobyt v prírode a turistika. Vo všetkých prípadoch bol dopad ochorenia vyzdravenie.

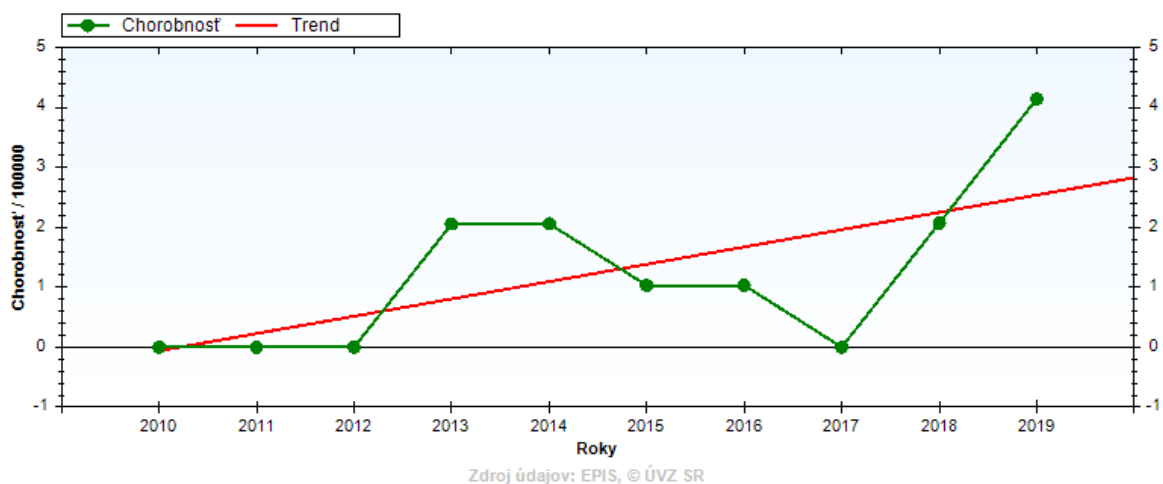
Zvolená diagnóza 'A841'.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Martin.

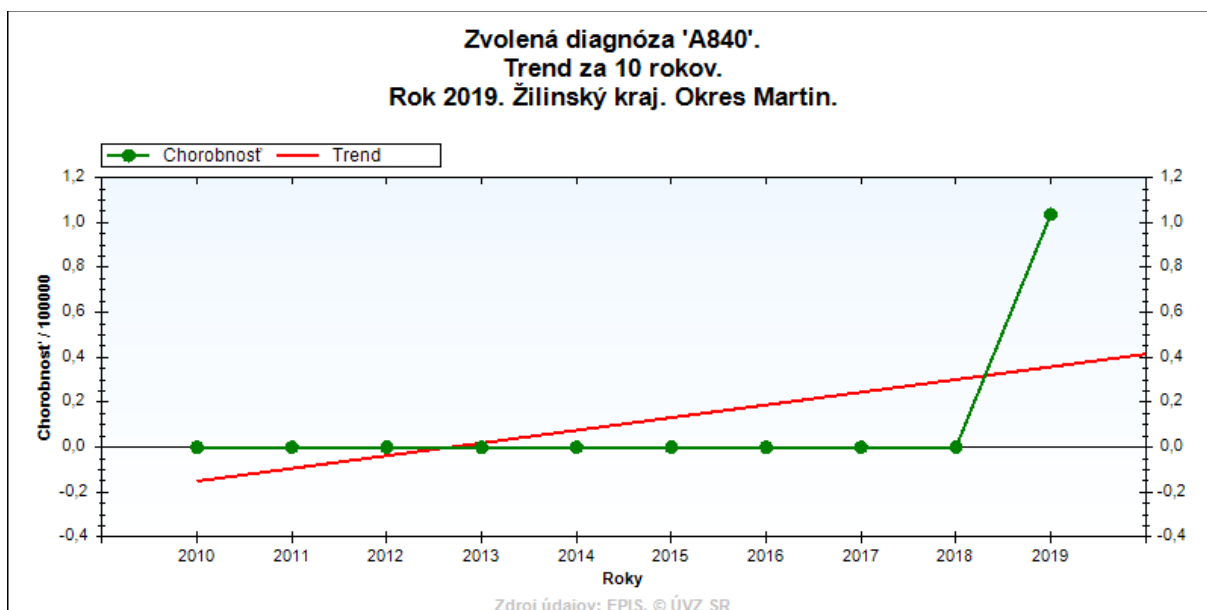

Zvolená diagnóza 'A841'.
Sezonalita.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

Zvolená diagnóza 'A841'.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Martin.

III.6.8 Zápalová polyneuropatia a akútne chabé parézy

G61, G63

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.9 Creutzfeldt – Jacobova choroba

A 81

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.10. Vírusové hemoragické horúčky

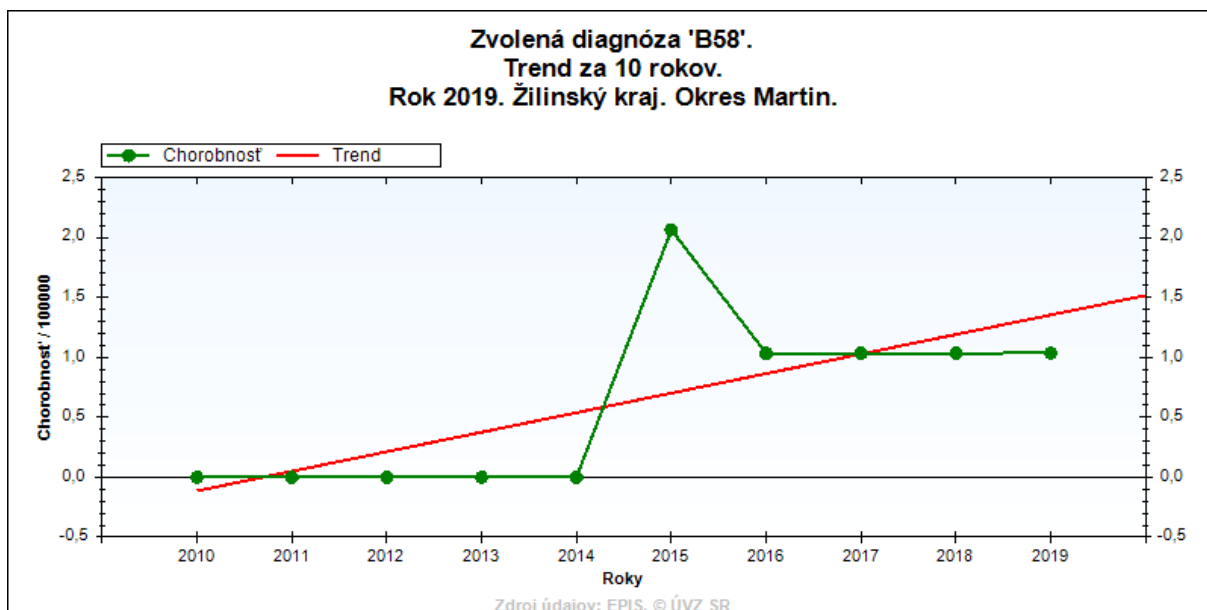
A98

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.11. Toxoplazmóza

B58

V sledovanom období bol v okrese Martin nahlásený 1 prípad ochorenia na Nešpecifikovanú toxoplazmózu (B58.9), čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorel 19-ročný muž. Klinický priebeh ochorenia zdurenie uzlín v podpazuší, na krku a TT 38,5°C. Pacient bol liečený ambulantne na Klinike infektológie a cestovnej medicíny v Univerzitnej nemocnici Martin. Ochorenie bolo diagnostikované klinicky a sérologicky vyšetrením ELISA IgM potvrdená *Toxoplasma gondii*. Pravdepodobný faktor prenosu neznámy (pacient udal, že v domácnosti mačky nechovajú, na záhrade okolo rodinného domu nepracoval a nekuje aj konzumáciu nedostatočne tepelne spracovaného mäsa). Dopad ochorenia bol vyzdravenie.

III.6.12. Echinokóza

B67

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.13. Tenióza

B68

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.14 Zápalová polyneuropatia a akútne chabé parézy

G61, G63

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.15 Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z203

V sledovanom období v okrese Martin nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.7 Nákazy kože a slizníc

III.7.1 Tetanus

A 33 - A 35

Ochorenie ani podozrenie z ochorenia na tetanus v roku 2019 nebolo hlásené.

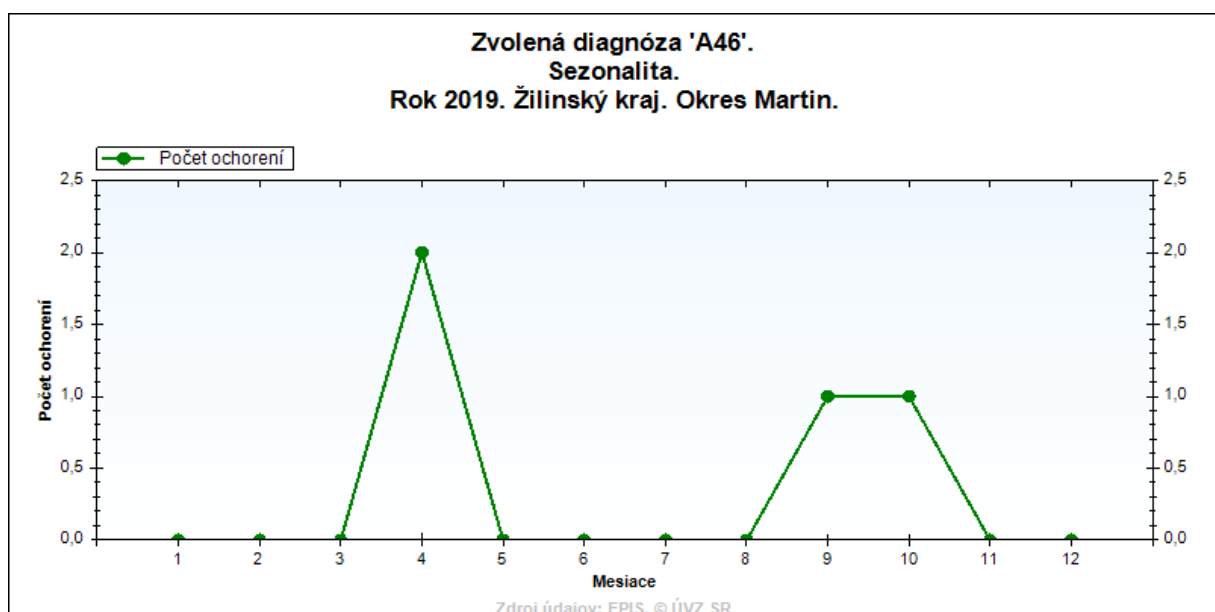
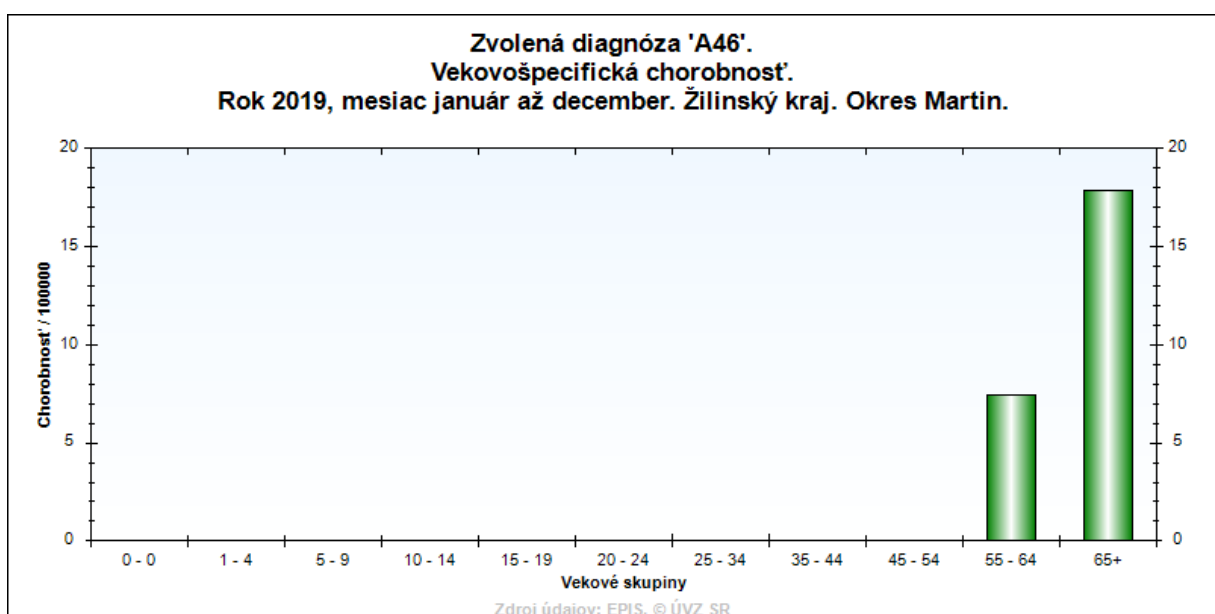
Očkovanie: v kapitole III.3.1. Diftéria

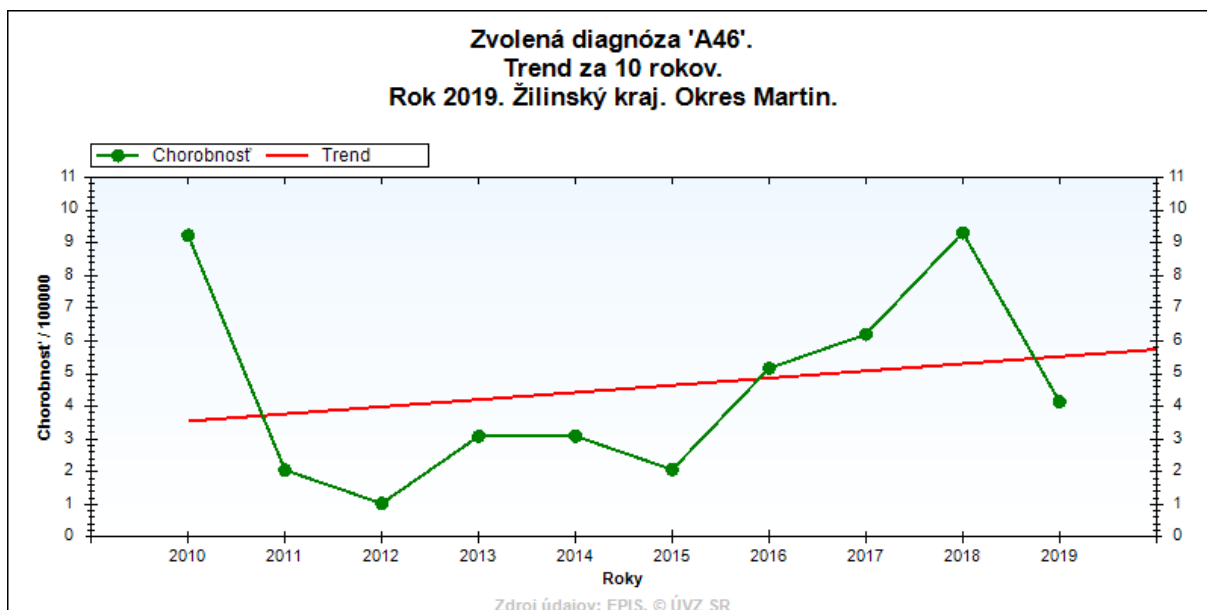
III.7.2 Erysipelas

A 46

V roku 2019 boli v okrese Martin hlásené 4 prípady erysipelu (chorobnosť 4,14/100 000). Ochorela 90-ročná žena a 3 muži vo veku 61-ročný, 65-ročný a 70-ročný. Vo všetkých prípadoch mali ochorenia sporadický charakter. Chorí boli hospitalizovaní na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Vo všetkých prípadoch ochorenia sa jednalo o polymorbídnych pacientov. Dopad ochorenia vyzdravenie.

Charakteristiky dg. A46	Abs.	%
Izolácia:		
doma	0	0,00
Infekčná klinika	4	100,00
Spôsob zistenia dg.:		
vyhľadanie zdrav. pomoci	4	100,00
hospitalizácia	0	0,00
Charakter výskytu: sporadický	4	100,00
rodinný	0	0,00
epidemický	0	0,00
Dopad ochorenia: vyzdravenie	4	100,00

III.7.3 Plynová gangréna

A 48.0

V roku 2019 v okrese Martin nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.7.4 Kvapavka, chlamýdiové infekcie, syfilis, trichomonóza

A51,A52, A53.9, A54, A56.0, A59

V roku 2019 bolo v okrese Martin nahlásených celkovo 29 prípadov pohlavne prenosných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 30,05/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k vzostupu chorobnosti o 45,17 %.

Z celkového počtu bolo nahlásených 9 prípadov ochorenia na syfilis, čo predstavuje chorobnosť 16,96/100 000 obyvateľov.

- 5 x potvrdený Primárny genitálny syfilis (A51.0) 4 mužov 75-ročného, 30-ročného, 16-ročného, 24-ročného a 36-ročnej ženy,
- 1 x potvrdený Nešpecifikovaný včasný syfilis (A51.9) u 44-ročnej ženy,
- 1 x potvrdený Neurosyfilis bez príznakov (A52.2) u 72-ročného muža,
- 1 x potvrdený Latentný syfilis (A53.0) u 54-ročného muža,
- 1 x potvrdený Nešpecifikovaný syfilis (A53.0) u 70-ročnej ženy.

Na gonokokovú infekciu dg. A 54.0 ochorelo 9 pacientov (chorobnosť 16,96/100 000), siedmi muži vo veku – dvaja 24, dvaja 25, dvaja 29, jeden 27 a jeden 29-roční a dve ženy 32 a 41 ročné. Dopad ochorenia - vyzdravenie.

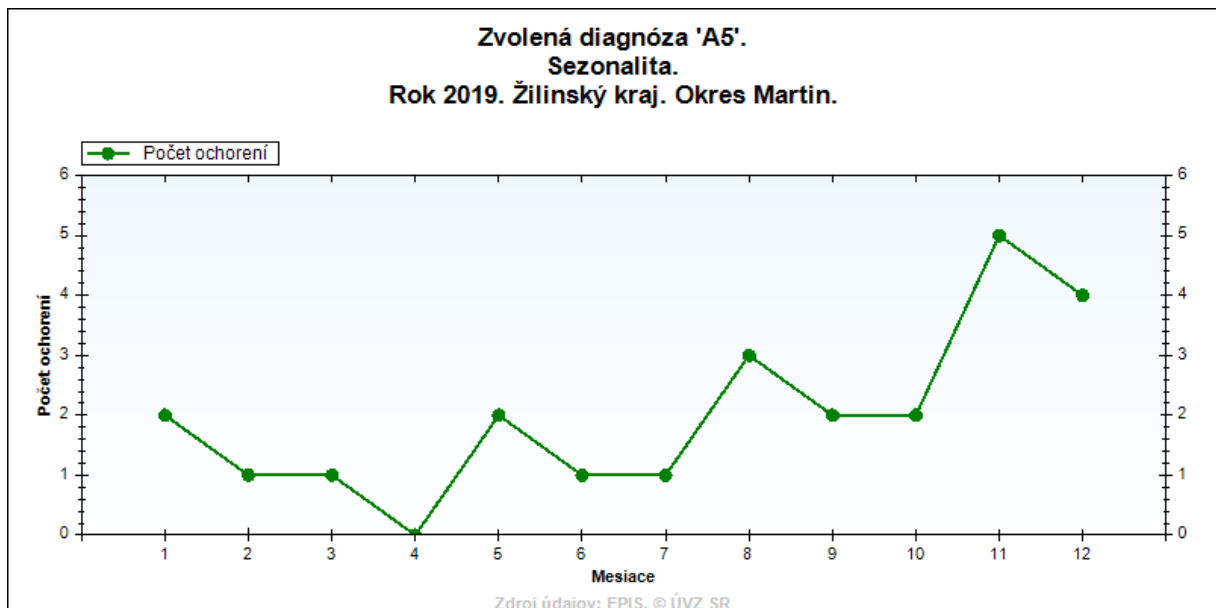
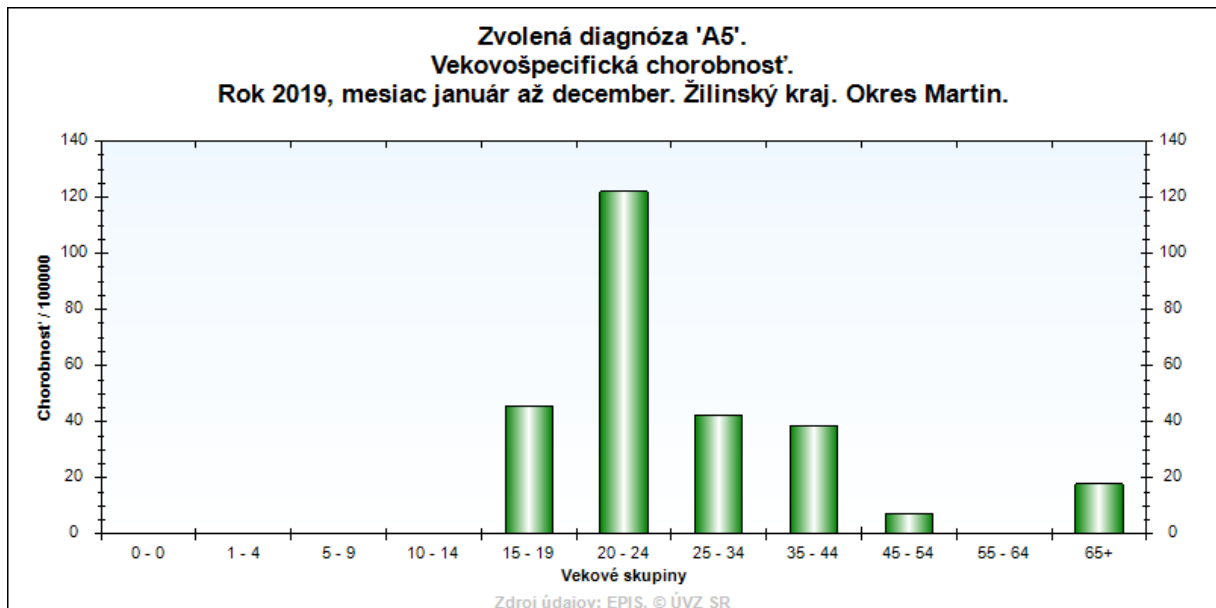
Na chlamýdiové infekcie ochorelo 5 osôb (chorobnosť 9,42/100 000).

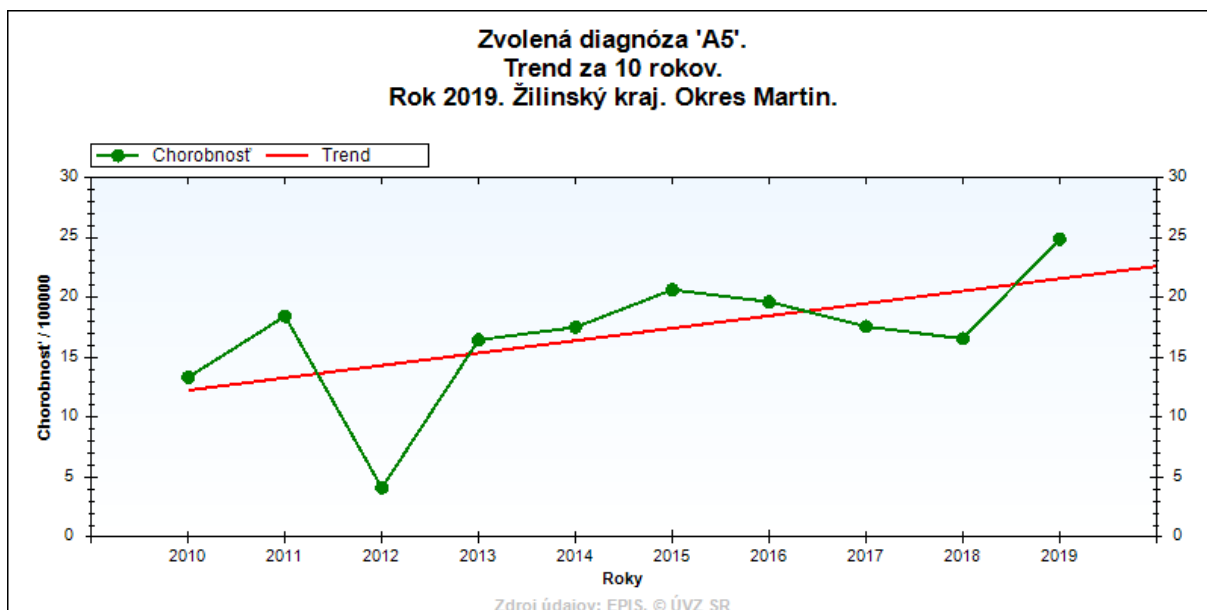
- 4 x Chlamýdiová infekcia močovo-pohlavnej sústavy (A56.0) – ochoreli 3 ženy 23, 35 a 36 ročné a muž 17-ročný,
- 1x Nešpecifikovaná chlamýdiová infekcia (A56.2) – ochorela 21-ročná žena.

Na urogenitálnu trichomonózu (dg. A59.0) bolo nahlásené jedno ochorenie, čo predstavuje chorobnosť 1,04/100 000 obyvateľov. Ochorela 23-ročná žena.

Na infekciu genitálie a močovo-pohlavného systému herpetickým vírusom (A60.0) ochorela 24-ročná žena.

Na anogenitálne bradavice (venerické) dg.A63.0 boli nahlásené 4 prípady ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 4,14/100 000 obyvateľov. Ochoreli 3 muži 26, 44, a 54 - roční a 40-ročná žena.

III.7.5 Svrab

B 86

V roku 2019 bolo nahlásených 12 prípadov ochorení, čo predstavuje chorobnosť 22,61/100 000 obyvateľov. Ochorelo 7 mužov a 5 žien. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 81,02/100 000 obyvateľov bola vo vekovej skupine 1-4 ročných a chorobnosť 22,32/100 000 obyvateľov vo vekovej skupine 45-54 ročných. Charakter ochorení bol v 8 prípadoch sporadický, v 4 prípadoch epidemický. Dopad ochorení vyzdravenie. Hospitalizovaní boli 3 pacienti, dvaja na Dermatovenerologickej klinike UNM a v jednom prípade ochorenia bol svrab diagnostikovaný pri nástupe na hospitalizáciu na Neurologickú kliniku UNM.

Charakteristiky dg. B 86	Abs.	%
Izolácia:		
doma	9	76,47
UNM	3	25,00
Spôsob zistenia dg.:		
vyhľadanie zdrav. pomoci	11	91,66
pri nástupe na hospitalizáciu	1	8,33
Charakter výskytu : sporadický	8	66,66
rodinný	0	0,00
epidemický	4	33,33
Dopad ochorenia : vyzdravenie	12	100,00

Rodinné výskyty

P.č.	Obec výskytu	Dátum výskytu	Počet ochorení	Počet exponovaných	Dôkaz ochorenia	Mechanizmus Prenosu	Typ výskytu
1.	Kláštor pod Znievom	25.1.2019-30.5.2019	4	4	klinický obraz	priamy kontakt	Epidemický

III.8 Iné infekcie – nezaradené

III.8.1 Streptokokové septikémie

A 40

V roku 2019 boli nahlásené 3 ochorenia na streptokokovú infekciu, ktoré súviseli s hospitalizáciou a zdravotníckymi výkonmi a sú analyzované v kapitole Nozokomiálne nákazy.

III.8.2 Iné septikémie

A41, A021

V sledovanom období bolo hlásených celkovo 38 prípadov septikémií, ktoré súviseli s hospitalizáciou a zdravotníckymi výkonmi v UNM a sú analyzované v kapitole Nozokomiálne nákazy.

III.8.3 Puerperálne infekcie

O08.0, O23,O86,O86.0,O87,O91

V roku 2019 boli hlásené 3 ochorenia na puerperálne infekcie, ktoré súviseli s pôrodom a sú analyzované v kapitole Nozokomiálne nákazy.

III.9 Nozokomiálne nákazy

V rámci surveillance nozokomiálnych nákaz v roku 2019 bolo v okrese Martin hlásených 455 NN z 1 zdravotníckeho zariadenia – Univerzitetnej nemocnice Martin v ktorom bolo hospitalizovaných celkovo 43 906 pacientov, čo predstavuje proporciu 1,04%. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 došlo k poklesu hlásených NN o 15,74 %.

Z hlásených NN boli najčastejšie vykazované infekcie črevné (29,23%), infekcie dolných ciest dýchacích (17,58%), nozokomiálne sepsy (14,29%), infekcie chirurgickej rany (10,33%), urogenitálne infekcie (9,89%), nákazy kože a slizníc (5,49%) a ostatné NN (3,96%).

Najvyšší počet hlásených nozokomiálnych nákaz bol vo vekovej skupine 65+ roční v počte 223 prípadov (49,01%), vo vekovej skupine 55-64 ročných 74 prípadov (16,26%), vo vekovej skupine 45-54 ročných 40 prípadov (8,79%) a u 0- ročných detí bolo hlásených 37 prípadov ochorení (8,32%). Najvyšší počet NN v roku 2019 hlásila Chirurgická klinika 79 prípadov-17,36%, Interná klinika 72 prípadov-15,82%, Klinika detí a dorastu 42 prípadov-9,23% a Klinika hematológie a transfuziológie 40 prípadov-8,79 %.

Na vzniku NN sa podieľali vnútorné a vonkajšie rizikové faktory. Z najčastejších vonkajších rizikových faktorov podmienujúcich vznik NN patrili operácie, permanentný močový katéter, i.v. katetrizácia a umelá pľúcna ventilácia. Z vnútorných rizikových

faktorov dôležitú úlohu pri vzniku NN zohrávali iné závažné ochorenia, dlhodobá ATB liečba a imunodeficit a chemoterapia u onkologických pacientov.

Najzávažnejšími nedostatkami, ktoré mohli ovplyvniť vznik NN, bolo nedodržovanie správnych dekontaminačných postupov, nedodržovanie HER a bariérovej ošetrovateľskej techniky.

V roku 2019 pretrváva nedostatočné hlásenie NN a neskoré hlásenie NN niekedy aj s 3- mesačným oneskorením. Kontrola opatrenia v ohniskách NN a kontrola dodržiavania hygienicko-epidemiologického režimu (zabezpečení dostatočného množstva OOPP, izolácie kolonizovaných pacientov, edukácie personálu ohľadne hygieny rúk, atď.) sa vykonáva v spolupráci s oddelením nemocničnej hygieny a vedúcimi pracovníkmi jednotlivých pracovísk UNM. Odborní pracovníci oddelenia epidemiológie aktívne spolupracujú s vedúcimi pracovníkmi jednotlivých kliník a oddelení UNM pri zbere anamnestických údajov a údajov ohľadne kontaktov kolonizovaných pacientov, črevných nákaz a sepsy.

V rámci epidemiologického vyšetrenia sú zisťované rizikové faktory a epidemiologické súvislosti pri črevných, respiračných, urologických a krvných nozokomiálnych nákaz.

Prehľad výskytu multirezistentných medicínsky významných baktérií na ATB v UNM:

Šírenie rezistentných medicínsky významných baktérii nadobúda pandemický charakter. Extrémne rezistentné baktérie charakterizujú schopnosť integrovať sa do normálnej bakteriálnej flóry človeka, pričom potenciálne ostáva zachovaná ich virulencia. Do zdravotníckeho zariadenia sú prakticky vždy importované. Pokiaľ nie sú včas identifikované, môžu v zariadení vyvolať nozokomiálne infekcie, nekontrolovane sa šíriť a cirkulovať medzi hospitalizovanými pacientmi a personálom. Predstavujú významné nebezpečenstvo najmä pre pacientov s oslabeným imunitným systémom.

Klebsiella pneumoniae – celkovo 107 záchytov z biologického materiálu, z toho:

- 58 x Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu (predstavujú osobitné nebezpečenstvo, pretože môžu vyvolať klinickú rezistenciu na všetky β -laktámové ATB)
- 49 x Klebsiella pneumoniae nerezistentného kmeňa.

Staphylococcus aureus - celkovo 17 záchytov z biologického materiálu, z toho

- 4 MRSA - Methicillin-rezistentný Staphylococcus aureus.

Pseudomonas aeruginosa- celkovo 46 záchytov z biologického materiálu, z toho:

- 18 x Pseudomonas aeruginosa produkujúca karbapenemázu.

Rizikový faktor\Lokaliz. inf	črevné	dol. dých. cesty	gynecologické	hor. dých. cesty	iné	infekcia chirurgickej rany	kože a sliznice	nezistené	rany a popáleniny	sepsy	urológické	Spolu
diabetes mellitus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
dlhodobá ATB terapia	61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61
kardiovaskulárne ochorenie	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Nezistený	6	2	0	1	2	0	1	0	0	1	1	14
onkologické ochorenie	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	3
Operácia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
Úraz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3
vnútorný/ imunodeficit	0	3	0	3	1	0	0	0	0	6	0	13
vnútorný/ hematologické ochorenia	3	3	0	1	1	0	0	0	0	0	1	9
vnútorný/ chron. ochorenie	8	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	9
vnútorný/ iné závažné ochorenie	26	11	0	3	19	0	0	0	0	18	2	79
vnútorný/ malígne nádory	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
vnútorný/ polytraumy	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
vnútorný/ vek 60+, do 1 roku	3	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0	7
vonkajší/ dĺžka hospitalizácie	9	7	0	0	4	0	0	0	0	3	1	24
vonkajší/ drenáž	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
vonkajší/ hemodialýza	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
vonkajší/ i.v.katetrizácia	0	0	0	0	2	0	5	0	0	22	3	32
vonkajší/ infúzia, transfúzia	0	1	0	0	0	0	17	0	0	0	0	18
vonkajší/ inštrumentačný zákrok	0	0	1	0	0	1	2	0	1	1	0	6
vonkajší/ liečba cytostatikami	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
vonkajší/ močová katetrizácia	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1	37	41
vonkajší/ opakovaná narkóza	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
vonkajší/ operácia	4	18	1	1	4	46	0	0	4	3	0	81
vonkajší/ tracheostómia	0	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5
vonkajší/ umelá pľúcna ventilácia	0	25	0	0	0	0	0	0	0	1	0	26
Spolu	133	80	2	11	42	47	25	0	5	65	45	455

Nozokomiálne nákazy podľa vekovej štruktúry za rok 2019 v okrese Martin

Veková skupina	Freq.	Perc.
0 r.	37	8,32
01-04	20	4,40
05-09	8	1,76
10-14	2	0,44
15-19	13	2,86
20-24	3	0,66
25-34	19	4,18
35-44	16	3,52
45-54	40	8,79
55-64	74	16,26
65+	223	49,01
Spolu	455	100,00

Tab. III.9.1 Porovnania výskytu NN v lôžkových zariadeniach v okrese Martin

Názov zariadenia	Počet NN	Počet hospitalizovaných	Proporcia %
UNM	455	43906	1,04
Psychiatrická liečebňa	0	379	0,00
Socializačné centrum Rieka Šútovo	0	94	0,00
Spolu lôžkové zariadenia	455	44379	1,03
Spolu dialyzačné pracoviská	0	15991	0,00
Spolu	455	60370	0,75

Tab. III.9.2 Proporcia výskytu NN podľa oddelení z počtu hospitalizovaných

Klinika / Oddelenie	Počet NN	Počet hospitalizovaných	Proporcia %
Kl. anestéziológie a intenzívnej medicíny	30	422	7,11
Kl. detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny	2	116	1,72
Kl. detí a dorastu	42	3800	1,11
Kl. detskej chirurgie	0	906	0
Gynek.-pôrodnická klinika	4	4841	0,08
Fyziatrisko-rehabilitačné oddelenie	0	232	0
Kl. hematológie a transfuziológie	40	1050	0,83
Kl. infektológie a cestovnej medicíny	17	627	2,71
Chirurgická klinika	50	3702	1,35
Klinika cievnej a transplantlačnej chirurgie	6	1446	0,41
Kl. hrudníkovej chirurgie	23	1152	2
Interná klinika	72	6146	1,17
Gastroenterologická klinika	21	1415	1,48
Dermatovenerologická klinika	1	465	0,22
Neurochirurgická klinika	19	1779	1,07
Neurologická klinika	10	1720	0,58
Neonatologická klinika	33	1527	2,16
Kl. nukleárnej medicíny	0	160	0
Kl. otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku	10	990	1,01
Ortopedická klinika	23	2141	1,07
Očná klinika	0	1025	0
Onkologické centrum	10	548	1,82
Psychiatrická klinika	3	1005	0,3
Kl. pracovného lekárstva a toxikológie	0	415	0
Oddelenie plastickej chirurgie	0	693	0
Kl. pneumológie a ftizeológie	28	1716	1,63
Kl. stomatólogie a maxilofaciálnej chirurgie	1	953	0,1
Traumatologická klinika	8	1367	0,59
Urologická klinika	2	1547	0,13
Spolu	455	43906	1,04

Podiel na hlásení nozokomiálnych nákaz majú najmä: chirurgické kliniky 79 NN (17,36%), Interná klinika NN (15,82%) a Klinika detí a dorastu 42 NN (9,23%).

Tab.III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v okrese Martin/

Kód diagnózy	Diagnóza	Počet	%
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	117	25,71
A080	Rotavírusová enteritída	12	2,64
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu	3	0,66
A400	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A	1	0,22
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	2	0,44
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	2	0,44
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	13	2,86
A412	Septikémia vyvolaná nešpecif.stafylokokmi	1	0,22
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	11	2,41
A418	Iná špecifikovaná septikémia	3	0,66
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	8	1,76
B338	Iné špecifikované vírusové infekcie	1	0,22
B371	Pľúcna kandidóza	1	0,22
B377	Kandidová septikémia	1	0,22
B441	Iná pľúcna aspergilóza	1	0,22
G008	Iný bakteriálny zápal mozgových plien	1	0,22
I80	Zápal žíl - phlebitis et thrombophlebitis	3	0,66
I800	Flebitída a tromboflebitída povrchových ciev dolných končatín	1	0,22
J00	Akútny zápal nosohltana - nasopharyngitis acuta - nádcha	1	0,22
J02	Akútny zápal hltana - pharyngitis acuta	1	0,22
J020	Streptokokový zápal hltana	1	0,22
J041	Akútny zápal priedušnice	1	0,22
J042	Akútny zápal hrtana a priedušnice	1	0,22
J069	Nešpecifikovaná akútna infekcia horných dýchacích ciest	1	0,22
J107	SARI	4	0,88
J121	Pneumónia vyvolaná respiračným syncyciálnym vírusom	1	0,22
J150	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	10	2,20
J151	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	10	2,20
J152	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	2	0,44
J154	Pneumónia vyvolaná inými streptokokmi	1	0,22
J155	Pneumónia vyvolaná Escherichia coli	4	0,88
J156	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gram-negatívnymi baktériami	1	0,22
J158	Iná bakteriálna pneumónia	11	2,41
J168	Pneumónia vyvolaná inými bližšie určenými infekčnými organizmami	6	1,32
J172	Pneumónia pri mykózach zatriedených inde	1	0,22
J18	Zápal pľúc vyvolaný nešpecifikovaným mikroorganizmom	3	0,66
J180	Bližšie neurčená pneumónia	18	3,95
J209	Bližšie neurčená akútna bronchitída	5	1,10
J86	Pyotorax	4	0,00
K85	Akútny zápal podžalúdkovej žľazy - pancreatitis acuta	1	0,22
N30	Cystitída	3	0,66

N300	Akútna cystitída	18	3,95
N309	Nešpecifikovaná cystitída	1	0,22
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	23	5,05
O23	Infekcie močovopohlavných orgánov v ťarchavosti	1	0,22
O85	Puerperálna sepsa - popôrodná sepsa	1	0,22
O86	Iné puerperálne infekcie	1	0,22
P238	Kongenitálna pneumónia vyvolaná inými organizmami	1	0,22
P361	Sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými streptokokmi	1	0,22
P362	Sepsa novorodenca vyvolaná Staphylococcus aureus	1	0,22
P363	Sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými stafylokoki	9	1,98
P364	Sepsa novorodenca vyvolaná Escherichia coli	1	0,22
P368	Iná bakteriálna sepsa novorodenca	8	
P369	Nešpecifikovaná bakteriálna sepsa novorodenca	2	0,44
P394	Novorodenecká kožná infekcia	1	0,22
P398	Iné špecifikované infekcie typické pre perinatálnu periódu	2	0,44
T801	Cievne komplikácie po infúzii,transfúzii,liečeb.injekcii	17	3,74
T802	Infekcie po infúzii,transfúzii,liečeb.injekcii	3	0,66
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	48	10,55
T84	Komplikácie vnútorných ortopedických protetických pomôcok, implantátov a štepov	1	0,22
T845	Inf. a zápal.reakcia zav.vnútornou kĺbovou protézou	3	0,66
Z223	Nosič inej bližšie určenej bakteriálnej infekcie	5	1,10
Z228	Nosič inej infekčnej choroby	34	7,47
Spolu		455	100,00

Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení okres/kraj/SR v roku 2019

Klinika/Oddelenie	Zdravotnícke zariadenie 1		Zdravotnícke zariadenie 2		Spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Gynekologicko-pôrodná kl.	4	0,88	0	0,00	4	0,88
Klinika cievnej a transplantačnej chirurgie	6	1,32	0	0,00	6	1,32
Klinika hrudníkovej chirurgie	23	5,05	0	0,00	23	5,05
Chirurgická klinika	50	10,99	0	0,00	50	10,99
Kl. infektológie a cestovnej medicíny	17	3,74	0	0,00	17	3,74
Interná kl.	72	15,82	0	0,00	72	15,82
Kl. anestéziológie a intenzívnej medicíny	30	6,59	0	0,00	30	6,59
Kl. detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny	2	0,44	0	0,00	2	0,44
Kl. detí a dorastu	42	9,23	0	0,00	42	9,23
Kl. hematologie a transfuziológie	40	8,79	0	0,00	40	8,79
Kl. pneumológie a ftizeológie	28	6,15	0	0,00	28	6,15
Gastroenterologická interná klinika	21	4,62	0	0,00	21	4,62
Dermatovenerologická kl.	1	0,22	0	0,00	1	0,22
Neonatologická kl.	33	7,25	0	0,00	33	7,25
Neurochirurgická kl.	19	4,18	0	0,00	19	4,18
Neurologická kl.	10	2,2	0	0,00	10	2,2
Kl. Otorinolaryn. a chirurgie hlavy a krku	10	2,2	0	0,00	10	2,2
Onkologické centrum	10	2,2	0	0,00	10	2,2
Ortopedická kl.	23	5,05	0	0,00	23	5,05
Traumatologická kl.	8	1,76	0	0,00	8	1,76
Psychiatrická kl.	3	0,66	0	0,00	3	0,66
Urologická kl.	2	0,44	0	0,00	2	0,44
Kl. stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie	1	0,22	0	0,00	1	0,22
Spolu	455	100	0	0,00	455	100

Tab. III.9.5 Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie/rok 2019

Druh Oddelenia	Lokalizácia infekcie																					
	Črevná		dolné dýchacie cesty		gynekologické		horné dýchacie cesty		Iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznice (SST)		rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	Abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
Gynekologicko-pôrodnica kl.	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	1	2,22	4	0,88
Klinika cievnej a transplantáčnej chirurgie	3	2,26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,38	1	2,13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,22	6	1,32
Klinika hrudníkovej chirurgie	4	3,01	12	15,00	0	0,00	0	0,00	3	7,14	3	6,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,22	23	5,05
Chirurgická klinika	14	10,53	3	3,75	0	0,00	1	9,09	4	9,54	24	51,06	1	4,00	0	0,00	2	3,08	1	2,22	50	10,99
Kl. infektológie a cestovnej medicíny	11	8,27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	4,76	0	0,00	2	8,00	0	0,00	1	1,54	1	2,22	17	3,74
Interná kl.	24	18,05	9	11,25	0	0,00	1	9,09	9	21,43	0	0,00	8	32,00	1	20,00	9	13,85	11	24,44	72	15,82
Kl. anestéziológie a intenzívnej medicíny	3	2,26	19	23,75	0	0,00	1	9,09	3	7,14	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	3	6,67	30	6,59
Kl. detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Kl. detí a dorastu	17	12,78	7	8,75	0	0,00	2	18,18	1	2,38	0	0,00	1	4,00	2	40,00	10	15,38	2	4,44	42	9,23
Kl. hematológie a transfuziológie.	9	6,77	6	7,50	0	0,00	2	18,18	5	11,90	0	0,00	2	8,00	0	0,00	14	21,54	2	4,44	40	8,79
Kl. pneumológie a fúziológie	21	15,79	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	7,14	0	0,00	0	0,00	1	20,00	1	1,54	2	4,44	28	6,15
Gastroenterologická interná klinika	13	9,77	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	11,90	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	3,08	1	2,22	21	4,62
Dermatovenerologická kl.	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Neonatologická kl.	2	1,50	5	6,25	0	0,00	1	9,09	2	4,76	0	0,00	1	4,00	0	0,00	22	33,85	0	0,00	33	7,25
Neurochirurgická kl.	5	3,76	5	6,25	0	0,00	1	9,09	1	2,38	2	4,26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	11,11	19	4,18
Neurologická kl.	0	0,00	2	2,50	0	0,00	2	18,18	1	2,38	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	11,11	10	2,20
Kl. Otorinolaryn. a chirurgie hlavy a krku	0	0,00	3	3,75	0	0,00	0	0,00	1	2,38	0	0,00	5	20,00	1	20,00	0	0,00	0	0,00	10	2,20
Onkologické centrum	2	1,50	5	6,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,00	0	0,00	1	1,54	1	11,11	10	2,20
Ortopedická kl.	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	1	2,38	15	31,91	0	0,00	0	0,00	1	1,54	5	11,11	23	5,05
Traumatologická kl.	1	0,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	4,26	3	12,00	0	0,00	0	0,00	2	4,44	8	1,76
Psychiatrická kl.	2	1,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,22	3	0,66
Urologická kl.	2	1,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Kl. stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	4,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Spolu	133	29,23	80	17,58	2	0,44	11	2,42	42	9,23	47	10,33	25	5,49	5	1,10	65	14,29	45	9,89	455	100,00

Zo závažných diagnóz boli vykazované nozokomiálne črevné infekcie 133x (29,23%), infekcie dolných ciest dýchacích 80x (17,58%), infekcie horných ciest dýchacích 11 (2,42%), sepsy 65x (14,29 %), iné infekcie 47x (10,33 %), infekcie v mieste chirurgického výkonu 42x (9,23%), rany a popáleniny 5x (1,10%), infekcie kože a slizníc 25x (5,49%), gynekologické infekcie 2x (0,44%) a urologické infekcie 45 x (9,89 %).

Tab. III.9.6 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v okrese Martin / rok 2019

Etiologický agens	Lokalizácia infekcie																					
	črevná		dolné dýchacie cesty		gyneko- logické		horné dýchacie cesty		Iné		infekcie v mieste chirurg. rany (IMCHV)		kože a sliznic e (SST)		Rany a popáleniny		Sepsy (BSI)		Urologické (UTI)		spolu	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Acinetobacter species	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Aspergillus fumigatus	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Candida albicans	0	0,00	6	7,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	4	8,89	11	2,42
Candida glabrata	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Candida iná	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Candida tropicalis	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Clostridium difficile	117	87,97	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	117	25,71
E.coli nešpecifikované	1	0,75	4	5,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	5	10,64	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	2,42	22	4,84
Enterobacter cloacae	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	2	40,00	2	3,08	1	2,22	8	1,76
Enterococcus faecalis	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	7	14,89	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	8,89	13	2,86
Enterococcus faecium	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	1	9,09	2	4,26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,22	6	1,32
Escherichia coli	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	1	0,22
Iné nefermentujúce gramnegatívne baktérie	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
iné retrovírusy	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	9,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Klebsiella oxitoca	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	0,66
Klebsiella pneumoniae	0	0,00	11	13,75	0	0,00	0	0,00	36	85,71	7	14,89	1	4,00	1	20,00	13	20,00	8	1,76	77	16,92
kultivačne negatívny	2	1,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
kultivačne nevyšetrený	1	0,75	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
mikroorganizmy anaeróbné iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
mikroorganizmy gramnegatívne iné	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	2	0,44
mikroorganizmy iné nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	8	12,31	0	0,00	8	1,76

mikroorganizmy iné špecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	4,62	0	0,00	3	0,66
Nezistené	0	0,00	25	31,25	0	0,00	4	36,36	0	0,00	3	6,38	21	84,00	0	0,00	0	0,00	2	4,44	55	12,08
Proteus mirabilis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	8,89	5	1,10
Proteus Morganella morgani	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,22	2	0,44
Pseudomonas aeruginosa	0	0,00	9	11,25	0	0,00	0	0,00	5	11,90	4	8,51	2	8,00	0	0,00	3	4,62	9	20,00	32	7,03
Pseudomonas cepacia	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Pseudomonas nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	1	0,22
Rotavírus	10	7,52	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	2,20
RS vírus	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Serratia marcescens	0	0,00	1	1,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Stafylococcus iný nešpecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	1	0,22
Stafylococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	3,08	0	0,00	2	0,44
Staphylococcus aureus	0	0,00	4	5,00	1	50,00	0	0,00	0	0,00	10	21,28	1	4,00	2	40,00	3	4,62	0	0,00	21	4,62
Staphylococcus epidermidis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,12	0	0,00	0	0,00	9	13,85	0	0,00	10	2,20
Staphylococcus haemolyticus	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	6,15	0	0,00	4	0,88
Staphylococcus hominis	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	9,23	0	0,00	6	1,32
Staphylococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	1	0,22
Stenotrophomonas maltophilia	0	0,00	2	2,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Streptococcus iný nešpecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,22
Streptococcus iný špecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,13	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	2	0,44
Streptococcus nešpecifikovaný	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	18,18	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
Streptococcus skup.A nešpecifikované	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	1,54	0	0,00	1	0,22
Streptococcus skup.D (enterokoky)	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	3,08	0	0,00	2	0,44
vírus chrípky A	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	36,36	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	0,88
ZES-kult.negatívny	2	1,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,44
materiál neodobratý	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	3,08	0	0,00	2	0,44
Spolu	133	29,23	80	17,58	2	0,44	11	2,42	42	9,23	47	10,33	25	5,49	5	1,10	65	14,29	45	9,89	455	100,00

Výskyt NN podľa etiologického agens a lokalizácie infekcie:

- Črevná infekcia: pôvodca najmä *Clostridium difficile* 117 x (87,97%) a rotavírus 10x (7,52%) z celkového počtu 133 črevných ochorení.
- V skupine respiračných infekcií výskyt najmä *Klebsiella pneumoniae* 11x (13,75%), *Pseudomonas aeruginosa* 9x (11,25%), *Candida albicans* 6x (7,50%) a vírus chrípky A 4x (36,36 %). z celkového počtu 91 ochorení (dolné cesty dýchacie + horné cesty dýchacie).
- V skupine urologických infekcií z počtu 45 je výskyt najmä *Klebsiella pneumoniae* 8x (1,76%), *E.coli* nešp. 11x (2,42%) a *Pseudomonas aeruginosa* 9x (20,00%).
- V skupine infekcie v mieste chirurgického výkonu a rany a popáleniny výskyt najmä *Staphylococcus aureus* 10x (21,28%), *Klebsiella pneumoniae* 7x (14,89%), *Enterococcus faecalis* 7x (14,89 %), *E coli* nešpecif. 5x (10,64%) a *Pseudomonas aeruginosa* 4x (8,51%) z celkového počtu 52 ochorení.
- V skupine septikémií najmä *Klebsiella pneumoniae* 13x (20,00%), *Streptococcus epidermidis* 9x (13,85%) a *Staphylococcus hominis* 6x (9,23%) z počtu 65 septikémií.
- V skupine ostatné najmä *Klebsiella* 36x (85,71%) a *Pseudomonas aeruginosa* 5x (11,90%) z celkového počtu 42 ochorení.

III. 9.1 Sepsy nozokomiálneho charakteru

V roku 2019 bolo z Univerzitnej nemocnice Martin v rámci surveillance nozokomiálnych nákaz hlásených 65 prípadov septikémií nozokomiálneho pôvodu, čo predstavuje proporciu 0,15% z celkového počtu 43 906 hospitalizovaných pacientov. Z celkového počtu 455 hlásených nozokomiálnych nákaz tvorili nozokomiálne sepsy 14,29%. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2018 (83 prípadov) došlo k poklesu septikémií o 21,69% .

Ochorenia vznikli v súvislosti s hospitalizáciou a zdravotníckymi výkonmi v UNM. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 989,01/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných (9 prípadov ochorení) pri ochorení sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými stafylokokmi (dg. P363). Ochorelo 34 žien, čo predstavuje 52,31 % a 31 mužov, čo predstavuje 47,69% .

Najväčší podiel NN sepsí 22 prípadov (33,85%) bol hlásený z Neonatologickej kliniky UNM, čo predstavuje aj najvyššiu proporciu seps 1,44%. Rizikové faktory ovplyvňujúce vznik sepsy boli závažné základné ochorenia, imunodeficientné stavy, predčasne narodené deti, nízka pôrodná hmotnosť, chemoterapia, katetrizácia, umelá pľúcna ventilácia, nedostatky v dodržiavaní bariérovej ošetrovateľskej techniky a HER.

Úmrtia na sepsy neboli hlásené. V 8 prípadoch septikémií bolo hlásené úmrtie na inú príčinu (multiorgánové zlyhanie, zástava srdca, respiračné zlyhanie, úmrtie na pôvodnú diagnózu). K úmrtiu došlo na Neonatologickej klinike 1x, KAIM 3x, Klinika deti a dorastu 1x, Interná klinika 1x, Klinika hematológie a transfuziológie 2x. V 57 prípadoch ochorení na sepsu bol dopad ochorenia vyzdravenie.

Nozokomiálne sepsy podľa diagnóz v okrese Martin za rok 2019

Kód diagnózy	Diagnóza	Počet
A400	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A	1
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	2
A410	Septikémia vyvolaná Stap hylococcus aureus	2
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	13
A412	Septikémia vyvolaná nešpecif.stafylokokmi	1
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegatívnymi organizmami	11
A418	Iná špecifikovaná septikémia	3
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	8
B377	Kandidová septikémia	1
O85	Puerperálna sepsa - popôrodná sepsa	1
P361	Sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými streptokokmi	1
P362	Sepsa novorodenca vyvolaná Staphylococcus aureus	1
P363	Sepsa novorodenca vyvolaná inými a nešpecifikovanými stafylokokmi	9
P364	Sepsa novorodenca vyvolaná Escherichia coli	1
P368	Iná bakteriálna sepsa novorodenca	8
P369	Nešpecifikovaná bakteriálna sepsa novorodenca	2
Spolu		65

NOZOKOMIÁLNE SEPSY PODĽA RIZIKOVÝCH FAKTOROV A LOKALIZÁCIE V OKRESE MARTIN ZA ROK 2019

Rizikový faktor\Lokaliz. inf sepsy				
diabetes mellitus	1			
nezistený	1			
onkologické ochorenie	1			
operácia	3			
úraz	3			
vnnútorný/ imunodeficit	6			
vnútorný/ iné závažné och	18			
vonkajší/ dĺžka hospitalizá	3			
vonkajší/ i.v.katetrizácia	22			
vonkajší/ inštrumentačný z	1			
vonkajší/ močová katetrizá	1			
vonkajší/ operácia	3			
vonkajší/ tracheostómia	1			
vonkajší/ umelá pľúcna ve	1			
spolu	65			

SEPSY PODĽA ETIOL.AGENS V OKRESE MARTIN ZA ROK 2019

Sepsy A40, A41, B37.7 P36, O85

TYP	Freq.	Perc.
Streptococcus skup.D (enterokoky)	1	1,54
Staphylococcus aureus	4	6,15
Stafylococcus iný špecifikovaný	3	4,62
Staphylococcus epidermidis	4	6,15
Stafylococcus iný nešpecifikovaný	1	1,54
Enterobacter cloacae	1	1,54
Pseudomonas nešpecifikované	1	1,54
Pseudomonas aeruginosa	2	3,08
mikroorganizmy gramnegatívne iné	1	1,54
mikroorganizmy iné špecifikované	3	4,62
mikroorganizmy iné nešpecifikované	8	12,31
Candida albicans	1	1,54
Pseudomonas aeruginosa	1	1,54
Klebsiella pneumoniae	13	20,00
Enterobacter cloacae	1	1,54
Streptococcus iný špecifikovaný	1	1,54
Staphylococcus epidermidis	5	7,70
Staphylococcus hominis	6	9,23
Escherichia coli	1	1,54
Streptococcus skup.A nešpecifikované	1	1,54
Staphylococcus haemolyticus	4	6,15
nevyšetrené	2	3,08
spolu	65	100,00

SEPSY V OKRESE MARTIN PODĽA POHLAVIA ZA ROK 2019

Diagnoza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A400	a	0	1	1
	r	0,00	2,01	1,04
A402	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
A410	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
A411	a	9	4	13
	r	19,23	8,05	13,47
A412	a	0	1	1
	r	0,00	2,01	1,04
A415	a	3	8	11
	r	6,41	16,09	11,40
A418	a	3	0	3
	r	6,41	0,00	3,11
A419	a	1	7	8
	r	2,14	14,08	8,29
B377	a	1	0	1
	r	2,14	0,00	1,04
O85	a	0	1	1
	r	0,00	2,01	1,04
P361	a	1	0	1
	r	2,14	0,00	1,04
P362	a	0	1	1
	r	0,00	2,01	1,04
P363	a	7	2	9
	r	14,96	4,02	9,33
P364	a	0	1	1
	r	0,00	2,01	1,04
P368	a	3	5	8
	r	6,41	10,06	8,29
P369	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07

NOZOKOMIÁLNE SEPSY PODĽA ODDELENIA V OKRESE MARTIN ZA ROK 2019

Diagnóza/ Oddelenie	anesteziológia a intenzívna medicína	cievna chirurgia	dermatovenerológia	gastroenterológia	gynekológia a pôrodníctvo	hematológia a transfuzológia	hrudníková chirurgia	chirurgia	infektológia	interné (vnútorné lekárstvo)	JIS hrudníková chirurgia	JIS chirurgická	JIS interná	JIS pneumologická	klinická onkológia	maxilofaciálna chirurgia	neonatológia	neurochirurgia	neurológia	onkológia v chirurgii	ortopédia	otorinolaryngológia	pediatria	pediatrická anesteziológia	pediatrická chirurgia	pneumológia a fizeológia	psychiatria	transplantáčné	úrazová chirurgia	uroológia	spolu
A400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A402	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A411	1	0	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	0	0	1	0	0	0	0	13
A412	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A415	0	0	0	2	0	1	0	1	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	11
A418	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
A419	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	8
B377	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
O85	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
P361	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
P362	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
P363	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
P364	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
P368	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
P369	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
spolu	1	0	0	2	1	14	0	1	1	9	0	1	0	0	1	0	22	0	0	0	1	0	10	0	0	1	0	0	0	0	65

Klinika / Oddelenie	Počet hospitalizovaných	Počet NN	Proporcia NN	Počet seps	Proporcia seps
			%		%
Kl. anesteziológie a intenzívnej medicíny	422	30	7,11	1	0,24
Kl. detskej anesteziológie a intenzívnej medicíny	116	2	1,72	0	0,00
Kl. detí a dorastu	3800	42	1,11	10	0,26
Kl. detskej chirurgie	906	0	0,00	0	0,00
Gynek.-pôrodnická klinika	4841	4	0,08	0	0,00
Fyziatrisko-rehabilitačné oddelenie	232	0	0,00	0	0,00
Kl. hematológie a transfuziológie	1050	40	0,83	14	1,33
Kl. infektológie a cestovnej medicíny	627	17	2,71	1	0,16
Chirurgická klinika	3702	50	1,35	2	0,05
Oddelenie cievnej chirurgie	1446	6	0,41	0	0,00
Kl. hrudníkovej chirurgie	1152	23	2,00	0	0,00
Interná klinika	6146	72	1,17	9	0,15
Gastroenterologická klinika	1415	21	1,48	1	0,07
Dermatovenerologická klinika	465	1	0,22	2	0,43
Neurochirurgická klinika	1779	19	1,07	0	0,00
Neurologická klinika	1720	10	0,58	0	0,00
Neonatologická klinika	1527	33	2,16	22	1,44
Kl. nukleárnej medicíny	160	0	0,00	0	0,00
Kl. otorinolaryngológie a chirurgie hlavy a krku	990	10	1,01	0	0,00
Ortopedická klinika	2141	23	1,07	1	0,05
Očná klinika	1025	0	0,00	0	0,00
Onkologické centrum	548	10	1,82	1	0,18
Psychiatrická klinika	1005	3	0,30	0	0,00
Kl. pracovného lekárstva a toxikológie	415	0	0,00	0	0,00
Oddelenie plastickej chirurgie	693	0	0,00	0	0,00
Kl. pneumológie a ftizeológie	1716	28	1,63	1	0,06
Kl. stomatólogie a maxilofaciálnej chirurgie	953	1	0,10	0	0,00
Traumatologická klinika	1367	8	0,59	0	0,00
Urologická klinika	1547	2	0,13	0	0,00
Spolu	43906	455	1,04	65	0,15

IV. VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU A POSUDKOVÁ ČINNOSŤ ZA ROK 2019

IV.1 Charakteristika zdravotníckych zariadení a ich kontroly

V okrese Martin sú 2 ŠZZ (lôžkové) a 368 NZZ.

Štátne zdravotnícke zariadenia v okrese Martin

Zariadenie	Počet lôžok
Univerzitná nemocnica Martin	887
Psychiatrická liečebňa Sučany	250

Univerzitná nemocnica Martin

Počet kliník	26	lôžkové	24
		nelôžkové	2
Počet oddelení	11	lôžkové	7
		nelôžkové	4
Počet ústavov	3		
Počet centier	1		
Spolu	41		

Kontrola HER a BOT

Počet kontrol v UNM:

Kontrola ŠZD	120
Kontroly HER z dôvodu NN	319
<u>Kontrola sterilizácie a sterilizačnej techniky</u>	<u>0</u>
S p o l u :	439

Počet kontrolovaných kliník, oddelení a center UNM

Celkový počet kliník : 26, z toho 24 lôžkové, 2 nelôžkové
kontrolovaných 23 – 88,46 %
nekontrolované 3 – 11,54 %

Celkový počet oddelení : 11, z toho 7 lôžkové, 4 nelôžkových
kontrolovaných 9 - 81,82 %
nekontrolovaných 2- 18,18 %

- 1) V rámci ŠZD v zdravotníckych zariadeniach okres Martin bolo zistené porušovanie ustanovení v zmysle Vyhlášky MZ SR č.553/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú

podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení na prevádzku z hľadiska ochrany zdravia:

- nesprávne skladovanie a preprava vysterilizovaného zdravotníckeho materiálu,
 - používanie nevhodných obalov na skladovanie zdravotníckeho materiálu, ktoré nie je možné dekontaminovať,
 - vyšetrovacie sterilné nástroje voľne vyložené na manipulačnom stolíku pri vyšetrovanom kresle pre pacienta,
 - skladovanie osobných vecí a odevov zdravotníckeho personálu v priestoroch ambulancii, oddelení a operačných sál,
 - nedostatočná dekontaminácia pracovného prostredia, sifónov a zdravotníckeho materiálu,
 - nedodržiavanie pracovných postupov pri vykonávaní hygienickej dezinfekcie rúk v rámci platnej legislatívy,
 - neskoré hlásenie nemocničných nákaz aj s niekoľko mesačným posunom.
- 2) Vykonanie stavebných úprav pracovísk počas plnej prevádzky.
- 3) Nevhodné riešenie núteného odvetrania pracovísk.
- 4) Porušovanie zákona o ochrane nefajčiarov - fajčenie na pracoviskách.

Celkový počet zdravotníckych pracovísk v okrese Martin **366**, z toho:

Zdravotnícke zariadenia v okrese Martin

AMBULANCIE	POČET
Primárneho kontaktu pre deti a dorast	17
Primárneho kontaktu pre dospelých	49

ODBORNÉ AMBULANCIE	POČET
Stomatologické	81
Psychiatrické	13
Psychologické	7
Gynekologické	11
Chirurgické	7
Ortopedické	1
Anestéziologické	4
Gastroenterologické	4
Dermatovenerologické	7
Neurologické	7
Otorinolaryngologické	7
Fyziatrie a liečebnej rehabilitácie	11
Interné lekárstvo	12
Očné	9
Urologické	6

Hematologické	2
Endokrinologické	3
Kardiologické	4
pre TBC a pľúcne choroby	2
Diabetologické a poruchy lát. premeny	5
Onkologická	1
Klinickej logopédie	3
Reumatologické	2
Imunologické	5
Genetická	2
SONO, RTG	7

Eurodent Medima s.r.o. Martin, celkový počet zdravotníckych pracovísk **6**, z toho :

stomatologická ambulancia	4
ambulancia plastickej chirurgie	1
zubná technika	1

Antinikotínové centrum, PLK 1, Škultétyho, Martin 1

Ortopedické sanatórium – ORTHOS s.r.o. Martin 1

ARTROMEDA, s.r.o., Martin – jednodňová chirurgia 1

Martinské centrum imunológie s.r.o.: celkový počet pracovísk **5**, z toho:

Imunologické ambulancie pre dospelých	2
Imunologické ambulancie pre deti a dorast	2
Imunologické laboratórium	1

ArtroPro, s.r.o. –jednodňová chirurgia, Čsl. Brigády 10B, Martin 1

Martinské centrum gastroenterológie s.r.o.: celkový počet pracovísk **2**, z toho:

Gastroenterologická ambulancia	1
Endoskopické pracovisko	1

Gastro – MED s.r.o. Martin : celkový počet pracovísk **2**, z toho:

Gastroenterologická ambulancia	1
Interná ambulancia	1

Nefro-dialyzačné centrum s.r.o.: celkový počet pracovísk **2**, z toho:

Nefrologická ambulancia	1
Hemodialyzačná liečba	1

BIOCHEMLAB spol. s.r.o. : celkový počet pracovísk **1**, z toho

Klinická biochémia	1
--------------------	---

Diagnostické centrum PLK Martin s.r.o. : celkový počet pracovísk **8**, z toho

sonografické pracoviská	3
RTG pracoviská	4
mamografia	1

<i>Martinské bioptické centrum s.r.o.</i> : celkový počet pracovísk	1
<i>Centrum prevencie rakoviny s.r.o.</i> : celkový počet pracovísk	2
gynekologická sonografická ambulancia	1
gynekologická mamografická ambulancia	1
<i>Sanatórium HELIOS SK s.r.o.</i> : celkový počet pracovísk	1
centrum asistovanej reprodukcie a jednodňovej chirurgie	1
<i>Centrum reprodukčného rodičovstva, UNM</i>	1
<i>Národná transfúzna služba, MEDMART, Priehradka 18A, Martin</i>	1
<i>Centrum Hemostázy a Trombózy Martin</i>	1
<i>Očné centrum, Ul. Zelená, Martin</i>	1

Počet kontrol v NZZ okres Martin:

- počet obhliadok pred uvedením pracovných priestorov do prevádzky	171
- <u>kontroly ŠZD</u>	<u>154</u>
Spolu	325

Kontrola sterility vysterilizovaného materiálu v zdravotníckych zariadeniach sterovou metódou

UNM - 92 sterov z vysterilizovaného materiálu - výsledok 91 x negatívny, 1 x pozitívny

NZZ - 56 sterov z vysterilizovaného materiálu - výsledok 56 x negatívny

Zachytené mikróby z vysterilizovaného materiálu v UNM :

Aerobná kultivácia : 1 x pozit.

Aeróbne sporujúce mikroorganizmy - 1x **ovládací mechanizmus gastrokopu** - Gastroenterologická interná klinika UNM - vyšší stupeň dezinfekcie.

Sumár za okres Martin :

V roku 2019 bolo v okrese Martin z vysterilizovaného materiálu celkom odobratých: 148 sterov, z toho 1 x kultivačne výsledok pozitívny – 0,68 % .

Kontrola dezinfekcie prostredia v zdravotníckych zariadeniach sterovou metódou:

UNM

V UNM bolo v roku 2019 odobratých 627 sterov z prostredia, z toho počet pozitívnych sterov 178, čo predstavuje 28,39 %.

Psychiatrická liečebňa Sučany

Odobratých bolo 31 sterov z prostredia, z toho počet pozitívnych sterov 6, čo predstavuje 19,35% .

Centrum sociálnych služieb Horný Turiec

Odobratých bolo 50 sterov z prostredia, z toho počet pozitívnych sterov 7, čo predstavuje 14,00 % .

NZZ

Odobratých bolo 212 sterov z prostredia, z toho počet pozitívnych sterov 49, čo predstavuje 23,11 % .

Sumár za okres Martin :

V roku 2019 bolo z prostredia v okrese Martin celkom odobratých 920 sterov, z toho 240 x kultivačne výsledok pozitívny – 26,09 % .

Tab. IV.1.1 Prehľad o výkone ŠZD ZZ v roku 2019 región Martin

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		Komplex. Previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. odd. - OIKM/JIS	17	1	138	13	2	154
Lôžk. odd.- chirurg. smer	14	1	117	7	3	128
Lôžk. odd. – nechirurg. smer	15	1	175	4	13	192
Amb. všeobecní lekári	73	0	0	0	0	0
Amb. odborní lekári	196	0	0	0	8	8
Stomatológovia	97	0	0	0	4	4
SPOLU	412	3	430	24	30	486

Tab. IV.1.2 Výsledky biologického testovania sterov z vysterilizovaného materiálu a z prostredia región Martin rok 2019

Oddelenie	vysterilizovaný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
Chirurgické kliniky	18	0	0,00	137	47	34,31
Spoločné operačné sály	0	0	0,00	54	7	12,96
Klinika anesteziológie a intenzívnej medicíny	10	0	0,00	30	3	10,00
Klinika detskej intenzívnej medicíny	10	0	0,00	29	6	20,69
Interná klinika	10	0	0,00	52	22	42,31
Gastroenterologická interná klinika	10	1	10,00	31	7	22,58
Onkologické centrum	0	0	0,00	29	12	41,38
Klinika nukleárnej medicíny	0	0	0,00	22	10	45,45
Klinika deti a dorastu	0	0	0,00	36	17	47,22
Neonatologická klinika	4	0	0,00	30	20	66,67
Urologická klinika	10	0	0,00	34	4	11,76
ORL klinika	0	0	0,00	40	5	12,50
Centrálna sterilizácia	20	0	0,00	66	14	21,21
Psychiatrická liečebňa	0	0	0,00	31	6	19,35
Dialyzačné strediská	10	0	0,00	67	9	13,43
NZZ – stomatologické ambulancie	10	0	0,00	30	5	16,67
NZZ – oftalmologické sanatórium	10	0	0,00	62	10	16,13
NZZ – ortopedické sanatória	14	0	0,00	60	19	31,67
NZZ – chirurgické ambulancie	12	0	0,00	30	10	33,33
Domov sociálnych služieb pre seniorov	0	0	0,00	50	7	14,00
Spolu	148	1	0,68	920	240	26,09

**Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu
región Martin rok 2019**

názov zdravot. pomôcky	Vzorky sterilizované v													
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách, dózach		kontajne-roch		v inom obale		voľne		spolu		% pozit.	
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P		
kov	42	0	24	0	6	0	0	0	0	0	0	72	0	0,00
sklo	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0,00
guma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
textil	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0,00
plasty	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	28	0	0,00
liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Endosk. I.kateg.	4	0	4	0	0	0	0	0	6	1	14	1	7,14	
šitie	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0,00	
roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Iné (optika)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
SPOLU	106	0	30	0	6	0	0	0	6	1	148	1	0,68	
% pozit	0,00		0,00		0,00		0,00		16,67					

Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v SR región Martin rok 2019

názov zdravot. pomôcky	Vzorok sterilizovaný v														SPOLU	% pozit.		
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD			V	P	0,00
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P				
Kov	12	0	46	0	0	0	4	0	6	0	0	0	4	0	72	0	0,00	
Sklo	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0,00	
Guma	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	
Textil	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0,00	
Plasty	0	0	20	0	0	0	6	0	2	0	0	0	0	0	28	0	0,00	
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	
Endosk. I. kateg.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	1	14	1	7,14	
Šitie	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0,00	
Roztoky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	
Iné(optika)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	
SPOLU	12	0	100	0	0	0	10	0	8	0	0	0	18	1	148	1	0,68	
% pozit.	0,00		0,00		0,00		0,00						5,56					

Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v okrese MARTIN rok 2019

	Výsledky testovania							
	celkový počet	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
HVZ	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
FS	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Plazma	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
EO	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
Iný	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0
SPOLU	0	0	0,00	0	0,00	0	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov Martin, rok 2019

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	51	10	19,61	Bacillus cereus-7 Bacillus species-2	Enterobac.faecalis-1	0
Pokožka a ruky pac.	0	0	0	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	52	8	15,38	Staph.haemoph.-4 Bacillus species-1	Enterobac.faecalis-1	Plesne – 2
Inkubátory	4	1	25,00	0	0	Plesne – 1
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. Kategórie	34	7	20,59	Staph.haemoph.-4 Bacillus species-1	Enterobac. faecalis-1 Escherchia coli-1	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	121	27	22,31	Staph.haemoph.-9 Staph.warneri-1 Staph.petrasii-1 Staph.aureus-1 Bacillus cereus-2 Bacillus species-4	Enterobac. faecalis-7	Plesne-2
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	111	23	20,72	Staph.haemoph.-8 Bacillus species-1 Bacillus cereus - 1	Pseud.aeruginosa-2 G-negat.palička-1 Enterobac. faecalis-3	Plesne-6 Candida sp.-1
Dezinfekčné roztoky	0	0	0	0	0	0
Lekárske roztoky a H ₂ O	0	0	0	0	0	0
Masti a gély	0	0	0	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	15	7	46,67	Staph.haemoph.-1 Staph.petrasii-1 Bacillus cereus-1 Bacillus species-1	Enterobac. faecalis-2	Plesne-1
Lôžkoviny a bielizeň	48	21	43,75	Staph.haemoph.-9 Staph.pulvereri-1 Staph.aureus-1 Bacillus cereus-3	Enterobac. faecalis-4 Pseud.aeruginosa-1 G-negat.palička-1	Plesne-1
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	0	0	0	0	0	0

Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov, Martin, rok 2019 (pokračovanie)

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	168	39	23,21	Staph.haemoph.-10 Staph.pulvereri-2 St.chromogenes-1 Staph.aureus-1 Bacillus cereus-4 Bacillus species-5	Enterobac. faecalis - 3 Kl.pneumoniae.1 E.coli-1 Enterobac.cloace-1	Plesne- 9 Candida sp.-1
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	107	24	22,43	Staph.haemoph.-9 Staph.pulvereri-2 Staph.aureus-2 Bacillus cereus-5 Bacillus species-2	Pseud. aeruginosa-1	Plesne-3
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	110	49	44,55	Staph.haemolyt.-8 Staph.aureus-3 Sph.petrassi-1 Bacillus species-3 Bacillus cereus-8	Enterobac. faecalis - 3 G-negat.palička-3 Kl.species-1 Kl.pneumoniae.1 E.coli-3 Enterobac.species-1 Citrobacter sp.-3 Pseud. aeruginosa-6	Plesne-5
Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	87	23	26,44	Bacillus species-1 Bacillus cereus-4 Staph.haemolyt.-7	Pseud.aeruginosa-1 Enterobac. faecalis - 2 G-negat.palička-2 Citrobacter sp.-1 Enterobac.cloace-1	Plesne -3 Candida sp.-1
Vyšetrenie ovzdušia (aeroskop, sedimentácia)	0	0	0	0	0	0
SPOLU	920	240	100,00	144/60,00%	60/ 25,00%	36/15,00%

IV.2 Výkony štátneho zdravotného dozoru v ohniskách nákazy

V okrese Martin v roku 2019 vzniklo 1058 ohnisk nákazy, v ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia, z toho 24 ohnisk bolo epidemického charakteru. Oproti roku 2018 vzniklo o 59,58% viac ohnisk. Celkovo sa vykonalo 1028 návštev v ohniskách nákazy v rámci ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia (3091) ako dezinfekcia, sprísnenie hygienicko – epidemiologického režimu, zdravotná výchova (zameraná hlavne na správnu osobnú hygienu a hygienu rúk), vyhľadávanie podozrivých z nákazy a podozrivých z ochorenia, hlásenie nových prípadov ochorenia, atď. V ohnisku nákazy epidemického charakteru boli kontroly vykonané opakovane 21 x z dôvodu kontroly výkonu opatrení. RÚVZ Martin v okrese Martin vydalo celkovo 85 rozhodnutí, 9 odborných stanovísk a 106 iných stanovísk. Bolo vydaných 64 lekárskeych dohľadov (kontakty s VHE, VHA, poranenie zdravotníckeho pracovníka), 9x zvýšený zdravotný dozor pre pracovníkov vykonávajúci epidemiologicky závažnú činnosť a 12x zákaz návštev v zdravotníckych zariadeniach a zariadeniach sociálnych služieb z dôvodu protiepidemických opatrení (zvýšeného počtu respiračných ochorení a chrípky v regióne Turiec).

Počet ohnisk v ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia v okrese Martin za rok 2019

Diagnóza	Počet prípadov	Počet ohnisk	Počet opatrení
A02	9	9	30
A020	79	79	257
A040	1	1	3
A045	66	66	224
A047	132	132	461
A059	1	1	5
A080	33	33	111
A081	4	4	14
A082	4	4	12
A083	1	1	4
A084	18	18	55
A09	6	6	19
A370	6	6	23
A38	1	1	3
A390	1	1	3
A411	7	7	21
A415	4	4	12
A418	3	3	8
A419	3	3	8
A46	1	1	1
A510	5	5	12
A519	1	1	3
A522	1	1	2
A530	1	1	3
A540	7	7	18
A560	4	4	10
A590	1	1	2

A692	3	3	5
A840	1	1	1
A841	2	2	3
A878	1	1	5
A879	1	1	3
B018	1	1	2
B019	517	517	1299
B029	2	2	3
B15	1	1	4
B169	2	2	6
B172	7	7	22
B182	1	1	3
B269	1	1	3
B270	2	2	5
B338	1	1	4
B80	3	3	7
B818	1	1	3
B829	1	1	2
B86	12	12	39
G008	1	1	4
I80	2	2	6
J10	3	3	12
J107	6	6	21
J11	1	1	3
J150	3	3	12
J151	3	3	11
J152	1	1	4
J158	2	2	7
J168	1	1	4
J180	7	7	29
M012	1	1	1
N300	4	4	13
N390	1	1	4
O85	1	1	2
P368	4	4	11
P369	1	1	4
P394	1	1	4
T801	3	3	9
T802	1	1	4
T814	9	9	26
Z205	2	2	3
Z223	5	5	22
Z225	1	1	2
Z228	34	34	130
spolu	1058	1058	3091

Druhy opatrení v ohniskách v okrese Martin za rok 2019

DIAGNÓZA/ OPATRENIE	dezinfekcia	informovanie zainteresovaných	laboratórne vyšetrenie faktorů prenosu	sprísnenie hyg- epidem. režimu	vyhládanie podozrivých z náznaky	vyhládanie podozrivých z ochorenia	zákaz prevádzky	zákaz výkonu epid. závaž. činností	zdravotná výchova	spolu
A02	9	5	0	2	1	9	0	0	4	30
A020	73	12	0	2	28	77	1	0	64	257
A040	1	0	0	0	0	1	0	0	1	3
A045	68	13	0	1	28	64	0	0	50	224
A047	47	98	0	124	3	130	0	1	58	461
A059	1	1	1	1	0	1	0	0	0	5
A080	31	8	0	7	9	34	0	0	22	111
A081	4	2	0	0	2	4	0	0	2	14
A082	4	0	0	0	1	4	0	0	3	12
A083	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
A084	18	0	0	1	0	18	0	0	18	55
A09	5	1	0	3	1	6	0	0	3	19
A370	6	2	0	1	5	5	0	0	4	23
A38	1	0	0	0	0	1	0	0	1	3
A390	0	1	0	0	0	1	0	0	1	3
A411	7	0	0	7	0	0	0	0	7	21
A415	4	0	0	4	0	0	0	0	4	12
A418	3	0	0	3	0	0	0	0	2	8
A419	3	0	0	3	0	0	0	0	2	8
A46	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A510	0	0	0	0	5	5	0	0	2	12
A519	0	1	0	0	1	1	0	0	0	3
A522	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
A530	0	0	0	0	1	1	0	0	1	3
A540	1	1	0	0	6	7	0	0	3	18
A560	0	0	0	0	4	4	0	0	2	10
A590	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
A692	0	0	0	0	0	2	0	0	3	5
A840	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A841	0	0	0	0	0	1	0	0	2	3
A878	1	0	0	1	1	1	0	0	1	5
A879	1	0	0	0	0	1	0	0	1	3
B018	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
B019	39	79	0	0	152	524	0	0	505	1299

B029	1	1	0	0	0	0	0	0	1	3
B15	1	1	0	0	0	1	0	0	1	4
B169	0	2	0	0	1	2	0	0	1	6
B172	7	3	0	0	2	6	0	0	4	22
B182	0	0	0	0	1	1	0	0	1	3
B269	0	0	0	0	1	1	0	0	1	3
B270	2	0	0	0	0	2	0	0	1	5
B338	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
B80	0	1	0	0	1	3	0	0	2	7
B818	0	0	0	0	1	1	0	0	1	3
B829	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
B86	10	3	0	1	3	11	1	0	10	39
G008	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
I80	2	0	0	1	0	1	0	0	2	6
J10	3	0	0	3	1	2	0	0	3	12
J107	4	1	0	1	4	6	0	0	5	21
J11	1	0	0	0	0	1	0	0	1	3
J150	3	0	0	0	3	3	0	0	3	12
J151	3	1	0	2	1	3	0	0	1	11
J152	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
J158	1	0	0	1	1	2	0	0	2	7
J168	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
J180	7	0	0	1	7	7	0	0	7	29
M012	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
N300	3	1	0	2	2	3	0	0	2	13
N390	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
O85	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2
P368	1	1	0	3	1	3	0	0	2	11
P369	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
P394	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
T801	3	3	0	3	0	0	0	0	0	9
T802	1	0	0	0	1	1	0	0	1	4
T814	7	4	0	5	2	4	0	0	4	26
Z205	1	0	0	0	0	0	0	0	2	3
Z223	3	1	0	5	4	5	0	0	4	22
Z225	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
Z228	16	12	0	33	22	25	0	0	22	130
spolu	416	260	1	222	318	1007	2	1	864	3091

V. OSTATNÉ ČINNOSTI

Vyhodnotenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR Stav k 31.12.2019

Oddelenie epidemiológie RÚVZ Martin

Oddelenie epidemiológie má stanovené nasledovné priority:

1. priorita – Národný imunizačný program SR

Základnou úlohou v tomto období bolo

- udržať pravidelné povinné očkovanie na úrovni, ktorá zabezpečí kolektívnu ochranu populácie.

2. priorita – Surveillance prenosných ochorení

V.1. Národný imunizačný program SR (NIP SR)

Zabezpečenie Národného imunizačného programu s cieľom udržania pravidelného povinného očkovania je jednou z priorít pre rok 2019. Oddelenie epidemiológie poskytuje telefonicky, písomne a v rámci „Poradne očkovania“ usmernenia v oblasti povinného, odporúčaného očkovania a očkovania pri ceste do zahraničia. V rámci Európskeho imunizačného týždňa boli realizované prednášky o očkovaní určené pre zdravotníckych pracovníkov a študentov.

Aktuálne informácie týkajúce sa výskytu infekčných ochorení, ako aj informácií o prevencii voči nim sú pravidelne uverejňované na web stránke a nástenkách úradu.

V roku 2019 bolo nahlásených 101 odmietnutí povinného očkovania. Z celkového počtu bolo 43 celkových odmietnutí a 58 čiastočných odmietnutí.

V rámci plnenia toho programu sa vychádzalo z jeho anotácie a postupovali sme v súlade s navrhnutými etapami riešenia.

Ad Realizácia vlastného očkovania:

- v rámci tejto etapy odborní pracovníci odd. epidemiológie:
 - usmerňovali lekárov prvého kontaktu pre deti i dospelých v problematike pravidelného povinného i odporúčaného očkovanie v rámci NIP,
 - informovali o očkovačom kalendári na rok 2019 a vysvetľovali jeho význam, odborne zdôvodňovali a rozširovali informácie medzi zdravotníckymi pracovníkmi i laickou verejnosťou,
 - aktuálne informovali o novej kategorizácii vakcín pre očkujúcich lekárov prvého kontaktu,
 - poskytovali konzultácie v rámci okresu týkajúce sa špecifických problémov v súvislosti s očkovaním, očkovaním pred cestou do zahraničia - počet konzultácií 527 (42 osobne, 485 telefonicky),
 - poskytovali konzultácie na regionálnej a národnej úrovni – problematika očkovacích látok, kategorizácie vakcín, indikačných a preskripčných obmedzení, odborné stanoviská k alternatívnemu používaniu vakcín pre

dočasný nedostatok niektorých vakcín (proti VHA, VHB; hexa-penta-vakcíny, a pod.)

- aktívne sa zúčastnili na úprave a zmenách Národného imunizačného programu SR (Pracovná skupina pre imunizáciu), kategorizáciu vakcín (v Kategorizačnej komisii MZ SR a Pracovnej skupine J07 pre kategorizáciu vakcín),
- pripravovali podklady a stanoviská pre MZ SR a Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ŠÚKL): pri nedostupnosti vakcín, podklady pre možnosť použitia iných nekategorizovaných vakcín (v prípade nedostatku kategorizovanej vakcíny), podklady pre mimoriadny dovoz vakcín pri nedostupnosti kategorizovaných vakcín, zabezpečovanie vakcín a príslušná legislatíva, zmeny charakteristík referenčných skupín vakcín,
- realizovali kontroly očkovania proti chrípke a pneumokokom v zariadeniach sociálnej starostlivosti, KI a reakcie po očkovaní danými vakcínami.

Ad Zabezpečenie prioritných úloh pre rok 2019:

- metodická a konzultačná pomoc pri návrhu a príprave zmien v očkovacom kalendári SR platnom od 01.01.2019,
- metodická a konzultačná pomoc očkujúcim lekárom pri odporúčaných očkovaníach proti:
 - rotavírusovým infekciám u dojčiat
 - varicelle
 - sezónnej chrípke a pneumokokom
 - meningokokom
 - kliešťovej encefalitíde
 - herpes zoster
 - VHA a VHB

pri:

- doplnení chýbajúcich očkovaní detí v rámci povinného očkovania,
- zmena očkovacieho kalendára detí pre posun očkovania z dôvodu relatívnej kontraindikácie, posunu alebo odmietnutia očkovania rodičmi,
- nedostupnosti alebo nedostatku vakcín pre zabezpečenie včasnosti očkovaní v rámci povinného očkovania detí.

Ad Surveillance a kontrola ochorení preventabilných očkovaním:

- v rámci tejto surveillance odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili:
 - epidemiologické vyšetovanie všetkých pravdepodobných ochorení preventabilných očkovaním, odbery vzoriek a zabezpečenie laboratórnych vyšetrení v rámci diferenciálnej diagnostiky:
 - počet odobratých vzoriek a laboratórnych vyšetrení
 - u ochorení na sezónnu chrípku : 20 z toho 14x izolácia vírusu (2x vírus chrípky typ B, 3x vírus chrípky A, 9x pandemický vírus chrípky AH12009, informovanosť lekárov prvého kontaktu

- o výskyte týchto ochorení a príslušných opatreniach v ohniskách nákazy,
- o priebežné konzultácie lekárov a laickej verejnosti v problematike ochorení preventabilných očkovaním,
- o odborné prednášky a postery v problematike očkovania proti ochoreniam preventabilným očkovaním, proti sezónnej a pandemickej chrípke na:
 - medzinárodnej úrovni: 1x
 - celoslovenskej úrovni: 11x
 - regionálnej a lokálnej úrovni: 8x

Ad Manažment očkovania:

- odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili v okresoch Martin a Turčianske Teplice:
 - o včasnú a dostatočnú informovanosť zdravotníckych pracovníkov, ktorí vykonávajú očkovanie, o zmenách a novinkách v oblasti vakcinológie,
 - o kontrolu chladového reťazca vakcín na pediatrických ambulanciách okresov Martin, Turčianske Teplice v počte 23,
 - o kontrolu dodržovania štandardných postupov pri manipulácii, skladovaní a aplikácii vakcín v počte 69.
- podklady a podnety pre zasadania Pracovnej skupiny pre imunizáciu ÚVZ SR (prof. Hudečková – predseda PSPI),
- podklady pre zasadanie Pracovnej skupiny J07 pre kategorizáciu vakcín (predseda prof. Hudečková),
- podklady pre kategorizáciu vakcín, zmeny indikačných a preskripčných obmedzení vakcín, podklady pre zvýšenie úhrady zdravotnými poisťovňami,
- podklady pre ŠÚKL, MZ SR –SFLP (prof. Hudečková),
- účasť na zasadaní PSPI ÚVZ SR - (prof.Hudečková),
- účasť na zasadaní Kategorizačnej komisie - (prof.Hudečková).

Ad Kontrola očkovania:

- odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili v okresoch Martin a Turčianske Teplice:
 - o priebežnú kontrolu zaočkovanosti (počet očkovaných 8913) v okresoch Martin a Turčianske Teplice,
 - o kontrola evidencie o očkovaní sa uskutočnila v mesiaci september 2019,
 - o realizáciu výsledkov imunologického prehľadu v SR vykonaného koncom roka 2018 za okres Martin a Turčianske Teplice.

V.2. Surveillance infekčných chorôb

V rámci tohto programu odborní pracovníci odd. epidemiológie vykonali:

- pravidelné mesačné analýzy v regióne Turiec (okresy Martin a Turčianske Teplice),
- analýzy epidemických výskytov v rámci mesačných analýz,
- analýzy chrípky a chrípke podobných ochorení.

Pri realizácii surveillance infekčných ochorení pracovníci oddelenia epidemiológie spolupracovali s:

- lekármi primárneho kontaktu pre deti a pre dospelých (spolupráca s pediatriami je už tradične na vyššej úrovni),
- Klinikou infektológie a cestovnej medicíny UNM – u hospitalizovaných pacientov s infekčnými ochoreniami, pacientov ambulantne vyšetrených a ošetrovaných,
- Klinikou biochémie s.r.o, mikrobiológiou Martin,
- Oddelením mikrobiológie a NRC - RÚVZ Banská Bystrica,
- vedením ZŠ a SŠ v čase zvýšeného výskytu chrípky a chrípke podobných ochorení (denné hlásenie z jednotlivých škôl v okrese Martin a Turčianske Teplice),
- Neurologickou klinikou, Klinikou detí a dorastu, Klinikou anesteziológie a intenzívnej medicíny UNM a Klinikou infektológie a cestovnej medicíny – pri surveillance akútnych chabých paréz,
- jednotlivými lôžkovými oddeleniami v rámci epidemiologického vyšetovania pri vzniku a hlásení nozokomiálnych nákaz (počet hlásených NN 455).

V rámci edukácie obyvateľstva regiónu Turiec v problematike prenosných nákaz sme spolupracovali s televíziou TURIEC a televíziou Martin TV, regionálnym týždenníkom „My - turčianske noviny“.

Iné aktivity:

- konzultácie k povinnému, odporúčanému a individuálnemu očkovaníu (celkový počet 637),
- informácie o aktuálnej epidemiologickej situácii chrípky a chrípke podobných ochorení v regióne Turiec (celkový počet 4x),
- informácie o epidemiologickej situácii osýpok vo svete a na Slovensku – 3x (TA3, Hospodárske Noviny, Denník PRAVDA),
- odborné prednášky o očkovaní pre odbornú verejnosť – 8x,
- Európsky týždeň imunizácie 2019 (prieskum znalosti laickej verejnosti o očkovaní).

V.3 Informačný systém prenosných ochorení

V rámci tohto programu odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili:

- plynulú prevádzku programu EPIS,
- jeho využívanie pre sporadické prípady prenosných ochorení, ako aj pre epidemické výskyty,
- v programe EPIS sa plne využíval systém rýchleho varovania, najmä v súvislosti s vyšším výskytom akútnych respiračných ochorení a chrípky,
- kontrola údajov zadaných do databázy EPIS na celoslovenskej úrovni - časť ochorení preventabilné očkovaním (zabezpečuje prof. Hudečková),
- od 01.01.2019 do 31.12.2019 – bolo hlásených a zaznamenaných do EPISu celkovo 1 459 prípadov prenosných ochorení, z toho za okres Martin 1 384 a za okres Turčianske Teplice 75 prípadov.

V.4 Nozokomiálne nákazy

V rámci tohto programu odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili:

- manažment a koordinovaný postup pri sledovaní a riešení závažných nozokomiálnych nákaz v UN Martin v spolupráci s pracovníkmi príslušných oddelení,
- kvalitnú surveillance nozokomiálnych nákaz,
- pravidelné kontroly HER a BOT v rámci zdravotníckych zariadení (UN Martin, neštátne zdravotnícke zariadenia),
- za obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019 bolo v EPISe evidovaných celkom 455 prípadov NN hlásených z UN Martin,
- prednášky pre odbornú verejnosť – 4x (problematika rúk v zdravotníctve),
- praktické ukážky kvality dekontaminácie rúk zdravotníkov – 4x.

V.5 Surveillance chronických ochorení

- v zmysle anotácie jednotlivé etapy tohto projektu sú realizované v okresoch Martin a Turčianske Teplice poradňou zdravie RÚVZ Martin.

V.6 Mimoriadne epidemiologické situácie

O aktuálnej epidemiologickej situácii vo výskyte chrípky počas chrípkovej sezóny boli informovaní všetci členovia protiepidemickej komisie zriadenej pri RÚVZ. Pracovníci oddelenia epidemiológie boli pravidelne informovaní o aktuálnej epidemiologickej situácii prostredníctvom hlásení z ECDC a ÚVZ SR. Údaje o aktuálnej epidemiologickej situácii a prípadných opatreniach pri výskyte ochorení boli zasielané lekárom primárneho kontaktu a UN Martin.

Pracovníci oddelenia epidemiológie pravidelne informovali o priebehu epidémie chrípky zdravotníckych pracovníkov a členov Protiepidemickej komisie RÚVZ Martin, ako aj ďalších zainteresovaných (školsťvo, veterinári, atď.).

V rámci tohto programu odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili:

- sledovanie a hlásenie SARI do systému rýchleho varovania EPIS,
- sledovanie ARO a chrípky,
- zabezpečenie epidemických výskytov alimentárnych nákaz,
- edukácia o výskyte, šírení a protiepidemických opatreniach pri vysokovirulentných nákazách a vírusoch vtácej chrípky (H5N8, H5N1, H7N7, H7N2, H9N2 a pod.) a cholere.

Údaje o aktuálnej epidemiologickej situácii boli pravidelne zasielané lekárom primárneho kontaktu, riaditeľovi UN Martin, riaditeľom ústavov sociálnej starostlivosti v spádovom území.

V.7 Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV

V rámci tohto programu odborní pracovníci odd. epidemiológie zabezpečili:

- odber vzoriek odpadových vôd na sledovanie cirkulácie divých a vakcinálnych kmeňov poliomyelitídy podľa pokynov hlavného hygienika,
- výsledky v roku 2019:
 - negatívne na záchyt divých a vakcinálnych kmeňov poliomyelitídy - počet odobratých vzoriek odpadových vôd – 6x,

surveillance akútnych chabých paréz: 250 x negatívnych hlásení z UNM ,

- aktívne na surveillance spolupracujú tieto pracoviská UN Martin: Klinika detí a dorastu, Neurologická klinika, Klinika infektológie a cestovnej medicíny, Klinika anestéziológie a intenzívnej medicíny, Klinika detskej anestéziológie a intenzívnej medicíny,
- Od októbra 2013 vzhľadom na záchyt divokých kmeňov poliovírusov v Izraeli, Sýrii a na Ukrajine bola posilnená surveillance ACHO. Súčasne sa zvýšená pozornosť venuje z hľadiska poliomyelitídy migrantom a azyllantom.

V.8 Prevencia HIV/AIDS

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine, oddelenie epidemiológie v súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Národného programu prevencie HIV/AIDS vykonalo v okrese Martin a Turčianske Teplice nasledovné činnosti zameraná na zníženie rizika vzniku a šírenia HIV infekcie prostredníctvom:

Prevencie sexuálneho prenosu HIV:

- zabezpečilo dostupné, dobrovoľné, bezplatné a anonymné poradenstvo a testovanie HIV,

- v rámci poradenstva bolo zrealizovaných 27 konzultácií z toho 4 osobné a 23 telefonických,

Podpory akcií a aktivít smerujúcich k zníženiu sociálnych a ekonomických dopadov infekcie HIV/AIDS na spoločnosť:

- zvyšovanie informovanosti odbornej verejnosti, najmä zdravotníckych pracovníkov s cieľom zníženia a zamedzenia diskriminácie ľudí žijúcich s HIV prostredníctvom zdravotnej výchovy študentov Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine – odbor verejné zdravotníctvo a všeobecné lekárstvo,

- v rámci oddelenia epidemiológie poskytovanie individuálneho poradenstva klientom zaujímavých sa otázkami a problematikou HIV/AIDS,

- odborná garancia nad celoslovenskou kampaňou „Červené stužky“; - 27.11.2019 – stretnutie škôl a školských zariadení na MÚ v Žiline - prof.MUDr.Henrieta Hudečková PhD., MPH – odborný garant.

V.9 Poradňa očkovania

Na RÚVZ Martin je zriadená Poradňa očkovania, v ktorej sú poskytované informácie o priebehu ochorení preventabilných očkovaním, očkovaní, indikáciách a kontraindikáciách očkovania, zložení vakcín či nežiaducich reakciách. Poradenstvo sa poskytuje osobne alebo telefonicky .

Pracovníci oddelenia epidemiológie poskytujú :

- poradenstvo pre rodičov, dospelých a cestujúcich do zahraničia,
- konzultácie v oblasti pravidelného povinného očkovania detí a dospelých, v oblasti odporúčaného očkovania detí a dospelých, o možnostiach očkovania z hľadiska osobného alebo profesionálneho rizika.

V.10 Identifikácia najčastejších faktorov ovplyvňujúcich postoj rodičov a budúcich rodičov k očkovaniu

Projekt realizovaný na RÚVZ Komárno a Banská Bystrica.

1. Prednášková činnosť rok 2019, oddelenie epidemiológie

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH	Pandemická komisia vlády SR	Pandemická komisia vlády SR	MZ SR	10.01. 2019
Iveta Mazáková, dipl.a.h.e.	Svrab stále aktuálny problém	Odborný seminár RÚVZ MT	RÚVZ Martin	26.03. 2019
prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH	Antivakcinačné aktivity a bezpečnosť vakcín	Odborný seminár JLF MT	JLF UK Martin Martinský klub medikov	01.04. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	24.04. 2019
Mgr. Lenka Krupová	Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie rukavíc	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	24.04. 2019
Iveta Mazáková, dipl.a.h.e.	Kombinované ošetrovanie rúk a protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej <i>Clostridium difficile</i>	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	24.04. 2019
Mgr. Lenka Krupová	Praktický nácvik dezinfekcie rúk- manuál	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	24.04. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická liečebňa Sučany	15.05. 2019
Mgr. Lenka Krupová	Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie rukavíc	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická liečebňa Sučany	15.05. 2019
Mgr. Mária Milcová	Kombinované ošetrovanie rúk a protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej <i>Clostridium difficile</i>	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická liečebňa Sučany	15.05. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Praktický nácvik dezinfekcie rúk- manuál	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Psychiatrická liečebňa Sučany	15.05. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	28.05. 2019
Mgr. Lenka Krupová	Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie rukavíc	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	28.05. 2019

Mgr. Mária Milcová	Kombinované ošetrovanie rúk a protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej <i>Clostridium difficile</i>	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	Martin	28.05. 2019
Mgr. Mária Milcová	Praktický nácvik dezinfekcie rúk- manuál	Odborný seminár pre zdravotníckych pracovníkov	RÚVZ Martin	28.05. 2019
Mgr. Lenka Krupová	Imunologický prehľad v SR v roku 2018	Odborný seminár RÚVZ MT	RÚVZ Martin	18.06. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Hygiena rúk v prevencii nozokomiálnych nákaz	Odborný seminár pre pracovníkov DSS	Zariadenie pre seniorov, DSS a špecializované zariadenie Turčianske Teplice	06.11. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Indikácie pre dezinfekciu rúk a používanie rukavíc	Odborný seminár pre pracovníkov DSS	Zariadenie pre seniorov, DSS a špecializované zariadenie Turčianske Teplice	06.11. 2019
Iveta Mazáková, dipl.a.h.e.	Kombinované ošetrovanie rúk a protiepidemické opatrenia pri infekcii vyvolanej <i>Clostridium difficile</i>	Odborný seminár pre pracovníkov DSS	Zariadenie pre seniorov, DSS a špecializované zariadenie Turčianske Teplice	06.11. 2019
Iveta Mazáková, dipl.a.h.e.	Praktický nácvik dezinfekcie rúk- manuál	Odborný seminár pre pracovníkov DSS	Zariadenie pre seniorov, DSS a špecializované zariadenie Turčianske Teplice	06.11. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Surveillance poranení v regióne Turiec za roky 2009 - 2018	Odborný seminár RÚVZ MT	RÚVZ Martin	22.10. 2019
PhDr. Tatiana Oravcová	Pertussis	Odborný seminár pre lekárov	RÚVZ Martin	18.12. 2019

Činnosť oddelenia epidemiológie rok 2019

Odbor/oddelenie epidemiológie			Počet
1.	Epidemiologické vyšetrenie v ohniskách nákazy (okrem NN)	prvá. návšteva v ohnisku 1028 opakované návštevy v ohnisku 100 počet vyšetrených osôb 78 zvýšený zdravotný dozor 9 lekársky dohľad 113 iné protiepidemické opatrenia 3367 spolu: 4695	
2.	Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):	vzorky biologického materiálu celkom 20 vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: 0 voda 6 potraviny 2 iné 0 spolu: 28	
3.	Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz	z chorobopisov 401 zo zdravotných záznamov 215 z laboratórnych protokolov 814 iné 29 spolu: 1459	
4.	Imunizačný program	metodické návštevy lekárov 7 kontrola očkovania (počet očkovaných 7898) 50 kontrola skladovania očkovacích látok 23 prejednanie neúčasti na očkovaní 0 priestupkové konanie 0 iné 2 spolu: 82	
5.	Práca v EPIS-e	preberanie hlásení 1193 zadávanie prípadov 1459 kontrola a uzatváranie prípadov 1459 spracovanie dotazníkov k epidémii 48 SRV 37 chrípka 104 spolu: 4300	

6.	Analýza epidemiologickej situácie (uviest' počet)	denná týždenná mesačná ročná na požiadanie príprava podkladov spolu:	5 104 24 2 7 32 174
7.	poradenstvo a podávanie informácií	v zdravotníctve v ohniskách rodinných v ohniskách kolektívnych pre verejnosť v médiach iné spolu:	1745 887 135 48 5 3 2823
8.	Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)	správa rozbor podklad stanovisko spolu:	43 32 25 106 206
9.	Prednášková činnosť	prednášky pre verejnosť prednášky pre ZP spolu	0 22 22
10.	Publikácie pre verejnosť (uviest' miesto a názov v prílohe)	1. autor spoluautor spolu:	0 0 0
11.	Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (uviest' názov a miesto v prílohe)	1. autor spoluautor vypísať názov a miesto* v prílohe spolu:	1 20 21
12.	Účasť na konferenciách (uviest' miesto a názov v prílohe)	aktívna pasívna vypísať názov a miesto* spolu:	8 7 15
13.	Práca na osobitných štúdiách a programoch uvedená pod tabuľkou	príprava zadania, zber podkladov sumarizácia analýza iné (príprava) spolu:	2268 90 7 0 2365
14.	Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti		0
15.	Plánovaný ŠZD v ZZ -	kontroly pracoviska	150

	kontrola HER a BOT	opakované návštevy	6
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	56
		odber vzoriek z prostredia	212
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčný prostriedok	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	424
16.	NN – cieleňá kontrola HER a BOT v súvislosti s výskytom NN	kontroly pracoviska	430
		opakované návštevy	9
		odber vzoriek zo sterilných materiálov	92
		odber vzoriek z prostredia	708
		odber vzoriek z ovzdušia	0
		odber vzoriek dezinfekčný prostriedok	0
		odber iných vzoriek	0
		počet testovaných HVS	0
		počet testovaných AUT	0
		počet testovaných EO	0
		počet testovaných FS	0
		iná sterilizačná technika	0
		spolu:	1239
17.	Epidemiologické vyšetovanie v súvislosti s chorobou z povolania	počet osôb	1
18.	Posudková činnosť	štúdie projektov	17
		konzultácie	394
		spracovanie	18
		kolaudácia	13
		vydanie posudkov	49
		spolu:	491
19.	Podnety a sťažnosti	počet	4
20.	Sankcie	počet	0
21.	Rozhodnutia	v zmysle§12ods.2	201
		v zmysle§13ods.4	0
22.	Odvolania	počet	0

**Prenosné ochorenia podľa vekových skupín a diagnóz
v okrese Martin za rok 2019**

Pohlavie: Spolu

Dg./Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	MT
A02	a	0	1	0	0	2	0	1	2	0	1	2	9
	r	0,00	27,01	0,00	0,00	45,68	0,00	7,10	12,78	0,00	7,41	11,91	9,33
A020	a	5	15	17	5	5	4	4	5	6	3	18	87
	r	549,45	405,08	358,95	113,90	114,21	81,30	28,38	31,96	44,65	22,24	107,16	90,15
A040	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	109,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A045	a	3	10	16	7	5	4	3	5	5	6	3	67
	r	329,67	270,05	337,84	159,45	114,21	81,30	21,29	31,96	37,21	44,47	17,86	69,43
A047	a	3	1	0	0	1	0	4	4	10	17	92	132
	r	329,67	27,01	0,00	0,00	22,84	0,00	28,38	25,56	74,41	126,01	547,68	136,78
A059	a	0	20	8	0	0	0	2	3	0	1	0	34
	r	0,00	540,10	168,92	0,00	0,00	0,00	14,19	19,17	0,00	7,41	0,00	35,23
A071	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	0,00	0,00	1,04
A080	a	4	21	8	2	1	0	1	0	1	1	2	41
	r	439,56	567,11	168,92	45,56	22,84	0,00	7,10	0,00	7,44	7,41	11,91	42,48
A081	a	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	81,02	0,00	0,00	22,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14
A082	a	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	54,01	21,11	0,00	22,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14
A083	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	22,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A084	a	0	0	0	0	0	1	2	0	2	0	27	32
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,33	14,19	0,00	14,88	0,00	160,73	33,16
A09	a	1	0	1	0	1	0	1	2	0	0	0	6
	r	109,89	0,00	21,11	0,00	22,84	0,00	7,10	12,78	0,00	0,00	0,00	6,22
A370	a	0	0	0	0	0	0	2	6	1	0	1	10
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,19	38,35	7,44	0,00	5,95	10,36
A38	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	21,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A390	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,41	0,00	1,04
A400	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,91	2,07
A410	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,91	2,07
A411	a	0	2	1	1	1	0	1	2	0	1	4	13
	r	0,00	54,01	21,11	22,78	22,84	0,00	7,10	12,78	0,00	7,41	23,81	13,47
A412	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	21,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A415	a	0	0	0	0	1	0	1	0	2	4	3	11
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	0,00	7,10	0,00	14,88	29,65	17,86	11,40
A418	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	7,41	5,95	3,11
A419	a	0	0	0	1	0	0	1	1	1	1	3	8
	r	0,00	0,00	0,00	22,78	0,00	0,00	7,10	6,39	7,44	7,41	17,86	8,29
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,41	17,86	4,14
A510	a	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	20,33	7,10	6,39	0,00	0,00	5,95	5,18
A519	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,39	0,00	0,00	0,00	1,04
A522	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	1,04
A530	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	0,00	0,00	1,04
A539	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	1,04
A540	a	0	0	0	0	0	2	5	2	0	0	0	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,65	35,48	12,78	0,00	0,00	0,00	9,33
A560	a	0	0	0	0	1	1	0	2	0	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	20,33	0,00	12,78	0,00	0,00	0,00	4,14
A562	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A590	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A600	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A630	a	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	0	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	12,78	7,44	0,00	0,00	4,14
A692	a	0	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	4
	r	0,00	81,02	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	0,00	0,00	0,00	0,00	4,14
A78	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	1,04
A840	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,39	0,00	0,00	0,00	1,04
A841	a	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	0,00	14,88	0,00	5,95	4,14
A878	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
A879	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	0,00	0,00	1,04
B018	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	27,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
B019	a	10	281	201	22	7	0	5	0	0	0	0	526
	r	1098,90	7588,44	4244,09	501,14	159,89	0,00	35,48	0,00	0,00	0,00	0,00	545,05
B023	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,39	0,00	0,00	0,00	1,04
B029	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	4
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,39	0,00	7,41	11,91	4,14
B15	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	0,00	0,00	1,04
B169	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	6,39	0,00	0,00	0,00	2,07

P363	a	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
	r	989,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,33
P364	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	109,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
P368	a	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
	r	879,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8,29
P369	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	219,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07
P394	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	109,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,04
P398	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	219,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,07
T801	a	0	1	0	0	0	0	1	1	4	3	7	17
	r	0,00	27,01	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	6,39	29,76	22,24	41,67	17,62
T802	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,41	11,91	3,11
T814	a	0	0	0	0	3	2	2	1	5	19	16	48
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	68,52	40,65	14,19	6,39	37,21	140,83	95,25	49,74
T84	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,95	1,04
T845	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,44	7,41	5,95	3,11
Z205	a	0	0	0	0	1	5	1	0	0	0	0	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	101,63	7,10	0,00	0,00	0,00	0,00	7,25
Z223	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	3	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,10	0,00	7,44	0,00	17,86	5,18
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,78	0,00	0,00	0,00	2,07
Z228	a	0	0	0	0	1	0	1	0	6	8	18	34
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	22,84	0,00	7,10	0,00	44,65	59,30	107,16	35,23

	r	678,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,41
P369	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	226,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,14
P394	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	226,24	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,14
T801	a	0	0	0	0	0	0	1	1	3	2	6	13
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,88	12,57	45,29	30,60	89,39	27,78
T802	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,30	29,80	6,41
T814	a	0	0	0	0	3	2	1	1	5	12	7	31
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	132,04	80,68	13,88	12,57	75,48	183,57	104,29	66,24
T84	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,90	2,14
T845	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15,10	15,30	0,00	4,27
Z205	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	44,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,14
Z223	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,88	0,00	15,10	0,00	14,90	6,41
Z225	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25,14	0,00	0,00	0,00	4,27
Z228	a	0	0	0	0	1	0	1	0	2	4	8	16
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	44,01	0,00	13,88	0,00	30,19	61,19	119,19	34,19

**Prenosné ochorenia podľa vekových skupín a diagnóz
v okrese Martin za rok 2019**

Pohlavie: Ženy

Diagnóza /Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	MT
A02	a	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	2	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	13,00	0,00	14,38	19,83	10,06
A020	a	2	9	10	2	3	3	3	3	3	0	11	49
	r	427,35	491,80	439,95	92,76	142,45	122,90	43,55	39,01	44,02	0,00	109,06	98,58
A040	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
A045	a	3	3	5	2	4	2	1	4	3	5	3	35
	r	641,03	163,93	219,97	92,76	189,93	81,93	14,52	52,01	44,02	71,90	29,74	70,41
A047	a	2	1	0	0	1	0	2	3	6	5	52	72
	r	427,35	54,64	0,00	0,00	47,48	0,00	29,04	39,01	88,04	71,90	515,57	144,85
A059	a	0	9	3	0	0	0	2	3	0	1	0	18
	r	0,00	491,80	131,98	0,00	0,00	0,00	29,04	39,01	0,00	14,38	0,00	36,21
A080	a	3	11	3	0	1	0	1	0	0	0	1	20
	r	641,03	601,09	131,98	0,00	47,48	0,00	14,52	0,00	0,00	0,00	9,91	40,23
A081	a	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	109,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,02
A084	a	0	0	0	0	0	1	2	0	2	0	22	27
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,97	29,04	0,00	29,35	0,00	218,12	54,32
A09	a	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	3
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	47,48	0,00	0,00	13,00	0,00	0,00	0,00	6,04
A370	a	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	26,00	0,00	0,00	0,00	6,04
A400	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
A402	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
A410	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
A411	a	0	1	0	0	0	0	0	1	0	1	1	4
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	0,00	14,38	9,91	8,05
A412	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	43,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
A415	a	0	0	0	0	1	0	1	0	1	3	2	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,48	0,00	14,52	0,00	14,67	43,14	19,83	16,09
A419	a	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3	7
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	13,00	14,67	14,38	29,74	14,08
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01

	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,38	0,00	2,01
I80	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,83	4,02
I800	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,67	0,00	0,00	2,01
J02	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
J020	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
J041	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
J042	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
J10	a	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,38	19,83	6,04
J11	a	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	43,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
J150	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	0,00	0,00	9,91	4,02
J151	a	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	14,67	0,00	9,91	6,04
J155	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	4,02
J158	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	47,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
J168	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,83	4,02
J18	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
J180	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	7	8
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,67	0,00	69,40	16,09
J209	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
J86	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,38	9,91	4,02
K85	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	0,00	0,00	0,00	2,01
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,38	0,00	2,01
N30	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
N300	a	0	1	0	0	0	0	0	2	0	1	8	12
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,00	0,00	14,38	79,32	24,14

N309	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
N390	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	10	13
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	0,00	0,00	14,38	99,15	26,15
O23	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
O85	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13,00	0,00	0,00	0,00	2,01
O86	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
P362	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
P363	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	427,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,02
P364	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
P368	a	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
	r	1068,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,06
P369	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	213,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,01
P398	a	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	427,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,02
T801	a	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	4
	r	0,00	54,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,67	14,38	9,91	8,05
T814	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	7	9	17
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14,52	0,00	0,00	100,66	89,23	34,20
T845	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,91	2,01
Z205	a	0	0	0	0	0	5	1	0	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	204,83	14,52	0,00	0,00	0,00	0,00	12,07
Z223	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19,83	4,02
Z228	a	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	10	18
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	58,69	57,52	99,15	36,21

Prenosné ochorenia v okrese Martin podľa diagnóz a sezonality za rok 2019

Diagnóza/ Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	0	0	2	0	1	1	1	3	0	0	0	1	9
A020	18	5	4	2	6	9	5	8	16	9	2	1	85
A040	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A045	6	0	2	8	6	13	7	7	6	5	6	1	67
A047	14	13	15	12	15	9	13	13	11	7	9	1	132
A059	0	0	0	0	0	0	0	0	34	0	0	0	34
A071	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A080	1	14	2	7	8	3	2	2	1	0	0	2	42
A081	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0	4
A082	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	4
A083	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A084	0	0	0	0	0	0	17	15	0	0	0	0	32
A09	0	3	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	6
A370	0	0	1	0	0	0	0	6	0	1	2	0	10
A38	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A390	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A400	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A402	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A410	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
A411	1	2	0	0	2	4	1	1	0	1	0	0	12
A412	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A415	1	1	0	1	3	2	0	1	1	0	1	0	11
A418	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	0	3
A419	3	2	0	1	0	0	1	0	1	0	0	0	8
A46	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0	4
A510	0	0	0	0	0	1	0	2	0	0	1	1	5
A519	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A522	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A530	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A539	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A540	0	0	1	0	1	0	1	1	2	0	0	3	9
A560	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	4
A562	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A590	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A600	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A630	2	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
A692	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	4
A78	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

A840	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
A841	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	4
A878	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
A879	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
B018	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B019	12	47	49	39	86	70	13	3	6	24	122	63	534
B023	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B029	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	3
B15	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B169	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
B172	1	0	1	0	1	1	2	0	1	0	0	0	7
B182	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
B269	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B270	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
B338	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B371	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B377	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B441	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
B589	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
B80	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	3
B818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B829	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
B86	1	0	1	0	6	1	0	2	1	0	0	0	12
G008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
G049	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
I80	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	3
I800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
J00	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J02	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J020	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J041	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J042	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J069	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J10	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
J107	0	1	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	7
J11	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
J121	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J150	2	2	1	0	0	1	0	1	0	1	2	0	10
J151	0	1	0	1	1	1	3	0	1	0	1	1	10
J152	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
J154	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
J155	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	4
J156	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J158	1	2	1	1	0	2	1	1	0	1	1	0	11

J168	3	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	6
J172	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
J18	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3
J180	1	6	2	0	1	1	1	1	0	4	1	0	18
J209	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
J86	0	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
K85	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
M012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
N30	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3
N300	0	0	0	0	5	1	4	1	1	2	4	0	18
N309	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
N390	10	5	3	2	1	0	1	0	0	0	0	1	23
O23	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
O85	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
O86	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
P238	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
P361	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
P362	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
P363	3	1	0	1	2	1	1	0	0	0	0	0	9
P364	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
P368	3	0	0	2	0	2	0	0	0	1	0	0	8
P369	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2
P394	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
P398	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
T801	1	4	4	2	1	0	2	0	3	0	0	0	17
T802	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	3
T814	4	6	2	6	6	1	3	7	4	5	2	2	48
T84	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
T845	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
Z205	0	1	1	0	2	1	0	1	0	0	1	0	7
Z223	0	0	0	1	0	0	1	0	2	1	0	0	5
Z225	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
Z228	4	3	3	2	5	0	2	4	5	3	2	1	34

Výskyt vybraných prenosných ochorení v rokoch 2010 – 2019 v okrese Martin

dg. Názov		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A02	a	99	63	57	65	55	52	112	79	125	87
	r	101,39	64,81	58,63	66,96	56,77	53,74	115,8	81,76	129,53	90,15
A02N	a	17	3	5	3	3	1	5	7	4	9
	r	17,41	3,09	5,14	3,09	3,1	1,03	5,17	7,24	4,14	9,33
A03	a	6	2	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	6,15	2,06	0	0	0	0	0	0	0	0
A040	a	15	16	3	5	7	14	7	0	2	1
	r	15,36	16,46	3,09	5,15	7,22	14,47	7,24	0	2,07	1,04
A044	a	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
	r	0	0	0	0	1,03	1,03	0	0	0	0
A045	a	37	22	42	27	11	11	34	18	47	67
	r	37,89	22,63	43,2	27,81	11,35	11,37	35,15	18,63	48,7	69,43
A046	a	0	0	2	2	0	1	9	4	1	0
	r	0	0	2,06	2,06	0	1,03	9,31	4,14	1,04	0
A048	a	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0
	r	1,02	0	1,03	0	0	1,03	0	1,03	0	0
A05	a	0	7	0	2	15	20	0	0	0	34
	r	0	7,2	0	2,06	15,48	20,67	0	0	0	35,23
A07	a	83	95	202	68	0	41	20	0	2	1
	r	85,01	97,72	207,76	70,05	0	42,37	20,68	0	2,07	1,04
A08	a	22	61	105	36	35	203	59	63	100	82
	r	22,53	62,75	107,99	37,09	36,12	209,8	61	65,2	103,62	84,97
A09	a	80	110	82	67	38	249	49	36	8	6
	r	81,93	113,15	84,34	69,02	39,22	257,34	50,66	37,26	8,29	6,22
A32	a	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
	r	0	0	0	0	1,03	0	0	0	1,04	0
A370	a	0	1	1	3	1	2	0	0	1	10
	r	0	1,03	1,03	3,09	1,03	2,07	0	0	1,04	10,36
A38	a	16	8	3	4	1	3	0	0	0	1
	r	16,39	8,23	3,09	4,12	1,03	3,1	0	0	0	1,04
A39	a	0	0	1	1	2	0	0	0	0	1
	r	0	0	1,03	1,03	2,06	0	0	0	0	1,04
A400	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0	0	0	0	0	1,03	0	0	0	1,04
A402	a	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
	r	1,02	0	0	0	0	0	0	1,03	0	2,07
A408	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0	0	0	0	1,03	0	0	0	0	0
A410	a	6	2	2	10	8	3	7	3	7	2
	r	6,15	2,06	2,06	10,3	8,26	3,1	7,24	3,1	7,25	2,07
A411	a	24	8	6	22	17	18	22	25	17	13
	r	24,58	8,23	6,17	22,66	17,55	18,6	22,75	25,87	17,62	13,47
A412	a	0	0	0	1	2	3	0	1	0	1

	r	0	0	0	1,03	2,06	3,1	0	1,03	0	1,04
A415	a	9	7	13	27	27	25	36	20	22	11
	r	9,22	7,2	13,37	27,81	27,87	25,84	37,22	20,7	22,8	11,4
A418	a	1	1	2	4	10	6	3	7	1	3
	r	1,02	1,03	2,06	4,12	10,32	6,2	3,1	7,24	1,04	3,11
A419	a	2	5	0	4	18	18	11	30	23	8
	r	2,05	5,14	0	4,12	18,58	18,6	11,37	31,05	23,83	8,29
A69	a	24	21	13	22	4	4	18	0	1	4
	r	24,58	21,6	13,37	22,66	4,13	4,13	18,61	0	1,04	4,14
A81	a	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0
	r	0	0	0	0	1,03	1,03	1,03	1,03	1,04	0
A84	a	0	0	0	2	2	1	1	0	2	5
	r	0	0	0	2,06	2,06	1,03	1,03	0	2,07	5,18
A87	a	0	0	1	1	2	0	0	0	0	2
	r	0	0	1,03	1,03	2,06	0	0	0	0	2,07
B01	a	373	346	472	140	218	158	551	465	171	527
	r	382,02	355,92	485,46	144,22	225	163,29	569,7	481,22	177,19	546,09
B02	a	34	33	33	25	15	14	33	6	11	5
	r	34,82	33,95	33,94	25,75	15,48	14,47	34,12	6,21	11,4	5,18
B15	a	0	0	0	1	0	2	6	3	0	1
	r	0	0	0	1,03	0	2,07	6,2	3,1	0	1,04
B16	a	3	1	0	0	1	0	2	0	0	2
	r	3,07	1,03	0	0	1,03	0	2,07	0	0	2,07
B182	a	8	5	5	4	6	0	9	8	6	3
	r	8,19	5,14	5,14	4,12	6,19	0	9,31	8,28	6,22	3,11
B26	a	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1
	r	0	0	0	0	0	7,23	0	0	0	1,04
B27	a	12	14	12	14	1	3	3	1	2	2
	r	12,29	14,4	12,34	14,42	1,03	3,1	3,1	1,03	2,07	2,07
B377	a	0	0	0	3	3	0	0	5	0	1
	r	0	0	0	3,09	3,1	0	0	5,17	0	1,04
B58	a	0	0	0	0	0	2	1	1	1	1
	r	0	0	0	0	0	2,07	1,03	1,03	1,04	1,04
B86	a	49	25	21	22	13	3	5	14	17	12
	r	50,18	25,72	21,6	22,66	13,42	3,1	5,17	14,49	17,62	12,43
G00	a	1	1	0	0	4	0	1	4	0	1
	r	1,02	1,03	0	0	4,13	0	1,03	4,14	0	1,04
G61	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0	0	0	0	0	0	1,03	0	0	0
G630	a	1	0	0	0	0	1	0	0	1	0
	r	1,02	0	0	0	0	1,03	0	0	1,04	0
M012	a	19	23	10	8	0	2	17	2	2	1
	r	19,46	23,66	10,29	8,24	0	2,07	17,58	2,07	2,07	1,04
Z203	a	1	13	0	0	0	0	21	0	5	0
	r	1,02	13,37	0	0	0	0	21,71	0	5,18	0

**Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy
v okrese Martin za rok 2019**

Diagnóza	2019 Abs.Hod	2018 Abs.Hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBN OSŤ 2019	PRIEMER ch.2014-2018
A02	87	125	0,70	84,6	1,03	90,15	87,49
A02N	9	4	2,25	4	2,25	9,33	4,14
A040	1	2	0,50	6	0,17	1,04	6,20
A044	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,41
A045	67	47	1,43	24,2	2,77	69,43	25,03
A046	0	1	0,00	3	0,00	0,00	3,10
A048	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,41
A05	34	0	0,00	7	4,86	35,23	7,24
A07	1	2	0,50	12,6	0,08	1,04	13,03
A08	82	100	0,82	92	0,89	84,97	95,14
A09	6	8	0,75	76	0,08	6,22	78,59
A32	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,41
A370	10	1	10,00	0,8	12,50	10,36	0,83
A38	1	0	0,00	0,8	1,25	1,04	0,83
A39	1	0	0,00	0,4	2,50	1,04	0,41
A400	1	0	0,00	0,2	5,00	1,04	0,21
A402	2	0	0,00	0,2	10,00	2,07	0,21
A408	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,21
A410	2	7	0,29	5,6	0,36	2,07	5,79
A411	13	17	0,76	19,8	0,66	13,47	20,48
A412	1	0	0,00	1,2	0,83	1,04	1,24
A415	11	22	0,50	26	0,42	11,40	26,89
A418	3	1	3,00	5,4	0,56	3,11	5,58
A419	8	23	0,35	20	0,40	8,29	20,68
A69	4	1	4,00	5,4	0,74	4,14	5,58
A81	0	1	0,00	1	0,00	0,00	1,03
A84	5	2	2,50	1,2	4,17	5,18	1,24
A87	2	0	0,00	0,4	5,00	2,07	0,41
B01	527	171	3,08	312,6	1,69	546,09	323,27
B02	5	11	0,45	15,8	0,32	5,18	16,34
B15	1	0	0,00	2,2	0,45	1,04	2,28
B16	2	0	0,00	0,6	3,33	2,07	0,62
B182	3	6	0,50	5,8	0,52	3,11	6,00
B26	1	0	0,00	1,4	0,71	1,04	1,45
B27	2	2	1,00	2	1,00	2,07	2,07
B377	1	0	0,00	1,6	0,63	1,04	1,65
B58	1	1	1,00	1	1,00	1,04	1,03
B86	12	17	0,71	10,4	1,15	12,43	10,75
G00	1	0	0,00	1,8	0,56	1,04	1,86
G61	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,21
G630	0	1	0,00	0,4	0,00	0,00	0,41
M012	1	2	0,50	4,6	0,22	1,04	4,76
Z203	0	5	0,00	5,2	0,00	0,00	5,38

**Prenosné ochorenia podľa klasifikácie prípadu
v okrese Martin za rok 2019**

TYP	možný		pravdepodobný		potvrdený		nepotvrdený	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
A02	0	0,00	0	0,00	9	100,00	0	0,00
A020	0	0,00	1	1,15	86	98,85	0	0,00
A040	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A045	0	0,00	2	2,99	65	97,01	0	0,00
A047	0	0,00	0	0,00	132	100,00	0	0,00
A059	1	2,94	33	97,06	0	0,00	0	0,00
A071	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A080	0	0,00	4	9,76	37	90,24	0	0,00
A081	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00
A082	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00
A083	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A084	2	6,25	30	93,75	0	0,00	0	0,00
A09	5	83,33	1	16,67	0	0,00	0	0,00
A370	0	0,00	0	0,00	10	90,91	1	9,09
A38	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A390	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A400	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A402	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
A410	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
A411	0	0,00	0	0,00	13	100,00	0	0,00
A412	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A415	0	0,00	0	0,00	11	100,00	0	0,00
A418	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
A419	8	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A46	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A510	0	0,00	0	0,00	5	100,00	0	0,00
A519	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A522	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A530	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A539	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A540	0	0,00	0	0,00	9	100,00	0	0,00
A560	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00
A562	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A590	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A600	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A630	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
A692	2	50,00	0	0,00	2	50,00	0	0,00
A78	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A840	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A841	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00

A878	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
A879	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B018	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B019	525	99,81	1	0,19	0	0,00	0	0,00
B023	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B029	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
B15	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B169	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
B172	0	0,00	0	0,00	7	77,78	2	22,22
B182	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
B269	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B270	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
B338	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B371	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B377	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B441	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B589	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B80	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
B818	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B829	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
B86	5	41,67	3	25,00	4	33,33	0	0,00
G008	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
G049	0	0,00	1	100,00	0	0,00	0	0,00
I80	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
I800	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J00	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J02	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J020	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J041	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J042	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J069	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J10	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
J107	0	0,00	0	0,00	7	100,00	0	0,00
J11	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J121	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J150	0	0,00	0	0,00	10	100,00	0	0,00
J151	0	0,00	0	0,00	10	100,00	0	0,00
J152	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
J154	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J155	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00
J156	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J158	0	0,00	0	0,00	11	100,00	0	0,00
J168	0	0,00	0	0,00	6	100,00	0	0,00
J172	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
J18	3	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

J180	17	94,44	0	0,00	1	5,56	0	0,00
J209	5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
J86	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00
K85	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
M012	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
N30	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
N300	0	0,00	0	0,00	18	100,00	0	0,00
N309	1	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
N390	1	4,35	0	0,00	22	95,65	0	0,00
O23	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
O85	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
O86	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P238	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P361	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P362	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P363	0	0,00	0	0,00	9	100,00	0	0,00
P364	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P368	0	0,00	0	0,00	8	100,00	0	0,00
P369	2	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
P394	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
P398	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
T801	15	88,24	0	0,00	2	11,76	0	0,00
T802	2	66,67	0	0,00	1	33,33	0	0,00
T814	3	6,25	0	0,00	45	93,75	0	0,00
T84	0	0,00	0	0,00	1	100,00	0	0,00
T845	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00
Z205	7	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Z223	0	0,00	0	0,00	5	100,00	0	0,00
Z225	0	0,00	0	0,00	2	100,00	0	0,00
Z228	0	0,00	0	0,00	34	100,00	0	0,00
spolu	629	45,35	76	5,48	679	48,95	3	0,22

Prenosné ochorenia v okrese Martin podľa pohlavia za rok 2019

Diagnóza/Pohl.		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	4	5	9
	r	8,55	10,06	9,33
A020	a	38	49	87
	r	81,2	98,58	90,15
A040	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A045	a	32	35	67
	r	68,38	70,41	69,43
A047	a	60	72	132
	r	128,21	144,85	136,78
A059	a	16	18	34
	r	34,19	36,21	35,23
A071	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A080	a	21	20	41
	r	44,87	40,23	42,48
A081	a	2	2	4
	r	4,27	4,02	4,14
A082	a	4	0	4
	r	8,55	0	4,14
A083	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A084	a	5	27	32
	r	10,68	54,32	33,16
A09	a	3	3	6
	r	6,41	6,04	6,22
A370	a	7	3	10
	r	14,96	6,04	10,36
A38	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A390	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A400	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A402	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
A410	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
A411	a	9	4	13
	r	19,23	8,05	13,47
A412	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A415	a	3	8	11
	r	6,41	16,09	11,4

A418	a	3	0	3
	r	6,41	0	3,11
A419	a	1	7	8
	r	2,14	14,08	8,29
A46	a	3	1	4
	r	6,41	2,01	4,14
A510	a	4	1	5
	r	8,55	2,01	5,18
A519	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A522	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A530	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A539	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A540	a	7	2	9
	r	14,96	4,02	9,33
A560	a	1	3	4
	r	2,14	6,04	4,14
A562	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A590	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A600	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
A630	a	2	2	4
	r	4,27	4,02	4,14
A692	a	3	1	4
	r	6,41	2,01	4,14
A78	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A840	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A841	a	3	1	4
	r	6,41	2,01	4,14
A878	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
A879	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B018	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B019	a	281	245	526
	r	600,47	492,88	545,05
B023	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B029	a	2	2	4

	r	4,27	4,02	4,14
B15	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B169	a	2	0	2
	r	4,27	0	2,07
B172	a	3	4	7
	r	6,41	8,05	7,25
B182	a	3	0	3
	r	6,41	0	3,11
B269	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
B270	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
B338	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
B371	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B377	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B441	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
B589	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B80	a	2	1	3
	r	4,27	2,01	3,11
B818	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
B829	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
B86	a	7	5	12
	r	14,96	10,06	12,43
G008	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
G049	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
I80	a	1	2	3
	r	2,14	4,02	3,11
I800	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
J00	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J02	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
J020	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
J041	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04

J042	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
J069	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J10	a	2	1	3
	r	4,27	2,01	3,11
J107	a	4	3	7
	r	8,55	6,04	7,25
J11	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
J121	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J150	a	8	2	10
	r	17,1	4,02	10,36
J151	a	7	3	10
	r	14,96	6,04	10,36
J152	a	2	0	2
	r	4,27	0	2,07
J154	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J155	a	2	2	4
	r	4,27	4,02	4,14
J156	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J158	a	10	1	11
	r	21,37	2,01	11,4
J168	a	4	2	6
	r	8,55	4,02	6,22
J172	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
J18	a	2	1	3
	r	4,27	2,01	3,11
J180	a	10	8	18
	r	21,37	16,09	18,65
J209	a	4	1	5
	r	8,55	2,01	5,18
J86	a	2	2	4
	r	4,27	4,02	4,14
K85	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
M012	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
N30	a	2	1	3
	r	4,27	2,01	3,11
N300	a	6	12	18
	r	12,82	24,14	18,65
N309	a	0	1	1

	r	0	2,01	1,04
N390	a	10	13	23
	r	21,37	26,15	23,83
O23	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
O85	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
O86	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
P238	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
P361	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
P362	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
P363	a	7	2	9
	r	14,96	4,02	9,33
P364	a	0	1	1
	r	0	2,01	1,04
P368	a	3	5	8
	r	6,41	10,06	8,29
P369	a	1	1	2
	r	2,14	2,01	2,07
P394	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
P398	a	0	2	2
	r	0	4,02	2,07
T801	a	13	4	17
	r	27,78	8,05	17,62
T802	a	3	0	3
	r	6,41	0	3,11
T814	a	31	17	48
	r	66,24	34,2	49,74
T84	a	1	0	1
	r	2,14	0	1,04
T845	a	2	1	3
	r	4,27	2,01	3,11
Z205	a	1	6	7
	r	2,14	12,07	7,25
Z223	a	3	2	5
	r	6,41	4,02	5,18
Z225	a	2	0	2
	r	4,27	0	2,07
Z228	a	16	18	34
	r	34,19	36,21	35,23

EPIDEMIOLOGIA – REGIÓN TURČIANSKE TEPLICE

Personálne obsadenie odboru epidemiológie RÚVZ Martin

prof. MUDr. Henrieta Hudečková, PhD., MPH

PhDr. Tatiana Oravcová, dipl.a.h.e.

p. Iveta Mazáková, dipl. a.h.e.

Mgr. Mária Milcová

Mgr. Erika Hlavatá od 16.10. 2019

Mgr. Michaela Matulová - MD nástup od 01.11. 2019

Mgr. Mária Vaňochová - MD

I. DEMOGRAFICKÉ UKAZOVATELE

V roku 2019 bol celkový počet obyvateľov v okrese Turčianske Teplice 15 888, z toho 7 786 mužov a 8 102 žien. Demografické ukazovatele sú špecifikované vo Výročnej správe za okres Martin.

II. STRUČNÁ EPIDEMIOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA OKRESU

Epidemiologická situácia v okrese Turčianske Teplice v roku 2019 bola priaznivá. Celkový počet hlásených ochorení v sledovanom období bol 75, čo predstavuje chorobnosť 472,05/100 000 obyvateľov. Oproti roku 2018 došlo k poklesu chorobnosti o 70,32 %.

III. EPIDEMIOLOGICKÁ SITUÁCIA

Epidemiologická situácia vo výskyte brušného týfusu a paratýfusov je dlhodobo veľmi priaznivá, ochorenie ani podozrenie z ochorenia neboli hlásené.

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice bolo hlásených celkovo 17 prípadov ochorení na **salmonelózu** čo predstavuje chorobnosť 106,36/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad nosičstva (6,29/100 000) a 16 prípadov ochorení (100,7/100 000). Oproti roku 2018 (chorobnosť 388,23/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 72,60 %. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2018 (390,23/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť (710,48/100 000 obyvateľov) v roku 2019 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 01-04 ročných. V 15 prípadoch ochorení bol etiologický agens *Salmonella enteritidis* (88,24%), z toho v 1 prípade išlo o nosičstvo. *Salmonella typhimurium* bola potvrdená v jednom prípade (5,88%) a *Salmonella bovis-morbificans* (5,88%) tiež v jednom prípade. Rodinný výskyt ochorení bol zaznamenaný v 2 prípadoch (11,76%), v 15 prípadoch išlo o sporadický výskyt ochorení (88,24 %).

V skupine **iných bakteriálnych črevných infekcií** bolo hlásených 5 prípadov ochorenia (31,47/100 000) na kamylobakteriálnu enteritídu a 1 prípad ochorenia (6,29/100 000 obyvateľov) enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*. Oproti roku 2018 (18,78/100 000) došlo k vzostupu chorobnosti o 66,68%. Za posledných 10 rokov bola zaznamenaná najvyššia chorobnosť 66,03/100 000 obyvateľov v roku 2010.

V skupine **vírusových a iných nešpecifikovaných vírusových črevných infekcií** boli v okrese Turčianske Teplice hlásené 3 prípady (18,88/100 000) rotavírusovej enteritídy. Oproti roku 2018 (837,11/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 97,74%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 837,11/100 000 obyvateľov v roku 2018. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 1481,48/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0- ročných. Ochoreli 2 ženy a 1 muž. Všetky 3 prípady ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na Klinike detí a dorastu UNM. Ochorenia boli potvrdené klinicky aj laboratórne.

V skupine **vírusových hepatítid** bol v okrese Turčianske Teplice hlásený 1 prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A (6,29/100 000 obyvateľov.) Ochorel muž vo vekovej skupine 55-64 ročných (vekovo špecifická chorobnosť 44,46/100 000 obyvateľov) v profesii strážnik. Lekársky dohľad bol nariadený 2 osobám bývajúcim v spoločnej domácnosti s chorým. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 18,01/100 000 obyvateľov v roku 2010.

V skupine **nákaz preventabilných očkovaním** bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 26 prípadov ochorenia na **pertussis**, čo predstavuje chorobnosť 163,65/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 (99,67/100 000) došlo k vzostupu chorobnosti o 64,19%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-ročných 1481,48/100 000 obyvateľov. Ochoreli dve deti 3-týždňové a jedno 4- mesačné, neočkované, ktorých vážny zdravotný stav si vyžiadal hospitalizáciu na Klinike detí a dorastu UNM. Všetkých 26 prípadov bolo v epidemickej súvislosti. V rámci protiepidemických opatrení bolo vydaných 63 lekárskech dohládov priamym kontaktom s chorými. Dopad ochorenia všetkých prípadov vyzdravenie. Očkovanie chorých: 18 chorých riadne očkovaných, 1 dieťa 0-ročné neočkované pre vek, 1 dieťa 0-ročné neočkované pre zdravotnú kontraindikáciu, 1 chorý 67- ročný neočkovaný pre vek, 5 chorí očkovanie nebolo možné zistiť -strata zdravotnej dokumentácie z detstva.

V skupine **respiračných nákaz** bolo nahlásených 6 ochorení na **varicellu**, čo predstavuje chorobnosť 37,76/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 (chorobnosť 169,94/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 77,78%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 595,61/100 000 v roku 2015. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí 01–04 ročných 710,48/100 000 obyvateľov. Najvyššia sezonalita bola zaznamenaná v mesiaci december (5 prípadov).

V roku 2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 8 238 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 51 850,5/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 683 prípadov ochorení na **chrípku a chrípke podobné ochorenia**, čo predstavuje chorobnosť 4 298,8/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli vo zvýšenej miere evidované v mesiaci február s chorobnosťou 1 535,8/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 došlo k poklesu hlásených prípadov ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia o 23,52 % (z 893 prípadov v roku 2018 na 683 prípadov v roku 2019).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 6 305 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 39 684,04/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 552 prípadov ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 3 474,3/100 000 obyvateľov. Vekovo špecifická chorobnosť v sezónne 2018/2019 na akútne respiračné ochorenia bola najvyššia u 0 - 5 ročných detí (149 156,6/100 000).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bol vykonaný odber biologického materiálu na virologické vyšetrenie u 3 pacientov – vo vekovej skupine 0 - 5 ročných 1x (žena) a 60+ ročných 2x (1 muž a 1 žena). Pandemický vírus chrípky AH₁2009 sa potvrdil u 64-ročnej ženy a 78-ročného muža, vírus chrípky typu B bol izolovaný a potvrdený u 2-ročnej ženy. V priebehu roku 2019 boli v skupine zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou hlásené 2 prípady ochorení. Z toho 1 prípad (6,29/100 000 obyvateľov) na Lymesku chorobu (A69.2) u 40-ročnej ženy. Ochorenie bolo potvrdené klinicky aj sérologickým vyšetrením ELISA Borrelia species IgM – pozitívny výsledok. Dopad ochorenia nešpecifikované.

Na Artritídu pri Lymeskej chorobe (M01.2) bol nahlásený 1 prípad ochorenia (6,29/100 000 obyvateľov). Ochorela 46-ročná žena, v klinickom obraze dominovali silné bolesti hlavy, bolesti svalov a kostí, bolesti celého tela, zimnica. Pacientka bola hospitalizovaná na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Ochorenie bolo dokázané klinicky a sérologicky vyšetrením séra Western blot testom, ktorým bola potvrdená Borrelia burgdorferi. V anamnéze pacientka udávala prisatie kliešť'a. Dopad ochorenia prechod do chronicity.

V skupine ochorení **kože a slizníc** v roku 2019 v okrese Turčianske Teplice boli hlásené celkovo 2 prípady ochorenia, z toho 1 prípad erysipelas (12,59/100 000) a 1 prípad ochorenia na svrab (6,29/100 000) u pacienta s nízkym hygienickým štandardom.

V porovnaní s rokom 2018 (125,88/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 95 %. Za posledných 10 rokov bol zaznamenaný najvyšší výskyt chorobnosti v roku 2016 (180,99/100 000 obyvateľov).

III.1. Skupina alimentárnych infekcií

III.1.1. Brušný týfus a paratýfusy

A 01

Epidemiologická situácia vo výskyte brušného týfusu a paratýfusov je dlhodobou veľmi priaznivá. V roku 2019 sme v okrese Turčianske Teplice nezaznamenali ochorenie, ani podozrenie z ochorenia a nákazy.

III.1.2. Iné infekcie vyvolané salmonelami

A02

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice bolo hlásených celkovo 17 prípadov ochorenia na salmonelózu, čo predstavuje chorobnosť 106,36/100 000 obyvateľov, z toho 1 prípad nosičstva (6,29/100 000) a 16 prípadov ochorenia (100,7/100 000). Oproti roku 2018 (388,23/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 72,60 %. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť zaznamenaná v roku 2018 (390,23/100 000) a najnižšia v roku 2014 (36,94/100 000).

Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť v roku 2019 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 01-04 ročných 710,48/100 000 obyvateľov.

Z celkového počtu 17 prípadov ochorelo 12 žien (148,11/100000) a 5 mužov (64,21/100000). V 16 prípadoch bola diagnóza stanovená na základe klinických príznakov a kultivácie biologického materiálu (94,12 %). V jednom prípade bola diagnóza stanovená na základe kultivačného vyšetrenia biologického materiálu (5,88 %).

Hospitalizáciu si vyžiadalo 7 prípadov ochorenia (41,18%), 3 prípady na Klinike detí a dorastu UNM, 3 prípady na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM a 1 prípad na Internej klinike. V domácom prostredí bolo izolovaných 9 chorých (52,94 %), jeden prípad ochorenia nosič salmonel nebol izolovaný, ochorenie bolo zachytené pri lekárskom vyšetrení z dôvodu vydania zdravotného preukazu.

Rodinný výskyt ochorenia bol zaznamenaný v 2 prípadoch (11,76%), v 15 prípadoch išlo o sporadický výskyt ochorenia (88,24 %). Epidemický charakter ochorenia nebol hlásený. Najviac ochorenia sme zaznamenali v letnom období, a to v mesiaci júl. Prameň pôvodcu nákazy sa nepodarilo objasniť ani v jednom prípade.

V 15 prípadoch ochorenia bol etiologický agens *Salmonella enteritidis* (88,24%), z toho v 1 prípade išlo o nosičstvo. *Salmonella typhimurium* bola potvrdená v jednom prípade (5,88%) a *Salmonella bovis-morbificans* (5,88%) tiež v jednom prípade.

Pravdepodobným faktorom prenosu boli:

- v 2 prípadoch domáce slepačie vajcia, v 3 prípadoch slepačie vajcia z obchodnej siete, v 2 prípadoch výrobky z domácich vajec tepelne nedostatočne upravené a v 2 prípadoch výrobky z vajec z obchodnej siete tepelne nedostatočne upravené (praženica, volské oko, chlebík vo vajíčku),
- v 1 prípade kuchynsky nedostatočne tepelne upravené kuracie mäso,
- v 3 prípadoch lahôdkárske výrobky (bageta so šunkou, šaláty, zemiakový šalát z domácich vajec),
- v 2 prípadoch cukrárske výrobky,
- v 2 prípadoch sa faktor prenosu nepodarilo objasniť.

V okrese Turčianske Teplice sme nezaznamenali žiadne importované ochorenie na salmonelózu. Úmrtie na salmonelózu nebolo hlásené.

Výskyt salmonelózy u 0-ročných, 1-4 ročných

V roku 2019 vo vekovej skupine 0-ročných neboli hlásené žiadne prípady ochorenia na salmonelózu.

Vo vekovej skupine 01-04 ročných boli v roku 2019 hlásené 4 prípady ochorenia na salmonelózu (vekovo špecifická chorobnosť 710,48/100 000 obyvateľov). Jeden prípad ochorenia si vyžiadal hospitalizáciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. V domácom prostredí boli izolované 3 prípady ochorenia. Pravdepodobným faktorom prenosu u jedného dieťaťa bola konzumácia nedostatočne tepelne upraveného hydínového mäsa, v jednom prípade praženica a v 2 prípadoch sa nepodarilo faktor prenosu objasniť. Vo všetkých 4 prípadoch išlo o sporadický výskyt. Predškolské zariadenie navštevovali 3 deti, jedno dieťa bolo mimo kolektívu. U všetkých chorých detí bolo ochorenie diagnostikované na základe klinického obrazu a kultivačného vyšetrenia. Dopad ochorenia vo všetkých prípadoch bolo vyzdravenie.

charakteristiky dg. A020	Abs.	%
Spôsob stanovenia dg.: klin.+ kult.	16	94,12
len klin.	0	0,00
len kult.	1	5,88
Charakter výskytu:		
sporadický	15	88,24
epidemický	0	0,00
rodinný	2	11,76
Dopad ochorenia :		
vyzdravenie	17	100,00
Importované nákazy:		
iné štáty	0	0,00

Rozdelenie výskytu salmonel podľa kolektívov

Nahlásené v roku: 2019

Report: Salmonelózy

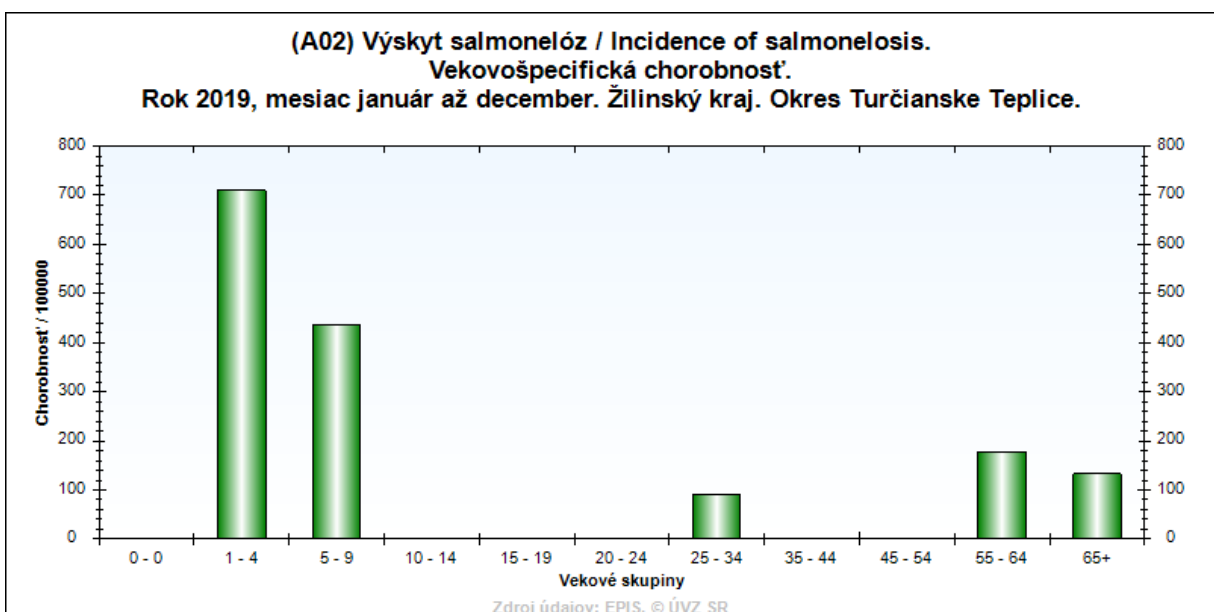
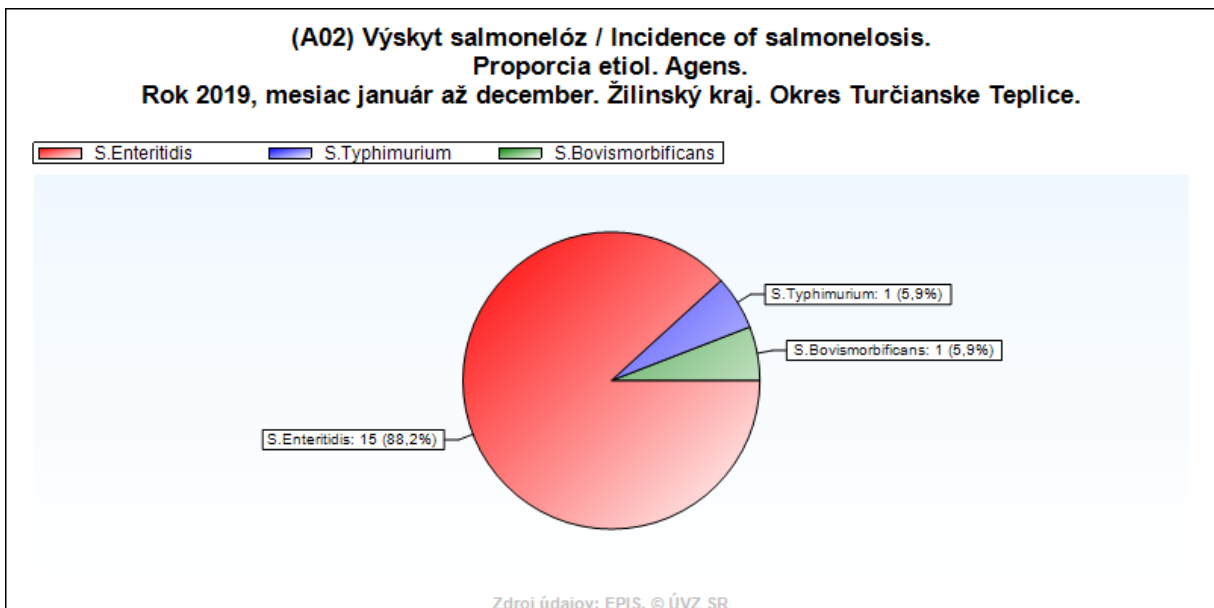
Okres: Turčianske Teplice

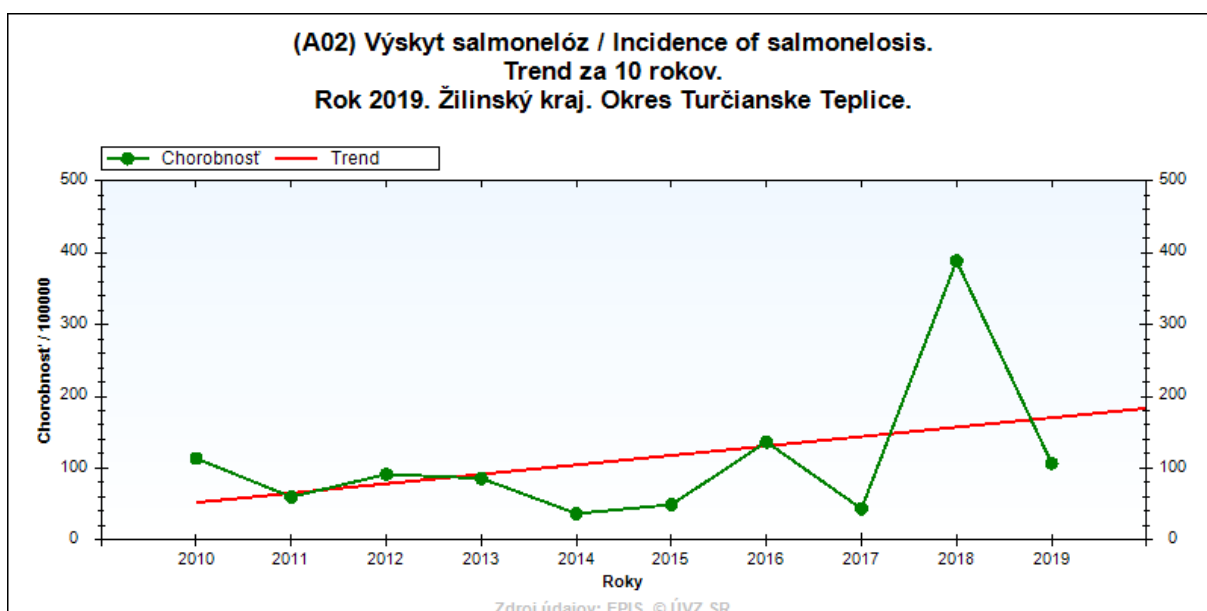
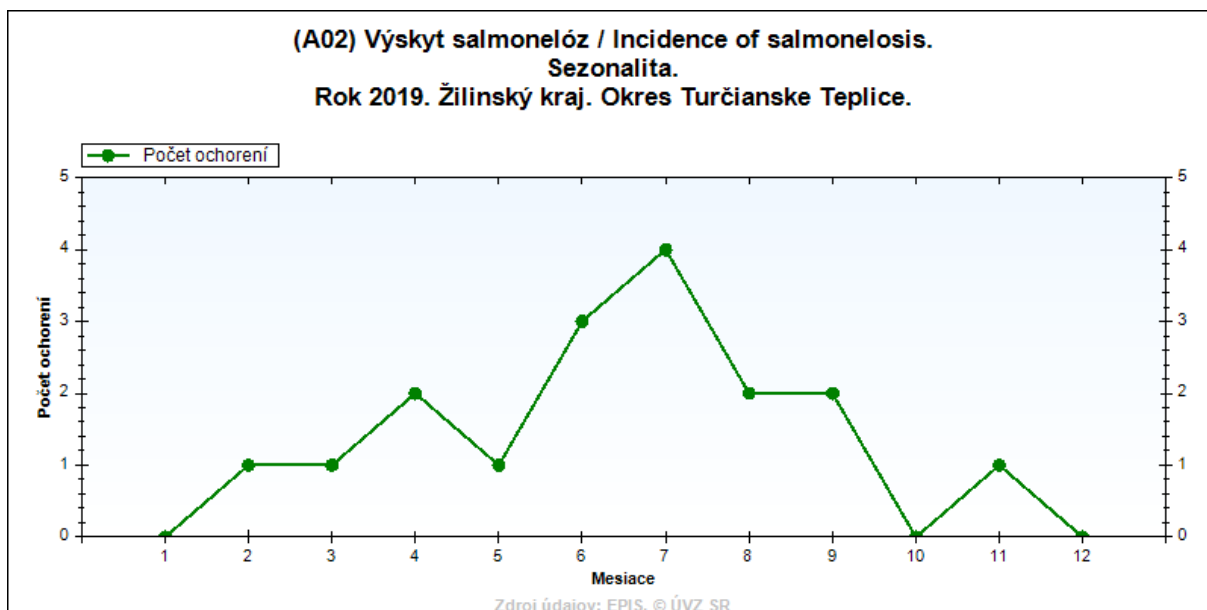
Kolektív	OCHORENIE	VYLUČOVANIE	SPOLU
mimo kolektív	12	1	13
predškolské zariadenie	3	0	3
základná škola	1	0	1
SPOLU	16	1	17

Prehľad serotypov salmonelóz rok 2019

Okres: Turčianske Teplice

Typ	OCHORENIE		VYLUČOVANIE		SPOLU	
	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.	Freq.	Perc.
<i>S. enteritidis</i>	14	87,50	1	100,00	15	88,24
<i>S. typhimurium</i>	1	6,25	0	0,00	1	5,88
<i>S. bovismorbificans</i>	1	6,25	0	00,00	1	5,88
spolu	16	100,00	1	100,00	17	100,00

Prehľad salmonelóz v epidemiologickej súvislosti v roku 2019 v okrese Turčianske Teplice

	Názov	dg.	Obec	pôvodca	faktor prenosu	počet chorých	PP ochorenia
1.	<u>R/A020-Dvor</u>	A020	Turčianske Teplice	S.enteritidis	vajcia obchodná sieť	2	08.01.19

III.1.3. Bacilárna dyzentéria

A 03

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

V roku 2019 bolo hlásených 5 prípadov ochorenia (31,47/100 000) na kampylobakteriálnu enteritídu a 1 prípad ochorenia (6,29/100 000 obyvateľov) enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile*. Oproti roku 2018 (18,78/100 000) došlo k vzostupu chorobnosti o 66,68%. Za posledných 10 rokov bola zaznamenaná najvyššia chorobnosť 66,03/100 000 obyvateľov v roku 2010. Výskyt všetkých ochorení bol sporadický. Na kampylobakteriálnu enteritídu ochoreli 3 ženy (24, 52 a 64-ročné) izolované v domácom prostredí a 2 muži 19-ročný izolovaný doma a 61-ročný, ktorého zdravotný stav si vyžiadal izoláciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Dopad ochorenia vyzdravenie. Diagnóza bola stanovená na základe klinických príznakov a kultivácie biologického materiálu. Pravdepodobným faktorom prenosu pri kampylobakterióze bolo v 1 prípade kuracie mäso v bagete, v 1 prípade konzumácia hovädzieho mäsa nedostatočne tepelne upraveného a v 3 prípadoch výrobky z vajec nedostatočne tepelne upravených.

Enterokolitída zapríčinená *Clostridium difficile* bola hlásená u 95-ročnej polymorbidnej, imobilnej ženy, hospitalizovanej na Internej klinike UNM z dôvodu vodnatých hnačiek, TT 39°C, celkovej slabosti a iných pridružených dg. (kardiovaskulárne ochorenia, obezita, DM a iné), na dlhodobej ATB liečbe. Pacientka bola klientkou Zariadenia pre seniorov, domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Turčianske Teplice. Dopad ochorenia - úmrtie na inú príčinu (zlyhanie srdca).

Charakteristiky dg. A 04		Abs.	%
Izolácia	: doma	5	83,34
	UNM –KIaCM	1	16,66
Spôsob zistenia dg.	: vyhľadanie zdrav. pomoci	6	100,00
Spôsob stanovenia dg.	: klin.+ kult.	6	100,00
Charakter výskytu	: sporadický	6	100,00
Dopad ochorenia	: vyzdravenie	5	83,34
	úmrtie na inú príčinu	1	16,66

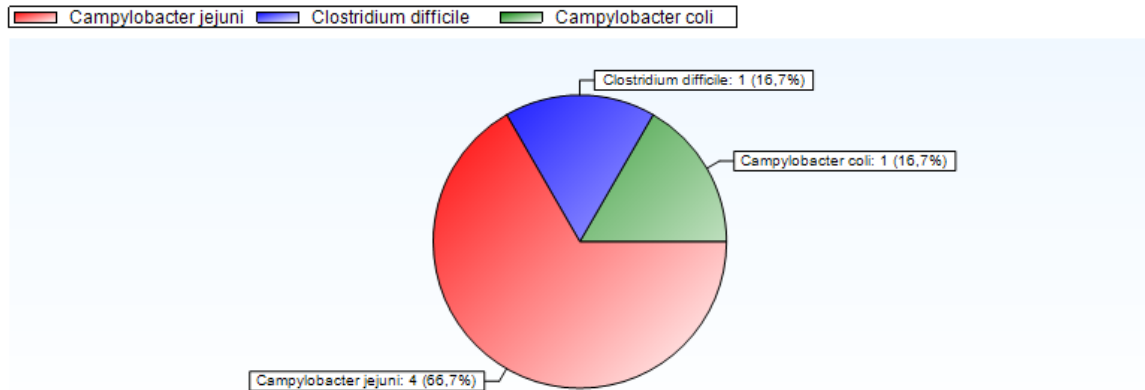
Ostatné črevné nákazy (A04) podľa etiológie

Etiolog. agens	Abs.	%
Campylobacter jejuni	4	66,68
Campylobacter coli	1	16,66
Clostridium difficile produkujúci toxín A a toxín B	1	16,66

Ostatné črevné nákazy v okrese podľa kolektívov

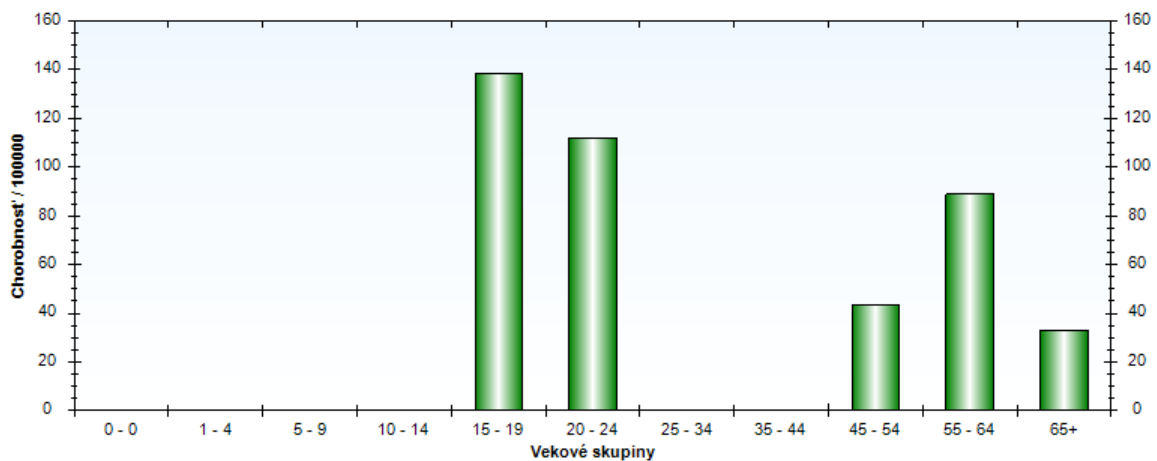
KOLEKTÍV		
	Freq.	Perc.
mimo kolektív	5	83,34
domov dôchodcov	1	16,66

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Proporcia etiol. Agens.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.

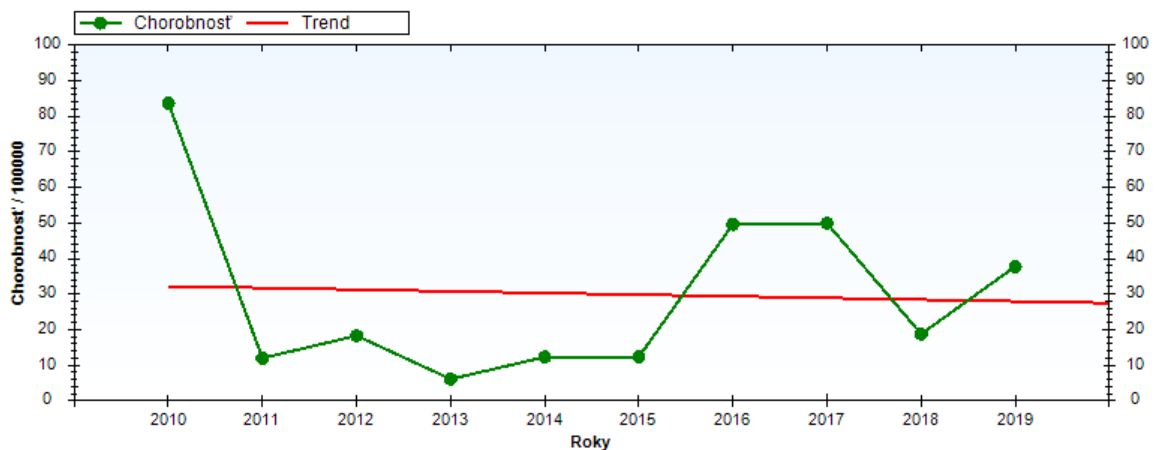
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A04) Výskyt ostatných hnačkových ochorení / Incidence of other diarrhoeal diseases.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

III.1.5. Alimentárne intoxikácie

A 05

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.1.6. Iné črevné protozoárne ochorenia

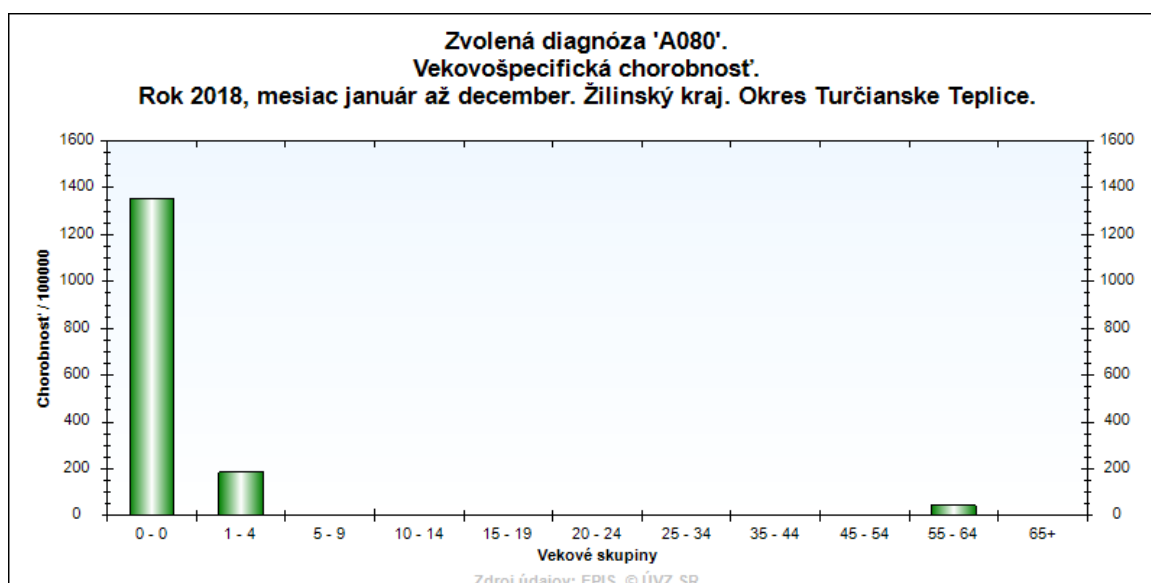
A 07

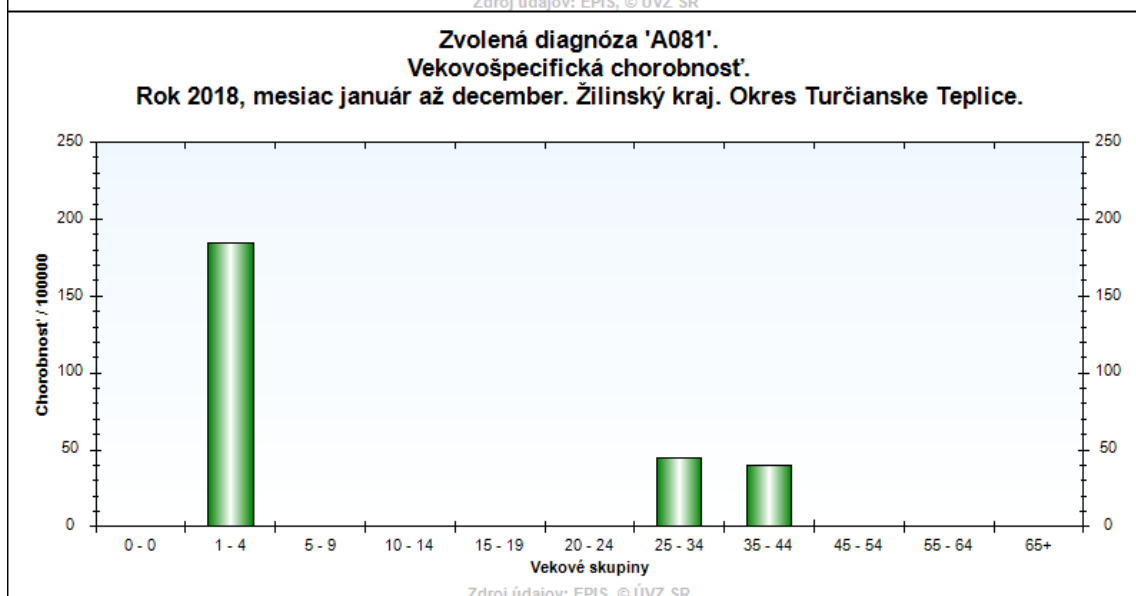
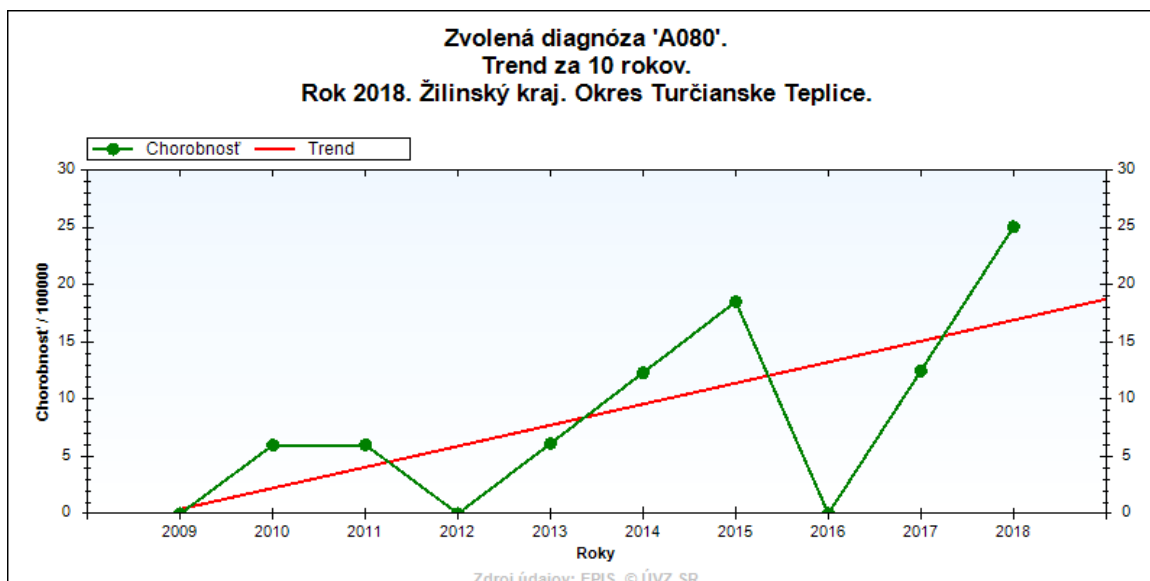
V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.1.7. Nešpecifikovaná črevná infekcia

A 08

V roku 2019 boli v okrese Turčianske Teplice hlásené 3 prípady (18,88/100 000) rotavírusovej enteritídy. Oproti roku 2018 (837,11/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 97,74%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 837,11/100 000 obyvateľov v roku 2018. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť 1481,48/100 000 bola zaznamenaná vo vekovej skupine 0-ročných. Ochoreli 2 ženy a 1 muž. Všetky 3 prípady ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na Klinike detí a dorastu UNM, nakoľko išlo o deti vo veku 0 - 4 rokov. Ochorenia boli potvrdené klinicky aj laboratórne. Dopad ochorenia bolo vo všetkých prípadoch vyzdravenie.

III.1.8. Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infekčného pôvodu

A 09

V roku 2019 neboli v okrese Turčianske Teplice hlásené prípady ochorenia.

III.2. Skupina vírusových hepatítid

B15, B16, B17, B18, B19

V roku 2019 bol v okrese Turčianske Teplice hlásený 1 prípad ochorenia na vírusovú hepatitídu typu A (6,29/100 000 obyvateľov.) Ochorel 61-ročný muž (vekovo špecifická chorobnosť 44,46/100 000 obyvateľov) v profesii strážnik. Lekársky dohľad bol nariadený 2 osobám bývajúcim v spoločnej domácnosti s chorým. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť 18,01/100 000 obyvateľov v roku 2010.

Charakteristiky	Dg. 15		Dg.18.2	
	Abs.	%	Abs.	%
Izolácia :KlaCM	1	100,00	0	0,00
Neizolovaní	0	0,00	0	0,00
Spôsob zistenia dg. :				
vyhl'. zdrav. pomoci	1	100,00	0	0,00
Aktívne vyhľadanie v ohnisku	0	0,00	0	0,00
inak	0	0,00	0	0,00
Spôsob stanovenia dg.:				
klin.+lab.+serol.+epid	0	0,00	0	0,00
klin.+lab.+serol.	1	100,00	0	0,00
lab.+serol.+epid.	0	0,00	0	0,00
lab.+epid+klin.	0	0,00	0	0,00
Charakter výskytu: sporadický	1	100,00	0	0,00
rodinný	0	0,00	0	0,00
epidemický	0	0,00	0	0,00
Dopad ochorenia: uzdravenie	1	100,00	0	0,00
nosičstvo HBsAg	X	X	0	0,00
prechod do chronicity	0	0,00	0	0,00
nešpecifikovaný	0	0,00	0	0,00
úmrtie na zákl.dg.	0	0,00	0	0,00
Ochorenie po podaní :				
gamaglobulínu	0	0,00	X	X
očkovacej látky proti VHA	0	0,00	X	X
očkovacej látky proti VHB	X	0,00	X	X
Počet hlásených VH -				
nepotvrdené	0	0,00	0	0,00
potvrdené	1	100,00	0	0,00
Počet hlásených kontaktov s VH z iného RÚVZ	0	0,0	0	0,00
Počet vyšetrených všetkých kontaktov :				
- u potvrdenej dg. VH	2	100,00	0	0,00
- u nepotvrdenej dg. VH	0	0,00	0	0,00
Odporúčaná imunizácia kontaktov: Z toho zaočkovaných:	2	100,00	X	X

III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním

III.3.1. Diftéria

A 36

Ochorenie, podozrenie z ochorenia ani z nákazy na diftériu v roku 2019 nebolo hlásené. Záchyt Corynebactérií v populácii negat.

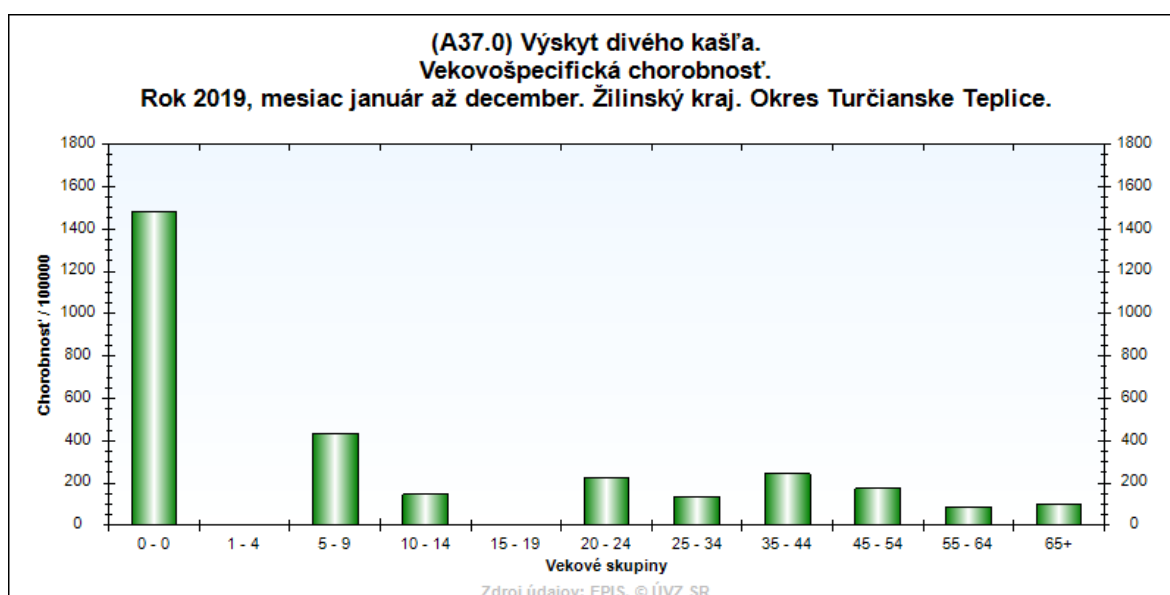
Očkovanie proti DTaP-VHB-HIB-IPV: (výsledky kontroly očkovania k 31.8.2019)

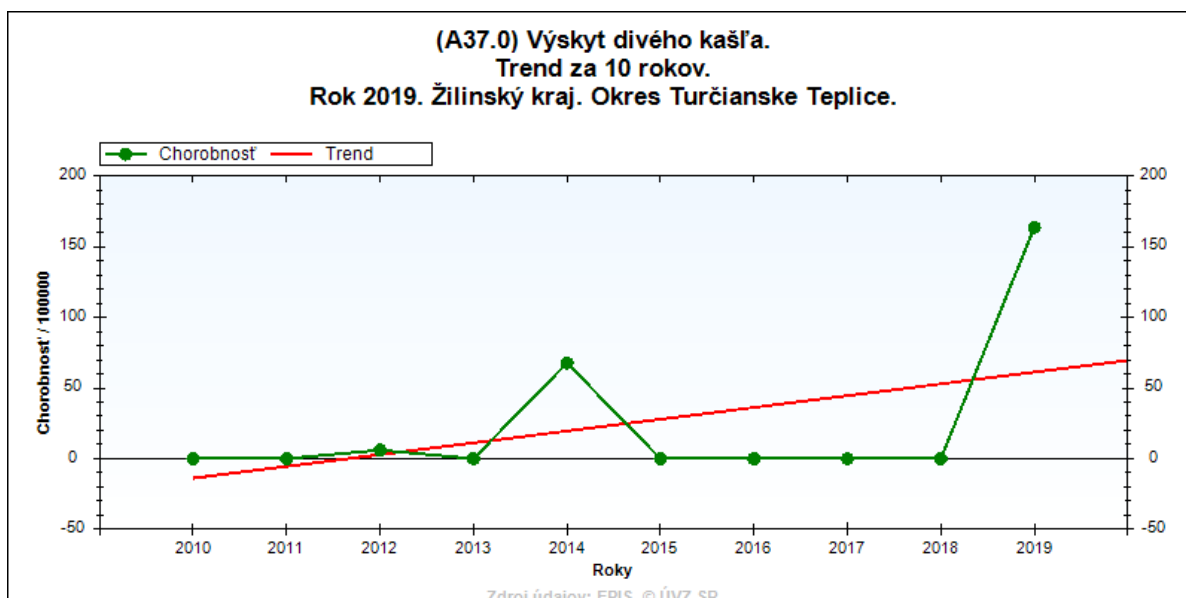
kompletné základné očkovanie - ročník narodenia 2017	97,80
%	
počet odmietnutí - 1x (1kontraindikácia)	1,5%
preočkovanie v 6.roku veku - ročník narodenia 2012	97,30
%	
počet odmietnutí - 3x	2,7%
preočkovanie v 13. roku veku proti dTaP-IPV- ročník narodenia 2005	99,10 %
počet odmietnutí - 1x	0,9%

III.3.2. Pertussis

A 37

V roku 2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 26 prípadov ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 163,65/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 (99,67/100 000) došlo k vzostupu chorobnosti o 64,19%. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 0-ročných (1481,48/100 000 obyvateľov). Ochoreli dve neočkované deti 3-týždňové a jedno 4- mesačné, neočkované, ktorých vážny zdravotný stav si vyžiadala hospitalizáciu na Klinike detí a dorastu UNM. Ochorelo 12 mužov a 14 žien. Všetkých 26 prípadov bolo v epidemickej súvislosti. V rámci protiepidemických opatrení bolo vydaných 63 lekárskech dohľadov priamym kontaktom s chorými. Dopad ochorenia všetkých prípadov vyzdravenie. Očkovanie chorých: 18 chorých riadne očkovaných, 1 dieťa 0-ročné neočkované pre vek, 1 dieťa 0-ročné neočkované pre zdravotnú kontraindikáciu, 1 chorý 67-ročný neočkovaný pre vek, 5 chorí - očkovanie nebolo možné zistiť - strata zdravotnej dokumentácie z detstva.

EPIDEMICKÝ VÝSKYT

1. Diagnóza číslo : A37.0 – Divý kašeľ vyvolaný *Bordetella pertussis*
Názov : TT/A37-HŠHÁJ
2. Miesto vzniku: Horná Štubňa, Háj
3. Doba trvania epidémie : 19.08. 2019 – 18.11. 2019
4. Počet exponovaných osôb : 785
 Počet chorých osôb : 26
 Počet hospitalizovaných : 2
 Attack rate : 3,31 %

5. Kto epidémiu hlásil : UNM KDaD vedúca sestra

6. Prameň pôvodcu nákazy : 1. prípad - nezistený, ostatné prípady - chorý človek

7. Faktor prenosu nákazy : inhalácia - kontaminovaný vzduch

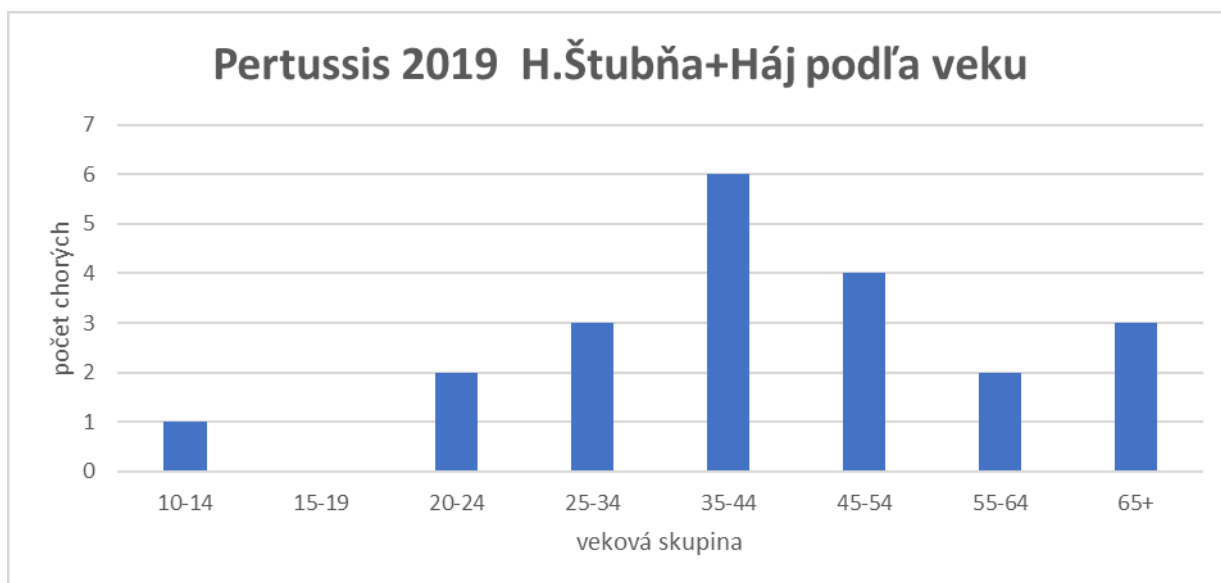
Pravdepodobné prvotné ohnisko ochorenia bolo družstvo Dolná Štubňa, kde sa zdržiavalo

veľa sezónnych brigádnikov rôzneho hygienického statusu a z rôznych oblastí Slovenska,

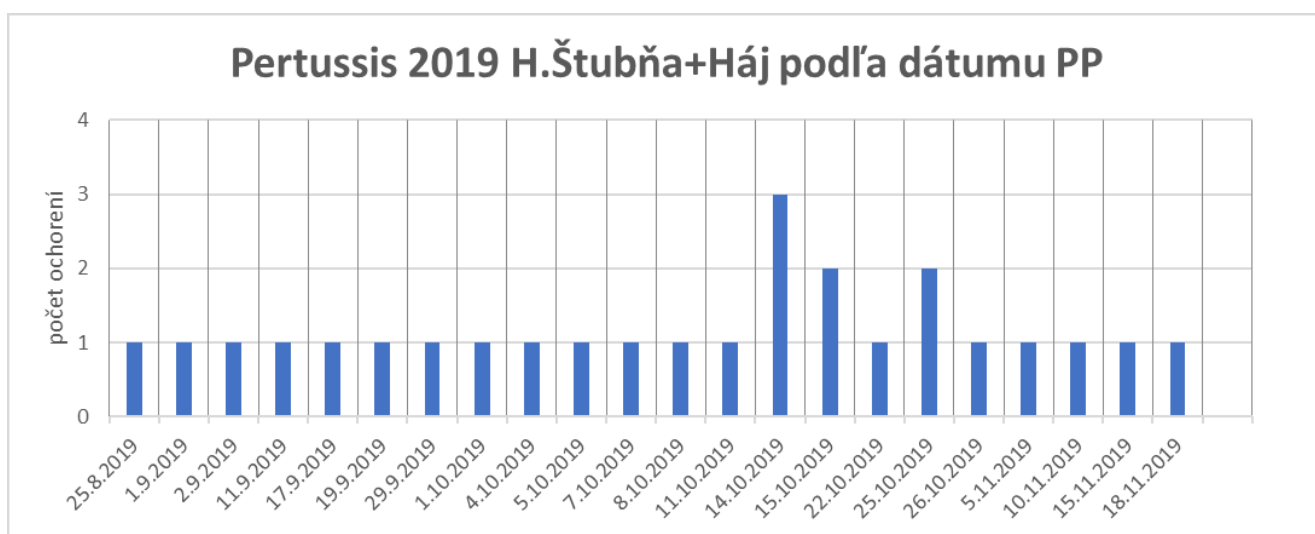
ktorých nebolo možné epidemiologicky vyšetriť.

8. Etiolog. agens : *Bordetella pertussis*

9. Rozdelenie podľa vekových skupín :

10. Rozdelenie podľa dátumu prvých príznakov :

11. Klinické príznaky: dlhodobý dráždivý kašeľ, celková slabosť, febrílie

12. Epidemiologické vyšetovanie:

V okrese Turčianske Teplice v obciach Horná Štubňa a Háj bol nahlásený epidemický výskyt ochorení na pertussis. Ochoreli: 3-týždňový novorodenec a 4-mesačné dieťa, hospitalizovaní na KDaD UNM. U oboch detí bola prostredníctvom respiropanelu - potvrdená *Bordetella pertussis*. Ich závažný klinický priebeh ochorenia si vyžiadal kyslíkovú terapiu a podávanie adrenalínu.

Pri epidemiologickom vyšetovaní bolo depistážou v rodinách chorých aktívne vyhládaných 10 prípadov ochorení a 16 prípadov bolo hlásených lekármi prvého kontaktu. Ochorenia boli zistené aj u 4 školopovinných detí (3 prípady 3. trieda, 1 prípad 6. trieda), medzi ktorými bola epidemická súvislosť (spolužiaci a súrodenci). V základnej škole bol vykonaný opakovaný štátny zdravotný dozor a boli nariadené protiepidemické opatrenia.

Očkovanie chorých:

18 chorých riadne očkovaných,

1 dieťa 0-ročné neočkované pre vek,

1 dieťa 0-ročné neočkované pre zdravotnú kontraindikáciu,

1 chorý 67-ročný neočkovaný pre vek,

5 chorí - očkovanie nebolo možné zistiť - strata zdravotnej dokumentácie z detstva.

Podľa sumarizácie získaných informácií počas epidemiologického vyšetovania bolo zistené, že ako prvý ochorel 35-ročný muž na konci augusta. Pre nesprávnu diagnostiku a liečbu u tohto chorého klinické príznaky pretrvávali niekoľko týždňov, čo sa vyskytlo aj u ostatných chorých. Všetkým chorým bol odobratý biologický materiál - výtery z NF na PCR vyšetrenie a odoslaný do NRC pre pertussis a parapertussis do Banskej Bystrice.

V rodinách aj v školskom zariadení v Základnej škole Horná Štubňa boli nariadené protiepidemické opatrenia (edukácia o pertussise, dezinfekcia, hygienická dezinfekcia rúk, respiračná hygiena, vetranie, zákaz zhromažďovania sa, sledovanie zdravotného stavu).

Priamym kontaktom s chorými boli nariadené lekárske dohľady v počte 63.

Vo všetkých 26 prípadoch ochorenia bola infekcia dokázaná na základe klinického obrazu a laboratórnou diagnostikou dôkazom protilátok proti *Bordetella pertussis* na základe vyšetrení párových vzoriek séra pomocou kvantitatívnej ELISA IgA sérologickej metódy a konfirmačným vyšetrením séra.

III.3.3. Morbilli

B 05

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Odber biologického materiálu nebol realizovaný.

Očkovanie proti M - M - R :

(výsledky kontroly očkovanie k 31.8.2019)

Očkovanie prvou dávkou :

ročník narodenia 2016 - 95,00%

ročník narodenia 2017 - 97,00%

Očkovanie druhou dávkou :

ročník narodenia 2006 - 98,4%

ročník narodenia 2007 - 97,4%

III.3.4. Rubeola

B 06

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Odber biologického materiálu nebol realizovaný.

Očkovanie : v kapitole III.3.3. Morbilli

III.3.5. Parotitis epidemica

B 26

V roku 2019 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Odber biologického materiálu nebol realizovaný.

Očkovanie : v kapitole III.3.3. Morbilli

III.3.6. Poliomyelitída

Očkovanie proti poliomyelitíde (kontrola očkovania k 31.8.2019):

Kontrolovaný ročník 2017 IPV – 97,8%

Kontrolovaný ročník 2012 IPV – 97,3%

Kontrolovaný ročník 2005 IPV – 99,1%

III.4. Skupina respiračných nákaz

III.4.1. Streptokokové infekcie

A 38

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.4.2. Infekcia herpes simplex

B 00, B 00.0, B 00.9

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenia.

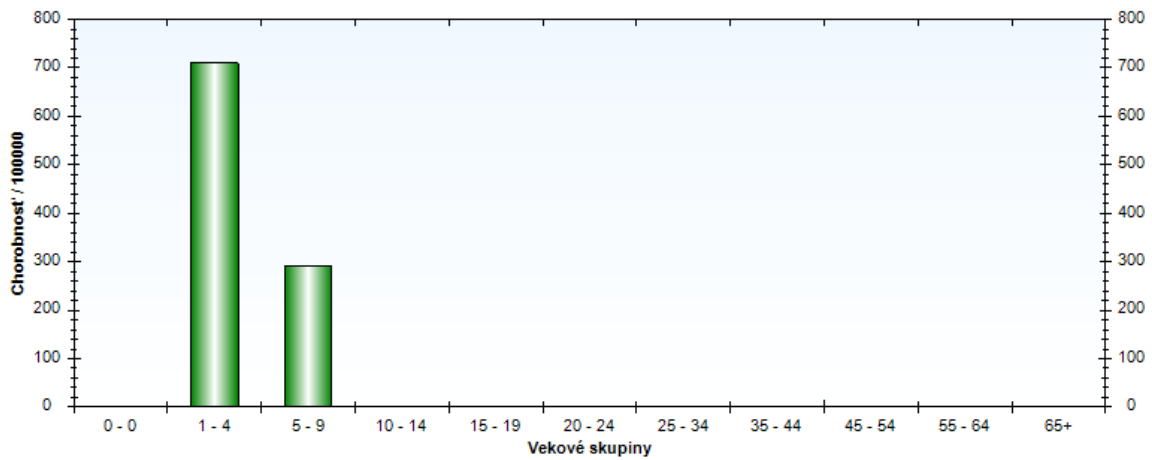
III.4.3. Varicella a herpes zoster

B01.9, B02.9

V roku 2019 bolo nahlásených 6 ochorení na varicellu, čo predstavuje chorobnosť 37,76/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 (27 ochorení - chorobnosť 169,94/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 77,78%. Za posledných 10 rokov bola najvyššia chorobnosť v roku 2015 (595,61/100 000). Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola u detí 01 - 04 ročných 710,48/100 000 obyvateľov. Najvyššia sezonalita bola zaznamenaná v mesiaci december (5 prípadov). Všetky ochorenia sa vyskytli u mužov (77,06/100 000).

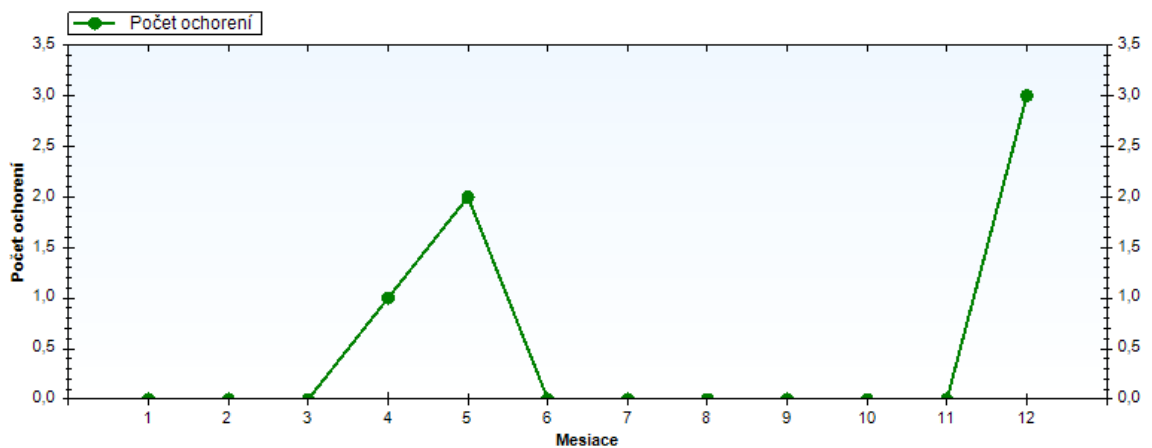
Herpes zoster nebol v sledovanom období v okrese Turčianske Teplice hlásený.

**(B01) Výskyt ovčích kiahní.
Vekovošpecifická chorobnosť.
Rok 2019, mesiac január až december. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.**

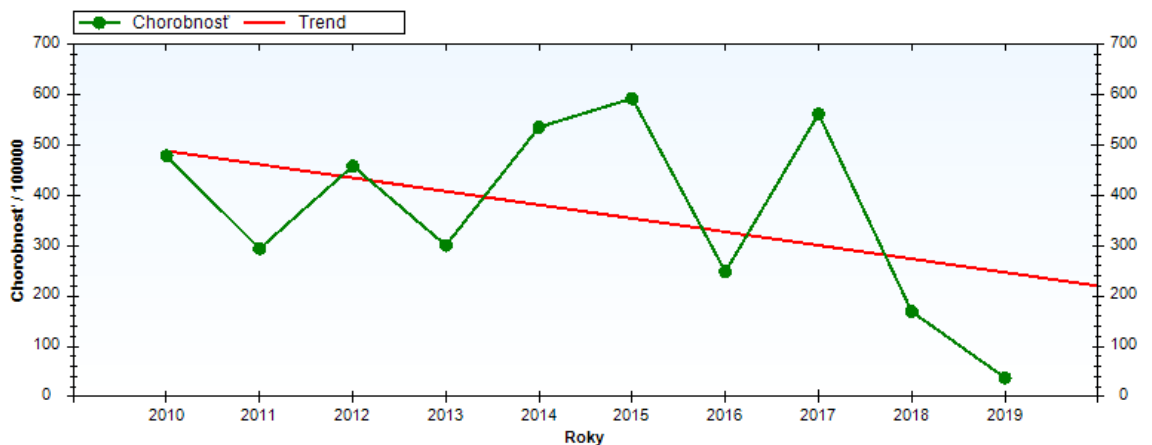
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

**(B01) Výskyt ovčích kiahní.
Sezonalita.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.**

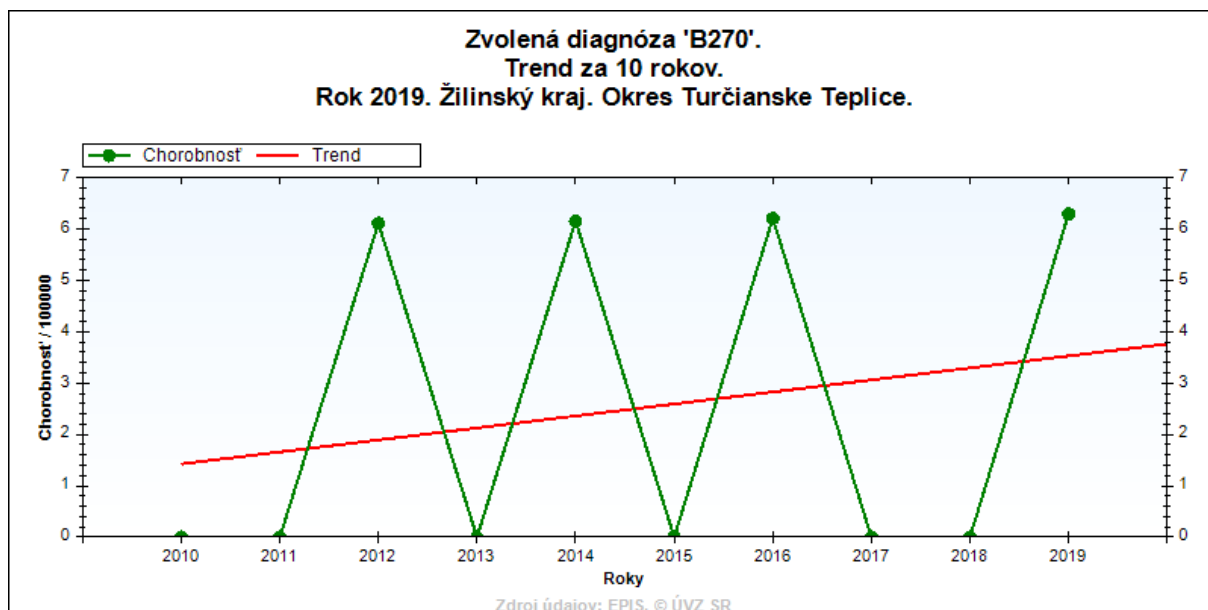
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

**(B01) Výskyt ovčích kiahní.
Trend za 10 rokov.
Rok 2019. Žilinský kraj. Okres Turčianske Teplice.**

Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

V roku 2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásené jedno ochorenie Gamaherpesvírusová mononukleóza (dg.B270), čo predstavovalo chorobnosť 6,29/100 000 obyvateľov. U 24-ročného pacienta v klinickom obraze dominovala pretrvávajúca únava, apatia, zvýšené potenie, TT do 37,3°C, zhoršenie zdravotného stavu, opuch viečok, angína, zdurené príušné uzliny, tmavý moč. Zdravotný stav si vyžiadala hospitalizáciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Ochorenie potvrdené klinicky aj laboratórne Epstein-Barrov virus pozit.

III. 4.5. Chrápka a chrípke podobné ochorenia

J 10, J 11

V roku 2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 8 238 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 51 850,5/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 683 prípadov ochorení na **chrípku a chrípke podobné ochorenia**, čo predstavuje chorobnosť 4 298,8/100 000 obyvateľov. Ochorenia boli vo zvýšenej miere evidované v mesiaci február s chorobnosťou 1 535,8/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2018 došlo k poklesu hlásených prípadov ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia o 23,52 % (z 893 prípadov v roku 2018 na 683 prípadov v roku 2019).

V roku 2019 bola najvyššia chorobnosť na akútne respiračné ochorenia zaznamenaná začiatkom roka v KT/5 (2 091,4/100 000), následne mala klesajúcu tendenciu a k opätovnému zvýšeniu došlo ku koncu roka od KT/38 (1 208,5/100 000).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bolo v okrese Turčianske Teplice hlásených 6 305 prípadov akútnych respiračných ochorení, t. j. chorobnosť 39 684,04/100 000 obyvateľov. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 552 prípadov ochorení na chrípku a chrípke podobné ochorenia, čo predstavuje chorobnosť 3 474,3/100 000 obyvateľov. Vekovo špecifická chorobnosť v sezónne 2018/2019 na akútne respiračné ochorenia bola najvyššia u 0 - 5 ročných detí (149 156,6/100 000).

V chrípkovej sezóne 2018/2019 bol vykonaný odber biologického materiálu na virologické vyšetrenie u 3 pacientov – vo vekovej skupine 0 - 5 ročných 1x (žena) a 60+

ročných 2x (1 muž a 1 žena). Pandemický vírus chrípky AH₁2009 sa potvrdil u 64-ročnej ženy a 78-ročného muža, vírus chrípky typu B bol izolovaný a potvrdený u 2-ročnej ženy.

Priemerná hodnota hlásenia akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení v okrese Turčianske Teplice za rok 2019:

všeobecní lekári pre deti a dorast 99,73 %

všeobecní lekári pre dospelých 100,00 %

Výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky a chrípke podobných ochorení podľa vekových skupín v roku 2019

Chorobnosť		Vekové skupiny					Spolu
		0 – 5	6 – 14	15 - 19	20 - 59	60+	
Akútne respiračné ochorenia	Abs.	1 641	1 117	525	3 707	1 248	8 238
	/100 000 obyv.	197 710,8	90 226,2	72 714,7	41 632,97	29 756,8	51 850,5
Chrípka	Abs.	104	91	66	398	21	683
	/100 000 obyv.	12 530,1	7 350,6	9 141,3	4 469,9	500,7	4 298,8

Počet a druh komplikácií akútnych respiračných ochorení v roku 2019

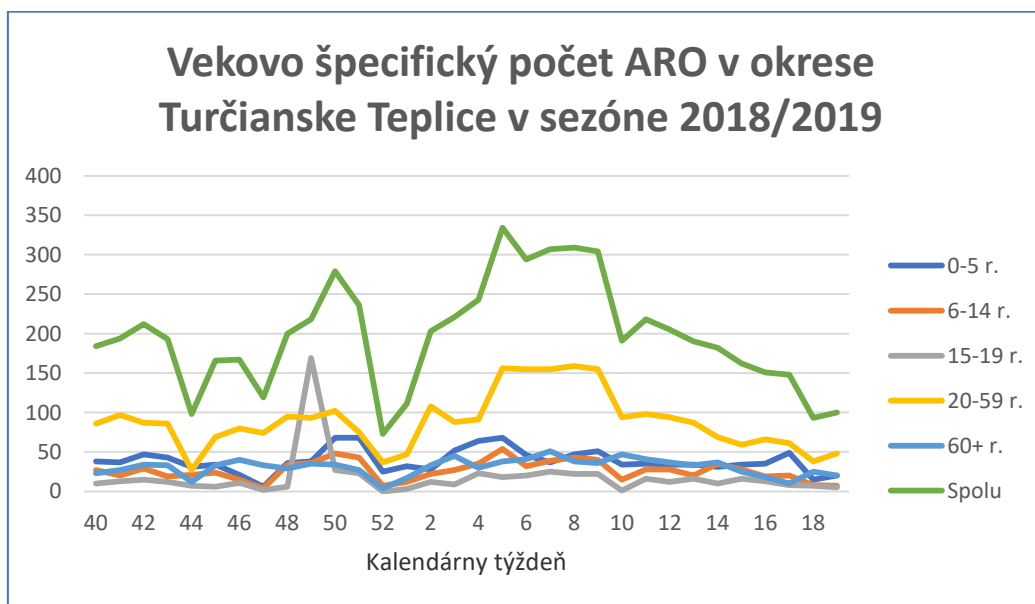
Druh komplikácie	Komplikácie		
	abs.	% z počtu komplikácií	% komplikácií z počtu ochorení
Pneumónie, BRPN	5	100,00	0,06
Otitídy	0	0,00	0,00
Sinusitídy	0	0,00	0,00
Spolu	5	100	0,06

Očkovanie proti chrípke:

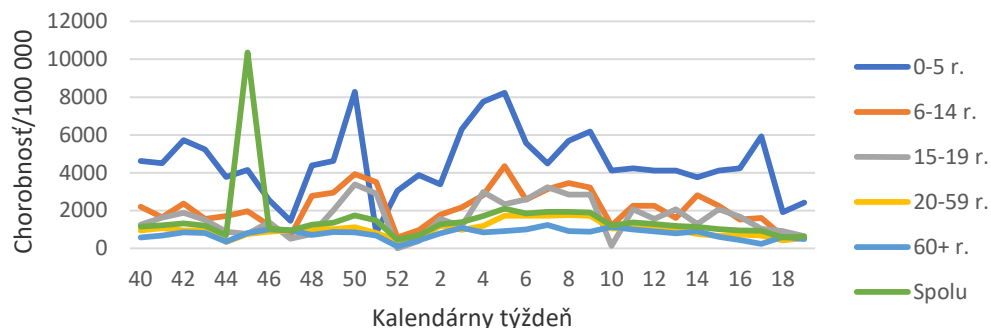
Očkovanie proti chrípke u osôb, ktoré sú umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb, patrí medzi povinné očkovanie osôb, ktoré sú vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz, a je hradené prostredníctvom zdravotných poisťovní. V okrese Turčianske Teplice bolo proti chrípke v zariadení sociálnych služieb zaočkovaných 159 obyvateľov, čo predstavuje 60,00%. Komplikácie po očkovaní neboli hlásené.

Očkovanie proti chrípke a proti invazívnym pneumokokovým ochoreniam u osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v období od 1.9. 2018 do 31.8. 2019

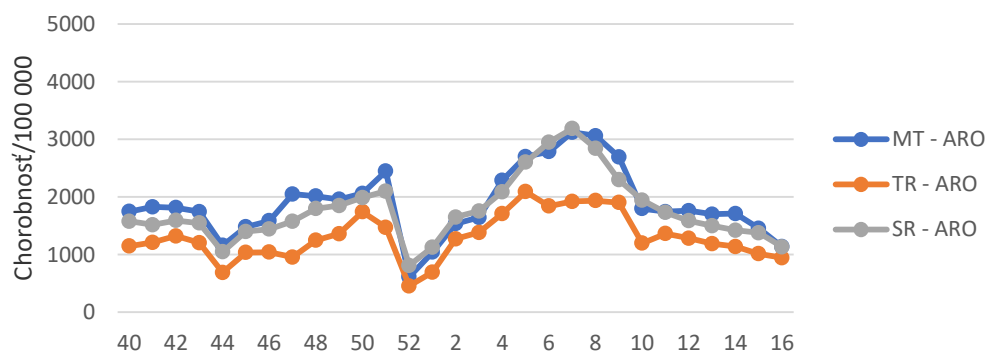
Vek očkovaných osôb v rokoch	Celkový počet osôb v zariadeniach sociálnych služieb	počet očkovaných vakcínou proti chrípke				počet očkovaných vakcínou proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam	
		Vaxigrip	Influvac	Spolu		abs.	%
				abs.	%		
0 - 5	0	0	0	0	0	0	0
6 -14	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	0	0	0	0	0
20 - 59	36	0	11	11	30,56	11	30,56
60 +	229	6	142	148	64,63	101	44,10
S p o l u	265	6	153	159	60,00	112	42,26

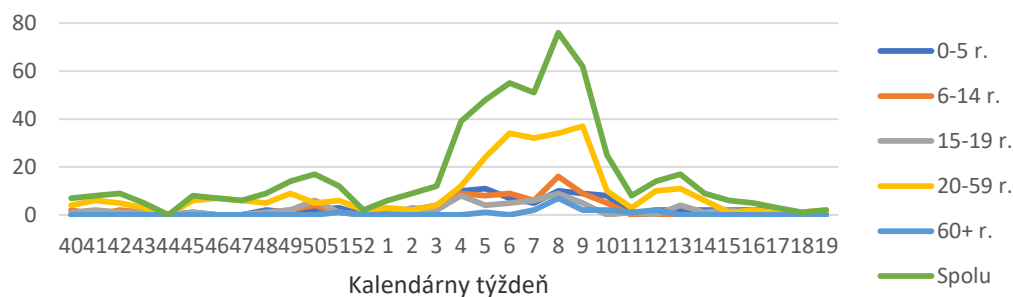
Vekovo špecifická chorobnosť ARO v okrese Turčianske Teplice v sezóne 2018/2019

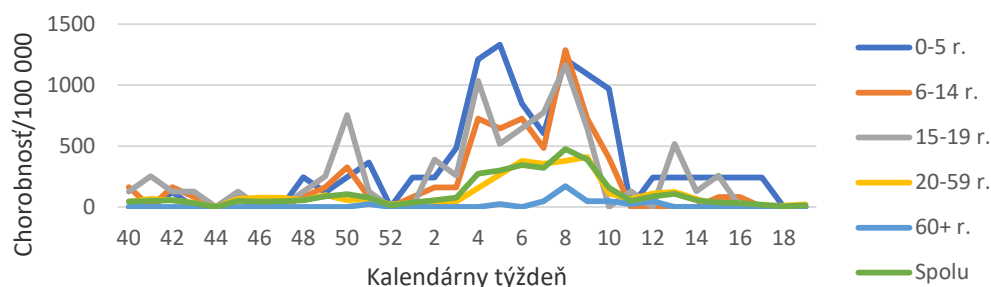
Porovnanie chorobnosti ARO v okrese Martin, Turčianske Teplice a v SR v sezóne 2018/2019

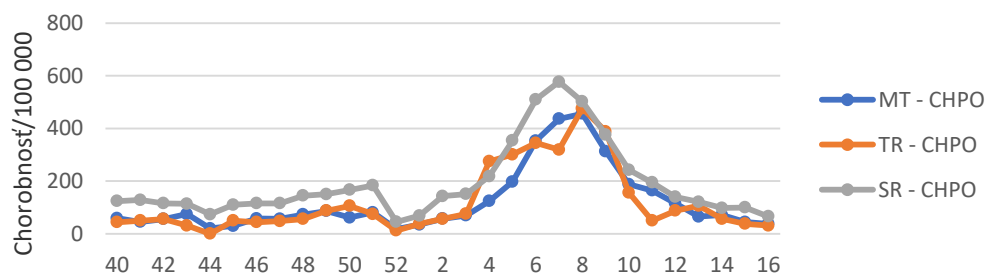
Vekovo špecifický počet ochorení chrípky a CHPO v okrese Turčianske Teplice v sezóne 2018/2019

Vekovo špecifická chorobnosť chrípky a CHPO v okrese Turčianske Teplice v sezóne 2018/2019

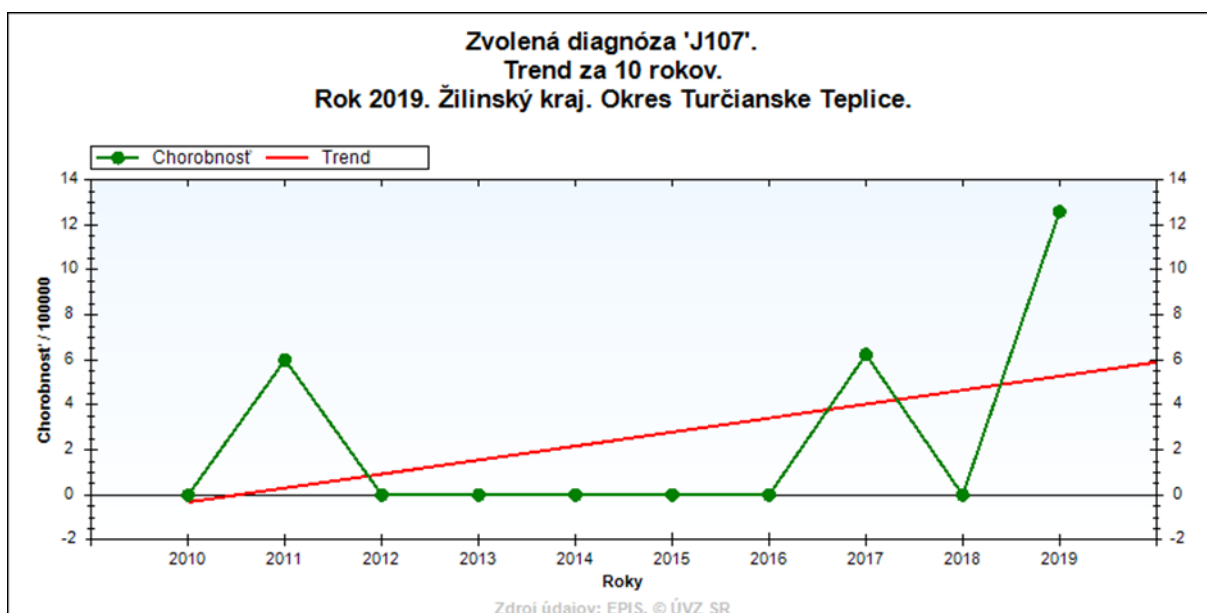
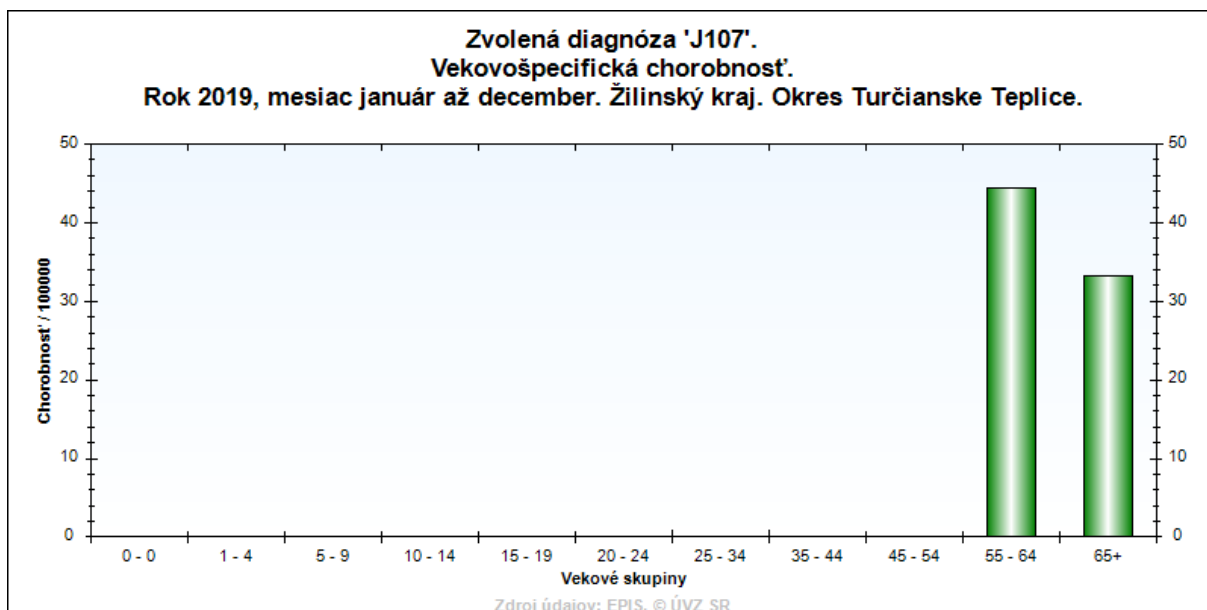
Porovnanie chorobnosti chrípky a CHPO v okrese Martin, Turčianske Teplice a v SR v sezóne 2018/2019

Sari

J107

V roku 2019 boli v okrese Turčianske Teplice hlásené 2 ochorenia na SARI (12,59/100 000 obyvateľov). Ochorela 64-ročná žena a 78-ročný muž. Obaja pacienti mali v predchorobí chronické ochorenie: muž - ochorenie pľúc, žena - kardiovaskulárne ochorenie, DM a oslabenú imunitu. V klinickom obraze dominovali bolesti hlavy a celého tela, prechladnutie, TT 38°C, kašeľ, zhoršenie dýchania, pneumónia. Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na Klinike pneumológie a ftizeológie UNM. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu a potreby napojenia na umelú pľúcnu ventiláciu a oxygenoterapiu boli pacienti preložení na Klinikum anesteziológie a intenzívnej medicíny UNM. Ochorenia boli potvrdené laboratórne PCR metódou dôkaz A(H1) pandemický kmeň. Oproti roku 2018 (nebolo hlásené SARI) došlo k vzostupu chorobnosti. Dopad ochorenia oboch prípadov – úmrtie na infekčnú diagnózu.

III.4.6. Erythema infectiosum

B 08.3

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.4.7. Hemofilové infekcie

J 05, A 41.3

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III. 4.8. Tuberkulóza

A 15 - A 19

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5. Neuroinfekcie

III.5.1. Meningoková infekcia **A 39, A 39.2**

V roku 2019 nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.2. Vírusová meningitída **A 87**

V sledovanom období nebolo hlásené v okrese Turčianske Teplice žiadne ochorenie.

III.5.3. Iné a nešpecifikované encefalitídy **A 85, A 86**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.4. Iné a nešpecifikované infekcie nervovej sústavy nezaradené inde **A 88, A 89**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.5. Iné vírusové meningitídy a encefalitídy **B 00.4, B 02.0, B 01.1**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.6. Bakteriálny zápal mozgových plien **G 00.9**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.7. Meningitis vyvolané inými a nešpecifikovanými príčinami **G 03, G 04, G 05**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.8. Zápalová polyneuropatia **G 61**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.5.9. Ochrnutie spánkového nervu **G 51.0**

V sledovanom období nebolo v okrese Turčianske Teplice hlásené žiadne ochorenie.

III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou

III.6.1. Creutzfeldt – Jacobova choroba **A 81**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.2. Leptospiróza **A 27**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.3. Listerióza **A 32**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.4. Ornitóza **A 70**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.5. Kliešťová encefalitída **A 84**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.6. Tularémia **A 21**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.7. Toxoplazmóza **B 58**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.8. Tenióza **B 68**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.9. Trichinelóza **B 75**

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.10. Toxoplazmóza

B 83

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

III.6.11. Pedikulóza

B 85

V sledovanom období v okrese Turčianske Teplice nebolo hlásené žiadne ochorenie.

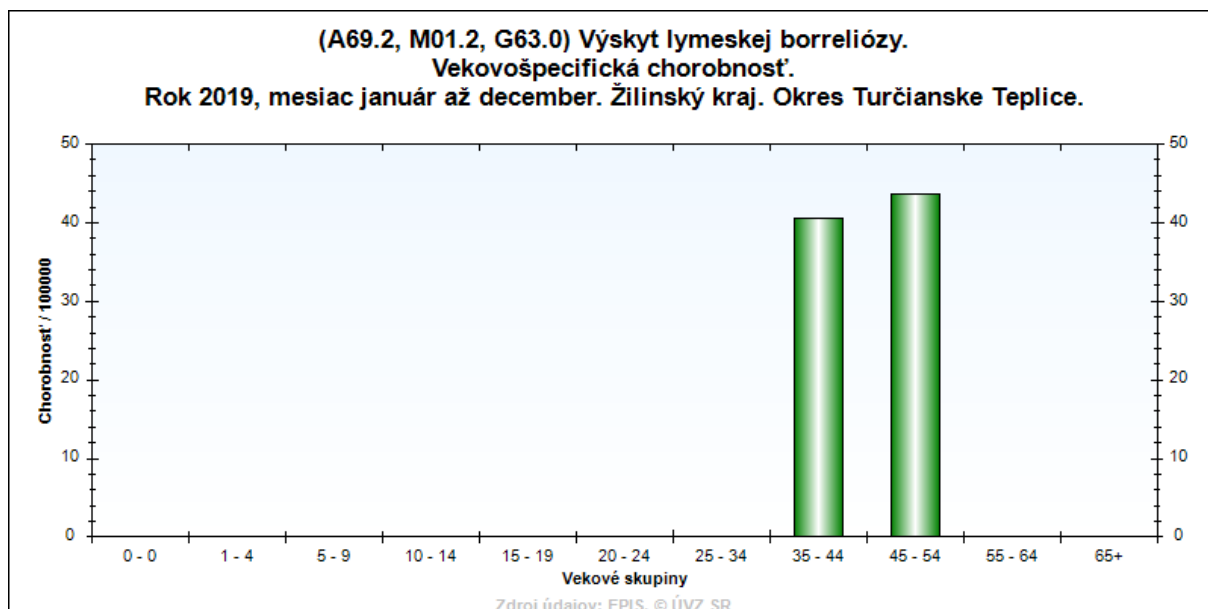
III.6.12. Lymeská borelióza

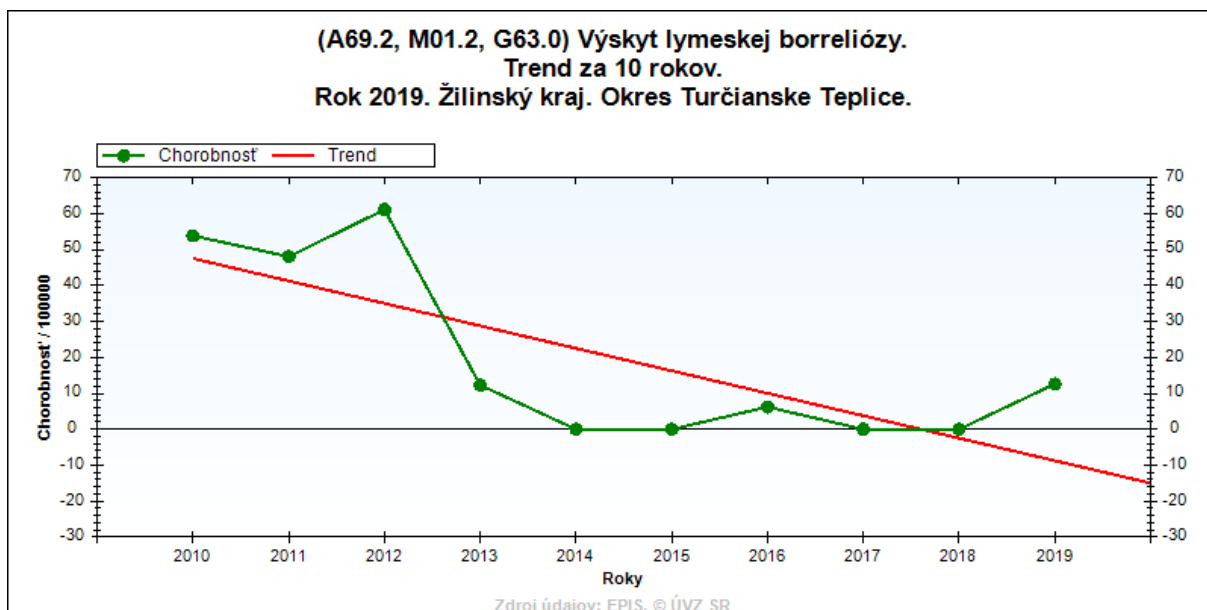
A 69.2, M 01.2, G 63.0

V priebehu roku 2019 boli v okrese Turčianske Teplice hlásené 2 prípady zoonóz a nákaz s prírodnou ohniskovosťou.

Na Lymeskú chorobu (A69.2) bol nahlásený 1 prípad ochorenia (6,29/100 000 obyvateľov) u 40-ročnej ženy. V anamnéze pacientka udávala prisatie kliešť'a a častý pobyt v prírode. Ochorenie bolo potvrdené klinicky aj sérologickým vyšetrením ELISA Borrelia species IgM – pozitívny výsledok. Dopad ochorenia nešpecifikované.

Na Artritídu pri Lymeskej chorobe (M01.2) bol nahlásený 1 prípad ochorenia (6,29/100 000 obyvateľov). Ochorela 46-ročná žena, v klinickom obraze dominovali silné bolesti hlavy, bolesti svalov a kostí, bolesti celého tela, zimnica. Pacientka bola hospitalizovaná na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Ochorenie bolo dokázané klinicky a sérologicky vyšetrením séra Western blot testom, ktorým bola potvrdená Borrelia burgdorferi. V anamnéze pacientka udávala prisatie kliešť'a. Dopad ochorenia prechod do chronicity.

III.6.13. Kontakt alebo ohrozenie besnotou

Z 20.3

V sledovanom období neboli v okrese Turčianske Teplice hlásené ochorenia.

III.7. Nákazy kože a slizníc

III.7.1. Tetanus

A 33 - A 35

Ochorenie ani podozrenie z ochorenia na tetanus v roku 2019 nebolo hlásené. Veľmi dobrá epidemiologická situácia vo výskyte tejto nákazy má dlhodobý charakter a je ovplyvnená dobrou úrovňou očkovania detskej populácie a tiež preočkovaním dospelého obyvateľstva.

Očkovanie : v kapitole III.3.1. Diftéria

III.7.2. Plynová gangréna

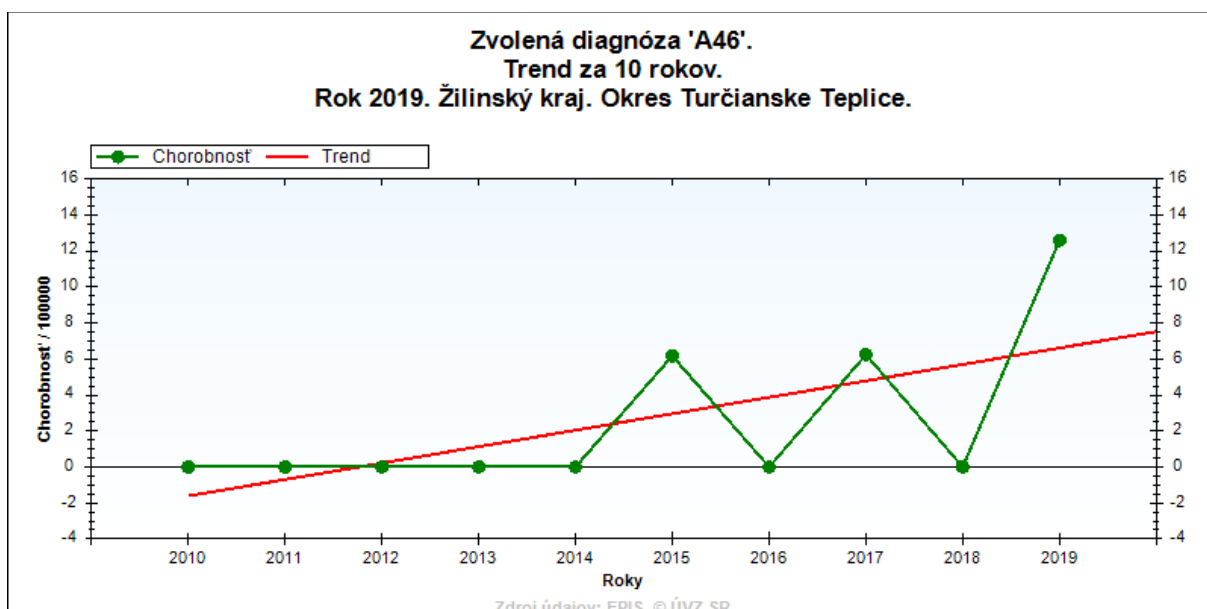
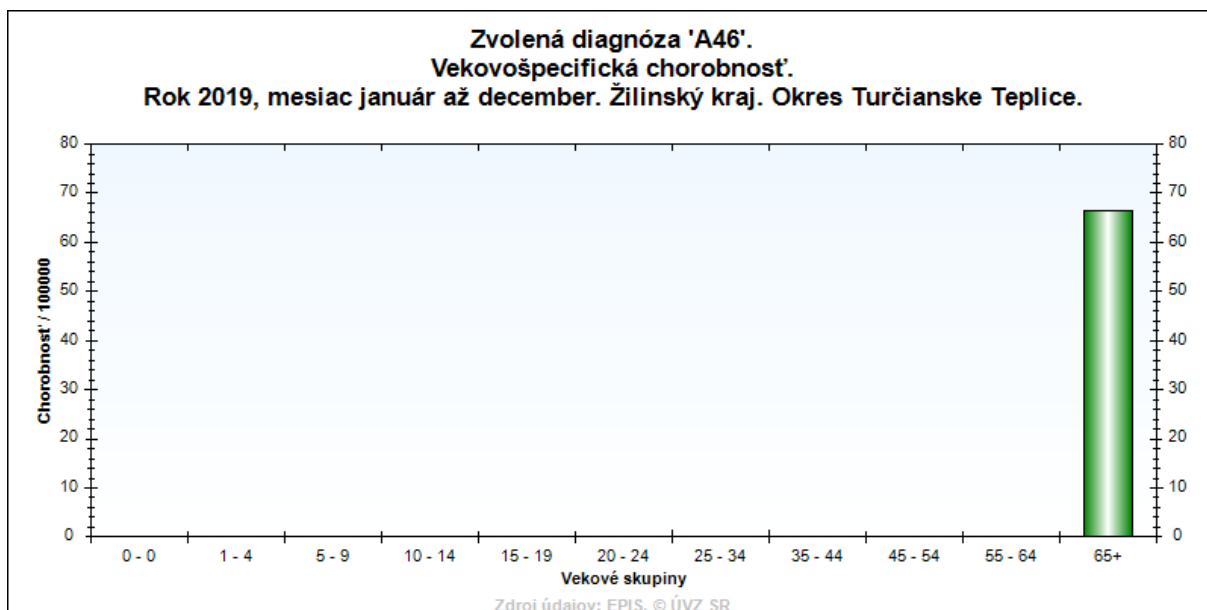
A 48.0

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.7.3. Erysipelas

A 46

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice boli hlásené 2 prípady ochorenia (12,59/100 000 obyvateľov). Ochorela jedna žena a jeden muž vo vekovej skupine 65+ ročných. Ochorenia si vyžiadali hospitalizáciu na Klinike infektológie a cestovnej medicíny UNM. Dopad ochorenia – vyzdravenie.

III.7.4. Kvapavka, chlamýdiové infekcie

A54, A56.0

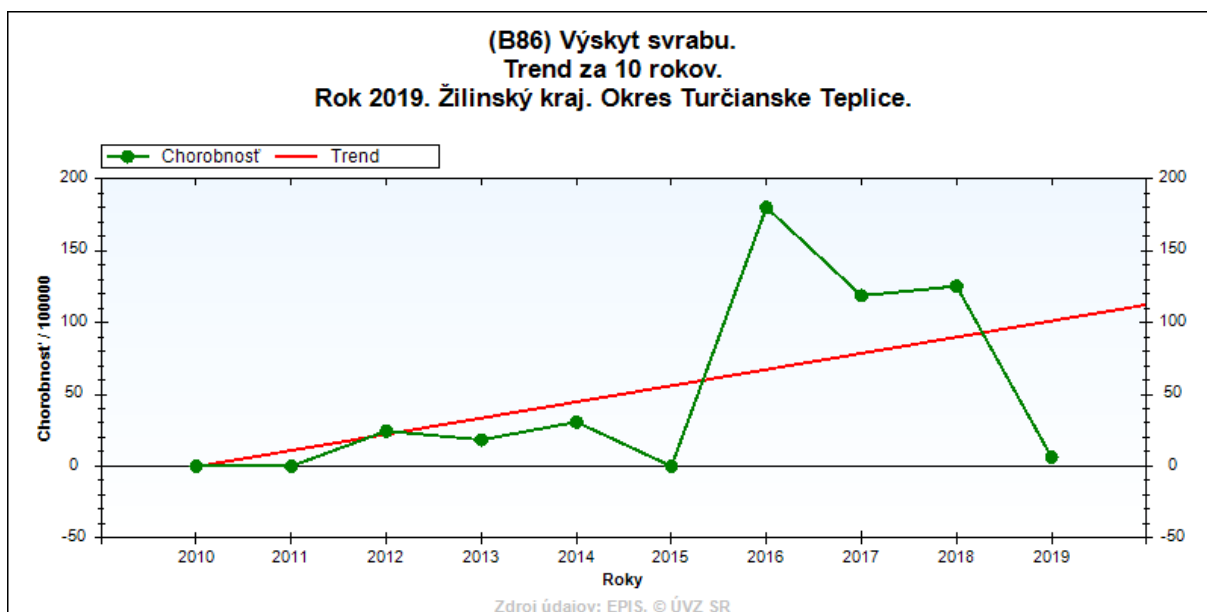
V roku 2019 boli v okrese Turčianske Teplice nahlásené 2 prípady pohlavne prenosných ochorení, čo predstavuje chorobnosť 12,58/100 000 obyvateľov, z toho na gonokokovú infekciu dg. A 54.0 ochorel jeden 28-ročný muž (vekovo špecifická chorobnosť 91,32/100 000), hospitalizovaný na Dermatovenerologickej klinike UNM. Chlamýdiová infekcia bola hlásená u jednej 27-ročnej ženy (vekovo špecifická chorobnosť 45,75/100 000), u ktorej bola PCR metódou kvalitatívne potvrdená *Chlamydia trachomatis*. Dopad ochorení - vyzdravenie.

III.7.5. Svrab

B 86

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice bol v skupine ochorení kože a slizníc hlásený 1 prípad ochorení na svrab, čo predstavuje chorobnosť 6,29/100 000 obyvateľov. Oproti predchádzajúcemu roku 2018 (125,88/100 000) došlo k poklesu chorobnosti o 95

%. Ochorel 61-ročný muž (vekovo špecifická chorobnosť 44,46/100 000) s nízkym hygienickým štandardom. Pacient bol polymorbídny, invalidný dôchodca s diabetes mellitus, amputáciou nohy pod kolenom, hypertenziou a cirhózou pečene. Chodievali za ním bezdomovci, prespávali u neho, nosili mu jedlo. Faktor prenosu – priamy kontakt. Ochorenie zistené pri prijme do sociálneho zariadenia CSS Horný Turiec, nariadená okamžitá izolácia chorého, vykonaná očista a začatá liečba sírovou masťou. Mechanizmus prenosu bol priamy kontakt. Dopad ochorenia bolo vyzdravenie. Za posledných 10 rokov bol zaznamenaný najvyšší výskyt chorobnosti v roku 2016 (180,99/100 000 obyvateľov).

III.8. Iné infekcie – nezaradené

III.8.1. Streptokokové septikémie

A 40

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.8.2. Iné septikémie

A 41

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.8.3. Bakteriálna sepsa novorodenca

P 36

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.8.4. Kandidová septikémia

B 37.7

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

III.8.5. Puerperálne infekcie

O 85, O 86.0, O 91

V roku 2019 v okrese Turčianske Teplice nebol hlásený žiadny prípad ochorenia.

IV. VÝKONY ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU A POSUDKOVÁ ČINNOSŤ

Charakteristika zdravotníckych zariadení a ich kontrola:

V okrese Turčianske Teplice nie je lôžkové zdravotnícke zariadenie, len neštátne ambulantné zariadenia.

IV.1 Zdravotnícke zariadenia v okrese Turčianske Teplice

Celkový počet zdravotníckych zariadení v okr. Turčianske Teplice : 35 , z toho

ambulancie primárneho kontaktu pre dospelých	7
ambulancie primárneho kontaktu pre deti a dorast	2
zubná technika	2
stomatologická ambulancia	6
ambulancia TBC a pľúcnych ochorení	1
interná	2
očná	1
psychiatrická	1
diabetologická poradňa	1
ortopedická ambulancia	1
ORL ambulancia	1
gynekologická ambulancia	3
chirurgická ambulancia	1
neurologická ambulancia	1
nefrologická ambulancia	1
RTG	1
Fyziatrisko rehabilitačné odd.	1
Rehabilitačno-reumatologické centrum s.r.o:	1
dermatovenerologická ambulancia	1

Výkon štátneho zdravotného dozoru

ohniská nákazy	-	90
kontrola očkovania	-	14
kontroly	-	19

Sledovanie a usmerňovanie pre ochrannú dezinfekciu a reguláciu živočíšnych škodcov:

Na úrovni okresov Martin a Turčianske Teplice činnosť ochrannej dezinfekcie, regulácie živočíšnych škodcov a dezinfekcie zabezpečuje firma FEDOREX so sídlom vo Vrútkach.

IV.2 Výkony štátneho zdravotného dozoru v ohniskách nákazy

V okrese Turčianske Teplice vzniklo v roku 2019 celkovo 70 ohniská nákazy, pri ktorých bolo daných 237 protiepidemických opatrení. V ohniskách nákazy sa vykonalo 18 kontrol, v rámci ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia ako dezinfekcia, sprísnenie hygienicko – epidemiologického režimu, zdravotná výchova (zameraná hlavne na správnu osobnú hygienu a hygienu rúk), vyhľadávanie podozrivých z nákazy a podozrivých z ochorenia, hlásenie nových prípadov ochorenia a atď. V ohnisku nákazy epidemického charakteru ako MŠ a ZŠ Horná Štubňa bol výkon štátneho zdravotného dozoru vykonaný opakovane z dôvodu epidemického výskytu a kontroly výkonu opatrení.

RÚVZ Martin v okrese Turčianske Teplice vydal 67 rozhodnutí (63 lekárskeho ohľadov - kontakt s Pertussis a 4 rozhodnutia zákaz návštev v súvislosti so zvýšenou chorobnosťou na chrípku a chrípke podobné ochorenia).

Počet ohnisk, v ktorých boli nariadené protiepidemické opatrenia v okrese Turčianske Teplice za rok 2019

Diagnóza	Počet prípadov	Počet ohnisk	Počet opatrení
A02	1	1	3
A020	16	16	51
A045	5	5	17
A047	1	1	2
A080	3	3	11
A370	26	26	99
A540	1	1	3
A692	1	1	1
B019	6	6	19
B084	1	1	4
B15	1	1	4
B270	1	1	2
B80	2	2	4
B86	1	1	3
J10	1	1	4
J107	2	2	7
M012	1	1	3
spolu	70	70	237

Druhy opatrení v ohniskách v okrese Turčianske Teplice za rok 2019

Diagnóza/Opatrenie	Dezinfekcia	Informovanie zainteresovaných	Sprísnenie hyg-epidem. režimu	Vyhľadanie podozrivých z nákazy	Vyhľadanie podozrivých z ochorenia	Zdravotná výchova	Spolu
A02	1	0	0	0	1	1	3
A020	16	2	1	4	15	13	51
A045	5	1	0	1	6	4	17
A047	0	1	1	0	0	0	2
A080	3	0	0	2	3	3	11
A370	20	4	0	23	26	26	99
A540	0	0	0	1	1	1	3
A692	0	0	0	0	0	1	1
B019	1	3	0	2	7	6	19
B084	1	0	0	1	1	1	4
B15	1	0	0	1	1	1	4
B270	1	0	0	0	1	0	2
B80	0	0	0	0	2	2	4
B86	1	0	0	0	1	1	3
J10	1	0	0	1	1	1	4
J107	1	1	1	1	2	1	7
M012	0	0	0	1	1	1	3
Spolu	52	12	3	38	69	63	237

**Prenosné ochorenia podľa diagnóz v okrese Turčianske Teplice
za rok 2019**

Diagnóza/ Obec	Abramová	Bodorová	Háj (TR)	Horná Štubňa	Jasenovo	Jazernica	Malý Čepčín	Mošovce	Rakša	Sklené	Slovenské Pravno	Turček	Turčianske Teplice	TR
A02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A020	0	1	0	1	0	0	0	3	0	0	2	1	8	16
A045	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	2	5
A047	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A080	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	0	0	3
A370	0	0	4	14	0	3	0	1	0	1	0	2	1	26
A46	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
A540	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A560	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
A692	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B019	0	0	0	2	0	1	0	2	0	0	0	0	1	6
B084	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
B15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
B270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
B80	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
B86	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
J10	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
J107	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
M012	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Spolu	1	1	4	23	1	5	2	7	1	2	5	3	20	75

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN A DIAGNÓZ V OKRESE
TURČIANSKE TEPLICE ZA ROK 2019**

Pohlavie:		spolu											
Dg/Vek		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	TR
A02	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,75	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29
A020	a	0	4	3	0	0	0	1	0	0	4	4	16
	r	0,00	710,48	434,78	0,00	0,00	0,00	45,75	0,00	0,00	177,86	132,89	100,70
A045	a	0	0	0	0	1	1	0	0	1	2	0	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	138,50	112,11	0,00	0,00	43,59	88,93	0,00	31,47
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33,22	6,29
A080	a	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
	r	1481,48	177,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,88
A370	a	2	0	3	1	0	2	3	6	4	2	3	26
	r	1481,48	0,00	434,78	147,06	0,00	224,22	137,24	243,21	174,37	88,93	99,67	163,65
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66,45	12,59
A540	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,75	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29
A560	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45,75	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29
A692	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,54	0,00	0,00	0,00	6,29
B019	a	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6
	r	0,00	710,48	289,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,76
B084	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	740,74	177,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,59
B15	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44,46	0,00	6,29
B270	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	112,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,29
B80	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	294,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,59
B86	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44,46	0,00	6,29
J10	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	177,62	0,00	0,00	138,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,59
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44,46	33,22	12,59
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	43,59	0,00	0,00	6,29

PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN													
A DIAGNÓZ V OKRESE TURČIANSKE TEPLICE ZA ROK 2019													
Pohlavie:		Ženy											
Diagnóza / Vek	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	TR	
A020	a	0	2	2	0	0	0	1	0	0	4	3	12
	r	0,00	689,66	568,18	0,00	0,00	0,00	91,66	0,00	0,00	359,07	171,43	148,11
A045	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	226,76	0,00	0,00	88,89	89,77	0,00	37,03
A047	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,14	12,34
A080	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	1515,15	344,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,69
A370	a	1	0	1	1	0	1	2	3	2	2	1	14
	r	1515,15	0,00	284,09	279,33	0,00	226,76	183,32	254,89	177,78	179,53	57,14	172,80
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	57,14	12,34
A560	a	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	91,66	0,00	0,00	0,00	0,00	12,34
B084	a	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	1515,15	344,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,69
B80	a	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	558,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,69
J10	a	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	344,83	0,00	0,00	295,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,69
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	89,77	0,00	12,34
M012	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88,89	0,00	0,00	12,34

**PRENOSNÉ OCHORENIA PODĽA VEKOVÝCH SKUPÍN
A DIAGNÓZ V OKRESE TURČIANSKE TEPLICE ZA ROK 2019**

Pohlavie Muži

Diagnóza / Vek		0	01-04	05-09	15-19	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	TR
A02	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	91,32	0,00	0,00	0,00	0,00	12,84
A020	a	0	2	1	0	0	0	0	0	1	4
	r	0,00	732,60	295,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79,37	51,37
A045	a	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	260,42	0,00	0,00	0,00	88,11	0,00	25,69
A080	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	1449,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,84
A370	a	1	0	2	0	1	3	2	0	2	12
	r	1449,28	0,00	591,72	0,00	91,32	232,56	171,09	0,00	158,73	154,12
A46	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79,37	12,84
A540	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	91,32	0,00	0,00	0,00	0,00	12,84
A692	a	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,52	0,00	0,00	0,00	12,84
B019	a	0	4	2	0	0	0	0	0	0	6
	r	0,00	1465,20	591,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	77,06
B15	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88,11	0,00	12,84
B270	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,84
B86	a	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	88,11	0,00	12,84
J107	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	79,37	12,84

VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ ZA POSLEDNÝCH 10 ROKOV

V OKRESE TURČIANSKE TEPLICE ZA ROK 2019

dg		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
A02	a	16	8	13	14	6	8	21	7	59	16
	r	96,04	48,87	79,73	86,19	37,03	49,63	131,1	43,83	371,4	100,7
A02N	a	3	2	2	0	0	0	1	0	3	1
	r	18,01	12,22	12,27	0	0	0	6,24	0	18,88	6,29
A040	a	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	0	6,11	6,13	0	0	0	0	0	0	0
A045	a	11	0	1	1	1	0	4	6	3	5
	r	66,03	0	6,13	6,16	6,17	0	24,96	37,57	18,88	31,47
A046	a	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0
	r	0	0	6,13	0	0	6,2	6,24	0	0	0
A048	a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	r	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A05	a	0	0	0	0	127	0	0	0	0	0
	r	0	0	0	0	783,8	0	0	0	0	0
A07	a	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	6	0	6,13	0	0	0	0	0	0	0
A08	a	4	2	52	2	3	5	0	2	133	3
	r	24,01	12,22	318,9	12,31	18,51	31,02	0	12,52	837,1	18,88
A09	a	18	31	9	7	6	2	3	1	6	0
	r	108,1	189,4	55,19	43,09	37,03	12,41	18,72	6,26	37,76	0
A370	a	0	0	1	0	11	0	0	0	0	26
	r	0	0	6,13	0	67,88	0	0	0	0	163,7
A38	a	1	0	6	0	0	0	0	0	0	0
	r	6	0	36,8	0	0	0	0	0	0	0
A69	a	5	5	3	0	0	0	1	0	0	1
	r	30,01	30,55	18,4	0	0	0	6,24	0	0	6,29
A84	a	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	r	0	0	0	0	6,17	0	0	0	0	0
B01	a	80	49	75	49	87	96	40	90	27	6
	r	480,2	299,4	460	301,7	536,9	595,6	249,6	563,6	169,9	37,76
B02	a	5	6	2	2	1	0	0	0	0	0
	r	30,01	36,65	12,27	12,31	6,17	0	0	0	0	0
B15	a	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	18,01	0	0	0	0	0	0	0	0	6,29
B181	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	r	0	0	0	6,16	0	0	0	0	0	0
B182	a	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0
	r	0	6,11	0	0	6,17	0	0	6,26	0	0
B27	a	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1
	r	6	6,11	6,13	6,16	6,17	0	6,24	6,26	0	6,29
B58	a	0	0	1	0	2	0	1	0	0	0
	r	0	0	6,13	0	12,34	0	6,24	0	0	0
B86	a	0	0	4	3	5	0	29	19	20	1
	r	0	0	24,53	18,47	30,86	0	181	119	125,9	6,29
G00	a	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
	r	0	6,11	0	0	0	0	6,24	0	0	0
G630	a	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
	r	6	0	6,13	0	0	0	0	0	0	0
M012	a	8	3	6	2	0	0	0	0	0	1
	r	48,02	18,33	36,8	12,31	0	0	0	0	0	6,29

**PRENOSNÉ OCHORENIA V OKRESE TURČIANSKE TEPLICE PODĽA
POHLAVIA ZA ROK 2019**

Diagnoza/Pohl.	Muži	Ženy	Spolu						
A02	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
A020	a	4	12	16					
	r	51,37	148,11	100,70					
A045	a	2	3	5					
	r	25,69	37,03	31,47					
A047	a	0	1	1					
	r	0,00	12,34	6,29					
A080	a	1	2	3					
	r	12,84	24,69	18,88					
A370	a	12	14	26					
	r	154,12	172,80	163,65					
A46	a	1	1	2					
	r	12,84	12,34	12,59					
A540	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
A560	a	0	1	1					
	r	0,00	12,34	6,29					
A692	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
B019	a	6	0	6					
	r	77,06	0,00	37,76					
B084	a	0	2	2					
	r	0,00	24,69	12,59					
B15	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
B270	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
B80	a	0	2	2					
	r	0,00	24,69	12,59					
B86	a	1	0	1					
	r	12,84	0,00	6,29					
J10	a	0	2	2					
	r	0,00	24,69	12,59					
J107	a	1	1	2					
	r	12,84	12,34	12,59					
M012	a	0	1	1					
	r	0,00	12,34	6,29					

**VÝSKYT VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ A POROVNÁVACIE INDEXY
V OKRESE TURČIANSKE TEPLICE ZA ROK 2019**

Dg	2019 Abs.Hod	2018 Abs.Hod	INDEX 2019/2018	PRIEMER 2014-2018	Index 2019/P	CHOROBNOSŤ 2019	PRIEMER ch.2014-2018
A02	16	59	0,27	20,2	0,79	100,7	125,93
A02N	1	3	0,33	0,8	1,25	6,29	4,99
A045	5	3	1,67	2,8	1,79	31,47	17,46
A046	0	0	0	0,4	0	0	2,49
A05	0	0	0	25,4	0	0	158,35
A08	3	133	0,02	28,6	0,1	18,88	178,3
A09	0	6	0	3,6	0	0	22,44
A370	26	0	0	2,2	11,82	163,65	13,72
A69	1	0	0	0,2	5	6,29	1,25
A84	0	0	0	0,2	0	0	1,25
B01	6	27	0,22	68	0,09	37,76	423,92
B02	0	0	0	0,2	0	0	1,25
B15	1	0	0	0	0	6,29	0
B182	0	0	0	0,4	0	0	2,49
B27	1	0	0	0,6	1,67	6,29	3,74
B58	0	0	0	0,6	0	0	3,74
B86	1	20	0,05	14,6	0,07	6,29	91,02
G00	0	0	0	0,2	0	0	1,25
M012	1	0	0	0	0	6,29	0

PODPORA ZDRAVIA A VÝCHOVA K ZDRAVIU

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

- a. Organizačná štruktúra
- b. Personálne obsadenie odboru

B. Vzdelávanie pracovníkov

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia
 - zvýšenie pohybovej aktivity
 - ozdravenie výživy
 - zdravá rodina
 - znevýhodnené skupiny
 - prevencia závislostí (tabak, alkohol, drogy)
2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní
3. Výskumná a prieskumná činnosť.
4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni
5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom
6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)
7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.
 - 7.1. Základná poradňa
 - 7.2. Nadstavbové poradne

A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia

a) Organizačná štruktúra

Referát Výchovy ku zdraviu je organizačne začlenený pod oddelením Preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie RÚVZ so sídlom v Martine.

b) Personálne obsadenie odboru

Referát VkZ je podriadený regionálnemu hygienikovi a generálnemu tajomníkovi RÚVZ so sídlom v Martine MUDr. Tiborovi Záborskému

Mgr. Míriam Bobrovská – od júna 2002, pracovník PCZ a VkZ

Ľudmila Lojková – od januára 2008, pracovník PCZ a VkZ

B. Vzdelávanie pracovníkov

Vnútroúradné vzdelávanie:

12. marec 2019 – seminár „Svrab – stále aktuálny problém“, oddelenie EPI, RÚVZ so sídlom v Martine

26. marec 2019 – seminár „Hodnotenie fyzickej záťaže u profesie pomocná kuchárka“, oddelenie PPLaT, RÚVZ so sídlom v Martine

16. apríl 2019 – seminár „Legislatíva a prax v pohrebníctve“, oddelenie HŽP, RÚVZ so sídlom v Martine

30. apríl 2019 – seminár „Projekt COSI“, oddelenie HDM, RÚVZ so sídlom v Martine

14. máj 2019 – seminár „Hodnotenie mikroklimatických podmienok v hypermarkete TESCO“, oddelenie PPLaT, RÚVZ so sídlom v Martine

21. máj 2019 – seminár „Čo nám staroba prináša“, referát VkZ, RÚVZ so sídlom v Martine

4. jún 2019 – seminár „Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami“, oddelenie HV, RÚVZ so sídlom v Martine

18. jún 2019 – seminár „Výsledky imunologického prehľadu vykonaného v roku 2018“, oddelenie EPI, RÚVZ so sídlom v Martine

10. september 2019 – seminár „Môže byť vzdialená priemyselná zóna zdrojom hluku a vibrácií v obytnej zástavbe“, oddelenie PPLaT, RÚVZ so sídlom v Martine

17. september 2019 – seminár „Aktuálna problematika v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo“, oddelenie HŽP, RÚVZ so sídlom v Martine

15. október 2019 – seminár „Hodnotenie fyzickej záťaže pri ručnej práci s bremenami“, oddelenie PPLaT, RÚVZ so sídlom v Martine

22. október 2019 – seminár „Surveillance poranení zdravotníckych pracovníkov v regióne Turiec za roky 2009 - 2018“, oddelenie EPI, RÚVZ so sídlom v Martine

12. november 2019 – seminár „Výsledky kontrol prepálenosti oleja v ZSS“, oddelenie HV, RÚVZ so sídlom v Martine

19. november 2019 – seminár „Diéty z pohľadu histórie“, referát VkZ, RÚVZ so sídlom v Martine

3. december 2019 – seminár „Bezpečnosť pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti“, oddelenie PPLaT, RÚVZ so sídlom v Martine
10. december 2019 – seminár „Projekt – Úrazovosť detí v SR“, oddelenie HDM, RÚVZ so sídlom v Martine

Mimouúradné vzdelávanie:

31. január 2019 – 1. február 2019 – poradný zbor „11. zasadnutie Poradného zboru HH SR pre odbor VkZ“, RÚVZ so sídlom v Poprade
14. – 15. marec 2019 – porada „Celoslovenská porada vedúcich odborov výchovy ku zdraviu“, RÚVZ so sídlom v Prešove
3. – 5. apríl 2019 – „Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb“
17. apríl 2019 – poradný zbor „12. zasadnutie Poradného zboru HH SR pre odbor VkZ“, RÚVZ so sídlom vo Zvolene
12. september 2019 – pracovná skupina „9. zasadnutie pracovnej skupiny na podporu zdravia seniorov“, RÚVZ so sídlom v Poprade
17. september 2019 – seminár k projektu „Viem, čo zjem“, RÚVZ so sídlom vo Zvolene
24. október 2019 – multidisciplinárne vzdelávanie „Syndróm CAN (syndróm týraného, zneužívaného a zanedbávaného dieťaťa)“, ÚPSVaR Martin
2. – 3. december 2019 – seminár „Prevencia onkologických ochorení“, hotel MERCURE Bratislava

C. Rozbor činnosti

1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

- zvýšenie pohybovej aktivity

Zamestnanci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine sa zapojili do celoslovenskej kampane „Do práci na bicykli“, ktorá sa uskutočnila v mesiaci máj 2019. Zamestnanci vytvorili 3 tímy – zapojených bolo 10 zamestnancov. Cieľom súťaže je podporiť rozvoj trvalo udržateľnej mobility v mestách, motivovať samosprávy, aby na svojom území vytvárali kvalitné a bezpečné podmienky pre využívanie bicykla na prepravu po meste, motivovať zamestnávateľov, aby vytvárali vo svojich sídlach podmienky pre bezpečné uloženie bicykla, priestor na prezlečenie vrátane sociálneho zariadenia, a tiež aby prípadnými bonusmi motivovali zamestnancov, aby použili na dochádzanie do práce bicykel, motivovať zamestnancov, aby namiesto motorového vozidla použili na dochádzanie do práce bicykel. Vyhlasovateľom súťaže je národný cyklokoordinátor. Organizačným a odborným garantom súťaže je Občianska cykloiniciatíva Banská Bystrica.

Zamestnanci počas trvania kampane uskutočnili 292 jazd, najazdili 1 733 kilometrov a ušetrili 433,25 kilogramov CO₂.

Projekt „Národný akčný plán pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017-2020“ (NAPPPA) bol prijatý vládou SR uznesením č. 472/2017 dňa 3. mája 2017. Má multirezortný charakter a opiera sa o Stratégiu pohybovej aktivity WHO pre Európsky región 2016-2025. Cieľom projektu je poskytnúť návod tvorcom národných a regionálnych politík pre podporu pohybovej aktivity vo vzťahu k frekvencii, intenzite, trvaniu, typu a odporúčanému celkovému množstvu pohybovej aktivity v prevencii chronických neinfekčných ochorení. Úlohy vyplývajúce z projektu NAPPPA:

5.1.1 Monitoring vybraných ukazovateľov zdravia u stredoškolákov, testovanie telesnej zdatnosti a držanie tela. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi.

5.1.3 Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov ZŠ. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine V roku 2019 realizoval úlohu č. 5.1.3. „Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi“ v súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020. Cieľovou skupinou boli žiaci 8. ročníkov základných škôl za okres Martin: ZŠ s MŠ Hurbanova, ZŠ P. Mudroňa a Evanjelická základná škola.

Žiaci zúčastňujúci sa projektu museli disponovať informovaným súhlasom rodiča, mať k dispozícii športové oblečenie a obuv. Študenti boli na projekt privedení zodpovedným učiteľom (2 základné školy), ktorý by mal byť aj koordinátorom projektu na škole a na 1 základnej škole sme realizovali projekt priamo na pôde školy. Samotné vyšetrenie prebiehalo formou stanovišť, na ktoré prichádzali študenti osobitne. V úvode boli všetci študenti oboznámení s projektom, vyplnili dotazník zdravého životného štýlu a obdržali záznamový list. V nasledujúcom kroku bolo realizované meranie krvného tlaku, antropometria, držanie tela. Na druhom stanovišti sme zisťovali flexibilitu, podkožný tuk kaliperom a Ruffierov test. V závere bolo každému študentovi poskytnuté poradenstvo vzhľadom k jeho výsledkom. V poobedňajšej časti dňa sme všetky údaje z dotazníka a záznamového listu vložili do databázy.

Projekt NAPPPA realizoval Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v mesiacoch máj a jún 2019 a zúčastnilo ho 74 respondentov.

Kampaň „Vyzvi srdce k pohybu“ realizoval Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v I. polroku 2019. Cieľom kampane je povzbudiť formou súťaže čo najviac ľudí. Aby zaradili do svojho voľného času aspoň 30 minút denne pohybových aktivít. Nedostatok pohybovej aktivity sa podieľa významnou mierou na zvyšovaní chorobnosti a úmrtnosti na chronické ochorenia. Do súťaže sa mohol zapojiť účastník nad 18 rokov a tzv. detský podporovateľ. Súťaž sa realizovala od 25. marca do 16. júna 2019. Úlohou účastníka bolo zapojiť sa do pohybovej aktivity po dobu 4 týždňov a dôsledne vyplniť účastnícky list. Vyplnený účastnícky list sa odovzdal príslušnému regionálnemu úradu, resp. zaslal na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

- **ozdravenie výživy**

V rámci projektu CINDI, zdravotno – výchovných kampaní a v rámci svetových dní WHO sme každému návštevníkovi poradne zdravia určili hodnotu BMI a WHR indexu s odborným poradenstvom o zdravom životnom štýle. Každému klientovi sa vyhodnotili rizikové faktory metabolického syndrómu s intervenciou pre konkrétny rizikový faktor, ale aj súčinnosti rizikových faktorov navzájom.

Pri neštandardných a štandardných výjazdoch sme u 192 klientov určili percento tuku v tele a BMI.

V rámci spolupráce so zdravotnými poisťovňami a inými organizáciami sme vyšetrili aspoň jeden rizikový faktor srdcovo – cievnych ochorení u 250 klientov. Každému klientovi bolo poskytnuté odborné poradenstvo v oblasti zdravej výživy.

Počas roka 2019 sme realizovali regionálny projekt „Správna výživa“ a „Ovocie, zelenina a vitamíny“. Úlohou projektu je priblížiť deťom, čo je zdravé stravovanie, z akých zložiek pozostáva naša strava a aký dôležitý je správny pitný režim. Deťom sa priblížila problematika vitamínov, kde ich môžeme nájsť a aký je ich význam v našom tele. V roku 2019 sa projektu zúčastnilo 193 detí.

Projekt „Viem, čo zjem“ je celoslovenským projektom medzinárodného charakteru. Cieľom projektu je motivovať žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, správny stravovací návykom a podporiť ich záujem o pohybové aktivity. V roku 2019 je projekt zameraný na hygienu potravín, prevenciu ochorení, správnom zachádzaní s potravinami, správnom skladovaní a zložení a trvanlivosti potravín. Projekt bol realizovaný pre 3. – 4. ročníky a 5. – 6. ročníky základných škôl, prostredníctvom interaktívnej prednášky s praktickou realizáciou (vypracovávaním pracovných listov). Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval projekt na 2 základných školách: ZŠ A. Dubčeka a ZŠ s MŠ Dolinského. Projektu sa zúčastnilo 221 detí.

Projekt „Školský program“ – všeobecným cieľom tohto projektu je zvýšiť konzumáciu ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, vplývať na zmenu stravovacích návykov a predchádzať chronickým neprenosným ochoreniam. Špecifickým cieľom je naučiť deti predškolského a školského veku a ich rodičov pravidelne konzumovať ovocie, zeleninu, mlieko a mliečne výrobky a vzdelávať ich v tejto problematike. Realizátormi projektu sú pracovníci odborov podpory zdravia/výchovy k zdraviu v súčinnosti s poverenými zamestnancami vybraných škôl. Cieľovou skupinou sú deti základných škôl, v ktorých bol realizovaný vstupný monitoring spotreby ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, zdravotného uvedomenia a pozitívnych zmien stravovacích návykov.

Edukácia sa realizuje v priebehu celého školského roka priebežne, jej súčasťou je beseda so žiakmi, práca s pracovnými listami a využitie potravinovej pyramídy. Projekt sme realizovali v roku 2018 ZŠ Košťany nad Turcom a zúčastnilo sa ho 85 detí, u ktorých bol realizovaný aj dotazníkový prieskum o konzumácii ovocia, zeleniny a mlieka. V I. polroku 2019 sa projekt „Školský program“ realizoval na ZŠ Dolinského a zúčastnilo sa ho 165 detí.

- **zdravá rodina**

Dňa 17. apríla 2019 sa konalo 12. zasadnutia Poradného zboru HH SR pre odbor výchova ku zdraviu na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene - návrh spoločných aktivít v rámci Akčných plánov Národného onkologického programu. V rámci primárnej prevencie sa budeme venovať 3 oblastiam:

1. Prevencia karcinómu prsníka
2. Prevencia kolorektálneho karcinómu
3. Prevencia karcinómu krčka maternice

V závere roka 2019 sme sa zúčastnili seminára „Prevencia onkologických ochorení“ v hoteli Mercure Bratislava. Seminár bol realizovaný v súvislosti s plnením akčných plánov Národného onkologického programu, v rámci ktorého sa budeme venovať primárnej prevencie karcinómu prsníka a hrubého čreva.

V rámci programu seminára sme sa venovali téme primárnej prevencie nádorových ochorení kolorekta. Prednášku viedol MUDr. Danihel. Nádorové ochorenie kolorekta patrí medzi 3. najčastejšie ochorenie u mužov a 2. najčastejšie ochorenie u žien. Priama príčina nie je známa, má multifaktoriálny podklad. Jediná možnosť je kuratívna možnosť liečby. Poznáme 10 typov nádorov kolorekta. Do 50. roku života je výskyt raritný. K dispozícii na prednáškové aktivity máme maketu kolorekta. Existujú dve familiárne podmienené ochorenia na kolorektálny karcinóm, ktoré ohrozujú generáciu mladšiu ako 50 rokov: **Dedične podmienený kolorektálny karcinóm (5%)** - ide o dedičné zmeny alebo mutácie na konkrétnom géne, ktoré je možné identifikovať a **familiárne podmienený kolorektálny karcinóm (15%)** - pri tomto type zatiaľ nie je celkom známe, prečo sa častejšie vyskytuje v niektorých rodinách. Je možné, že dochádza k zmenám na viacerých génoch, ktoré zatiaľ lekári neidentifikovali, možný je aj vplyv rovnakého životného štýlu v rodinách, ktorý napomáha vzniku ochorenia.

Nasledujúci deň sme sa venovali nádorovým ochoreniam prsníkov. Najrozšírenejším typom rakoviny prsníka je karcinóm prsníka (adenokarcinóm prsníka), v ktorom nádorové bunky vznikajú zo žľazového tkaniva. Najpresnejšia zobrazovacia metóda v diagnostike karcinómu prsníka je mamografia. Každá žena má nárok na vyšetrenie každé 2 roky od 40. roku života. Rizikové faktory tak ako aj pri nádorovom ochorení kolorekta sú multifaktoriálne: obezita, fajčenie, stres, genetika, hormonálna disbalancia, depresie, skorý resp. neskorý nástup menštruácie, neúmerné vystavovanie slnečnému žiareniu, nesprávna výživa (zvýšený prísun sladkostí, nasýtených mastných kyselín, nedostatočný pitný režim, málo zeleniny a ovocia). Objavenie rakoviny v neskoršom veku má lepšiu prognózu. Samovyšetrenie prsníkov sa ženám odporúča vykonávať pravidelne každý mesiac, pri akomkoľvek náleze, resp. zmene treba ihneď navštíviť lekára.

V roku 2019 sme realizovali projekt „Stomatohygiena“ v MŠ Dolná Štubňa, MŠ Tajovského a MŠ Gorkého. Projektu sa zúčastnilo 80 detí.

Cieľovou skupinou intervenčno zdravotno - výchovného pôsobenia je veková kategória 4 – 6 ročných / MŠ/ a 1. –2. ročník ZŠ a

je zamerané na:

- správnu výživu v prevencii stomatologických ochorení
- negatívne následky neošetreného chrupu na zdravie
- demonštráciu používania správnych pomôcok pri stomatohygiene
- vysvetlenie a demonštráciu správnej techniky čistenia zubu
- vysvetlenie dôležitosti čistenia zubov, zafixovanie návyku na pravidelnosť čistenia chrupu
- vysvetlenie dôležitosti preventívnych prehliadok a včasného ošetrenia zubného kazu

RÚVZ so sídlom v Martine realizuje regionálny projekt „Vieme si správne umývať ruky?“ Projekt je zameraný na cieľovú skupinu detí predškolského veku a 1. a 2. ročníka základných škôl. Intervenčné zdravotno-výchovné pôsobenie pre deti je zamerané na negatívne následky šírenia nákaz „špinavých rúk“ vysvetlenie a demonštráciu správnej techniky umývania rúk.

Na záver sa realizuje krátky test vo forme skladačky na kontrolu zapamätania správneho postupu pri umývaní rúk /. Projektu sa v roku 2019 zúčastnilo 97 detí.

- **znevýhodnené skupiny**

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine aktivity v tomto bode nerealizuje.

- **prevencia závislostí**

Občianske združenie „Športom proti drogám“ prezentoval audiovizuálny príspevok „Čo sme si, to sme si, vypime si?“. Jedná sa o nový videofilm venujúci sa problematickému pitiu hlavne adolescentných dievčat. Hodnotím tento príspevok ako veľmi silný zážitok a určite bude mať veľký dopad na cieľovú skupinu. RÚVZ so sídlom v Martine a ostatné regionálne úrady verejného zdravotníctva týmto DVD filmom disponujú.

V dňoch 3. – 5. apríla 2019 sme sa zúčastnili „Diskusného sústreduenia v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb (SZU), ktoré sa konalo na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

Úvodná prednáška tohto dňa sa týkala úrazovosti detí a iných nežiadúcich zážitkov z detstva a prevencii závislostí. Problematike alkoholu a iných drogových závislostí sa venoval Dr. Somora z Centra pre liečbu drogových závislostí.

V druhej časti dňa odznela prednáška „Depresia u detí“, ktorá sa prejavuje inými charakteristickými znakmi ako u dospelých. Výskyt u detí pred pubertou sa odhaduje na 2 %, u dorastencov stúpa na 6 – 8 %. Neskoro diagnostikovaná a neliečená depresia sa spája s rozvojom celého radu psychických porúch v rannej dospelosti. Ide najmä o úzkostné poruchy, závislosti od psychoaktívnych látok a bipolárnu afektívnu poruchu, ako aj samovražedné správanie a somatické zdravotné problémy.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval v priebehu roka 2019 8 prednášok „Alkohol a mladiství“ a „Fetálny alkoholový syndróm“, prednášok sa zúčastnilo 190 študentov gymnázií a stredných škôl.

Linka pomoci na odvykanie od fajčenia bola zriadená na základe zákona č. 89/2016 o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, usmernená v § 8 ods.) 1, písm. b.. Je realizovaná všetkými regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva SR. Je štandardnou metódou v rámci podpory nefajčenia, efektívnou intervenciou umožňujúcou prvý kontakt fajčiara s odborníkom. Umožňuje nárast pravdepodobnosti úspešného ukončenia fajčiarskeho návyku.

Linka pomoci na odvykanie od fajčenia je realizovaná prostredníctvom telefonického poradenstva. Linka je reaktívna, poskytujúca odpovede a rozhovory s volajúcimi bez aktívneho vstupu a monitorovania postupu odvykania od fajčenia. Linka poskytuje poradenstvo na telefónnom čísle 0908 222 722 každý pracovný deň v čase od 8.00 – 15.00 hod.. Počas rozhovoru je úlohou operátora získať informácie o klientovi tzv. minimal data set, ide o súbor základných minimálnych otázok, pomocou ktorých operátor získa prehľad o klientovej závislosti.

Telefonické poradenstvo je štandardnou službou v rámci poskytovania poradenstva v odvykaní od fajčenia. Je efektívnou intervenciou umožňujúcou prvý kontakt fajčiara s odborníkom a úspešné ukončenie fajčiarskeho návyku. Cieľovou skupinou sú motivovaní fajčiari, ktorí nedokážu abstinovať bez cudzej pomoci. Prostredníctvom Linky poskytujeme interaktívnu pomoc pri odvykaní od fajčenia, zvyšujeme motiváciu pre ukončenie fajčiarskeho návyku, zlepšujeme informovanosť o spôsoboch a možnostiach odvykania od fajčenia, zlepšujeme informovanosť o dostupných voľnopredajných farmakologických preparátoch, informujeme o účinkoch tabaku na ľudský organizmus a pomoci pri prekonávaní abstinančných príznakov a ťažkostí. Dôležitá v celom procese je motivácia klienta, ktorá zahŕňa hlavne zdravotné, estetické a ekonomické dôvody. Po

získaní informácií z minimal data setu sa vyhodnotí stupeň závislosti, prípadné prekážky a komplikácie, ktoré sa môžu vyskytnúť v procese odvykania. Ďalšou fázou poradenstva je plánovanie a stanovenie krátkodobých cieľov u klienta, výber formy odvykania a plánovanie zmeny životného štýlu. Pri procese odvykania, jeho realizácie a vyhodnotenia úspešnosti už nie je možné s klientom pracovať, keďže nie je možná spätná väzba na klienta. Tá by bola možná pri proaktívnej forme linky, ktorú však zatiaľ nie je možné realizovať. Pri takomto type poradenstva je dôležité dodržiavať zásady telefonického komunikácie. Pri zvonení nie je vhodné hneď zdvihnúť telefón, ale počkať približne dve zvonenia. Predstavíme sa, počkáme a necháme klienta, aby sa sám rozhovril. V rozhovore klienta usmerňujeme tak, aby sme získali odpovede na otázky minimal data setu a smerujeme rozhovor na oblasti najčastejších problémov. Počas celého rozhovoru operátor udržuje a zvyšuje motiváciu klienta. Na záver klientovi poďakujeme, poprajeme úspešné odvykanie. Na začiatku celého tohoto procesu musíme zistiť u klienta, v akom štádiu motivácie sa nachádza. Ak o zmenu nestojí, vyvoláme v klientovi pochybnosti, umožníme mu spoznať riziká. Ak je v štádiu rozhodovania, pomôžeme mu rozhodnúť sa, posilňujeme jeho sebadôveru. V štádiu rozhodnutia je potrebné vybrať najvhodnejšiu alternatívu pre klienta. Nie vždy prebieha verbálna komunikácia efektívne, ale môže byť narušená vývinom, vekom, anatomicou poruchou, kultúrnymi rozdielmi, zdravotným stavom, psychickým stavom prípadne medikamentóznou liečbou.

Linka pomoci na odvykanie od fajčenia je v prevádzke od mája 2016, za tento rok disponujeme údajmi, ktoré je možné využiť ako možnosť ďalšieho postupu a smerovania tejto formy pomoci v oblasti intervencie nefajčenia.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval "Telefonické poradenstvo odvykania od fajčenia" v čase od 23. apríla do 3. mája 2019. Počas tohoto obdobia sa uskutočnilo 36 hovorov.

Poradňu na odvykanie od fajčenia navštívili v roku 2019 2 klienti.

2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní

„Svetový deň zdravia“ - Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval aktivity k Svetovému dňu zdravia v OC Galéria 8. apríla 2019. Kampaň sme realizovali v spolupráci s Centrom pomoci Ligy proti rakovine. V rámci kampane sme poskytovali klientom meranie celkového cholesterolu z kapilárnej krvi, meranie krvného tlaku, BMI a percenta podkožného tuku. Každému klientovi bolo poskytnuté odborné poradenstvo o zdravom životnom štýle zamerané na znižovanie nadváhy a obezity. Svetového dňa zdravia sa zúčastnilo 24 klientov, z toho 8 mužov a 16 žien.

V dňoch 1. a 24. júla 2019 sme realizovali v rámci „Dňa zdravia“ zdravotno – preventívne aktivity v Slovenskej národnej knižnici a spoločnosti TESCO Martin. Klientom bol vyšetrený krvný tlak, celkový cholesterol v kapilárnej krvi, BMI, percento podkožného tuku, percento kostrového svalstva a hodnota viscerálneho tuku. Preventívnej aktivity sa zúčastnilo 82 zamestnancov.

Kampaň „Vyzvi srdce k pohybu“ realizoval Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v I. polroku 2019. Cieľom kampane je povzbudiť formou súťaže čo najviac ľudí. Aby zaradili do svojho voľného času aspoň 30 minút denne pohybových aktivít. Nedostatok pohybovej aktivity sa podieľa významnou mierou na zvyšovaní chorobnosti a úmrtnosti na chronické ochorenia. Do súťaže sa mohol zapojiť účastník nad

18 rokov a tzv. detský podporovateľ. Súťaž sa realizovala od 25. marca do 16. júna 2019. Úlohou účastníka bolo zapojiť sa do pohybovej aktivity po dobu 4 týždňov a dôsledne vyplniť účastnícky list. Vyplnený účastnícky list sa odovzdal príslušnému regionálnemu úradu, resp. zaslal na Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici.

V rámci „Týždňa mozgu 2019“ Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval zdravotno – výchovnú intervenciu v spolupráci s Turčianskou knižnicou a Centrom pomoci Ligy proti rakovine v Martine. Kampaň bola venovaná seniorom, ktorí sa zúčastnili tréningu pamäti. Každý klient zúčastňujúci sa tréningu pamäti vypracovával jednotlivé pracovné listy zamerané na rozvoj zmyslového vnímania, rozvoja jemnej motoriky, koncentrácie, kapacity pamäti, mentálnej rotácie a priestorovej orientácie. Tréningu pamäti sa počas Týždňa mozgu zúčastnilo 5 klientov, ktorí v priebehu roka 2019 absolvovali 10 tréningov.

V rámci „Týždňa mozgu“ sme sa venovali aj detskej populácii. Besedy boli venované rozvíjaniu pamäti, pozornosti a koncentrácie u detí. V rámci besied boli s deťmi realizované hry na rozvíjanie pamäti. Kampane sa zúčastnilo 58 detí materských škôl.

V rámci „Úcty mesiaca k starším“ boli v roku 2019 realizované dva „Tréningy pamäti“ pre seniorov v spolupráci s Centrom pomoci Ligy proti rakovine. Tréningu sa zúčastnilo 10 seniorov, ktorí budú v tejto aktivite pokračovať aj v roku 2019. Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine zorganizoval s mestom Turany prednášku „Zdravé starnutie“ spojenú s meraním krvného tlaku a celkového cholesterolu z kapilárnej krvi. Intervencie sa zúčastnilo 13 seniorov.

V spolupráci s Turčianskou knižnicou sme sa podieľali na prednáške „Zdravé starnutie“, ktorá bola určená pre širokú verejnosť. Prednášky sa zúčastnilo 14 poslucháčov. Ďalšou aktivitou bola realizácia prednášky „Zdravé starnutie“ pre zamestnancov RÚVZ so sídlom v Martine. Ústavného seminára sa zúčastnilo 17 zamestnancov.

3. Výskumná a prieskumná činnosť.

Prieskum „Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľstva SR v roku 2019“ Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval v súvislosti s Aktualizáciou Národného programu podpory zdravia a jeho vedľajšieho cieľa zvyšovať zdravotné uvedomenie obyvateľov a navodzovať postupnú zmenu postoja obyvateľov k vlastnému zdraviu, tiež monitorovanie a hodnotenie úrovne zdravotného uvedomenia a výskytu rizikových faktorov životného štýlu dotazníkový prieskum „Zdravotné uvedomenie a správanie sa obyvateľstva SR v roku 2019“. Prieskum sa realizoval v mesiacoch júl, august, september – zber údajov a v mesiaci október boli údaje získané z dotazníkov vložené do pripravenej databázy v programe Excel. Zber dotazníkov bol cielený na 3 vekové kategórie (15-24 rokov, 25-64 rokov a 65+ rokov) Respondenti boli rozdelení podľa pohlavia a územnej príslušnosti, spolu 104 respondentov.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v roku 2019 realizoval úlohu č. 5.1.3. „Testovanie telesnej zdatnosti, hodnotenie držania tela a meranie antropometrických ukazovateľov u žiakov základných škôl. Hodnotenie úrovne pohybovej aktivity, stravovacích návykov a životného štýlu v súvislosti s nameranými ukazovateľmi“ v súvislosti s plnením úloh vyplývajúcich z Národného akčného plánu pre podporu pohybovej aktivity na roky 2017 – 2020. Cieľovou skupinou boli žiaci 8. ročníkov

základných škôl za okres Martin: ZŠ s MŠ Hurbanova, ZŠ P. Mudroňa a Evanjelická základná škola.

Žiaci zúčastňujúci sa projektu museli disponovať informovaným súhlasom rodiča, mať k dispozícii športové oblečenie a obuv. Študenti boli na projekt privedení zodpovedným učiteľom (2 základné školy), ktorý by mal byť aj koordinátorom projektu na škole a na 1 základnej škole sme realizovali projekt priamo na pôde školy. Samotné vyšetrenie prebiehalo formou stanovíšť, na ktoré prichádzali študenti osobitne. V úvode boli všetci študenti oboznámení s projektom, vyplnili dotazník zdravého životného štýlu a obdržali záznamový list. V nasledujúcom kroku bolo realizované meranie krvného tlaku, antropometria, držanie tela. Na druhom stanovišti sme zisťovali flexibilitu, podkožný tuk kaliperom a Ruffierov test. V závere bolo každému študentovi poskytnuté poradenstvo vzhľadom k jeho výsledkom. V poobedňajšej časti dňa sme všetky údaje z dotazníka a záznamového listu vložili do databázy.

Projekt NAPPPA realizoval Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine v mesiacoch máj a jún 2019 a zúčastnilo ho 74 respondentov.

Projekt „Viem, čo zjem“ je celoslovenským projektom medzinárodného charakteru. Cieľom projektu je motivovať žiakov základných škôl k vyváženému životnému štýlu, správny stravovací návykom a podporiť ich záujem o pohybové aktivity. V roku 2019 je projekt zameraný na hygienu potravín, prevenciu ochorení, správnom zachádzaní s potravinami, správnom skladovaní a zložení a trvanlivosti potravín. Projekt bol realizovaný pre 3. – 4. ročníky a 5. – 6. ročníky základných škôl, prostredníctvom interaktívnej prednášky s praktickou realizáciou (vypracovávaním pracovných listov). Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Martine realizoval projekt na 2 základných školách: ZŠ A. Dubčeka a ZŠ s MŠ Dolinského. Projektu sa zúčastnilo 221 detí.

Projekt „Školský program“ – všeobecným cieľom tohto projektu je zvýšiť konzumáciu ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, vplyvať na zmenu stravovacích návykov a predchádzať chronickým neprenosným ochoreniam. Špecifickým cieľom je naučiť deti predškolského a školského veku a ich rodičov pravidelne konzumovať ovocie, zeleninu, mlieko a mliečne výrobky a vzdelávať ich v tejto problematike. Realizátormi projektu sú pracovníci odborov podpory zdravia/výchovy k zdraviu v súčinnosti s poverenými zamestnancami vybraných škôl. Cieľovou skupinou sú deti základných škôl, v ktorých bol realizovaný vstupný monitoring spotreby ovocia, zeleniny, mlieka a mliečnych výrobkov, zdravotného uvedomenia a pozitívnych zmien stravovacích návykov.

Edukácia sa realizuje v priebehu celého školského roka priebežne, jej súčasťou je beseda so žiakmi, práca s pracovnými listami a využitie potravinovej pyramídy. Projekt sme realizovali v roku 2018 ZŠ Košťany nad Turcom a zúčastnilo sa ho 85 detí, u ktorých bol realizovaný aj dotazníkový prieskum o konzumácii ovocia, zeleniny a mlieka. V I. polroku 2019 sa projekt „Školský program“ realizoval na ZŠ Dolinského a zúčastnilo sa ho 165 detí.

4. Ďalšie špecifické programy, projekty alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni

V roku 2019 sme realizovali projekt „Stomatohygiena“ v MŠ Dolná Štubňa, MŠ Tajovského a MŠ Gorkého. Projektu sa zúčastnilo 80 detí.

Cieľovou skupinou intervenčno zdravotno - výchovného pôsobenia je veková kategória 4 – 6 ročných / MŠ/ a 1. –2. ročník ZŠ a

je zamerané na:

- správnu výživu v prevencii stomatologických ochorení
- negatívne následky neošetreného chrupu na zdravie
- demonštráciu používania správnych pomôcok pri stomatohygiene
- vysvetlenie a demonštráciu správnej techniky čistenia zubu
- vysvetlenie dôležitosti čistenia zubov, zafixovanie návyku na pravidelnosť čistenia chrupu
- vysvetlenie dôležitosti preventívnych prehliadok a včasného ošetrenia zubného kazu

RÚVZ so sídlom v Martine realizuje regionálny projekt „Vieme si správne umývať ruky?“ Projekt je zameraný na cieľovú skupinu detí predškolského veku a 1. a 2 . ročníka základných škôl. Intervenčné zdravotno-výchovné pôsobenie pre deti je zamerané na negatívne následky šírenia nákaz „špinavých rúk“ vysvetlenie a demonštráciu správnej techniky umývania rúk.

Na záver sa realizuje krátky test vo forme skladačky na kontrolu zapamätania správneho postupu pri umývaní rúk /. Projektu sa v roku 2019 zúčastnilo 97 detí.

5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom

„**Liga proti rakovine**“ spolupráca s Centrom pomoci ligy proti rakovine

RÚVZ so sídlom v Martine v spolupráci s Centrom pomoci ligy proti rakovine, ktoré pôsobí v okrese Martin poskytuje klientom podľa dohody vyšetrenie rizikových faktorov srdcovo – cievnych ochorení a odborné poradenstvo v oblasti zdravej životosprávy, príp. spolupracujeme na rôznych projektoch a kampaniach.

V rámci spolupráce medzi RÚVZ Martin a Jesseniovou lekárskou fakultou Martin sme v priebehu v roku 2019 zabezpečili výučbu študentov odboru verejného zdravotníctva JLF UK v Martine a odbornú prax lekárov rezidentského programu. Súčasťou výuky boli aj preventívne vyšetrenia v poradni zdravia, ktoré pozostávali z merania TK, zisťovania percenta podkožného tuku, BMI, odberu kapilárnej krvi, z ktorej sa vyšetrovali: glukóza, celkový cholesterol, TG, HDL cholesterol.

V roku 2019 sme vytvorili propagačné materiály na aktuálne témy: „Prevencia – chrípka a nachladnutie“, „Týždeň mozgu“, „Prevencia kliešťovej encefalitídy“, „Vyzvi srdce k pohybu“, „Prevencia fajčenia“, „Slnko, prevencia, horúčavy“, „Fetálny alkoholový syndróm“, „Duševné zdravie“, „Sviatočné hodovanie“, „Prevencia chrípky – očkovanie“, „Letné horúčavy, opalovanie“. „Pohybová aktivita a chronické neinfekčné ochorenia“, „Na zdravie je koľko?“. Materiály boli uverejnené k aktuálnym svetovým dňom zdravia v priestoroch RÚVZ so sídlom v Martine, v priestoroch Mestského úradu Martin a umiestnené na webových stránkach regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

6. Iné činnosti odboru (legislatíva, členstvo v pracovných skupinách, organizovanie konferencií, seminárov...)

Dňa 31. januára – 1. februára 2019 sme sa zúčastnili 11. zasadnutia Poradného zboru HH SR pre odbor výchova ku zdraviu na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so

sídlom v Poprade. V úvode stretnutia sme vyhodnotili plnenie záverov z 10. zasadnutia PZ HH SR pre odbor VkZ - závery boli splnené. Z Programov a projektov na rok 2019 a ďalšie roky bola vypustená „Stomatohygiena“. V rámci Onkologického programu boli schválené akčné plány, kde sa regionálnych úradov verejného zdravotníctva v časti primárna prevencia týkajú úlohy na roky 2019 – 2020 a sú na ne vyčlenené finančné prostriedky 300 000 EUR. Úlohou ÚVZ SR a RÚVZ bude navrhnúť aktivity, ktoré budú naplňovať časť „primárnej prevencie“. Odborné usmernenie na zriaďovanie, prevádzku a činnosť PCOPZ bolo schválené a uverejnené vo Vestníku ročník 66 č. 51-52. Dňa 24. mája 2019 sa bude konať „Športový deň RÚVZ“ v - Hlboké – Bojnice.

Úlohy odboru Výchovy ku zdraviu 2019:

1. Štúdia „Zdravotné uvedomenie“
2. NAPPPA 8 roč. ZŠ
3. Projekt „Školský program“
4. Projekt „Viem, čo zjem“
5. Onkologický program
6. Štúdia „EHES“

Dňa 14. a 15. marca 2019 sa konala celoslovenská porada vedúcich odborov VkZ na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Prešove. Predmetom rokovania v úvode prvého dňa bola informácia o záveroch Poradného zboru HH SR pre odbor VkZ ohľadom úpravy organizačnej štruktúry a počtu úväzkov zamestnancov na oddeleniach VkZ. RÚVZ so sídlom v Martine v časti počtu úväzkov zamestnancov úlohu splnil, v časti organizačnej štruktúry úlohu nesplnil. Ďalej sme sa venovali realizácii jednotlivých projektov:

„NAPPPA“ – projekt prebieha od marca 2019, povinnosťou okresných školských úradov bolo zaslať na vybrané školy potrebné informácie (nie každý okresný školský úrad si splnil povinnosť). Je potrebné rešpektovať tie oficiálne dokumenty, ktoré zaslalo MŠ SR prostredníctvom okresných školských úradov na základné školy. Pokiaľ by nastal problém v naplnení počtu respondentov, je možnosť nahlásiť školy na ÚVZ SR, ktoré by do projektu ešte vstúpili.

„Školský program“ – projekt sa realizuje resp. pokračuje aj v I. polroku 2019 – mala by prebiehať zdravotno – výchovná intervencia v tých triedach ZŠ, kde bol realizovaný dotazníkový prieskum.

„Viem, čo zjem“ – projekt prebieha v školskom roku 2018/2019, po jeho realizácii vyplynula úloha zistiť silné a slabé stránky projektu.

„Vyzvi srdce k pohybu“ – celoslovenská súťaž sa realizovala od 25.3.2019 do 16.6.2019. Materiály (plagáty a účastnícke listy) obdržali RÚVZ na porade a aj v elektronickej forme. Každý RÚVZ realizujúci súťaž musí pristúpiť k podpisu zmluvy o poverení sprostredkovateľa v súvislosti s účinnosťou zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov.

„Zdravotné uvedomenie“ – prieskum sa realizoval v mesiacoch máj – august 2019. Počet respondentov 104/RÚVZ, 3744/RÚVZ v SR, dotazníky distribuoval ÚVZ SR na jednotlivé RÚVZ v SR v mesiaci apríl 2019.

„Športový deň RÚVZ“ – sa bude konať v Hlbokom pri Bojniciach dňa 24. mája 2019 a každý úrad by sa mal zúčastniť minimálne v počte 5-tich zamestnancov. Počet zamestnancov zúčastňujúcich sa na športovom dni je potrebné nahlásiť.

V dňoch 3 – 5. apríl 2019 sa bude konať Diskusné sústredenie v chronických neinfekčných ochoreniach na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici – je možnosť prihlásiť sa.

Ako posledný bod programu bol odprezentovaný projekt „Detstvo bez násilia“ resp. „Týka sa ma to“. Na RÚVZ so sídlom v Martine prebehlo stretnutie s pani Kubíkovou, gestorom projektu v okrese Martin.

V dňoch 3. – 5. apríla 2019 sme sa zúčastnili „Diskusného sústreďenia v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb (SZU), ktoré sa konalo na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici. Úvodný deň otvorila prednáška Dr. Avdičovej „Epidemiológia chronických neprenosných chorôb – CINDI program“. Prednáška sa týkala zhrnutia histórie PCOPZ. Dr. Bérešová sa venovala vo svojej prednáške prevencii pľúcnych ochorení, a to hlavne CHOCHP, astme a karcinómu pľúc. Tieto ochorenia úzko súvisia s fajčiarskou závislosťou – vo svete fajčí 1,1 miliardy ľudí a v dôsledku fajčenia zomiera 5,5 milióna ľudí ročne. Problematike fajčenia by sme ako preventabilnému faktoru chronických chorôb mali stále venovať zvýšenú pozornosť. Ďalšia prednáška sa venovala peľovej problematike v SR, kde aktuálne informácie môžeme hľadať na www.alergia.sk, kde po registrácii si môžeme vyplniť peľový dotazník a stiahnuť aplikáciu na sledovanie aktuálneho stavu peľovej situácie v SR. Prednáškový blok sme ukončili prezentáciou programu „Planeat“ – softvér v oblasti moderného prístupu v oblasti výživového poradenstva. Planeat je nutričná aplikácia pre odborníkov, ktorá prichádza s inovatívnym konceptom vytvárania nutričných plánov. Cieľom aplikácie je prostredníctvom odborníka tvorba individuálnych nutričných plánov zahŕňajúcich desiatky receptov. Jedálniček sa prispôsobuje zdravotnému stavu klienta s prihliadnutím na potrebnú energetickú hodnotu, alergény, cenu, ale aj preferencie jednotlivých potravín.

Úvodná prednáška nasledujúceho dňa sa týkala úrazovosti detí a iných nežiadúcich zážitkov z detstva a prevencii závislostí. Problematike alkoholu a iných drogových závislostí sa venoval Dr. Somora z Centra pre liečbu drogových závislostí.

V druhej časti dňa odznela prednáška „Depresia u detí“, ktorá sa prejavuje inými charakteristickými znakmi ako u dospelých. Výskyt u detí pred pubertou sa odhaduje na 2 %, u dorastencov stúpa na 6 – 8 %. Neskoro diagnostikovaná a neliečená depresia sa spája s rozvojom celého radu psychických porúch v rannej dospelosti. Ide najmä o úzkostné poruchy, závislosti od psychoaktívnych látok a bipolárnu afektívnu poruchu, ako aj samovražedné správanie a somatické zdravotné problémy.

Problematike prevencie v onkológii sa venoval Dr. Malec, ktorý ako jednoznačný protektívny faktor uviedol pohybovú aktivitu a abstinenciu fajčenia. Otázka dôležitosti výživy je jednoznačná, ale aj sporná, keďže trendy vo výžive sa neustále menia a nie je jednoduché sa v nich orientovať. Posledný deň sme sa venovali pohybovej aktivite v cieľovej skupine seniori a žiaci základných škôl. Je potrebné sa venovať motivácii žiakov k pohybovým aktivitám, keďže u dnešnej mládeži vidíme skôr pasívny postoj k pohybu. Je potrebné hľadať a umožňovať žiakom také aktivity, o ktoré bude mať mládež záujem.

Dňa 17. apríla 2019 sa konalo 12. zasadnutia Poradného zboru HH SR pre odbor výchova ku zdraviu na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom vo Zvolene - návrh spoločných aktivít v rámci Akčných plánov Národného onkologického programu. V rámci primárnej prevencie sa budeme venovať 3 oblastiam:

1. Prevencia karcinómu prsníka
2. Prevencia kolorektálneho karcinómu
3. Prevencia karcinómu krčka maternice

Počas stretnutia sme navrhli k týmto trom oblastiam preventívne zdravotno – výchovné aktivity s rozpočtom pre jednotlivé aktivity.

Dňa 12. septembra 2019 sme sa zúčastnili 9. zasadnutia pracovnej skupiny na podporu zdravia seniorov na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade.

Cieľom pracovnej skupiny bolo pripraviť metodicky a odborne aktivity k Svetovému dňu Alzheimerovej choroby a k mesiacu október „Mesiac úcty k starším“. V úvode zasadnutia sme prediskutovali aktivity, ktoré jednotlivé úrady realizujú v posledných rokoch smerom k cieľovej populácii – seniori. Snažili sme sa nachádzať nové inovatívne prístupy, ktoré by bolo možné využiť pre túto cieľovú skupinu. Aktivity však nebudú venované len seniorom, ale aj produktívnej populácii a deťom a mládeži. Edukatívne aktivity je potrebné zameriavať na vedomostno – kognitívne aktivity, kvízy, podporu pamäťových funkcií mozgu. Ideálne pri realizácii týchto aktivít sa ukázalo prepojenie mladšej a staršej generácie, čo je však náročné na organizačno – metodické vedenie

V dňoch 2. a 3. decembra 2019 sa konal seminár „Prevencia onkologických ochorení“ v hoteli Mercure Bratislava. Seminár bol realizovaný v súvislosti s plnením akčných plánov Národného onkologického programu, v rámci ktorého sa budeme venovať primárnej prevencii karcinómu prsníka a hrubého čreva.

V rámci programu seminára sme sa venovali téme primárnej prevencie nádorových ochorení kolorekta. Prednášku viedol MUDr. Danihel. Nádorové ochorenie kolorekta patrí medzi 3. najčastejšie ochorenie u mužov a 2. najčastejšie ochorenie u žien. Priama príčina nie je známa, má multifaktoriálny podklad. Jediná možnosť je kuratívna možnosť liečby. Poznáme 10 typov nádorov kolorekta. Do 50. roku života je výskyt raritný. K dispozícii na prednáškové aktivity máme maketu kolorekta. Existujú dve familiárne podmienené ochorenia na kolorektálny karcinóm, ktoré ohrozujú generáciu mladšiu ako 50 rokov: **Dedične podmienený kolorektálny karcinóm (5%)** - ide o dedičné zmeny alebo mutácie na konkrétnom géne, ktoré je možné identifikovať a **familiárne podmienený kolorektálny karcinóm (15%)** - pri tomto type zatiaľ nie je celkom známe, prečo sa častejšie vyskytuje v niektorých rodinách. Je možné, že dochádza k zmenám na viacerých génoch, ktoré zatiaľ lekári neidentifikovali, možný je aj vplyv rovnakého životného štýlu v rodinách, ktorý napomáha vzniku ochorenia.

V druhej časti dňa sme sa venovali celoeurópskemu prieskumu M – POHL a HLS 2019 (zisťovanie zdravotného uvedomenia v európskej populácii). Zapojených je 29 členských krajín. Realizácia je plánovaná na január – apríl 2020.

Nasledujúci deň sme sa venovali nádorovým ochoreniam prsníkov. Najrozšírenejším typom rakoviny prsníka je [karcinóm](#) prsníka (adenokarcinóm prsníka), v ktorom nádorové bunky vznikajú zo žľazového tkaniva. Najpresnejšia zobrazovacia metóda v diagnostike karcinómu prsníka je mamografia. Každá žena má nárok na vyšetrenie každé 2 roky od 40. roku života. Rizikové faktory tak ako aj pri nádorovom ochorení kolorekta sú multifaktoriálne: obezita, fajčenie, stres, genetika, hormonálna disbalancia, depresie, skorý resp. neskorý nástup menštruácie, neúmerne vystavovanie slnečnému žiareniu, nesprávna výživa (zvýšený prísun sladkostí, nasýtených mastných kyselín, nedostatočný pitný režim, málo zeleniny a ovocia). Objavenie rakoviny v neskoršom veku má lepšiu prognózu. Samovyšetrenie prsníkov sa ženám odporúča vykonávať pravidelne každý mesiac, pri akomkoľvek náleze, resp. zmene treba ihneď navštíviť lekára.

7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.

7.1. Základná poradňa

Za obdobie od 01.01.2019 do 31.12.2019 sme uskutočnili 7 štandardných výjazdov do rôznych firiem, organizácií a inštitúcií, ktorých úlohou bolo vyšetrenie rizikových faktorov srdcovo-cievnych ochorení v rámci prevencie chronických neinfekčných ochorení a poskytnutie krátkeho poradenstva o zdravom životnom štýle. V rámci štandardných

výjazdov bolo vyšetrených 57 klientov. 7 výjazdov bolo neštandardných, t. z. nebolo poskytnuté komplexné vyšetrenie rizikových faktorov srdcovo – cievnych ochorení, ale len čiastkové vyšetrenie. V rámci neštandardných výjazdov bolo vyšetrených 250 klientov.

Najviac vyšetrených v poradni zdravia bolo klientov so stredoškolským vzdelaním 27 klientov a najmenej so základným a učňovským vzdelaním 6 klientov. Najviac vyšetrených klientov bolo vo vekovej kategórii 65+ roční.

Tabuľky vo Výročnej správe za rok 2018: č. 3, 4, 5, 8a, 8b, 9b, 10a, 10b, 11a, 11b, 12a, 12b zahŕňajú iba klientov starších ako 18 rokov vyšetrených v poradni zdravia.

Tabuľku 12b „Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2018 do 31.12.2018“ nebolo možné vygenerovať, z dôvodu, že klienti nemali zvýšené hodnoty ukazovateľov prvých vyšetrení.

7.2. Nadstavbové poradne

V roku 2019 Poradňu na odvykanie od fajčenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Martine navštívili 2 klienti.

Tabuľka č. 1

Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

Tabuľka č. 2

Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia a výchovy k zdraviu v roku 2019

Tabuľka č. 3

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 4

Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 5

Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 6

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 7

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

Tabuľka č. 8a, b

Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 9a, b

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 10a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 11a, b

Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 12a

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tabuľka č. 12b

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a výchovy k zdraviu
a Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019**

RÚVZ Martin

tab. č. 1

Pracovníci	Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)	prac. miesta úväzok	Počet osôb
Ved. odboru/oddelenia			
Lekár - metodológ			
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa			
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra			
Iný zdravotnícky pracovník		2	2
Iný nezdravotnícky pracovník			
S P O L U		2	2

pokračovanie tab. č.2

			Počet aktivít	
2.	Realizácia jednorazových aktivít pri príležitosti významných dní podľa kalendára WHO (počet všetkých aktivít realizovaných pri príležitosti Svetových dní podľa WHO)		5	
3.	Iné intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity (napr. konzultácie, distribúcia zdravotno-výchovného materiálu, premietanie videokaziet a pod.)		790	
4.	Medializácia výchovy k zdraviu (komunikácia s médiami)	TV vysielanie		
		Rozhlas	1	
		Printové médiá		
		Webová stránka RÚVZ	4	
		Iné formy	4	
5.	Vytvorenie vlastných propagačných materiálov (<i>neuvádza sa počet výtlačkov, ale len konkrétna zdravotnícka téma</i>)	Plagáty, letáky, skladačky...		
		Brožúry, manuály...		
		Informačné panely	21	
		Iné	19	
6.	Odborné publikácie (časopisy, zborníky, monografie, ktoré majú ISBN, ISSN)		Počet	
7.	Zapožičanie DVD a CD nosičov, USB, videokaziet		Počet	
			Počet	absolvovaných
			Aktívna	Pasívna účasť
8.	Školenia, odborné semináre, porady, konferencie, pracovné stretnutia, (<i>pri aktívnej účasti uvádzať počet príspevkov – nie autorov, pri pasívnej</i>)	regionálne	1	
		celoštátne	8	5
		medzinárodné		2
		v rámci RÚVZ	2	20
		SPOLU	11	27

pokračovanie tab. č 2.

9.	Školenie lektorov a laikov (počet organizovaných školení pre lektorov a laikov)		Počet školení
10.	Realizované projekty, prieskumné a výskumné úlohy	Medzinárodné projekty, štúdie ...	Počet
		Iné národné programy, projekty, štúdie...	13
		Regionálne a lokálne (mestské, miestne) projekty	3
		Iné (viazané na jeden subjekt , alebo cieľovú skupinu - napr.	1
11.	Členstvo v pracovných skupinách Poradného zboru hlavného hygienika SR a iných pracovných skupín, komisií (uviesť len číslo v kolíkych pracovných skupinách ste)		Počet členstiev
			5
12.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		Počet
			13
13.	Odborné materiály predkladané vláde SR, MZ SR, ÚVZ SR a iným subjektom	Vlastné vytvorené	Počet materiál.
		Pripomienkované v rámci gremiálnej porady ministra zdravotníctva,	
		Stanoviská k materiálom z MZ SR a ÚVZ SR	4
		Iné (napr. stanoviská, pripomienky a k materiálom WHO, EU, OECD	
14.	Iné písomnosti (Správy, vyjadrenia, rozbery)		Počet písomn.
		Analytické správy (napr. rozbery, výročné správy)	6
		Informatívne správy (napr. odpočet plnenia úloh)	15
		Iné (napr. stanovisko, vyjadrenia)	3
15.	Poskytovanie odbornej praxe pre študentov VŠ a postgraduálneho vzdelávania (počet študentov = počet fyzických osôb; počet dní je počet		Počet študentov
		8	Počet dní
			58

Tab. č. 3: Návštevnosť základnej poradne za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin

Kraj: Žilina

VEKOVÁ SKUPINA	Základné - prvé vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	% +- [%]		Abs.	% +- [%]		Abs.	% +- [%]	
15-19	1	12,5	22,9	0	0,0	0,0	1	2,3	4,4
20-24	0	0,0	0,0	3	8,3	9,0	3	6,8	7,4
25-34	2	25,0	30,0	6	16,7	12,2	8	18,2	11,4
35-44	1	12,5	22,9	8	22,2	13,6	9	20,5	11,9
45-54	1	12,5	22,9	6	16,7	12,2	7	15,9	10,8
55-64	1	12,5	22,9	5	13,9	11,3	6	13,6	10,1
65 a viac	2	25,0	30,0	8	22,2	13,6	10	22,7	12,4
S P O L U	8	100,0		36	100,0		44	100,0	

VEKOVÁ SKUPINA	Kontrolné vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	% +- [%]		Abs.	% +- [%]		Abs.	% +- [%]	
45-54	0	0,0	0,0	8	53,3	25,2	8	50,0	24,5
55-64	0	0,0	0,0	1	6,7	12,6	1	6,3	11,9
65 a viac	1	100,0	0,0	6	40,0	24,8	7	43,8	24,3
S P O L U	1	100,0		15	100,0		16	100,0	

C E L K O M

9

51

60

Tab. č. 4: Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrovalo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin

Kraj: Žilina

VEKOVÁ SKUPINA	Základné - prvé vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%+- [%]		Abs.	%+- [%]		Abs.	%+- [%]	
15-19	1	12,5	22,9	0	0,0	0,0	1	2,3	4,4
20-24	0	0,0	0,0	3	8,3	9,0	3	6,8	7,4
25-34	2	25,0	30,0	6	16,7	12,2	8	18,2	11,4
35-44	1	12,5	22,9	8	22,2	13,6	9	20,5	11,9
45-54	1	12,5	22,9	6	16,7	12,2	7	15,9	10,8
55-64	1	12,5	22,9	5	13,9	11,3	6	13,6	10,1
65 a viac	2	25,0	30,0	8	22,2	13,6	10	22,7	12,4
S P O L U	8	100,0		36	100,0		44	100,0	

VEKOVÁ SKUPINA	Kontrolné vyšetrenie								
	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%+- [%]		Abs.	%+- [%]		Abs.	%+- [%]	
45-54	0	0,0	0,0	6	50,0	28,3	6	46,2	27,1
55-64	0	0,0	0,0	1	8,3	15,6	1	7,7	14,5
65 a viac	1	100,0	0,0	5	41,7	27,9	6	46,2	27,1
S P O L U	1	100,0		12	100,0		13	100,0	

C E L K O M

9

48

57

Tab. č. 5: Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin

Kraj: Žilina

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Počet	Rel.	+-%	Počet	rel.	+-%	Počet	rel.	+-%
neukončené základné	1	11,1	20,5	0	0,0	0,0	1	1,8	0,0
základné	0	0,0	0,0	6	12,8	9,5	6	10,7	9,5
učňovské	4	44,4	32,5	6	12,8	9,5	10	17,9	9,5
stredoškolské s maturitou	3	33,3	30,8	24	51,1	14,3	27	48,2	14,3
vysokoškolské	1	11,1	20,5	8	17,0	10,7	9	16,1	10,7
Neregistrované	0	0,0	0,0	3	6,4	7,0	3	5,4	7,0
C E L K O M :	9	100,0		47	100,0		56	100,0	

Ročný výkaz Poradenského centra ochrany a podpory zdravia za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

Tab.č. 6

		do 14		15 – 19		20 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 64		65 +		Spolu
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž			
Základná poradňa	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku			1			3	2	6	1	8	1	6	1	5	2	8	44
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku			1			3	2	6	1	8	1	9	1	6	3	12	53
	Počet návštev			1			3	2	6	1	8	1	11	1	6	3	14	57
Poradňa zdravej výživy	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odb. poradenstvo v sledovanom roku															15	45	60
	Počet návštev															15	45	60
Poradňa optimalizácie pohybovej aktivity	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa odvykania od fajčenia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku													1	1			2
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku													1	2			3
	Počet návštev													1				1
Poradňa podpory psychického zdravia	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	
Poradňa pre deti a mládež	Počet klientov novo evidovaných v sledovanom roku																	
	celkový počet klientov, ktorým bolo poskytnuté odborné poradenstvo v sledovanom roku																	
	Počet návštev																	

Pokračovanie tab.č. 6

Prehľad o počte výkonov Poradenského centra ochrany a podpory zdravia v roku 2019

tab.č.7

	Výkon	Počet výkonov	
		TZS	Mimo TZS
<p>1. Merania a iné výkony v poradni zdravia</p> <p>Počet klientov TZS (počet prvovyšetrených a opakovane vyšetrených klientov, ktorí sú v TZS):</p> <p>Počet klientov mimo TZS (počet klientov vyšetrených v rámci realizovaných aktivít výjazdovou PZ, ktorí nie sú v TZS):</p>	Antropometrické meranie		
	- výška	58	147
	- váha	58	147
	- BMI	58	147
	- obvod pása	58	90
	- obvod bokov	58	90
	- WHR	58	74
	- WHtR	58	74
	- % celkového tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	45	147
	- Iné (kostrové svalstvo, bazálny metabolizmus...) * balík vyšetrenia získaný jedným meraním sa vykazuje ako jeden výkon		147
	Biochemické vyšetrenia		
	- Celkový cholesterol	58	159
	- HDL cholesterol	57	14
	- LDL cholesterol	57	
	- Triacylglyceroly	59	
	- Glukóza	58	
	- Iné biochemické vyšetrenie (AST, ALT, kyselina močová, laktát a pod.)		
	Somatické vyšetrenia		
	- Krvný tlak + pulz *(u jedného klienta rátame vyšetrenie TK + pulz spolu ako jeden výkon)	58	141
	Vyšetrenie smokerlyzérom		41
	Vyšetrenie spirometrom		
	Založenie karty klienta pre Test zdravé srdce	44	
	Osobná a rodinná anamnéza	44	74
	Vyplnenie dotazníka celkovej životnej pohody		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	57	
	Odborné poradenstvo a konzultácie	58	147
	Iné (telefonické, istom, e-mailom a pod.)		
Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Iné		683	

pokračovanie tab.č.7

		Počet výkonov
1. Poradňa zdravej výživy	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	
	Iné (Zadanie údajov do príslušného software pre	
2. Poradňa odvykania od fajčenia	Odborné poradenstvo	3
	Založenie karty klienta	2
	Počet klientov: 2 Meranie spirometrom	
	Meranie smokerlyzérom	3
	Meranie krvného tlaku, pulzu	2
	Vyplnenie dotazníka (Fagerstromov a iné)	4
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Telefonické poradenstvo	
	Iné	
3. Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Odborné poradenstvo	
	Založenie karty klienta	
	Počet klientov: Meranie spirometrom	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti	
	Vyšetrenie aeróbnej výkonnosti	
	Vyšetrenie EKG	
	Meranie flexibility	
	Držanie tela	
	Pohybová inštruktáž	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
4. Poradňa podpory psychického zdravia	Odborné poradenstvo	
	Psychologické vyšetrenie	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdrav. zariadení.	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
5. Poradňa pre deti a mládež	Odborné poradenstvo	
	Počet klientov: Odporúčanie do siete zdravot. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	

pokračovanie tab.7.

		Počet výkonov
6. Poradňa pre HIV/AIDS a drogové závislosti Počet klientov:	Odborné poradenstvo	
	Odber krvi na HIV/AIDS	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Založenie karty klienta	
	Iné	
7. Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci Počet klientov:	Odborné poradenstvo	354
	Vyšetrenie pracovného rizika	354
	Založenie karty klienta	
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	
	Iné	
SPOLU počet výkonov		5493

Tab. č. 8a: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

MUŽI		Okres: Martin Kraj: Žilina																			
		Cholesterol		Glukóza		Triglycerid		HDL		LDL		TC /		TG /		LDL /		BMI			
Veková skupina WHR		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0
	rel.	14,3	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	0,0	25,0	12,5	0,0	16,7	0,0	25,0	0,0	14,3	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0
	+-%	25,9	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	0,0	42,4	22,9		29,8	0,0	42,4	0,0	25,9	0,0	0,0	35,1	35,1	0,0
25-34	abs.	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	1	1	2	0
	rel.	28,6	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	28,6	0,0	33,3	20,0	40,0	0,0
	+-%	33,5	0,0	37,7	0,0	37,7	0,0	49,0	0,0	30,0		37,7	0,0	49,0	0,0	33,5	0,0	53,3	35,1	42,9	0,0
35-44	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0
	rel.	14,3	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	25,0	0,0	12,5	0,0	16,7	0,0	0,0	25,0	14,3	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0
	+-%	25,9	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	42,4	0,0	22,9		29,8	0,0	0,0	42,4	25,9	0,0	0,0	35,1	35,1	0,0
45-54	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	14,3	0,0	16,7	0,0	16,7	0,0	25,0	0,0	12,5	0,0	16,7	0,0	25,0	0,0	14,3	0,0	33,3	0,0	20,0	0,0
	+-%	25,9	0,0	29,8	0,0	29,8	0,0	42,4	0,0	22,9		29,8	0,0	42,4	0,0	25,9	0,0	53,3	0,0	35,1	0,0
55-64	abs.	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1
	rel.	14,3	0,0	0,0	50,0	16,7	0,0	0,0	25,0	12,5	0,0	16,7	0,0	0,0	25,0	14,3	0,0	33,3	0,0	0,0	33,3
	+-%	25,9	0,0	0,0	69,3	29,8	0,0	0,0	42,4	22,9		29,8	0,0	0,0	42,4	25,9	0,0	53,3	0,0	0,0	53,3
65 a viac	abs.	1	1	1	1	0	2	0	2	2	0	0	2	0	2	1	1	0	2	0	2
	rel.	14,3	100,0	16,7	50,0	0,0	100,0	0,0	50,0	25,0	0,0	0,0	100,0	0,0	50,0	14,3	100,0	0,0	40,0	0,0	66,7
	+-%	25,9	0,0	29,8	69,3	0,0	0,0	0,0	49,0	30,0		0,0	0,0	0,0	49,0	25,9	0,0	0,0	42,9	0,0	53,3
SPOLU: (100%)		7	1	6	2	6	2	4	4	8	0	6	2	4	4	7	1	3	5	5	3

Tab. č. 8b: Výsledky biochemických vyšetrení prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

ŽENY		Okres: Martin Kraj: Žilina																			
		Veková skupina WHR		Cholesterol		Glukóza		Triglycerid		HDL		LDL		TC /		TG /		LDL /		BMI	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
20-24	abs.	3	0	3	0	3	0	0	3	3	0	3	0	3	0	3	0	2	1	3	0
	rel.	13,6	0,0	10,3	0,0	9,7	0,0	0,0	21,4	9,7	0,0	11,1	0,0	13,6	0,0	9,4	0,0	18,2	4,0	23,1	0,0
	+-%	14,3	0,0	11,1	0,0	10,4	0,0	0,0	21,5	10,4	0,0	11,9	0,0	14,3	0,0	10,1	0,0	22,8	7,7	22,9	0,0
25-34	abs.	6	0	6	0	6	0	4	2	6	0	6	0	6	0	6	0	4	2	5	1
	rel.	27,3	0,0	20,7	0,0	19,4	0,0	18,2	14,3	19,4	0,0	22,2	0,0	27,3	0,0	18,8	0,0	36,4	8,0	38,5	4,3
	+-%	18,6	0,0	14,7	0,0	13,9	0,0	16,1	18,3	13,9	0,0	15,7	0,0	18,6	0,0	13,5	0,0	28,4	10,6	26,4	8,3
35-44	abs.	3	5	7	1	7	1	6	2	7	1	5	3	5	3	6	2	2	6	3	5
	rel.	13,6	35,7	24,1	14,3	22,6	20,0	27,3	14,3	22,6	20,0	18,5	33,3	22,7	21,4	18,8	50,0	18,2	24,0	23,1	21,7
	+-%	14,3	25,1	15,6	25,9	14,7	35,1	18,6	18,3	14,7	35,1	14,7	30,8	17,5	21,5	13,5	49,0	22,8	16,7	22,9	16,9
45-54	abs.	4	2	4	2	6	0	4	2	5	1	4	2	4	2	6	0	1	5	1	5
	rel.	18,2	14,3	13,8	28,6	19,4	0,0	18,2	14,3	16,1	20,0	14,8	22,2	18,2	14,3	18,8	0,0	9,1	20,0	7,7	21,7
	+-%	16,1	18,3	12,6	33,5	13,9	0,0	16,1	18,3	12,9	35,1	13,4	27,2	16,1	18,3	13,5	0,0	17,0	15,7	14,5	16,9
55-64	abs.	1	4	4	1	3	2	2	3	2	3	2	3	1	4	3	2	0	5	1	4
	rel.	4,5	28,6	13,8	14,3	9,7	40,0	9,1	21,4	6,5	60,0	7,4	33,3	4,5	28,6	9,4	50,0	0,0	20,0	7,7	17,4
	+-%	8,7	23,7	12,6	25,9	10,4	42,9	12,0	21,5	8,6	42,9	9,9	30,8	8,7	23,7	10,1	49,0	0,0	15,7	14,5	15,5
65 a viac	abs.	5	3	5	3	6	2	6	2	8	0	7	1	3	5	8	0	2	6	0	8
	rel.	22,7	21,4	17,2	42,9	19,4	40,0	27,3	14,3	25,8	0,0	25,9	11,1	13,6	35,7	25,0	0,0	18,2	24,0	0,0	34,8
	+-%	17,5	21,5	13,7	36,7	13,9	42,9	18,6	18,3	15,4	0,0	16,5	20,5	14,3	25,1	15,0	0,0	22,8	16,7	0,0	19,5
SPOLU: (100%)		22	14	29	7	31	5	22	14	31	5	27	9	22	14	32	4	11	25	13	23

Tab. č. 9a: Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin

Kraj: Žilina

MUŽI		Veková skupina WHR		Cholesterol		Glukóza		Triglycerid		HDL		LDL		TC /		TG /		LDL /		BMI	
				N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
65 a viac	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	+-%		0,0	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0			0,0		0,0
SPOLU: (100%)		0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1

Tab. č. 9b: Výsledky biochemických vyšetření opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin

Kraj: Žilina

ŽENY		Veková skupina WHR		Cholesterol		Glukóza		Triglycerid		HDL		LDL		TC /		TG /		LDL /		BMI	
				N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
45-54	abs.	1	5	5	1	4	4	6	0	4	2	4	2	3	3	6	0	3	3	2	4
	rel.	50,0	45,5	41,7	100,0	44,4	80,0	50,0	0,0	57,1	40,0	57,1	40,0	37,5	75,0	54,5	0,0	75,0	33,3	100,0	36,4
	+-%	69,3	29,4	27,9	0,0	32,5	35,1	28,3		36,7	42,9	36,7	42,9	33,5	42,4	29,4	0,0	42,4	30,8	0,0	28,4
55-64	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1
	rel.	0,0	9,1	8,3	0,0	11,1	0,0	8,3	0,0	14,3	0,0	14,3	0,0	12,5	0,0	9,1	0,0	0,0	11,1	0,0	9,1
	+-%	0,0	17,0	15,6	0,0	20,5	0,0	15,6		25,9	0,0	25,9	0,0	22,9	0,0	17,0	0,0	0,0	20,5	0,0	17,0
65 a viac	abs.	1	5	6	0	4	1	5	0	2	3	2	3	4	1	4	1	1	5	0	6
	rel.	50,0	45,5	50,0	0,0	44,4	20,0	41,7	0,0	28,6	60,0	28,6	60,0	50,0	25,0	36,4	100,0	25,0	55,6	0,0	54,5
	+-%	69,3	29,4	28,3	0,0	32,5	35,1	27,9		33,5	42,9	33,5	42,9	34,6	42,4	28,4	0,0	42,4	32,5	0,0	29,4
SPOLU: (100%)		2	11	12	1	9	5	12	0	7	5	7	5	8	4	11	1	4	9	2	11

Tab. Č10a: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin
Kraj: Žilina

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac		
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	1	0	1	1	0	0	0	3	
	rel.	0,0	100,0	0,0	50,0	100,0	0,0	0,0	0,0	37,5	
	+-%	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	0	1	1	0	2	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	25,0	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	0	1	0	0	0	2	3	
	rel.	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100,0	37,5	
	+-%	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	0,0	0,0	0,0	33,5	
S P O L		abs.	0	1	0	2	1	1	1	2	8
HYPERTENZIA		abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tab.č.10b: Ženy

		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu	
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac		
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	0	2	4	2	1	0	1	10	
	rel.	0,0	0,0	66,7	66,7	25,0	16,7	0,0	12,5	27,8	
	+-%	0,0	0,0	53,3	37,7	30,0	29,8	0,0	22,9	14,6	
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	2	2	2	0	1	7	
	rel.	0,0	0,0	0,0	33,3	25,0	33,3	0,0	12,5	19,4	
	+-%	0,0	0,0	0,0	37,7	30,0	37,7	0,0	22,9	12,9	
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)	abs.	0	0	1	0	2	0	3	2	8	
	rel.	0,0	0,0	33,3	0,0	25,0	0,0	60,0	25,0	22,2	
	+-%	0,0	0,0	53,3	0,0	30,0	0,0	42,9	30,0	13,6	
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	3	2	4	9	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	40,0	50,0	25,0	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	42,9	34,6	14,1	
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)	abs.	0	0	0	0	2	0	0	0	2	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	5,6	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0	7,5	
S P O L		abs.	0	0	3	6	8	6	5	8	36
HYPERTENZIA		abs.	0	0	0	0	2	3	2	4	11
		rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	50,0	40,0	50,0	30,6
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	30,0	40,0	42,9	34,6	15,0
CELKOM		abs.	0	1	3	8	9	7	6	10	44

Tab. č. 11: Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Okres: Martin
Kraj: Žilina

Muži		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
2. Normálny (120-129 or 80-84)+-%	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S P O L	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tab. č.11b: Ženy

		Počet klientov vo vekových skupinách:								Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 and <80)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	20,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	35,1	24,8
2. Normálny (120-129 or 80-84)+-%	abs.	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	20,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	35,1	24,8
3. Vysoký normálny (130-139 or 85-89)+-%	abs.	0	0	0	0	0	1	1	1	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	100,0	20,0	30,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	35,1	28,4
4. Hypertenzia I (140-159 or 90-99)+-%	abs.	0	0	0	0	0	0	0	2	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	20,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,9	24,8
5. Hypertenzia II (160-179 or 100-109)+-%	abs.	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	10,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	0,0	18,6
S P O L	abs.	0	0	0	0	0	4	1	5	10
	abs.	0	0	0	0	0	1	0	2	3
HYPERTENZIA	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	40,0	30,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	0,0	42,9	28,4
CELKOM	abs	0	0	0	0	0	4	1	6	11

Pozn: ak za uvedené obdobie bolo u klienta vykonaných viac meraní, tabuľka zachytáva údaje len z jeho posledného

Tab. č. 12a: Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 z prvého a posledného vyšetrenia

Okres:

Martin

Kraj: Žilina

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglycerid	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC /	TG /	LDL /	BMI	WHR	
M	Pokles	Abs	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	
		Rel	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Nezmenené	Abs	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
		Rel	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Nárast	Abs	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0
		Rel	0,0	0,0	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
		+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Celko	100%	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ž E NY	Pokles	Abs	1	4	5	1	0	4	2	0	3	3	0	0
		Rel	9,1	36,4	45,5	9,1	0,0	36,4	18,2	0,0	27,3	27,3	0,0	0,0
		+-%	17,0	28,4	29,4	17,0	0,0	28,4	22,8	0,0	26,3	26,3	0,0	0,0
	Nezmenené	Abs	2	3	0	6	6	1	1	11	1	1	7	8
		Rel	18,2	27,3	0,0	54,5	54,5	9,1	9,1	100,0	9,1	9,1	63,6	72,7
		+-%	22,8	26,3	0,0	29,4	29,4	17,0	17,0	0,0	17,0	17,0	28,4	26,3
	Nárast	Abs	8	4	6	4	5	6	8	0	7	7	4	3
		Rel	72,7	36,4	54,5	36,4	45,5	54,5	72,7	0,0	63,6	63,6	36,4	27,3
		+-%	26,3	28,4	29,4	28,4	29,4	29,4	26,3	0,0	28,4	28,4	28,4	26,3
Celko	100%	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	
S P O	Pokles	Abs	1	4	5	1	0	4	3	0	3	4	0	0
		Rel	8,3	33,3	41,7	8,3	0,0	33,3	25,0	0,0	25,0	33,3	0,0	0,0
		+-%	15,6	26,7	27,9	15,6	0,0	26,7	24,5	0,0	24,5	26,7	0,0	0,0
	Nezmenené	Abs	3	4	0	6	6	1	1	12	2	1	8	9
		Rel	25,0	33,3	0,0	50,0	50,0	8,3	8,3	100,0	16,7	8,3	66,7	75,0
		+-%	24,5	26,7	0,0	28,3	28,3	15,6	15,6	0,0	21,1	15,6	26,7	24,5
	Nárast	Abs	8	4	7	5	6	7	8	0	7	7	4	3
		Rel	66,7	33,3	58,3	41,7	50,0	58,3	66,7	0,0	58,3	58,3	33,3	25,0
		+-%	26,7	26,7	27,9	27,9	28,3	27,9	26,7	0,0	27,9	27,9	26,7	24,5
Celko	100%	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	

Údaje v tabuľke sú uvedené s nasledovnými toleranciami pre status nezmeneného stavu: Biochem. parametre +/- 10 %, Tlak krvi: +/- 10 %, indexy : +/- 10 %

Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2019 do 31.12.2019

tab. č. 12b